

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

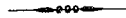
Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Bibliothèque nationale de France

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ

ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

FLAVII JOSEPHI

OPERA.

3662 3. ouillart

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ

TA EYPIΣKOMENA.

Hand. 4 108

FLAVII JOSEPHI
OPERA.

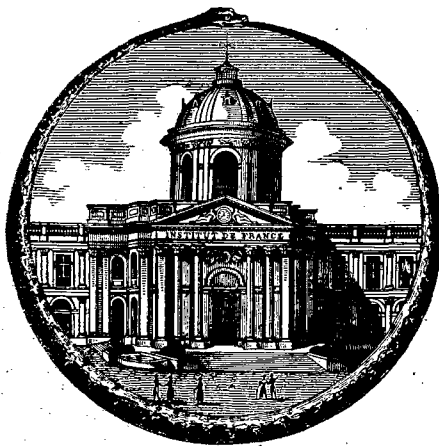
GRÆCE ET LATINE.

RECOGNOVIT
GUILIELMUS DINDORFIUS.

VOLUMEN SECUNDUM.

ACCEDUNT ECLOGÆ PHOTIANÆ QUE PERTINENT AD HISTORIAM JUDÆORUM.

SUBJECTI SUNT INDICES PLENISSIMI ET FRAGMENTA NOVA
POLYBII, DIONYSII, DEXIPPI, EUSEBII.

PARISIIS,

EDITORE AMBROSIO FIRMIN DIDOT,

INSTITUTI REGII FRANCÆ TYPOGRAPHO.

M DCCC XLVII.

40
7339 (2)

PRÆFATIO G. DINDORFII.

—•—

Josephi opera postquam proximis post inventam artem typographicam temporibus plusquam vices Latine edita essent, Græce primum prodierunt Basileæ a. 1544 opera Arnoldi Peraxyli Arlenii, codicibus ex quibus ederentur non prudenter delectis, sed, ut ferebat illorum temporum in arte critica infantia, omnium prope qui adhuc innotuerunt nequissimis arreptis. Ea editio postquam aliquoties alibi repetita esset, levissimis factis mutationibus, primus qui paullo diligentior in hoc scriptore operam poneret Joannes Hudsonus exstitit, qui non solum novam interpretationem Latinam confecit, sed etiam melioris notæ exemplaria manuscripta, inter quæ eminent Vossiana Leidensia, conquirere cœpit, quorum ope innumera quidem priorum editionum vitia correxit in editione Oxoniensi a. 1720, sed longe plurima tamen aliis agenda reliquit. Quibus perficiendis prorsus imparem se gessit qui editionem Hudsonianam utilibus inutilibusque accessionibus auctam sex annis post Lugduni Batavorum repetivit Sigbertus Havercampus, licet non solum eadem omnes quæ Hudsono præsto ei essent librorum Mss. copiæ, sed novæ etiam et eximiæ suppetere. Post Havercampum qui Josephi opera attigerunt duos tantum invenio quos hoc loco memorem clari nominis viros, alterum Jo. Aug. Ernestium, qui in Antiquitatum Judaicarum libris multa egregie emendavit in Observationibus post mortem ejus editis a. 1795, alterum Ed. Cardwellum, qui Belli Judaici historiam longe quam adhuc ferebatur emendatiorem cum amplo vetustiorum codicum apparatu Oxonii edidit a. 1837. Eo igitur in loco quum rem esse videret eruditissimus hujus Bibliothecæ editor, Ambr. F. Didot, nullamque quæ repeti posset editionem omnia Josephi scripta complectentem inveniret, ego exemplar Hudsonianum ei concessi, cujus in marginibus plurima vulgatæ lectionis vitia ex codicibus emendaveram, alia ex conjecturis vel aliorum vel meis correxeram, licet bene sentirem quam longe hæc omnia ab ea absint perfectione

quam non poterit attingere nisi qui præstantiores quosdam codices denuo et accuratius quam adhuc factum examinare diuturnamque in scriptore gravissimo et emendando et explanando operam ponere volet. Præterea spem feceram Didotio fore ut alteri huic volumini præfationem præmitterem ejusdem fere ambitus qualem Pausaniæ in alio hujus Bibliothecæ volumine nuper ab se edito præfixit L. Dindorfius. Verum quum post volumen prius aliquo abhinc tempore editum multorum, inprimis theologorum, desiderio satisfactum commodisque melius consultum iri cognovisset Didotius, si grandia nec parvo parabilia Havercampi volumina in posterum etiam adeundi necessitate illos liberaret, mutato consilio tertium, mediocri illud ambitu futurum, addere decrevit volumen, quo quæ ad emendationem et interpretationem utilia vel allata essent (*) vel nova conferri possent breviter exposita complecteretur, addito etiam qui pridem ab me confectus est exquisitoris Græcitatæ indice, certiore consilio quam Hudsonianus, quem Havercampus repetivit, instituto.

Scr. Lipsiæ Kal. Dec. 1846.

(*) [Præter edita delectus haberi poterit ex ineditis observationibus *Joannis Boivin*, quibus narratio *Joseph* multis locis vel explicatur docte vel aliis ex documentis corrigitur. Spes etiam facta nobis est excerptorum ex antiqua translatione Armeniaca, quæ codicum hodie deperditorum locum utilissime supplebit.]

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

ΦΛ. ΙΩΣΗΠΟΥ

ΠΕΡΙ

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ ΙΟΥΔΑΙΩΝ,

ΚΑΤΑ ΑΠΙΩΝΟΣ

ΛΟΓΟΣ Α'.

Ἰκανῶς μὲν ὑπολαμβάνω καὶ διὰ τῆς περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν συγγραφῆς, κράτιστε ἀνδρῶν Ἐπαφρόδιτε, τοῖς ἐντευξομένοις αὐτῇ πεποιηκέναι φανερόν περὶ τοῦ γένους ἡμῶν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι καὶ παλαιότατόν ἐστι καὶ τὴν πρώτην ὑπόστασιν ἔσχεν ἰδίαν, καὶ πῶς τὴν χώραν, ἣν νῦν ἔχομεν, κατέσκησεν, ἣν πεντακισχιλίων ἐτῶν ἱστορίαν περιέχουσαν ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν ἱερῶν βίβλων διὰ τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς συνεγραψάμην. Ἐπεὶ δὲ συχυοὺς ὁρῶ ταῖς ὑπὸ δυσμενεῖας ὑπὸ τινων εἰρημέναις προσέχοντας βλασφημίαις, καὶ τοῖς περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν ὑπ' ἐμοῦ γεγραμμένοις ἀπιστοῦντας, τεκμηρίον τε ποιουμένους τῷ νεώτερον εἶναι τὸ γένος ἡμῶν τὸ μηδεμιᾶς παρὰ τοῖς ἐπιφανέσι τῶν Ἑλληνικῶν ἱστοριογράφων μνήμης ἡξιώσθαι, περὶ τούτων ἀπάντων ὤφθην δεῖν γράψαι συντόμως, τῶν μὲν λοιδορούντων τὴν δυσμένειαν καὶ τὴν ἐκούσιον ἐλέγχαι ψευδολογίαν, τῶν δὲ τὴν ἀγνοίαν ἐπανορθώσασθαι, διδάξαι δὲ πάντας ὅσοι τῶν ἀληθῆς εἰδέναι βούλονται περὶ τῆς ἡμετέρας ἀρχαιότητος. Χρήσομαι δὲ τῶν μὲν ὑπ' ἐμοῦ λεγομένων μάρτυσι τοῖς ἀξιοπιστοτάτοις εἶναι περὶ πάσης ἀρχαιολογίας ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κεκριμένοις· τοὺς δὲ βλασφημῶς περὶ ἡμῶν καὶ ψευδῶς γεγραφότας αὐτοὺς δι' ἐαυτῶν ἐλεγχόμενους παρῶν. Πειράσομαι δὲ καὶ τὰς αἰτίας ἀποδοῦναι, δι' ἃς οὐ πολλοὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἐν ταῖς ἱστορίαις Ἑλληνες ἐμνημονεύκασιν· ἔτι μέντοι καὶ τοὺς οὐ παραλιπόντας τὴν περὶ ἡμῶν ἱστορίαν ποιήσω φανεροῦς τοῖς μὴ γινώσκουσιν ἢ προσποιουμένοις ἀγνοεῖν.

β'. Πρῶτον οὖν ἐπέρχεται μοι πάνυ θαυμάζειν τοὺς οἰομένους δεῖν περὶ τῶν παλαιωτάτων ἔργων μόνοις προσέχειν τοῖς Ἑλλήσι, καὶ παρὰ τούτων πυνθάνεσθαι τὴν ἀλήθειαν, ἡμῖν δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἀπιστεῖν. Πᾶν γὰρ ἐγὼ τούναντίον ὁρῶ συμβεβηκώς, εἴ γε δεῖ μὴ ταῖς ματαίαις δόξαις ἐπακολουθεῖν, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τὸ δίκαιον τῶν πραγμάτων λαμβάνειν. Τὰ μὲν γὰρ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἅπαντα νέα καὶ χθές καὶ πρόην, ὡς ἂν εἴποι τις, εὐρήσεις γεγονότα· λέγω δὲ τὰς κρίσεις τῶν πόλεων καὶ τὰ περὶ τὰς ἐπινοίας τῶν τεχνῶν καὶ τὰ περὶ τὰς τῶν νόμων ἀναγραφάς· πάντων δὲ νεωτάτη σχεδὸν ἐστὶ παρ' αὐτοῖς ἢ περὶ τοῦ συγγράφειν τὰς ἱστορίας ἐπιμέλεια. Τὰ μέντοι

JOSEPHUS. II.

FLAVII JOSEPHI

DE

ANTIQUITATE JUDÆORUM,

CONTRA APIONEM

LIBER I.

Satis quidem arbitror me per libros etiam Antiquitatum, virorum præstantissime Epaphrodite, lectoris eos planum fecisse de gente nostra Judaica, quod et vetustissima sit, et primam originem sibi propriam habuerit, utque regionem quam nunc tenemus incoluerit, quos, annorum quinque millium historiam complectentes, ex sacris libris nostris Græca lingua conscripsi. Quoniam vero multos video qui maledicis sermonibus, malo animo a quibusdam jactatis, fidem habeant, eaque quæ ego de antiquitate scripsi non credant, et recentiorē esse gentem nostram colligant ex eo, quod nulla ejus mentio facta fuerit apud celebres Græcorum historicos; de hisce omnibus putavi scribendum breviter, tum ut obtrectatorum malevolentiam voluntariumque falsiloquium arguerem, tum ut aliorum ignorantiam corrigerem, universosque de nostra antiquitate edocerem, qui veritatem scire desiderant. Eorum autem quæ a me dicuntur utar quidem testibus eis, qui de omni antiquitate apud Græcos fide dignissimi habiti fuerunt: eos vero, qui probrose de nobis falsoque scripsere, ipsos suis verbis convictos dabo. Conabor etiam quid causæ fuerit aperire, quod non multi e Græcis in historiis gentis nostræ meminerint; nec non eos quoque, qui de nobis scribere in historiis non omiserunt, producam iis qui aut nesciunt eos aut se nescire simulant.

2. Primum itaque vehementer eos mirari subit, qui de rebus antiquissimis non aliis fidem quam Græcis habendam esse, non nisi ab illis verum expectandum, proinde neque nobis neque aliis quibuscunque credendum arbitrantur. Equidem hoc in genere secus omnino statuendum intelligo, si modo verum e rebus ipsis sumere potius, quam vanis opinionibus inhærere malimus. Enimvero nova apud Græcos omnia, et ante unum, ut ita loquar, alterumve diem exstitisse reperias, urbium molitionem, excogitationem artium, et legum perscriptionem: omnium vero novissime ad scribendam historiam se contulerunt. At vero et Ægyptiis et

παρ' Αἰγυπτίοις τε καὶ Χαλδαίοις καὶ Φοίνιξιν (ἐὼ γὰρ νῦν ἡμᾶς ἐκείνοις συγκαταλέγειν) αὐτοὶ δὴ πού-
θεν ὁμολογοῦσιν ἀρχαιοτάτην τε καὶ μονιμωτάτην ἔχειν
τῆς μνήμης, τὴν παράδοσιν. Καὶ γὰρ τόπους ἄπαν-
τες οἰκοῦσιν ἥκιστα ταῖς ἐκ τοῦ περιέχοντος φθοραῖς
ὑποκειμένους, καὶ πολλὴν ἐποίησαντο πρόνοιαν τοῦ
μηδὲν ἀμνηστον τῶν παρ' αὐτοῖς πραττομένων παρα-
λιπεῖν, ἀλλ' ἐν δημοσίαις ἀναγραφαῖς ὑπὸ τῶν σωφω-
τάτων ἀεὶ καθιερούσθαι. Τὸν δὲ περὶ τὴν Ἑλλάδα
τόπον μυρία μὲν φθοραὶ κατέσχον, ἐξαλείφουσαι τὴν
μνήμην τῶν γεγονότων· ἀεὶ δὲ καινοὺς καθιστάμενοι
βίους τοῦ παντὸς ἐνόμιζον ἄρχην ἕκαστος τὸν ἄφ' ἑαυ-
τῶν. Ὅψε δὲ καὶ μόλις ἔγνωσαν φύσιν γραμμάτων.
Οἱ γοῦν ἀρχαιοτάτην αὐτῶν τὴν χρῆσιν εἶναι θέλοντες
παρὰ Φοινίκων καὶ Κάδμου σεμνύνονται μαθεῖν. Οὐ
μὴν οὐδ' ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου δύναιτό τις ἂν δεῖξαι
σაჯομένην ἀναγραφὴν οὐτ' ἐν ἱεροῖς οὐτ' ἐν δημοσίαις
ἀναθήμασιν, ὅπου γε καὶ περὶ τῶν ἐπὶ Τροίαν τοσοῦ-
τοῖς ἔτεσι στρατευσάντων ὑστερον πολλὴ γέγονεν ἀπο-
ρία τε καὶ ζήτησις, εἰ γράμμασιν ἔχρωντο· καὶ τῇ λη-
θὲς ἐπικρατεῖ μᾶλλον περὶ τοῦ τὴν νῦν οὔσαν τῶν γραμ-
μάτων χρῆσιν ἐκείνους ἀγνοεῖν. Ὅλως δὲ παρὰ τοῖς
Ἑλλήσιν οὐδὲν ὁμολογούμενον εὐρίσκεται γράμμα τῆς
Ὁμήρου ποιήσεως πρεσβύτερον. Οὗτος δὲ καὶ τῶν
Τρωϊκῶν ὑστερον φαίνεται γενόμενος· καὶ φασὶν οὐδὲ
τοῦτον ἐν γράμμασι τὴν αὐτοῦ ποιήσιν καταλιπεῖν,
ἀλλὰ διακηρυσσόμενῃ ἐκ τῶν ἀσμάτων ὑστερον συν-
τεθῆναι, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰς ἐν αὐτῇ σχεῖν τὰς δια-
φωνίας. Οἱ μὲντοι τὰς ἱστορίας ἐπιχειρήσαντες συγ-
γράφειν παρ' αὐτοῖς, λέγου δὲ τοὺς περὶ Κάδμον τε τὸν
Μιλήσιον καὶ τὸν Ἀργεῖον Ἀκουσίλαον, καὶ μετὰ τοῦ-
τον εἰ τινες ἄλλοι λέγονται γενέσθαι, βραχὺ τῆς Περσῶν
ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατείας τῷ χρόνῳ προὔλαβον.
Ἀλλὰ μὴν καὶ τοὺς περὶ τῶν οὐρανίων τε καὶ θείων
πρώτους παρ' Ἑλλήσιν φιλοσοφήσαντας, ὃν Φερέκυ-
δην τε τὸν Σύριον καὶ Πυθαγόραν καὶ Θάλητα, πάντας
συμφώνως ὁμολογοῦσιν Αἰγυπτίων καὶ Χαλδαίων γε-
νομένων μαθητὰς ὀλίγα συγγράφαι· καὶ ταῦτα τοῖς
Ἑλλήσιν εἶναι δοκεῖ πάντων ἀρχαιοτάτα, καὶ μόλις
αὐτὰ πιστεύουσιν ὑπ' ἐκείνων γεγράφθαι.

γ'. Πῶς οὖν οὐκ ἔστιν ἄλογον τετυφῶσθαι τοὺς
Ἑλληνας ὥς μόνους ἐπισταμένους τὰ ἀρχαῖα καὶ τὴν
ἀλήθειαν περὶ αὐτῶν ἀκριβῶς παραδιδόντας; ἢ τίς οὐ
παρ' αὐτῶν ἂν τῶν συγγραφέων μάθοι ῥαδίως ὅτι μηδὲν
βεβαίως εἰδότες συνέγραφον, ἀλλ' ὥς ἕκαστος περὶ τῶν
πραγμάτων εἰκάζον; πλέον γοῦν διὰ τῶν βιβλίων ἀλ-
λήλους ἐλέγχουσι, καὶ τὰ ἐναντιώτατα περὶ τῶν αὐτῶν
λέγειν οὐκ ὀκνοῦσι. Περίεργος δ' ἂν εἴην ἐγὼ τοὺς
ἐμῷ μᾶλλον ἐπισταμένους διδάσκων ὅσα μὲν Ἑλλάνι-
κος Ἀκουσίλαος περὶ τῶν γενεαλογιῶν διαπεφώνηκεν,
ὅσα δὲ διορθοῦται τὸν Ἡσίοδον Ἀκουσίλαος, ἢ τίνα
τρόπον Ἐφορος μὲν Ἑλλάνικον ἐν τοῖς πλείστοις ψευ-
δόμενον ἐπιδείκνυσιν, Ἐφορον δὲ Τίμαιος, καὶ Τίμαιον
οἱ μετ' ἐκείνων γεγονότες, Ἡρόδοτον δὲ πάντες. Ἀλλ'

Chaldaeis et Phœnicibus (in hoc tempus enim nostrates cum
illis numerare omitto) vetustissimam atque constantissi-
mam rerum suarum habere memoriam fatentur ipsi. Ele-
nim quum regionem incolunt omnium minime cœli intem-
periei expositam, tum diligentiam in eo singularem adhi-
buerunt, uti ne quid e rebus suis oblivione consepultum
jaceret, sed potius omnia publicas in tabulas a viris sa-
pientissimis semper relata dedicarentur. Contra vero
tractum illum Græciæ universum infinitorum morborum
subinde depasta lues rerum gestarum memoriam funditus
abolevit; adeoque novo semper instituto vitæ curriculo,
suum quique sibi universæ principium et caput esse
facile persuaserunt. Iidem sero admodum, vixque tan-
dem literarum naturam didicere. Nam qui vetustissi-
mum illarum usum esse volunt, eas illi sese a Phœ-
nicibus atque a Cadmo accepisse gloriantur. Neque
tamen quisquam aut in sacris aut in publicis usquam
monumentis ullum ejus temporis exstare vestigium osten-
derit; ubi etiam de iis qui Trojanam expeditionem tanto
post susceperere dubitatum perditū quæsītumque est, an hi
litteris usi fuerint. Qua de re verior ea constantiorque sen-
tentia jam obtinet, ignoratum ab iis hodiernum illarum
usum fuisse. Neque tu scriptum omnino apud Græcos ul-
lum, cujus de fide modo constet, Homericæ poesi antiquius
invenias. At eum post Trojana tempora natum esse nemo
non fatetur: imo ne ab ipso quidem litteris suam illam poe-
sin mandatam esse ferunt, sed posteriorum memoria pro-
pagatam aliquamdiu, variis ex cantilenis collectam demum
et contextam fuisse, ac propterea tantum in ea vulgo dis-
crepantiæ reperiri. Verum qui ex illis ad scribendam hi-
storiam animum appulere, Cadmus, inquam, Milesius, et
Acusilaus Argivus, ac si qui præterea nominantur, pan-
tulum admodum Persicam adversos Græcos expeditionem tem-
pore anteverterunt. Ad hæc quæ de rebus cœlestibus atque
divinis primi apud eos philosophari cœperunt, ut Pherecy-
des Syrius et Pythagoras et Thales, illos et Ægyptiorum
Chaldæorumque discipulos fuisse, nec nisi pauca scripsisse,
ore omnes uno pronunciant: atque illa Græci quum omnium
vetustissima esse arbitrantur, tum vix etiam ab illis ea
scripta fuisse credunt.

3. Quis igitur vano stolidoque fastu Græcos laborare non
videat, qui sibi et res antiquas tenere soli, et soli accu-
ratam illarum integramque veritatem tradere videantur? Imo
quis non ex iisdem scriptoribus illud perfacile discat, per-
specti ab iis nihil exploratique conscriptum, sed tantum
quatenus assequi conjectura potuerint? scriptis enim suis
alios passim alii reprehendunt, nec iisdem omnino de rebus
longe diversa loqui dubitant. Ego vero importunus et
otiosus utique videar, si, quibus id quam ipsi mihi notius
est, perdocere velin, quam in genealogiæ rationibus multa
sint in quibus Hellenicus ab Acusilao dissideat; quam
apud Hesiodum Acusilaus multa castiget; quam sæpe men-
dacii reum Hellenicum Ephorus, Ephorum Timæus, Ti-
mæumque recentiores, denique Herodotum universi pœra-

οὐδὲ περὶ τῶν Σικελικῶν τοῖς περὶ Ἀντίοχον καὶ Φί-
 λιστον ἢ Καλλιῶν Τιμαῖος συμφωνεῖν ἤξιωσεν, οὐδ' αὖ
 περὶ τῶν Ἀττικῶν οἱ τὰς Ἀτθίδας συγγεγραφότες, ἢ
 περὶ τῶν Ἀργολικῶν οἱ τὰ περὶ Ἄργος ἱστοροῦντες
 5 ἀλλήλοις καταχολουθήκασιν. Καὶ τί δεῖ λέγειν περὶ
 τῶν κατὰ πόλεις καὶ βραχυτέρων, ὅπου γε περὶ [τῆς
 περιηγήσεως] τῆς Περσικῆς στρατείας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ
 πραχθέντων οἱ δοκιμώτατοι διαπεφωνήκασιν; πολλὰ
 δὲ καὶ Θουκυδίδης ὡς ψευδόμενος ὑπὸ τινὸν κατηγο-
 10 ρεῖται, καίτοι δοκῶν ἀκριβεστάτην καθ' αὐτὸν ἱστορίαν
 συγγράφειν.

δ'. Αἰτίαι δὲ τῆς τοσαύτης διαφωνίας πολλὰ μὲν
 ἴσως ἂν καὶ ἕτεραι τοῖς βουλομένοις ζητεῖν ἀναφανείν,
 ἐγὼ δὲ δυοὶ ταῖς λεχθησομέναις τὴν μεγίστην ἰσχὺν
 15 ἀνατίθωμι. Καὶ προτέραν ἐρῶ τὴν κυριωτέραν εἶναί μοι
 δοκοῦσαν· τὸ γὰρ ἐξ ἀρχῆς μὴ σπουδασθῆναι παρὰ τοῖς
 Ἑλλήσι δημοσίᾳ γενέσθαι περὶ τῶν ἐκάστοτε πραττομέ-
 νων ἀναγραφὰς, τοῦτο μάλιστα δὴ καὶ τὴν πλάνην καὶ
 τὴν ἐξουσίαν τοῦ ψεύδεσθαι τοῖς μετὰ ταῦτα βουλευθεῖσι
 20 περὶ τῶν παλαιῶν τι γράφειν παρέσχεν. Οὐ γὰρ μόνον
 παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσιν ἡμελήθη τὰ περὶ τῆς ἀνα-
 γραφῆς, ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οὓς αὐτόχθο-
 νας εἶναι λέγουσι καὶ παιδείας ἐπιμελεῖς, οὐδὲν τοιοῦτον
 εὐρίσκεται γινόμενον, ἀλλὰ τῶν δημοσίων γραμμάτων
 25 ἀρχαιοτάτους εἶναι φασὶ τοὺς ὑπὸ Δράκοντος αὐτοῖς
 περὶ τῶν φονικῶν γραφέντας νόμους, ὀλίγῳ πρότερον
 τῆς Πεισιστράτου τυραννίδος ἀνθρώπου γεγονότος.
 Περὶ μὲν γὰρ Ἀρχάδων τί δεῖ λέγειν ἀυχοῦντων ἀρ-
 χαιότερα; μόλις γὰρ οὗτοι καὶ μετὰ ταῦτα γράμμασιν
 30 ἐπαϊδεύθησαν.

ε'. Ἄτε δὴ τοῖνυν οὐδεμιᾶς προκαταβεβλημένης
 ἀναγραφῆς, ἢ καὶ τοὺς μαθεῖν βουλομένους διδάξειν
 ἐμελλε καὶ τοὺς ψευδομένους ἐλέγξειν, ἢ πολλὴ πρὸς
 ἀλλήλους ἐγένετο διαφωνία τοῖς συγγραφεῦσι. Δευ-
 35 τέραν δὲ πρὸς ταύτῃ θετέον ἐκείνην τὴν αἰτίαν. Οἱ
 γὰρ ἐπὶ τὸ γράφειν ὁρμήσαντες οὐ περὶ τὴν ἀλήθειαν
 ἐσπούδασαν, καίτοι τοῦτο πρόχειρόν ἐστιν αἰεὶ τὸ
 ἐπάγγελμα, λόγων δὲ δύναμιν ἐπεδείκνυντο· καὶ καθ'
 ὅντινα τρόπον ἐν τούτῳ παρευδοκίμησιν τοὺς ἄλλους
 40 ὑπελάμβανον, κατὰ τοῦτον ἡρμόζοντο, τινὲς μὲν ἐπὶ
 τὸ μυθολογεῖν τρεπόμενοι, τινὲς δὲ πρὸς χάριν ἢ τὰς
 πόλεις ἢ τοὺς βασιλεῖς ἀπαινοῦντες, ἄλλοι δὲ ἐπὶ τὸ
 κατηγορεῖν τῶν πράξεων ἢ τῶν γεγραφότων ἐχώρη-
 σαν, ἐνευδοκίμησιν τούτῳ νομίζοντες. Ὅλως δὲ τὸ
 45 πάντων ἐναντιώτατον ἱστορίᾳ πράττοντες διατελοῦσι.
 Τῆς μὲν γὰρ ἀληθοῦς ἐστὶ τεκμήριον ἱστορίας, εἰ περὶ
 τῶν αὐτῶν ἅπαντες ταῦτα καὶ λέγοιεν καὶ γράφοιεν·
 οἱ δ' εἰ ταῦτα γράφειαν ἑτέρως, οὕτως ἐνόμιζον αὐτοὶ
 φανεῖσθαι πάντων ἀληθέστατοι. Λόγων μὲν οὖν ἕνεκα
 50 καὶ τῆς ἐν τούτοις δεινότητος δεῖ παραχωρεῖν ἡμᾶς τοῖς
 συγγραφεῦσι τοῖς Ἑλληνικοῖς, οὐ μὴν καὶ τῆς περὶ τῶν
 ἀρχαίων ἀληθοῦς ἱστορίας, καὶ μάλιστα γε τῆς περὶ
 τῶν ἐκάστοις ἐπιχωρίων.

ς'. Ὅτι μὲν οὖν παρ' Αἰγυπτίοις τε καὶ Βαβυλῶ-

gant. Neque vero aut de rebus Siculis eadem Timæus,
 quæ Antiochus et Philistus et Callias, sentire voluit : aut
 in Atticis qui Attidas scripsere, vel in Argolicis qui de
 Argis, aliorum alii sensum mentemque sequenti sunt.
 Quamquam quid ea persequi attinet, quæ per urbes passim
 contigere, et angustioribus omnino regionibus continentur,
 quum in ipsa quoque Persica expeditione ac rebus in ea
 gestis, laudatissimorum scriptorum magna sit plerumque
 dissensio? in multis vero etiam Thucydides, licet accura-
 tissimam temporum suorum historiam perscribere videatur,
 a nonnullis accusatur falsa retulisse.

4. Cujus sane dissidii quum aliæ fortassis plurimæ aliis
 in illud anquirentibus occurrere possint, tum has præcipue
 duas summi momenti causas esse intelligo. Atque ut ab
 ea, quæ mihi potior videtur, incipiam, quum totum illud res
 eas, quæ ubique fierent, publicas in tabulas referendi stu-
 dium a Græcis jam usque ab initio neglectum fuisset, id
 sane quum errori maxime viam aperuit, tum iis etiam omni-
 bus, qui de rebus antiquioribus scribere cogitarent, licen-
 tiam obtulit impune mentiendi. Nec enim reliqua duntaxat
 Græcorum natio hanc tabularum conficiendarum curam ja-
 cere permisit; sed ne apud Athenienses quidem, quos
 tamen et indigenas et disciplinarum apprime studiosos esse
 ferunt, quicquam ejusmodi factum reperias : quum e publicis
 quidem literis antiquissimas leges eas fuisse tradant, quas
 ipsis Draco de cæde tulit, homo qui non nisi paullo ante
 Pisistrati tyrannidem lucem aspexerat. Nam Arcadam
 meminisse quid attinet, qui quum de sua tantopere vetustate
 gloriantur, vix tamen etiam post illa tempora literarum in-
 formari cognitione cœperunt?

5. Ita plane, quum vetustior commentarius nullus exsta-
 ret, qui vel docere discendi cupidos vel mentientes arguere
 posset, maxima est scriptores inter excitata dissensio.
 Cui causæ hæc altera adjungenda est. Qui enim ad scri-
 bendum sese contulerunt, ii non veritatis utique studio
 ducebantur, licet hoc profiteri solenne passim omnibus
 tralatitiumque sit, sed vim orationis unam ostendebant :
 atque ita quo se quisque genere alios superaturum esse
 maxime confidebat, in eo elaborabat plurimum. Ergo
 alii fabulas texere, alii civitatum aut regum benevolentiam
 et gratiam laudationibus eblandiri cœperunt : nonnulli res
 ipsas, aut illarum scriptores carpere ac vituperare malue-
 runt, quod in eo sese facilius excellere posse sperarent.
 Ceterum isti cum historiæ legibus omnino pugnant. Quum
 enim eo potissimum argumento historiæ veritas compro-
 betur, si de rebus iisdem eadem omnes pronuncient ac
 scribant : ita sese demum isti maxime reliquos omnes ve-
 ritatis opinione superaturos putarunt, si ab reliquis maxime
 dissiderent. Certe dicendi genere et eloquentiæ vi cedere
 nos oportet scriptoribus Græcis; non autem historiæ de
 priscis veritate, et maxime de rebus propriæ uniuscujusque
 patriæ.

6. Jam quod apud Ægyptios et Babylonios ex lon-

νίοις ἐκ μακροτάτων ἀνωθεν χρόνων τὴν περὶ τὰς ἀνα-
 γραφὰς ἐπιμέλειαν, ὅπου μὲν οἱ ἱερεῖς ἦσαν ἐγκεχειρι-
 σμένοι, καὶ περὶ ταύτας ἐφιλοσόφουν, Χαλδαῖοι δὲ
 παρὰ τοῖς Βαβυλωνίοις, καὶ ὅτι μάλιστα δὲ τῶν Ἑλ-
 λῆσιν ἐπιμιγνυμένων ἐχρήσαντο Φοίνικες γράμμασιν
 εἰς τε τὰς περὶ τὸν βίον οἰκονομίας καὶ πρὸς τὴν τῶν
 κρινῶν ἔργων παράδοσιν, ἐπειδὴ συγχωροῦσιν ἅπαντες,
 ἑάσειν μοι δοκῶ. Περὶ δὲ τῶν ἡμετέρων προγόνων,
 ὅτι τὴν αὐτὴν (ἔω γὰρ λέγειν εἰ καὶ πλεῖω τῶν εἰρη-
 μένων) ἐποιήσαντο τὴν περὶ τὰς ἀναγραφὰς ἐπιμέλειαν,
 τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς προφήταις τούτου προστάξαντες,
 καὶ ὡς μέχρι τῶν καὶ ἡμῶν χρόνων πεφύλακται μετὰ
 πολλῆς ἀκριθείας, εἰ δὲ θρασύτερον εἴπειν καὶ φυλα-
 χθήσεται, πειράσσομαι συντόμως διδάσκειν.
 Ζ'. Οὐ γὰρ μόνον ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τούτων τοὺς ἀρίστους
 καὶ τῇ θεραπείᾳ τοῦ Θεοῦ προσεδρεύοντας κατέστησαν,
 ἀλλ' ὅπως τὸ γένος τῶν ἱερέων ἀμικτον καὶ καθαρὸν
 διαμένῃ, προυνήσαν. Δεῖ γὰρ τὸν μετέχοντα τῆς
 ἱερωσύνης ἐξ ὁμοεθνῶς γυναικὸς παιδοποιεῖσθαι, καὶ
 μὴ πρὸς χρήματα μηδὲ τὰς ἄλλας ἀποβλέπειν τιμὰς,
 ἀλλὰ τὸ γένος ἐξετάζειν ἐκ τῶν ἀρχαίων λαμβάνοντα
 τὴν διαδοχὴν, καὶ πολλοὺς παρασχομένον μάρτυρας.
 Καὶ ταῦτα πράττομεν οὐ μόνον ἐπ' αὐτῆς Ἰουδαίας,
 ἀλλ' ὅπου ποτὲ σύστημα τοῦ γένους ἐστὶν ἡμῶν, κακεῖ
 τὸ ἀκριθὲς ἀποσωσέται τοῖς ἱερεῦσι περὶ τοὺς γάμους·
 λέγω δὲ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Βαβυλῶνι, καὶ εἴ ποὺ τῆς
 ἄλλης οἰκουμένης τοῦ γένους τῶν ἱερέων εἰσὶ τινες διε-
 σπαρμένοι. Πέμπουσι γὰρ εἰς Ἱεροσόλυμα συγγρά-
 ψαντες πατρώθεν τοῖνομα τῶν γενιαιμένων καὶ τῶν
 ἐπάνω προγόνων, καὶ τίνες οἱ μαρτυροῦντες. Πόλε-
 μος δ' εἰ κατὰ σοχοί, καθάπερ ἤδη γέγονεν πολλὰκις,
 Ἀντιόχου τε τοῦ Ἐπιφανοῦς εἰς τὴν χώραν ἐμβολόντος
 καὶ Πομπηίου Μάγνου καὶ Κνῖντιλίου Οὐάρου, μάλ-
 ιστα δὲ καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμῶς χρόνοις, οἱ περιλειπό-
 μενοι τῶν ἱερέων καινὰ πάλιν ἐκ τῶν ἀρχαίων γραμ-
 μάτων συνίστανται, καὶ δοκιμάζουσι τὰς ὑπολειφθείσας
 γυναικας. Οὐ γὰρ ἔτι τὰς αἰχμαλώτους γενομένας
 προσέονται, πολλὰκις γεγυνοῦσαν αὐταῖς τὴν πρὸς ἀλλό-
 φυλον κοινωνίαν ὑφορώμενοι. Τεχμήριον δὲ μέγιστον
 τῆς ἀκριθείας· οἱ γὰρ ἀρχιερεῖς οἱ παρ' ἡμῖν ἀπὸ δισχι-
 λίων ἐτῶν ὀνομαστοὶ παῖδες ἐκ πατρὸς εἰσὶν ἐν ταῖς
 ἀναγραφαῖς. Οἷς δὲ τῶν εἰρημένων ἐτιοῦν γένοιτο εἰς
 παράδοσιν, ἀπηγόρευται μήτε τοῖς βωμοῖς παρίστα-
 σθαι μήτε μετέχειν τῆς ἄλλης ἀγιστείας. Εἰκότως
 οὖν, μᾶλλον δὲ ἀναγκαιῶς, ἅτε μήτε τοῦ υπογράφειν
 αὐτεξουσίῳ πᾶσιν ὄντος μήτε τινὸς ἐν τοῖς γραφομένοις
 ἐνούσης διαφωνίας, ἀλλὰ μόνων τῶν προφητῶν τὰ μὲν
 ἀνωτάτω καὶ τὰ παλαιότατα κατὰ τὴν ἐπίνοιαν τὴν
 ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μαθόντων, τὰ δὲ καὶ αὐτοὺς ὡς ἐγένετο
 σαφῶς συγγραφόντων.

η'. Οὐ γὰρ μυριάδες βιβλίων εἰσὶ παρ' ἡμῖν ἀσυμ-
 φώνων καὶ μαχομένων, δύο δὲ μόνον πρὸς τοῖς εἰκοσι
 βιβλία, τοῦ παντός ἔχοντα χρόνου τὴν ἀναγραφὴν, τὰ
 δικαίως θεῖα πεπιστευμένα. Καὶ τούτων πέντε μὲν

gissimis retro seculis in rebus conscribendis adhibita fuerit
 diligentia, quando sacerdotibus quidem id officii commissum
 erat, et circa eas ipsi philosophabantur, Chaldaeis vero
 apud Babylonios, et maxime Phoenicibus qui Graecis im-
 mixti usi sunt literis, ut et vitae rationem ordinarent, et
 opera publica memoriae traderent, dum consentiant omnes,
 praetermittendum hoc puto. De nostris vero progenitoribus,
 quod eandem (mitto dicere an potiorum praedictis illis) ha-
 buerint in conscribenda historia curam, pontificibus et
 prophetis id muneris injungentes; quodque usque ad nostra
 tempora cum multa diligentia hoc ipsum servarint, et, si
 oportet audentius dicere, etiam servabitur, conabor breviter
 edocere.

7. Non enim tantum ab initio his rebus viros optimos et
 in Dei cultu assiduos praefecere, sed et curam habuere ut
 genus sacerdotale purum semper impermixtumque ma-
 neret. Debet enim quisquis sacerdotio fungitur ex populari
 sua conjuge liberos quaerere, neque ad pecunias aut ho-
 nores respicere alios, sed genus exquirere secundum anti-
 quam successionem multis probatum testimoniis. Et haec
 observamus non in Judaea tantum, sed ubicunque pars
 aliqua est de nostra gente, ibi observatur sollicitè nuptia-
 rum sacerdotalium regula: puta in Aegypto, in Babylone,
 et sicubi terrarum praeterea sparsi sunt nostrorum sacerdo-
 tum aliqui. Mittunt enim Hierosolyma descripta nomina
 parentum et majorum; additis testium nominibus. Quodsi
 bellum enascatur, ut saepe factum est, sicut quum Antiochus
 Epiphanes terram invasit, et quum Pompeius Magnus, et
 quum Quintilius Varus, maxime vero nostris temporibus,
 tum qui supersunt sacerdotum novas ex veteribus tabulas
 conficiunt, et inquirunt in feminas superstites. Nam nec
 eas quae bello captae fuerunt recipiunt, suspectantes eam
 quae saepe talibus accidit cum alienigenis consuetudi-
 nem. Est autem argumentum diligentiae maximum circa
 ista, quod summi sacerdotes apud nos in commentariis
 descripti sunt ab annis his mille cum suis parentumque no-
 minibus. Si quis adversus haec vel tantillum deliquerit, ei
 non licet altari adstare, aut ceterarum ceremoniarum esse
 participem. Recte siquidem, potius autem ex necessitate,
 quum neque subscribendi potestas omnibus data, neque ulla
 sit in scriptis discrepantia; sed solummodo prophetis qui
 antiquissima et veterrima ex inspiratione divina cognita
 habuerint, suorum vero temporum res quo modo gestae
 erant perspicue conscripserint.

8. Itaque apud nos nequaquam innumerabilis est libro-
 rum multitudo, dissidentium atque inter se pugnantium:
 sed duo duntaxat et viginti libri, totius temporis historiam
 complectentes, qui merito creduntur divini. Ex his quin-

ἔστι τὰ Μωϋσέως, ἃ τοὺς τε νόμους περιέχει καὶ τὴν τῆς ἀνθρωπογονίας παράδοσιν μέχρι τῆς αὐτοῦ τελευτῆς. Οὗτος δ' χρόνος ἀπολείπει τρισχιλίων ὀλίγον ἔτων. Ἀπὸ δὲ τῆς Μωϋσέως τελευτῆς μέχρι τῆς Ἀρταξέρξου τοῦ
 5 μετὰ Ξέρξην Περσῶν βασιλέως ἀρχῆς, οἱ μετὰ Μωϋσῆν προσῆται τὰ κατ' αὐτοὺς πραχθέντα συνέγραψαν ἐν τρισὶ καὶ δέκα βιβλίοις· αἱ δὲ λοιπαὶ τέσσαρες ὕμνους εἰς τὸν Θεὸν καὶ τοῖς ἀνθρώποις ὑποθήκας τοῦ βίου περιέχουσιν. Ἀπὸ δὲ Ἀρταξέρξου μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς
 10 χρόνου γέγραπται μὲν ἕκαστα, πίστεως δὲ οὐχ ὁμοίας ἡξίεται τοῖς πρὸ αὐτῶν, διὰ τὸ μὴ γενέσθαι τὴν τῶν προφητῶν ἀκριβοῦς διαδοχὴν. Δῆλον δ' ἔστιν ἔργῳ πῶς ἡμεῖς τοῖς ἰδίοις γράμμασι πεπιστευκάμεν. Τοσούτου γὰρ αἰῶνος ἥδη παρηχηκός οὔτε προσθεῖναι τις οὐδὲν
 15 οὔτε ἀφελεῖν αὐτῶν οὔτε μεταθεῖναι τετόλμηκεν. Πᾶσι δὲ σύμφυτόν ἐστιν εὐθὺς ἐκ τῆς πρώτης γενέσεως Ἰουδαίοις τὸ νομίζειν αὐτὰ Θεοῦ δόγματα, καὶ τούτοις ἐμμένειν, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν, εἰ δεοί, θνήσκειν ἡδέως. Ἡδὲ οὖν πολλοὶ πολλὰκις ἐώρηνται τῶν αἰχμαλώτων
 20 στρέβδους καὶ παντοίων θανάτων τρόπους ἐν θεάτροις ὑπομένοντες, ἐπὶ τὸ μὴδὲν ῥῆμα προσεῖναι παρὰ τοὺς νόμους καὶ τὰς μετὰ τούτων ἀναγραφάς. Ὁ τίς ἂν ὑπομείνειεν Ἑλλήνων ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδ' ὑπὲρ τοῦ καὶ πάντα τὰ παρ' αὐτοῖς ἀφανισθῆναι συγγράμματα,
 25 τὴν τυχοῦσαν ὑποστήσεται βλάβην; λόγους γὰρ αὐτὰ νομίζουσιν εἶναι κατὰ τὴν τῶν γραψάντων βούλησιν ἐσχεδιασμένους. Καὶ τοῦτο δικαίως καὶ περὶ τῶν παλαιωτέρων φρονοῦσιν, ἐπειδὴ καὶ τῶν νῦν ἐνίοις ὁρῶσι τολμῶντας περὶ τούτων συγγράφειν οἷς μήτ' αὐτοὶ πα-
 30 ρεγέροντο μήτε πυθέσθαι παρὰ τῶν εἰδόντων ἐφιλοτιμήθησαν. Ἀμέλει καὶ περὶ τοῦ γενομένου νῦν ἡμῖν πολέμου τινὲς ἱστορίας ἐπιγράψαντες ἐξενηνόχασιν οὐτ' εἰς τοὺς τόπους παραβαλόντες οὔτε πλησίον τούτων πρα-
 35 συνθέντες, τῷ τῆς ἱστορίας ὀνόματι λίαν ἀναιδῶς ἐνεπαροίησαν.

θ'. Εγὼ δὲ καὶ περὶ τοῦ πολέμου παντὸς καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτῷ κατὰ μέρος γενομένων ἀληθῆς τὴν ἀναγραφὴν ἐποιήσαμην, τοῖς πράγμασιν αὐτὸς ἅπασι πα-
 40 ρατυχῶν. Ἐστρατήγου μὲν γὰρ τῶν παρ' ἡμῖν Γαλιλαίων ὀνομαζομένων, ἕως ἀντέχειν δυνατὸν ἦν, ἐγενομένη δὲ παρὰ Ῥωμαίοις συλληφθεὶς αἰχμαλώτως· καί με διὰ φυλακῆς Οὐεσπασιανὸς καὶ Τίτος ἔχοντας ἀεὶ προσεδρεύειν αὐτοῖς ἠνάγκασαν, τὸ μὲν πρῶτον
 45 δεδεμένον, αὐθις δὲ λυθεὶς συνεπέμφθη ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας Τίτῳ πρὸς τὴν Ἱεροσολύμων πολιορκίαν. Ἐν ᾧ χρόνῳ τῶν πραττομένων οὐκ ἔστιν ὃ τὴν ἐμὴν γνῶσιν διέφυγε. Καὶ γὰρ τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον τὸ Ῥωμαίων ὁρῶν ἐπιμελῶς ἀνέγραφον καὶ τὰ παρὰ
 50 τῶν αὐτοκόλων ἀπαγγελλόμενα μόνος αὐτὸς συνήγαγε σχολῆς ἐν τῇ Ῥώμῃ λαβόμενος πάσης μοι τῆς πραγματείας ἐν παρασκευῇ γεγεννημένης, χρησάμενος τισὶ πρὸς τὴν Ἑλληνίδα φωνὴν συνεργοῖς, οὕτως ἐποίησάμην τὴν πράξεων τὴν παράδοσιν. Τοσούτον δέ μοι

que quidem sunt Moysis, qui et leges continent, et seriem rerum gestarum a conditu generis humani usque ad ipsius mortem. Atque hoc spatium temporis tria fere annorum millia comprehendit. A Moysis autem morte ad imperium usque Artaxerxis, qui post Xerxem regnavit apud Persas; prophetæ qui Moysi successere res sua ætate gestas tredecim libris complexi sunt: quattuor vero reliqui hymnos in Dei laudem, et præcepta vitæ hominum exhibent utilissima. Ceterum ab imperio Artaxerxis ad nostram usque memoriam sunt quidem singula literis mandata; sed nequaquam tantam fidem et auctoritatem meruerunt, quantam superiores ii libri, propterea quod minus explorata fuit successio prophetarum. Quanta porro veneratione libros nostros prosequamur, re ipsa apparet. Quum enim tot jam sæcula effluerint, nemo adhuc nec adicere quicquam illis, nec demere, aut mutare aliquid est ausus. Sed omnibus Judæis statim ab ipso nascendi exordio hoc insitum atque innatum est, Dei ut hæc esse præcepta credamus, iisdemque constanter adhaerescamus, et eorum causa, si opus fuerit, libenter mortem perferamus. Jam itaque multi captivorum frequenter et tormenta et omne genus mortem in theatris sustinere conspecti sunt, ne ullum verbum contra leges admitterent et scriptas de illis traditiones. Quis Græcorum tale aliquid subiret; imo vel minimum quidem lædi sufferret, licet omnia ab illis scripta interitus periculum adeant? quippe illa narrationes esse existimant, prope effusas prout allubesceret scriptoribus. Atque ita non immerito sentiant etiam de antiquioribus, quoniam aliquos nunc quoque vident de istis scribere aggredientes, quibus neque ipsi interfuere, neque operam dedere ut a rerum gnaris illa acciperent. Scilicet etiam de bello quod nuperrime gessimus, quidam historias quas conscripserant ediderunt, quum neque ad ea loca pervenerint, neque in vicinia fuerint locorum ubi res gestæ erant: sed ex fama et auditione pauca quædam temere componentes, historiae nomine impudenter admodum et insolenter se efferunt.

9. Ego autem et de omni bello, deque iis quæ particulatim gesta erant, veritati congruenter scripsi, quum ipse rebus omnibus interfuerim. Etenim eorum dux exstiteram qui apud nos Galilæi audiunt, quamdiu resistendo eramus; comprehensus autem a Romanis factus sum captivus; quumque me Vespasianus et Titus in custodia haberent: illis semper assidere coegerunt, primò quidem vinctum: postea vero solutus ab Alexandria cum Tito missus eram ad Hierosolymorum obsidionem. Quo tempore eorum quæ gerebantur nihil meam notitiam effugit. Nam et singula in Romanis castris conspecta diligenter notabam; quæque a transfugis nunciabantur ego solus intellexi: deinde Romæ otium nactus, opere omni jam præparato, et quibusdam propter Græcam linguam in auxilium vocatis, res prout gestæ erant literis mandabam. Adeoque veritati

περιτὴν θάρσος τῆς ἀληθείας, ὥστε πρώτους πάντων τοὺς αὐτοκράτορας τοῦ πολέμου γενομένους Οὐδεσπασιανὸν καὶ Τίτον ἤξλωσα λαβεῖν μάρτυρας. Πρώτους γὰρ δέδωκα τὰ βιβλία· καὶ μετ' ἑκείνους πολλοὺς μὲν ⁵ Ῥωμαίων τοὺς συμπεπολεμηκόσι, πολλοὺς δὲ τῶν ἡμετέρων ἐπίπρασκον, ἀνδράσι καὶ τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας μετεσχηκόσιν, ὧν ἔστιν Ἰούλιος Ἀρχέλαος, Ἡρώδης ὁ σεμνότατος, καὶ αὐτὸς ὁ θαυμασιώτατος βασιλεὺς Ἀγρίππας. Οὗτοι μὲν οὖν ἅπαντες ἐμαρτύρησαν ὅτι τῆς ¹⁰ ἀληθείας προύστην ἐπιμελῶς, οὐκ ἂν ὑποστειλάμενοι καὶ σιωπήσαντες, εἰ τι κατὰ ἄγνοιαν ἢ χαριζόμενος μετέθηκα τῶν γεγονότων ἢ παραλίπον.

Ἰ'. Φαῦλοι δὲ τινες ἄνθρωποι διαβάλλειν μου τὴν ἱστορίαν ἐπιχειρήκασιν, ὥσπερ ἐν σχολῇ μεираκίων ¹⁵ γύμνασμα προκείσθαι νομίζοντες κατηγορίας παραδόξου καὶ διαβολῆς, δέον ἑκείνῳ γινώσκειν, ὅτι δεῖ τὸν ἄλλοις παραδόξιν πράξεων ἀληθινῶν ὑπισχυνόμενον αὐτὸν ἐπίστασθαι ταύτας πρότερον ἀκριβῶς, ἢ παρηκολούθηκότα τοὺς γενομένους, ἢ παρὰ τῶν εἰδῶτων πυνθανόμενον· ²⁰ ὅπερ ἐγὼ μάλιστα περὶ ἀμφοτέρας νομίζω πεποιημέναι τὰς πραγματείας. Τὴν μὲν γὰρ ἀρχαιολογίαν, ὥσπερ ἔφην, ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων μετρημένην, γενοῦς ἱερῶς ἐκ γένους καὶ μετεσχηκῶς τῆς φιλοσοφίας τῆς ἐν ἑκείνοις τοῖς γράμμασι· τοῦ δὲ πολέμου τὴν ἱστορίαν ²⁵ ἔγραψα, πολλῶν μὲν αὐτουργῶς πράξεων, πλείστων δ' αὐτόπτης γενομένης, ὅπως δὲ τῶν λεχθέντων ἢ πραχθέντων οὐδοτιοῦν ἄγνοήσας. Πῶς οὖν οὐκ ἂν θρασεῖς τις ἡγήσαιο τοὺς ἀνταγωνίζεσθαι μοι περὶ τῆς ἀληθείας ἐπιχειρηκότας; οἱ κὰν τοῖς τῶν αὐτοκρατόρων ⁴⁰ ὑπομνήμασιν ἐντυχεῖν λέγουσιν, ἀλλ' οὐ γὰρ καὶ τοῖς ἡμετέροις τῶν ἀντιπολεμούντων πράγμασι παρέτυχον.

ια'. Περί μὲν οὖν τούτων ἀναγκαίαν ἐποιήσαμην τὴν παρέχουσαν, ἐπιστημῆνασθαι βουλόμενος τῶν ἐπαγγελουμένων τὰς ἱστορίας συγγράφειν τὴν εὐχέρειαν· ³⁵ ἱκανῶς δὲ φανερόν, ὥς ὅμαι, πεποιηκῶς ὥς ὅτι πάτριός ἐστιν ἡ περὶ τῶν παλαιῶν ἀναγραφὴ τοῖς βαρβάροις μᾶλλον ἢ τοῖς Ἕλλησιν, βούλομαι μικρὰ πρότερον διαλεχθῆναι πρὸς τοὺς ἐπιχειροῦντας νέαν ἡμῶν ἀποφαίνειν τὴν κατάστασιν, ἐκ τοῦ μηδὲν περὶ ἡμῶν, ⁴⁰ ὥς φασιν ἑκείνοι, λελέχθαι παρὰ τοῖς Ἑλληνικοῖς συγγραφεῦσιν· εἴτα δὲ τὰς μαρτυρίας τῆς ἀρχαιότητος ἐκ τῶν παρ' ἄλλοις γραμμάτων παρέξω, καὶ τοὺς βεβλασφημηκότας ἡμῶν τὸ γένος ἀποδείξω λίαν ἀλόγως βλασφημοῦντας.

ιβ'. Ἡμεῖς τοίνυν οὕτε χώραν οἰκοῦμεν παράλιον οὐτ' ἐμπορίας χαίρομεν, οὐδὲ ταῖς πρὸς ἄλλους διὰ τούτων ἐπιμιξίαις· ἀλλ' εἰσι μὲν ἡμῶν αἱ πόλεις μακρὰν ἀπὸ θαλάσσης ἀπικισμέναι, χώραν δὲ ἀγαθὴν νεμόμενοι ταύτην ἐκπονοῦμεν· μάλιστα δὲ πάντων ⁵⁰ περὶ παιδοτροφίαν φιλοκαλοῦντες, καὶ τὸ φυλάττειν τοὺς νόμους, καὶ τὴν κατὰ τούτους παραδεδομένην εὐδέειαν ἔργον ἀναγκαιότατον παντὸς τοῦ βίου πεποιημένοι. Προσούσης τοίνυν τοῖς εἰρημένοις καὶ τῆς ⁵⁵ περὶ τὸν βίον ἡμῶν ἰδιότητος, οὐδὲν ἦν ἐν τοῖς παλαῖοις

confidebam, ut omnium primos Vespasianum et Titum in eo bello imperatores mihi testes facere vulerim. Primum namque illis obtuli libros; et post illos multis quidem Romanorum qui bello interfuere: plurimis etiam nostratum eos vendidi, viris Graecae eruditionis non ignoaris; in quibus erat Julius Archelaus, Herodes morum gravitate spectatissimus, et rex ipse Agrippa admiratione dignissimus. Isti igitur universi testimonium perhibuerunt quod veritatem accuratam prae me ferebam, non dissimulaturi aut tacituri, si quid factorum per ignorantiam aut per gratiam commutassetem aut praetermissem.

10. Quidam vero homines male feriat historiam meam calumniari conati sunt, tanquam ejusmodi esset ut adolescentibus in scholis ad ingenium exercendum proponi debeat ad accusationem incredibilem et calumniam, quum oporteat illud sciri, quod eum deceat qui se polliceatur rerum veritatem aliis traditurum, ipsum prius exacte eas nosse, aut quod adfuerit quum gererentur, aut quod ex gnaris eas didicerit. Id quod ego in utroque opere me fecisse existimo. Antiquitatis namque libros, sicuti dixi, ex voluminibus sacris interpretatus sum, quum essem genere sacerdos, et a philosophia in scriptis istis comprehensa non alienus: historiam vero belli conscripsi, ut qui ipse res quidem multas gesserim, plurimas vero ipse viderim, et eorum quae dicta vel gesta erant nihil prorsus ignorarim. Quomodo ergo non procaces isti existimarentur, qui mecum de veritate contendere aggressi sunt? qui licet imperatorum commentarios se legisse dicant, non tamen nostrorum qui illis adversabantur rebus intererant.

11. Et de istis quidem necessariam feci digressionem, significare volens facultatem eorum, qui historiam scribere promittunt: atque abunde me declaratum reliquisse arbitror quod rerum vetustarum memoriam scriptis consignare magis in usu sit apud barbaros quam apud Graecos. Volo igitur inprimis eos paucis redarguere, qui nostrum statum recentem esse contendunt, eo quod nihil de nobis, ut aiunt illi, memorarint scriptores Graeci: deinde testimonia antiquitatis ex aliorum scriptis afferam, et eos qui nostrae genti maledixerunt, nulla prorsus cum ratione nobis maledicere ostendam.

12. Quod ad nos attinet, terram habitamus quae neque mari vicina est, neque negotiationibus gaudemus, neque earum causa nobis consuetudo cum aliis gentibus est: sed sunt urbes quidem nostrae procul a mari sitae; ipsi autem nos regionem bonam incolentes, hanc cum labore exercemus: maxime vero omnium liberis educandis studentes et legum custodiam, ut qui pietatem ad illas exactam opus totius vitae maxime necessarium fecerimus. Quum igitur ad ea quae dicta sunt accedat etiam vivendi ratio propria, nihil erat. prius temporibus quod faceret nobis

χρόνοις τὸ ποιοῦν πρὸς τοὺς Ἑλληνας ἡμῖν ἐπιμιξίαν, ὥσπερ Αἰγυπτίοις μὲν τὰ παρ' αὐτῶν ἐξαγόμενα καὶ πρὸς αὐτοὺς εἰσαγόμενα, τοῖς δὲ τὴν παράλιον τῆς Φοινίκης κατοικοῦσιν ἢ περὶ τὰς καπηλείας καὶ τὰς ἐμπορίας σπουδῇ διὰ τὸ φιλοχρηματεῖν. Οὐ μὴν οὐδὲ πρὸς ληστείας ὥσπερ ἄλλοι τινὲς ἢ τὸ πλεόν ἔχειν ἀξιοῦν πολεμοῦντες ἐτραπήσαν ἡμῶν οἱ πατέρες, καὶ τοὺς πολλὰς τῆς χώρας ἐχούσης μυριάδας ἀνδρῶν οὐκ ἀτόλμων. Διὰ τοῦτο Φοίνικες μὲν αὐτοὶ κατ' ἐμπορίαν τοῖς Ἑλλησιν ἐπεισπλέοντες εὐθὺς ἐγνώσθησαν, καὶ δι' ἐκείνων Αἰγύπτιοι, καὶ πάντες ἀφ' ὧν τὸν φόρτον εἰς τοὺς Ἑλληνας διεκόμεζον, μεγάλα πελάγη διαίροντες. Μῆθιδι δὲ μετὰ ταῦτα καὶ Πέρσαι φανεροὶ κατέστησαν τῆς Ἀσίας ἐπαρξάντες, οἱ δὲ καὶ μέχρι τῆς ἐτέρας ἡπείρου Πέρσαι στρατεύσαντες· Ὁρῆκες δὲ διὰ γειτονίαν, καὶ τὸ Σκυθικὸν ἀπὸ τῶν εἰς τὸν Πόντον ἐγνώσθη πλεόντων· ὧς γὰρ ἅπαντες οἱ παρὰ τὴν θάλατταν, καὶ τὴν πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς καὶ πρὸς τὴν ἐσπέριον κατοικοῦντες, τοῖς συγγράφειν τι βουλομένοις γυνωριμώτεροι κατέστησαν. Οἱ δὲ ταύτης ἀνωτέρω τὰς οἰκίσεις ἔχοντες ἐπιπλεῖστον ἡγνοήθησαν. Καὶ τοῦτο φαίνεται καὶ περὶ τὴν Εὐρώπην συμβεβηκός, ὅπου γε τῆς Ῥωμαίων πόλεως, τοιαύτην ἐκ μακροῦ δύναμιν κεκτημένης, καὶ τοιαύτας πράξεις κατορθούσης πολεμικῆς, οὐθ' ὁ Ἡρόδοτος οὐθ' ὁ Θουκυδίδης οὐτε τῶν ἄμα τούτοις γενομένων οὐδὲ εἰς ἐμνημόνευκεν, ἀλλ' ὁφέ ποτε καὶ μόλις αὐτῶν εἰς τοὺς Ἑλληνας ἢ γνῶσις διεξῆλθον. Περὶ μὲν γὰρ Γαλατῶν τε καὶ Ἰβήρων οὕτως ἡγνόησαν οἱ δοκοῦντες ἀκριβέστατοι συγγραφεῖς, ὧν ἔστιν Ἐφορος, ὥστε πόλιν οἰεῖται μίαν εἶναι τοὺς Ἰβήρας, τοὺς τοσοῦτο μέρος τῆς ἐσπερίου γῆς κατοικοῦντας· καὶ τὰ μήτε γινόμενα παρ' αὐτοῖς ἔθνη μήτε λεγόμενα γράφειν, ὡς ἐκείνων αὐτοῖς χρωμένων, ἐτόλμησαν. Αἴτιον δὲ τοῦ μὲν μὴ γινώσκειν ἀληθὲς τὸ λίαν ἀνεπίμικτον, τοῦ δὲ γράφειν ψευδῇ τὸ βούλεσθαι δοκεῖν τι πλεόν τῶν ἄλλων ἱστορεῖν. Πῶς οὖν ἔτι θαυμάζειν προσήκει, εἰ μὴδὲ τὸ ἡμέτερον ἔθνος πολλοῖς ἐγινώσκετο, μὴδὲ τῆς ἐν τοῖς συγγράμμασι μνήμης ἀφορμὴν παρέσχεεν, οὕτω μὲν ἀπωκισμένον τῆς θαλάσσης, οὕτω δὲ βιοτεύειν προρηγμένον;

13. Φέρε τοίνυν ἡμᾶς ἀξιοῦν τεκμηρίῳ χρῆσασθαι περὶ τῶν Ἑλλήνων ὅτι μὴ παλαιοὶ ἐστὶν αὐτῶν τὸ γένος τῷ μὴδὲν ἐν ταῖς ἡμετέραις ἀναγραφαῖς περὶ αὐτῶν εἰρησθαι. Ἄρ' οὐχὶ πάντως ἂν κατεγέλων, αὐτὰς, οἶμαι, τὰς ὑπ' ἐμοῦ νῦν εἰρημένας κομίζοντες αἰτίας, καὶ μάρτυρας ἐν τοῖς πλησιοχώροις παρέχοντο τῆς αὐτῶν ἀρχαιότητος; Καὶ γὰρ τοίνυν πειράσομαι τοῦτο ποιεῖν. Αἰγυπτίοις γὰρ καὶ Φοινίξιν μάλιστα δὴ χρήσομαι μάρτυσιν, οὐκ ἂν τινος ὡς ψευδῇ τὴν μαρτυρίαν διαβάλλειν δυνήσεντος. Φαίνονται γὰρ καὶ δὴ μάλιστα πρὸς ἡμᾶς δυσμενῶς διατεθέντες κοινῇ μὲν ἅπαντες Αἰγύπτιοι, Φοινίκων δὲ Τύριοι. Περὶ μέντοι Χαλδαίων οὐκέτι δυναμὴν ἂν ταυτὸ τοῦτο λέγειν, ἐπεὶ καὶ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχηγοὶ καθεστήκασι καὶ

commercium cum Græcis, sicut Ægyptiis mercimonia, ex rebus quæ importarentur aut exportarentur; et Phœnicibus oram maritimam accolentibus, cauponandi et negotiandi studium ex amore pecuniæ. Sed neque ad latrocinia, sicut alii quidam, aut plus habendi studium, bellum exercendo conversi sunt patres nostri, licet regio multis virorum strenuorum myriadibus abundaret. Quo factum ut Phœnices negotiationis ergo ad Græcos navigantes statim cogniti fuerint, et per illos Ægyptii, dein omnes a quibus ad Græcos onera perferebant, immensa maria pertranseunt. Medi vero postea atque Persæ illis innoluerunt postquam Asiæ imperarunt, Persæque, quum usque ad alteram continentem expeditiones fecissent; Thracæ autem propter vicinitatem, et Scythæ ab iis qui in Pontum navigant cogniti sunt: atque in universum omnes, ad mare vel Orientale vel Hesperium habitantes, in eorum notitiam facilius venerunt, quibus in animo fuit historiæ aliquid scribere. Superiora vero incolentes et procul a mari maximam in partem ignorati erant. Hoc idem et iis contigit qui in Europa habitant: siquidem Romanorum urbis, in tantam potentiam jam inde olim evectæ, et tantas res bellicas prospere gerentis, neque Herodotus neque Thucydides quoquo modo meminissent, nec omnino alius eorum æqualis scriptor, sed sero et vix tandem eorum nomen in Græcia auditum. Gallorum etiam et Hispanorum res usque adeo ignotæ iis fuerunt qui accuratissimi scriptores fuisse perhibentur, in quibus est Ephorus, ut Iberos unam civitatem esse existimaverit, quum tam late in Occidentem fines eorum pateant: et ritus eorum, qui nec fuerunt nec fuisse unquam dicti sunt, scribere, tanquam iis illis uterentur, non dubitarunt. Causa vero earum quidem rerum ignorantia fuit, quod illi secum ipsi viverent commercia aliarum gentium aversantes; scriptorum vero mendacii, quod volebant illi quippiam ultra alios memoriæ mandasse videri. Quomodo ergo mirari convenit, si neque nostra gens plurimis erat nota, neque ad scribendum de se aliquam suppeditavit occasionem, tam longo scilicet intervallo disjuncta a mari, talibus vitæ institutis sese accommodans?

13. Pone igitur nos argumento uti velle Græcorum, quod non sit genus eorum antiquum, eo quod nihil in libris nostris de iis dictum reperitur. Nonne omnino nos risu exciperent, ipsas, ut arbitror, a me nunc allatas proferentes causas, et testes e vicinis regionibus adducerent antiquitatis suæ? Igitur et ego hoc conabor efficere. Ægyptiis enim et Phœnicibus præcipue testibus utar, quum nemo eorum testimonio tanquam falso detrachere potuerit. Videntur enim et maxime in nos iniqui, communiter quidem omnes Ægyptii, Phœnicum vero Tyrii. De Chaldaeis autem nequaquam hoc idem dicere potero, quoniam et generis nostri principes exstiterunt, et propter cognationem in histo-

διὰ τὴν συγγένειαν ἐν ταῖς αὐτῶν ἀναγραφαῖς Ἰουδαίων μνημονεύουσιν. Ὅταν δὲ τὰς περὶ τούτων πίστεις παράσχω, τότε καὶ τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων ἀποφανῶ τοὺς μνήμην Ἰουδαίων πεποιηκότας, ἵνα μὴ δὲ ταύτην ἔτι τὴν πρόφασιν οἱ βασκαίνοντες ἔχωσι τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀντιλογίας.

ιδ'. Ἀρξομαι δὴ πρῶτον ἀπὸ τῶν παρ' Αἰγυπτίους γραμμάτων. Αὐτὰ μὲν οὖν οὐχ οἶόντε παρατίθεσθαι κακείνων· Μανεθῶν δ' ἦν τὸ γένος ἀνὴρ Αἰγύπτιος, τῆς Ἑλληνικῆς μετεσχηκῶς παιδείας, ὡς δὴ λόγος ἐστὶ· γέγραφε γὰρ Ἑλλάδι φωνῇ τὴν πάτριαν ἱστορίαν, ἔκ τε τῶν ἱερῶν, ὡς φησιν αὐτὸς, μεταφράσας καὶ πολλὰ τὸν Ἡρόδοτον ἐλέγχει τῶν Αἰγυπτιακῶν ὑπ' ἀγνοίας ἐψευσμένον. Αὐτὸς δὲ τοῖνυν ὁ Μανεθῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Αἰγυπτιακῶν ταῦτα περὶ ἡμῶν γράφει (παραθήσομαι δὲ τὴν λέξιν αὐτοῦ, καθάπερ αὐτὸν ἔκεινον παραγαγὼν μάρτυρα)· « Ἐγένετο βασιλεὺς ἡμῖν, Τίμαος ὄνομα· ἐπὶ τούτου οὐκ οἶδ' ὅπως ὁ Θεὸς ἀντέπνευσεν, καὶ παραδόξως ἐκ τῶν πρὸς ἀνατολὴν μερῶν, ἀνθρωποὶ τὸ γένος ἄσχημοι, καταθαρσύναντες ἐπὶ τὴν χώραν ἐστράτευσαν, καὶ ῥαδίως ἀμαχητὶ ταύτην κατὰ κράτος εἶλον. Καὶ τοὺς ἡγεμονεύσαντας ἐν αὐτῇ χειρωσάμενοι τὸ λοιπὸν τὰς τε πόλεις ὁμῶς ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἱερὰ τῶν θεῶν κατέσκαψαν· πᾶσι δὲ τοῖς ἐπιχωρίοις ἐγθρότατά πως ἐχρήσαντο, τοὺς μὲν σφάζοντες, τῶν δὲ καὶ τὰ τέκνα καὶ γυναῖδας εἰς δουλείαν ἄγοντες. Πέρας δὲ καὶ βασιλείας ἔνα ἐξ αὐτῶν ἐποίησαν, ᾧ ὄνομα ἦν Σάλατις. Καὶ οὗτος ἐν τῇ Μέμφιδι κατεγίνετο, τὴν τε ἄνω καὶ κάτω χώραν δασμολογῶν καὶ φρουρὰν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύσεσιν ἀτάτοις καταλείπων τόποις. Μάλιστα δὲ καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὴν ἡσφαλισατο μέρη, προσρόμενος Ἀσσυρίων, τότε μετίζον ἰσχυρόντων, ἐσπεμένην ἐπιθυμίαν τῆς αὐτῆς βασιλείας ἐφόδου. Εὐρὼν δὲ ἐν νομῇ τῇ Σαίτῃ πόλιν ἐπικαιροτάτην, κειμένην μὲν πρὸς ἀνατολὴν τοῦ Βουβαστίτου ποταμοῦ, καλουμένην δ' ἀπὸ τινος ἀρχαίας θεολογίας Αὐαριν, ταύτην ἔκτισε τε καὶ τοῖς τεύχεσιν ὀχυρωτάτην ἐποίησεν, ἐνοικίσας αὐτῇ καὶ πλῆθος ὀπλιτῶν εἰς εἴκοσι καὶ τέσσαρας μυριάδας ἀνδρῶν πρὸς φυλακὴν. Ἐνθάδε κατὰ θέρειαν ἤρχετο, τὰ μὲν σιτομετρῶν καὶ μισθοφορίαν παρεχόμενος, τὰ δὲ καὶ ταῖς ἐξοπλισίαις πρὸς φόβον τῶν ἐξωθεν ἐπιμελῶς γυμνάζων. Ἀρξας δ' ἐνεακαίδεκα ἔτη τὸν βίον τετελεύτησεν. Μετὰ τοῦτον δὲ ἕτερος ἐβασίλευσε τέσσαρα καὶ τετταράκοντα ἔτη, καλούμενος Βηῶν. Μεθ' οὗ ἄλλος Ἀπαχνάς, ἐξ καὶ τριᾶκοντα ἔτη καὶ μῆνας ἑπτὰ. Ἐπειτα δὲ καὶ Ἀπωφίς ἐν καὶ ἐξήκοντα, καὶ Ἰανίας πεντήκοντα καὶ μῆνα ἓνα. Ἐπὶ πᾶσι δὲ καὶ Ἀσσις ἐννέα καὶ τεσσαράκοντα καὶ μῆνας δύο. Καὶ οὗτοι μὲν ἐξ ἐν αὐτοῖς ἐγενήθησαν πρῶτοι ἄρχοντες, πολεμοῦντες ἀεὶ καὶ ποθοῦντες μᾶλλον τῆς Αἰγύπτου ἐξῆραι τὴν ῥίζαν. Ἐκαλεῖτο δὲ τὸ σὺμπαν αὐτῶν ἔθνος Ὑκσωσ, αὐτοῦτο δὲ ἐστὶ βασιλεῖς ποιμένες· τὸ γὰρ Ὑκ καθ'

riis suis Judæorum meminerunt. Quum vero de istis probationes afferam, tunc etiam Græcorum historicos memorabo qui Judæorum mentionem fecere, ne quis ex invidia et detractatione hujusmodi occasionem arripiat nobis contradicendi.

14. Initium jam faciam ab Ægyptiorum literis. Ipsas quidem eorum literas ut proferam fieri non potest : Manetho autem genere fuit Ægyptius, vir Græcam eruditionem assequutus, uti ex eo intelligitur, quod Græce patriam historiam scripserit, eam, ut ipse profitelur, e sacris interpretatus libris ; qui etiam Herodotum in multis convincit de rebus Ægyptiacis per ignorantiam mentitum. Ille certe Manetho historiarum Ægyptiarum secundo ita de nobis scribit (ejus quippe verba proferre libet, ut qui ipsum pro teste producam.) « Regem olim habuimus Timaum, « cujus tempore, quum nobis Deus nescio quo pacto esset « iratior, ex partibus orientalibus homines ignobili genere, « audacia sumpta repentinum hanc in regionem impetum « fecerunt, eamque facile ac sine pugna subegerunt : atque « principibus ejus in suam potestatem redactis, de cetero « et civitates crudeliter incenderunt, et deorum templa « everterunt ; porroque in omnes indigenas inimicissime « se gesserunt, alios quidem perimentes, aliorum vero et « liberos et conjuges in servitutem agentes. Tandem vero « unum ex illis regem crearunt, cui nomen Salatis. Atque « hic in Memphide versabatur, provinciam superiorem et « inferiorem tributariam faciens, præsidiaque in locis opportunitissimis relinquens. Maxime vero partes munivit orientales, prospiciens Assyriis, tunc aliis potentioribus, futuram cupiditatem invadendi illud ipsum regnum. Quum autem nactus esset in Saite nomen civitatem « opportunitissimam ad orientem fluvii Bubastitæ sitam, « quæ ab aliquo antiquæ theologiæ Auaris appellabatur, et « ipsam ædificavit et muris firmissimis communivit, postquam illic collocaverat ad custodiam ejus armorum multitudinem usque ad cccxl millia virorum. Illuc veniebat æstatis tempore, tam ut frumenta meteret et conductiis illis mercedem solveret, quam ut armatos ad terrorem extraneorum diligenter exerceret. Quum autem regnasset annis xix, vitam sinivit. Post hunc etiam regnavit alter annis xlv, Beon nomine. Post quem alius Apachnas nomine, annis xxxvi et mensibus vii. Dein etiam Apophis lxi, et Janias l et mense uno. Post omnes autem Assis annis xlix et mensibus ii. Et isti quidem sex inter eos fuere primi principes, bellum semper gerentes, et « maxime Ægyptum radicitus extinguere cupientes. « Vocabatur autem gens universa Hycsos, id est reges « pastores : Hyc enim in sacra lingua regem sonat, Sos

« ἱερὰν γλῶσσαν βασιλέα σημαίνει, τὸ δὲ ΣΩΣ ποι-
 « μὴν ἔστι καὶ ποιμένες κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον,
 « καὶ οὕτω συντιθέμενον γίνεται » ΥΚΣΩΣ. Τινὲς δὲ
 « λέγουσιν αὐτοὺς Ἀραβας εἶναι. » Ἐν δ' ἄλλῳ ἀντι-
 5 γράφῃ οὐ βασιλεῖς σημαίνεσθαι διὰ τῆς τοῦ ΥΚ προσ-
 « ηγορίας, ἀλλὰ τοῦναντίον αἰχμαλώτους δηλοῦσθαι ποι-
 « μένας· τὸ γὰρ ΥΚ πάλιν Αἰγυπτιστὶ καὶ τὸ ΑΚ
 « δασυνόμενον αἰχμαλώτους ῥητικῶς μὲνυει. Καὶ τοῦτο μᾶλ-
 10 λον πιθανώτερόν μοι φαίνεται καὶ παλαιᾶς ἱστορίας ἐχό-
 « μενον. « Τούτους δὲ τοὺς προκατωνομασμένους βασι-
 « λέας τοὺς τῶν ποιμένων καλουμένους καὶ τοὺς ἐξ αὐ-
 « τῶν γενομένων κρατῆσαι τῆς Αἰγύπτου φησὶν ἔτη
 « πρὸς τοῖς πεντακσίσι ἑνδεκα. Μετὰ ταῦτα δὲ τῶν
 « ἐκ τῆς Θηβαΐδος καὶ τῆς ἄλλης Αἰγύπτου βασιλέων
 15 « γενέσθαι φησὶν ἐπὶ τοὺς ποιμένας ἐπαγνάσασιν, καὶ
 « πόλεμον αὐτοῖς συρραγῆναι μέγαν καὶ πολυχρό-
 « νιον. Ἐπὶ δὲ βασιλείᾳ, ᾧ ὄνομα εἶναι Ἀλίσφρα-
 « γμούθωσις, ἡττωμένους φησὶ τοὺς ποιμένας ὑπ' αὐτοῦ
 « ἐκ μὲν τῆς ἄλλης Αἰγύπτου πάσης ἐκπεσεῖν, κατα-
 20 « κλεισθῆναι δ' εἰς τόπον, ἀρουρῶν ἔχοντα μυριάων τὴν
 « περίμετρον. Αὐαριν ὄνομα τῷ τόπῳ. Τοῦτον φησὶν ὁ
 « Μανεθὼν ἅπαντα τελεῖν τε μεγάλῃ καὶ ἰσχυρῇ περι-
 « θαλεῖν τοὺς ποιμένας, ὅπως τὴν τε κτήσιν ἅπασαν
 « ἔχωσιν ἐν ὀχυρῇ καὶ τὴν λεῖαν τὴν ἐαυτῶν. Τὸν δὲ
 25 « Ἀλίσφραγμούθωσις οὐδὲν Θούμμοσιν ἐπιχειρήσαι μὲν
 « αὐτοὺς διὰ πολιορκίας εἶλιν κατὰ κράτος, ὅκτῳ καὶ
 « τεσσαράκοντα μυριάσι προσεδρεύσαντα τοῖς τελέγεσιν·
 « ἐπεὶ δὲ τῆς πολιορκίας ἀπέγνω, ποιήσασθαι συμβά-
 « σεις, ἵνα τὴν Αἰγύπτου ἐκλιπόντες ὅποι βούλονται
 30 « πάντες ἀβλαβεῖς ἀπέλθωσι. Τοὺς δὲ ἐπὶ ταῖς ὁμο-
 « λογίαις πανοικεσίᾳ μετὰ τῶν κτήσεων οὐκ ἐλάττους
 « μυριάδων ὄντας εἴκοσι καὶ τεσσάρων ἀπὸ τῆς Αἰγύ-
 « πτου τὴν ἔρμην εἰς Συρίαν ὁδοιπορήσαι. Φεβου-
 « μένους δὲ τὴν Ἀσσυρίαν δυναστεῖαν. (τότε γὰρ
 35 « ἐκείνους τῆς Ἀσίας κρατεῖν), ἐν τῇ νῦν Ἰουδαίᾳ κα-
 « λουμένη πόλιν οἰκοδομησάμενους τοσαύταις μυριάσιν
 « ἀνθρώπων ἀρχέσουσαν, Ἱεροσόλυμα ταύτην ὀνομά-
 «σαι. » Ἐν ἄλλῃ δὲ τινὶ βίβλῳ τῶν Αἰγυπτιακῶν Μανεθῶν
 « τοῦτο φησὶν ἔθνος τοὺς καλουμένους ποιμένας αἰχμαλώ-
 40 « τους ἐν ταῖς ἱεραῖς αὐτῶν βίβλοις γεγράφθαι, λέγων
 « ὁρθῶς. Καὶ γὰρ τοῖς ἀνωτάτω προγόνοις ἡμῶν τὸ
 « ποιμαίνειν πάτριον ἦν, καὶ νομαδικὸν ἔχοντες τὸν βίον
 « οὕτως ἐκαλοῦντο ποιμένες. Αἰχμαλῶτοί τε πάλιν
 « οὐκ ἀλόγως ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἀνεγράφθησαν, ἐπειδή-
 45 « περ ὁ πρόγονος ἡμῶν Ἰώσηπος ἑαυτὸν ἔφη πρὸς τὸν
 « βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων αἰχμαλῶτον εἶναι, καὶ τοὺς
 « ἀδελφοὺς εἰς τὴν Αἰγύπτου ὑστερον μετεπέμψατο, τοῦ
 « βασιλέως ἐπιτρέψαντος. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν
 50 « ἄλλοις ποιήσομαι τὴν ἐξέτασιν ἀκριβοστέραν.
 15. Νυνὶ δὲ τῆς ἀρχαιότητος ταύτης παρατίθεμαι
 « τοὺς Αἰγυπτίους μάρτυρας. Πάλιν οὖν τὰ τοῦ Μανε-
 « θῶνος πῶς ἔχει πρὸς τὴν τῶν χρόνων τάξιν ὑπογράψω.
 « Φησὶ δὲ οὕτω· « Μετὰ τὸ ἐξελεῖν ἐξ Αἰγύπτου τὸν
 « λαὸν τῶν ποιμένων εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ ἐκβαλὼν αὐτοὺς

« vero pastorem et pastores secundum dialectum com-
 « munem, unde vox composita Hycsos. Sunt autem qui
 « Arabas illos exstitisse dicant. » In alio autem exem-
 plari nomine illo Hycsos non reges significari comperi, sed
 e diverso captivos pastores indicari. Hyc enim iterum
 Ægyptiaca lingua, et Hac cum aspiratione, captivos pro-
 prie nominativumque significat. Atque id mihi verisimilius
 videtur et magis cum antiqua historia censentis.
 « Prædictos autem reges pastorum nomine appellatos, illo-
 « rumque posteros Ægyptum in sua potestate habuisse
 « dicit annis circiter xi supra quingentos. Tum vero sus-
 « ceptam adversus pastores a Thebaidis ac reliquæ Ægypti
 « regibus expeditionem, bellumque grave ac diuturnum
 « inter ipsos conflatum fuisse. Sub rege autem cui Ali-
 « sphragmuthosis nomen erat, debellatos pastores illos, ac
 « reliqua Ægypto pulsos, unum in locum inclusos esse
 « tradit, cujus ambitus decem iugerum millia contineret.
 « Auaris locus ille dicebatur. Hunc Manetho dicit uni-
 « versum a pastoribus ingenti validoque muro septum ac
 « munitum, ut quicquid sibi fortunarum esset ac prædæ
 « id omne tutum ac securum habere possent. At vero
 « Alisphragmuthoseos filium Thummosin cccclxxx millium
 « hominum exercitu muros obsedis, atque ipsos per
 « vim expugnare conatum illum quidem, sed, obsidionis
 « exitu desperato, cum iisdem ea conditione pepigisse, ut,
 « Ægypto relicta, omnes quocunque vellent sine ullo suo
 « detrimento commigrarent. Eos igitur cum universis fa-
 « millis atque omni possessione sua, uti per ictum foedus
 « poterant, haud pauciores cccx millibus ab Ægypto per
 « solitudinem in Syriam transfecisse. Quod autem sibi ab
 « Assyriorum principatu metuerent (tum enim illos Asiam
 « tenuisse), in ea quam hodie Judæam appellamus regione
 « urbem ædificasse, quæ tot hominum millia caperet,
 « eandemque Hierosolyma nominasse. » In alio vero quodam
 de rebus Ægyptiacis libro Manetho dicit, « hanc gen-
 tem pastores appellatam, captivos in sacris suorum libris
 haberi; » idque recte. Nam antiquis progenitoribus nostris
 patrium erat greges pascere: et pascualem agentes vitam,
 inde pastores vocabantur. Rursusque captivi non temere
 in Ægyptiorum libris dicti sunt, quoniam progenitor noster
 Josephus dixit ad Ægyptiorum regem, se captivum esse,
 et postea fratres in Ægyptum evocavit regis permissu. Sed
 de istis quidem alibi inquisitionem faciam diligentior.

15. Nunc autem huius antiquitatis testes produco
 Ægyptios. Itaque rursus ea quæ tradidit Manetho, ad
 quod tempus referantur, subiciam. Sic enim ait: « Post-
 « quam ex Ægypto egressus est Pastorum populus ad Hie-
 « rosolyma, qui illos ex Ægypto pepulit rex Tethmosis,

« ἔξ Αἰγύπτου βασιλεὺς Τέθμωσις, ἐθαύλασε μετὰ
 « ταῦτα ἔτη εἴκοσι πέντε καὶ μῆνας τέσσαρας, καὶ
 « ἐτελεύτησε, καὶ παρέλαβε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ υἱὸς
 « Χέβρων ἑτῆς τρισκαίδεκα. Μεθ' ὃν Ἀμένωφις εἴκοσι
 5 « καὶ μῆνας ἑπτὰ. Τοῦ δὲ ἀδελφῆ Ἀμεσσίς εἴκοσι ἑν
 « καὶ μῆνας ἑννέα. Τῆς δὲ Μήφρης δώδεκα καὶ μῆνας
 « ἑννέα. Τοῦ δὲ Μηφραμούθωσις εἴκοσι πέντε καὶ
 « μῆνας δέκα. Τοῦ δὲ Θμώσις ἑννέα καὶ μῆνας ὀκτώ.
 « Τοῦ δ' Ἀμένωφις τριακόντα καὶ μῆνας δέκα. Τοῦ
 10 « δὲ Ὠρος τριακόντα ἔξ καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δὲ Ου-
 « γάτηρ Ἀκεγχήρης δώδεκα καὶ μῆνα ἕνα. Τῆς δὲ Ῥά-
 « θωτις ἀδελφὸς ἑννέα. Τοῦ δὲ Ἀκεγχήρης δώδεκα
 « καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δ' Ἀκεγχήρης ἑτέρος δώδεκα
 « καὶ μῆνας τρεῖς. Τοῦ δὲ Ἀρμαῖς τέσσαρα καὶ μῆνα
 15 « ἕνα. Τοῦ δὲ Ῥαμέσσης ἑν καὶ μῆνας τέσσαρας.
 « Τοῦ δὲ Ἀρμέσσης Μιαμμού ἐξήκοντα ἔξ καὶ μῆνας
 « δύο. Τοῦ δὲ Ἀμένωφις δέκα καὶ ἑννέα καὶ μῆνας
 « ἔξ. Τοῦ δὲ Σέθωσις, καὶ Ῥαμέσσης, ἱππικὴν καὶ
 « ναυτικὴν ἔχων δύναμιν. Οὗτος τὸν μὲν ἀδελφόν
 20 « Ἀρμαῖν ἐπίτροπον τῆς Αἰγύπτου κατέστησε, καὶ
 « πᾶσαν μὲν αὐτῷ τὴν ἄλλην βασιλικὴν περιέθηκεν
 « ἐξουσίαν, μόνον δὲ ἐνετείλατο διάδημα μὴ φορεῖν,
 « μηδὲ τὴν βασιλῖδα μητέρα τε τῶν τέκνων ἀδικεῖν,
 « ἀπέχεσθαι δὲ καὶ τῶν ἄλλων βασιλικῶν παλλακίδων.
 25 « Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Κύπρον καὶ Φοινίκην καὶ πάλιν Ἀσου-
 « ρίους τε καὶ Μήδους στρατεύσας, ἅπαντας, τοὺς μὲν
 « δόρατι, τοὺς δὲ ἀμαχητὶ, φόβῳ δὲ τῆς πολλῆς ду-
 « νάμεως, ὑποχειρίους ἔλαβε. Καὶ μέγα φρονήσας
 « ἐπὶ ταῖς εὐπραγίαις, ἔτι καὶ θαρσαλευώτερον ἐπορεύετο,
 30 « τὰς πρὸς ἀνατολὰς πόλεις τε καὶ χώρας καταστρεφό-
 « μενος. Χρόνου τε ἱκανοῦ γεγονότος, Ἀρμαῖς ὁ κα-
 « ταλειψθεὶς ἐν Αἰγύπτῳ πάντα τοῦμπαλιν οἷς ἀδελφὸς
 « παρήγει μὴ ποιεῖν ἀδελῶς ἔπραττεν· καὶ γὰρ τὴν
 « βασιλῖδα βιαιῶς ἔσχε, καὶ ταῖς ἄλλαις παλλακίσιν
 35 « ἀφειδῶς διετέλει χρώμενος· πευθόμενος δὲ ὑπὸ τῶν
 « φίλων διάδημα ἐφόρε, καὶ ἀντήρε τῷ ἀδελφῷ. Ὁ
 « δὲ τεταγμένος ἐπὶ τῶν ἱερῶν τῆς Αἰγύπτου γράψας
 « βιβλίον ἔπεμψε τῷ Σεθώσει, δηλῶν αὐτῷ πάντα,
 « καὶ ὅτι ἀντήρεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀρμαῖς. Παρα-
 40 « χρῆμα οὖν ὑπέστρεψεν εἰς Πηλούσιον, καὶ ἐκράτησε
 « τῆς ἰδίας βασιλείας. Ἡ δὲ χώρα ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ
 « αὐτοῦ ὀνόματος Αἰγύπτου. Λέγει γὰρ ὅτι ὁ μὲν
 « Σέθωσις ἐκαλεῖτο Αἰγύπτου, Ἀρμαῖς δὲ ὁ ἀδελφὸς
 « αὐτοῦ Δαναός. »
 45 « ις'. Ταῦτα μὲν ὁ Μανευθὼν. Ἀλλὸν δὲ ἔστιν ἐκ τῶν
 « εἰρημένων ἑτῶν τοῦ χρόνου συλλογισθέντος ὅτι οἱ κα-
 « λούμενοι ποιμένες, ἡμέτεροι δὲ πρόγονοι, τρισὶ καὶ
 « ἐνενήκοντα καὶ τριακοσίοις πρόσθεν ἔτεσιν ἐκ τῆς Αἰ-
 « γύπτου ἀπαλλαγέντες τὴν χώραν ταύτην ἐπόκησαν ἢ
 50 « Δαναὸν εἰς Ἄργος ἀφικέσθαι. Καίτοι τοῦτον ἀρχαιό-
 « τατον Ἀργεῖοι νομίζουσι. Δύο τοίνυν ὁ Μανευθὼν ἡμῖν
 « τὰ μέγιστα μεμαρτύρηκεν ἐκ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις
 « γραμμάτων· πρῶτον μὲν τὴν ἐτέρωθεν ἀφῆξιν εἰς Αἴγυ-
 « πτον, ἔπειτα δὲ τὴν ἐκεῖθεν ἀπαλλαγὴν, οὕτως ἀρ-

« postea regnavit annis viginti et quinque, et mensibus
 « quattuor, et defunctus est : regnumque accepit filius
 « ejus Chebron, regnans annos tredecim. Post quem Ame-
 « nophis, annis viginti et mensibus vii. Hujus autem soror
 « Amessis, annis xxi et mensibus ix. Post hanc Mephres
 « annis xii et mensibus ix. Post hunc Mephramuthosis
 « annis xxv et mensibus x. Post eum Thmosis annis ix et
 « mensibus viii. Post eum Amenophis annis xxx et mensi-
 « bus x. Post eum Orus annis xxxvi et mensibus v. Hujus
 « autem filia Acenclires annis xii et mense i. Post eam fra-
 « ter Rathotis annis ix. Post hunc Acencheres annis xii et
 « mensibus v. Post hunc Acencheres alter annis xii et
 « mensibus iii. Post hunc Armais annis iv et mense i. Post
 « hunc Ramesses anno i et mensibus iv. Post hunc Armes-
 « ses Miammi annis lxxvi et mensibus ii. Post hunc Ameno-
 « phis annis xix et mensibus vi. Post hunc Sethosis, et
 « Ramesses, qui plurimas copias habuit equestres et nava-
 « les. Hic fratrem quidem Armain procuratorem Ægypti
 « constituit, et reliquam ei omnem regalem contulit potesta-
 « tem, tantummodo autem ei injunxit ne coronam gesta-
 « ret, neque reginam matremque liberorum injuria affice-
 « ret, insuperque ut abstineret ab ceteris regalibus concubi-
 « nis. Ipse vero in Cyprum et Phoenicem, rursusque in
 « Assyrios et Medos expeditione suscepta, universos, alios
 « quidem ferro, alios vero sine pugna magnæ suæ potesta-
 « tis terrore sibi subjugavit : atque prospero rerum suc-
 « cessu valde elatus, aliquanto audacius progrediebatur,
 « orientales urbes et provincias subvertendo. Quod tempus
 « quum in longum protraheretur, Armais, qui in Ægypto
 « fuerat relictus, omnia contra quam frater monuerat ne
 « faceret, sine timore faciebat : nam et reginæ vim inferebat,
 « celerisque concubinis ad libitum misceri non cessabat :
 « persuasusque ab amicis corona utebatur, et contra fratrem
 « insurgebat. Is vero qui constitutus erat super sacra Ægy-
 « ptica, codicillos Sethosi misit, cum de omnibus certiore
 « faciens, quodque frater ipsius Armais contra eum bellum
 « moveret. Illico igitur Pelusium reversus est, et pro-
 « prium tenuit regnum. Provincia vero ex ejus nomine
 « appellata est Ægyptus. Dicit enim quod Sethosis qui-
 « dem Ægyptus vocabatur, Armais autem frater ejus Da-
 « naus. »

16. Atque hæc quidem Manetho. Ergo si tempus ad
 initam annorum istorum rationem exigemus, constabit
 omnino, quos Pastores ipsi vocabant, majores nostros, an-
 nis ante tribus et nonaginta supra trecentos, ubi ex Ægypto
 migrassent, regionem illam insedissee, quam Danaus Argos
 venisset, qui tamen ab Argivis pro antiquissimo celebratur.
 Ita duo nobis eaque sane præcipua, hoc Manethonis, quod
 Ægyptiarum literarum fidem sequitur, testimonio confecta
 sunt : alterum, eos in Ægyptum aliunde profectos esse ;
 alterum, indidem ipsos alio commigrasse, quod etiam po-

χαίαν τοῖς χρόνοις, ὡς ἐγγύς που προτερεῖν αὐτὴν τῶν Ἰλιακῶν ἔτεσι χιλίοις. Ὑπὲρ δὲ ὁ Μανέθων οὐκ ἐκ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις γραμμάτων, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ὁμολόγηκεν, ἐκ τῶν ἀδασποτῶς μυθολογούμενων προσ-
 5 τέθεικεν, ὕστερον ἐξελέγξω κατὰ μέρος, ἀποδεικνύς τὴν ἀπίθανον αὐτοῦ ψευδολογίαν.

ἱζ'. Βούλομαι τοίνυν ἀπὸ τούτων ἐτι μετελθεῖν ἐπὶ τὰ παρὰ τοῖς Φοινίξιν ἀναγεγραμμένα περὶ τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ τὰς ἐξ ἐκείνων μαρτυρίας παρασχεῖν. Ἔστι
 10 τοίνυν παρὰ Τυρίοις πολλῶν ἐτῶν γράμματα, δημοσίᾳ γεγραμμένα καὶ πεφυλαγμένα λίαν ἐπιμελῶς, περὶ τῶν παρ' αὐτοῖς γενομένων καὶ πρὸς ἀλλήλους πραχθέντων μνήμης ἀξίων. Ἐν τούτοις γέγραπται ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ὠκοδομήθη ναὸς ὑπὸ Σολομῶνος τοῦ βασιλέως,
 15 ἔτεσι θῆττον ἑκατὸν τεσσαράκοντα καὶ τρισὶν καὶ μῆσιν ὀκτὼ τοῦ κτῆσαι Τυρίους Καρχηδῶνα, ἀνεγράφη δὲ παρ' ἐκείνοις ἡ τοῦ ναοῦ κατασκευὴ τοῦ παρ' ἡμῖν. Εἰρωμος γὰρ ὁ τῶν Τυρίων βασιλεὺς φίλος ἦν τοῦ βασιλέως ἡμῶν Σολομῶνος, πατρικὴν πρὸς αὐτὸν φιλίαν
 20 διαδεδεμένος. Αὐτὸς οὖν συμφιλοτιμούμενος εἰς τὴν τοῦ κατασκευάσματος τῷ Σολομῶνι λαμπρότητα, χρυσίου μὲν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἔδωκε τάλαντα, τεμῶν δὲ καλλίστην ὕλην ἑκ τοῦ δρυος, ὃ καλεῖται Αἶθανος, εἰς τὸν ὄροφον ἀπέστειλεν. Ἀντεωρῆσατο δὲ αὐτὸν ὁ Σο-
 25 λομῶν ἄλλοις τε πολλοῖς καὶ γῇ κατὰ χώραν τῆς Γαλιλαίας τῇ Χαβουλὼν λεγομένῃ. Μάλιστα δὲ αὐτοὺς εἰς φιλίαν τῆς σοφίας συνῆγεν ἐπιθυμία· προβλήματα γὰρ ἀλλήλοις ἀντεπέστελλον λύειν κελεύοντες, καὶ κρείττων ἐν τούτοις ἦν ὁ Σολομῶν καὶ
 30 τᾶλλα σοφώτερος. Σῶζονται δὲ μέχρι νῦν παρὰ τοῖς Τυρίοις πολλὰ τῶν ἐπιστολῶν, ἃς ἐκείνοι πρὸς ἀλλήλους ἔγραψαν. Ὅτι δ' οὐ λόγος ἐστὶν ὑπ' ἐμοῦ συγχείμενος ὁ περὶ τῶν παρὰ τοῖς Τυρίοις γραμμάτων παραθήσομαι μάρτυρα Δῖον, ἄνδρα περὶ τὴν Φοινικί-
 35 κην ἱστορίαν ἀκριβῆς γεγονέναι πεπιστευμένον. Οὗτος τοίνυν ἐν ταῖς περὶ Φοινίκων ἱστορίαις γράφει τὸν τρόπον τούτον· « Ἀδιδάβωλ τελευτήσας, ὁ υἱὸς αὐτοῦ « Εἰρωμος ἐδασίλευσεν. Οὗτος τὰ πρὸς ἀνατολὰς « μέρη τῆς πόλεως προσέχωσε, καὶ μείζον τὸ ἄστυ
 40 « πεποίηκε, καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς τὸ ἱερὸν καθ' « ἑαυτὸ δὲ ἐν νήσῳ, χώσας τὸν μεταξὺ τόπον, συνῆψε « τῇ πόλει, καὶ χρυσοῖς ἀναθήμασι ἐκόσμησεν· ἀνα- « θᾶς δὲ εἰς τὸν Αἶθανον ὕλοτόμησε πρὸς τὴν τῶν « ναῶν κατασκευήν. Τὸν δὲ τυραννοῦντα Ἱεροσολύ-
 45 « μων Σολομῶνα πέμψαι φασὶ πρὸς τὸν Εἰρωμον αἰ- « νίγματα καὶ παρ' αὐτοῦ λαθεῖν ἀξιούν, τὸ δὲ μὴ δυ- « νάμεναι διακρίνει τῷ λύσαντι χρήματα ἀποτίνειν. « Ὁμολογήσαντα δὲ τὸν Εἰρωμον καὶ μὴ δυνηθέντα « λύσαι τὰ αἰνίγματα πολλὰ τῶν χρημάτων εἰς τὸ ἐπι-
 50 « ζῆμιον ἀναλῶσαι. Εἶτα δὲ Ἀδδῆμόνον τινα Τύριον « ἄνδρα τὰ προτεθέντα λύσαι, καὶ αὐτὸν ἄλλα προβα- « λείν· ἃ μὴ λύσαντα τὸν Σολομῶνα πολλὰ τῷ Εἰρωμῳ « προσάποτῆσαι χρήματα. » Δῖος μὲν οὕτω περὶ τῶν προδερημένων ἡμῖν μεμαρτύρηκεν.

sterius adeo vetustum, ut Trojana tempora annis prope mille antecederet. Ista vero quæ Manetho non ex literis Ægyptiacis, sed, sicut ipse professus est, ab incertis auctoribus memorata, adjecit, postea particulatim excutiam, ea mendacia esse ostendens sine verisimilitudine conficta.

17. Volo jam ab istis transire etiam ad ea, quæ apud Phœnices de nostro genere conscripta sunt; et in hanc rem testimonia ex illis afferam. Apud Tyrios sane literæ sunt a multis annis consignatæ publicis monumentis, et magna cum cura adservatæ, ad ea spectantes quæ memoria digna ab ipsis gesta erant et cum aliis interesserant. In istis scriptum est, a Solomone rege Hierosolymis templum fuisse constructum, annis cxxlxi et mensibus octo priusquam a Tyriis Carthago ædificaretur, atque in illis templi nostri instructio descripta legitur. Hiromus enim Tyriorum rex amicus erat nostri Solomonis, patris in amicitia cum eo inita successor. Is itaque suam Solomoni munificentiam exhibens ad claritatem fabricæ, auri quidem talenta centum et viginti donavit; quumque pulcherrimam silvam ex monte, cui nomen Libanus, excidisset, lignum ad tecti confignationem misit: Solomon vero donis et aliis quamplurimis eum remuneravit, et terra in Galilææ regione quæ Chabulon dicitur. Præcipue autem illos sapientiæ studium ad invicem constrinxit: problemata enim solvenda mutuo mittebant, et in his superior usquequaque erat Solomon, inque ceteris sapientia præstare visus est. Hactenus vero plures ex epistolis, quas illi ad se invicem scripserunt, apud Tyrios asservantur. Quod autem sermo de Tyriorum literis a me non fingitur, testem producam Dium, virum qui Phœnicum historiam accurate scripsisse creditur. Ille igitur in suis de Phœnicibus historiis in hunc modum scribit: « Abibalo vivis erepto, « filius ejus Hiromus regnavit. Hic partes urbis orientales « aggere cinxit et ampliorem eam reddidit; et Olympii Jovis « templum, ab omni vicinarum ædium strue sejunctum et « in insula positum, aggere interjecto copulavit urbi, et « aureis donariis exornavit, ascendensque in Libanum ma- « teriam cecidit ad fanorum exstructionem. Regem autem « Hierosolymorum Solomonem ad eum aiunt ænigmata « misisse et ab eo alia repoposcisse ea lege, ut qui dissolvere « non posset, dissolventi pecunias penderet. Quam con- « ditionem quum Hiromus accepisset, nec resolvere amba- « ges potuisset, multam ingentem pecuniarum pependisse. « Tunc virum quendam Tyrium nomine Abdemonum existi- « tisse, qui problemata solveret aliaque invicem proponeret: « quæ quum Solomon non solvisset, pecunias multas Hi- « romo insuper rependisse. » Ita quidem Dius de iis quæ supra diximus testatus est.

17. Ἄλλα πρὸς τούτῳ παρῆλθον Μένανδρον τὸν
 Ἐφέσιον. Γέγραφε δὲ οὗτος τὰς ἐφ' ἑκάστου τῶν βασι-
 λεῶν πράξεις παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ βαρβάροις γενομέ-
 νας, ἐκ τῶν παρ' ἐκείνοις ἐπιχωρίων γραμμάτων σπου-
 5 δάσας τὴν ἱστορίαν μαθεῖν. Γράφων δὲ περὶ τῶν βα-
 σιλευκῶν ἐν Τύρῳ, ἔπειτα γενόμενος κατὰ τὸν
 Εἰρώμον, ταῦτα φησί· « Τελευτήσαντος δὲ Ἀθιδά-
 « λου, διεδέξατο τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Εἰρώμος,
 « ὃς βιώσας ἔτη πεντήκοντα τρία ἐβασίλευσεν ἔτη
 10 « τριάκοντα τέσσαρα. Οὗτος ἔχουσε τὸν εὐρύχωρον
 « τὸν τε χρυσὸν κίονα τὸν ἐν τοῖς τοῦ Διὸς ἀνέθηκεν,
 « ἔτι τε ὕλην ξύλων ἀπελθὼν ἔκοψεν ἀπὸ τοῦ λεγομέ-
 « νου ὄρους Λιβάνου, κέδρινα ξύλα εἰς τὰς τῶν ἱερῶν
 « στέγας, καθελὼν τε τὰ ἀρχαῖα ἱερὰ καινοῦς ἠκοδό-
 15 « μησε, τό τε τοῦ Ἡρακλεῖος καὶ τῆς Ἀστάρτης τέ-
 « μενος ἀνιέρουσε, καὶ τὸ μὲν τοῦ Ἡρακλεῖος πρῶτον
 « ἐποιήσατο ἐν τῇ Περτιῳ μνηί, εἶτα τὸ τῆς Ἀστάρ-
 « τῆς, ὅποτε Τίτιος ἐπεστράτευσε μὴ ἀποδοῦσι τοὺς
 « φόρους, οὗς καὶ ὑποτάξας ἑαυτῷ πάλιν ἀνέστρεψεν.
 20 « Ἐπὶ τούτου δὲ τις ἦν Ἀδδῆμονος παῖς νεώτερος, ὃς
 « ἐνέικα τὰ προβλήματα, ἃ ἐπέτασσε Σολομὼν ὁ Ἱερο-
 « σολύμων βασιλεὺς. » Ψηφίζεται δὲ ὁ χρόνος ἀπὸ τού-
 « του τοῦ βασιλέως ἄχρι τῆς Καρχηδόνας κτίσεως οὕ-
 « τως· « Τελευτήσαντος Εἰρώμου διεδέξατο τὴν βασιλείαν
 25 « Βαλεάζαρος ὁ υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τεσσαράκοντα τρία
 « ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτὰ. Μετὰ τοῦτον Ἀδδαστράτος ὁ
 « αὐτοῦ υἱὸς βιώσας ἔτη εἴκοσι ἑννέα ἐβασίλευσεν ἔτη ἑν-
 « νέα. Τούτον οἱ τῆς τροφῆς αὐτοῦ υἱοὶ τέσσαρες ἐπιβου-
 « λεύσαντες ἀπώλεσαν, ὧν ὁ πρεσβύτερος ἐβασίλευσεν
 30 « ἔτη δώδεκα. Μετ' οὗς Ἀσταρτος ὁ Δελαικαστάρτου,
 « ὃς βιώσας ἔτη πεντήκοντα τέσσαρα ἐβασίλευσεν ἔτη
 « δώδεκα. Μετὰ τοῦτον ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀσέρυμος
 « βιώσας ἔτη τέσσαρα καὶ πενήκοντα ἐβασίλευσεν
 « ἔτη ἑννέα. Οὗτος ἀπώλετο ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Φέ-
 35 « λῆτος, ὃς λαθὼν τὴν βασιλείαν ἤρξε μῆνας ὀκτώ,
 « βιώσας ἔτη πενήκοντα. Τούτον ἀνέκλειν Εἰθώθα-
 « λος ὁ τῆς Ἀστάρτης ἱερεὺς, ὃς βασιλεύσας ἔτη τρια-
 « κονταδύο ἐβίωσεν ἔτη ἐξήκοντα ὀκτώ. Τούτον διε-
 « δέξατο Βαδῆζωρος υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τεσσαράκοντα
 40 « πέντε ἐβασίλευσεν ἔτη ἕξ. Τούτου διάδοχος γέγονε
 « Μάτγηνος ὁ υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τριάκοντα δύο
 « ἐβασίλευσεν ἔτη ἑννέα. Τούτου διάδοχος γέγονε
 « Φυγμαλίων, βιώσας δ' ἔτη πενήκοντα ἕξ ἐβασίλευ-
 « σεν ἔτη τεσσαράκοντα ἑπτὰ. Ἐν δὲ τῇ ἐπ' αὐτοῦ
 45 « ἐβδόμῳ ἔτει ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ φυγοῦσα ἐν τῇ Λιβύῃ
 « πόλιν ἠκοδόμησε Καρχηδόνα. » Συνάγεται δὲ πᾶς ὁ
 « χρόνος ἀπὸ τῆς Εἰρώμου βασιλείας ἄχρι Καρχηδόνας
 « κτίσεως ἔτη ρνέ' μῆνες ἡ'. Ἐπεὶ δὲ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς
 « Εἰρώμου βασιλείας ἐν Ἱεροσολύμοις ἠκοδομήθη ὁ ναὸς,
 50 « γέγονεν οὖν ἀπὸ τῆς οἰκοδομῆσεως τοῦ ναοῦ ἄχρι Καρ-
 « χηδόνας κτίσεως ἔτη ἑκατὸν τεσσαράκοντα τρία, μῆνες
 « ὀκτώ. Τῆς μὲν οὖν παρὰ Φοινίκων μαρτυρίας τί δεῖ
 « προσθεῖναι πλείω· βλέπεται γὰρ τὰ λήθεος ἰσχυρῶς ἠμο-
 « λογημένον. Καὶ πολλὴ δὴ πού προάγει τῆς τοῦ νεοῦ κα-

18. Sed huic Menandrum Ephesium adjungam. Is
 autem res singulorum regum tempore apud Græcos Barba-
 rosque ge stas memoriae mandabat, ex vernaculis cujusque
 provinciae vel gentis actis studens historiae veritatem co-
 gnoscere. De iis itaque qui in Tyro regnarunt scribens, et
 deinde veniens ad Hiromum regem, ista dicit : « Abibalo vita
 « functo, Hiromus filius ejus regnum accepit, qui regnavit
 « annos xxxiv, vita ad annum liii producta. Hic aggere
 « Vastum qui dicitur locum exaequavit, praetereaque au-
 « ream columnam in Jovis templo collocavit : et ad ligno-
 « rum silvam profectus, e monte Libano appellato con-
 « struendis templorum tectis cedros excidit ; demolitusque
 « antiqua delubra, nova templa aedificavit, Herculisque et
 « Astartae fana consecravit, primumque Herculis templum
 « fecit in mense Peritio, deinde Astartae, quando bellum
 « movit adversus Tityos, quod tributa non solverent :
 « quos quum sibi etiam iterum subjecisset, reversus est.
 « Hujus aetate quidam Abdemonus puer junior clarebat,
 « qui problemata, quae Solomon rex Hierosolymorum ex-
 « plicari jussit, ingenio semper superabat. » Supputatur ve-
 « ro tempus ab hoc rege usque ad constructionem Carthagi-
 « nis, hoc modo : « Hiromo defuncto, in ejus regnum suc-
 « cessit Baleazarus filius, qui, quum vixisset annis xliii,
 « septem regnavit annis. Post hunc Abdastratus illius
 « filius vita exacta annorum xxxi regnavit novem. Hunc
 « nutricis suae filii quattuor insidiis peremerunt, quorum
 « senior regnavit annis xii. Post quos Astartus filius De-
 « laeastarti regnavit, qui vixit annis liv, regnavit annis
 « xii. Post hunc frater ejus Aserymus, qui vixit annis
 « liv, regnavit annis novem. Hic a fratre Phelete interfe-
 « ctus est, et regno suscepto mensibus imperavit octo,
 « quum vixisset annis l. Hunc interfecit Ithobalus Astartae
 « sacerdos, qui, quum vixisset annis lxviii, regnavit an-
 « nis xxxii. Huic successit Badezorus filius, qui, quum
 « vixisset annis quadraginta quinque, regnavit annis sex.
 « Huic successor factus est Matgenus ejus filius, qui
 « quum vixisset annis xxxii, novem regnavit annis. Huic
 « successit Pygmallion, qui vixit annis lvi, et regnum te-
 « nuit xlvii. Hujus regni anno septimo soror ejus Dido,
 « fuga elapsa, in Libya civitatem condidit Carthaginem ».
 Itaque colligitur omne tempus a regno Hiromi usque ad
 conditam Carthaginem, ad annos clv et menses viii. Quum
 vero anno xii Hiromi regis in Hierosolymis aedificatum sit
 templum, fluxit igitur a templi conditu usque ad constru-
 ctionem Carthagini tempus annorum cxliii, mensium viii.
 Et Phoenicum quidem testimonis quid opus est plura
 adscribere? cernitur enim veritas valde comprobata. Et
 multum videlicet constructionem templi praecedat proge-

τασκευῆς ἡ τῶν προγόνων ἡμῶν εἰς τὴν χώραν ἀφίξις· ὅτε γὰρ αὐτὴν πᾶσαν πολέμῳ παρέλαβον, τότε τὸν νεὼν κατεσκεύασαν. Καὶ ταῦτα σαφῶς ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμῶν ὑπ' ἐμοῦ δεδήλωται διὰ τῆς ἀρχαιο-
5 γίας.

10 ἰθ'. Λέξω δὲ νῦν ᾗδῃ τὰ παρὰ Χαλδαίοις ἀναγε-
γραμμένα καὶ ἱστορούμενα περὶ ἡμῶν, ἅπερ ἔχει πολλὴν ὁμολογίαν καὶ περὶ τῶν ἄλλων τοῖς ἡμετέροις γράμ-
μασι. Μάρτυς δὲ τούτων Βηρωσσός, ἀνὴρ Χαλδαῖος
15 μὲν τὸ γένος, γνώριμος δὲ τοῖς περὶ παιδείαν ἀνα-
στρεφομένοις, ἐπειδὴ περὶ τε ἀστρονομίας καὶ περὶ τῶν
παρὰ Χαλδαίοις φιλοσοφούμενων αὐτὸς εἰς τοὺς Ἑλ-
ληνας ἐξήνεγκε τὰς συγγραφάς. Οὗτος τοίνυν ὁ Βηρωσ-
20 σός ταῖς ἀρχαιοτάταις ἐπακλουθῶν ἀναγραφαῖς περὶ
τε τοῦ γενομένου κατακλυσμοῦ καὶ τῆς ἐν αὐτῷ φθορᾶς
τῶν ἀνθρώπων, καθάπερ Μωϋσῆς οὕτως ἱστορήκε· καὶ
περὶ τῆς λάρνακος, ἐν ᾗ Νῶχος ὁ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρ-
χηγὸς διεσώθη, προσενεχθείσης αὐτῆς ταῖς ἀκρωρείαις
τῶν Ἀρμενίων ὄρων. Εἶτα τοὺς ἀπὸ Νῶχου καταλέ-
25 γων καὶ τοὺς χρόνους αὐτοῖς προστιθείς, ἐπὶ Ναβοπα-
λάσσαρον παραγίνεται, τὸν Βαβυλῶνος καὶ Χαλδαίων
βασιλέα, καὶ τὰς τούτου πράξεις ἀφηγούμενος λέγει,
« τίνα τρόπον πέμψας ἐπὶ τὴν Αἰγύπτου καὶ ἐπὶ τὴν
« ἡμετέραν γῆν τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ Ναβουχοδονόσορον
30 « μετὰ πολλῆς δυνάμεως, ἐπειδὴ περ ἀφαστῶτας αὐ-
« τοὺς ἐπύθετο, πάντων ἐκράτησε, καὶ τὸν ναὸν ἐνέ-
« پرησε τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, ὅλους τε πάντα τὸν παρ'
« ἡμῶν λαὸν ἀναστήσας εἰς Βαβυλῶνα μετέκτισεν.
« Συνέβη δὲ καὶ τὴν πόλιν ἐρημωθῆναι χρόνον ἑτῶν
35 « ἑβδομήκοντα μέχρι Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως. »
Κρατῆσαι δὲ φησὶ τὸν Βαβυλῶνιον Αἰγύπτου, Συρίας,
Φοινίκης, Ἀραβίας, πάντας δὲ υπερβαλόμενον ταῖς
πράξεσι τοὺς πρὸ αὐτοῦ Χαλδαίων καὶ Βαβυλωνίων
βεβασλευκότας. Εἰθ' ἐξῆς ὑποκαταβάς ὀλίγον ὁ Βη-
40 ρωσσός πάλιν παρατίθεται ἐν τῇ τῆς ἀρχαιότητος
ἱστοριογραφίᾳ· αὐτὰ δὲ παραθήσομαι τὰ τοῦ Βηρωσσοῦ
τοῦτον ἔχοντα τὸν τρόπον. « Ἀκούσας δ' ὁ πατήρ
« αὐτοῦ Ναβοπαλάσσαρος ὅτι ὁ τεταγμένος σατράπης
« ἐν τε Αἰγύπτῳ καὶ τοῖς περὶ τὴν Συρίαν τὴν Κολήν
45 « καὶ τὴν Φοινίκην τόποις ἀποστάτης γέγονεν, οὐ δυ-
« νάμενος αὐτὸς ἔτι κακοπαθεῖν, συστήσας τῷ υἱῷ
« Ναβουχοδονόσορῳ ὄντι ἔτι ἐν ἡλικίᾳ μέρη τινὰ τῆς
« δυνάμεως, ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτόν. Συμμίξας δὲ
« Ναβουχοδονόσορος τῷ ἀποστάτῃ καὶ παραταξάμενος
45 « αὐτοῦ τε ἐκυρίευσεν καὶ τὴν χώραν ἑξαυτῆς ὑπὸ τὴν
« αὐτοῦ βασιλείαν ἐποίησεν. Τῷ δὲ πατρὶ αὐτοῦ συν-
« ἔβη Ναβοπαλάσσαρος κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀρρω-
« στήσαντι ἐν τῇ Βαβυλωνίῳ πόλει μεταλλάξαι τὸν
« βίον, ἔτη βεβασλευκῆτι εἰκοσιν ἐννέα. Αἰσθόμενος
50 « δὲ μετ' οὐ πολὺ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν Ναβουχο-
« δονόσορος, καταστήσας τὰ κατὰ τὴν Αἰγύπτου πρᾶ-
« γματα καὶ τὴν λοιπὴν χώραν, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους
« Ἰουδαίων τε καὶ Φοινίκων καὶ Σύρων καὶ τῶν κατὰ
« τὴν Αἰγύπτου ἐθνῶν συντάξας τισὶ τῶν φίλων μετὰ

nitorum nostrorum in hanc regionem adventus : quum enim
eam universam debellasset, tum demum templum ædificare
cœperunt. Et hæc aperte ex sacris literis a me declarata
sunt in Antiquitatum libris.

19. Jam vero ea nunc referam quæ de nobis apud Chal-
dæos literarum monumentis mandata sunt, quæ cum
libris nostris etiam super aliis rebus in plerisque con-
sentiunt. Testis autem horum est Berosus, vir genere
quidem Chaldæus, iis vero non ignotus qui in literarum
studiis versantur, quoniam scripta de astronomia et Chal-
dæorum philosophia ipse Græcorum in usum edidit. Is
igitur Berosus, antiquissimas sequutus historias, de di-
ludio et hominibus in eo pereuntibus eadem plane ac
Moyses narravit : simul et de arca in qua Noes generis
nostri princeps servatus est, ipsa scilicet in summitatem
montium Armeniorum delata. Deinde ortos a Noeo nume-
rans et sua quibusque tempora assignans, ad Nabopalassa-
rum tandem venit, Babylonis et Chaldæorum regem, resque
ab eo gestas memorans refert « quemadmodum in Ægyptum
« et terram nostram misso filio suo Nabuchodonosoro
« multis cum copiis, postquam eos defecisse intellexit,
« omnes devicit, et templum Hierosolymitanum incendit,
« cunctamque gentis nostræ populū suis e sedibus excita-
« tum Babylonem tulit. Unde et civitatem contigit desolatam
« mansisse annis LXX usque ad Cyrum regem Persarum. »
Dicit insuper quod Babylonius tenuerit Ægyptum, Syriam,
Phœnicen, Arabiam ; quodque priores Chaldæorum et
Babyloniorum reges universos rebus a se gestis superarit.
Deinde inferius paullo hæc iterum refert Berosus in Anti-
quitatibus : ipsa vero Berosi verba proferam, ad hunc
modum se habentia : « Quum autem audisset pater ejus
« Nabopalassar, eum, qui in Ægypto et Coele-Syria et
« Phœnice præpositus fuerat, satrapen ab eo defecisse, ipse,
« ferendis laboribus per ætatem impar, filio Nabuchodono-
« soro ætate valenti tradidit partem exercitus, misitque ad
« illum bello persequendum. Nabuchodonosorus autem,
« cum satrapa defectore congressus, idque justa acie, et
« devicit eum et regionem illico in regni sui ditionem rede-
« git. At sub id tempus evenit ut Nabopalassar pater,
« quum morbum contraxisset, in urbe Babyloniorum diem
« obiret supremum, postquam regnarat annis xxix. Nabu-
« chodonosorus autem, quum non multo post patris interi-
« tum accepisset, rebusque in Ægypto et reliqua regione
« ordinatis, Judæorum et Phœnicum ac Syrorum et gen-
« tium in Ægypto captivis amicorum quorundam fidei

« βαρυτάτης δυνάμεως καὶ τῆς λοιπῆς ὠφελείας ἀνα-
 « κομίζειν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, αὐτὸς ὁρμήσας ὀλιγοστός
 « παρεγένετο διὰ τῆς ἐρήμου εἰς Βαβυλῶνα. Κατα-
 « λαθὼν δὲ τὰ πράγματα διοικούμενα ὑπὸ Χαλδαίων
 5 « καὶ διατηρουμένην τὴν βασιλείαν ὑπὸ τοῦ βελτίστου
 « αὐτῶν, κυριεύσας ἐξ ὀλοκλήρου τῆς πατρικῆς ἀρ-
 « χῆς, τοῖς μὲν αἰχμαλώτοις παραγενομένοις συνέταξεν
 « αὐτοῖς ἀποικίας ἐν τοῖς ἐπιτηδαιοτάτοις τῆς Βαβυλω-
 « νίας τόποις ἀποδείξαι, αὐτὸς δὲ ἀπὸ τῶν ἐκ τοῦ
 10 « πολέμου λαφύρων τό τε Βήλου ἱερὸν καὶ τὰ λοιπὰ
 « κοσμήσας φιλοτίμως, τὴν τε ὑπάρχουσαν ἐξ ἀρχῆς
 « πόλιν ἀνακαινίσας καὶ ἑτέραν ἐξωθεν προσχαρισάμε-
 « νος πρὸς τὸ μηκέτι δύνασθαι τοὺς πολιορκούντας τὸν
 « ποταμὸν ἀναστρέφοντας ἐπὶ τὴν πόλιν κατασκευάζειν,
 15 « ὑπερέβαλετο τρεῖς μὲν τῆς ἔνδον πόλεως περιβόλους,
 « τρεῖς δὲ τῆς ἔξω τούτων, τοὺς μὲν ἐξ ὀπτῆς πλίνθου
 « καὶ ἀσφάλτου, τοὺς δὲ ἐξ αὐτῆς τῆς πλίνθου. Καὶ τει-
 « χίσας ἀξιολόγως τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυλῶνας κο-
 « σμήσας ἱεροπρεπῶς, προσκατεσκεύαξε τοῖς πατρικείοις
 20 « βασιλείοις ἑτέρα βασιλεία ἐχόμενα ἐκείνων, ὑπεραί-
 « ροντα ἀνάστημα καὶ τὴν πολλὴν πολυτέλειαν. Μα-
 « κρὰ δ' Ἰσους ἔσται ἐάν τις ἐξηγήται, πλὴν ὄντα γε εἰς
 « ὑπερβολὴν ὥς μεγάλα καὶ ὑπερῆφανα συνετελέσθη
 « ἡμέραις πεντεκαίδεκα. Ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις τού-
 25 « τοις ἀναλήμματα λίθινα ὑψηλὰ ἀνοικοδομήσας καὶ
 « τὴν ὕψιν ἀποδοὺς ὁμοιοτάτην τοῖς ὄρεσι, καταφυτεύ-
 « σας δένδρεσι παντοδαποῖς, ἐξεργάσατο, καὶ κατα-
 « σκευάσας τὸν καλούμενον κρεμαστὸν παράδεισον, διὰ
 « τὸ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐπιθυμεῖν τῆς ὁρείας διαθέ-
 30 « σεις, τεθραμμένην ἐν τοῖς κατὰ τὴν Μηδίαν τό-
 « τοις. »

κ'. Ταῦτα μὲν οὗτος ἱστορήσας περὶ τοῦ προειρημέ-
 νου βασιλέως, καὶ πολλὰ πρὸς τούτοις ἐν τῇ τρίτῃ βί-
 βῳ τῶν Χαλδαϊκῶν, ἐν ᾗ μέμφεται τοῖς Ἑλληνικοῖς
 35 συγγραφεῦσιν ὡς μάτην οἰκονοῖς ὑπὸ Σεμιράμειος τῆς
 Ἀσσυρίας κτισθῆναι τὴν Βαβυλῶνα, καὶ τὰ θαυμαστά
 κατασκευασθῆναι περὶ αὐτὴν ὑπ' ἐκείνης ἔργα ψευδῶς
 γεγραφόσι. Καὶ κατὰ ταῦτα τὴν μὲν τῶν Χαλδαίων
 γραφὴν ἀξιόπιστον ἡγητέον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀρ-
 40 χείοις τῶν Φοινίκων σύμφωνα τοῖς ὑπὸ Βηρωσσὸς λεγο-
 μένοις ἀναγράφονται περὶ τοῦ τῶν Βαβυλωνίων βασι-
 λέως, ὅτι καὶ τὴν Συρίαν καὶ τὴν Φοινίκην ἅπασαν
 ἐκείνους κατεστρέψατο. Περὶ τούτων γοῦν συμφωνεῖ καὶ
 Φιλόστρατος ἐν ταῖς ἱστορίαις, μεμνημένος τῆς Τύρου
 45 πολιορκίας, καὶ Μεγασθένης ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Ἰνδι-
 κῶν, δι' ἧς ἀποφαίνεται πειρᾶται τὸν προειρημένον βα-
 σιλέα τῶν Βαβυλωνίων Ἡρακλέους ἀνδρείᾳ καὶ με-
 γέθει πράξεων διενηνοχέαι καταστρέψασθαι γὰρ
 αὐτὸν φησι καὶ Αἰθύς τὴν πολλὴν καὶ Ἰδρίαν. Τὰ
 50 δὲ περὶ τοῦ ναοῦ προειρημένα τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις, ὅτι
 κατεπρήσθη μὲν ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων ἐπιστρατευσάν-
 των, ἤρξατο δὲ πάλιν ἀνοικοδομῆσθαι Κύρου τῆς
 Ἀσίας τὴν βασιλείαν παρεληφότος, ἐκ τῶν Βηρωσσὸς
 σαφῶς ἐπιδείχθησεται παρατεθέντων. Λέγει γὰρ οὗτω

« commendatis, ut eos una cum gravis armaturæ militibus
 « et impedimentis in Babyloniam deportarent, ipse cum
 « paucis itinere per desertum facto Babylonem venit. Po-
 « titus autem rerum quas Chaldaei administrabant, regni-
 « que sibi ab eorum potissimo adservati, totum patris quod
 « fuerat imperium adeptus, captivis quidem, ubi eo vene-
 « rant, colonias in Babylonis locis maxime opportunis
 « assignari jussit : ipse vero postquam de belli manubiis
 « Beli templum reliquaque largiter ornaverant, urbemque
 « Babylonis quæ jam erat, nova etiam altera extrinsecus
 « addita, instauraverat, ne possent posthac qui ad urbem
 « venirent obsidendam abacto flumine eam aggredi, ternos
 « quidem interiori urbi ternosque pariter exteriori murorum
 « ambitus circumdedit, partim quidem e cocto latere et
 « bitumine, partim vero ex eodem latere solo. Quumque
 « urbem bene munivisset, et portas magnifice adornasset,
 « paternæ regis contiguam aliam exstruxit, supereminen-
 « tem et altitudine et plurimo splendore. Longum fortasse
 « esset ejus descriptionem facere : suffecerit dicere hoc
 « opus et magnitudine et omni rerum paratu eximium infra
 « dies perfectum esse quindecim. In hac autem regia
 « pilas e lapidibus exstruxit excelsas, easdemque omnis
 « generis arboribus consitas, ut speciem montibus quam
 « simillimam referrent, elaboravit, facto etiam paradiso,
 « qui nuncupatur pensilis, quod uxor ejus, utpote in
 « Mediæ locis educata, montosi situs desiderio teneretur. »

20. Atque hæc quidem Berosus de rege prædicto retulit,
 insuperque multa in tertio Chaldaicorum libro, in quo re-
 prehendit historicos Græcos, ut qui vane arbitrentur a Se-
 mirami Assyria Babylonem ædificatam, falsoque scripserint
 miranda opera illic ab ipsa fuisse constructa. Atque in
 istis Chaldæorum quidem historia fide digna habenda est ;
 maxime quod in archivis Phœnicæ scripta reperiantur
 quæ cum iis conveniunt a Beroso narratis de rege Babylo-
 niorum, Syriam scilicet et universam Phœnicen illum sub-
 egisse. His sane adstipulatur Philostratus in Historiis,
 quo in loco Tyri obsidionis meminit ; et Megasthenes in
 quarto volumine rerum Indicarum, ubi ostendere conten-
 dit prædictum Babyloniorum regem fortitudine Hercu-
 lem et magnitudine præstitisse : dicit enim eum Libyæ
 bonam partem et Iberiam subjugasce. Quæ vero de He-
 rosolymorum templo jam dicta sunt, concrematum esse
 a Babyloniorum exercitu, et ceptum rursus ædificari, quom
 Cyrus Asiæ imperium accepisset, ex iis quæ præterea re-
 fert Berosus clare manifestabimus. Sic enim in libro tertio

διὰ τῆς τρίτης· «Ναβουχοδονόσορος μὲν οὖν μετὰ τὸ
 «ἀρξασθαι τοῦ προειρημένου τείγους ἐμπεσὼν εἰς ἀρ-
 «ρωστίαν μετελλάξατο τὸν βίον, βεβάσιλευκὸς ἔτη
 «τεσσαράκοντα τρία. Τῆς δὲ βασιλείας κύριος ἐγένετο δ
 5 «υἱὸς αὐτοῦ Εὐειλμαράδουχος. Οὗτος προστάς τῶν
 «πραγμάτων ἀνόμιμος καὶ ἀσελγὴς, ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ
 «τοῦ τὴν ἀδελφὴν ἔχοντος αὐτοῦ Νηριγλισσοόρου ἀνη-
 «ρέθη, βασιλεύσας ἔτη δύο. Μετὰ δὲ τὸ ἀναιρεθῆναι
 «τοῦτον διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν δ ἐπιβουλευσας αὐτῷ
 10 «Νηριγλισσοόρος ἐβασίλευσεν ἔτη τέσσαρα. Τούτου
 «υἱὸς Λαβοροσοάργχος ἐκυρίευσεν μὲν τῆς βασιλείας
 «παῖς ὢν μῆνας ἑννέα, ἐπιβουλευθεὶς δὲ, διὰ τὸ πολλὰ
 «ἐμφαίνειν κακοθήη, ὑπὸ τῶν φίλων ἀπετυμπανίσθη.
 «Ἀπολομένου δὲ τούτου συνελθόντες οἱ ἐπιβουλεύ-
 15 «σαντες αὐτῷ κοινῇ τὴν βασιλείαν περιέβηκαν Ναβον-
 «νήδῳ τινὶ τῶν ἐκ Βαβυλῶνος, ὄντι ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπισ-
 «στάσεως. Ἐπὶ τούτου τὰ περὶ τὸν ποταμὸν τείχη
 «τῆς Βαβυλωνίων πόλεως ἐξ ὁπτιῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλ-
 «του κατεκοσμήθη. Οὗσης δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν
 20 «τῷ ἑπτακαίδεκάτῳ ἔτει, προεξεληλυθὺς Κύρος ἐκ τῆς
 «Περσίδος μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ καταστρεφά-
 «μενος τὴν λοιπὴν Ἀσίαν πᾶσαν, ὤρμησεν ἐπὶ τῆς
 «Βαβυλωνίας. Αἰσθόμενος δὲ Ναβόννηδος τὴν ἔφοδον
 «αὐτοῦ, ἀπαντήσας μετὰ τῆς δυνάμεως καὶ παρατα-
 25 «ξάμενος, ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ καὶ φυγὼν ὀλιγοστός,
 «συνεκλείσθη εἰς τὴν Βορσιππητῶν πόλιν. Κύρος δὲ
 «Βαβυλῶνα καταλαβόμενος, καὶ συντάξας τὰ ἔξω τῆς
 «πόλεως τείχη κατασκάψαι, διὰ τὸ λίαν αὐτῷ πρα-
 «γματικὴν καὶ δυσάλωτον φανῆναι τὴν πόλιν, ἀνέει-
 30 «ξεν ἐπὶ Βόρσιππον, ἐκπολιορκήσων τὸν Ναβόννηδον.
 «Τοῦ δὲ Ναβόννηδου οὐχ ὑπομείναντος τὴν πολιορκίαν,
 «ἀλλ' ἐγχειρήσαντος αὐτὸν, πρότερον χρησάμενος Κῦ-
 «ρος φιλανθρώπως, καὶ δοὺς οἰκητήριον αὐτῷ Καρυα-
 «μίαν, ἐξέπεμψεν ἐκ τῆς Βαβυλωνίας. Ναβόννηδος
 35 «μὲν οὖν τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου διαγενόμενος ἐν ἐκείνῃ
 «τῇ χώρᾳ κατέστρεψε τὸν βίον. »
 κα'. Ταῦτα σύμφωνον ἔχει ταῖς ἡμετέραις βίβλοις
 τὴν ἀλήθειαν. Γέγραπται γὰρ ἐν αὐταῖς ὅτι Ναβου-
 40 χοδονόσορος ὀκτωκαίδεκάτῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔτει
 τὸν παρ' ἡμῖν ναὸν ἡρῆμωσε, καὶ ἦν ἀφανὴς ἐπὶ ἔτη
 πεντήκοντα· δευτέρῳ δὲ τῆς Κύρου βασιλείας ἔτει τῶν
 θεμελίων ὑποβλήθεντων, δευτέρῳ πάλιν τῆς Δαρείου
 βασιλείας ἀπετελέσθη. Προσθήσω δὲ καὶ τὰς τῶν Φοινί-
 45 κων ἀναγραφάς· οὐ γὰρ παραλείπτοντες τῶν ἀποδείξεων
 τὴν περιουσίαν. Ἔστι δὲ τοιαύτη τῶν χρόνων ἡ κα-
 ταρίθμησις. «Ἐπὶ Εἰθωβάλου τοῦ βασιλέως ἐπολιόρ-
 «κησε Ναβουχοδονόσορος τὴν Τύρον ἐπ' ἔτη τρισκαί-
 «δεκα. Μετὰ τοῦτον ἐβασίλευσε Βαβλ ἔτη δεκά. Μετὰ
 «τοῦτον δικασταὶ κατεστάθησαν καὶ ἐδίκασαν, Ἐκνί-
 50 «θαλος Βασιλάχου μῆνας δύο, Χέλθης Ἀβδαίου μῆνας
 «δέκα, Ἀβθαρος ἀρχιερεὺς μῆνας τρεῖς, Μύτγονος
 «καὶ Γεράστρατος τοῦ Ἀβδηλέμου δικασταὶ ἔτη ἕξ, ὃν
 «μεταξὺ ἐβασίλευσε Βαλάτορος ἐνιαυτὸν ἕνα. Τούτου
 «τελευτήσαντος ἀποστείλαντες μετεπέμψαντο Μέρβα-

ait : « Et Nabuchodonosorus quidem, posteaquam inchoa-
 « vit praedictum murum, morbo implicitus, mox e vita ex-
 « cessit, quum regnasset annos tres et quadraginta. In
 « regnum autem succedebat filius ejus Evilmaraduchus.
 « Hic, quod summa rerum nefarie ac petulanter abuteretur,
 « anno altero quam regnare coeperat, Neriglissoori sororis
 « suae conjugis insidiis occubuit. Hujus autem post necem
 « idem ipse Neriglissoorus, qui ei fecerat insidias, imperium
 « suscepit et annis regnavit quattuor. Hujus filius Laboro-
 « soarchodus, quum adhuc puer esset, regnum quidem te-
 « nuit menses novem; per insidias vero, quod multam
 « indolis pravitatem prae se ferret, a necessariis suis cum
 « cruciatu interfectus est. Hoc autem perempto, quum in-
 « ter se coiissent insidiatores ejus, communi consensu
 « regnum detulere ad Nabonnedum quendam Babylonium,
 « qui et ipse in eadem conjuratione fuerat. Hoc regnante
 « Babylonis mœnia, quæ flumini adjacebant, ex cocto la-
 « tere et bitumine splendidius ædificata sunt. Quum autem
 « regni ejus annus decimus septimus ageretur, Cyrus ex
 « Perside cum ingenti profectus exercitu, ac reliquum ejus
 « imperium populatus, in Babyloniam ipsam invasit. Quam
 « ejus impressionem quum sensisset Nabonnedus, obviam
 « egressus cum exercitu, acieque conserta pugna victus,
 « et cum paucis fuga salutem quaerens, sese in Borsippe-
 « norum oppidum inclusum dedit. Cyrus autem, Babylone
 « capta, constitutoque exteriora ejus urbis munimenta dirue-
 « re, quod civitatem videret ad res novas mobilem, urbem
 « vero expugnata difficilem, inde in Borsippum proficiscitur,
 « Nabonnedum obsessurus. Nabonnedum autem, quum non
 « tulisset obsidionem, sed prius sese dedidisset, perhuma-
 « niter habuit Cyrus, dataque ei ad habitandum Carmania,
 « Babylonia dimitti voluit. Et Nabonnedus quidem, reli-
 « quo tempore in ista regione exacto, diem obiit supre-
 « mum. »

21. Atque hæc narratio consentientem habet cum nostris
 scripturis veritatem. Proditum enim in illis est, Nabucho-
 donosorum anno regni sui decimo octavo templum nostrum
 diruisse, ejusque excidium totos quinquaginta annos du-
 rasse; anno autem Cyri regni secundo jactis fundamentis
 restitui coeptum, denuo vero Darii regni secundo partibus
 omnibus absolutum esse. Quin et adjiciam Phœnicum his-
 torias : haud enim omittendum est probationum sat su-
 perque afferre. Est autem in illis temporum dinumeratio
 hujusmodi. « Ithobalo apud Tyrios regnante Nabuchodo-
 « nosorus Tyrum obsedit per annos xiii. Post hunc regnavit
 « Baal annos decem. Post hunc Judices constituti sunt
 « et ipsi rexere : Enibalus Baslachi menses duos, Chelibes
 « Abdaei menses decem, Abbarus summus pontifex menses
 « tres, Mytgonus et Gerasralus Abdelemi judices per annos
 « sex; inter quos annum unum cum potestate regia Tyro
 « praefuit Balatorus. Quo mortuo misere Tyrii qui ex
 « Babylone Merbalum advocarent, regnavitque hic annos

« λον ἐκ τῆς Βαβυλῶνος, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη τέσσαρα.
 « Τούτου τελευτήσαντος μετεπέμψαντο τὸν ἀδελφὸν αὐ-
 « τοῦ Εἰρωμον, ὃς ἐβασίλευσεν ἔτη εἴκοσιν. Ἐπὶ τούτου
 « Κῦρος Περσῶν ἐδυνάστευσεν. » Οὐκοῦν ὁ σύμπαρ χρό-
 5 νος ἔτη πεντήκοντα τέσσαρα καὶ τρεῖς μῆνες πρὸς αὐ-
 τοῖς. Ἐβδόμῳ μὲν γὰρ περὶ τῆς Ναβουχοδονοσόρου
 βασιλείας ἤρξατο πολιορκεῖν Τύρον, τεσσαρεσκαίδε-
 κάτω δ' ἔτει τῆς Εἰρώμου Κῦρος ὁ Πέρσης τὸ κράτος
 παρέλαβεν. Καὶ σύμφωνα μὲν ἐπὶ τοῦ ναοῦ τοῖς ἡμε-
 10 τέροις γράμμασι τὰ Χαλδαίων καὶ Τυρίων, ὁμολογη-
 μένη δὲ καὶ ἀναντίρρητος ἡ περὶ τῶν εἰρημένων μοι
 μαρτυρία τῆς τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχαιότητος. Τοῖς
 μὲν οὖν μὴ σφόδρα φιλονεῖκοις ἀρκέσειν ὑπολαμβάνω
 τὰ προειρημένα.
 15 κβ'. Δεῖ δ' ἄρα καὶ τῶν ἀπιστούντων ταῖς μὲν ἐν
 τοῖς βαρβάρους ἀναγραφαῖς, μόνους δὲ τοῖς Ἑλλήσι πι-
 στεῦειν ἀξιούντων, ἀποπληρῶσαι τὴν ἐπιζητήσιν, καὶ
 παρασχεῖν πολλοὺς καὶ τούτων ἐπισταμένους τὸ ἔθνος
 ἡμῶν, καὶ καθ' ὃ καιρὸς ἦν αὐτοῖς, μνημονεύοντας
 20 παρὰ θεοῦ ἐν ἰδίῳ αὐτῶν συγγράμματι. Πυθαγό-
 ρας τοίνυν ὁ Σάμιος ἀρχαῖος ὢν, σοφία δὲ καὶ τῇ περὶ
 τὸ θεῖον εὐσεβεῖα πάντων ὑπειλημμένος διενεγκεῖν τῶν
 φιλοσοφησάντων, οὐ μόνον ἐγνωκὼς τὰ παρ' ἡμῖν δῆ-
 λος ἐστίν, ἀλλὰ καὶ ζηλωτὴς αὐτῶν ἐκ πλείστου γεγε-
 25 νημένος. Αὐτοῦ μὲν οὖν οὐδὲν ὁμολογεῖται σύγγραμμα,
 πολλοὶ δὲ τὰ περὶ αὐτὸν ἱστορήκασιν, καὶ τούτων ἐπι-
 στημονότατός ἐστιν Ἑρμιππος, ἀνὴρ περὶ πᾶσαν ἱστο-
 ρίαν ἐπιμελής. Λέγει τοίνυν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ
 Πυθαγόρου βιβλίων ὅτι « Πυθαγόρας, ἐνὸς αὐτῶν τῶν
 30 συνουσιαστῶν τελευτήσαντος, τοῦνομα Καλλιφῶντος,
 τὸ γένος Κροτωνιάτου, τὴν ἐκείνου ψυχὴν ἔλεγε συν-
 διατρίβειν αὐτῷ καὶ νύκτωρ καὶ καθ' ἡμέραν· καὶ ὅτι
 παρεκελεύετο μὴ διέρχεσθαι τόπον ἐφ' ὃν ἂν ὄνος
 35 ἀπέχρην βλασφημίας. » Εἶτα προστίθησι μετὰ ταῦτα
 καὶ ταδε· « Ταῦτα δ' ἐπραττε καὶ ἔλεγε, τὰς Ἰου-
 « δαίων καὶ Θρακῶν δόξας μιμούμενος καὶ μεταφέρων
 « εἰς ἑαυτόν. » Λέγεται γὰρ ὡς ἀληθῶς ὁ ἀνὴρ ἐκεῖ-
 νος πολλὰ τῶν παρὰ Ἰουδαίοις νομίμων εἰς τὴν αὐτοῦ
 40 μετενεγκεῖν φιλοσοφίαν. Ἦν δὲ καὶ κατὰ πόλεις οὐκ
 ἄγνωστον ἡμῶν πάλαι τὸ ἔθνος, καὶ πολλὰ τῶν ἔθων εἰς
 τινὰς ἤδη διαπεφοιτῆται καὶ ἐξήλου παρ' ἐνόις ἡξιοῦτο.
 Δηλοῖ δὲ ὁ Θεόφραστος ἐν τοῖς περὶ νόμων. Λέγει
 γὰρ ὅτι κωλύρουσιν οἱ Τυρίων νόμοι ξενικοὺς ἔρκους
 45 ὁμνύειν· ἐν οἷς μετὰ τινων ἄλλων καὶ τὸν καλού-
 μενον ἔρκον Κορβάν καταριθμεῖ. Παρ' οὐδενὶ δ' ἂν
 οὗτος εὐρεθείη πλὴν μόνου Ἰουδαίου. Δηλοῖ δ', ὡς
 ἂν εἴποι τις, ἐκ τῆς Ἑβραίων μεθερμηνεύμενος δια-
 λέκτου, δῶρον Θεοῦ. Καὶ μὴν οὐδὲ Ἡρόδοτος ὁ
 50 Ἀλικαρνασσεὺς ἠγνόηκεν ἡμῶν τὸ ἔθνος, ἀλλὰ τρῶπῳ
 τινὶ φαίνεται μεμνημένος. Περὶ γὰρ Κόλχων ἱστορῶν
 ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ φησὶν οὕτως· « Μοῦνοι δὲ πάν-
 « των, φησὶ, Κόλχοι καὶ Αἰγύπτιοι καὶ Αἰθίοπες
 « περιτάμνονται ἀπ' ἀρχῆς τὰ αἰδοῖα. Φοίνικες δὲ

« quattuor. Eo mortuo advocarunt fratrem ejus Hiromum,
 « qui regnavit annos xx. Hujus tempore Cyrus apud Persas
 « potens erat. » Quapropter omne tempus est annorum LIV,
 triumque insuper mensium. Septimo siquidem anno regni
 sui Nabuchodonosorus coepit obsidere Tyrum : quarto de-
 cimo autem anno regni Hiromi Cyrus Persa imperium ac-
 cepit. Et consonant quidem quæ de templo tradita a Chal-
 daeis ac Tyriis cum scriptis nostris ac manifestum, cui-
 que contradici nequeat, est testimonium de gentis nostræ
 antiquitate ex prædictis. Et his quidem, qui non sunt
 vehementer contentionis cupidi, sufficere arbitror quæ jam
 præmissa sunt.

22. Oportet autem non credentibus scriptis barbaricis,
 sed solis Græcis fidem habendam esse dicentibus, quæsitis
 satisfacere, multosque etiam ex illis testes exhibere, quibus
 nota erat gens nostra, cosque afferre qui in scriptis suis,
 prout ipsis commodum visum est, nostri meminerunt. Py-
 thagoram igitur Samium, valde quidem antiquum, sapientia
 vero et erga Deum pietate philosophorum præstantissimum
 habitum, non solum nostra instituta cognovisse certum
 est, sed etiam in plerisque ea sequutum esse et æmulum.
 Et ipsum quidem nihil scriptum reliquisse in confesso est,
 multi tamen de eo retulere, et ex illis celeberrimus est
 Hermippus, vir circa omnem historiam indagator diligens.
 Refert ulique in primo de Pythagora libro, « quod Pytha-
 goras, uno familiarium suorum defuncto, nomine Calli-
 phonte, genere Crotoniate, illius animam dicebat secum
 degere die noctuque, et quod præciperet ut non transi-
 ret locum ubi asinus lapsus esset, et ab aqua fœculenta
 se averteret, et ab omni maledicto abstineret. » Deinde
 post hæc et ista adjicit : « Hæc autem faciebat dicebat
 « que, Judæorum ac Thracum opiniones imitans et sibi
 « vindicans. » Vere enim dicitur quod vir ille multa Ju-
 dæorum instituta in suam philosophiam transtulit. Quin
 et per civitates olim non ignota fuit gens nostra, multæque
 ex illius consuetudinibus ad quasdam jam transierunt, et
 imitatione dignæ a nonnullis habebantur. Quod indicat
 Theophrastus in iis quæ scripsit de Legibus. Dicit enim
 Tyriorum legibus prohiberi ne quis adhibeat externa jura-
 menta : in quibus cum quibusdam aliis etiam id juramen-
 tum, quod Corban vocatur, recenset. Apud nullos autem
 hoc invenitur juramentum, nisi apud solos Judæos.
 Significat autem, quasi quis dicat, ex Hebraica dialecto
 vocem interpretans, donum Dei. Verum neque Herodotus
 Halicarnassensis nostram ignoravit gentem, sed quodam-
 modo ejus meminisse videtur. De Colchis enim referens,
 in secundo libro ista habet : « Soli autem omnium hominum
 « Colchi et Ægyptii et Æthiopes ab initio pudenda circum-
 « cidunt. Phœnices vero et Syri qui sunt in Palæstina, di-

« καὶ Σύριοι οἱ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, καὶ οὗτοι ὁμολο-
 « γοῦσι παρ' Αἰγυπτίων μεμαθηκέναι. Σύριοι δὲ οἱ
 « περὶ Θερμώδοντα καὶ Παρθένιον ποταμὸν, καὶ Μά-
 « κρωνες οἱ τοῦτοισιν ἀστυγείτονες ὄντες, ἀπὸ Κόλγων
 5 « φασὶ νεωστὶ μεμαθηκέναι. Οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ περι-
 « ταμνόμενοι ἀνθρώπων μῦθοι, καὶ οὗτοι Αἰγυπτίοις
 « φαίνονται ποιεῦντες κατὰ ταῦτά. Αὐτῶν δὲ Αἰγυ-
 « πτίων καὶ Αἰθιοπίων οὐκ ἔχω εἰπεῖν ὁκότεροι παρὰ
 « τῶν ἐτέρων ἐξέμαθον. » Οὐκοῦν εἴρηκε Σύρους τοὺς
 10 ἐν τῇ Παλαιστίνῃ περιτέμνεσθαι· τῶν δὲ τὴν Παλαι-
 στίνην κατοικοῦντων μόνοι τοῦτο ποιοῦσιν Ἰουδαῖοι.
 Τοῦτο ἄρα γινώσκων εἴρηκε περὶ αὐτῶν. Καὶ Χοι-
 ρίλος δὲ ἀρχαιότερος γενόμενος ποιητῆς, μέμνηται τοῦ
 ἔθνους ἡμῶν, ὅτι συνεστράτευται Ξέρξῃ τῷ Περσῶν
 15 βασιλεῖ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Καταριθμησάμενος γὰρ
 πάντα τὰ ἔθνη τελευταῖον καὶ τὸ ἡμέτερον ἐνέταξε
 λέγων,

Τῷ δ' ὅππῃθεν διέδρανε γένος θαυμαστὸν ἰδέσθαι,
 γλῶσσαν μὲν Φοίνισσαν ἀπὸ στομάτων ἀφίεντες·
 20 ἔκκευ δ' ἐν Σολύμοις ὄρεσι πλατὴν ἐνὶ λίμνῃ,
 αὐχμυαλοὶ κορυφαί, τροχοκούριδες· αὐτὰρ ὑπερβεν
 ἵππων δαυρὰ πρόσωπ' ἐφάρευν ἐσκληρότα καμπύ.

Ἀλλ' οὐκ ἔστιν, ὥς οἶμαι, πᾶσιν ἡμῶν αὐτὸν μεμνη-
 σθαι τῷ καὶ τὰ Σόλυμα ὄρη ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἶναι χώρα,
 25 ἃ κατοικοῦμεν, καὶ τὴν Ἀσφαλιτίνην λεγομένην λίμνην.
 Αὕτη γὰρ πασῶν τῶν ἐν τῇ Συρίᾳ λίμνῃ πλατυτέρα
 καὶ μεῖζων καθέστηκεν. Καὶ Χοιρίλος μὲν οὕτω
 μέμνηται ἡμῶν· ὅτι δὲ οὐ μόνον ἠπίσταντο τοῦς Ἰου-
 δαίους, ἀλλὰ καὶ ἐθαύμαζον ὅσοις αὐτῶν ἐντύχοιεν
 30 οὐχ οἱ φαυλότατοι τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' οἱ ἐπὶ σοφίᾳ
 μάλιστα θαυμασμένοι, βῆδιον γινῶναι. Κλέαρχος γάρ,
 ὁ Ἀριστοτέλους ὢν μαθητὴς καὶ τῶν ἐκ τοῦ Περιπάτου
 φιλοσόφων αὐθεντὸς δεύτερος, ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὕπνου
 βιβλίῳ φησὶν Ἀριστοτέλῃ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ περὶ
 35 τινος ἀνδρὸς Ἰουδαίου ταῦτα ἱστορεῖν, αὐτῷ τε τὸν λό-
 γον Ἀριστοτέλει ἀνατίθης. « Ἔστι δ' οὗτος γεγραμ-
 μένον· » « Ἀλλὰ τὰ μὲν πολλὰ μακρὸν ἂν εἴη λέγειν·
 « ὅσα δ' ἔχει τῶν ἐκείνου θαυμασιότητά τινα καὶ φιλο-
 « σοφίαν, ὁμοίως διελθεῖν οὐ χεῖρον. Σαφῶς δ' ἴσθι,
 40 « εἶπεν, Ὑπεροχίδης, ὄνειροις ἴσα σοὶ δόξω λέγειν. Καὶ
 « ὁ Ὑπεροχίδης εὐλαβούμενος, Δι' αὐτὸ γὰρ, ἔφη, τοῦτο
 « καὶ ζητοῦμεν ἀκοῦσαι πάντες. Οὐκοῦν, εἶπεν δ'
 « Ἀριστοτέλης, κατὰ τὸ τῶν ῥητορικῶν παράγγελμα,
 « τὸ γένος αὐτοῦ πρῶτον διέλθωμεν, ἵνα μὴ ἀπειθῶμεν
 45 « τοῖς τῶν ἀπαγγελίων διδασκάλοις. Λέγει, εἶπεν δ'
 « Ὑπεροχίδης, ὅ τι σοι δοκεῖ. Κάκεινος τοίνυν τὸ
 « μὲν γένος ἦν Ἰουδαῖος ἐκ τῆς Κοίλης Συρίας, οὗτοι
 « δὲ εἰσιν ἀπόγονοι τῶν ἐν Ἰνδοῖς φιλοσόφων. Κα-
 « λοῦνται δὲ, ὡς φασιν, οἱ φιλόσοφοι παρὰ μὲν Ἰνδοῖς
 50 « Καλανοὶ, παρὰ δὲ Σύροις Ἰουδαῖοι, τούνομα λα-
 « βόντες ἀπὸ τοῦ τόπου· προσαγορεύεται γὰρ ὃν κατοι-
 « κοῦσι τόπον, Ἰουδαία. Τὸ δὲ τῆς πόλεως αὐτῶν
 « ὄνομα πάννυ σκολίον ἐστιν, Ἱερουσαλήμ γὰρ αὐτὴν
 « καλοῦσιν. Οὗτος οὖν ὁ ἀνθρώπος ἐπιξενούμενός τε

« dicisse ab Ægyptiis et ipsi constentur. Syri autem qui flu-
 « vium Thermodontem et Parthenium accolunt, et horum
 « contermini Macrones, a Colchisse nuper id didicisse aiunt.
 « Hi enim ex hominibus soli sunt qui circumciduntur : et
 « apparet eos hoc facere more eodem atque Ægyptii. Ipso-
 « rum vero Ægyptiorum atque Æthiopum, non queo dicere
 « utri ab utris didicerint. » Dixit ergo Syros qui in Palæstina
 « sunt, circumcidi : omnium autem qui habitant Palæstinam
 soli Judæi circumciduntur. Hoc igitur sciens de ipsis
 pronuntiavit. Porro Chærilus ex antiquioribus poetis de
 gente nostra meminit, quod cum Xerxe Persarum rege
 expeditionis contra Græcos particeps fuerit. Quum enim
 gentes omnes enumerasset, novissimam nostram posuit,
 dicens,

Exin miranda specie gens castra sequuta est,
 Phœnicum ἄγνωτο quæ voces ederet ore.
 Hæc Solymos habitans montes stagnum prope vastum,
 circumtensa comis, squalenti verlice, equini
 exuvias capitis duratas igne gerebat.

Palam ergo est, sicut arbitror, omnibus, nostri illum me-
 minisse, quod et Solymi montes in nostra regione sunt in
 quibus habitamus, et palus quæ dicitur Asphaltitis : hæc
 enim omnium quæ in Syria sunt latissima est et maxima. Et
 Chærilus quidem ita nostri meminit. Quod autem non
 noverunt solum Judæos, sed ut inciderant in eos ad-
 mirabantur, non e vulgo Græci, sed ob sapientiam maxime
 celebres, ostendere facile est. Clearchus enim Aristotelis
 discipulus, et Peripateticorum nulli secundus, libro primo
 de Somno dicit Aristotelem doctorem suum de quodam
 viro Judæo ista referre, Aristotelem in hunc modum lo-
 quentem inducens. Ita autem scriptum est. « Sed lon-
 « gum esset narrare plurima : quicquid vero hoc in ho-
 « mine admirationis aliquid habere ac philosophum sapere
 « videtur, eodem modo persequi utile fuerit. Tibi autem,
 « Hyperochida, ut aperte quod res est dicam, somniorum
 « quid persimile narrare videbor. Coi Hyperochides vere-
 « cunde, Et hac ipsa de causa, inquit, nobis omnibus au-
 « diendi desiderium ciatur. Ergo, subjicit Aristoteles, ge-
 « nus hominis, ut præcipiunt rhetores, in primis aperiāmus,
 « ne harum narrationum magistris fidem denegemus. Tu
 « vero dic quod libuerit, inquit Hyperochides. Ille ergo
 « gente quidem Judæus erat ex Coele-Syria : isti vero ori-
 « ginem ducunt a philosophis apud Indos : vocanturque,
 « ut aiunt, philosophi apud Indos quidem Calani, apud Syros
 « autem Judæi, nomen a loco accipientes; quæ enim ab
 « iis regio incolitur, Judæam nominant. Urbis autem
 « ipsorum nomen tortuosum admodum; Hierusalem enim
 « vocant. Hic igitur homo quum a plerisque hospitio exci-

« πολλοὶς χάκ τῶν ἄνω τόπων εἰς τοὺς ἐπιθαλαττίους
 « ὑποκαταβαίνων Ἑλληνικὸς ἦν, οὗ τῇ διαλέκτῳ μό-
 « νον, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ. » Καὶ τότε διατριβόντων
 « ἡμῶν περὶ τὴν Ἀσίαν, παραβαλὼν εἰς τοὺς αὐτοὺς
 « τόπους ἐν οἷς ἦμεν, ἐντυγχάνει ἡμῖν τε καὶ τισὶν ἐτε-
 « ροῖς τῶν σχολαστικῶν, πειρώμενος αὐτῶν τῆς σοφίας.
 « Ὡς δὲ πολλοὶς τῶν ἐν παιδείᾳ συνήκειστο, παρεδίδου
 « τι μᾶλλον ὧν εἶχεν. » Ταῦτ' εἰρηκεν Ἀριστοτέλης
 « παρὰ τῷ Κλεάρχῳ, καὶ προσέτι πολλὴν καὶ θαυμάσιον
 10 « καρτερίαν τοῦ Ἰουδαίου ἀνδρὸς ἐν τῇ διαίτῃ καὶ σω-
 « φροσύνῃ διεξιὼν. » Ἐνεστί δὲ τοῖς βουλομένοις ἐξ
 « αὐτοῦ τὸ πλέον γινῶναι τοῦ βιβλίου, φυλάττομαι γὰρ
 « ἐγὼ τὰ πλεῖστα τῶν ἱκανῶν παρατίθεσθαι. Κλεάρχος
 « μὲν οὖν ἐν παρεκδόσει ταύτῃ εἰρηκεν (τὸ γὰρ προκει-
 15 « μενον αὐτῷ ἦν ἕτερον), οὕτως ἡμῶν μνημονεύσας.
 « Ἐκαταῖος δὲ ὁ Ἀβδηρίτης, ἀνὴρ φιλόσοφος ἅμα καὶ
 « περὶ τὰς πράξεις ἱκανώτατος, Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ
 « συναμαχάσας καὶ Πτολεμαίῳ τῷ Λάγῳ συγγενόμενος
 « οὐ παρέργως, ἀλλὰ περὶ αὐτῶν Ἰουδαίων συγγέγραφε
 20 « βιβλίον, ἐξ οὗ βούλομαι κεφαλαιωδῶς ἐπιδραμεῖν ἔνια
 « πῶν εἰρημένων· καὶ πρῶτον ἐπιδείξω τὸν χρόνον· μνη-
 « μονεύει γὰρ τῆς Πτολεμαίου περὶ Γάζαν πρὸς Δημή-
 « τριον μάχης· αὕτη δὲ γέγονεν ἐνδεκάτῳ μὲν ἔτει τῆς
 « Ἀλεξάνδρου τελευτῆς, ἐπὶ δὲ Ὀλυμπιάδος ἐβδόμῃς
 25 « καὶ δεκάτης καὶ ἑκατοστῆς, ὥς ἱστορεῖ Κάστωρ.
 « Προσβείς γὰρ ταύτην τὴν Ὀλυμπιάδα φησὶν, « Ἐπὶ
 « ταύτης Πτολεμαῖος ὁ Λάγος ἐνίκα κατὰ Γάζαν μάχῃ
 « Δημήτριον τὸν Ἀντιγόνου, τὸν ἐπικληθέντα Πολιορ-
 « κητὴν. » Ἀλεξάνδρον δὲ τεθνάναι πάντες ὁμολο-
 30 « γοῦσιν ἐπὶ τῆς ἑκατοστῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης Ὀλυμ-
 « πιάδος. Ἀἴθλον οὖν ὅτι καὶ κατ' ἐκεῖνον καὶ κατὰ
 « Ἀλεξάνδρον ἡμαχέον ἡμῶν τὸ ἔθνος. Λέγει τοίνυν ὁ
 « Ἐκαταῖος πάλιν τάδε, ὅτι « μετὰ τὴν ἐν Γάζῃ μάχην
 « ὁ Πτολεμαῖος ἐγένετο τῶν περὶ Συρίαν τόπων ἐγκρα-
 35 « τῆς· καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων πυνθανόμενοι τὴν
 « ἡπιότητα καὶ φιλάνθρωπίαν τοῦ Πτολεμαίου, συνα-
 « παίρειν εἰς Αἴγυπτον αὐτῷ καὶ κοινωεῖν τῶν πρα-
 « γμάτων θβουλήθησαν. Ὡν εἷς ἦν, φησὶν, Ἐζεκίας
 « ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀνθρωπος τὴν μὲν ἡλικίαν
 40 « ὥς ἐξήκοντα ἐξ ἑτῶν, τῷ δ' ἀξιώματι τῷ παρὰ τοῖς
 « ὁμοῖοις, μέγας καὶ τὴν ψυχὴν οὐκ ἀνόητος, ἔτι δὲ
 « καὶ λέγειν δυνατὸς καὶ [τοῖς περὶ] τῶν πραγμάτων,
 « εἴπερ τις ἄλλος, ἐμπειρὸς καίτοι, φησὶν, οἱ πάντες
 « ἱερεῖς τῶν Ἰουδαίων, οἱ τὴν δεκάτην τῶν γινομένων
 45 « λαμβάνοντες, καὶ τὰ κοινὰ διοικοῦντες, περὶ χιλίους
 « μάλιστα καὶ πενταχούσιους εἰσὶν. » Πάλιν δὲ τοῦ
 « προειρημένου μνημονεύων ἀνδρὸς, « Οὗτος, φησὶν, ὁ
 « ἀνθρωπος τετευχὸς τῆς τιμῆς ταύτης καὶ συνήθης
 « ἡμῖν γενόμενος, παραλαβὼν τινὰς τῶν μεθ' ἑαυτοῦ,
 50 « τὴν διαφορὰν ἀνέγνω πᾶσαν αὐτοῖς, εἶχε γὰρ τὴν
 « κατοικίαν αὐτῶν καὶ τὴν πολιτείαν γεγραμμένην. »
 « Ἰὺτα Ἐκαταῖος δηλοῖ πάλιν πῶς ἔχομεν πρὸς τοὺς
 « νόμους, ὅτι πάντα πάσχειν ὑπὲρ τοῦ μὴ παραβῆναι
 « τούτους προαιρούμεθα, καλὸν εἶναι νομίζοντες. » Τοι-

« peretur, et a superioribus partibus ad maritima loca de-
 « scenderet, non sermone tantum, sed etiam animo Græcus
 « erat. Et tunc nobis, in Asia forte degentibus, accidit ut ea-
 « dem appulsus ad loca, nobiscum aliquamdiu, simulque cum
 « aliis quibusdam philosophiæ studiosis, versaretur, eorum
 « sapientiæ experimentum faciens. Atque, ut cum plurimis
 « doctrina præstantibus familiariter vixerat, plus aliquanto
 « quam acciperet nobiscum ille communicabat. » Hæc dixit
 Aristoteles apud Clearchum, et super hæc multam ac
 mirabilem Judæi viri in victu continentiam et castimoniam
 narrat. Licet autem volentibus plus ex ipso libro co-
 gnoscere : mihi enim cautum est ne plura quam sufficiat ad-
 jiciam. Et Clearchus quidem ex digressionem ista dixit
 (aliud enim ipsi propositum erat), nostri generis ad hunc
 modum mentione facta. Hecateus autem Abderita, vir
 non modo philosophus, sed etiam rebus gerendis aptissi-
 mus, Alexandri regis æqualis, cum quo etiam floruit, et
 postea cum Ptolemæo Lagi conversatus est, non obiter,
 sed de Judæis ipsis librum conscripsit, ex quo volo sum-
 matim quædam eorum quæ ab eo sunt dicta percurrere :
 primumque tempus ostendam. Meminit enim prælii quo
 circa Gazam confligit Ptolemæus cum Demetrio : illud vero
 configit undecimo quidem anno a morte Alexandri, Olym-
 piade vero cxvii, sicuti narrat Castor. Apposita enim hac
 Olympiade, dicit : « Sub hac Ptolemæus Lagi circa Gazam
 « prælio superavit Demetrium Antigoni, qui vocabatur
 « Poliorcetes. » Alexandrum vero agnoscunt universi Olym-
 piade cxvi e vita excessisse. Palam ergo est quod et illius
 tempore et sub Alexandro gens nostra floruerit. Igitur
 Hecateus porro hæc dicit : « Ptolemæum post prælium
 « ad Gazam locorum in Syria factum esse compotem ;
 « magnumque hominum numerum, cognita Ptolemæi
 « mansuetudine et elementia, cum eo profectum esse ad
 « Ægyptum, eo animo, ut rerum gerendarum participes
 « fierent. Quorum unus, inquit, erat Ezeias pontifex
 « Judæorum : homo ætate quidem quasi annorum lxxvi,
 « dignitate vero apud populares suos magnus, et animi sa-
 « pientia non mediocri, et dicendi facultate pollens, et,
 « si quis alius, rerum peritus : quanquam, ut ait, omnes
 « Judæorum sacerdotes, qui decimas in lucem editorum
 « accipiunt et res in communi positas administrant, mille
 « omnes et quingenti sint. » Rursus autem viri jam laudati
 mentionem faciens, « Hic, inquit, homo hunc honorem
 « assequutus, factusque nobis familiaris, ubi quosdam e
 « suis assumpserrat, differenti amomnem illis exposuit, et
 « habitationem eorum et civilem rationem, quam scriptam
 « habebat, pariter indicavit. » Deinde palam facit Heca-
 tæus, erga leges qualiter nosmet habemus, quodque omnia
 pati malimus, quam contra illas facere, hoc pulchrum esse
 persuasum habentes. « Quare, inquit, quanquam et ma-

« γαρὺν, φησί, καὶ κακῶς ἀκούοντες ὑπὸ τῶν ἀστυ-
 « γειτόνων καὶ τῶν εἰσαφικνουμένων πάντων, καὶ προ-
 « πηλακίζοντες πολλὰς ὑπὸ τῶν Περσικῶν βασιλέων
 « καὶ σατραπῶν, οὐ δύνανται μεταπεισθῆναι τῇ δια-
 5 « νοίᾳ, ἀλλὰ γεγνημμένως περὶ τούτων καὶ αἰχλαίαις
 « καὶ θανάτοις δεινωτάτοις μάλιστα πάντων ἀπαντῶσι,
 « μὴ ἀρνούμενοι τὰ πατρῷα. » Παρέχεται δὲ καὶ
 τεκμήρια τῆς ἰσχυρογνωμοσύνης τῆς περὶ τῶν νόμων
 οὐκ ὀλίγα. Φησί γάρ, « Ἀλεξάνδρου ποτὲ ἐν Βαβυ-
 10 « λῶνι γενομένου καὶ προσελομένου τὸ τοῦ Βήλου πε-
 « πτωκὸς ἱερὸν ἀνακαθῆραι, καὶ πᾶσιν αὐτοῦ τοῖς
 « στρατιώταις ὁμοίως φερεῖν τὸν χροῖν προστάξαντος,
 « μόνους τοὺς Ἰουδαίους οὐ προσχεῖν, ἀλλὰ καὶ πολλὰς
 « ὑπομείναι πληγὰς καὶ ζημίας ἀποτίσαι μεγάλας, ἕως
 15 « αὐτοῖς συγγνόντα τὸν βασιλέα δοῦναι τὴν ἄδειαν. * *
 « Τὸν γε μὴν εἰς τὴν χώραν, φησί, πρὸς αὐτοὺς ἀφι-
 « κνουμένων καὶ νεῶς καὶ βωμοὺς κατασκευασάντων
 « ἅπαντα ταῦτα κατέσκαπτον, καὶ τῶν μὲν ζημίαν
 « τοῖς σατραπαῖς ἐξέτινον, περὶ τινῶν δὲ καὶ συγγνώμης
 20 « μετελόμενον. » Καὶ προσετίθησιν ὅτι δίκαιον ἐπὶ
 τούτοις αὐτοὺς ἐστὶ θαυμάζειν. Λέγει δὲ καὶ περὶ τοῦ
 πολυανθρωπώτατον γεγενῆαι ἡμῶν τὸ ἔθνος. « Πο-
 « λὰς μὲν γὰρ ἡμῶν, φησὶν, ἀναπαύσους εἰς Βαβυ-
 « λῶνα Πέρσαι πρότερον αὐτῶν ἐποίησαν μυριάδας,
 25 « οὐκ ὀλίγα δὲ καὶ μετὰ τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον εἰς
 « Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην μετέστησαν, διὰ τὴν ἐν Συ-
 « ρίᾳ σάσιν. » Ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ καὶ τὸ μέγε-
 « θος τῆς χώρας, ἣν κατοικοῦμεν, καὶ τὸ κάλλος ἰσό-
 « ρηκε. « Τριακοσίας γὰρ μυριάδας ἀρουρῶν σχεδὸν
 30 « τῆς ἀρίστης καὶ παμφορτωτάτης χώρας νέμονται,
 « φησὶν ἡ γὰρ Ἰουδαία τοσαύτη πλάτος ἐστίν. »
 Ἀλλὰ μὴν ὅτι καὶ τὴν πόλιν αὐτὴν τὰ Ἱεροσόλυμα
 καλλίστην τε καὶ μεγίστην ἐκ παλαιστάτου κατοικοῦ-
 « μεν, καὶ περὶ πλήθους ἀνδρῶν, καὶ περὶ τῆς τοῦ νεῶ
 35 « κατασκευῆς, οὕτως αὐτὸς διηγέεται. « Ἔστι γὰρ τῶν
 « Ἰουδαίων τὰ μὲν πολλὰ ὄχυράματα κατὰ τὴν χώραν
 « καὶ κῶμαι· μία δὲ πόλις ὄχυρὰ πεντήχοντα μά-
 « λιστα σταδίων τὴν περίμετρον, ἣν οἰκοῦσι μὲν ἀνθρώ-
 « πων περὶ δώδεκα μυριάδες. Καλοῦσι δ' αὐτὴν Ἱε-
 40 « ροσόλυμα. Ἐνταῦθα δ' ἐστὶ κατὰ μέσον μάλιστα
 « τῆς πόλεως περίβολος λίθινος, μήκος ὡς πεντάπλε-
 « θρος, εὖρος δὲ πηχῶν ἑκατὸν, ἔχων διπλᾶς πύλας.
 « Ἐν ᾧ βωμός ἐστι τετράγωνος, οὐκ ἐκ τμητῶν, ἀλλ'
 « ἐκ συλλέκτων ἀργῶν λίθων οὕτω συγκεῖμενος· πλε-
 45 « ρὰν μὲν ἐκάστην εἰκοσι πηχῶν, ὕψος δὲ δεκάπηχυ.
 « Καὶ παρ' αὐτὸν οἶκημα μέγα, οὐ βωμός ἐστι καὶ λυ-
 « χνίον, ἀμφοτέρω χρυσᾷ, δύο τάλαντα τὴν ὀλκήν.
 « Ἐπὶ τούτων φῶς ἐστὶν ἀναπόσβεστον καὶ τὰς νύκτας
 « καὶ τὰς ἡμέρας. Ἄγαλμα δὲ οὐκ ἐστὶν οὐδὲ ἀν-
 50 « θημα τὸ παράπαν· οὐδὲ φύτευμα παντελῶς οὐδὲν,
 « οἷον ἀλωῖδες ἥ τι τοιοῦτον. Διατρίβουσι δ' ἐν αὐτῷ
 « καὶ τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας ῥεῖς, ἀγνεῖας τινας
 « ἀγνεύοντες, καὶ τὸ παράπαν οἷον οὐ πίνοντες ἐν τῷ
 « ἱερῷ. » Ἔτι γε μὴν ὅτι καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ

« ledictis impeti solent a vicinis advenisque cunctis, et in-
 « juriose sæpe tractati sunt a Persicis regibus et satrapis,
 « non possunt a sententia deduci, sed pro ea maxime omnium
 « forti animo omne genus cruciatus sævissimasque mortes
 « subeunt, nec adduci possunt ut patria instituta abdicent. »
 Quin et indicia perhibet non exigua animi eorum propositi
 tenacis et validi circa legem observandam. Dicit enim,
 « quum aliquando apud Babylonem esset Alexander, et
 « vellet is Beli templum quod conciderat reponere, et omni-
 « bus militibus præcepisset humum aggerere, solos Ju-
 « daeos non opitulatos, imo et verbera et multas graves
 « pertulisse, donec rex eis ignoscens laboris talis gratiam
 « fecit. * * Qui quum in regionem, inquit, ad suos reversi
 « fuissent, et templa et altaria exstruxissent, ista omnia
 « diruerunt : et pro aliis quidem mulctam satrapis quidem
 « exsolvere, pro aliis vero veniam consequuti sunt. » Et
 præterea adjicit quod merito ob hæc admirationem habent.
 Atque insuper memorat gentem nostram populo
 maxime abundasse : « Nam multas nostrorum, inquit, my-
 « riadas e sedibus suis primum abduxerunt Persæ : non
 « paucae autem etiam post obitum Alexandri in Ægyptum
 « et Phœnicen migrarunt, propter seditionem in Syria
 « factam. » Hic idem vir et magnitudinem regionis quam
 incolimus et pulchritudinem prodidit. « Ad tricies, inquit,
 centena millia arurarum habitant optimi fere et feracissimi
 « soli : Judæa namque hujus est amplitudinis. » Imo quod
 et urbem, Hierosolyma, pulcherrimam et maximam ex
 multis retro seculis incolimus, et de virorum multitudine,
 et de templi exstrukione, idem ipse sic refert : Sunt enim
 « Judæorum castella multa et vici per regionem sparsi :
 « una autem urbs munita, ambitu ferme quinquaginta
 « stadiorum, quam incolunt quidem hominum circiter
 « centum et viginti millia. Istam vero Hierosolyma vo-
 « cant. Illic autem in meditullio scilicet urbis septum
 « est lapideum, quinque fere jugerum longitudinis, latitu-
 « dinis cubitorum centum, portas habens geminas. Ibi
 « dem altare quadratum, ex impolitorum et candidorum
 « lapidum coagmentatione conflatum ; cuius latera singula
 « viginti cubitorum sunt, altitudo vero decem. Et præter
 « hoc altare, ingens tabernaculum est, quo et ara et lychnu-
 « chus continentur, utrumque aureum, pondus talentorum
 « duum. His impositum est lumen inextinctum, quod
 « dies noctesque continenter ardet. Nullum ibi simula-
 « crum, donarium omnino nullum, adeoque nec plantæ nec
 « lucus, nec aliud quicquam ejusmodi. Sacerdotes in eo,
 « noctu pariter atque interdiu assidui, certis quibusdam
 « expiationibus dant operam, quos in templo vinum omnino
 « gustare nefas. » Sed præterea testis est militasse nos

5 συνεστρατεύμενον καὶ μετὰ ταῦτα τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ
 μεμαρτύρηκεν· οἷς δ' αὐτὸς παρατυχεῖν φησιν ὑπ' ἁδρόος
 Ἰουδαίου κατὰ τὴν στρατείαν γενομένοις, τοῦτο παρα-
 6 « ὁρᾶν θάλασσαν βαδίζοντος συνηκολούθει τις μετὰ
 « τῶν ἄλλων τῶν παραπεμπόντων ἡμῶς ἱππέων Ἰου-
 « δαίων, ὄνομα Μοσόλλαμος, ἄνθρωπος ἰκανὸς κατὰ
 « ψυχὴν, εὐρωστος, καὶ τοξότης ὑπὸ δὴ πάντων ὁμο-
 « λογούμενος καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων
 10 « ἄριστος. Οὗτος οὖν ὁ ἄνθρωπος, διαβαδίζοντων
 « πολλῶν κατὰ τὴν ὁδὸν, καὶ μάντεώς τινος ὀρνιθευο-
 « μένου καὶ πάντας ἐπισχεῖν αἰσιῶντος, ἠρώτησε διὰ τί
 « προσμένουσι. Δειξάντος δὲ τοῦ μάντεως αὐτῷ τὸν
 « ὄρνιθα καὶ φήσας, ἐὰν μὲν αὐτοῦ μένη, προσμένει
 15 « συμφέρειν πᾶσιν, ἐὰν δ' ἀναστὰς εἰς τοῦμπροσθεν πέ-
 « τηται, πρόσγειν, ἐὰν δὲ εἰς τοῦπισθεν, ἀναχωρεῖν αὐ-
 « θις, σιωπήσας καὶ παρελκύσας τὸ τοξὸν ἐβάλε, καὶ
 « τὸν ὄρνιθα πατάξας ἀπέκτεινεν. Ἀγανακτούντων δὲ τοῦ
 « μάντεως καὶ τινων ἄλλων καὶ καταρωμένων αὐτῷ,
 20 « τί μαίνεσθε, ἔφη, κακοδοιμονέστατον ὄρνιθα λαθόν-
 « τες εἰς τὰς χεῖρας; πῶς γὰρ οὗτος τὴν αὐτοῦ σωτη-
 « ρίαν οὐ προῖδον, περὶ τῆς ἡμετέρας πορείας ἡμῖν ἂν
 « τι ὕγιες ἀπήγγελλεν; εἰ γὰρ ἡδύνατο προγινώσκειν τὸ
 « μέλλον, εἰς τὸν τόπον τοῦτον οὐκ ἂν ἦλθε, φοβούμε-
 25 « νος μὴ τοξεύσας αὐτὸν ἀποκτείνειν Μοσόλλαμος Ἰου-
 « δαῖος. » Ἀλλὰ τῶν μὲν Ἑκαταίου μαρτυριῶν ἄλις-
 « τοῖς γὰρ βουλομένοις πλείω μαθεῖν τῷ βιβλίῳ βῆδιδόν
 « ἔστιν ἐντυχεῖν. Οὐκ ὀνήσω δὲ καὶ τὸν ἐπ' εὐηθείας
 « διασυρμῷ, καθάπερ αὐτὸς οἰεῖται, μνήμην πεποιημέ-
 30 « νον ἡμῶν Ἀγαθαρχίδην ὀνομάσαι. Δηγοῦμενος γάρ
 « τὰ περὶ Στρατονίκην, « ὃν τρόπον ἦλθε μὲν εἰς Συρίαν
 « ἐκ Μακεδονίας, καταλιποῦσα τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα Δη-
 « μήτριον, Σελεύκου δὲ γαμεῖν αὐτὴν οὐ θελήσαντος,
 « ὅπερ ἐκεῖνη προσεδόκησε, ποιομένου δὲ τὴν ἀπὸ
 35 « Βαβυλωνίως στρατιὰν αὐτοῦ, τὰ περὶ τὴν Ἀντιόχειαν
 « ἐνεωτέρισεν. Εἰθ' ὡς ἀνέστρεψεν ὁ βασιλεὺς, ἄλι-
 « σκομένης τῆς Ἀντιοχείας, εἰς Σελεύκειαν φυγοῦσα,
 « παρὸν αὐτῇ ταχέως ἀποπλεῖν, ἐνυπνίῳ κωλύοντι πει-
 « σθεῖσα ἐλήφθη καὶ ἀπέθανεν. » Ταῦτα προειπόντων δ'
 40 « Ἀγαθαρχίδης, καὶ ἐπισκώπτων τῇ Στρατονίκῃ τὴν δει-
 « σιδαιμονίαν, παραδείγματι χρῆται τῷ περὶ ἡμῶν λόγῳ
 « καὶ γέγραπεν οὕτως· « Οἱ καλούμενοι Ἰουδαῖοι πόλιν
 « οἰκοῦντες ὄχυρωτάτην πασῶν, ἣν καλεῖν Ἱεροσόλυμα
 « συμβαίνει τοὺς ἐγγυρίους, ἀργεῖν εἰδισμένοι δι'
 45 « ἐβδόμης ἡμέρας, καὶ μηδὲ τὰ ὅπλα βαστάζειν ἐν τοῖς
 « εἰρημένοις χρόνοις, μήτε γεωργίας ἀπτεσθαι, μήτε
 « ἄλλης ἐπιμελεῖσθαι λειτουργίας μηδεμιᾶς, ἀλλ' ἐν
 « τοῖς ἱεροῖς ἐκτετακότες τὰς χεῖρας εὐχεσθαι μέχρι τῆς
 « ἑσπέρας, εἰσιόντος εἰς τὴν πόλιν Πτολεμαίου τοῦ
 50 « Λάγου μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀντὶ
 « τοῦ φυλάττειν τὴν πόλιν διατηρούντων τὴν ἄνοιαν, ἥ
 « μὲν πατρίς εἰλήφει δεσποτὴν πικρὸν, ὁ δὲ νόμος ἐξη-
 « λέγγθη φαῦλον ἔχων θεσίμω. Τὸ δὲ συμβᾶν πλὴν
 « ἐκεῖνον τοὺς ἄλλους πάντας δεδίδαχε, τῆνικαῦτα

cum Alexandro, et postea ejus cum successoribus. Sub-
 jiciam illa, quibus ipse se interfuisse dicit, ab homine
 quodam Judæo gesta in expeditione. Ita enim narrat :
 « Quum proficiscerer ad mare Rubrum, una cum aliis
 « equitibus Judæis, quos itineris duces habebamus, unus
 « eorum aliquis comitabatur, nomine Mosollamus, vir
 « quum animi magnitudine tum corporis robore non vol-
 « gari, idemque sagittarius omnium tam Græcorum quam
 « barbarorum confessione peritissimus. Is igitur homo,
 « quum universa multitudo iter illud agerent, et vates qui-
 « dam augurium captaret peteretque ut cuncti starent, in-
 « terrogavit quorsum substitissent. Quum autem augur ei
 « avem ostendisset, simulque dixisset, si quidem ibi re-
 « sideret avis, omnibus ut eo in loco manerent expedire;
 « sin protinus volando contenderet, porro pergerent ipsi
 « quoque; sin denique retro, retro similiter ipsi redirent :
 « Judeus nihil contra, sed intento arcu jaculatur, avem-
 « que confixam peremit. Hic augure aliisque nonnullis
 « graviter indignantibus, ipsique una diras imprecantibus,
 « Quid, inquit, usque adeo furitis, infaustissimam avem in
 « manus sumentes? quomodo ista, quæ vitæ ipsa suæ pro-
 « videre non potuit, sani quicquam de suscepto a nobis
 « itinere prænunciare valuit? Enimvero si prænosse futu-
 « rum potuisset, nunquam hunc in locum venisset, præ
 « metu ne Mosollami Judæi sagittis confixa moreretur. »
 Verum testimoniorum ex Hecataeo satis : nam quibus in
 animo est plura cognoscere, facile est librum ipsum adire.
 Non vero me pigebit nominare Agatharchiden, cum irri-
 sione simplicitatis, ut ipsi visum est, nostrum mentionem
 facientem. Is enim narrans de Stratonice, « quemadmo-
 « dum in Syriam quidem e Macedonia venerit, viro suo
 « Demetrio derelicto : Seleuco autem uxorem eam ducere
 « nolente, id quod ipsa exspectaverat, exercitum vero apud
 « Babylonem illo colligente, res novas circa Antiochiam
 « molita est. Deinde, post regis reversionem capta Antio-
 « chia, in Seleuciam fugerit : quumque liceret ipsi statim
 « navi discedere, somnio id facere prohibenti parando capta
 « est et interit. » Ista præfatus Agatharchides, et cum
 dicteris Stratonice exprobrans superstitionem, in exem-
 plum adhibet quod de genere nostro dicitur, et in hunc
 modum scripsit : « Si qui appellantur Judæi, quum urbem
 « habeant firmissimam, quam ab indigenis Hierosolyma
 « vocari accidit, soliti oliari diebus septimis, ita ut eo
 « tempore nec arma ferant, nec agrum colant, nec alius
 « omnino cujusquam ministerii curam habeant, sed in tem-
 « plo extensis manibus preces faciant ad vesperam usque,
 « quum illam urbem intraret Ptolemæus Lagi filius cum
 « exercitu, et hominibus, qui urbem custodire debuerant,
 « stultitiam observantibus, patria quidem ipsorum acerbum
 « accepit dominum, lex vero convicta est stultam habere
 « consuetudinem. Docuit autem, alios omnes, præter i-

« φυγεῖν ἐνύπνια, καὶ τὴν περὶ τοῦ νόμου παραδεδο-
 « μένην ὑπόνοιαν, ἥνιχ' ἂν τοῖς ἀνθρωπίνους λογισμοῖς
 « περὶ τῶν διαπορουμένων ἐκασθενήσουσιν. » Τοῦτο μὲν
 Ἀγαθαρχίδῃ καταγέλωτος ἄξιον δοκεῖ, τοῖς δὲ μὴ μετὰ
 5 δυσμενείας ἐξετάζουσι φαίνεται μέγα καὶ πολλῶν
 ἄξιον ἐγκωμίων, εἰ καὶ σωτηρίας καὶ πατρίδος ἀνθρω-
 ποὶ τινες νόμων φυλακὴν καὶ τὴν πρὸς Θεὸν εὐσέβειαν
 αἰεὶ προτιμῶσιν.

κγ'. Ὅτι δὲ οὐκ ἀγνοοῦντες ἔνιοι τῶν συγγραφέων
 10 τὸ ἔθνος ἡμῶν, ἀλλ' ὑπὸ φόβου τινὸς ἢ δι' ἄλλας αἰ-
 τίας οὐχ ὀυγίεις τὴν μνήμην παρέλιπον, τεκμήριον οἶμαι
 παρέχειν. Ἰερώνυμος γὰρ ὁ τὴν περὶ τῶν διαδόχων
 ἱστορίαν συγγεγραφὸς, κατὰ τὸν αὐτὸν μὲν ἦν Ἑκα-
 15 ταῖρ χρόνον, φίλος δ' ὢν Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως, τὴν
 Συρίαν ἐπετρόπευεν. Ἀλλ' ὅμως Ἑκαταῖος μὲν καὶ
 βιβλίον ἔγραψε περὶ ἡμῶν. Ἰερώνυμος δ' οὐδαμοῦ κατὰ
 τὴν ἱστορίαν ἐμνημόνευσε, καίτοι σχεδὸν ἐν τοῖς τόποις
 διατετροφός. Τοσούτων αἱ προκαρίσεις τῶν ἀνθρώπων
 διήνεγκαν· τῷ μὲν γὰρ ἐδόξαμεν καὶ σπουδαίως εἶναι
 20 μνήμης ἄξιοι, τῷ δὲ πρὸς τὴν ἀλήθειαν πάντως τι πάθος
 οὐκ εὐγνώμον ἐπεσκότησεν. Ἀρκοῦσι δὲ ὅμως εἰς τὴν
 ἀπόδειξιν τῆς ἀρχαιότητος αἱ τε Αἰγυπτίων καὶ Χαλ-
 δαίων καὶ Φοινίκων ἀναγραφαὶ, πρὸς ἐκείναις τε το-
 σοῦτοι τῶν Ἑλλήνων συγγραφεῖς. Ἐτι δὲ καὶ πρὸς
 25 τοῖς εἰρημνέοις Θεόφιλος, καὶ Θεόδοτος, καὶ Μνασέας,
 καὶ Ἀριστοφάνης, καὶ Ἑρμογένης, Εὐήμερός τε καὶ
 Κόνων, καὶ Ζωπυρίων, καὶ πολλοὶ τινες ἄλλοι τάχα (οὐ
 γὰρ ἔγωγε πᾶσιν ἐντετύχχα τοῖς βιβλίοις) οὐ παρέργως
 ἡμῶν ἐμνημονεύουσιν. Οἱ πολλοὶ δὲ τῶν εἰρημνέων
 30 ἀνδρῶν τῆς μὲν ἀληθείας τῶν ἐξ ἀρχῆς πραγμάτων
 διήμαρτον, ὅτι μὴ ταῖς ἱεραῖς ἡμῶν βίβλοις ἐνέτυχον,
 κοινῶς μέντοι περὶ τῆς ἀρχαιότητος ἅπαντες μεμαρτυ-
 ρήκασιν, ὑπὲρ ἧς τὰ νῦν λέγειν προεθέμην. Ὁ μέντοι
 Φαληρεὺς Δημήτριος καὶ Φίλων ὁ πρεσβύτερος καὶ
 35 Εὐπόλεμος οὐ πολὺ τῆς ἀληθείας διήμαρτον. Οἷς συγ-
 γινώσκειν ἄξιον· οὐ γὰρ ἐντὶν αὐτοῖς μετὰ πάσης ἀκρι-
 βείας τοῖς ἡμετέροις γράμμασι παρακολουθεῖν.

κδ'. Ἐν ἔτι μοι κεφάλαιον ὑπολείπεται τῶν κατὰ
 τὴν ἀρχὴν προτεθέντων τοῦ λόγου, τὰς διαβολὰς καὶ
 40 τὰς λοιδορίας, αἷς κέχρηται τινες κατὰ τοῦ γένους ἡμῶν,
 ἀποδείξαι ψευδεῖς καὶ τοῖς γεγραφοῖσι ταύτας καθ' ἑαυ-
 τῶν χρήσασθαι μάρτυσιν. Ὅτι μὲν οὖν καὶ ἑτέροις
 τοῦτο πολλοῖς συμβέβηκε διὰ τὴν ἐνὶν δυσμείειαν,
 οἷμαι γινώσκειν τοὺς πλείον ταῖς ἱστορίαις ἐντυχάνον-
 45 τας. Καὶ γὰρ ἔθνων τινες καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων πόλεων
 ρυπαίνειν τὴν εὐγένειαν καὶ τὰς πολιτείας ἐπεχειρήσαν
 λοιδορεῖν, Θεόπομπος μὲν τὴν Ἀθηναίων, τὴν δὲ Λα-
 κεδαιμονίων Πολυκράτης· ὁ δὲ τὸν Τριπολιτικὸν γράψας
 (οὐ γὰρ δὴ Θεόπομπός ἐστιν, ὥς τινες οἰοῦνται) καὶ τὴν
 50 Θηβαίων πόλιν διέβαλε. Πολλὰ δὲ καὶ Τίμαιος ἐν
 ταῖς ἱστορίαις περὶ τῶν προειρημένων καὶ περὶ ἄλλων
 βεβλασφήμηκεν. Μάλιστα δὲ τοῦτο ποιῶσι τοῖς ἐν-
 δοξοτάτοις προσπλεκόμενοι, τινὲς μὲν διὰ φόβον καὶ
 κακοῦθιαν, ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ καινολογεῖν μνήμης ἄξιοι-

« psos, eventus ille, ut tunc somnia fugerent, et a concepta
 « per legem opinione desisterent, ubi in rebus ambigu
 « humana eos consilia destituunt. » Hoc igitur Agathar-
 chidæ ridiculum videtur; eis autem qui non animo infenso
 hæc examinant, magnum apparet et multa laude dignum, si
 et salutis et patriæ quidam custodiam legum inque Deum
 pietatem semper præferant.

23. Quod vero scriptorum nonnulli gentem nostram non
 ignorantes, sed propter invidiam quandam aut alias ob cau-
 sas non justas memoriam nostræ omiserint, indicium me-
 daturum esse arbitror. Hieronymus enim, qui successorum
 Alexandri historiam conscripsit, æqualis quidem Hecataei,
 regis vero Antigoni amicus, Syriæ erat procurator. Verum
 Hecateus etiam librum quidem scripsit de gente nostra :
 Hieronymus autem nequaquam nostri in historia meminit,
 licet pene in ipsis locis nutritus esset. In tantum hominum
 voluntates inter se dissident. Alter namque dignos existi-
 mavit quos studiosè memoraret; alteri vero omnino iniqua
 quædam passio ad veritatem discernendam tenebras offudit.
 Sufficiunt tamen ad fidem hujus antiquitatis faciendam Ægy-
 ptiorum et Chaldæorum ac Phœnicum historiæ, præterea-
 que tot e Græcis historici. Quibus insuper etiam licet ad-
 dere Theophilum, et Theodotum, et Maseam, et Aristopha-
 nem, et Hermogenem, et Euhemerum, et Cononem, et Zopyrionem,
 aliosque forte quamplurimos (nec enim omnes evolvi libros),
 qui rerum nostrarum non obiter tantum meminerunt. Et quanquam eorum, quos nominatim
 citavimus, plerique, quod literas nostras minime attigerint,
 a rerum jam inde ab initio gestarum veritate aberrarunt;
 communi tamen consensu omnes eidem antiquitati suffragati
 sunt, quod unum mihi hoc loco propositum fuerat. Verum
 Demetrius Phalereus, et Philo senior, et Eupolemus, a vero
 propius absuerunt : quibus etiam, si quid peccarunt, veniam
 hoc nomine dare æquum utique sit, quod librorum nostrorum sensum
 accurate capere et assequi non potuerint.

24. Unum adhuc mihi caput restat ex iis quæ sub ini-
 tium orationis proposui, ut calumnias et convicia, quibus
 nostrum genus onerant nonnulli, falsa esse ostendam, au-
 ctoreque eorum testes contra semetipsos adducam. Et
 quod quidem multis aliis hoc evenit propter quorundam
 inimicitias, eos intelligere arbitror, qui majori studio in hi-
 storiis versantur. Nam et gentium nonnulli et gloriosissi-
 marum civitatum nobilitatem fœdere, rerumque publicarum
 formas maledictis insectari tentarunt, Theopompus qui-
 dem Atheniensium, Lacedæmoniorum vero Polycrates;
 atque is qui Tripoliticum scripsit (non enim Theopompus
 est, ut quidam arbitrantur), etiam Thebanorum civitatem
 calumniatus est. Multa vero etiam Timæus in historiis de
 prædictis aliisque detraxit. Maximeque hoc faciunt quande-
 rem habent cum præclarissimis, quidam propter invidiam
 atque malevolentiam, alii vero nova dicendo memoria se

θήσασθαι νομίζοντες. Παρά μὲν οὖν τοῖς ἀνόητοις ταύτης οὐδαμῶς ἀμαρτάνουσι τῆς ἐλπίδος, οἱ δ' ὑγιαίνοντες τῇ κρίσει πολλὴν αὐτῶν μοχθηρίαν καταδικάζουσι.

5 κε'. Τῶν δὲ εἰς ἡμᾶς βλασφημιῶν ἤρξαντο μὲν Αἰγύπτιοι· βουλόμενοι δ' ἐκείνοις τινὲς χαρίζεσθαι παράτρεπεν ἐπεχειρήσαν τὴν ἀλήθειαν, οὔτε τὴν εἰς Αἴγυπτον ἀφίξιν ὡς ἐγένετο τῶν ἡμετέρων προγόνων δημολογούντες οὔτε τὴν ἐξοδὸν ἀληθεύοντες. Αἰτίας δὲ πολλὰς ἔλαβον
10 τοῦ μισεῖν καὶ φθονεῖν, τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ὅτι κατὰ τὴν χώραν αὐτῶν ἐδυναστεύσαν ἡμῶν οἱ πρόγονοι, καθεῖθεν ἀπαλλαγέντες ἐπὶ τὴν οἰκίαν πάλιν ἡδαιμόνησαν, εἰθ' ἡ τῶν ἱερῶν ὑπεναντιότης πολλὴν αὐτοῖς ἐνεποίησεν ἔχθραν, τοσοῦτον τῆς ἡμετέρας διαφερούσης εὐσεβείας
15 πρὸς τὴν ὑπ' ἐκείνων νενόμισμένην ὅσον Θεοῦ φύσις ζῶων ἀλόγων διέστηκεν. Κοινὸν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἐστὶ πάτριον τὸ ταῦτα θεοὺς νομίζειν, ἰδίᾳ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἐν ταῖς τιμαῖς αὐτῶν διαφέρονται, κοῦφοι δὲ καὶ ἀνόητοι παντάπασιν ἄνθρωποι, κακῶς ἐξ ἀρχῆς εἰθισμένοι δο-
20 ξάζειν περὶ θεῶν. Μιμήσασθαι μὲν τὴν σεμνότητα τῆς ἡμετέρας θεολογίας οὐκ ἐχώρησαν, ὀρῶντες δὲ ζηλουμένους ὑπὸ πολλῶν ἐφθόνησαν. Εἰς τοσοῦτον γὰρ ἤλθον ἀνοίας καὶ μικροψυχίας ἐνιοὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ὥστ' οὐδὲ ταῖς ἀρχαῖαις αὐτῶν ἀναγραφαῖς ὥκνησαν
25 τάναντία λέγειν, ἀλλὰ καὶ σφίσιν αὐτοῖς ἐναντία γράφοντες, ὑπὸ τυφλότητος τοῦ πάθους ἠγνόησαν.

κς'. Ἐφ' ἐνὸς δὴ πρώτου στήσω τὸν λόγον ᾧ καὶ μάρτυρι μικρὸν ἐμπροσθεν τῆς ἀρχαιότητος ἐχρησάμην. Οὐ γὰρ Μανέθων οὗτος, ὁ τὴν Αἰγυπτιακὴν ἱστορίαν
30 ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων μεθερμηνεύειν ὑπεσχημένος, προσειπὼν τοὺς ἡμετέρους προγόνους πολλὰς μυριάσιν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐλθόντας κρατῆσαι, τῶν ἐνοικούντων, εἰτ' αὐτὸς δημολογῶν χρόνῳ πάλιν ὕστερον ἐκπεσόντας τὴν οὖν Ἰουδαίαν κατασχεῖν, καὶ κτίσαντες
35 Ἱεροσόλυμα τὸν νεὺν κατασκευάσασθαι, μέχρι μὲν τούτων ἠκολούθησε ταῖς ἀναγραφαῖς, ἔπειτα δὲ θοῦς ἐξουσίαν αὐτῷ, διὰ τοῦ φάναι γράψαι τὰ μυθεύμενα καὶ λεγόμενα περὶ τῶν Ἰουδαίων, λόγους ἀπιθάνους παρενέβαλεν, ἀναμιῖξαι βουλόμενος ἡμῖν Αἰγυπτίων πλῆθος
40 λεπρῶν καὶ ἐπὶ ἄλλοις ἀρρωστήμασιν, ὥς φησι, φυγεῖν ἐκ τῆς Αἰγύπτου καταγνωσθέντων. Ἀμείνων γὰρ βασιλεῖα προσθεῖς, ψευδὲς ὄνομα, καὶ διὰ τοῦτο χρόνον αὐτοῦ τῆς βασιλείας ὀρίσαι μὴ τολμήσας, καίτοι γε ἐπὶ τῶν ἄλλων βασιλέων ἀκριβῶς τὰ ἔτη προστιθεῖς, τούτῳ
45 προσάπτει τινὰς μυθολογίας, ἐπιλαθόμενος σχεδὸν ὅτι πεντακοσίοις ἔτεσι καὶ διττωκαίδεκα πρότερον ἱστώρηκε γενέσθαι τὴν τῶν ποιμένων ἐξοδὸν εἰς Ἱεροσόλυμα. Τέθμωσις γὰρ ἦν βασιλεὺς ὅτε ἐξῆσαν. Ἀπὸ δὲ τούτων μεταξὺ τῶν βασιλέων κατ' αὐτὸν ἐστὶ τριακόσια
50 ἐνεγήχοντα τρία ἔτη, μέχρι τῶν δύο ἀδελφῶν Σέθω καὶ Ἑρμαῖου, ὧν τὸν μὲν Σέθων Αἰγυπτὸν, τὸν δὲ Ἑρμαῖον Δαναὸν μετονομασθῆναι φησιν. Ὅον ἐκβαλὼν δὲ Σέθως ἐβάσιλευσεν ἔτη ἡβ' καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν αὐτοῦ Ῥάμψης ξς'. Τοσοῦτοῖς οὖν πρότερον ἔτεσιν

dignos fore existimantes. Et apud stultos quidem nequam hac de spe decidunt; sani vero iudicii viri iis hanc malignitatem vitio vertunt.

25. Quæ vero probra et maledicta in nostrates facta sunt, iis causam et originem Ægyptii præbuerunt; quorum gratiæ nonnulli scriptores inservire cupientes veritatem rerum gestarum pervertere aggressi sunt, nec majorum nostrorum adventum in Ægyptum, ut re vera fuit, ingenue fatentes, nec inde egressum bona fide commemorantes. Causas autem multas odii atque invidiæ habuerunt, quæ in nostram gentem exstimulati sunt: et ab initio quidem quod nostri olim rerum in patria eorum politæ sunt; deinde quod illinc digressi in propriam patriam, secunda omnia nacti sunt: postremo religionum diversitas ingens eis odium in nos accendit, tantum religione nostra ab ea quam ipsi veram pietatem putant differente, quantum divina natura brutis animalibus præstat. Communis namque apud illos ritus est patrius, ejuscemodi bruta deos arbitrari; singillatim autem alii alia colunt, homines fatui omnino et insipientes, et ab initio malas de diis opiniones habere consueti. Non ceperunt quidem gravitatem nostræ de Deo doctrinæ, quum autem nostra instituta viderent a multis probata, nobis inviderunt. Nam eo quidem amentię animique pusilli processere quidam apud ipsos, ut non pigeret eos etiam contra antiquas suorum historias aliqua dicere: imo odio et invidia occæcati ignorarunt, quod sibiinet contraria scripserint.

26. Ad unum itaque præcipuum orationem referam, quem paullo ante antiquitatis nostræ testem adhibui. Hic enim Manetho, qui historiam Ægyptiacam e sacris literis interpretari pollicitus est, præfatus nostros progenitores cum multis myriadibus in Ægyptum advenisse, ejusque incolas subjugasse, deinde ipse agnoscens quod tempore postea sequuto illa regione exciderint et Judæam nunc dictam occuparint, atque Hierosolymis ædificatis templum exstruxerint, eousque historias quidem antiquas sequutus est: postea vero sumpta sibi licentia, ut videretur scripsisse relata et dicta de Judæis, incredibilia quædam inseruit, volens permiscere nobis multitudinem Ægyptiorum leprosum et alios ob morbos, ut dicit, ex Ægypto fugere compulsum. Amenophin enim regem, falsum nomen, adijciens, et idcirco tempus ipsius regni definire non ausus, quamvis ceteris regibus accurate annos apponeret, huic annectit quasdam fabulas, oblitus ferme tradidisse se, quintantis et octodecim annis prius evenisse Pastorum exitum ad Hierosolyma: rex enim, quando illi exierunt, fuit Tethmosis. Et ab hoc tempore regum qui postea fuere, anni sunt trecenti nonaginta tres, usque ad fratres Sethonem et Hermæum; quorum Sethonem quidem Ægyptum, Hermæum vero Danaum denominatum dicit. Quem quum Sethon expulset, regnavit annis quinquaginta et novem, et post illum filiorum natu major Rampses annis Lxvi. Ante

ἀπελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς πατέρας ἡμῶν ὁμολογηκώς, εἶτα τὸν Ἀμένωφιν εἰσπονήσας ἐμβόλιμον βασιλέα, φησὶ τοῦτον ἐπιθυμῆσαι θεῶν γενέσθαι θεατὴν, ὥσπερ Ὁρος εἰς τῶν πρὸ αὐτοῦ βεβασιλευκότων ἀνενεγκεῖν δὲ τὴν ἐπιθυμίαν ὁμωνύμῳ μὲν αὐτῷ Ἀμενώφει, πατρός δὲ Παάπιος ὄντι, θείας δὲ δοκοῦντι μετεσχηκέναι φύσεως κατὰ τε σοφίαν καὶ πρόγνῳσιν τῶν ἐσομένων. Εἰπεῖν οὖν αὐτῷ τοῦτον τὸν ὁμωνύμου ὅτι δυνήσεται θεοὺς ἰδεῖν, εἰ καθαρὰν ἀπὸ τε λεπρῶν καὶ τῶν ἄλλων μιᾶρῶν ἀνθρώπων τὴν χώραν ἄπασαν ποιήσειεν. Ἡσθέντα δὲ τὸν βασιλέα πάντας τοὺς τὰ σώματα λελωθημένους ἐκ τῆς Αἰγύπτου συναγαγεῖν (γενέσθαι δὲ τοῦ πλήθους μυριάδας ὀκτώ), καὶ τούτους εἰς τὰς λιθοτομίας τὰς ἐν τῷ πρὸς ἀνατολὴν μέρει τοῦ Νείλου ἐμβάλειν αὐτόν, ὅπως ἐργάζοιντο καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων οἱ ἐγκεχωρισμένοι. Εἶναι δὲ τινὰς ἐν αὐτοῖς καὶ τῶν λογίων ἱερέων φησὶ λέπρα συγκεχυμένους. Τὸν δὲ Ἀμένωφιν ἐκεῖνον, τὸν σοφὸν καὶ μαντικὸν ἄνδρα, ὑποδεῖσαι πρὸς αὐτόν τε καὶ τὸν βασιλέα χόλον τῶν θεῶν, εἰ βισσθέντες ὀφθῇσονται· καὶ προσθέμενον εἰπεῖν· ὅτι συμμαχήσουσί τινες τοῖς μισοῖς καὶ τῆς Αἰγύπτου κρατήσουσιν ἐπ' ἑτῇ τρισκαίδεκα. Μὴ τολμήσαι μὲν αὐτὸν εἰπεῖν ταῦτα τῷ βασιλεῖ, γραφὴν δὲ καταλιπόντα περὶ πάντων ἑαυτὸν ἀνελεῖν. Ἐν ἀθυμίᾳ δὲ εἶναι τὸν βασιλέα. Κἀπειτα κατὰ λέξιν οὕτω γέγραπεν· « Τῶν δὲ ταῖς λατομίαις ὡς χρόνος ἱκανὸς διήλθεν ταλαιπωρούντων, ἀξιώθεις ὁ βασιλεὺς ἵνα πρὸς κατάλυσιν αὐτοῖς καὶ σκέπῃν ἀπομερίσῃ τὴν τότε τῶν ποιμένων ἐρημωθεῖσαν πόλιν, Αὐαριν συνεχώρησεν. Ἔστι δ' ἡ πόλις κατὰ τὴν θεολογίαν ἄνωθεν Τυφώνιοι. Οἱ δὲ εἰς ταύτην εἰσελθόντες καὶ τὸν τόπον τοῦτον εἰς ἀπόστασιν ἔχοντες ἡγεμόνα αὐτῶν λεγόμενόν τινα τῶν Ἡλιοπολιτῶν ἱερέων Ὁσάρσιφον ἐστήσαντο· καὶ τούτῳ πεπαρτήσαντες ἐν πᾶσιν ὀρκομότησαν. Ὁ δὲ πρῶτος μὲν αὐτοῖς νόμον ἔθετο μήτε προσκυνεῖν θεοὺς μήτε τῶν μάλιστα ἐν Αἰγύπτῳ θεμιστευμένων ἱερῶν ζῶν ἀπέχεσθαι μηδενὸς, πάντα τε βύειν καὶ ἀναλοῦν, συνάπτεσθαι δὲ μηδενὶ πλὴν τῶν συνωμοσμένων. Τοιαῦτα δὲ νομοθετήσας καὶ πλείστα ἄλλα, μάλιστα τοῖς Αἰγυπτίοις ἐθισμοῖς ἐναντιούμενα, ἐκέλευσε πολυχειρίᾳ τὰ τῆς πόλεως ἐπισκευάζειν τελεχῇ, καὶ πρὸς πόλεμον ἐτοιμοὺς γίνεσθαι τὸν πρὸς Ἀμένωφιν τὸν βασιλέα. Αὐτὸς δὲ προσλαβόμενος μετ' ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἱερέων καὶ συμμεμισμασμένων ἔπεμψε πρέσβεις πρὸς τοὺς ὑπὸ Τεθμώσεως ἀπελαθέντας ποιμένας εἰς πόλιν τὴν καλουμένην Ἱεροσόλυμα. Καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς συνατιμασθέντας δηλώσας ἤξιον συνεπιστρατεῦειν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' Αἴγυπτον. Ἐπάξει μὲν οὖν αὐτοὺς ἐπηγγείλατο πρῶτον μὲν εἰς Αὐαριν τὴν προγονικὴν αὐτῶν πατρίδα, καὶ τὰ ἐπιτήδεια τοῖς ὅλοις παρέξειν ἀφθονῶς, ὑπερμαχθήσεσθαι δὲ, ὅτε δέοι, καὶ βραδίως ὑποχειρίον αὐτοῖς τὴν χώραν ποιήσιν. Οἱ δὲ ὑπερχαρεῖς γενόμενοι πάντες προθύμως εἰς εἴκοσι μυριάδας ἀνδρῶν συνεξόρμησαν, καὶ

tot igitur annos patres nostros ex Aegypto egressos confessus, dein quum Amenophin regem supposuisset, hunc ait concupivisse deorum spectatorem esse, sicut et Orum quendam priorum regum, et hoc suum desiderium communicasse cum filio ejusdam Paapios, cui idem cum eo nomen erat Amenophis, quique de divina visus est participare natura propter sapientiam praescientiamque futurorum. Itaque regi dixisse hunc cognominem, quod posset videre deos, si regionem universam de leprosis hominibus et immundis purgare vellet. Regem gaudii perfusus omnes corporis aliqua injuria affectos ex Aegypto congregasse dicit; et multitudinem crevisse ad numerum octo myriadam; eosque ad sectiones lapidum in partem Nili orientalem misisse, ut in opere exercerentur pariter ac alii Aegyptii eo destinati Fuisse autem quosdam inter eos etiam eruditorum sacerdotum lepra perfosus ait. Amenophin vero illum sapientem divinumque virum subveritum esse, ne in se regemque deorum iram concitaret, si illis vis adhiberetur; praeterea quae dixisse nonnullos auxilio venturos pollutis, et Aegypto dominaturos tredecim annis. Et ipsum quidem ista regi dicere non ausum esse, omnia vero scripta reliquisse et semet interemis- se. Qua de causa regem anxietate laborasse. Deinde ad verbum ita scripsit: « Quum autem illi satis longo tempore in lapidinis graviter laborasset, rex imploratus ut ad requiem et tutamen eorum secerneret civitatem, urbem incolis exhaustam, quae fuerat Pastorum, nomine Auarin, eis concessit. Est autem haec urbs, juxta theologiam antiquam, Typhonis. Porro illi in eam ingressi, atque hunc locum ad res novas molientes opportunum nacti, ducem sibi met quendam Heliopolitanorum pontificum Osarsiphum constituere, et huic se in omnibus obtemperaturos juraverunt. At ille primam quidem eis legem posuit, ut neque deos adorarent, neque ab animalibus ullis, quae praecipue sacra apud Aegyptios erant, se abstinere, sed ut omnia mactarent atque consumerent; nullique copularentur nisi qui ejusdem conjunctionis esset. Quum autem ista sanxisset et alia quamplurima maxime Aegyptiorum moribus adversantia, multarum manuum opera jussit aedificare civitatis muros, et ad bellum sese parare adversus Amenophin regem. Ipse vero, assumptis secum etiam aliis sacerdotibus et pollutorum quibusdam, misit legatos ad Pastores, qui a Tetimosi depulsi in urbem Hierosolyma dictam se contulerant. Et declaratis iis quae sibi ceterisque ignominiose habitis acciderant, rogavit ut una expeditionem facerent in Aegyptum. Et quidem promisit se primum eos ducturum in Auarin avitam suam patriam, et necessaria se copiose exhibiturum turbae, propagnaturam autem quum opus foret, et facile regionem sub potestatem eorum redacturam. Illi vero supra modum laeti, omnes alacriter usque ad ducenta millia virorum pariter sunt egressi et non multo post ad Auarin

« μετ' οὐ πολλὸν ἤκον εἰς Αἴθριν. Ἀμένωφις δ', ὁ τῶν
 « Αἰγυπτίων βασιλεὺς, ὡς ἐπύθετο τὰ κατὰ τὴν ἐκείνων
 « ἔφοδον, οὐ μετρίως συνεχύθη, τῆς παρ' Ἀμενώφους
 « τοῦ Παάπτιος μνησθεὶς προδηλώσεως. Καὶ πρότερον
 5 « συναγαγὼν πλῆθος Αἰγυπτίων, καὶ βουλευσάμενος
 « μετὰ τῶν ἐν τούτοις ἡγεμόνων, τὰ τε ἱερὰ ζῶα τὰ πρῶ-
 « τα μάλιστα ἐν τοῖς ἱεροῖς τιμώμενα ὡς γ' ἑαυτὸν
 « μετεπέμψατο, καὶ τοῖς κατὰ μέρος ἱερεῦσιν παρήγ-
 « γειλεν ὡς ἀσφαλέστατα τῶν θεῶν συγκροῦσθαι τὰ ζῶα.
 10 « Τὸν δὲ υἱὸν Σέθων τὸν καὶ Ῥαμέσσην ἀπὸ Ῥάμψεως
 « τοῦ πατρὸς ὀνομασμένον, πενταετὴ ὄντα, ἐξέθετο
 « παρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον. Αὐτὸς δὲ διαβάς τοῖς ἄλλοις
 « Αἰγυπτίοις, οὓσιν εἰς τριάκοντα μυριάδας ἀνδρῶν
 « μαχημάτων, καὶ τοῖς πολεμίοις ἀπαντήσασιν οὐ
 15 « συνέβαλεν, ἀλλὰ μέλλειν θεομαχεῖν νομίσας, παλιν-
 « δρομήσας ἤκεν εἰς Μέμφιν· ἀναλαβὼν τε τὸν τε
 « Ἄπιν καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐκεῖσε μεταπεμφθέντα ἱερὰ ζῶα,
 « εὐθὺς εἰς Αἰθιοπίαν σὺν ἅπαντι τῷ στόλῳ καὶ πλῆθει
 « τῶν Αἰγυπτίων ἀνήχθη. Χάριτι γάρ ᾗ αὐτῷ ὑπο-
 20 « χεῖριος ὁ τῶν Αἰθιοπῶν βασιλεὺς· ὅθεν ὑποδεξάμενος
 « καὶ τοὺς ὄχλους πάντας ὑπολαβὼν ὅς ἔσχεν ἡ χώρα
 « τῶν πρὸς ἀνθρωπίνην τροφὴν ἐπιτηδεύων, καὶ πόλεις
 « καὶ κώμας πρὸς τὴν τῶν πεπτωμένων τρισκαίδεκα
 « ἑτῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἐκπτώσιν αὐτάρκεις, οὐχ
 25 « ἤττόν γε καὶ στρατόπεδον Αἰθιοπικὸν πρὸς φυλακὴν
 « ἐπέταξε τοῖς παρ' Ἀμενώφους τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὸν
 « ὄριον τῆς Αἰγύπτου. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Αἰθιο-
 « πίαν τοιαῦτα. Οἱ δὲ Σολυμίται κατελθόντες σὺν τοῖς
 « μιαιοῖς τῶν Αἰγυπτίων οὕτως ἀνοσίως τοῖς ἀνθρώποις
 30 « προσηνέχθησαν, ὥστε τὴν τῶν προειρημένων κράτη-
 « σιν χειρίστην φαίνεσθαι τοῖς τότε τὰ τούτων ἀσεβή-
 « ματα θεωμένοις. Καὶ γὰρ οὐ μόνον πόλεις καὶ κώμας
 « ἐνέπρησαν, οὐδὲ ἱεροσυλοῦντες οὐδὲ λυμαινόμενοι
 « ζῶα καὶ θεῶν ἠρκαῶντο, ἀλλὰ καὶ τοῖς αὐτοῖς ὀπτανίοις
 35 « τῶν σεβαστευομένων ἱερῶν ζώων χρώμενοι διετέλουν,
 « καὶ θύτας καὶ σφαγεῖς τούτων ἱερεῖς καὶ προφῆτας
 « ἡνάγκασον γίνεσθαι, καὶ γυμνοὺς ἐξέβαλον. Λέγεται
 « δ' ὅτι τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς νόμους αὐτοῖς καταβα-
 « λόμενος ἱερεὺς, τὸ γένος Ἑλίουπολίτης, ὄνομα Ὁσάρ-
 40 « σιφ, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἑλίουπόλει θεοῦ Ὁσίρεως, ὡς
 « μετέβη εἰς τοῦτο τὸ γένος, μετετέθη τούνομα καὶ
 « προσηγορεύθη Μωϋσῆς. »

κζ'. Ἄ μὲν οὖν Αἰγύπτιοι φέρουσι περὶ τῶν Ἰου-
 δαίων, ταῦτ' ἐστὶ καὶ ἕτερα πλείονα, ἃ παρήμι συντο-
 45 « τομίας ἔνεκα. Λέγει δὲ ὁ Μανεθὼν πάλιν ὅτι μετὰ
 « ταῦτα ἐπῆλθεν ὁ Ἀμένωφις ἀπὸ Αἰθιοπίας μετὰ μεγάλ-
 « λης δυνάμεως, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ῥάμψης καὶ αὐτὸς
 « ἔχων δυνάμιν καὶ συμβαλόντες οἱ δύο τοῖς ποιμέσι καὶ
 « τοῖς μικροῖς, ἐνίκησαν αὐτοὺς, καὶ πολλοὺς ἀποκτεί-
 50 « ναντες ἐδίωξαν αὐτοὺς ἄχρι τῶν ὁρίων τῆς Συρίας.
 « Ταῦτα μὲν καὶ τὰ τοιαῦτα Μανεθὼν συνέγραψεν· ὅτι
 « δὲ ληρεῖ καὶ ψευδεται περιφανῶς ἐπιδείξω, προδιαστα-
 « λόμενος ἐκείνῳ τῶν ὑστερον πρὸς αὐτὸν λεχθησομένων
 « ἔνεκα. Δέδωκε γὰρ οὗτος ἡμῖν καὶ ὁμολόγηκεν ἐξ ἀρ-

« veniebant. Amenophis autem Aegyptiorum rex, quum
 « primum illorum invasionem audivit, non mediocriter
 « animum despondere coepit, quum ei in mentem venirent
 « quae praedixerat Amenophis Paapios filius. Et primum
 « quidem congregata plebe Aegyptiaca, initoque consilio
 « cum principibus eorum, et animalia sacra, maxime illa
 « quae praecipue in templis colebantur, ad se accessivit; et
 « sacerdotibus sigillatim praecipit ut simulacra deorum
 « quam securissime occultarent. Filium vero Sethonem,
 « qui etiam Rameses a Rampse patris nomine vocabatur,
 « quum quinque esset annorum, transportandum curavit ad
 « amicum. Ipse autem transgressus cum ceteris Aegyptiis, ad
 « trecenta millia virorum pugnacissimorum, hostibus ei
 « obviam factis praelio non congressus est: sed fore ratus
 « ut contra deos pugnet, retrorsum reversus Memphin
 « petebat: assumptoque Api et reliquis animalibus sacris,
 « quae ad se accersiverat, mox in Aethiopiam cum universis
 « navibus et Aegyptiorum multitudine se transtulit. Benefi-
 « ciis enim ipsi obstrictus erat Aethiopum rex: unde quum
 « eum suscepisset, populumque universum omnibus istius
 « regionis ad hominum victum necessariis excepisset, et
 « urbes et vicos, qui ad fatale illud tredecim annorum exsi-
 « lium sufficerent, tribui jussit, ut et exercitum Aethiopi-
 « cum, qui in custodiam Amenopheos suorumque excubias
 « ageret ad fines Aegypti. Et in Aethiopia quidem haec gesta
 « sunt. Solymitae vero, ubi descenderant, cum pollutis
 « Aegyptiorum adeo male homines tractarunt, ut eorum
 « victoria pessima illis videretur, qui tunc eorum impietates
 « inspiciebant. Etenim non solum urbes et vicos incende-
 « runt, neque sacrilegia committere, aut deorum simula-
 « cra vastare satis habebant; sed iisdem etiam continuo
 « utebantur ad assandas carnes animalium sacrorum quae
 « cultu divino afficiebantur, hisque mactandis jugulandisque
 « sacerdotes et vates adhiberi coegerunt, nudosque ejece-
 « runt. Dicitur autem quod reipublicae conditor erat le-
 « gumque lator, sacerdos, genere Heliopolitanus, nomine
 « Osarsiph, ex Osiride deo, quem colit urbs Heliopolis,
 « denominatus, quum ad hoc genus transisset, nomen mu-
 « tavit, et vocatus erat Moyses. »

27. Et quae quidem Aegyptii de Judaeis ferunt, ejusmodi
 sunt cum aliis multis, quae brevitatibus ergo praetereo. Rur-
 sus autem dicit Manetho, quod postea Amenophis ex Aethio-
 pia regressus est cum magna militum manu, et filius ejus
 Rampses iidem cum exercitu; quodque hi duo congressi
 cum Pastoribus atque pollutis eos superarint, et multis
 caesis persequuti sint eos usque ad Syriae fines. Haec qui-
 dem et ejusmodi alia scripsit Manetho. Illum autem
 nugari et manifeste mentiri ostendam, facta prius distin-
 ctione illorum gratia quae mox contra illum proferam. Is
 quippe concessit nobis atque agnovit, istos origine nequa-

χῆς τε μὴ εἶναι τὸ γένος Αἰγυπτίους, ἀλλ' αὐτοὺς ἔξωθεν ἐπελθόντας κρατῆσαι τῆς Αἰγύπτου, καὶ πάλιν ἐξ αὐτῆς ἀπελθεῖν· ὅτι δ' οὐκ ἀνέμιχθισαν ἡμῖν ὕστερον τῶν Αἰγυπτίων οἱ τὰ σώματα λελωθημένοι, καὶ ὅτι ἐκ τούτων οὐκ ἦν Μωϋσῆς ὁ τὸν λαὸν ἀγαγὼν, ἀλλὰ πολλαῖς ἔγεγονει γενεαῖς πρότερον, ταῦτα πεiráσσομαι διὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων ἐλέγχειν.

κη'. Πρώτην δὴ τὴν αἰτίαν τοῦ πλάσματος ὑποτίθεται καταγέλαστον. «Ὁ βασιλεὺς γάρ, φησὶν, Ἀμέ-
10 νωφίς ἐπεθύμησε τοὺς θεοὺς ἰδεῖν.» Ποίους; εἰ μὲν τοὺς παρ' αὐτοῖς νενομοθετημένους, τὸν βοῦν καὶ τρᾶγον καὶ κροκοδείλους καὶ κυνοκεφάλους ἑώρα· τοὺς οὐρανοὺς δὲ πῶς ἰδόναιτο; Καὶ διὰ τί ταύτην ἔσχε τὴν ἐπιθυμίαν; ὅτι νῆ Δία καὶ πρότερος αὐτοῦ βασιλεὺς
15 ἄλλος ἐώρακει. Παρ' ἐκείνου τοίνυν ἐπέπυστο ποταποὶ τινές εἰσι καὶ τίνα τρόπον αὐτοὺς εἶδεν· ὥστε καινῆς αὐτῷ τέχνης οὐκ ἔδει. Ἀλλὰ σοφὸς ἦν ὁ μάντις, δι' οὗ τοῦτο κατορθώσιν ὁ βασιλεὺς ὑπελάμβανε. Καὶ πῶς οὐ προσέγινε τὰ ἀδυνάτουν αὐτοῦ τῆς ἐπιθυμίας; οὐ γάρ ἀπέβη. Τίνα δὲ καὶ λόγον εἶχε διὰ τοὺς ἡρωτη-
20 ρισμένους ἢ λεπτῶντας ἀφανεῖς εἶναι τοὺς θεοὺς; ὀργίζονται γὰρ ἐπὶ τοῖς ἀσεβήμασιν, οὐκ ἐπὶ τοῖς ἐλαττώμασι τῶν σωμάτων. Ὅκτω δὲ μυριάδας τῶν λεπτῶν καὶ κακῶς διακειμένων πῶς οἴοντο μίξ σχεδὸν
25 ἡμέρα συλλεγῆναι; πῶς δὲ παρήκουσε τοῦ μάντιος ὁ βασιλεὺς; ὁ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐκέλευσε ἐξορίσαι τῆς Αἰγύπτου τοὺς λελωθημένους, ὁ δ' αὐτοὺς εἰς τὰς λίθοτομίας ἐνέβαλεν, ὥσπερ τῶν ἐργαζομένων δούλων, ἀλλ' οὐχὶ καὶ καθῆραι τὴν χώραν προαιρούμενος. Φησὶ δὲ
30 τὸν μὲν μάντιν αὐτὸν ἀνελεῖν, τὴν ὀργὴν τῶν θεῶν προορώμενον καὶ τὰ συμβησόμενα περὶ τὴν Αἰγύπτου, τῷ δὲ βασιλεῖ γεγραμμένην τὴν πρόρρησιν καταλιπεῖν. Ἔπειτα πῶς οὐκ ἐξ ἀρχῆς ὁ μάντις τὸν αὐτοῦ θάνατον προσηρίστατο; πῶς δὲ οὐκ εὐθὺς ἀντέειπε τῷ βασιλεῖ βου-
35 λομένην τοὺς θεοὺς ἰδεῖν; πῶς δ' εὐλόγος ὁ φόβος τῶν μὴ παρ' αὐτὸν συμβησόμενων κακῶν; ἢ τί χεῖρον, ἔδει παθεῖν, διὸ ἀνελεῖν ἑαυτὸν ἔσπευδεν; Τὸ δὲ δὴ πάντων εὐηθέστατον ἴδωμεν. Πυθόμενος γὰρ ταῦτα, καὶ περὶ τῶν μελλόντων φοβηθεὶς, τοὺς λελωθημένους ἐκείνους,
40 ὧν αὐτῷ καθάρῃσαι προεῖρητο τὴν Αἰγύπτου, οὐδὲ τότε τῆς χώρας ἐξῆλασεν, ἀλλὰ «δεηθεῖσιν αὐτοῖς ἔδωκε πόλιν, ὡς φησι, τὴν πάλαι μὲν οἰκηθεῖσαν ὑπὸ τῶν ποιμένων, Αὔαριν δὲ καλουμένην. Εἰς ἣν ἀθροισθέντας αὐτοὺς ἡγεμόνα φησὶν ἐξελεῖσθαι τῶν ἐξ Ἡλιουπόλεως πάλαι
45 γεγονότων ἱερέων, καὶ τούτων αὐτοῖς εἰσηγγέσασθαι μήτε θεοὺς προσκυνεῖν μήτε τῶν ἐπ' Αἰγύπτῳ θρησκευόμενων ζῶων ἀπέχεσθαι, πάντα δὲ θύειν καὶ κατεσθίειν, συνάπτεσθαι δὲ μηδενὶ πλὴν τῶν συνωμοσμένων· ὅρκοις τε τὸ πλῆθος ἐνδοσάμενον, ἣ μὴν τούτοις ἐμμένειν τοῖς
50 νόμοις, καὶ τεύχουσιν τὴν Αὔαριν πρὸς τὸν βασιλεῖα πόλεμον ἐξενεγκεῖν.» Καὶ προστίθισιν ὅτι «ἐπεμψεν εἰς Ἱεροσόλυμα, παρακαλῶν ἐκείνους αὐτοῖς συμμαχεῖν, καὶ δῶσειν αὐτοῖς τὴν Αὔαριν ἐπισχυόμενος· εἶναι γὰρ αὐτῇ τοῖς ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἀφίξομένους προγονικῇν

quam Ægyptios esse, sed ipsos aliunde advenisse et Ægyptum occupasse, et inde rursus egressos esse. Quod vero nobis postea non permixti fuerint Ægyptii morbidi, quodque ex illis non fuerit Moyses populi ductor, sed multis eos ætatibus præcesserit, hæc ex illius ipsius dictis probare conabor.

28. Primam itaque figmenti causam posuit ridiculam. «Rex enim, inquit, Amenophis videre deos desideravit.» Quos putas? siquidem legibus apud eos receptos, Bovem, et Hircum, et Crocodilos, Et Cynocephalos videbat: cælestes autem quomodo poterat? Et cur hoc habuit desiderium? quia utique et prior rex alios hos viderat. Ab illo ergo audierat, quales essent, et quemadmodum eos vidisset: adeo ut nova nequaquam egeret arte. Sed forsitan dicatur sapientem exstitisse vatem illum, per quem hæc rex posse agere confidebat. Quod si ita fuisset, quomodo non præscivit, fieri id non posse cujus desiderio tenebatur? non enim evenit. Proinde quid causæ fuit quod propter multos aut leprosos oculorum ejus obtutum effugerent dii? irascuntur enim propter flagitia, non propter corpora mutilata et debilitata. Deinde qui fieri potuit ut octo myriadas leprosororum et male se habentium uno propemodum die congregaret? aut quomodo rex vati dicto audiens non erat? nam ille quidem præcepit corpore debilitatos Ægypti finibus pelli: illic vero eos in latumias conjiciendos curavit, tanquam operariis egeret, non autem regionem purgare vellet. Dicit etiam quod vates sibi met mortem consciverit, ut qui deorum iram prævideret et ea quæ Ægypto evenitura essent mala; quodque prædictionem regi in scriptis reliquerit. Proinde quomodo non ab initio vates suum interitum præscivit? quomodo non e vestigio regi contradixit volenti videre deos? quomodo autem justus ille metus calamitatum non sui temporis? aut quid gravius patiendum ipsi instabat, ut se ipse interimere festinaret? Quod vero omnium stultissimum jam videamus. Quum enim ista audivisset et de futuris jam metuisset, debiles illos, quibus Ægyptum ex prædictione purgare debuerat, neque tunc de regione pepulit; sed «rogantibus eis, sicut ait, civitatem dedit dudum a Pastoribus habitatam, quæ vocabatur Auaris. Ad quam congregati principem, inquit, delegare ex sacerdotibus olim Heliopolitanis: atque hunc apud illos introduxisse, ut neque deos adorarent, neque ab animalibus abstinerent quæ in Ægypto cultu divino afficiebantur, sed omnia macarent atque consumerent, et nemini nisi ejusdem conjugationis societate jungerentur; fideque jurejurando data eos devinxisse ad perseverandum in istis legibus; quumque Auarin munivisset, regi bellum intulisse.» Deinde adjicit quod «Hierosolyma misit, incolas obsecrans ut sese ipsis adjungerent, promittensque se iis daturum esse Auarin, avitam scilicet adventuris ex Hierosolymis pa-

ἀφ' ἧς δορυφόμενος αὐτοὺς πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον καθέ-
 ξειν. » Εἶτα « τοὺς μὲν ἐπελθεῖν εἰς κοίτην στρατοῦ μυριάσι
 λέγει, τὸν δὲ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων Ἀμενώφιν, οὐκ
 οἶόμενον δεῖν θεμιτῶς, εἰς τὴν Αἰθιοπίαν εὐθὺς ἀπο-
 5 δρᾶναι, τὸν δὲ Ἀπιν καὶ τινὰ τῶν ἄλλων ἱερῶν ζώων
 παρατεθεικέναι τοῖς ἱερεῦσι, διαφυλάττεσθαι κελεύ-
 σαντα. » Εἶτα « τοὺς Ἱεροσολύμιτας ἐπελθόντας τὰς τε
 πόλεις ἀνίστασθαι καὶ τὰ ἱερά κατακαίειν καὶ τοὺς ἱπ-
 10 πείας ἀποσφάττειν, ὅπως τε μηδεμιᾶς ἀπέχεσθαι παρα-
 νομίας μηδὲ ὁμότητος. Ὁ δὲ τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς
 νόμους αὐτοῖς καταβαλόμενος ἱερεὺς, φησὶν, ἦν τὸ γένος
 Ἡλιουπόλιτης, ὄνομα δ' Ὁσαρσίφ, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἡλιου-
 πόλει θεοῦ Ὁσίρεως μεταθέμενος δὲ Μωϋσῆν αὐτὸν
 προσηγόρευσεν. Τρισκαίδεκάτῃ δὲ, φησὶν, ἔτει τὸν
 15 Ἀμενώφιν (ποσούτον γὰρ αὐτῷ χρόνον εἶναι τῆς ἐκπτώ-
 σεως πεπωμένον) ἐξ Αἰθιοπίας ἐπελθόντα μετὰ πολλῆς
 στρατιᾶς, καὶ συμβαλόντα τοῖς ποιμέσι καὶ τοῖς μισοῖς,
 νικῆσαι τε τὴ μάχῃ, καὶ κτείνειν πολλοὺς ἐπιδιώξαντα
 μέχρι τῶν τῆς Συρίας ὁρίων. »
 20 κθ'. Ἐν τούτοις πάλιν οὐ συνήσιν ἀπιθάνως ψευ-
 δόμενος. Οἱ γὰρ λεπτοὶ καὶ τὸ μετ' αὐτῶν πλῆθος, εἰ
 καὶ πρότερον ὠργίζοντο τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς τὰ περὶ
 αὐτοὺς πεποιηκόσι κατὰ τὴν τοῦ μάντεως προαγό-
 ρουσιν, ἀλλ' ὅτε τῶν λιθοτομιῶν ἐξῆλθον, καὶ πόλιν παρ'
 25 αὐτοῦ καὶ χώραν ἔλαβον, πάντως ἂν ἐγγονέισαν πρῶ-
 τεροὶ πρὸς αὐτόν. Εἰ δὲ καὶ κακίον ἐμίσειον, ἰδίᾳ μὲν
 ἂν αὐτῷ ἐπεβούλευον, οὐκ ἂν δὲ πρὸς ἀπαντας ἦσαν
 πόλεμον, δηλονότι πλείους ἔχοντες συγγενεῖς, το-
 σοῦτοί γε τὸ πλῆθος ὄντες. Ὅμως δὲ καὶ τοῖς ἀνθρώ-
 30 ποῖς πολεμεῖν διεγνωχότες οὐκ ἂν εἰς τοὺς αὐτῶν θεοὺς
 πολεμεῖν ἐτόλμησαν, οὐδ' ὑπεναντιωτάτους ἔθεντο νό-
 μους τοῖς πατρίσι αὐτῶν καὶ οἷς ἐνετράφησαν. Δεῖ δ'
 ἡμῶς τῷ Μανέθωνι χάριν ἔχειν, ὅτι ταύτης τῆς παρα-
 νομίας οὐκ ἔξ Ἱεροσολύμων ἔλθοντας ἀρχηγούς
 35 γενέσθαι φησὶν, ἀλλ' αὐτοὺς ἐκείνους ὄντας Αἰγυπτίους,
 καὶ τούτων μάλιστα τοὺς ἱερεῖς ἐπινόησαι τε ταῦτα
 καὶ δοκίμασθαι τὸ πλῆθος. Ἐκεῖνο μόνον πῶς οὐκ
 ἄλογον; τῶν μὲν οἰκείων αὐτοῖς καὶ τῶν φίλων συνα-
 πώσθησιν οὐδένα, μηδὲ τοῦ πολέμου τὸν κίνδυνον συν-
 40 ἀρασθαι, πέμψαι δὲ τοὺς μισοὺς εἰς Ἱεροσόλυμα,
 καὶ τὴν παρ' ἐκείνων ἐπάγειν συμμαχίαν. Ποίας
 αὐτοῖς φίλας, ἢ τίνος αὐτοῖς οἰκειότητος προὔπηργμέ-
 νης; τοῦναντίον γὰρ ἦσαν πολέμοι καὶ τοῖς ἔθεσι πλεῖ-
 στον διέφερον. Ὁ δὲ φησὶν εὐθὺς ὑπακούσαι τοῖς
 45 ὑπισχνουμένοις, ὅτι τὴν Αἴγυπτον καθέξουσιν, ὥσπερ
 αὐτῶν οὐ σφόδρα τῆς χώρας ἐμπειροὺς ἐχόντων, ἧς βια-
 σθέντες ἐκπεπλάκασιν. Εἰ μὲν οὖν ἀπόρως ἢ κακῶς
 ἐπραττον, ἴσως ἂν καὶ παρέβαλλοντο. πόλιν δὲ κατοι-
 κούντες εὐδαίμονα καὶ χώραν πολλὴν κρείττω τῆς Αἰ-
 50 γύπτου καρπούμενοι, διὰ τί ποτ' ἂν ἐχθροῖς μὲν παλαι,
 τὰ δὲ σώματα ἀλωθέντες, οὐκ ἡμῶς τῶν οἰκείων οὐ-
 δεὶς ὑπομένει, τούτοις ἐμελλον παρακινδυνεύειν βοή-
 θουτες; οὐ γὰρ δὲ γιγνόμενον προήδεσαν δρα-
 σμὸν τοῦ βασιλέως. Τούναντίον γὰρ αὐτὸς εἶρηκεν

triam : unde facto impetu posse illos Ægyptum omnem
 in suam potestatem redigere. » Mox subjungit, « illos
 quidem eo venisse cum ducentis armatorum millibus,
 regem vero Ægyptiorum Amenophin, ut qui putaret cum
 diis non esse pugnandum, statim in Æthiopiam se fuga
 recepissee, et Apin cum ceteris sacris animalibus apud sa-
 cerdotes deposuisse, ea servare iussos. » Dein, « Hie-
 rosolymitas, postquam venissent, urbes evertisse et tem-
 pla concremasset et equites peremisse, refert, et omnino
 nulla iniquitate aut crudelitate abstinuisset. Qui vero
 reipublicæ formam et leges eis posuit, erat, inquit, genere
 Heliopolites, nomine Osarsiph, ab Osiri Heliopolitano
 deo denominatus; qui quum nomen sibi mutasset, Moysen
 se appellavit. Amenophin vero dicit anno tertio decimo
 (tantum enim temporis quo regno pelleretur ei fatis decre-
 tum fuisse) ex Æthiopia profectum cum magnis copiis, con-
 gressumque cum Pastoribus et pollutis, et prælio eos supe-
 rasset et multos interfecisset, ad fines usque Syriæ perse-
 quutum. »

29. In his iterum non intellexit sine verisimilitudine se
 mentiri. Leprosi namque et multitudo quæ cum illis erat,
 licet prius irascerentur regi et iis qui eos male adeo tra-
 ctarunt, etiam juxta prædictionem vatis : tamen quum lato-
 milis exiissent, et urbem ab ipso et provinciam acceperunt,
 omnes in eum procul dubio mitiores evasissent. Quodsi
 etiam ipsum odio habuissent, seorsum ei insidiati essent,
 neque omnibus intulissent bellum, quum scilicet totidem
 numero plurimas illic cognationes habere deberent. Verum
 etiam si contra homines pugnare decreverint; non erat ut
 auderent contra deos ipsorum pugnare, et leges patriis eo-
 rum et quibus edocti erant contrarias ferre. Oportet
 vero nos Manethoni gratias agere, quod hujus iniquitatis
 principes exstitisse dicat, non eos qui Hierosolymis egressi
 sunt, sed illos ipsos utpote Ægyptios, et ex illis maxime
 sacerdotes ista excogitasse et multitudinem ad jurandum
 adegisse. Illud autem quomodo rationi non absenum?
 familiarium quidem et amicorum nemo a republica defecit,
 neque periculorum belli particeps factus est; sed misere
 pollutos Hierosolyma, ut inde auxilia adducerent. Quanam
 amicitia aut familiaritate ipsis intercedente? nam econtra
 hostes erant et moribus plurimum differebant. Illi vero,
 ut dicit, sine mora eis obsequuti sunt, pollicitationibus in-
 ducti, quod Ægyptum occupaturi essent : quasi ipsi non
 admodum fuissent ejus regionis gnari, ex qua per vim pulsi
 fuerant. Qui si tum miseram aut egenam vitam egissent,
 forsitan periculum adiissent. Atqui quum urbem habitarent
 beatam, et regione satis ampla Ægypto meliori fruerentur,
 quid tandem erat cur ob veteres hostes, eosque corporibus
 morbidos, quos nemo vel e suis libenter sustinet, illis ut
 opem ferant discrimen adituri essent? neque enim certe
 futuram regis fugam præsciebant. Imo contra ipse dixit,

ὡς «ὁ παῖς τοῦ Ἀμενώφιος τριάκοντα μυριάδας ἔχων, εἰς Πηλούσιον ὑπηγτάζεν·» καὶ τοῦτο μὲν ᾔδεισαν πάντως οἱ παραγινόμενοι· τὴν δὲ μετάνοιαν αὐτοῦ καὶ τὴν φυγὴν πῶθεν εἰκάζειν ἔμελλον; Τὰ σιτία κρατήσαντάς φησι τῆς Αἰγύπτου πολλὰ καὶ δεινὰ δρᾶν τοὺς ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἐπιστρατεύσαντας. Καὶ περὶ τούτων ὁνειδίζει, καθάπερ οὐ πολεμίους αὐτοῖς ἐπαγαγὼν, ἢ δέον τοῖς ἔξωθεν ἐπικληθεῖσιν ἔγκαλεῖν, ὅποτε ταῦτα πρὸ τῆς ἐκείνων ἀφίξεως ἐπραττον, καὶ πράξιν ὀμωμόκεσαν, οἱ τὸ γένος Αἰγύπτιοι. « Ἀλλὰ καὶ χρόνιος ὑπερὸν Ἀμενώφιος ἐπελθὼν ἐνίκησε μάχῃ, καὶ κτείνων τοὺς «πολεμίους μέχρι τῆς Συρίας ἤλασεν. » Οὕτω γὰρ παντάπασιν ἐστὶν ἡ Αἴγυπτος τοῖς ὁποθενδηποτοῦν ἐπιτοῦσιν εὐάλωτος· καὶ οἱ τότε πολέμῳ κρατοῦντες αὐτὴν, ζῆν πυνθανόμενοι τὸν Ἀμένωφιν, οὔτε τὰς ἐκ τῆς Αἰθιοπίας ἐμβολὰς ὠχύρωσαν, πολλὴν εἰς τοῦτο παρασκευὴν ἔχοντες, οὔτε τὴν ἄλλην ἡτοίμασαν δύναμιν. «Ὁ δὲ καὶ μέχρι τῆς Συρίας ἀναίρων, φησὶν, αὐτοῦς, «ἡκολούθησε διὰ τῆς ψάμμου τῆς ἀνύδρου. » Δηλονότι οὐ βράδιον ὃν ἀμαχεὶ στρατοπέδῳ διελθεῖν.

λ'. Κατὰ μὲν οὖν τὸν Μανέθωνα οὔτε ἐκ τῆς Αἰγύπτου τὸ γένος ἡμῶν ἐστὶν οὔτε τῶν ἐκείθεν τινες ἀνέμιχθησαν. Τῶν γὰρ λεπτῶν καὶ νοσούντων πολλοὺς μὲν εἰκὸς ἐν ταῖς λιθοτομίαις ἀποθανεῖν, πολλὴν χρόνον ἔκτ' ἔχοντες καὶ κακοπαθοῦντας, πολλοὺς δ' ἐν ταῖς μετὰ ταῦτα μάχαις, πλείστους δ' ἐν τῇ τελευταῖα καὶ τῇ φυγῇ.

λα'. Λοιπὸν μοι πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν περὶ Μωϋσέως. Τοῦτον δὲ τὸν ἄνδρα θαυμαστὸν μὲν Αἰγύπτιοι καὶ θεῖον νομίζουσι, βούλονται δὲ προσποιεῖν αὐτοῖς μετὰ βλασφημίας ἀπιθάνου, λέγοντες Ἡλιοπολίτην εἶναι τῶν ἐκείθεν ἱερέων ἓνα, διὰ τὴν λέπραν συνεξεληλαμένον. Δείκνυται δ' ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς ὀκτωκαίδεκα σὺν τοῖς πεντακοσίοις πρότερον ἔτεσι γεγονὸς καὶ τοὺς ἡμετέρους ἐξαγαγὼν ἐκ τῆς Αἰγύπτου πατέρας εἰς τὴν χώραν τὴν νῦν οἰκουμένην ὑφ' ἡμῶν. Ὅτι δὲ οὐδὲ συμφορᾷ τινι τοιαύτῃ περὶ τὸ σῶμα κεκρημένος ἦν, ἐκ τῶν λεγομένων ὑπ' αὐτοῦ δηλὸς ἐστί. Τοῖς γὰρ λεπτῶσιν ἀπειρήκε μῆτε μένειν ἐν πόλει μῆτ' ἐν κώμῃ κατοικεῖν, ἀλλὰ μόνους περιπατεῖν κατεσχισμένους τὰ ἱμάτια· καὶ τὸν ἀψάμενον αὐτῶν ἢ δμῶροφον γεγόνεον οὐ καθαρὸν ἡγεῖται. Καὶ μὴν καὶ θεραπευθῆναι τὸ νόσημα καὶ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἀπαλᾶν, προείρηκε τινὰς ἀγνείας, καθαρμούς πηγαίων ὑδάτων λουτροῖς, καὶ ζυρήσεις πάσης τριχὸς, πολλὰς τε κελεύει καὶ παντοίας ἐπιτελέσαντα θυσίας, τότε παρελθεῖν εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν. Καίτοι τοῦναντίον εἰκὸς ἦν προνοίᾳ τινὶ καὶ φιλανθρωπίᾳ χρήσασθαι τὸν ἐν τῇ συμφορᾷ ταύτῃ γεγονότα πρὸς τοὺς ὁμοίως αὐτῷ δυστυχίσαντας. Οὐ μόνον δὲ περὶ τῶν λεπτῶν οὕτως ἐνομοθέτησεν, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς καὶ τὸ βραχύτατον τι τοῦ σώματος ἡκρωτηριασμένοις ἱερᾶσθαι συγκεχώρηκεν· ἀλλ' εἰ καὶ μεταξὺ τις ἱερωμένος τοιαύτῃ χρῆσασθαι συμφορᾷ, τὴν τιμὴν αὐτὸν ἀφείλετο. Πῶς οὖν εἰκὸς ἐκείνων ταῦτα νομοθετεῖν κατ' ἑαυτοῦ,

« filium Amenophios cum trecentis millibus ad Pelusium occurrisset : » id quod omnino cognitum erat universis qui advenerant : mutationem vero propositi et fugam ejus unde conjectare poterant? Deinde, occupatis horreis Aegypti, multa mala fecisse ait exercitum Hierosolymitanum. Atque haec eis exprobat, quasi non hostes eis induxisset, aut quasi haec sint aliunde accito militi objicienda, quum eadem ante adventum eorum fecissent, facturosque se jurassent qui genere erant Aegyptii. « Verum aliquanto post Amenophis, ait, hostes aggressus praelio superavit, fustosque ac fugatos Syriam usque persequutus est. » Adeo scilicet Aegyptus est omnibus undecumque eam invadentibus captu facilis; et qui tunc ea jure belli potiebantur, quum scirent Amenophin vivere, neque aditus ex Aethiopia communiverant, quum ad hoc bene parati instructique essent; neque de aliis copiis comparandis cogitaverant. « Ille vero etiam Syriam usque trucidans eos, ut ait, persequutus est per arenosa et inaquosa loca. » Scilicet quum haud facile esset exercitui etiam absque pugna ea pertransire.

30. Jam quidem juxta Manethonem neque ex Aegypto genus nostrum oriandum, neque inde aliqui admixti sunt. Leprosorum enim et morbidorum multos quidem in lapicidinis periisse verisimile est, qui longo tempore illic fuerint et duriter tractati; multos vero in pugnis quas postea ini-verunt, plurimos denique in postrema et in fuga.

31. Reliquum mihi ut de Moyse illi contradicam. Hunc virum mirandum quidem Aegyptii et divinum existimant; volunt autem cum sibimet vindicare cum obtreffatione incredibili, dicentes Heliopoliten esse, unum e sacerdotibus istius loci, ob lepram cum aliis pulsum. Ostenditur autem ex historiis eum lxxviii annis priorem exstitisse, et patres nostros ex Aegypto in regionem quam nunc tenemus eduxisse. Quod vero nulla ejusmodi calamitas in corpus ejus incidit, manifestum est ex iis quae ab ipso dicuntur. Lepra affectos vetuit aut in urbe aut in vico habitare, sed solos ambulare voluit, et quidem conscissis vestibus; et qui eos tetigerit, aut eodem usus fuerit tecto, eum censet impurum. Praeterea si sanetur morbus, et corpus ad suam naturam redeat, imperat purificationes quasdam per ablutiones in fontanis aquis et per abrasiones omnium pilorum; multisque et multiplicibus sacris peractis, tum demum eis permittit redire ad sacram urbem. Quanquam contra par erat ut qui talem calamitatem expertus esset, provida quadam cura et humanitate uteretur erga eos quibus accideret malo ejusmodi conflictari. Non solum autem de leprosis ad hunc modum leges tulit, sed ne minima quidem corporis parte mutilatos ad sacrorum curam admisit: verum etiam si quis sacris admotus in talem calamitatem incideret, honore eum privari jussit. Quomodo igitur verisimile est illum has adversus semetipsum cum opprobrio

εἰς θνείδας τε καὶ βλάβην νόμους συντιθεμένους· Ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦνομα λίαν ἀπιθάνως μετατέθεικεν. « Ὁ-
σαρσίφ γάρ, φησὶν, ἐκαλεῖτο ». Τοῦτο μὲν οὖν εἰς
τὴν μετάθεσιν οὐκ ἐναρμόζει. Τὸ δ' ἀληθὲς ὄνομα
6 ὁλοῖ τὸν ἐκ τοῦ ὕδατος σωθέντα Μωϋσῆν· τὰ γὰρ ὕδωρ
οἱ Αἰγύπτιοι μῶϋ καλοῦσιν. Ἰκανῶς οὖν γεγονέναι
νομίζω καὶ ὅλῳν ὅτι Μανεθῶς, ἕως μὲν ἀκολούθει
ταῖς ἀρχαίαις ἀναγραφαῖς, οὐ πολλὸ τῆς ἀληθείας διη-
μάρτανεν, ἐπὶ δὲ τοῦ ἀδεσπότου μύθους τραπόμενος
10 ἢ συνέθηκεν αὐτοὺς ἀπιθάνως, ἢ τισι τῶν πρὸς ἀπέ-
χθειαν εἰρηκότων ἐπίστευσεν.

16' Μετὰ τοῦτον ἐξετάσαι βούλομαι Χαιρήμονα.
Καὶ γὰρ οὗτος Αἰγυπτιακὴν φάσκων ἱστορίαν συγγρά-
φειν, καὶ πρόσθειναι ταῦτο ὄνομα τοῦ βασιλέως, ὅπερ ὁ
15 Μανεθῶς, Ἀμένωφιν, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ῥαμέσσην,
φησὶν ὅτι « κατὰ τοὺς ὕπνους ἢ ἴσις ἐφάνη τῷ Ἀμέ-
« νῳφει, μεμφομένη αὐτὸν δεῖ τὸ ἱερὸν αὐτῆς ἐν τῷ
« πολέμῳ κατέσκαπται. Φριτιφάντην δὲ ἱερογραμμα-
« τέα φάναι, ἕν τῶν τοὺς μολυσμοὺς ἔχοντων ἀνδρῶν
20 « καθάρη τὴν Αἴγυπτον, παύσασθαι τῆς πτοίας αὐτόν.
« Ἐπιλέξαντα δὲ τῶν ἐπισυνῶν μυριάδας εἰκοσι πέντε
« ἐκβαλεῖν. Ἠγεῖσθαι δ' αὐτὸν γραμματέα Μωϋσῆν
« τε καὶ Ἰώσηπον, καὶ τοῦτον ἱερογραμματέα· Αἰγύ-
« πτια δ' αὐτοῖς ὀνόματα εἶναι, τῷ μὲν Μωϋσεὶ Τισίθεν,
25 « τῷ δὲ Ἰωσήφῳ Πετσεσῆφ. Τούτους δ' εἰς Πηλούσιον
« ἔλθειν καὶ ἐπιτυχεῖν μυριάσι τριάκοντα ὀκτὼ καταλε-
« λευμέναις ὑπὸ τοῦ Ἀμενώφιος, ἃς οὐ θέλειν εἰς τὴν
« Αἴγυπτον διακομίσαι. Οἱς φιλίαν συνθεμένουσιν ἐπὶ
« τὴν Αἴγυπτον στρατεῦσαι. Τὸν δὲ Ἀμένωφιν οὐχ
30 « ὑπομείναντα τὴν ἐφοδὸν αὐτῶν εἰς Αἰθιοπίαν φυγεῖν
« καταλιπόντα τὴν γυναῖκα ἔγκυον· ἣν κρυπτομένην ἐν
« τισὶ σπηλαίοις τεκεῖν παῖδα, ὄνομα Μεσσήνην, ὃν ἀν-
« δρωθέντα ἐκδιῶξαι τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὴν Συρίαν,
« ὄντας περὶ εἰκοσι μυριάδας, καὶ τὸν πατέρα Ἀμένω-
35 « φιν ἐκ τῆς Αἰθιοπίας κατὰδέξασθαι. »

17' Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Χαιρήμων. Οἶμαι δ' αὐτό-
θεν φανεράν εἶναι ἐκ τῶν εἰρημένων τὴν ἀμφοῖν ψευδο-
λογίαν. Ἀληθείας μὲν γὰρ τινος ὑποκειμένης ἀδύνα-
τον ἦν διαφωνεῖν ἐπὶ τοσοῦτον. Οἱ δὲ τὰ ψευδῆ συν-
40 τιθέντες οὐχ ἑτέροις σύμφωνα γράφουσιν, ἀλλ' αὐτοῖς
τὰ δόξαντα πλάττουσιν. Ἐκεῖνος μὲν οὖν ἐπιθυμίαν
τοῦ βασιλέως ἵνα τοὺς θεοὺς ἴδῃ φησὶν ἀρχὴν γενέσθαι
τῆς τῶν μισρῶν ἐκβολῆς, ὁ δὲ Χαιρήμων ἴδιον ὡς τῆς
Ἰσιδος ἐνύπνιον συντίθεικεν. Κακεῖνος μὲν Ἀμένω-
45 φιν εἶναι λέγει τὸν προειπόντα τῷ βασιλεῖ τὸν καθαρ-
μὸν, αὐτὸς δὲ Φριτιφάντην. Ὁ δὲ δὴ τοῦ πλήθους
ἀριθμὸς καὶ σφόδρα σύνεγγυς, ὅκτῳ μὲν μυριάδας ἐκεί-
νου λέγοντος, τούτου δὲ πέντε πρὸς ταῖς εἰκοσιν. Ἐτι
τοῖνον ὁ μὲν Μανεθῶς πρότερον εἰς τὰς λιθοτομίας τοὺς
50 μισροὺς ἐκβάλλων, εἴτα αὐτοῖς τὴν Αὐαριν δούς ἐγκα-
τοικεῖν, καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους Αἰγυπτίους ἐκπολε-
μώσας, τότε φησὶν ἐπικαλέσασθαι τὴν παρὰ τῶν Ἱε-
ροσολυμιτῶν αὐτοὺς ἐπικουρίαν· ὁ δὲ Χαιρήμων
ἀπαλλαττομένους ἐκ τῆς Αἰγύπτου περὶ Πηλούσιον ἐβ-

et damno leges tulisse? Quin etiam nomen ei valde in-
credibiliter mutatum. « Osarsiph enim, inquit, voca-
« batur. » Et hoc quidem mutationi parum congruum.
Verum autem nomen significat ex aqua servatum Moysen :
nam aquam moy. vocant Aegyptii. Satis igitur declaratum
esse existimo quod Manetho, quatenus veterum scripta
sequitur, non multum a veritate aberraverit ; ubi vero ad
fabulas ab incerto auctore se vertit, aut parum verisimili-
ter eas confinxit, aut iis qui ex odio in gentem eas narra-
verant fidem habuit.

32. Post hunc volo in Chæremonem inquirere. Hic enim
Ægyptiacam se scribere historiam professus, afferensque
idem nomen regi quod Manethon, Amenophin, et filium
ejus Ramessen, ait « Isidem in somnis Amenophi appa-
« ruisse, de eo querentem, quod templum ipsius per bellum
« dirutum esset. Phritiphantem vero sacrum scribam
« dixisse, si de pollutis hominibus Ægyptum purgare vellet,
« fore ut liberetur a nocturnis terroribus. Atque ita mor-
« bidorum millia colligisse et e finibus ejecisse. Duces
« vero eorum fuisse scribas Moysen et Josephum, atque
« hunc sacrorum scribam : Ægyptia vero eis nomina
« esse, Moysi quidem Tisithen, Josepho vero Peteseph.
« Hos Pelusium venisse, ibique offendisse cccclxxx millia
« ab Amenophi relicta, quæ is in Ægyptum transferre no-
« luerit. Cum his icto fœdere contra Ægyptum expedi-
« tionem factam. Amenophin autem, impetum illorum
« non sustinentem, in Ægyptum fugisse, relicta uxore
« grvida : quam, in speluncas quasdam abditam, puerum
« enixam esse, nomine Messenen, eumque adultum expu-
« lisse Judæos in Syriam, numero circiter ducenta millia ;
« et patrem Amenophin ex Æthiopia recepissee. »

33. Et hæc quidem Chæremon. Reor autem ex his ipsis
quæ dicta sunt amborum manifestam esse mentiendi volun-
tatem. Si quid enim veritatis subesset, fieri non potuit ut
in tantum discrepant. At qui mendacia componunt, non
quæ cum aliis consentiunt ista scribunt, sed quod ipsis vi-
sum est confingunt. Et ille quidem regiam cupiditatem
videndi deos ait causam extulisse ejiciendi impuros : Chæ-
remon autem suum tanquam Isidis somnium finxit. Et ille qui-
dem Amenophin esse dicit qui regem præmonuerit de lu-
stratione facienda ; hic vero Phritiphantem. In multitudinis
autem numero sane non multum discordant, illo octoginta
millia referente, hoc ducenta quinquaginta. Præterea Ma-
netho quidem primum in lapidinas ejecit pollutos, deinde
Anarin habitandam iis tradit ; ac reliqua Ægypto bello
vexata, tum demum ab illis accita esse dicit Hieroso-
lymitanorum auxilia : Chæremon autem Ægypto disce-
dentes circa Pelusium invenisse trecenta et octoginta

ρεῖν ὀκτὼ καὶ τριάκοντα μυριάδας ἀνθρώπων, καταλειμμένας ὑπὸ τοῦ Ἀμενῳφιος, καὶ μετ' ἐκείνων πάλιν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐμβαλεῖν, φυγεῖν δὲ τὸν Ἀμενῳφιν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν. Τὸ δὲ δὴ γενναϊότατον, οὐδὲ τίνας
 5 ἢ πόθεν ἦσαν αἱ τοσαῦται τοῦ στρατοῦ μυριάδες εἴρηκεν, εἴτε Αἰγύπτῳ τὸ γένος εἴτ' ἐξωθεν ἤκοντες, ἀλλ' οὐδὲ τὴν αἰτίαν διεσάφησε, δι' ἣν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀγαγεῖν οὐκ ἠθέλησεν, ὁ περὶ τῶν λεπρῶν τὸ τῆς Ἰσιδος ἐνύπνιον συμπλάσας. Τῷ δὲ
 10 Μωϋσέϊ καὶ τὸν Ἰωσήπον ὁ Χαιρήμων, ὡς ἐν ταῦτ' ἡρόνῃ συνεξηλεαμένον, προστέθεικεν, τὸν πρὸ Μωϋσέως πρεσβύτερον τέσσαρσι γενεαῖς τετελευτηκότα, ὃν ἔστιν ἑτῇ σχεδὸν ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατόν. Ἀλλὰ μὴν ὁ Ῥαμέσσος δ' τοῦ Ἀμενῳφιος υἱός, κατὰ μὲν τὸν Μα-
 15 νεθῶνα νεανίας συμπολεμεῖ τῷ πατρὶ καὶ συνεχίπτει φυγὼν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, οὗτος δὲ πεποίηκεν αὐτὸν μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ἐν σπηλαίῳ τινὶ γεγεννημένον, καὶ μετὰ ταῦτα νικῶντα μάχῃ, καὶ τοὺς Ἰουδαίους εἰς Συρίαν ἐξελαύνοντα τὸν ἀριθμὸν ὄντας περὶ μυριάδας
 20 εἴκοσιν. Ὡς τῆς εὐχереῖας· οὔτε γὰρ πρότερον οἵτινες ἦσαν αἱ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ μυριάδες εἶπεν οὔτε πῶς αἱ τεσσαράκοντα καὶ τρεῖς διεφθάρσαν, πότερον ἐν τῇ μάχῃ κατέπεσον, ἢ πρὸς τὸν Ῥαμέσσην μετεβάλλοντο. Τὸ δὲ δὴ θαυμασιώτατον, οὐδὲ τίνας καλεῖ τοὺς
 25 Ἰουδαίους δυνατόν ἐστι παρ' αὐτοῦ μαθεῖν, ἢ ποτέροις αὐτῶν τίθεται ταύτην τὴν προσηγορίαν, ταῖς εἴκοσι πέντε μυριάσι τῶν λεπρῶν, ἢ ταῖς ὀκτὼ καὶ τριάκοντα ταῖς περὶ τὸ Πηλούσιον. Ἀλλὰ γὰρ εὐηδὲς ἴσως ἂν εἴη διὰ πλειόνων ἐλέγχειν τοὺς ὅψ' ἑκατῶν ἐληλεγμένους·
 30 τὸ γὰρ ὅτ' ἄλλων ἦν μετρίωτερον.
 λδ'. Ἐπεισάξω δὲ τούτοις Λυσίμαχον, εἰληφότα μὲν τὴν αὐτὴν τοῖς προειρημένους ὑπόθεσιν τοῦ ψεύματος, ὑπερπεπαικῶτα δὲ τῇ ἐκείνου ἀπιθανότητι τοῖς πλάσμασι. Δι' ὃ καὶ δῆλός ἐστι συνθετικῶς κατὰ πολ-
 35 λὴν ἀπέχθειαν. Λέγει γὰρ «ἐπὶ Βοκχόρεως τοῦ Αἰγυπτίου βασιλέως τὸν λαὸν τῶν Ἰουδαίων λεπρῶς ὄντας καὶ ψωροὺς, καὶ ἄλλα νοσήματά τινα ἔχοντας, εἰς τὰ ἱερὰ καταφεύγοντας μεταίτεῖν τροφὴν. Παμπόλων δὲ ἀνθρώπων νοσήλας περιπεσόντων ἀκαρπίαν ἐν
 40 τῇ Αἰγύπτῳ γενέσθαι. Βοκχορίν δὲ, τὸν τῶν Αἰγυπτίων βασιλέα, εἰς Ἀμμωνα πέμψαι περὶ τῆς ἀκαρπίας τοὺς μαντευσομένους· τὸν θεὸν δὲ εἰπεῖν τὰ ἱερὰ καθάραι ἀπ' ἀνθρώπων ἀνάγνων καὶ δυσσεβῶν, ἐκβαλόντα αὐτοὺς ἐκ τῶν ἱερῶν εἰς τόπους ἐρήμους, τοὺς δὲ ψωροὺς
 45 καὶ λεπρῶς βυθίσαι, ὡς τοῦ ἡλίου ἀγανακτοῦντος ἐπὶ τῇ τούτων ζωῇ, καὶ τὰ ἱερὰ ἀγνίσαι, καὶ οὕτω τὴν γῆν καρποφορήσειν. Τὸν δὲ Βοκχορίν τοὺς χρησμούς λαβόντα τοὺς τε ἱερεῖς καὶ ἐπιθωμίτας προσκαλεσάμενον κελεύσαι ἐπιλογὴν ποιησαμένους τῶν ἀκαθάρτων
 50 τοῖς στρατιώταις τούτους παραδοῦναι κατὰξεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον, τοὺς δὲ λεπρῶς εἰς μολιβδίνους χάρτας ἐνδύσαντας, ἵνα καθῶσιν εἰς τὸ πέλαγος. Βυθισθέντων δὲ τῶν λεπρῶν καὶ ψωρῶν τοὺς ἄλλους συναθροισθέντας εἰς τόπους ἐρήμους ἐκτεθῆναι ἐπ' ἀπωλεία·

millia hominum ab Amenophi relicta, et cum illis rursus Ægyptum invasisse, Amenophin vero in Æthiopiam se recepissee. Quod vero est omnium lepidissimum, ne illud quidem, quinam et unde erant tot militum myriades dixit, neque Ægyptiine fuerint genere, an aliunde advenientes : sed neque causam indicavit, cur eos rex in Ægyptum ducere noluerit, qui de leprosis illud somnium Isisid confinxit. Moysi vero et Josephum, quasi eodem tempore simul expulsum, Chæremon adjunxit, et quidem quattuor ætatibus ante Moysen defunctum, quorum sunt anni centum fere et septuaginta. Quin et Ramesses Amenophios filius, secundum Manethonem quidem adolescens, bellum administrat cum patre, et cum eodem exsulat, fuga elapsus in Æthiopiam : hic autem finxit eum post patris obitum in spelunca quadam natum, et postea in prælio victoriam reportantem, et Judæos in Syriam abigentem, numero circiter cc millia. O facilitatem hominis ! neque enim prius, quinam fuerint illa cccclxxx millia, dixit, neque quomodo cxxxx millia perierint, in acie ceciderint, an ad Ramessen transfugerint. Quod vero maxime mirandum, ne cognoscere quidem ex eo licet quosnam vocet Judæos, vel utris eorum det hanc appellationem, illisne ccc millibus leprosororum, an his cccclxxx millibus, quæ circa Pelusium erant. Sed stultum fortasse fuerit eos pluribus redarguere, qui a semetipsis redarguti sunt : nam si ab aliis, hoc lenius foret.

34. His autem addam Lysimachum, idem quidem habentem cum prædictis mendacii argumentum, illorum vero incredibilitatem figmentorum enormitate superantem. Unde constat eum ex magno in nos odio sua confinxisse. Dicit enim, « sub Bocchori rege Ægyptiorum, populum Judæorum, quod essent lepra, scabie et aliis quibusdam morbis infecti, ad templa confugisse, et victum mendicasse. Multis autem hominibus morbo correptis, sterilitatem in Ægypto accidisse. Bocchorim vero, Ægyptiorum regem, ad Ammonem scitatum oracula de sterilitate misisse : responsumque a deo, repurganda esse templa ab hominibus impuris et impiis, ejiciendo eos e templis in loca deserta ; ceterum scabiosos ac leprosos mergendos, tanquam sole ut isti viverent ægre ferente ; et templa expianda, atque ita fore ut terra fructum ferat. Bocchorim autem, accepto oraculo, accersitisque sacerdotibus et sacrificiis, jussisse ut impuri collecti militibus traderentur, deportandi in desertum ; utque leprosi plumbis laminis involuti in pelagus dejicerentur. Submersis autem leprosis ac impetiginosis, reliquos congregatos in loca deserta expositos esse ut peri-

συναχθέντας δὲ βουλευσασθαι περὶ αὐτῶν, νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης πῦρ καὶ λόγλους καύσαντας φυλάττειν ἑαυτοὺς, τὴν τ' ἐπιούσαν νύκτα νηστεύσαντας ἰλάσκεσθαι τοὺς θεοὺς, περὶ τοῦ σῶσαι αὐτούς. Τῇ δ' ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ Μωϋσῆν τινα συμβουλευσάαι αὐτοῖς παραβαλλομένους μίαν ὁδὸν τέμνειν, ἄχρις ἂν ἔλθωσιν εἰς τόπους οἰκουμένους, παρακελεύσασθαι τε αὐτοῖς μὴτε ἀνθρώπων τινὲ εὐνοήσῃν μῆτε ἄριστα συμβουλευσείν, ἀλλὰ τὰ χεῖρονα, θεῶν τε ναοὺς καὶ βωμοὺς, οἷς ἂν περιτύχωσιν, ἀνατρέπειν. Συναινεσάντων δὲ τῶν ἄλλων, τὰ δοχθέντα ποιοῦντας διὰ τῆς ἐρήμου πορεύεσθαι, ἱκανῶς δὲ ὀγληθέντας ἔλθειν εἰς τὴν οἰκουμένην χώραν, καὶ τοὺς τε ἀνθρώπους ὑβρίζοντας καὶ τὰ ἱερὰ συλῶντας καὶ ἐμπρήσαντας, ἔλθειν εἰς τὴν νῦν Ἰουδαίαν προσαγορευομένην, κτίσαντας δὲ πόλιν ἐνταῦθα κατοικεῖν. Τὸ δὲ ἄστυ τοῦτο Ἱερόσολα ἀπὸ τῆς ἐκείνων διαθέσεως ὀνομάσθαι ὕστερον δ' αὐτοὺς ἐπικρατήσαντας χρόνῳ διαλλάξαι τὴν ὀνομασίαν πρὸς τὸ μὴ ὀνειδίζεσθαι, καὶ τὴν τε πόλιν Ἱεροσόλυμα, καὶ αὐτοὺς Ἱεροσολύμους προσαγορεύεσθαι. »

λε'. Οὗτος δὲ οὐ τὸν αὐτὸν ἐκείνοις ἤδρεν εἰπεῖν βασιλέα, καινότερον δ' ὄνομα συντέθεικεν, καὶ παρὲς ἐνύπνιον καὶ προφῆτην Αἰγύπτιον, εἰς Ἀμμωνὰ ἀπελήλυθε περὶ τῶν φαρῶν καὶ λεπτῶν χρησμάτων οἷων.

25 Φησὶ γὰρ εἰς τὰ ἱερὰ συλλέγεσθαι πλῆθος Ἰουδαίων, ἅρα γε τοῦτοις τοῖς λεπτοῖς ὄνομα θέμενος, ἢ μόνων τῶν Ἰουδαίων τοῖς νοσήμασι περιπεσόντων; λέγει γὰρ ὁ λαὸς τῶν Ἰουδαίων. Ὅποιος; ἐπηλυσ, ἢ τὸ γένος ἐγγώριος; Διὰ τί τοίνυν Αἰγυπτίους αὐτοὺς ὄντας Ἰουδαίους καλεῖς; εἰ δὲ ξένοι, διὰ τί πόθεν οὐ λέγεις; Πῶς δὲ, τοῦ βασιλέως πολλοὺς μὲν αὐτῶν βυθίσαντος εἰς τὴν θάλασσαν, τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς ἐρήμους τόπους ἐκβαλόντος, τοσοῦτοι τὸ πλῆθος ὑπελείφθησαν; ἢ τίνα τρόπον διεξῆλθον μὲν τὴν ἐρημον, ἐκράτησαν δὲ τῆς

35 χώρας ἧς νῦν κατοικοῦμεν, ἔκτισαν δὲ καὶ πόλιν, καὶ νεῶν ὠκοδομήσαντο πᾶσι περιβόητον; Ἐχρῆν δὲ καὶ περὶ τοῦ νομοθέτου μὴ μόνον εἰπεῖν τοῦνομα, δηλώσαι δὲ καὶ τὸ γένος ὅστις ἦν καὶ τίνων, διὰ τί δὲ τοιούτους ἂν αὐτοῖς ἐπεχείρησε τιθέναι νόμους περὶ θεῶν, καὶ τῆς

40 πρὸς ἀνθρώπους ἀδικίας κατὰ τὴν πορείαν. Εἴτε γὰρ Αἰγύπτιοι τὸ γένος ἦσαν, οὐκ ἂν ἐκ τῶν πατρίων ἔθων οὕτω ραδίως μετεβάλλοντο· εἴτ' ἀλλὰχόθεν ἦσαν, πάντως τινὰς ὑπῆρχον αὐτοῖς νόμοι διὰ μακρᾶς συνηθείας πεφυλαγμένοι. Εἰ μὲν οὖν περὶ τῶν ἐξελασάντων αὐ-

45 τοὺς ὥμωσαν μηδέποτε εὐνοήσῃν, λόγον εἶχεν εἰκότα, πᾶσι δὲ πόλεμον ἀνθρώποις ἀκήρυκτον ἄρασθαι τούτους, ἔπερ ἔπραττον ὡς αὐτὸς λέγει κακῶς, παρὰ πάντων βοηθείας δεομένους, ἄνοιαν οὐκ ἐκείνων, ἀλλὰ τοῦ φευδομένου πάνυ πολλὴν παρίστησιν, ὅς γε καὶ τοῦνομα

50 θέσθαι τῇ πόλει ἀπὸ τῆς ἱεροσύλλας αὐτοὺς ἐτόλμησεν εἰπεῖν, τοῦτο δὲ μετὰ ταῦτα παρατρέψαι. Ἀῖχλον γὰρ ὅτι τοῖς μὲν ὕστερον γενομένοις αἰσχύνῃ τοῦνομα καὶ μῖσος ἔφερεν, αὐτοὶ δ' οἱ κτίζοντες τὴν πόλιν κοσμήσκειν αὐτοὺς ὑπελάμβανον οὕτως ὀνομάσαντες. Ὁ δὲ

rent : eos autem habito concilio de se ipsis consultasse; et nocte superveniente, accensis ignibus ac lucernis custodias agitasse; sequentique nocte jejunasse, ut deos salutis sue propitios haberent. Insequenti vero luce a Moysae quodam ipsis consilium datum, ut irent intrepidi una via, usquedum ad loca culta perveniretur : tum præcepisse ne cui hominum in posterum benevoli essent, neque optima suggererent, sed deteriora; utque deorum templa et altaria, prout in ea inciderent, everterent. Quum autem ceteri ista comprobassent, decreta peragentes iter fecisse per desertum, et post multa incommoda tandem ad loca culta pervenisse : dein et hominibus injuriose tractatis, et fanis compilatis ac incensis, venisse in regionem quæ nunc Judæa dicitur, conditaque civitate illic habitare. Istam autem urbem Ἱερόσολα (*id est* Sacrilega) ab ipsorum dispositione nominatam esse : postea autem auctos viribus nomen mutasse, ut probro non afficerentur, et urbem Hierosolyma, et se ipsos Hierosolymos vocasse. »

35. Hic non eundem cum illis invenit regem quem memoraret, sed recentius nomen confluxit; et omisso somnio et vate Ægyptio, ad Ammonem abiit de impetiginosis ac leprosis responsum relaturus. Dicit enim ad templa collectam multitudinem Judæorum, leprosisne his nomen imponens, an quod solos Judæos morbus ille occupavit? ait enim, populus Judæorum. Qualis? advena, an indigena? Cur igitur eos, quum sint Ægyptii, Judæos vocas? Quodsi hospites sint, cur undenam sint non dicis? Quomodo autem, quum rex tam multos ex his in mare demersisset, et reliquos in loca deserta ejecisset, tanta multitudo superfuisset? aut quo pacto desertum pertransierunt, et regionem occuparunt quam nunc tenemus, et urbem insuper condiderunt, et templum exstruxerunt apud omnes celebres? Oportebat autem non solum nominasse legislatorem, sed et genus ejus indicasse, quisnam fuerit, et ex quibus ortus; et quamobrem eis inter eundem tales voluerit ferre leges de diis, deque iis quæ hominibus cederent in injuriam. Sive enim Ægyptii erant genere, non tam facile patrios mores abdicassent : sive aliunde erant, omnino aliquas habebant leges, ad quas longa consuetudine instituti erant. At enim si quidem jurassent, nunquam se illis qui ipsos expulerant fore benevolos, non immerito factum fuisset; eos vero bellum acerrimum adversus omnes homines suscepisse, quum essent (ut ipse ait) miseri et omnium opis egeni, magnam plane non illorum, sed ejus qui ista finxit, stultitiam ostendit; qui scilicet affirmare ausus est, nomen impositum civitati a templorum spoliatio, et hoc postea fuisse mutatum. Manifestum enim posteris quidem tale nomen probrosum fuisse et odiosum : ipsi vero qui fundarunt urbem, sibi ornamento fore existimarunt ejusmodi nomen. Hic autem vir bonus præ immoderata con-

γενναῖος ὑπὸ πολλῆς τοῦ λοιδορεῖν ἀκρασίας οὐ συνή-
κεν ὅτι ἱεροσυλεῖν οὐ κατὰ τὴν αὐτὴν φωνὴν Ἰουδαῖοι
τοῖς Ἑλλήσιν ὀνομάζομεν. Τί οὖν ἔτι πλείω τις λέγοι
πρὸς τὸν ψευδόμενον οὕτως ἀνασχύντως; Ἄλλ' ἐπειδὴ
5 σύμμετρον ἦδη τὸ βιβλίον εἴληφε μέγεθος, ἑτέραν ποιη-
σάμενος ἀρχὴν, τὰ λοιπὰ τῶν εἰς τὸ προκειμένον πει-
ράσσομαι προσπαθοῦναι.

ΛΟΓΟΣ Β.

Διὰ μὲν οὖν τοῦ προτέρου βιβλίου, τιμωτάτῃ μοι
Ἐπαφρόδιτε, περὶ τῆς ἀρχαιότητος ἡμῶν ἐπέδειξα
10 τοῖς Φοινίκων καὶ Χαλδαίων καὶ Αἰγυπτίων γράμμασι
πιστωσάμενος τὴν ἀλήθειαν, καὶ πολλοὺς τῶν Ἑλλή-
νων συγγραφεῖς παρασχόμενος μάρτυρας· τὴν τε ἀν-
τίρρησιν ἐποίησάμην πρὸς Μανεθῶνα καὶ Χαιρήμονα
καὶ τινὰς ἑτέρους. Ἀρξομαι δὲ νῦν τοὺς ὑπολειπομέ-
15 νους τῶν γεγραφότων τι κατ' ἡμῶν ἐλέγχειν, καίτοι
περὶ τῆς πρὸς Ἀπίωνα τὸν γραμματικὸν ἀντιρρήσεως
ἐπ' ἡλθέ μοι διαπορεῖν, εἰ χρὴ σπουδάζσαι. Τὰ μὲν γάρ
ἔστι τῶν ὑπ' αὐτοῦ γεγραμμένων τοῖς ὑπ' ἄλλων εἰρη-
μένους ὅμοια, τὰ δὲ λίαν ψυχρῶς προστέθεικεν, τὰ
20 πλείστα δὲ βωμολοχίαν ἔχει καὶ πολλήν, εἰ δὲ τάλη-
θές εἴπειν, ἀπαιδευσίαν, ὥς ἂν ὑπ' ἀνθρώπου συγχει-
μένα καὶ φαύλου τὸν τρόπον καὶ παρὰ πάντα τὸν βίον
ὀχλαγωγῶ γεγονότος. Ἐπεὶ δ' οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώ-
πων διὰ τὴν ἄνοιαν ὑπὸ τῶν τοιούτων ἀλίσκονται λό-
25 γων μᾶλλον ἢ τῶν μετὰ τινος σπουδῆς γεγραμμένων,
καὶ χαίρουσι μὲν ταῖς λοιδορίαις, ἀχθονται δὲ τοῖς ἑπαί-
νοις, ἀναγκαῖον ἡγήσάμην εἶναι μηδὲ τοῦτον ἀνεξέτα-
στον καταλιπεῖν, κατηγορίαν ἡμῶν ἀντικρυς ὥς ἐν δίκῃ
γεγραφότα. Καὶ γὰρ αὐτὸ καὶκεῖνο τοῖς πολλοῖς ἀνθρώ-
30 ποῖς ὁρῶ παρακολουθεῖν, τὸ λίαν ἐφήδεσθαι, ὅταν τις
ἀρετάμενος βλασφημεῖν ἕτερον αὐτὸς ἐλέγχῃται περὶ
τῶν αὐτῷ προσόντων κακῶν. Ἔστι μὲν οὖν οὐ ῥᾶδιον
αὐτοῦ διελεῖν τὸν λόγον, οὐδὲ σαφῶς γινῶναι τί λέγειν
βούλεται· σχεδὸν δ' ὥς ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ ψευ-
35 σμάτων συγχύσει, τὰ μὲν εἰς τὴν ὁμοίαν ἰδέαν πίπτει
τοῖς προσεξητασμένοις, περὶ τῆς ἐξ Αἰγύπτου τῶν ἡμε-
τέρων προγόνων μεταναστάσεως, τὰ δ' ἔστι κατηγορία
τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατοικούντων Ἰουδαίων. Τρί-
τον δ' ἐπὶ τούτοις μέμικται, περὶ τῆς ἀγιστείας τῆς
40 κατὰ τὸ ἱερὸν ἡμῶν καὶ τῶν ἄλλων νομίμων κατηγο-
ρίας.

β'. Ὅτι μὲν οὖν οὕτε Αἰγύπτιοι τὸ γένος ἦσαν ἡμῶν
οἱ πατέρες, οὕτε διὰ λύμην σωμάτων ἢ τοιαύτας ἄλλας
συμφορὰς τινὰς ἐκεῖθεν ἐξηλάθησαν, οὐ μόνον μετρίως,
45 ἀλλὰ καὶ πέρα τοῦ σύμμετρου προαποδεῖχθαι νομίζω.
Περὶ ὧν δὲ προστίθῃσιν ὁ Ἀπίων ἐπιμνησθήσομαι
συντόμως. Φησὶ γὰρ ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Αἰγυπτιακῶν
τάδε· « Μωϋσῆς, ὡς ἤκουσα παρὰ τῶν πρεσβυτέρων
« τῶν Αἰγυπτίων, ἦν Ἡλιοπολίτης· ὅς, πατρίοις ἔθεσι
50 « κατηγγυημένος, αἰθρίου προσευχὰς ἀνήγεν εἰς οἶκον

vitiandi intemperantia non intellexit, sacrorum direptio-
nem non eadem voce Græcis et Judæis exprimi. Quid
ergo amplius aliquis dixerit contra mendacium impudenter
adeo confictum? Sed quoniam justam ad magnitudinem
excrevit libellus, alio facto principio, reliqua quæ ad id
quod proposui spectant, faciam sedulo ut adjiciantur.

LIBER II.

Superiori quidem libro, mi carissime Epaphrodite, et
gentis nostræ antiquitatem demonstravi, veritatem ex Phœ-
nicum et Chaldæorum et Ægyptiorum scriptis confirmando,
multis etiam Græcorum historicis in testes adductis, et ca-
lumnias Manethonis et Charemonis et aliorum quorundam
refutavi. Nunc vero ad reliquos, qui aliquid contra nos
scripserunt, refellendos arguendosque aggrediar: quanquam
subit mihi dubitare an Apioni grammatico refutando operam
impendere debeam. Nam eorum quæ ab ipso scripta sunt,
nonnulla quidem similia sunt dictis aliorum, quæ vero de
suo adjecit, valde frigida sunt; et in plerisque scurrilitatem
prodit, et magnam (si vere loquendum) ignorantiam, ut
quæ composita sint ab homine pravis moribus, quique omni
vita sua se pro circulatorum gessit. Quoniam vero multi
hominum præ stultitia istiusmodi potius orationibus ca-
piuntur, quam iis quæ cura quadam literis sunt mandatæ,
et contumeliis quidem gaudent, aliorum vero laudes mo-
leste ferunt, necessarium esse duxi ne hunc quidem sine
examine dimittere, qui in nos palam tanquam in iudicio li-
bellum scripsit. Etenim illud quoque hominum plerisque
insitum video, ut valde delectentur, quum is, qui alteri orsus
est maledicere, sua ob vitia redarguitur. Ejus quidem certe
orationem nec legere facile est, neque plane intelligere quid
dicere velit: fere autem, ut est valde perturbatus et ex men-
daciis confusus, passim quidem in similia incidit iis quæ
supra ad examen vocavimus de majorum nostrorum ex
Ægypto migratione; partim vero accusationem instituit
Judæorum Alexandriam habitantium. Tertium autem istis
admiscetur de sacris templi nostri ceremoniis et ceteris riti-
bus quos criminatur.

2. Jam quod nec genere Ægyptii fuerint patres nostri,
neque ob labem corporis aut alias quasdam ejusmodi cala-
mitates inde pulsati fuerint, non mediocriter solum, sed pæne
ultra modum, superius a me demonstratum existimo. Quæ
vero istis adjungit Apion breviter memorabo. Ista enim
in tertio rerum Ægyptiacarum dicit: « Moyses, ut accepi a
« grandioribus natu Ægyptiis, Heliopolitanus erat; qui,
« patriis institutis obligatus, subdiales preces ad septa

« εἶχεν ἡ πόλις περιβόλους, πρὸς ἀφελιώτην δὲ πᾶσαν
 « ἀπέστρεφεν· ὥδε γὰρ καὶ Ἡλίου κεῖται πόλις.
 « Ἀντὶ δὲ ὀβελῶν ἐστῆσε κίονας, ὅφ' οἷς ἦν ἐκτύπωμα
 « σκάφης, σκιά δ' ἀπ' ἄκρων ἐπ' αὐτὴν διακειμένη,
 5 « ὡς, ὃν ἐν αἰθέρι, τοῦτον αἶε τὸν δρόμον ἡλίου συμ-
 « περιπολεῖ. » Τοιαύτη μὲν τις ἡ θαυμαστή τοῦ γραμ-
 ματικού φράσις, τὸ δὲ ψεῦσμα λόγων οὐ δεόμενον, ἀλλ'
 ἐκ τῶν ἔργων περιφανές. Οὕτε γὰρ αὐτὸς Μωϋσῆς,
 10 ὅτε τὴν πρώτην σκηνὴν τῷ Θεῷ κατασκευάσεν, οὐδὲν
 ἐπειτὰ προσέταξεν· ὁ τε μετὰ ταῦτα κατασκευάσας τὸν
 ναὸν τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις Σολομὼν πάσης ἀπέσχετο
 τοιαύτης περιεργίας, οἷαν συμπέπλεκεν Ἀπίων. Ἀκοῦ-
 15 σαι δέ φησι τῶν πρεσβυτέρων ὅτι Μωϋσῆς δὲ Ἡλιουπο-
 λίτης, δηλονότι νεώτερος μὲν ὢν αὐτός, ἐκείνοις δὲ
 πιστεύσας, τοῖς διὰ τὴν ἡλικίαν ἐπισταμένους αὐτὸν καὶ
 συγγενομένοις. Καὶ περὶ μὲν Ὀμήρου τοῦ ποιητοῦ,
 γραμματικὸς ὢν αὐτός, οὐκ ἂν ἔχοι τίς αὐτοῦ πατὴρ ἐστὶ
 διαβεβαιωσάμενος εἰπεῖν, οὐδὲ περὶ Πυθαγόρου μόνον οὐκ
 20 ἔχθας καὶ πρῆγην γεγονότος· περὶ δὲ Μωϋσέως τοσούτῳ
 πλήθει προάγοντος ἐκείνους ἑτῶν, οὕτως ἀποφαίνεται
 βραδίως πιστεύων ἀκοῇ πρεσβυτέρων, ὡς δηλὸς ἐστὶ κα-
 ταψευδόμενος. Τὰ δὲ διὰ τῶν χρόνων, ἐν οἷς φησι τὸν
 Μωϋσῆν ἐξαγαγεῖν τοὺς λεπτῶντάς καὶ τυφλοὺς καὶ τὰς
 25 βάσεις πεπληρωμένους, σφόδρα δὴ τοῖς πρὸ αὐτοῦ συμπε-
 φώνηκεν, ὡς οἶμαι, ὁ γραμματικὸς δὲ ἀκριβέστατος.
 Μαγεθὺς μὲν γὰρ κατὰ τὴν Τεθμώσιος βασιλείαν ἀπαλ-
 λαγήναι φησιν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς Ἰουδαίους, πρὸ ἑτῶν
 τριακοσίων ἐνεήκοντα τριῶν τῆς εἰς Ἄργος Δαναοῦ φυ-
 30 γῆς, Λυσίμαχος δὲ κατὰ Βόρχοριν τὸν βασιλέα, τουτέστι
 πρὸ ἑτῶν χιλίων ἑπτακοσίων, Μόλων δὲ καὶ ἄλλοι τινὲς
 ὡς αὐτοῖς ἐδόξεν· ὁ δὲ γε πάντων πιστότατος Ἀπίων
 ὠρίσατο τὴν ἐξοδὸν ἀκριβῶς, κατὰ τὴν ἐβδόμην Ὀλυμ-
 πιάδα, καὶ ταύτης ἔτος εἶναι πρῶτον, ἐν ᾧ, φησί,
 35 Καρχηδὼνα Φοίνικες ἔκτισαν. Τοῦτο δὲ πάντως προσ-
 ἔθηκε τὸ Καρχηδὼνα, τεκμήριον οἰόμενος αὐτῷ γενέ-
 σθαι τῆς ἀληθείας ἐναργέστατον· οὐ συνήκε δὲ καθ'
 ἑαυτοῦ τὸν ἐλεγχον ἐπισπώμενος. Εἰ γὰρ περὶ τῆς
 ἀποικίας πιστεύειν δεῖ ταῖς Φοινίκων ἀναγραφαῖς, ἐν
 40 ἐκείναις Εἰρώμος ὁ βασιλεὺς γέγραπται πρεσβύτερος τῆς
 Καρχηδόνας κτίσεως, ἔτεσι πλείοσι πρὸς τοῖς πεντήκοντα
 καὶ ἑκατὸν, περὶ οὗ τὰς πίστει ἀνωτέρω παρέσχον ἐκ
 τῶν Φοινίκων ἀναγραφῶν, καὶ ὅτι Σολομῶνι, τῷ τὸν
 ναὸν οἰκοδομησαμένῳ τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, φίλος ἦν
 45 Εἰρώμος, καὶ πολλὰ συνεβάλλετο πρὸς τὴν τοῦ ναοῦ
 κατασκευὴν. Αὐτὸς δὲ ὁ Σολομὼν ὠκοδόμησε τὸν ναὸν
 μετὰ τὸ ἐξελεῖν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς Ἰουδαίους δώδεκα
 καὶ ἑξακοσίαις ἔτεσιν ὑστερον. Τὸν δὲ ἀριθμὸν τῶν
 ἐλαθέντων τὸν αὐτὸν Λυσίμαχος σχεδιάσας (ἐνδεκα γὰρ
 50 αὐτοὺς εἶναι φησι μυριάδας) θαυμαστήν τινα καὶ πι-
 θανὴν ἀποδίδωσιν αἰτίαν, ἀπ' ἧς φησι τὸ σάββατον
 ὀνομάσθαι. « Ὀδεύσαντες γὰρ, φησὶν, ἐξ ἡμερῶν
 « ὀδὸν βουδῶνας ἔσχον, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τῇ
 « ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ ἀνεπαύσαντο σῶθέντες εἰς τὴν χώραν

« qualia urbs habebat, reduxit : totam autem civitatem ad
 « subsolanum convertēbat ; ita enim Heliopolis sita est.
 « Pro gnomonibus autem columnas statuit, quibus scaphæ
 « forma subjecta erat ; ab harum vero summitatibus umbra
 « in eam incidebat, ita ut eundem cursum quem sol in
 « æthere absolveret. » Atque hujusmodi est admiranda
 illa hujus grammatici phrasis : mendacium autem verbis
 argui non desiderat, sed ex operibus Moysis abunde constat.
 Neque enim, quum primum tabernaculum Deo construeret,
 Moyses aut ipse ullam talem formam ei indidit, aut poste-
 ros facere præcepit : neque Solomon, qui postea templum
 construxit Hierosolymis, se ita curiosum exhibuit, qualiter
 confinxit Apion. Accepisse autem dicit a senioribus, Moysen
 fuisse Heliopolitanum : scilicet ipse quidem junior, illis
 vero fidem habens, qui per ætatem illum noverant, et cum
 eo versati fuerant. Ac de Homero quidem poeta, ipse,
 licet grammaticus, non potuerit quænam ejus sit patria certo
 affirmare ; neque de Pythagora tantum non heri nudiusve
 tertius nato : de Moysæ vero tam multis annis illos præce-
 dente tam facile decernit, credens iis quæ a senioribus
 acceperat. Unde manifeste illum mentiri apparet. Quod
 ad temporum vero rationem, quibus Moysen ait eduxisse
 leprosos et cæcos et claudos, belle antecessoribus suis, uti
 puto, concinit grammaticus exactissimus. Nam Mane-
 tho quidem Judæos dicit regnante Telhmosi ex Ægypto dis-
 cecisse, annis cccxcii antequam exsilium apud Argos ege-
 rit Danaus ; Lysimachus vero tempore Bocchoris regis, hoc
 est ante annos mccc ; Molon autem et alii quidam, ut cui-
 que visum est. At vero Apion ceteris fide dignior exacte illum
 exitum definivit septima Olympiade, ejusque anno primo,
 in quo, ut ait, Pœni Carthaginem condiderunt. Carthagi-
 nis autem mentionem adjecit, ratus id veritatis argumen-
 tum fore evidentissimum : nec animadvertit a semetipso
 adductum quo coargueretur. Si enim de hac colonia
 monumentis Phœnicum credendum est, in illis Hiromus
 rex traditur antiquior Carthaginis conditu annis plus quam
 cl, de quo superius ex Phœnicum commentariis confirma-
 tum dedi quod Solomoni, qui templum Hierosolymitanum
 exstruxit, amicus fuerit Hiromus, et multa ad templi
 fabricam contulerit. Ipse vero Solomon templum ædifi-
 cavit post Judæorum discessum ex Ægypto annis dcxii.
 Porro numerum pulsorum eundem quem Lysimachus
 commentus (ait enim eorum fuisse millia cx) miram
 quandam et credibilem reddit causam, cur Sabbatum no-
 minari dicit diem septimam : « Exacto enim, inquit, sex
 « dierum itinere, inguinum ulceribus affecti sunt, et hac
 « de causa septima die quieverunt, incolumes constitui

« τὴν νῦν Ἰουδαίαν λεγομένην, καὶ ἐκάλεσαν τὴν ἡμέ-
 « ραν σάββατον, σώζοντας τὴν Αἰγυπτίων γλῶτταν·
 « τὸ γὰρ βουδῶνος ἄλγος καλοῦσιν Αἰγύπτιοι σαββά-
 « τωσιν. » Οὐκ ἂν οὖν τις ἢ καταγέλασει τῆς φλυα-
 5 ρίας, ἢ τοῦναντίον μισησεί τὴν ἐν τῷ τοιαῦτα γράφειν
 ἀναίδειαν; δῆλον γὰρ ὅτι πάντες ἐβουδωνίασαν ἑνδεκα
 μυριάδες ἀνθρώπων· (ἀλλ' εἰ μὲν ἦσαν ἐκεῖνοι τυφλοὶ
 καὶ γυῶλοι καὶ πάντα τρόπον νοσοῦντες), ὁποῦς αὐτοὺς
 εἶναι φησιν Ἀπίων, οὐδ' ἂν μιᾶς ἡμέρας προελθεῖν ὁδὸν
 10 ἠδυνήθησαν· εἰ δ' οἷοι βαδίζειν διὰ πολλῆς ἐρημίας,
 καὶ προσέτι νικᾶν τοὺς αὐτοῖς ἀνθισταμένους μαχόμε-
 νοι πάντες, οὐκ ἂν ἀθρόοι μετὰ τὴν ἑκτὴν ἡμέραν ἐβου-
 δωνίασαν. Οὕτε γὰρ φύσει πῶς γίνεται τοιοῦτον τοῖς
 βαδίζουσιν ἐξ ἀνάγκης. ἀλλὰ πολλὰ μυριάδες στρα-
 15 τοπέδων τὸ σύμμετρον αἰεὶ βαδίζουσιν), οὔτε κατ' αὐτό-
 ματον εἰκὸς οὕτω συμβῆναι· πάντων γὰρ ἄλογότατον.
 Ὁ δὲ θαυμαστός Ἀπίων διὰ μὲν ἐξ ἡμερῶν αὐτοὺς ἐλ-
 θεῖν εἰς τὴν Ἰουδαίαν προεῖρηκε, πάλιν δὲ « τὸν Μωϋσῆν
 εἰς τὸ μεταξὺ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀραβίας ὄρος, ὃ
 20 καλεῖται Σίναιον, ἀναβάντα φησιν ἡμέραις τεσσαρά-
 κοντα κρυφθῆναι, κακείθεν καταβάντα δοῦναι τοῖς Ἰου-
 δαίοις τοὺς νόμους. » Καίτοι πῶς οἶόντε τοὺς αὐτοὺς
 καὶ τεσσαράκοντα μένειν ἡμέρας ἐν ἐρήμῳ καὶ ἀνδρῶ
 τόπων καὶ τὴν μεταξὺ πᾶσαν ἐν ἡμέραις ἐξ διελεῖν; Ἡ
 25 δὲ περὶ τὴν ὀνομασίαν τοῦ σαββάτου γραμματικὴ με-
 τάθεσις ἀναίδειαν ἔχει πολλὴν ἢ δεινὴν ἀμαθίαν. Τὸ
 γὰρ σαββῶ καὶ σάββατον πλεῖστον ἀλλήλων διαφέρει·
 τὸ μὲν γὰρ σάββατον κατὰ τὴν Ἰουδαίαν διάλεκτον
 ἀνάπαυσις ἐστὶν ἀπὸ παντὸς ἔργου, τὸ δὲ σαββῶ, κα-
 30 θάρπεε ἐκεῖνός φησι, δηλοῖ παρ' Αἰγυπτίοις τὸ βουδῶνος
 ἄλγος.

γ'. Τοιαῦτα μὲν τινα περὶ Μωϋσεώς καὶ τῆς ἐξ Αἰ-
 γύπτου γενομένης τοῖς Ἰουδαίοις ἀπαλλαγῆς ὁ Αἰγύ-
 πτιος Ἀπίων ἐκαινοποίησε, παρὰ τοὺς ἄλλους ἐπινοήσας.
 35 Καὶ τί γε δεῖ θαυμάζειν, εἰ περὶ τῶν ἡμετέρων ψεύδε-
 ταί προγόνων, λέγων αὐτοὺς εἶναι τὸ γένος Αἰγυπτίους;
 αὐτὸς γὰρ περὶ αὐτοῦ τοῦναντίον ἐψεύδετο, καὶ γεγε-
 νημένος ἐν Ὀάσει τῆς Αἰγύπτου, πάντων Αἰγυπτίων
 πρῶτος ὢν, ὡς ἂν εἴποι τις, τὴν μὲν ἀληθῆ πατρίδα
 40 καὶ τὸ γένος ἐξωμόσατο, Ἀλεξανδρεὺς δὲ εἶναι κατα-
 ψευδόμενος ὁμολογεῖ τὴν μαθητρίαν τοῦ γένους. Εἰκό-
 τως οὖν οὐς μισεῖ καὶ βούλεται λοιδορεῖν, τούτους Αἰ-
 γυπτίους καλεῖ. Εἰ μὴ γὰρ φαυλοτάτους εἶναι ἐνόμιζεν
 Αἰγυπτίους, οὐκ ἂν τοῦ γένους αὐτὸς ἐφυγεν, ὡς οἱ γε
 45 μεγαλοφρονοῦντες ἐπὶ ταῖς ἑαυτῶν πατρίσι σεμνύον-
 ται μὲν ἀπὸ τούτων αὐτοὶ χρηματίζοντες, τοὺς ἀδίκως
 δ' αὐτῶν ἀντιπαυομένους ἐλέγχουσι. Πρὸς ἡμᾶς δὲ
 ὁσῶν θάτερον Αἰγύπτιοι πεπόνθασιν, ἢ γὰρ ὡς ἐπισε-
 μνυόμενοι προσποιῶνται τὴν συγγένειαν, ἢ κοινωνοὺς
 50 ἡμᾶς ἐπισπῶνται τῆς αὐτῶν κακοδοξίας. Ὁ δὲ γεν-
 νοῖς Ἀπίων δοκεῖ μὲν τὴν βλασφημίαν τὴν καθ' ἡμῶν
 ὥσπερ τινὰ μισθὸν ἐθελῆσαι παρασχεῖν Ἀλεξανδρεῦσι
 τῆς δοθείσης αὐτῷ πολιτείας, καὶ τὴν ἀπέχθειαν αὐ-
 τῶν ἐπιστάμενος τὴν πρὸς τοὺς συνοικοῦντας αὐτοῖς ἐπὶ

JOSEPHUS. II

« in regione, quæ nunc Judæa vocatur : et appellaverunt
 « eam diem Sabbatum, servata Ægyptiorum voce; nam
 « inguinis dolorem Ægyptii vocant Sabbatosin. » Annon
 igitur vel deridenda hæc nugacitas, vel contra odio habenda
 talis in scribendo impudentia? apparet enim quod omnes
 inguinibus laboraverint, hominum millia centum et decem.
 Atqui si erant illi cæci et claudi et omne genus morbis vexati,
 quales eos fuisse ait Apion, ne unius quidem diei iter pro-
 gredi valuissent : sin autem poterant per magnam solitu-
 dinem proficisci, prætereaque sibi obsistentes vincere ad
 unum omnes pugnando, nequaquam universi post sextam
 diem inguinum morbo correpti fuissent. Neque enim a
 natura tale quippiam venire iter agentibus necesse est :
 (sed plurimarum myriadum exercitus definita semper itinera
 peragunt) ; neque temere ita accidisse verisimile videtur :
 hoc enim omnium absurdissimum est. At vero mirificus
 Apion sex quidem diebus eos pervenisse in Judæam ante
 dixit : rursus autem « Moysen consensu monte Ægyptum
 inter et Arabiam medio, qui Sinæus appellatur, quadraginta
 diebus delituisse dicit, indeque descendente Judæis le-
 ges dedisse. » Quanquam quomodo fieri potest ut iidem
 et quadraginta dies in deserto ac inaquoso loco maneant,
 et quod in medio spatium est, id totum sex diebus per-
 transeant? Grammatica autem translatio de appellatione
 Sabbati multam præ se fert impudentiam vel certe magnam
 imperitiam. Nam Sabbo et Sabbatum plurimum inter se
 differunt : quippe Sabbatum ex Judæorum dialecto est
 cessatio ab omni opere ; Sabbo vero, ut ille affirmat, apud
 Ægyptios inguinum dolorem significat.

3. Hujuscemodi quidem nonnulla de Moysæ et Judæorum
 ex Ægypto discessu nuper excogitavit Ægyptius Apion,
 præter alios ista commentus. Et quid mirum, si de nostris
 mentitur patribus, dicens eos genere Ægyptios esse? ipse
 enim econtra de se ipso mentiebatur, et natus in Oasi
 Ægypti, et Ægyptiorum omnium (ut sic dixerim) primus,
 veram quidem patriam et genus suum ejuravit, Alexandri-
 num autem se mentitus, generis sui pravitatem agnoscit.
 Merito igitur quos odit et conviciis insectatur, eos Ægy-
 ptios appellat. Nisi enim pessimos esse existimaret Ægy-
 ptios, genus suum laud ipse negasset : quandoquidem qui
 se patriæ celebritate efferunt, honorificum quidem ducunt
 ab ea cognominari, eos vero redarguunt qui præter jus eam
 sibi vindicant. Erga nos autem allerutro modo affecti sunt
 Ægyptii : aut enim quasi sese efferentes cognationem si-
 mulant, aut nos in infamiæ suæ societatem adsciscunt. At
 præclarus iste Apion videtur contumeliosam nostram inse-
 ctationem quasi mercedem voluisse reddere Alexandrinis
 pro data sibi civitate ; cognitoque illis cum Judæis una se-

τῆς Ἀλεξανδρείας Ἰουδαίους προϋτίθετο μὲν ἐκείνους λοιδορεῖσθαι, συμπεριλαμβάνει δὲ καὶ τοὺς ἄλλους πάντας, ἐν ἀμφοτέροις ἀναισχύντως ψευδόμενος.

δ'. Τίνα τοίνυν ἐστὶ τὰ δεινὰ καὶ στέγνια τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατοικούντων Ἰουδαίων, ἃ κατηγόρηκεν αὐτῶν, ἰδοίμεν. « Ἐλθόντες, φησὶν, ἀπὸ Συρίας ὥκησαν πρὸς ἀλίμενον θάλασσαν, γεινιάνσαντες ταῖς τῶν κυμάτων ἐκβολαῖς. » Οὐκοῦν δ' τόπος εἰ λοιδορίαν ἔχει, τὴν οὐ πατρίδα μὲν, λεγομένην δὲ αὐτοῦ, τὴν Ἀλεξανδρείαν λοιδορεῖ. Ἐκεῖνός γάρ καὶ τὸ παρὰ τὸ ἐστὶ μέρος, ὡς πάντες ὁμολογοῦσιν, εἰς κατοίκησιν τὸ κάλλιστον. Ἰουδαῖοι δ' εἰ μὲν βιασάμενοι κατέσχον, ὡς μὴδ' ὕστερον ἐκπεσεῖν, ἀνδρείας τεκμηρίον ἐστ' αὐτοῖς. Εἰς κατοίκησιν δὲ αὐτοῖς ἔδωκε τότεν Ἀλέξανδρος, καὶ ἴσῃς παρὰ ταῖς Μακεδόσι τιμῇς ἐπέτυχον. Οὐκ οἶδα δὲ τί ποτ' ἂν ἔλεγεν Ἀπίων, εἰ πρὸς τῇ Νεκροπόλει κατόικουν, καὶ μὴ πρὸς τοῖς βασιλείοις ἦσαν ἰδρυμένοι, καὶ μέχρι νῦν αὐτῶν ἡ φυλὴ τὴν προσηγορίαν εἶχε Μακεδόνες. Εἰ μὲν οὖν ἀναγνοὺς τὰς ἐπιστολάς Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως καὶ τὰς Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, καὶ τῶν μετ' ἐκείνους τῆς Αἰγύπτου βασιλείων ἐντυχὼν τοῖς γράμμασι, καὶ τὴν στήλην τὴν ἐστῶσαν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τὰ δικαιώματα περιέχουσαν, ἃ Καίσαρ ὁ μέγας τοῖς Ἰουδαίοις ἔδωκεν· εἰ μὲν οὖν ταῦτα, φημί, γινώσκων, τάναντία γράφειν ἐπόληκε, πονηρὸς ἦν· εἰ δὲ μὴδὲν ἠπίστατο τοῦτον, ἀπαίδευτος. Τὸ δὲ δὴ θαυμάζειν πῶς Ἰουδαῖοι ὄντες Ἀλεξανδρεῖς ἐκλήθησαν, τῆς ὁμοίας ἀπαίδευσις. Πάντες γὰρ οἱ εἰς ἀποικίαν τινὰ κατακληθέντες, καὶ πλεῖστον ἀλλήλων τοῖς γένεσι διαφέρουσιν, ἀπὸ τῶν οἰκιστῶν τὴν προσηγορίαν λαμβάνουσι. Καὶ τί δεῖ περὶ τῶν ἄλλων λέγειν; αὐτῶν γὰρ ἡμῶν οἱ τὴν Ἀντιόχειαν κατοικοῦντες Ἀντιοχεῖς ὀνομάζονται· τὴν γὰρ πολιτείαν αὐτοῖς ἔδωκεν ὁ κτίστης Σέλευκος. Ὁμοίως οἱ ἐν Ἐφέσῳ καὶ κατὰ τὴν ἄλλην Ἰωνίαν τοῖς αὐθιγενέσι πολίταις ὁμωνυμοῦσι, τοῦτο παρασχόντων αὐτοῖς τῶν διαδόχων. Ἡ δὲ Ῥωμαίων φιλανθρωπία πᾶσι μικροῦ δεῖν τῆς αὐτῶν προσηγορίας μεταδίδωκεν, οὐ μόνον ἀνδράσι, ἀλλὰ καὶ μεγάλους ἔθνεσιν ὅλοις. Ἰθρὲς γοῦν οἱ πάλοι καὶ Τυρρηνοὶ καὶ Σαβῖνοι Ῥωμαῖοι καλοῦνται. Εἰ δὲ τοῦτον ἀφαιρεῖται τὸν τρόπον τῆς πολιτείας Ἀπίων, παυσάσθω λέγων αὐτὸν Ἀλεξάνδρεα. Γεννηθεὶς γὰρ, ὡς προείπον, ἐν τῇ βαθυτάτῃ τῆς Αἰγύπτου, πῶς ἂν Ἀλεξανδρεὺς εἴη, τῆς κατὰ δόσιν πολιτείας ὡς αὐτὸς ἐφ' ἡμῶν ἤξιωκεν ἀναιρουμένης; Καίτοι μόνους Αἰγυπτίους οἱ κύριοι νῦν Ῥωμαῖοι τῆς οἰκουμένης μεταλαμβάνειν ἡγενοσούν πολιτείας ἀπειρήκασιν. Ὁ δ' οὕτως ἐστὶ γενναῖος ὡς μετέχειν ἀξίων αὐτὸς ὃν τυχεῖν ἐκωλύετο, συκοφαντεῖν ἐπεχείρησε τοὺς δικαίως λαβόντας. Οὐ γὰρ ἀπορία γένοιτο τῶν οἰκιστῶν τὴν μετὰ σπουδῆς ὕπ' αὐτοῦ πόλιν κτιζομένην Ἀλέξανδρος τῶν ἡμετέρων τινὰς ἐκεῖ συνήθροισεν, ἀλλὰ πάντας δοκιμάζων ἐπιμελῶς ἀρετῆς καὶ πίστεως, τοῦτο τοῖς ἡμετέροις τὸ γέρας ἔδωκεν. Ἐτίμα γὰρ ἡμῶν τὸ ἔθνος, ὡς καὶ φησὶν Ἐκκαταῖος περὶ ἡμῶν,

cum Alexandriam habitantibus intercedere inimicitiam, proposuit sibi illis convicium facere, reliquos vero universos simul comprehendit, de utrisque impudenter mentiens.

4. Videamus igitur quænam sint illa gravia et non ferenda, de quibus Judæos Alexandriam habitantes accusat. « E Syria, inquit, profecti sedes fixerunt ad importuosum mare, « in vicinia allisionis fluctuum. » Ergo si locus opprobrium habet, non quidem patriæ suæ, sed tamen quam patriam dicit, Alexandriae conviciatur. Illius enim etiam ora maritima pars est, ut omnes fatentur, ad inhabitandum optima. Sin autem per vim eam Judæi occupaverint, ita ut ne post quidem ejicerentur, fortitudinis eorum argumentum est. Verum Alexander eis locum ad habitandum dedit, et parem cum Macedonibus honorem consequuti sunt. Nescio autem quid dicturus fuerit Apion, si circa Necropolim habitassent, ac non circa regiam sedes posuissent, et hodieque eorum tribus appellaretur Macedones. Sane si legit epistolas Alexandri regis, et Ptolemæi Lagi, atque in successorum illius Egypti regum rescripta incidit, et columnam stantem Alexandriæ, et jura continentem quæ Cæsar magnus Judæis concessit : hæc, inquam, si sciens contraria his scribere ausus est, improbus erat : sin vero nihil horum novit, indoctus. Illud autem quod se mirari dicit, quomodo, quum Judæi essent, Alexandrini vocarentur, similis inscientiæ est. Omnes enim in coloniam aliquam evocati, etsi plurimum invicem genere differunt, a conditoribus appellationem accipiunt. Et quid opus est de aliis dicere? nostrorum enim ipsorum qui Antiochiam inhabitant, Antiocheni nominantur : jus enim civium eis dedit conditor Seleucus. Similiter qui in Epheso sunt et in reliqua Ionia, eandem cum civibus inde natis appellationem sortiuntur, illis hoc præstantibus Alexandri successoribus. Romanorum autem clementia omnibus fere de suo nomine appellari concessit, non solum viris singulis, sed et maximis gentibus in universum. Hispani scilicet antiqui et Tyrrheni et Sabini vocantur Romani. Si vero hunc modum juris civitatis tollit Apion, desinat semetipsum Alexandrinum dicere. Natus enim, ut antea dixi, in intima Egypto, quomodo erit Alexandrinus, jure civitatis concessæ, quod ipse de nobis prædicat, sublato? Atqui solis Egyptiis orbis nunc Romani domini participare cujuscunque civitatis interdixerunt. Ille vero adeo generosus est, ut, quum vellet obtinere quæ impetrare prohibetur, conatus fuerit eos calumniari, qui ista justissime assequuti sunt. Non enim Alexander propter inopiam habitatorum civitatis, quam studiose ædificabat, nostrorum aliquos illic congregavit; sed, omnes probitatis ergo et fidei accurate perspectos et exploratos habens, hoc præmium nostris tribuit. Nostram enim gentem honorabat, ut etiam de nobis dicit Hecataeus, quod propter pro-

præparaverat evincere. Elephantum enim relinquentes sibi appositos Judæos, impetu facto super amicos ejus, multos ex ipsis interficere. Et post hæc Ptolemæus quidem aspectum terribilem contemplatus est, prohibentem se ut illis noceret hominibus: concubina vero sua carissima, quam alii quidem Ithacam, alii vero Hirenem denominant, supplicante ne tantam impietatem perageret, ei concessit, et ex his, quæ jam egerat vel acturus erat, poenitentiam egit. Unde recte hanc diem Judæi Alexandriæ constituti, eo quod aperte a Deo salutem promeruerunt, celebrare noscuntur. Apion autem omnium calumniator, etiam propter bellum adversus Physconem gestum Judæos accusare præsumpsit, quum eos laudare debuerit. Is autem etiam ultimæ Cleo patris reginæ Alexandrinorum meminit, veluti nobis improprians, quoniam circa nos fuit ingrata: et non potius illam redarguere studuit, cui nihil omnino injustitiæ et malorum operum defuit, vel circa generis necessarios, vel circa maritos suos, qui etiam dilexerint eam, vel in communi contra Romanos omnes, et benefactores suos imperatores, quæ etiam sororem Arsinoen occidit in templo, nihil sibi nocentem. Peremit autem et fratrem insidiis; paternosque deos, et sepulcra progenitorum depopulata est. Percipiensque regnum a primo Cæsare, ejus filio et successoris rebellare præsumpsit: Antoniumque corrumpens amatoris rebus et patriæ inimicum fecit, et infidelem circa suos amicos instituit, alios quidem genere regali spolians, alios autem demens ad mala gerenda compellens. Sed quid oportet amplius dicere, quum illum ipsum in navali certamine relinquens, id est maritum et parentem communium filiorum, tradere cum exercitu principatum, et se sequi cœgit? Novissime vero Alexandria a Cæsare capta, ad hoc usque perducta est, ut saltem hinc sperare se judicaret, si posset ipse manu sua Judæos perimere: eo quod circa omnes crudelis et infidelis exstaret. Putasne gloriantur nobis non esse, si, quemadmodum dicit Apion, famis tempore Judæis triticum non est mensa? Sed illa quidem poenam subiit competentem. Nos autem maximo Cæsare ultimur teste, auxilii atque fidei quam circa eum contra Ægyptios gessimus, nec non et senatu ejusque consultiis, et epistolis Cæsaris Augusti, quibus nostra merita comprobantur. Has literas Apionem oportebat inspicere, et secundum genera examinare testimonia sub Alexandro facta, et omnibus Ptolemæis, et quæ a senatu constituta sunt, nec non et maximis Romanis Imperatoribus. Si vero Germanicus frumenta cunctis in Alexandria commorantibus metiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac penuriæ frumentorum, non accusatio Judæorum. Quid enim sentiant omnes Imperatores de Judæis in Alexandria commorantibus, palam est. Nam administratio tritici nihilo magis ab eis, quam ab aliis Alexandrinis translata est. Maximam vero eis fidem olim a regibus datam conservare voluerunt, id est, fluminis custodiam, totiusque custodiæ, nequaquam his rebus indigno esse judicantes.

6. Sed super hoc: quomodo ergo, inquit, si sunt cives, eosdem deos, quos Alexandrini, non colunt? Cui respondeo:

Quomodo etiam, quum vos sitis Ægyptii, inter alterutros prælio magno et sine fœdere de religione contenditis? aut certe propterea non vos omnes dicimus Ægyptios, et neque communiter homines, quoniam bestias adversantes naturæ [nostræ] colitis, multa diligentia nutriendis? quum genus utique nostrorum unum atque idem esse videatur. Si autem in vobis Ægyptiis tantæ differentiæ opinionum sunt, quid miraris super his, qui aliunde in Alexandriam advenerunt, si legibus a principio constitutis, circa talia permansere? Is autem seditionis causas nobis apponit: qui si cum veritate ob hoc accusat Judæos in Alexandria constitutos, cur omnes non culpare possit, eo quod noscamur habere concordiam? Porro etiam seditionis auctores quilibet inveniet Apionis similes Alexandrinorum fuisse cives. Donec enim Græci fuere et Mædones hanc civitatem habentes, nullam seditionem adversus nos gessere, sed antiquis cessere sollemnitatibus. Quum vero multitudo Ægyptiorum crevisset inter eos, propter confusiones temporum, etiam hoc opus semper est additum. Nostrum vero genus permansit purum. Ipsi igitur molestiæ hujus fuere principium, nequaquam populo Mædonicam habente constantiam, neque prudentiam Græcam, sed cunctis scilicet utentibus malis moribus Ægyptiorum, et antiquas inimicitias adversus nos exercentibus. E diverso namque factum est quod nobis improprians præsumunt. Nam quum plurimi eorum non opportune jus ejus civitatis obtineant, peregrinos vocantes eos, qui hoc privilegium ad omnes impetrasse noscuntur. Nam Ægyptiis neque regum quisquam videtur jus civitatis fuisse largitus, neque nunc quilibet Imperatorum. Nos autem Alexander quidem introduxit, reges autem auxere, Romani vero semper custodire dignati sunt. Itaque derogare nobis Apion voluit, quia Imperatorum non statuamus imagines, tanquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigentibus: quum potius debuerit admirari magnanimitatem modestiamque Romanorum, quoniam subjectos non cogunt patria jura transcendere; sed suscipiunt honores, sicut dare offerentes pium atque legitimum est. Non enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate et violentia conferuntur. Græcis itaque et aliis quibusdam bonum esse creditur imagines instituere. Denique et patrum et uxorum filiorumque figuras depingentes exsultant, quidam vero etiam nihil sibi competentium sumunt imagines. Alii vero et servos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiam principibus ac dominis hunc honorem præbere videantur? Porro autem Legislator, non quasi prophetans Romanorum potentiam non honorandam, sed tanquam causam neque Deo neque hominibus utilem despiciens, et quoniam totius animati, multo magis Dei inanimati, probatur hoc inferius, interdixit imagines fabricare. Aliis autem honoribus post Deum colendos non prohibuit viros bonos, quibus nos et Imperatores et populum Romanum dignitatibus ampliamus. Facimus autem pro eis continua sacrificia: et non solum quotidianis diebus ex impensa communi omnium Judæorum talia celebramus; verum quum

nullas alias hostias ex communi, neque pro filiis peragamus, solis Imperatoribus hunc honorem præcipuum pariter exhibemus, quem hominum nulli persolvimus. Hæc itaque communiter satisfactio posita sit adversus Apionem pro his quæ de Alexandria dicta sunt.

7. Admiror autem etiam eos, qui ei huiusmodi fomitem præbuere, id est, Posidonium et Apollonium Molonis : quoniam accusant quidem nos, quare nos eosdem deos cum aliis non colimus. Mentientes autem pariter, et de nostro templo blasphemias componentes incongruas, non se putant impie agere : quum sit valde turpissimum liberis, qualihet ratione mentiri, multo magis de templo apud cunctos homines nominato, tanta sanctitate pollente. In hoc enim sacrario Apion præsumpsit edicere, « asini caput » collocasse Judæos, et id colere, ac dignum facere tanta religione : et hoc affirmat fuisse depalatum, dum Antiochus Epiphanes et expoliasset templum, et illud caput » invenisset ex auro compositum multis pecuniis dignum. » Ad hoc igitur primum quidem respondeo, quoniam Ægyptius, vel si aliquid tale apud nos fuisset, nequaquam debuerat increpare, quum non sit deterior asinus furonibus et hircis et aliis, qui sunt apud eos dii. Deinde quomodo non intellexit, operibus increpatus de incredibili suo mendacio? Legibus namque semper utimur iisdem : in quibus sine fine consistimus. Et quum varii casus nostram civitatem, sicut etiam aliorum vexaverint, et [Antiochus] Theos, ac Pompeius Magnus, ac Licinius Crassus, et ad novissimum Titus Cæsar, bello vincentes obtinuerint templum, nihil huiusmodi illic invenere ; sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis est apud alios effabile. Quia vero Antiochus neque justam fecit templi deprædationem, sed egestate pecuniarum ad hoc accessit, quum non esset hostis, et socios insuper nos suos et amicos aggressus est, neque aliquid dignum derisione illic invenit. Multi et digni conscriptores super hoc quoque testantur, Polybius Megalopolitanus, Strabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, et Castor chronographus, et Apollodorus : qui omnes dicunt pecuniis indigentem Antiochum transgressum fœdera Judæorum, et spoliasse templum auro argentoque plenum. Hæc igitur Apion debuit respicere, nisi cor asini ipse potius habuisset, et impudentiam canis, qui apud ipsos assolet coli. Neque enim extrinsecus alia ratiocinatione mentitus est. Nos itaque asinis neque honorem neque potestatem aliquam damus, sicut Ægyptii crocodilis et aspidibus : quando eos, qui ab istis mordentur et a crocodilis capiuntur, felices et Deo dignos arbitrantur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alios sapientes viros, onera sibi imposita sustinentes : et si ad areas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas valde plagas accipiunt, quippe operibus et ad agriculturam rebus necessariis ministrantes. Sed aut omnium rudissimus fuit Apion ad componendum verba fallacia ; aut certe ex rebus initia sumens, hæc implere non valuit, quando nulla potest contra nos blasphemia provenire.

7. Alteram vero fabulam, derogatione nostra plenam, de Græcis apposuit : de quo hoc dicere sat erit, quoniam qui de pietate loqui præsumunt, oportet eos non ignorare minus esse immundum per templum transire, quam sacerdotibus scelestas verba confingere. Isti vero magis studuere defendere sacrilegum regem, quam justam et veraciam de nostris et de templo conscribere. Volentes enim Antiocho gratificari et perfidiam ac sacrilegium ejus tegere, quo circa gentem nostram est usus propter egestatem pecuniarum, detrahentes nobis etiam quæ in futuris essent, mentiti sunt. Propheta vero aliorum factus est Apion, et dixit « Antiochum in templo invenisse lectum et hominem in eo jacentem, et appositam ei mensulam maritimis terrenisque » volatilibus dapibus plenam, et quod obstupisset his » homo. Illum vero mox adorasse regis ingressum, tantam quam maximam sibi opem præbituri : ac procidentem ad » ejus genua, extensa dextera poposcisse libertatem ; et » jubente rege ut consideret, et diceret quis esset, vel cur » ibidem habitaret, vel quæ esset causa ciborum ejus, » tunc hominem cum gemitu et lacrimis lamentabiliter » suam narrasse necessitatem. At, inquit, esse se Græcum : et dum peragraret provinciam parandi victus causa, » correptum se subito ab alienigenis hominibus, atque deductum ad templum, et inclusum illic, et a nullo conspici, sed cuncta dapium apparatione saginari. Et primum » quidem hæc sibi inopinabilia beneficia visa attulisse lætissimam ; deinde suspicionem, postea stuporem : postremum » consulentem a ministris ad se accedentibus audisse legem » ineffabilem Judæorum, pro qua nutriebatur ; et hoc » illos facere singulis annis quodam tempore constituto. Et » comprehendere quidem Græcum peregrinum, eumque » annuo tempore saginare, et deductum ad quandam » silvam occidere quidem eum hominem, ejusque corpus » sacrificare secundum suas solemnitates, et gustare ex ejus » visceribus, et iusjurandum facere in immolatione Græci, » ut inimicitias contra Græcos haberent : et tunc in quadam foveam reliqua hominis pereuntis abjicere. » Deinde refert eum dixisse, « paucos jam dies debitos sibi met superesse, atque rogasse, ut reveritus Græcorum deos, et sperans in suo sanguine insidias Judæorum, de malis eum » circumstantibus deliberaret. » Huiusmodi ergo fabula non tantum omni tragedia plenissima est, sed etiam crudeli impudentia redundat. Non tamen a sacrilegio privat Antiochum, sicut arbitrati sunt, qui hæc ad illius gratiam conscribere. Non enim præsumpsit aliquid tale, ut ad templum accederet ; sed sic invenit non sperans. Fuit ergo voluntatibus iniquis impius, et nihilominus sine Deo, quicquid jussit mendacii superfluitas, quam ex ipsa recognoscere valde facillimum est. Non enim circa solos Græcos discordia legum esse dignoscitur, sed maxime adversus Ægyptios et plurimos alios. Cujus enim regionis homines non contigit aliquando apud nos peregrinari, ut adversus solos Græcos renovata conjuratione per effusionem sanguinis ageremus : vel quomodo possibile, ut ad

has hostias omnes Judæi colligerentur, et tantis millibus ad gustandum viscera illa sufficerent, sicut ait Apion? vel cur inventum hominem quicumque fuit (non enim suo nomine conscripsit) aut quomodo eum in suam patriam rex non cum pompa deduxit? dum posset hoc faciens, ipse quidem putari pius, et Græcorum amator eximius, assumere vero contra Judæorum odium auxilia magna concitorum. Sed hæc relinquo : insensatos enim, non verbis, sed operibus decet arguere. Sciunt igitur omnes, qui videre constructionem templi nostri, qualis fuerit, et intransgressibilem ejus purificationis integritatem. Quatuor enim porticus habuit in circuitu, et harum singulæ propriam secundum legem habuere custodiam. In exteriori itaque ingredi licentia fuit omnibus etiam alienis : mulieres tantummodo menstruatae transire prohibebantur : in secundam vero porticum cuncti Judæi ingrediebantur, eorumque conjuges cum essent ab omni pollutione mundæ. In tertiam masculi Judæorum mundi existentes atque purificati : in quartam autem sacerdotes, stolis induti sacerdotalibus : in adytum vero soli principes sacerdotum, propria stola circumamicti. Tanta vero est circa omnia providentia pietatis, ut secundum quasdam horas sacerdotes ingredi constitutum sit. Mane etiam aperto templo oportebat facientes traditas hostias introire : et meridie rursus, dum clauderetur templum. Denique ne vas quidem aliquod portari licet in templum, sed erant in eo solummodo posita, altare, mensa, thuribulum, candelabrum, quæ omnia in lege conscripta sunt. Etenim nihil amplius neque mysteriorum aliquorum ineffabilem agitur, neque intus ulla epulatio administratur. Hæc enim quæ prædicta sunt, habent totius populi testimonium manifestum, rationemque gestorum. Licet enim sint tribus quatuor sacerdotum, et

harum trium singulæ habeant hominum plus quam quinque millia, fit tamen observatio particulariter per dies certos : et his transactis, alii succedentes ad sacrificia veniunt : et congregati in templum mediante die a præcedentibus claves templi, et ad numerum vasa omnia percipiunt, nulla re quæ ad cibum aut potum attineat in templum delata. Talia namque etiam ad altaria offerre prohibitum est, præter illa quæ ad sacrificia præparantur.

8. Quid ergo Apionem dicimus, nisi, nihil horum exanimantem, verba incredula protulisse? Sed turpe est, historię veram notitiam si proferre grammaticus non possit. Et sciens templi nostri pietatem, hanc quidem prætermisit : hominis autem Græci comprehensionem fluxit, pabulum ineffabile, et ciborum opulentissimam claritatem : et prae-vos ingredientes, ubi nec nobilissimos Judæorum licet intrare, nisi fuerint sacerdotes. Hæc ergo pessima est impietas, atque mendacium spontaneum, ad eorum seductionem, qui noluerunt discutere veritatem. Per ea siquidem mala ineffabilia, quæ prædicta sunt, nobis detrudere tentare.

9. Rursumque tanquam piissimus deridet, adiciens fabulæ inania facta. Ait enim illum retulisse, « dum bellum « Judæi contra Idumæos haberent longo quodam tempore, « ex aliqua civitate Idumæorum, qui in ea Apollinem colebat venisse ad Judæos, cujus hominis nomen dicitur Zabidus, deinde eis promississe traditurum se eis Apollinem « deum Dorensium : venturumque illum ad nostrum templum, si omnes ascenderent, et adducerent omnem multitudinem Judæorum. Zabidum vero fecisse quoddam « machinamentum ligneum, et circumposuisse sibi, et in « eo tres ordines finxisse lucernarum, et ita ambulasse, ut

« τὴν πορείαν ποιουμένων. Τοὺς μὲν Ἰουδαίους ὑπὸ
« τοῦ παραδόξου τῆς θεᾶς καταπεπληγμένους, πόρρω
« μὲν ὄντας ἡσυχίαν ἄγειν· τὸν δὲ Ζάβιδον ἐπὶ πολλῆς
« ἡσυχίας εἰς τὸν ναὸν παρελθεῖν, καὶ τὴν χρυσὴν ἀπο-
« σῦραι τοῦ κἀνθωνος κεφαλῇ (οὗτω γὰρ ἀστεϊζόμενος
« γέγραφε), καὶ πάλιν εἰς Δώραν κατὰ τάχος ἀπελθεῖν. »
« Ἀρ' οὐν καὶ ἡμεῖς ἂν εἰποιμεν ὅτι τὸν κἀνθωνα, τούτε-
« στιν ἑαυτὸν, Ἀπίων ἐπιφορτίζει καὶ ποιεῖ τῆς μωρολογίας
« ἅμα καὶ τῶν ψευσμάτων κατὰγομον; καὶ γὰρ τόπου
« οὐκ ὄντας γράφει καὶ πόλεις οὐκ εἰδὼς μετατίθησιν.
« Ἡ μὲν γὰρ Ἰδουμαία τῆς ἡμετέρας χώρας ἐστὶν ὁμο-
« ρος, κατὰ Γάζαν κειμένη, καὶ Δώρα ταύτης ἐστὶν οὐ-
« δεμία πόλις· τῆς μέντοι Φοινίκης παρὰ τὸ Καρμῆλιον
« ὅρος Δώρα πόλις ὀνομάζεται, μηδὲν ἐπικοινωνοῦσα τοῖς
« Ἀπίωνος φλυαρήμασι· τεσσαρῶν γὰρ ἡμερῶν ὁδὸν
« τῆς Ἰουδαίας ἀφίστηκεν. Τί δ' ἡμῶν ἐτι κατηγορεῖ
« τὸ μὴ κοινὸς ἔχειν τοῖς ἄλλοις θεοῖς, εἰ βραδίως οὕτως
« ἐπίεσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἤξουν τὸν Ἀπόλλωνα πρὸς
« αὐτοὺς, καὶ μετὰ τῶν ἀστρῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὤθήσαν
« ὁρᾶν αὐτὸν περιπατοῦντα; λύχνον γὰρ οὐδέπω δῆλον
« ὅτι πρόσθεν ἐοράκασιν οἱ τὰς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας
« λυχνοκαίας ἐπιτελοῦντες. Ἀλλ' οὐδέ τις αὐτῷ βραδί-

« procul stantibus appareret, quasi stella per terram iter
« agens. Judæos quidem, inexpectata visione obstupe-
« factos, quum procul quidem abessent, quiescere : Zabidum
« vero multa quiete ad templum venisse, et aureum de-
« traxisse cantherii caput (ita enim scripsit, facetus videri
« volens) et rursus Doram velociter se contulisse. » Igitur
et nos dicere possumus quod asinum, hoc est semelipsum, gravat Apion, facitque stultitia simul et mendacis oneratum. Nam et loca ponit, quæ nusquam terrarum exstant, et civitates earum ignarus transfert. Nam Idumæa quidem regioni nostræ confinis est, sita juxta Gazam, et nulla in ea est urbs Dora : in Phœnice vero juxta montem Carmelum civitas Dora appellatur, quæ nihil commune habet cum Apionis nugis : quattuor enim dierum itinere distat a Judæa. Cur itaque nos præterea accusat, quod non habeamus communes cum aliis deos, si sic facile credidere patres nostri ad se venturum Apollinem, et cum stellis super terram eum ambulanti intueri se putaverunt? scilicet enim manifestum quod lucernam nunquam prius conspexerunt, qui tot et tanta lucernarum accensionis festa celebrarunt. Sed nec aliquis ei per regionem ambulanti e tot myriadibus obviam ivit : quin et muros sine custodibus invenit bello

ζοντι κατὰ τὴν χώραν τῶν τσοῦτων μυριάδων ὑπὴν-
τησεν, ἔρημα δὲ καὶ τὰ τεῖχη φυλάκων ἡῖρε πολέμου
συνεστηκότος. Ἐὼ ἅλλα· τοῦ ναοῦ δ' αἱ θύραι τὸ
μὲν ὕψος ἦσαν ἐπὶ πηχῶν, εἴκοσι δὲ τὸ πλάτος, κατὰ-
5 χρυσοὶ δὲ πᾶσαι καὶ μικροῦ δεῖν σφυρήλατοι· ταῦτας
ἐκλειον οὐκ ἐλάττους ὄντες ἄνδρες διακόσιοι καθ' ἑκά-
στην ἡμέραν, καὶ τὸ καταλιπεῖν ἡνοιγμένας ἦν ἀθέμι-
τον. Ῥαδίως οὖν αὐτὰς ὁ λυχνοφόρος ἐκεῖνος ἠνώεζεν
ἂν ἀνοίξαι οἰόμενος καὶ τὴν τοῦ κάρωνος, ὡς ἔπει-
10 κεφαλὴν ἔχων. Πότερον οὖν αὐτὴν πάλιν ὡς ἡμᾶς
ἀνέστρεψεν, ἢ λαβὼν Ἀπίων αὐτὴν εἰσεκόμισεν, ἢ
Ἀντίοχος εὖρη πρὸς δευτέραν Ἀπίωνι μυθολογίαν;
ι'. Καταφύδεται δὲ καὶ ὄρκον ἡμῶν ὡς δαμνούντων
τὸν Θεόν, τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
15 τὴν θάλασσαν, μηδενὶ εὐνοήσῃν ἄλλοφύλῳ, μάλιστα
δὲ Ἑλλήσιν. Ἐδεῖ δὲ καταφωδόμενον ἀπαξ εἰπεῖν,
μηδενὶ εὐνοήσῃν ἄλλοφύλῳ, μάλιστα δ' Αἰγυπτίοις.
Οὕτω γὰρ ἂν τοῖς ἐξ ἀρχῆς αὐτοῦ πλάσμασιν ἤρμοττε
τὰ περὶ τὸν ὄρκον, εἴπερ ἦσαν ὑπὸ Αἰγυπτίων τῶν συγ-
20 γενῶν οἱ πατέρες ἡμῶν, οὐχὶ διὰ πονηρίαν, ἀλλ' ἐπὶ συμ-
φοραῖς ἐξεληλαμένοι. Τῶν Ἑλλήνων δὲ πλέον τοῖς
τόποις ἢ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἀφροστήκαμεν, ὥστε μηδε-
μίαν ἡμῖν εἶναι πρὸς αὐτοὺς ἔχθραν μὴ δὲ ζηλοτυπίαν.
Τούναντίον μέντοι πολλοὶ παρ' αὐτῶν εἰς τοὺς ἡμετέ-
25 ρους νόμους συνέδρουν εἰσελθεῖν, καὶ τινὲς μὲν ἔμειναν,
εἰσὶ δ' οἱ τὴν καρτερίαν οὐχ ὑπομείναντες πάλιν ἀπέ-
στησαν. Καὶ τοῦτον οὐδεὶς πώποτε τὸν ὄρκον εἶπεν
ἀκούσαι παρ' ἡμῖν ὁμοιοσμένον, ἀλλὰ μόνος Ἀπίων,
ὃς ἔοικεν, ἤκουσεν· αὐτὸς γὰρ ὁ συνῆκε αὐτὸν ἦν.
30 ια'. Σφόδρα τοίνυν τῆς πολλῆς συνέσεως καὶ ἐπὶ τῷ
μέλλοντι βηθήσεσθαι θαυμάζειν ἔξιόν ἐστιν Ἀπίωνα.
Τεκμήριον γὰρ εἶναι φησι τοῦ μήτε νόμοις ἡμᾶς χρῆ-
σθαι δικαίοις μήτε τὸν Θεὸν εὐσεβεῖν ὡς προσῆκε, τὸ μὴ
ἀρχεῖν, δουλεύειν δὲ μᾶλλον ἔθνεσι καὶ ἄλλοτε ἄλλοις,
35 καὶ τὸ κεχρησθαι συμφοραῖς τισι περὶ τὴν πόλιν, αὐ-
τῶν δηλονότι πόλειος ἡγεμονικωτάτης ἐκ τῶν ἀνωθεν
ἀρχεῖν, ἀλλὰ μὴ Ῥωμαίοις δουλεῖν συνετισμένον·
καίτοι τούτων ἂν τις ἀπόσχοιτο τοιαύτης μεγαλοφυχίας.
Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων οὐκ ἔστιν ὅστις ἀνθρώπων οὐχ
40 ἱκανῶς καθ' αὐτοῦ φαίη τοῦτον ὑπ' Ἀπίωνος λελέχθαι
τὸν λόγον. Ὀλίγοις μὲν γὰρ ὑπῆρξεν ἐφ' ἡγεμονίας
διὰ καιροπτίας γενέσθαι, καὶ τούτους αἱ μεταβολαὶ πάλιν
ἄλλοις δουλεύειν ὑπέβουζαν. Τὸ πλεῖστον δὲ φύλον
ἄλλων ὑπακίκοεν πολλάκις. Αἰγύπτιοι δ' ἄρα μόνου
45 διὰ τὸ καταφυγεῖν, ὡς φασίν, εἰς τὴν χώραν αὐτῶν τοὺς
θεοὺς καὶ σωθῆναι μεταβαλόντας· εἰς μορφὰς θηρίων,
ἐξαίρετον γέρας ἡῦροντο τὸ μηδενὶ δουλεύειν τῶν τῆς
Ἀσίας ἢ τῆς Εὐρώπης κρατησάντων· οἱ μίαν ἡμέραν
ἐκ τοῦ παντός αἰῶνος ἐλευθερίας οὐ τυχόντες φαίνονται,
50 ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τῶν οἰκοδεσποτῶν. Ὅντινα μὲν γὰρ
αὐτοῖς ἐχρήσαντο Πέρσαι τρόπον οὐχ ἀπαξ μόνον, ἀλλὰ
καὶ πολλάκις πορθοῦντες τὰς πόλεις, ἱερὰ κατασκά-
πτοντες, τοὺς παρ' αὐτῶν νομιζομένους θεοὺς κατασφά-
ζοντες, οὐκ ἂν ὀνειδίζαμι· μιμεῖσθαι γὰρ οὐ προσῆκε

conflato. Cetera praetereo : januae autem templi altitudine
quidem erant cubitorum vii, latitudine vero xx, omnes
etiam deauratae, et fere ex auro solido ; has singulis diebus
clauderant viri non minus quam ducenti [viginti], easque
aperitas relinquere nefas erat. Facile igitur illas lucernifer iste
aperuit, aut si aperuisse creditur, etiam cantherii, id quod
putabatur, caput habens. Utrum igitur cum hoc capite ad
nos reversus est, aut illud quum sumpsisset Apion intro-
duxit, ut Antiochus inveniret quo alteram Apioni fabulam
narrandi occasionem suppeditaret?

10. Mentitur autem et de juramento nostro, quod jure-
mus per Deum, et caeli et terrae et maris creatorem, nemini
fakturos alienigenae, praecipue si Graeci fuerint. Oportebat
autem mentientem plane dicere, nemini fakturos alienigenae,
praecipue si fuerint Aegyptii. Ita enim primis ipsis sigmentis
congruissent ista de juramento, si a cognatis Aegyptiis pa-
tres nostri non propter improbitatem, sed ob calamitates
expulsi fuissent. A Graecis autem magis locis quam studiis
disjuncti sumus, ita ut nullae inter nos et illos inimicitiae
intercedant aut obrektiones. Verumtamen econtra mul-
tos eorum ad nostras leges accessisse contigit : et nonnulli
quidem istis institutis adhaeserunt, alii vero, in illis perse-
verare non ferentes, iterum recesserunt. Et hoc jusjuran-
dum nunquam se quisquam audisse meminit apud nos
habitu ; sed solus Apion, ut apparet, audit : ipse enim
ille erat qui id confinxit.

11. Vehementer igitur in Apione admiranda est eximia
prudencia, etiam ob hoc quod mox dicetur. Nam indicio
esse, affirmat, quod neque legibus justis utamur, neque
Deum convenienter ejus naturae colamus, hoc quod non im-
peremus, sed diversis potius gentibus serviamus, et in
ipsa civitate calamitates quasdam perferamus, utique quum
ipsi ex urbe primaria a multis retro saeculis imperare, sed non
Romanis servire consueverint ; quanquam nemo fere non
expertus est horum egregiam magnanimitatem. Nullus
etenim aliorum est qui non affirmet, istiusmodi verborum
abunde contra se ipsum fecisse Apionem. Paucis etenim
contigit in principatu continue praesidere, atque hi rursus
aliis facta mutatione serviant. Plurimae namque gentes aliae
saepae aliis obedire coactae sunt. Aegyptii autem soli, eo
quod se receperint, sicut aiunt, in ipsorum regionem dii, et
salutem consequuti fuerint assumendo bestiarum formas,
eximiam gratiam invenerunt ut eorum nemini servirent,
qui Asiam Europamve tenuere : qui scilicet per unam diem
ex omni aeo non habuere libertatem, ne apud indigenas
quidem dominos. Nam quemadmodum eis usi sunt Persae,
non semel solummodo, sed frequenter urbes eorum vastan-
tes, sacra evertentes, et quos deos esse credunt inter-
ficiantes, illis exprobrare non studeo. Haud enim convenit

τὴν Ἀπίωνος ἀπαιδεύσαν, οὐτε τὰς Ἀθηναίων τύχας οὐτε τὰς Λακεδαιμονίων ἐνενόησεν, ὧν τοὺς μὲν ἀνδρειοτάτους, τοὺς δὲ εὐσεβεστάτους τῶν Ἑλλήνων ἀπαντες λέγουσιν. Ἐὼ βασιλέας τοὺς ἐπ' εὐσεβείᾳ διαβοηθέντας, ὧν ἓνα Κρόισον, οἷαις ἐχρήσατο συμφοραῖς βίου· Ἐὼ τὴν καταπρησθεῖσαν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, τὸν ἐν Ἐφέσῳ ναόν, τὸν ἐν Δελφοῖς, ἄλλους μυρίους, καὶ οὐδεὶς ὠνειδίσει ταῦτα τοῖς παθοῦσιν, ἀλλὰ τοῖς δράσασιν. Καὶνὸς δὲ κατήγορος ἡμῶν Ἀπίων ἠδρέθη, τῶν ἰδίων αὐτοῦ περὶ τὴν Αἰγύπτου κακῶν ἐκλαθόμενος. Ἀλλὰ Σέσωστρις αὐτὸν δὲ μυθεόμενος Αἰγύπτου βασιλεὺς ἐτόφλωσεν. Ἡμεῖς δὲ τοὺς ἡμετέρους οὐκ ἂν εἴποιμεν βασιλέας, Δαυίδην καὶ Σολομῶνα, πολλὰ χειρωσαμένους ἔθνη. Τούτους μὲν οὖν παραλίπομεν· τὰ δὲ γινώριμα πᾶσιν Ἀπίων ἠγνόηκεν, ὅτι Περσῶν καὶ μετ' ἐκείνου ἡγουμένων τῆς Ἀσίας Μακεδόνων Αἰγύπτιοι μὲν ἐδούλευον ἀνδραπόδων οὐδὲν διαφέροντες, ἡμεῖς δὲ ὄντες ἐλεύθεροι προσέτι καὶ τῶν περὶ πόλεων ἤρχομεν, ἔτη σχεδὸν εἴκοσι πού καὶ ἑκατὸν, μέγχι Μάρκου Πομπηίου. Καὶ πάντων ἐκπολεμηθέντων πρὸς Ῥωμαίων τῶν πανταχοῦ βασιλέων, μόνον διὰ πίστιν οἱ παρ' ἡμῖν σύμμαχοι καὶ φίλοι διεφυλάχθησαν.

16'. « Ἀλλὰ θαυμαστοὺς ἀνδρας οὐ παρεσχάκαμεν, « ὅσων τεχνῶν τινων εὐρετάς, ἢ σοφίᾳ διαφέροντας. » Καὶ καταριθμεῖ Σωκράτην καὶ Ζήνωνα καὶ Κλεάνθηνα καὶ τοιοῦτους τινάς· εἶτα τὸ θαυμασιώτατον τῶν εἰρημένων αὐτὸς ἑαυτὸν προστίθισι, καὶ μακαρίζει τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὅτι τοιοῦτον ἔχει πολίτην. Ἔδει γὰρ αὐτῷ μάρτυρος ἑαυτοῦ. Τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις ἅπασιν ὁχλαγωγὸς ἐδόκει πονηρὸς εἶναι, καὶ τῷ βίῳ καὶ τῷ λόγῳ διεφθαρμένος, ὥστε εἰκότως ἐλεῖσαι τις ἂν τὴν Ἀλεξάνδρειαν, εἴπερ ἐπὶ τούτῳ μέγα ἐφρόνει. Περὶ δὲ τῶν παρ' ἡμῖν ἀνδρῶν γεγονότων, οὐδενὸς ἤττον ἐπαίνου τυγχάνειν ἄξιον, ἴσασιν οἱ ταῖς ἡμετέραις ἀρχαιολογίαις ἐντυγχάνοντες.

17'. Τὰ δὲ λοιπὰ τῶν ἐν τῇ κατηγορίᾳ γεγραμμένων ἄξιον ἢ ἴσως ἀναπολόγητα παραλιπεῖν, ἵν' αὐτὸς αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων ἢ ὁ κατηγορῶν. Ἐγκαλεῖ γὰρ ὅτι ζῆρα θύομεν, καὶ χοῖρον οὐκ ἐσθίομεν, καὶ τὴν τῶν αἰδολῶν χλευάζει περιτομήν. Τὸ μὲν οὖν περὶ τῆς τῶν ἡμέρων ζώων ἀναιρέσεως κοινόν ἐστι καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἅπαντας, Ἀπίων δὲ τοῖς θύουσιν ἐγκαλῶν, αὐτὸν ἐξήλεγξεν ὄντα τὸ γένος Αἰγύπτιον· οὐ γὰρ ἂν Ἕλληνας ὧν ἡ Μακεδὼν ἐγαλέπαινε. Οὗτοι γὰρ εὐχονται θύειν ἑκατόμβας τοῖς θεοῖς, καὶ χρῶνται τοῖς ἱερείοις πρὸς εὐχαίαν, καὶ οὐ διὰ τοῦτο συμβέβηκεν ἐρημῶσθαι τὸν κόσμον τῶν βοσκομάτων, ὅπερ Ἀπίων ἔδειξεν. Εἰ μὲντοι τοῖς Αἰγυπτίων ἔθουσιν ἡκολούθουσαν ἅπαντες, ἡρήμωτο μὲν ἂν ὁ κόσμος τῶν ἀνθρώπων, τῶν ἀγροτάτων δὲ θηρίων ἐπληθύνθη, ἃ θεοὺς ὁδοὶ νομίζοντες ἐπιμελῶς ἐκτρέφουσι. Καὶ μὴν εἴ τις αὐτὸν ἤρετο, τῶν πάντων Αἰγυπτίων τίνας εἶναι καὶ σοφωτάτους καὶ θεοσεβεῖς νομίζει, πάντως ἂν ὁμολόγησε τοὺς ἱερεῖς. Δύο γὰρ αὐτοὺς φασιν ὑπὸ τῶν βασιλέων ἐξ ἀρχῆς ταῦτα προσ-

ut nos indoctam Apionis stultitiam imitemur, qui neque de casibus Atheniensium neque Lacedæmoniorum cogitavit; quorum hos quidem fortissimos, illos vero Græcorum religiosissimos esse omnes affirmant. Taceo reges ob pietatem omnium sermone celebratos, interque eos Cræsum, in quas vitæ calamitates inciderit: taceo incensam Atheniensium arcem, templum Ephesium et Delphicum, aliaque multa, ac nemo calamitatem passis, sed inferentibus casus exprobravit. Novus autem nostrorum accusator inventus est Apion, malorum suorum, quæ in Ægypto ei acciderant, prorsus oblitus. Sed Sesostris illum excæcavit, Ægypti rex, cujus res fabulis sunt aspersæ. Non est autem ut reges nostros nos memoremus, Davidem et Solomonem, qui multas subegerunt gentes. Et hos quidem missos faciamus: hæc vero cunctis nota ignoravit Apion, quod Persis, et post illos Asiæ dominantibus Macedonibus Ægyptii servierunt, a mancipiis nihil differentes, nos autem liberi existentes etiam civitatum finitimarum dominatum et principatum tenuimus, annis centum et viginti usque ad Pompeium Magnum. Et quum omnes a Romanis rerum ubique dominis expugnati fuissent, soli majores nostri propter fidem suam socii et amici conservati sunt.

12. « Sed viros admirabiles non tulimus, veluti artium « quarundam inventores, aut sapientia præcellentes. » Atque enumerat Socratem, et Zenonem, et Cleanthen, aliosque hujusmodi: deinde, quod ex dictis maxime mirandum, semetipsum adjicit, et Alexandriam beatam prædicat, quæ civem habuerit tali ingenio præditum. Oportebat enim ipsum de se testimonium dare. Nam ceteris quidem circulator esse videbatur improbus, et vita et sermone prævus: adeo ut merito quis Alexandriam miseretur, si super isto sese efferat. De viris autem qui fuere apud nos, non minus quam alii quicunque laude digni, probe sciunt qui in nostris versati sunt origium libris.

13. Reliqua autem eorum quæ complectitur accusatio, mereantur forsitan ut præteream tanquam responso indigna, ita ut ipse sui et reliquorum Ægyptiorum accusator habeatur. Nam vitio nobis vertit quod animalia pro victimis mactemus, et non vescamur carne suilla; et pudendorum circumcisionem irridet. Sane quod attinet ad mansuetorum animalium mactationem, id nobis cum ceteris hominibus universis commune est: Apion autem, nos sacra facientes redarguens, indicat semetipsum genere esse Ægyptium: non enim, si Græcus fuisset aut Macedo, hoc ægre tulisset. Isti enim vovent Hecatombas diis sacrificare, et victimas epulis apponunt. Et non ideo contigit mundum in penuria esse pecorum, quod veritus est Apion. Verumtamen si Ægyptiorum moribus omnes semet addicerent, mundus destitutus quidem esset hominibus, ferocissimis autem bestis abundaret, quas pro diis isti habentes cum cura studioque nutriunt. Quodsi quis eum interrogaret, quos putaret omnium Ægyptiorum esse sapientissimos et maxime religiosos, illos procul dubio sacerdotes esse agnosceret.

τετάχθαι, τὴν τε τῶν θεῶν θεραπείαν καὶ τῆς σωφίας τὴν ἐπιμέλειαν. Ἐκεῖνοι τοίνυν ἅπαντες καὶ περιτέμνονται καὶ χοιρέϊαν ἀπέχονται βρωμάτων. Οὐ μὴν οὐδὲ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων οὐδὲ εἰς συνθύει τοῖς θεοῖς. Ἄρ' οὐν τυφλὸς ἦν τὸν νοῦν Ἀπίων ἐπεὶ Αἰγυπτίων ἡμᾶς λοιδορεῖν συνθέμενος, ἐκείνων δὲ κατηγορεῖν, ὅ γε μὴ μόνον ᾠῶνται τοῖς ὑπὸ τούτου λοιδορουμένοις ἔθουσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἐδίδασκεν περιτέμνεσθαι, καθάπερ εἶρηκεν Ἡρόδοτος; Ὅθεν εἰκότως μοι δοκεῖ τῆς εἰς τοὺς πατρίους αὐτοῦ νόμους βλασφημίας δοῦναι δίκην Ἀπίων τὴν πρέπουσαν. Περιετμήθη γὰρ ἐξ ἀνάγκης, ἐλκώσεως αὐτῷ περὶ τὸ αἰδοῖον γενομένης, καὶ μηδὲν ὠφελήθεις ὑπὸ τῆς περιτομῆς, ἀλλὰ σηπόμενος ἐν δειναῖς ὀδύνασι ἀπέθανεν. Δεῖ γὰρ τοὺς εὖ φρονούντας τοῖς μὲν οἰκέοις νόμοις περὶ τὴν εὐσέβειαν ἀκριβοῦς ἐμμένειν, τοὺς δὲ τῶν ἄλλων μὴ λοιδορεῖν. Ὁ δὲ τούτους μὲν ἔφυγε, τῶν ἡμετέρων δὲ κατεφύεσθαι. Τοῦτο μὲν Ἀπίωνι τοῦ βίου τὸ τέλος ἐγένετο, καὶ τοῦτο παρ' ἡμῶν ἐνταῦθα τὸ πέρους ἔστω τοῦ λόγου.

18. Ἐπεὶ δὲ καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Μόλων καὶ Λυσίμαχος καὶ τινες ἄλλοι τὰ μὲν ὑπ' ἀγνοίας, τὸ πλεῖστον δὲ κατὰ δυσμένειαν, περὶ τοῦ νομοθετήσαντος ἡμῖν Μωϋσέως καὶ περὶ τῶν νόμων πεποιήναι λόγους οὔτε δικαίους οὔτε ἀληθεῖς, τὸν μὲν ὡς γόητα καὶ ἀπατευνά, διαβάλλοντες, τοὺς νόμους δὲ κακίας ἡμῖν καὶ οὐδαιμῶς ἀρετῆς φάσκοντες εἶναι διδασκάλους, βούλομαι συντόμως καὶ περὶ τῆς ὅλης ἡμῶν καταστάσεως τοῦ πολιτεύματος καὶ περὶ τῶν κατὰ μέρος, ὅς ἂν ᾧ δυνατός, εἰπεῖν. Οἶμαι γὰρ ἔσεσθαι φανερόν ὅτι καὶ πρὸς εὐσέβειαν καὶ πρὸς κοινωνίαν τὴν μετ' ἀλλήλων καὶ πρὸς τὴν καθόλου φιланθρωπίαν, ἔτι δὲ πρὸς δικαιοσύνην καὶ τὴν ἐν τοῖς πόνοις καρτερίαν καὶ θανάτου περιφρόνησιν ἄριστα κειμένους ἔχομεν τοὺς νόμους. Παρὰ καλῶς δὲ τοὺς ἐντεταμένους τῇ γραφῇ μὴ μετὰ φθόνου ποιεῖσθαι τὴν ἀνάγνωσιν. Οὐ γὰρ ἐγκώμιον ἡμῶν αὐτῶν προεὶλόμην συγγράφειν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ ψευδῇ κατηγορημένοις ἡμῖν ταύτην ἀπολογίαν δικαιοτάτην εἶναι νομίζω, τὴν ἀπὸ τῶν νόμων, καθ' ὅς ζῶντες διατελοῦμεν. ἄλλως τε καὶ τὴν κατηγορίαν ὁ Ἀπολλώνιος οὐκ ἀθρόαν ὥσπερ ὁ Ἀπίων ἔταξεν, ἀλλὰ σποράδην καὶ διὰ πάσης τῆς συγγραφῆς. Ποτὲ μὲν ὡς ἀθέους καὶ μισανθρώπους λοιδορεῖ, ποτὲ δ' αὖ δειλίαν ἡμῖν ὀνειδίζει, καὶ τοῦμπαλιν ἔστιν ὅπου τόλμαν κατηγορεῖ καὶ ἀπόνειαν. Λέγει δὲ καὶ ἀφυστάτους εἶναι τῶν βαρβάρων, καὶ διὰ τοῦτο μηδὲν εἰς τὸν βίον εὖρημα συμβεβῆσθαι μόνους. Ταῦτα δὲ πάντα διελέγχθησθαι νομίζω σαφῶς, εἰ τάναντία τῶν εἰρημένων φανερὴ διὰ τῶν νόμων ἡμῖν προστεταγμένα καὶ πραττόμενα μετὰ πάσης ἀκριβείας ὑφ' ἡμῶν. Εἰ δ' ἄρα βιασθέντων μνησθῆναι τῶν παρ' ἑτέροις ὑπεναντίως νενομισμένων, τούτου δίκαιοι τὴν αἰτίαν ἔχειν εἰσὶν οἱ τὰ παρ' ἡμῖν ὡς χεῖρω παραβάλλειν ἀξιούντες. Οἱς οὐδέτερον ἀπολειφθήσεσθαι νομίζω λέγειν, οὐδ' ὡς οὐχὶ τούτους ἔχομεν τοὺς νόμους, ὧν ἐγὼ παραθήσομαι τοὺς κεφαλαίους

Hæc enim duo dicunt sibimet ab initio a regibus esse præcepta, ut deos colant et sapientiam diligant. Illi igitur et circumciduntur omnes, et a porcinis abstinent carnibus. Sed neque ullus alius Ægyptiorum cum eis sacra diis facere dignoscitur. Mentem igitur occæcatam habuit Apion, qui Ægyptiorum gratia nos data opera conviciis insectatur, illosque accusat, qui non solum utuntur iisdem, quos in nobis reprehendit, moribus, sed etiam alios circumcidi docuerunt, sicuti dixit Herodotus. Unde jure mihi videtur Apion ob maledicta in patriæ suæ leges poenas dedisse quas commernit. Nam ex necessitate circumciscus erat, utpote ulceratus circa pudenda: et quum nihil ei profuerit circumcisio, sed putresceret, magnis doloribus exspiravit. Oportet enim bene ac sapienter institutos legibus propriis circa pietatem adherere, ceterorum vero leges minime carpere. At iste suas quidem deseruit, de nostris vero mentitus est. Atque ita quidem vitam finivit Apion, et hic etiam de eo nobis finem dicendi facere par sit.

14. Quoniam vero et Apollonius Molonis et Lysimachus et alii quidem nonnulli, partim quidem per ignorantiam, maxima vero ex parte per malevolentiam de legislatore nostro Moyse et legibus ejus verba fecerunt nec justa nec vera, hunc quidem ut præstigiorem et deceptorem calumniantes, leges autem malitiæ apud nos, nulliusque virtutis magistras esse affirmantes, volo breviter et de omni reipublicæ nostræ constitutione, et de qualibet re singillatim, sicuti potero, sermonem proferre. Puto enim evidens fore, quod et ad pietatem et societatem inter homines servandam, et ad omnia humanitatis officia tuenda, prætereaque ad justitiam, et tolerantiam laborum, mortisque contemptum, optime factas habeamus leges. Rogo tamen eos qui in hanc scriptionem inciderint, ut non cum invidia lectionem adhibeant. Non enim proposui nosmetipsos laudibus prosequi; sed defensionem esse justissimam puto, ductam a legibus juxta quas adhuc vivimus, adversus eos, qui multa nobis eaque falsa objecerunt: præsertim quum Apollonius accusationem non continue sicut Apion instituit, sed sparsim et hinc inde per totam orationem. Quippe qui aliquando quidem nobis tanquam atheis et hominum osoribus conviciatur, aliquando vero iterum formidinem nobis exprobat: et e diverso rursus aliquando temerariæ audaciæ et amentię nos insinulat. Quin et nos e barbaris maxime omnium ineptos esse dicit: et propterea nos solos nihil ad vitæ emolumentum utile contulisse. Hæc autem omnia manifeste redargui posse existimo, si universa contra quam ab eo sunt dicta appareant et legibus imperata, et a nobis accurate admodum observata. Si vero coactus fuero mentionem facere legum contrariarum apud alios constitutarum, ob hoc merito culpandi sunt quibus in animo est nostra ut pejora cum iis conferre quæ apud alios sunt. Quibus neutrum puto relictum fore quod dicant, neque quod non eas habeamus le-

δαστάτους, οὐδ' ὡς οὐχὶ μάλιστα πάντων ἐμμένονεν τοῖς ἑαυτῶν νόμοις.

15. Μικρὸν οὖν ἀναλαβὼν τὸν λόγον τοῦτ' ἂν εἴποιμι πρῶτον, ὅτι τῶν ἀνόμως καὶ ἀτάκτως βιούντων οἱ τάξεως καὶ νόμου κοινωνίας ἐπιθυμηταὶ γενόμενοι καὶ πρῶτοι κατάρξαντες εἰκότως ἂν ἡμερότητι καὶ φύσει ἀρετῇ διενεγκεῖν μαρτυρηθεῖεν. Ἀμέλει πειρῶνται τὰ παρ' ἑαυτοῖς ἕκαστοι πρὸς τὸ ἀρχαιότατον ἀνάγειν, ἵνα μὴ μιμῆσθαι δόξωσιν ἑτέρους, ἀλλ' αὐτοὶ τοῦ ζῆν νομίμως ἄλλοις ὑφηγήσασθαι. Τούτων δὲ τοῦτον ἔχοντων τὸν τρόπον ἀρετὴ μὲν ἐστὶ νομοθέτου τὰ βέλτεστα συνιδεῖν καὶ πείσαι τοὺς χρησμένους περὶ τῶν ὑπ' αὐτῷ τιθεμένων, πλήθους δὲ τὸ πᾶσι τοῖς δόξωσιν ἐμμεῖναι, καὶ μὴτε εὐτυχίας μὴτε συμφοραῖς αὐτῶν μὴδὲν μεταβάλλειν. Φημι τοίνυν τὸν ἡμέτερον νομοθέτην τῶν ὁπουδηποῦτον μνημονευομένων νομοθετῶν προάγειν ἀρχαιοτάτη. Λυκούργον γὰρ καὶ Σόλωνες καὶ Ζάλευκος ὁ τῶν Λοκρῶν καὶ πάντες οἱ θαυμαζόμενοι παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἔχθες δὴ καὶ πρῶην ὡς πρὸς ἑκείνον παραβαλλόμενοι φαίνονται γεγονότες, ὅπου γέ μὴρ' αὐτὸ τοῖνομα πάλαι ἐγγινώσκετο τοῦ νόμου παρὰ τοῖς Ἕλλησι· καὶ μάρτυς Ὅμηρος οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως αὐτῷ χρησάμενος. Οὐδὲ γὰρ ἦν κατὰ τοῦτον, ἀλλὰ γνώμαις ἀορίστοις τὰ πλήθη διακρίτο καὶ προστάγμασι τῶν βασιλέων. Ἀφ' οὗ καὶ μέχρι πολλοῦ διέμεναι ἔθεσιν ἀγράφους χρώμενοι, καὶ πολλὰ τούτων αἰεὶ πρὸς τὸ συντυγχάνον μετατιθέντες. Ὁ δὲ ἡμέτερος νομοθέτης, ἀρχαιοτάτος γεγονώς (τούτο γὰρ δήπουθεν ὁμολογεῖται καὶ παρὰ τοῖς πάντα καθ' ἡμῶν λέγουσιν), ἑαυτὸν τε παρέσχεν ἀριστον τοῖς πλήθεσι ἡγεμόνα καὶ σύμβουλον, τὴν τε κατασκευὴν αὐτοῖς διὰ τοῦ βίου τῷ νόμῳ παραλαβὼν ἔπεισε παραδέξασθαι καὶ βεβαιωτάτην ἴσασι φυλαχθῆναι παρεσκευάσεν.

35. Ἰδῶμεν δὲ τῶν ἔργων αὐτοῦ τὸ πρῶτον μεγαλεῖον. Ἐκείνος γὰρ τοὺς προγόνους ἡμῶν, ἐπεὶ περ ἔδοξεν αὐτοῖς τὴν Αἴγυπτον ἐκλιποῦσιν ἐπὶ τὴν πατρίον γῆν ἐπανιέναι, πολλὰς τὰς μυριάδας παραλαβὼν ἐκ πολλῶν καὶ ἀμυγχανῶν διέσωσεν εἰς ἀσφάλειαν· καὶ γὰρ 40 τὴν ἀνδρῶν αὐτοῦ καὶ πολλὴν ψάμμον ἔδει διοδοιπορῆσαι, καὶ νικῆσαι πολέμους, καὶ τέχνα καὶ γυναικας καὶ λείαν ὁμοῦ σώζειν μάχομένους. Ἐν οἷς ἅπασι καὶ στρατηγὸς ἀριστος ἐγένετο καὶ σύμβουλος συνεωτάτος καὶ πάντων κηδεμὼν ἀληθέστατος. Ἄπαν δὲ τὸ πλῆθος εἰς ἑαυτὸν ἀνηρτήσθαι παρεσκεύασε, καὶ 45 περὶ πάντος ἔχων πεισθέντας αὐτοῦς τοῦ καλευθέντος, εἰς οὐδεμίαν οἰκίαν ἔλαβε ταῦτα πλεονεξίαν. Ἐν ᾧ μάλιστα τῷ καιρῷ δυνάμεις μὲν αὐτοῖς περιβάλλονται καὶ τυραννίδας οἱ προσεστηκότες, ἐθίζουσι δὲ τὰ πλήθη 50 μετὰ πολλῆς ἀνομίας ζῆν, ἐν τούτῳ τῆς ξηρουσίας ἑκείνος καθεστηκώς τοῦναντίον ὥρθη δεινὴ εὐσεβεῖν, καὶ πολλὴν εὐνοίαν τοῖς ἅπασιν ἐμπαρασχεῖν· οὕτως αὐτός τε τὰ μάλιστα τὴν ἀρετὴν ἐπιδείξων τὴν αὐτοῦ νομίζων καὶ σωτηρίαν τοῖς αὐτὸν ἡγεμόνα ποιοῦμενοις βεβαιωτάτην

ges, quarum ego summam in medium proferam; neque quod non maxime omnium in legibus propriis perseveremus.

15. Paulo ergo altius exorsus volo primum dicere quod ii qui ordinis et communium legum primi amatores exstiterunt, eis qui sine lege et ordine vivunt, mansuetudine et bonitate naturae non immerito praestantiores habeantur. Hinc fit quod singuli legum latores summam suis vetustatem tribui affectant, ut non imitatores aliorum videantur, sed ipsi potius aliis legitime vivendi duces exstitisse. Istis hunc in modum se habentibus, virtus quidem legislatoris est, quae optima sunt perspicere, et de constitutis in bonam opinionem adducere eos qui illis usuri sunt: populi vero, ut maneant in omnibus quae scita et iussa fuerint; et neque ex felicitate, neque ex calamitatibus horum aliquid immutare. Dico igitur nostrum legislatorem quoslibet qui memorantur legislatores antiquitate praecedere. Lycurgus enim, et Solon, et Zaleucus Locrensis, et omnes qui in admiratione sunt apud Graecos, non ita pridem exstitisse videntur, si illi conferantur: quando ne ipsum quidem legis nomen olim apud Graecos cognoscebatur; quod et testatur Homerus, qui nusquam in poesi sua isto est usus. Nihil quippe huiusmodi erat ipsius tempore, sed sententis non definitis, et regum jussis populi regebantur. Unde etiam longo tempore permansere consuetudinibus non scriptis utentes, multasque illarum semper, prout res ceciderit, subinde mutantes. Noster vero legislator, qui et antiquissimus (hoc etenim in confesso est etiam apud universos, qui omnia contra nos loquuntur), et semetipsum populo exhibuit ducem consultoremque praestantissimum; et totam vitae rationem lege complexus, eis suavitatem hanc libenter excipere, fecitque ut diligentissime observaretur a scientibus prudentibusque.

16. Primum autem videamus quod inter opera ejus magnificentum est. Ille enim progenitorum nostrorum, postquam eis visum est Aegypto relicta ad terram patriam revertere, quum multa millia assumpsisset, illos ex multis difficultatibus ad incolumitatem perduxit: nam et inaquosam eos et valde arenosam oportebat viam transire, et bella profligare, et liberos ac uxores cum praeda inter pugnandum servare. In quibus omnibus et ducem egregium et consiliarium sapientissimum se praestitit, et omnium curatorem verissimum. Fecit autem ut omnis ab ipso penderet multitudo, et quum omnia quae vellet iis persuadere posset, in nullo horum vindicavit sibi potestatem. Sed in quo maxime tempore potentiam quidem sibi comparant et tyrannidem occupant qui aliis praesunt, populum vero licenter admodum vivere assuefaciunt, in hac ille potestate constitutus, e contrario ipsum oportere pie vivere censuit, multumque benevolentiae populo praestare: ita se et ipsum maxime virtutem suam ostensurum esse existimans, et salutem certissimam illis daturum qui ipsum sibi ducem

παρέειν. Καλῆς οὖν αὐτῷ προαιρέσεως καὶ πράξεων
 μεγάλων ἐπιτυχανομένων εὐχότως ἐνομιζομεν ἡγεμόνα
 τε καὶ σύμβουλον θεῖον ἔχειν· καὶ πείσας πρότερον
 ἑαυτὸν ὅτι κατὰ τὴν ἑκείνου βούλησιν ἅπαντα πράττει
 5 καὶ διανοεῖται, ταύτην φρεσὶ δεῖν παντὸς ἐμποιῆσαι
 τὴν ὑπόληψιν τοῖς πλῆθεσιν. Οἱ γὰρ πιστεύσαντες
 ἐπισκοπεῖν Θεὸν τοὺς ἑαυτῶν βίους οὐδὲν ἀνέχονται ἐξα-
 μαρτεῖν. Τοιοῦτος μὲν δὴ τις αὐτὸς ἡμῶν ὁ νομοθέτης,
 οὐ γόης, οὐδ' ἀπατεῶν, ἀπερ λαιδοροῦντες λέγουσιν
 10 ἀδίκως, ἀλλ' οἷον παρὰ τοῖς Ἕλλησιν αὐχοῦσι τὸν
 Μῖνω γεγονέναι καὶ μετ' αὐτὸν τοὺς ἄλλους νομοθέτας.
 Οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν τοὺς νόμους *^κ ὑποτίθενται, ὁ δὲ γε
 Μῖνως ἔλεγεν ὅτι εἰς τὸν Ἀπόλλω καὶ τὸ Δελφικὸν αὐτοῦ
 μαντεῖον τὰς τῶν νόμων μαντείας ἀνέφερεν, ἦτοι τὰ-
 15 ληθὲς οὕτως ἔχειν νομιζόντες ἢ πείσειν ῥᾶον ὑπολαμ-
 βάνοντες. Τίς δ' ἦν ὁ μάλιστα κατορθώσας τοὺς νόμους,
 καὶ τίς ὁ δικαιοτάτος περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ πίστεως ἐπιτυ-
 χῶν, πάρεστιν ἐξ αὐτῶν κατανοεῖν τῶν νόμων ἀντιπα-
 ραβάλλοντας· ἥδη γὰρ περὶ τούτων λεχτέον. Οὐκοῦν
 20 ἀπειροὶ μὲν αἱ κατὰ μέρος τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν νόμων
 παρὰ τοῖς ἅπασιν ἀνθρώποις διαφοραὶ· οἱ μὲν γὰρ μο-
 ναρχίαις, οἱ δὲ ταῖς ὀλίγων δυναστείαις, ἄλλοι δὲ τοῖς
 πλῆθεσιν ἐπέτρεψαν τὴν ἐξουσίαν τῶν πολιτευμάτων.
 Ὁ δ' ἡμέτερος νομοθέτης εἰς μὲν τούτων οὐδοτιοῦν
 25 ἀπεῖδεν, ὡς δ' ἂν τις εἴποι βιασάμενος τὸν λόγον, θεο-
 κρατίαν ἀπέδειξε τὸ πολίτευμα, Θεῷ τὴν ἀρχὴν καὶ
 τὸ κράτος ἀναθεῖς, καὶ πείσας εἰς ἑκείνον ἅπαντας
 ἀφορᾶν ὡς ἄκτιον μὲν ἀπάντων ὄντα τῶν ἀγαθῶν, ὃ
 κοινῇ τε πᾶσιν ἀνθρώποις ἰδίᾳ τε ἑκάστοις ὑπάρχει,
 30 καὶ ὅσων ἔτυχον αὐτοῦ δεσθέντες ἐν ἀμυχανόις· λαθεῖν
 δὲ τὴν ἑκείνου γνώμην οὐκ ἔδον οὔτε τι τῶν πραττομέ-
 νων οὐδὲν οὐθ' ὧν ἂν τις παρ' αὐτῷ διανοηθεῖ. Ἄλλ'
 αὐτὸν ἀπέφηνε καὶ ἀγέννητον καὶ πρὸς τὸν αἰδίων χρόνον
 ἀναλλοιώτων, πάσης ἰδέας θνητῆς καλλεῖ διαφέροντα,
 35 καὶ δυνάμει μὲν ἡμῖν γνώριμον, ὅποσις δὲ κατ' οὐσίαν
 ἐστὶν ἀγνωστον. Ταῦτα περὶ Θεοῦ φρονεῖν οἱ σοφώ-
 τατοι παρ' Ἕλλησιν ὅτι μὲν ἐδιδάχθησαν, ἑκείνου τὰς
 ἀρχὰς παρασχόντος, ἔω νῦν λέγειν· ὅτι δ' ἐστὶ καλὰ καὶ
 πρέποντα τῇ τοῦ Θεοῦ φύσει καὶ μεγαλειότητι σφόδρα
 40 μεμαρτυρήκασιν. Καὶ γὰρ Πυθαγόρας καὶ Ἀναξαγόρας
 καὶ Πλάτων καὶ οἱ μετ' ἑκείνους ἀπὸ τῆς Στωῆς φιλό-
 σοφοι, καὶ μικροῦ δεῖν ἅπαντες οὕτω φαίνονται περὶ
 τῆς τοῦ Θεοῦ φύσεως πεφρονηκότες. Ἄλλ' οἱ μὲν πρὸς
 ὀλίγους φιλοσοφούντες εἰς πλῆθη δόξαις προκατελημ-
 45 μένα τὴν ἀλήθειαν τοῦ δόγματος ἐξενεγκεῖν οὐκ ἐτόλ-
 μησαν, ὁ δὲ ἡμέτερος νομοθέτης, ἅτε δὴ τὰ ἔργα πα-
 réχων τοῖς νόμοις σύμφωνα, οὐ μόνον τοὺς καθ' αὐτὸν
 ἐπεισεν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐξ ἑκείνων αἰεὶ γεννησομένοις τὴν
 περὶ τοῦ Θεοῦ πίστιν ἐνέφρυσεν ἀμετακίνητον. Αἴτιον
 50 δ' ὅτι καὶ τῷ τρόπῳ τῆς νομοθεσίας πρὸς τὸ χρήσιμον
 πάντων αἰεὶ πολλὸ διήνεγκεν· οὐ γὰρ μέρος τῆς ἀρετῆς
 ἐποίησε τὴν εὐσεβείαν, ἀλλὰ ταύτης τὰ μέρη τὰλλα
 συνεῖδε καὶ κατέστησε· λέγω δὲ τὴν δικαιοσύνην, τὴν
 καρτερίαν, τὴν σωφροσύνην, τὴν τῶν πολιτῶν πρὸς ἄλ-

fecerunt. Itaque cum bonum ei propositum fuerit, et magnas
 res gesserit, jure censebamus eum ducem atque consiliarium
 Deum habere : et quum sibimet prius persuasisset quod
 secundum illius voluntatem omnia ageret atque mente agi-
 taret, credidit modis omnibus oportere ut etiam populus in
 ejusmodi opinionem adduceretur. Nam qui Deum suam
 vitam respicere credunt, nulla in re peccare sustinent.
 Hujusmodi quidem noster legislator fuit, non magus, non
 impostor, sicut conviciatores injuste pronunciant; sed qua-
 lem apud Græcos gloriantur fuisse Minoem, et post eum
 legislatores alios. Namque quidam eorum leges *positas a*
Deo dicebant : Minos vero ad Apollinem et Delphicum ejus
 oraculum legum vaticinia referebat, sive hoc verum esse
 credentes, sive hoc facile aliis persuasuros esse existiman-
 tes. Qui vero maxime perfectissimam legum rationem in-
 stituerit, et justissimam de Deo persuasionem habuerit, ex
 mutua legum ipsarum contentione quivis intelligat : jam
 enim tempus est ut ad eas veniamus. Enimvero infinita qui-
 dem, si singula expendantur, morum atque legum toto pas-
 sim hominum genere discrimina sunt. Alii quippe uni tan-
 tum, paucis quibusdam alii, alii denique populo summam
 reipublicæ potestatem commiserunt. At legislator noster,
 hisce neglectis omnibus, Theocraticam (licet eum hac voce
 tametsi paullo duriore uti) reipublicæ formam instituit :
 atque ita summo principatu Dei nomini attributo, id egit
 maxime ut in eo cunctorum oculi ac mentes acquiescerent,
 tanquam in eo qui et omnium honorum, seu quæ universæ
 hominum generi eveniunt, seu quæ privatim singuli, dif-
 ficilioribus suis temporibus, votis ac precibus impetrant,
 auctor et causa sit : adeo ut ejus cognitionem nullum
 omnino factum, cogitatio nulla fugere ac latere possit.
 Eum præterea quum ortu carere, tum nullam tota æter-
 nitate mutationem subire, omnis quoque mortalis formæ
 dignitatem pulchritudine superare, postremo ut sua nobis
 potestate notum, sic natura et essentia prorsus ignotum
 esse proficitur. Mitto sane Græcorum sapientissimos hu-
 jus de Deo sententiæ magistrum illum ac ducem habuisse :
 quam præclara· vero illa quamque Dei cum natura ac
 majestate conjuncta foret, gravissime testatum ipsi quoque
 reliquerunt. Pythagoras enim, et Anaxagoras, et Plato,
 quique Platonem excepere Stoici philosophi, ac ceteri
 prope omnes, in hujus de natura divina sententiæ commu-
 nionem societatemque venerunt. At enimvero, quum isti
 fere non nisi cum paucis philosopharentur, et dogmatis hu-
 jus veritatem in vulgus aliis jam opinionibus occupatum
 efferre metuerent : tum noster hic legislator, qui suarum
 ad legum æquitatem operum consensionem adjungeret, non
 eos modo qui sua ætate viverent, in eam secum mentem
 adduxit, verum etiam nepotibus ac posteris illorum omni-
 bus firmam hanc atque constantem de divino numine fidem
 insevit. Quod autem in ea legum suarum informatione
 fructum etiam fuerit longe quam ceteri majorem assequutus,
 eo maxime factum est, quod non religionem virtutis parti-
 aliquam fecerit, sed religionis potius alias partes esse quas-
 dam et viderit et vero statuerit : justitiam dico, patientiam,
 temperantiam, ac mutuum civium inter se rebus in omnibus

λήλους ἐν ἅπασι συμφωνίαν. Ἀπασαί γὰρ αἱ πράξεις καὶ διατριβαὶ καὶ λόγοι πάντες ἐπὶ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἡμῖν εὐσεβείαν ἔχουσι τὴν ἀναφορὰν· οὐδὲν γὰρ τούτων ἀνεξέταστον οὐδὲ ἀόριστον παρέλιπε. Δύο μὲν γὰρ εἰσι ἀπάσης παιδείας τρόποι καὶ τῆς περὶ τὰ ἔθνη κατασκευῆς, ὧν ὁ μὲν λόγων διδασκαλικὸς, ἕτερος δὲ ὁ διὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν ἔθων. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι νομοθέται ταῖς γνώμας διέστησαν, καὶ τὸν ἕτερον αὐτῶν, ὃν ἔδοξαν ἕκαστοι ἐλόμενοι, τὸν ἄλλον παρέλιπον, ὅσον

10 Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ Κρήτες ἔθεσις ἐπαίδευσον, οὐ λόγοις, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ σχεδὸν οἱ ἄλλοι πάντες Ἑλλη- νες, ὁ μὲν χρὴ πράττειν ἢ μὴ, προσέτασσον διὰ τῶν νόμων, τοῦ δὲ πρὸς αὐτὰ διὰ τῶν ἔργων ἐθίζειν ὠλιγώρησαν.

15 ιζ'. Ὁ δ' ἡμέτερος νομοθέτης ἄμφω ταῦτα συνήρμοσε κατὰ πολλὴν ἐπιμέλειαν· οὔτε γὰρ κωφὴν ἀπέλιπε τὴν τῶν ἔθων ἀσκήσιν, οὔτε τὸν ἐκ τοῦ λόγου νόμον ἀπρακτον εἶκασεν, ἀλλ' ἐκτὸς ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρεξάμενος τροφῆς καὶ τῆς κατὰ τὸ οἰκεῖον ἐκάστω

20 διαίτης, οὐδὲν οὔτε τῶν βραχυτάτων αὐτεξούσιον ἐπὶ ταῖς βουλήσεσι τῶν χρησομένων κατέλιπεν, ἀλλὰ καὶ περὶ σιτίων, ὅσων ἀπέχεσθαι χρὴ καὶ τίνα προσφέρεσθαι, καὶ περὶ τῶν κοινωνησόντων τῆς διαίτης, ἔργων τε εὐτονίας περὶ τὰς τέχνας καὶ τοῦμπαλιν ἀναπαύσεως

25 ὅρον ἔθηκεν αὐτοῖς καὶ κανόνα τὸν νόμον, ἵν' ὥσπερ ὑπὸ πατρὶ τοῦτοῦ καὶ δεσπότη ζῶντες μήτε βουλόμενοι μηδὲν μήθ' ὑπ' ἀγνοίας ἀμαρτάνωμεν. Οὐδὲ γὰρ τὴν ἀπ' ἀγνοίας ὑποτίμησιν ἠγέσχετο καταλιπεῖν, ἀλλὰ καὶ ἀλλιστοῦ καὶ ἀναγκαῖοις ἀποδέδειξε παιδευμάτων

30 τὸν νόμον, οὐκ εἰσάπαξ ἀκροασαμένους οὐδὲ δις ἢ πολ- λάκις, ἀλλ' ἐκάστης ἐβδομάδος τῶν ἄλλων ἔργων ἀφε- μένους ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν τοῦ νόμου ἐκέλευσε συλλέγεσθαι, καὶ τοῦτον ἀκριβῶς ἐκμανθάνειν· ὁ δὲ πάντες οἱ νομο- θέται εἰκόασι παραλιπεῖν.

35 ιη'. Καὶ τοσούτοι οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων ἀπέχουσι τοῦ κατὰ τοὺς οἰκείους ζῆν νόμους, ὥστε σχεδὸν αὐτοὺς οὐδ' ἴσασιν, ἀλλ' ὅταν ἐξαμάρτωσι, τότε παρ' ἄλλων μανθάνουσιν ὅτι τὸν νόμον παραβεβήκασι. Οἱ τε τὰς μεγίστας καὶ κυριωτάτας παρ' αὐτοῖς ἀρχὰς

40 διοικοῦντες ὁμολογοῦσι τὴν ἀγνοίαν· ἐπιστάτας γὰρ παρακαθίστανται τῆς τῶν πραγμάτων οἰκονομίας τοὺς ἑμπείριαν ἔχειν τῶν νόμων ὑπισχυομένους. Ἡμῶν δ' ὀντινοῦν εἰ τις ἔροτο τοὺς νόμους, ῥᾶον ἂν εἴποι πάντα ἢ τοῦνομα τὸ ἑαυτοῦ. Τοιγαροῦν ἀπὸ τῆς πρώ- τῆς ἐκτὸς αἰσθήσεως αὐτοὺς ἐκμανθάνοντες ἔχομεν ἐν

45 ταῖς ψυχαῖς ὥσπερ ἐγκεχαρσμένους. Καὶ σπάνιος μὲν ὁ παραβαίνειν, ἀδύνατος δ' ἢ τῆς κολάσεως παραί- τησις.

ιθ'. Τοῦτο πρῶτον ἀπάντων τὴν θαυμαστὴν ὁμό- τῃαν ἡμῖν ἐμπεποίηκεν. Τὸ γὰρ μίαν μὲν ἔχειν καὶ τὴν αὐτὴν δόξαν περὶ Θεοῦ, τῷ βίῳ δὲ καὶ τοῖς ἔθεσι μηδὲν ἀλλήλων διαφέρειν, καλλίστην ἐν ἔθεσι ἀνθρώ- πων συμφωνίαν ἀποτελεῖ. Παρ' ἡμῖν γὰρ μόνους οὔτε περὶ τοῦ Θεοῦ λόγους ἀκούσεται τις ἀλλήλοις

conjunctionem. Quippe quod actionum, studiorum ac ser- monum omnium rationes ex una divini numinis religione suspensas habere nos oporteat : quum nihil penitus aut non expensum, aut non definitum constitutumque religue- rit. Nam quum duæ omnino sint cujusvis disciplinæ, ac morum instituendorum viæ, quarum altera præceptis, al- tera conformatione vitæ continetur : ceteri quidem legisla- tores, dissidentium opinionum varietate distracti, atque alteram utram suo quisque sensu viam sequuti, alteram omisere. Ita igitur Lacedæmonii simul et Cretenses moribus ipsis docebant, non præceptis : Athenienses autem Græci- que propemodum universi, quid agendum esset, quidve fugiendum, legibus edicebant, suos tamen ad utrumque re- bus ipsis consuefacere negligebant.

17. At legislator hic noster præcipuo quodam studio ambo ista conjunxit : dum neque mutam vitæ morumque conformationem reliquit, neque legis præcepta operum so- cietate carere permisit ; sed, jam inde ab ipsomet alimenti genere, et domestica singulorum victus ratione auspicatus, ne minutissimum quidem aliquid eorum qui illis uterentur potestatis et arbitrii facere voluit : imo quibus abstinendum cibis, quibus item vesci liceat, quinam in victus commu- nationem ac societatem vocandi, quam in operibus conten- tionem adhibere, quem in otio tenere modum oporteat, certis quasi legis finibus regulisque descripsit : uti sub ejus tanquam parentis cujusdam aut dominæ imperio nutuque viventes, nihil omnino vel malitia vel iguoratione peccemus. Ita ne ignorationem illam, velut aliquam deprecandæ pœnæ speciem, relinqueret, longe pulcherrimum nobis maximeque necessarium disciplinæ genus legem ipsam esse voluit : nec satis id futurum putavit, ut semel, iterum aut sæpius eam audivissemus, nisi hebdomadis quoque singulis ab alio quolibet opere feriatos omnes ad illam dum recitare- tur audiendam, animoque penitus informandam, conve- nire juberet. Id quod ab reliquis omnibus legumlatoribus prætermisum videmus.

18. Ac tantum plerique mortalium a vita suarum ex legum præceptis instituenda absunt, ut in summa fere il- larum ignoratione versentur, atque ubi peccaverint, eas tum demum abs se violatas, ex aliis intelligant. Quam igno- rantiam summi quoque et principes eorum magistratus con- stitunt, dum eos rerum administrationi præesse potissimum ac sibi assidere volunt, qui præcipuam quandam legum pe- ritiam præ se ferant. At ex nostris, quemcumque de legum nostrarum capitibus interroges, universas facilius quam suum ipse nomen edisseret. Proinde eas jam usque ab ea qua primum aliquid sentire cepimus ætate, haustas, mentibus deinceps inustas quodammodo impressasque te- nemus. Ac rari admodum sunt qui eas violent ; qui au- tem violarit, nulla prorsus ei deprecandæ pœnæ ratio su- perest.

19. Atque hic admirabilis inter nos animorum consen- sionis fons est præcipuus. Nam et idem omnes de Deo sentire, et nullo vitæ morumque dissidio laborare, id vero pulcherrimam ac jucundissimam hominibus animorum stu- diorumque conjunctionem afferre solet. Enimvero soli omnino sumus, apud quos neque discrepantes unquam de

ὑπεναντίους, ὁποῖα πολλὰ παρ' ἑτέροις (οὐδ' ὑπὸ τῶν
 τυγόντων μόνον κατὰ τὸ προσπεσόν ἑκάστῳ λέγεται
 πάθος, ἀλλὰ καὶ παρὰ τισι τῶν φιλοσόφων αὐτῶν τε-
 τάλμῃται, τῶν μὲν τὴν ὁλὴν τοῦ Θεοῦ φύσιν ἀναιρεῖν
 5 τοῖς λόγοις ἐπικειρηκόντων, ἄλλων δὲ τὴν ὑπὲρ ἀν-
 θρώπων αὐτοῦ πρόνοιαν ἀφαιρουμένων), οὗτ' ἐν τοῖς
 ἐπιτηδεύμασι τῶν βίων ὀφεται διαφορὰν, ἀλλὰ κοινὰ
 μὲν ἔργα πάντων παρ' ἡμῖν, εἰς δὲ ὁ λόγος ὁ τῷ νόμῳ
 συμφωνῶν περὶ Θεοῦ, πάντα λέγων ἐκείνων ἐφορᾷν.
 10 Καὶ μὴν περὶ τῶν κατὰ τὸν βίον ἐπιτηδευμάτων ὅτι
 δεῖ πάντα τὰ ἄλλα τέλους ἔχειν τὴν εὐσέβειαν καὶ γυ-
 ναικῶν ἀκούσειεν ἂν τις καὶ τῶν οἰκετῶν.

κ'. Ὅθεν δὴ καὶ τὸ προφερόμενον ἡμῖν ὑπὸ τινων
 ἔγκλημα, τὸ δὴ μὴ καινῶν εὐρετὰς ἔργων ἢ λόγων
 15 ἄνδρας παρασχεῖν, ἐντεῦθεν συμβέβηκεν. Οἱ μὲν γὰρ
 ἄλλοι τὸ μὴδὲν τῶν πατρίων ἐμμένειν καλὸν εἶναι
 νομίζουσι, καὶ τοῖς μάλιστα τολμῶσι ταῦτα παραβαί-
 νειν σαφῆς δεινότητά μαρτυροῦσιν· ἡμεῖς δὲ τὸν ἀντίον
 μίαν εἶναι καὶ φρόνησιν καὶ ἀρετὴν ὑπειλήφμεν τὸ
 20 μὴδὲν ὁλως ὑπεναντίον μῆτε πρᾶξι μῆτε διανοηθῆναι
 τοῖς ἐξ ἀρχῆς νομοθετηθεῖσιν. Ὅπερ εἰκότως ἂν εἴη
 τεκμήριον τοῦ κάλλιστα τεθῆναι τὸν νόμον. Τὰ γὰρ
 μὴ τοῦτον ἔχοντα τὸν τρόπον αἱ πείραι δεόμενα διορ-
 θώσεως ἐλέγχουσιν.

25 κα'. Ἡμῖν δὲ τοῖς πεισθεῖσιν ἐξ ἀρχῆς τεθῆναι τὸν
 νόμον κατὰ Θεοῦ βούλησιν, οὐδ' εὐσεβὲς ἦν εἶ τι τοῦτο
 μὴ φυλάττειν. Τί γὰρ αὐτοῦ τις ἂν μετακινήσειεν, ἢ
 τί κάλλιον ἐξεύροι, ἢ τί παρ' ἑτέρων ὥς ἀμεινον ἐξε-
 νέγκοι; ἄρα γε τὴν ὁλὴν κατὰστασιν τοῦ πολιτεύμα-
 30 τος; καὶ τίς ἢ καλλίον ἢ δικαιοτέρα γένοιτο τῆς Θεὸν
 μὲν ἡγεμόνα τῶν ὁλῶν ἡγεῖσθαι πεποιημένης, τοῖς
 ἱερεῦσι δὲ κοινῇ μὲν τὰ μέγιστα διοικεῖν ἐπιτροπύουσης,
 τῷ δὲ πάντων ἀρχιερεῖ πάλιν αὖ πεπιστευκυίας τὴν τῶν
 ἄλλων ἱερέων ἡγεμονίαν; οὐς οὐ κατὰ πλῆθυν οὐδέ
 35 τισιν ἄλλαις προὔχοντας αὐτομάτως πλεονεξίας πρῶτον
 εὐθὺς ὁ νομοθέτης ἐπὶ τὴν τιμὴν ἔταξεν, ἀλλ' ὅσοι τῶν
 μετ' αὐτοῦ πειθοῖ τε καὶ σωφροσύνῃ τῶν ἄλλων διέ-
 φερων, τούτοις τὴν περὶ τὸν Θεὸν μάλιστα θεραπείαν
 ἐνεχείρισεν. Τούτοις δ' ἦν καὶ τοῦ νόμου καὶ τῶν
 40 ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἀκριβοῦς ἐπιμέλεια· καὶ γὰρ
 ἐπόπται πάντων καὶ δικασταὶ τῶν ἀμφισητούμε-
 νων καὶ κολασταὶ τῶν κατέγνωσμένων οἱ ἱερεῖς ἐτά-
 χθησαν.

κβ'. Τίς ἂν οὖν ἀρχὴ γένοιτο ταύτης ὁσιωτέρας; τίς
 45 δὲ Θεῷ τιμὴ μᾶλλον ἀρμόζουσα; παντὸς μὲν τοῦ πλή-
 θους κατεσκευασμένου πρὸς τὴν εὐσέβειαν, ἐξαίρετον δὲ
 τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἱερέων πεπιστευμένων, ὥσπερ δὲ
 τελετῆς τινος τῆς ὁλῆς πολιτείας οἰκονομουμένης; ἀ-
 γὰρ ὁλίγων ἡμερῶν ἀριθμὸν ἐπιτηδεύοντες ἀλλόφυλοι
 50 φυλάττειν οὐ δύνανται, μυστήρια καὶ τελετὰς ὀνομά-
 ζοντες, ταῦτα μετὰ πολλῆς ἡδονῆς καὶ γνώμης ἀμε-
 ταπίστου φυλάττομεν ἡμεῖς διὰ τοῦ παντὸς αἰῶνος.
 Τίνες οὖν εἰσιν αἱ προρρήσεις καὶ ἀπαγορεύσεις;
 ἀπλᾶι τε καὶ γνώριμοι. Πρώτῃ δ' ἡγείται περὶ Θεοῦ,

Deo sententias audies, quod apud alios frequentissimum
 est (nec enim vulgaris tantum ac plebeius quilibet, prout
 peculiaris animi sensus impulerit, de Deo loquitur; sed
 hoc temeritatis vitium ad nonnullos etiam philosophos
 permanavit, quorum alii omnem Dei naturam funditus ex-
 terminare conati sunt, alii eundem omni hominum cura
 providentiaque spoliaverunt), nec ullum in vitæ rationibus
 dissidium videbis: imo vero, quum summa quædam apud
 nos omnium sit operum functionumque communio, tum
 vox similiter eadem et cum ipsa lege de Deo consentiens,
 quæ omnia divini oculi sapientia regi proficitur. Ac quod
 ad vitæ instituta spectat, ex ipsis quoque mulierculis ac
 mancipiis intelliges, nihil non ex ceteris ad unum reli-
 gionis finem esse referendum.

20. Atque hinc profectum illud est, quod a nonnullis
 probro nobis et crimini vertitur, neminem ex nobis ullum
 aut novæ orationis, aut operis novi auctorem prodisse.
 Nam ceteri quidem, in nulla patriarum consuetudinum
 acquiescere, præclarum quiddam ac laude dignum arbi-
 trantur, eosque potissimum qui aliquid earum labefactare
 conantur, a singulari prudentiæ vi sollertiæque commendant:
 nos contra, unam hanc et prudentiam et virtutem esse
 statuimus, nihil omnino quod cum legibus ante sancitis
 quoquo modo pugnet, aut invehere aut moliri. Quod sane
 argumento certissimo est, optime conditam hanc fuisse le-
 gem. Quæ enim secus instituta sunt, ea correctione indi-
 gere, experientia comprobatur.

21. At nos, qui hanc primam legem ex divinæ voluntatis
 arbitrio latam fuisse credimus, hanc deinceps violare sine
 impietate non possumus. Et vero, quid tandem aut ex ea
 mutare quis possit, aut excogitare melius, aut ab aliis con-
 venientius mutuari? Num forte genus ipsum reipublicæ
 totum immutabit? At quodnam, obsecro, possit eo vel me-
 lius vel æquius institui, quod Deum quidem rerum univer-
 sarum moderatorem constituat, sacerdotes vero ita publicæ
 maximorum negotiorum administrationi præficiat, ut illis
 ipsis sacerdotibus summum omnium pontificem præesse
 velit? quod eosdem ab ipso jam initio legislator, non pro
 census magnitudine, aut aliarum ejusmodi rerum, quam
 fortuna pepererit, copia, in tanto honoris gradu collocari
 voluerit, sed iis duntaxat suorum qui aliis partim orationis
 vi, partim etiam æquitate morum anteirent, divini cultus
 ritus commiserit. Ab his autem accurata et legis et reli-
 quorum institutorum conservatio fiebat; quum et summi
 omnium quasitores, et controversiarum iudices, et damna-
 torum punitores constituti sacerdotes essent.

22. Quodnam igitur imperii genus hoc sanctius esse
 queat? aut qui Deo cultus convenientior exhiberi? ubi non
 multitudo tantum universa ad pietatem studiosissime infor-
 metur, sed etiam insignis quædam a sacerdotibus in rerum
 administratione diligentia exigatur, et solemnem sacri
 alicujus festi religionem tota reipublicæ ratio imitetur?
 nam quæ alienigenæ paucis aliquot diebus, mysteria ap-
 pellantes statasque ceremonias, custodire non possunt, ea
 nos perpetuo quum suavissime, tum etiam constantissime
 retinemus. Quænam vero et ejusmodi sunt nostra illa
 vel edicta vel interdicta? Simplicia prorsus et illustria.
 Princeps quidem et caput omnium illud est, quod ita de

λέγουσα, ὁ Θεὸς ἔχει τὰ πάντα παντελὴς καὶ μακάριος, αὐτὸς ἑαυτῷ καὶ πᾶσιν αὐτάρκης, ἀρχὴ καὶ μέσα καὶ τέλος πάντων· οὗτος ἔργοις μὲν καὶ χάρισιν ἐναργὴς καὶ παντὸς οὐτινοσοῦν φανερώτερος, μορφὴν δὲ καὶ μέγεθος ἡμῖν ἀφανέστατος· πᾶσα μὲν γὰρ ὕλη πρὸς εἰκόνα τὴν τούτου, καὶ ἡ πολυτελής, αἷμος, πᾶσα δὲ τέχνη πρὸς μιμήσεως ἐπίνοιαν ἀτεχνος· οὐδὲν ὅμοιον οὐτ' ἐπινοοῦμεν οὐτ' εἰκάζειν ἐστὶν ὅσιον. Ἔργα βλέπομεν αὐτοῦ, φῶς, οὐρανὸν, γῆν, ἥλιον καὶ σελήνην, ὕδατα, ζῶων γενέσεις, καρπῶν ἀναδόσεις. Ταῦτα ὁ Θεὸς ἐποίησεν οὐ χερσίν, οὐ πόνοις, οὐδὲ τινων συνεργασμένων ἐπιδεηθείς, ἀλλ' αὐτοῦ καλὰ θελήσαντος καλῶς ἦν εὐθὺς γεγονότα. Τούτῳ δεῖ πάντας ἀκολουθεῖν καὶ θεραπεύειν αὐτὸν ἀσκούντας ἀρετὴν· τρόπος γὰρ τοῦ θεραπεύειν οὗτος δοσιτάτος.

κγ'. Εἰς γὰρ ἐνὸς Θεοῦ (φίλον γὰρ αἰεὶ παντὶ τὸ ὅμοιον), κοινὸς ἀπάντων κοινὸς Θεοῦ ἀπάντων. Τοῦτον θεραπεύουσι μὲν διὰ παντὸς οἱ ἱερεῖς, ἡγείται δὲ τούτων ὁ πρῶτος δὲ κατὰ γένος· οὗτος μετὰ τῶν συνιερέων οὕσει τῷ Θεῷ, φυλάξει τοὺς νόμους, δικάσει περὶ τῶν ἀμφισβητούμενων, κολάσει τοὺς ἐλεγχθέντας ἐπ' ἀδικίᾳ. Ὁ δὲ γε τούτῳ μὴ πειθόμενος ὑφάξει δίκην ὡς εἰς τὸν Θεὸν αὐτὸν ἀπειθῶν. Οὐόμεν τὰς θυσίας οὐκ εἰς πληρωσιν ἑαυτῶν καὶ μέθην (ἀβούλητα γὰρ τῷ Θεῷ τάδε, καὶ πρόσφασις ἂν ὕβρεως γένοιτο καὶ πολυτελείας), ἀλλὰ σώφρονας, εὐτάκτους, εὐσταλείς, ὅπως μάλιστα σωφρονῶσι. Καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις ὑπὲρ τῆς κοινῆς εὐχέσθαι δεῖ πρῶτον σωτηρίας, εἴθ' ὑπὲρ ἑαυτῶν (ἐπὶ γὰρ κοινωνίᾳ γεγόμενα), καὶ ταύτην ὁ προτιμῶν τοῦ καθ' 30 ἑαυτὸν ἰδίῳ μάλιστα εἴη Θεῷ κεχαρισμένος. Παράκλησις δὲ πρὸς τὸν Θεὸν ἔστω διὰ τῆς εὐχῆς καὶ δέησις οὐχ ὅπως διδῶ τὰ ἀγαθὰ (δέδωκε γὰρ αὐτὸς ἑκὼν καὶ πᾶσιν εἰς μέσον κατέθηκεν), ἀλλ' ὅπως δέχεσθαι δυνατόμεθα καὶ λαβόντες φυλάττωμεν. Ἀγναίς ἐπὶ ταῖς 35 θυσίαις διήρτηκεν ὁ νόμος ἀπὸ κήδους, ἀπὸ λέχους, ἀπὸ κοινωνίας τῆς πρὸς γυναῖκα, καὶ πολλῶν ἄλλων, ἃ μακρὸν ἂν εἴη νῦν γράφειν. Τοιοῦτος μὲν ὁ περὶ Θεοῦ καὶ τῆς ἐκείνου θεραπείας λόγος ἡμῖν ἔστιν, ὁ δ' αὐτὸς ἅμα καὶ νόμος.

40 κδ'. Τινες δὲ οἱ περὶ γάμων; μῆτιν μόνην οἶδεν ὁ νόμος κατὰ φύσιν τὴν πρὸς γυναῖκα, καὶ ταύτην εἰ μέλλοι τέκνων ἕνεκα γίνεσθαι· τὴν δὲ πρὸς ἀρρενας ἐστύγχε, καὶ θάνατος τὸ ἐπιτίμιον, εἰ τις ἐπιχειρήσειεν. Γαμεῖν δὲ κελεύει μὴ προικὶ προσέχοντας, 45 μηδὲ βιαίαις ἀρπαγαῖς, μηδ' ἂν δόλῳ καὶ ἀπάτῃ πείσαντας, ἀλλὰ μνηστεύειν παρὰ τοῦ δοῦναι κυρίου καὶ κατὰ συγγένειαν ἐπιτίμειν. Γυνὴ δὲ χείρων, φησὶν, ἀνδρὸς εἰς ἅπαντα. Τοιγαροῦν ὑπακουέτω, μὴ πρὸς ὕβριν, ἀλλ' ἵνα ἀρχηται· Θεὸς γὰρ ἀνδρὶ τὸ κράτος 50 ἔδωκε. Ταύτην συνείνειν δεῖ τὸν γήμαντα μόνῃ, τὸ δὲ τὴν ἄλλω περὶν ἀνόσιον. Εἰ δέ τις τούτῳ πράξειεν, οὐδεμία θανάτου παραιτήσις, οὐτ' εἰ βιάσαιτο παρθένον ἑτέρῳ προσωμολογημένην, οὐτ' εἰ πείσαιτο γεγαμημένην· τέκνα τρέφειν ἅπαντα προσέταξε. Καὶ γυναῖξιν ἀπέιπε

Deo statuit: Deum universa complecti; perfectissimum illum esse atque beatissimum; sibi ipsi ac ceteris omnibus satis unum esse, principium, media, finemque cunctorum: eundem ut operibus ac beneficiis conspicuum, imo rerum omnium longe nobilissimum, ita quum figura, tum etiam magnitudine nobis ignotissimum: materiam omnem, ut genere ipso pretiosissima, vilem, si ad ejus imaginem exigatur, futuram; artem etiam omnem, si ad illius imitationem aspires, inertem facere: nihil ejus simile nec videri, nec cogitari fas esse. Hujus tamen opera sub aspectum cadere, lumen, cælum, terram, solem, lunam, aquas, animalium procreationes, fructuumque proventus: hæc autem a Deo non manibus, non labore ullo, non precaria cujusquam opera, sed uno voluntatis suæ nutu perfecta continuo, proque eo ac statuerat, bonitate sortita esse. Ad illum omnes adhaerescere, unum virtutis exercitio colere oportere, quod ea cultus divini ratio sanctissima sit.

23. Unius Dei templum unum esse (quod simili simile delectetur), adeoque commune cum omnibus, quia Numini omnium communi sacrum. Ac sacerdotum quidem proprias ejus placandi partes esse, iis tamen unum semper aliquem præesse genere principem, qui cum aliis sacerdotibus Deo sacrificet, leges custodiat, si quid erit controversum arbitrio definat, peractos denique reos justo supplicio coerceat. Ei qui minus paruerit, penam huic luendam esse quasi adversus Deum impie fecerit. Ceterum ea sacrificiorum lex est, uti ne ipsis ad ebrietatis turpitudinem abutamur (nam horret id Deus, tum vero et injuriarum et luxus occasionem præbet); verum modica, honesta, et sobria illa sint oportet, ut qui sacra faciunt, maxime modestiam præ se ferant. Jam inter sacrificandum, in primis pro communi, tum pro sua cuique salute nuncupanda vota sunt (nam ad mutuam societatem nati sumus); et qui illam sua vita potiore habuerit, is Deum sibi maxime conciliet. Porro votorum ac precationum summa hæc sit, non uti beneficia nobis conferat (conferat enim ille per sese, atque omnibus passim ingerit), verum ut ea quum rite accipere, tum diligenter conservare possimus. Ad extremum cui sacrificium faciendum erit, ei lex certa quædam præscribit lustrationum genera, quibus, susceptæ si quæ sint ex funere, lecto, uxoris consuetudine, et aliis multis rebus, quas nunc recensere longum esset, labes expientur. Atque hujusmodi nobis de Deo doctrina et divini cultus tradita ratio est, quæ legis simul vim obtinet.

24. De nuptiis vero quid? Eam tantum consuetudinem, quam cum uxore natura concedit, lex nostra probat, modo tamen ea prolis suscipiendæ causa ineatur: at marium cum maribus congressiones exsecratur, ejusque flagitii reos capitali supplicio damnat. Ceterum in matrimonio neque dotis rationem haberi, neque per vim rapi conjugem, neque dolo malo pellici vult; sed ab eo qui collocandæ potestatem habeat, postulari, sic tamen ut cognationis ratio habeatur. Ac mulier quidem, inquit scriptura, viro per omnia deterior est. Viro igitur obtemperet, non tamen contumeliæ causa, sed ut alterius imperium ac ductum sequatur: vim enim et potestatem viro Deus concessit. Unius porro tantum, quæcum conjunctus fueris, expetenda consuetudo est; alterius enim uxorem temptare, nefas. Quod in scelus si quis incidit, certum ei capitis supplicium: ut si quis aut virginis desponsæ culpam vim obtulerit, aut alii nuptam illeixerit; liberorum quicquid suspectum erit, educari lex jubet. Velat ne qua mulier

μήτ' ἀμβλοῦν τὸ σπαρὲν μήτε διαφθείρειν, ἀλλὰ ἦν φανεῖν, τεκνοκτόνος ἂν εἴη ψυχὴν ἀφανίζουσα καὶ τὸ γένος ἐλαττοῦσα. Τοιγαροῦν εἰ τις ἐπὶ λόγος ἢ φθορὰν παρέλθοι, καθαρὸς εἶναι οὐ δύναται. Ἡ καὶ μετὰ τὴν νόμιμον συνουσίαν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἀπολού-
 5 σασθαι κελεύει ὁ νόμος. Ψυχῆς τε γὰρ καὶ σώ-
 ματος ἐγγίνεται μολυσμὸς, ὥς πρὸς ἄλλην χώραν ὑποβαλόντων. Καὶ γὰρ ἐμφυομένη σώμασι κακοπαθεῖ ἡ ψυχὴ, καὶ τούτων αὖ πάλιν ὥς θανάτῳ διακριθεῖσα.
 10 Δι' ὅπερ ἐγγείας ἐπὶ πᾶσι τοῖς τοιοῦτοις προσέτα-
 ξεν.

κε'. Οὐ μὴν οὐδ' ἐπὶ ταῖς τῶν παίδων γενέσεσιν ἐπέτρεπεν εὐωχίας συνάγειν καὶ προφάσεις ποιεῖσθαι μέθης, ἀλλὰ σώφρονα τὴν ἀρχὴν εὐθὺς τῆς τροφῆς
 15 ἔταξε καὶ γράμματα παιδεύειν ἐκέλευσε, περὶ τε τοῦ νόμου ἀναστρέφεσθαι καὶ τῶν προγόνων τὰς πράξεις ἐπίστασθαι, τὰς μὲν ἵνα μιμῶνται, τοῖς δ' ἵνα συν-
 τρεφόμενοι μήτε παραβαίνωσι μήτε σκῆψιν ἀγνοίας ἔχωσι.

20 κς'. Τῆς δ' εἰς τοὺς τετελευτηκότας προδύνησεν ὁσίας οὔτε πολυτελείας ἐναφίων οὔτε κατασκευαῖς μνημείων ἐπιφανῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τὴν κηδείαν προσέταξε τοῖς οἰκιστάτοις ἐπιτελεῖν. Πᾶσι δὲ τοῖς παρῴντι θαπτομένῳ τιδὸς καὶ συνελθεῖν καὶ συνα-
 25 ποδύρασθαι ἐποίησε νόμιμον, καθαίρειν δὲ καὶ τὸν οἶκον καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἀπὸ κήδους, ἵνα πλεῖστον ἀπέχη τοῦ δοκεῖν καθαρὸς εἶναι τις φόνον ἐργασά-
 μενος.

κζ'. Γονέων τιμὴν μετὰ τὴν πρὸς Θεὸν δευτέραν
 30 ἔταξε, καὶ τὸν οὐκ ἀμειβόμενον τὰς παρ' αὐτῶν χάρι-
 τας, ἀλλ' εἰς ὅτιον ἐκκλίνοντα, λιθασθησόμενον πα-
 ραδίδωσθαι κελεύει. Καὶ πάντος τοῦ πρεσβυτέρου τι-
 μὴν ἔχειν τοὺς νέους φησὶν, ἐπεὶ πρεσβύτατον ὁ Θεός.
 Κρύπτειν οὐδὲν ἔξ πρὸς φίλους· οὐ γὰρ εἶναι φιλίαν
 35 τὴν μὴ πάντα πιστεύουσιν. Κἂν συμβῇ δέ τις ἐχθρὰ
 τούτων ἀπαρρητὰ λέγειν κεκόλυκε. Δικάζων εἰ δῶρά
 τις λάβοι, θάνατος ἢ ζημία. Περιορῶν ἰκέτην, βο-
 θεῖν ἐνὸν, ὑπεύθυνος. Ὁ μὴ κατέθηκε τις, οὐκ ἀναι-
 ρήσεται. Τῶν ἀλλοτρίων οὐδενὸς ἄψεται· δανείσας,
 40 τόκον οὐ λήψεται. Ταῦτα καὶ πολλὰ τοῦτοις ὁμοία τὴν
 πρὸς ἀλλήλους ἡμῶν συνέχει κοινωνίαν.

κη'. Πῶς δὲ καὶ περὶ τῆς πρὸς ἀλλοφύλους ἐπιεικειᾶς ἐφρόνησεν ὁ νομοθέτης ἄξιον ἰδεῖν. Φανέται γὰρ
 45 ἀριστα πάντων προνοησάμενος, ὅπως μήτε τὰ οἰκεία
 διαφθείρωμεν, μήτε φθονήσωμεν τοῖς μετέχειν τῶν
 ἡμετέρων προαιρουμένοις. Ὅσοι μὲν γὰρ θέλουσιν
 ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἡμῖν νόμου ζῆν ὑπελθόντες, δέχεται
 φιλοφρόνως, οὐ τῷ γένει μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ προαιρέσει
 τοῦ βίου νομίζων εἶναι τὴν οἰκειότητα. Τοὺς δ' ἐκ πα-
 50 ρέρου προσιόντας ἀναμίγνυσθαι ταῖς συνθηκαῖς οὐκ ἠθέλησε.

κθ'. Τάλλα δὲ προείρηκεν ὧν ἔστιν ἡ μετάδοσις ἀναγκαῖα· πᾶσι παρέχειν τοῖς δεομένοις πῦρ, ὕδωρ,
 τροφὴν, ὁδοὺς φράζειν, ἄταφον μὴ περιορῆν. Ἐπιεικῇ

susceptum semen aut ejiciat, aut exstinguat : quæ secus faxit, pro liberorum interfectrice haberi vult, perinde ac si re ipsa et fletus vitam opprimeret, et generis sui propaga-
 tionem inhibuerit. Ergo si quis ad corruptionem stu-
 prumque processerit, mundus esse non potest. Imo etiam post viri ac mulieris legitimam conjunctionem lavare jubet lex. Animæ siquidem et corporis pollutio innascitur, ve-
 lut quasi ad aliam regionem animam demittant. Etenim anima corporibus insita male habet, atque ab iis iterum per mortem velut secernitur. Ideo lustrationes in omni hoc genere præcepit.

25. Jam nec liberorum natalitia lautioribus conviviiis celebrari voluit, ne ebrietati color inde aliquis quæreretur : sed eos ab ipsa jam ætate ineunte quum ad moderatum victum assuescere, tum literis informari, legisque præcepta simul et res majorum præclaras edoceri : ut harum ad imitationem excitentur, illa vero cum ipso lacte combibentes, nec deinceps violare conentur, nec eorum ignorationem excusare possint.

26. Defunctorum etiam justis ita prospexit, ut neque profusis sumptibus, neque illustrium sepulcrorum apparatu luxus aleretur : sed quæ funeri necessaria sunt, ea propinquieribus perficienda mandavit. Et quicunque, dum cadaver efferretur, illac iter haberent, si ut ad funebrem sese pompam comparent, lacrimasque suas adjungerent, pro lege sancivit. Domum præterea familiamque lustrari a funere voluit, ut ex eo jure quivis intelligeret, quam ille contaminatus haberetur qui cædem fecisset.

27. Liberorum erga parentes observantiam secundum a Dei cultu locum tenere jussit : et qui mutuum eorum beneficiis gratiam referre ulla in re neglexerit, eum lapidibus obruendum esse statuit. Junioribus suum erga seniores, quia omnium antiquissimus Deus, honorem imperavit. Amicis occultum mutuo nihil esse patitur, quod nulla ea sit amicitia, quæ amicorum fidei omnia non credat. Quodsi postea suboriantur inimicitia, eorum tamen arcana vulgari prohibet. Judex si munera acceperit, morte mulctatur. Qui supplicem, cui præsto esse potuisset, neglexerit, reus est. Quod non deposueris, auferre non licet. Alieni quicquam attingere nemo potest; nemo fœnus pro mutuo exigere. His multisque aliis vinculis mutua inter nos societas continetur.

28. Sed et operæ pretium fuerit videre, qua nos erga extraneos æquitare noster hic legislator esse voluerit. Quivis enim intelliget, omnium optime ab eo provisum id fuisse, uti nec patriorum ipsi rituum integritatem labefactemus, nec communionem rerumstrarum cupidis earum invidiamus. Quotquot enim legibus nostris vivere optaverint, omnes peramanter excipit, utique non solo genere, sed etiam voluntaria instituti societate communione istam contineri ratus. Qui vero non nisi obiter ad nos atque aliud agentes accederent, eos in consuetudinem penitus admitti noluit.

29. Cetera quoque edixit, quorum omnino copiam fieri necesse est : cujusmodi sunt, indigentibus ignem, aquam, cibumque præbere, monstrare viam, insepultum neminem

δὲ καὶ τὰ πρὸς τοὺς πολεμίους κριθέντα εἶναι. Οὐδὲ γὰρ ἐξ τῆν γῆν αὐτῶν πυρπολεῖν, οὐδὲ κόπτειν ἡμέρα δένδρα συγκεχώρηκεν· ἀλλὰ καὶ σκυλεύειν ἀπέτρηκε τοὺς ἐν μάχῃ πεσόντας. Καὶ τῶν αἰχμαλώτων προδύ-
 5 νόησεν ὅπως αὐτῶν ὕβρις ἀπῆ, μάλιστα δὲ γυναικῶν. Οὕτω δὲ ἡμερότητα καὶ φιλανθρωπίαν ἡμᾶς ἐπαίδευσεν, ὥς οὐδὲ τῶν ἀλόγων ζῶων ὠλιγόρηκεν. Ἀλλὰ μόνην μὲν ἀφῆκε τούτων χρῆσιν τὴν νόμιμον, πᾶσαν δ' ἐτέραν ἐκώλυσεν. Ἄ δ' ὅσπερ ἱκετεύοντα προσφεύγει
 10 τὰς οἰκίας, ἀπέπειν ἀνελεῖν. Οὐδὲ νεοττοῖς ἐπέτρεψε τοὺς γονέας αὐτῶν συνεξαίρειν· φείδεσθαι δὲ καὶ τῇ πολεμίᾳ τῶν ἐργαζομένων ζῶων, καὶ μὴ φονεύειν. Οὕτω πανταχόθεν τὰ πρὸς ἐπιείκειαν περιεσκεψάτο, διδασκα-
 15 λικοῖς μὲν τοῖς προειρημένοις χρῆσάμενος νόμοις, τοὺς δ' αὖ κατὰ τῶν παραβαινόντων τιμωρητικοὺς τάξας ἀνευ προβάσεως.

λ'. Ζῆμι γὰρ ἐπὶ τοῖς πλείστοις τῶν παραβαινόντων ἐστὶ θάνατος, ἂν μοιχεύσῃ τις, ἂν βιάσῃται κόρην, ἂν ἄρσενι τολμήσῃ πείραν προσφέρειν, ἂν ὑπομείνῃ
 20 παθεῖν πειρασθεῖς. Ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ δούλοις ὁμοίως ὁ νόμος ἀπαραίτητος. Ἀλλὰ καὶ περὶ μέτρων εἴ τις κακουργήσῃ, ἢ σταθμῶν, ἢ περὶ πράσεως ἀδίκου καὶ δόλῳ γενομένης, καὶ ὑφελιταί τις ἀλλότριον, καὶ ὃ μὴ κατέβηκεν ἀνελθαι· πάντων εἰσι κολάσεις, οὐχ οἷαι
 25 παρ' ἐτέροις, ἀλλ' ἐπὶ τὸ μείζον. Περὶ μὲν γὰρ γονέων ἀδικίας, ἢ τῆς εἰς τὸν Θεὸν ἀσεβείας, καὶ μέλλῃ τις, εὐθέως ἀπολλυται. Τοῖς μέντοι γε κατὰ τοὺς νόμους πάντα πράττουσι τὸ γέρας ἐστὶν οὐκ ἄργυρος, οὐδὲ χρυσός, οὐ μὴν οὐδὲ κοτίνου στέφανος, ἢ σελίνου, καὶ
 30 τοιαύτη τις ἀνακηρυξίς, ἀλλ' αὐτὸς ἕκαστος αὐτῷ τὸ συνεῖδός ἔχων μαρτυροῦν πεπίστευκε (τοῦ μὲν νομοθέτου προφητεύσαντος, τοῦ δὲ Θεοῦ τὴν πίστιν ἰσχυρὰν παρεσχότος) ὅτι τοῖς τοὺς νόμους διαφυλάξας, καὶ εἰ θεοὶ θηῆσκειν ὑπὲρ αὐτῶν προθύμως ἀποθανοῦσιν,
 35 ἔδωκεν ὁ Θεὸς γενέσθαι τε πάλιν καὶ βίον ἀμείνω λαβεῖν ἐκ περιτροπῆς. Ὡκνον δ' ἂν ἐγὼ νῦν ταῦτα γράφω, εἰ μὴ διὰ τῶν ἔργων ἅσιν ἦν φανερόν ὅτι πολλοὶ καὶ πολλὰκις ἤδη τῶν ἡμετέρων περὶ τοῦ μηδὲ βῆμα φθέγγασθαι παρὰ τὸν νόμον πάντα παθεῖν γεγναίως
 40 προείλοντο.

λα'. Καίτοι γε εἰ μὴ συμβεβῆκει γνώριμον ἡμῶν τὸ ἔθνος ἅσιν ἀνθρώποις ὑπάρχειν καὶ φανερῶ κεῖσθαι τὴν ἐθελούσιον ἡμῶν τοῖς νόμοις ἀκολουθίαν, ἀλλὰ τις ἢ συγγράψαι λέγων αὐτὸς ἀνεγίνωσκε τοῖς Ἕλλησιν, ἢ
 45 πού γε περιτυχεῖν ἔξω τῆς γινωσκομένης γῆς ἔφασκεν ἀνθρώποις, τοιαύτην μὲν ἔχουσι δόξαν οὕτω σεμνὴν περὶ τοῦ Θεοῦ, τοιοῦτος δὲ νόμοις πολλὴν αἰῶνα βεβαίως ἐμμεμενηκόσι, πάντας ἂν οἶμαι θαυμάσαι διὰ τὰς συνε-
 50 χεῖς παρ' αὐτοῖς μεταβολάς. Ἀμέλει τῶν γράψαι τι παραπλήσιον εἰς πολιτεῖαν καὶ νόμους ἐπιχειρησάντων, ὥς θαυμαστὰ συνθέντων κατηγοροῦσι, φάσκοντες αὐτοὺς λαβεῖν ἀδυνάτους ὑποθέσεις. Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους παραλείπω, φιλοσόφους, ὅσοι τι τοιοῦτον ἐν τοῖς συγ-
 γράμμασιν ἐπραγματεύσαντο. Πλάτων δὲ θαυμάζομε-

præterire. Imo quam quoque adversus hostes appellatos æquitatem constare voluit: dum nec illorum agros igne vastari, nec milites arbores succidi permisit; sed et eos, qui in acie cecidissent, a victoribus spoliari prohibuit. Et captivos, maximeque mulieres, ab injuriis viudicavit. Ac nos ita ad mansuetudinem et humanitatem repetitis longius præceptis condocēfecit, ut ne brutarum quidem animantium curam neglexerit. Nam ubi a legitimo, quem unum concedit, earum usu discesseris, omni alio interdixit. Si quæ supplicum instar nostras in ædes confugerint, eas interfici vetuit: aut parentes cum pullis e nido tolli, aut animantes illas, quarum opera homines uti solent, etiam in hostili solo mactari noluit. Tantopere benignitati consultum esse cupiebat, partim ferendis iis, quæ adhuc commemoratæ sunt, quæque ad morum informationem pertinent; legibus; partim aliis sancendis, quibus in superiorum violatores, citra excusationem omnem, pænæ statuuntur.

30. Pœnam enim capitis proposuit plurimis delinquentium, ut ei qui adulterium patraverit; qui puellæ vim attulerit; qui vel marem de stupro appellare ausus, vel appellanti sponte obsequutus sit. Exstat etiam de servis lex ejusmodi, quam deprecari nemo queat. De mensuris item atque ponderibus, si quis flagitium commiserit, aut injuste quiddam doloque malo vendiderit: qui vel ex rebus alienis furatus aliquid fuerit, vel quod abs se depositum non esset abstulerit: pœnæ omnium sunt non quales utique apud ceteros obtinent, sed quas summa fere severitas postulabat, constitutæ. Nam aut de parentum injuria, aut in Deum impietate, qui vel cogitavit, is ad mortem continuo rapitur. Jam qui legis ad præcepta rebus in omnibus adhærescunt, iis præmium est, non argentum, vel aurum, neque etiam corona ex oleastro, vel apio, aut aliquid ejusmodi præconium: sed conscientiæ quisque suæ testimonio freti, quod et legislator prædixit, et Deus certissimæ fidei pignore confirmavit, futurum omnino credant, ut illis qui leges constanter servaverint, proque eis, si opus sit mori, libenter strenueque mortem susceperint, et novum deinceps ortum, et vitæ vicissim alterius longeque melioris fructum Deus largiatur. Quæ sane ego nunc scribere reformidarem, nisi ex factis cognitum id omnibus intelligerem, hominum plerosque nostrorum, sæpiuscule, ne vel una sibi contra legem vocule excideret, omnia fortiter pertulisse.

31. Quod si non usque adeo in hominum cognitionem gens nostra venisset, neque singulare voluntatis studium, quo legibus obsequimur, in eorum oculis ac loce versaretur, si quis existeret, qui vel instituta nostra, quæ descripta abs sese diceret, Græcis audientibus recitaret, aut extra noti orbis terminos, in eos se alicubi homines incidisse narraret, qui quin tam graviter ac sublime de Deo sentirent, tum etiam iis legibus plura jam sæcula constantissime viverent: equidem in summa omnes admiratione tum futuros existimo, quum iis simul tam crebrarum apud se conversio-
 nam in mentem veniret. Enimvero qui ex illis simile quiddam de republica et legibus scribere conati sunt, eos quasi monstra quedam ac prodigia composuissent, et argumenta humanis viribus majora suscepissent, reprehendi ab omni-

νος παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ὥς καὶ σεμνότητι βίου διενεγ-
 κὼν καὶ δυνάμει λόγων, καὶ πειθοῖ πάντας ὑπεράρας
 τοὺς ἐν φιλοσοφίᾳ γεγονότας, ὑπὸ τῶν φασκόντων
 δεινούς εἶναι τὰ πολιτικὰ μικροῦ δεῖν χλευαζόμενος
 5 καὶ κωμωδοῦμενος διατελεῖ. Καίτοι τᾷκεῖνον σκοπῶν
 συγχῶς τις ἂν εὖροι βῆσιν ὅντα καὶ τὰς τῶν πολλῶν
 ἔγγιον συνθεσίας. Αὐτὸς δὲ Πλάτων ὁμολόγησεν ὅτι
 τὴν ἀληθῆ περὶ τοῦ Θεοῦ δοξάν εἰς τὴν τῶν ὄχλων ἀγνοίαν
 οὐκ ἦν ἀσφαλὲς ἐξενεγκεῖν. Ἀλλὰ τὰ μὲν Πλάτωνος
 10 λόγους τινὰς εἶναι κενούς νομίζουσι, κατὰ πολλὴν ἐξου-
 σίαν κεκαλλιγραφημένους. Μάλιστα δὲ τῶν νομοθετῶν
 Λουκουρῶν τε θαυμάζουσι καὶ τὴν Σπάρτην ἅπαντες
 ὁμνοῦσιν ὅτι τοῖς ἐκείνου νόμοις ἐπὶ πλεῖστον ἐνεκαρτέ-
 15 ῳρηται εἶναι, τὸ πείθεσθαι τοῖς νόμοις. Οἱ δὲ Λακε-
 δαιμονίους θαυμάζοντες τὸν ἐκείνων χρόνον ἀντιπα-
 ραβάλλεσσαν τοῖς πλείοσιν ἢ διαχιλίοις ἔτεσι τῆς ἡμετέ-
 ρας πολιτείας, καὶ πρόσθε λογίζεσθωσαν ὅτι Λακεδαι-
 μονίαι μὲν ὅσον ἐφ' ἑαυτῶν χρόνον εἶχον τὴν ἐλευθερίαν,
 20 ἀκριβῶς ἐδοξάν τοὺς νόμους διαφυλάττειν· ἐπεὶ μέντοι
 περὶ αὐτοὺς ἐγένοντο μεταβολαὶ τῆς τύχης, μικροῦ δεῖν
 ἅπαντων ἐξελάθοντο τῶν νόμων. Ἡμεῖς δ' ἐν τύχαις
 μυρίαί γε γονότες, διὰ τὰς τῶν βασιλευσάντων τῆς
 Ἀσίας μεταβολάς, οὐδ' ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῶν δεινῶν
 25 τοὺς νόμους προὔδομεν, οὐκ ἀργίας οὐδὲ τρυφῆς αὐτοὺς
 χάριν περιέποντες, ἀλλ' εἴ τις ἐθέλοι σκοπεῖν, πολλῶ
 τινι τῆς δοκούσης ἐπιτετάχθαι Λακεδαιμονίαις καρτε-
 ρίας μελίζοντας ἀθλοῦς καὶ πόνους ἡμῖν ἐπιτιθέντας. Οἱ
 μὲν γε μήτε γῆν ἐργαζόμενοι μήτε περὶ τέχνας πονοῦν-
 30 τε, ἀλλὰ πάσης ἐργασίας ἀφροῖ, λιπαροί, καὶ τὰ σώ-
 ματα πρὸς κάλλος ἀσκούντες, ἐπὶ τῆς πόλεως διήγον,
 ἄλλοις ὑπηρεταῖς πρὸς ἅπαντα τὰ τοῦ βίου χρώμενοι
 καὶ τροφῇ ἐτοίμῃ παρ' ἐκείνων λαμβάνοντες. Ἐφ'
 ἦν δὴ τοῦτο μόνον τὸ καλὸν ἔργον καὶ φιλόφρονον,
 35 ἅπαντα καὶ πράττειν καὶ πάσχειν ὑπομένοντες, τὸ κρα-
 τεῖν πάντων ἐφ' οὓς ἂν στρατεύωσιν. Ὅτι δὲ μὴδὲ
 τοῦτο κατάρθρωσαν, εἴω λέγειν· οὐ γὰρ καθ' ἓνα μό-
 νον, ἀλλὰ πολλοὶ πολλὰκις ἀθρόως τῶν τοῦ νόμου προσ-
 ταγμάτων ἀμελήσαντες αὐτοὺς μετὰ τῶν ἑπαυμένων παρ-
 40 εῖσαν τοῖς πολεμίοις.
 λβ'. Ἄρ' οὖν καὶ παρ' ἡμῖν, οὐ λέγω τοσοῦτους, ἀλ-
 λά δύο ἢ τρεῖς ἔγνω τις προδότας γενομένους τῶν νόμων,
 ἢ θάνατον φοβηθέντας, οὐχὶ τὸν βῆστον ἐκείνων λέγω,
 τὸν συμβαίνοντα τοῖς μαχομένοις, ἀλλὰ τὸν μετὰ λύ-
 45 μης τῶν σωμάτων, ὅποῖος εἶναι δοκεῖ πάντων χαλεπώ-
 τατος· ὥστ' ἐγὼ νομίζω τινὰς κρατήσαντας ἡμῶν οὐχ
 ὑπὸ μίσους προσφύρεσθαι ὥς ὑποχειρίαις, ἀλλ' ὥς θαυ-
 μαστόν τι θέαμα βουλομένους ἰδεῖν, εἴ τινὲς εἰσιν ἄνθρω-
 ποι οἱ μόνον εἶναι κακὸν αὐτοῖς πεπιστευκότες, εἰ
 50 πρᾶξαι τι παρὰ τοὺς ἑαυτῶν νόμους, ἢ λόγον εἰπεῖν
 παρ' ἐκείνους παραβιάσειεν. Οὐ χρὴ δὴ θαυμάζειν
 εἰ πρὸς θάνατον ἀνδρείως ἔχουμεν ὑπὲρ τῶν νόμων παρὰ
 τοὺς ἄλλους ἅπαντας. Οὐδὲ γὰρ τὰ βῆστα δοκοῦντα
 τῶν ἡμετέρων ἐπιτηδευσμάτων ἄλλοι βραδύως ὑπομένου-

JOSEPHUS. II.

bus et accusari videmus. Alios philosophos prætereo, qui
 in simili disputationis genere versati sunt : Plato certe
 quidem, is qui propter singularem vitæ morumque gravi-
 tatem, et eximiam dicendi ac persuadendi vim, qua philo-
 sophorum nationem longe superavit, Græcorum omnium
 ore ad miraculum usque celebratur ; ille, inquam, Plato,
 eorum qui aliquid se in republica gerenda videre arbitran-
 tur, risu prope ac sibilis tanquam in theatro traducitur.
 Cujus tamen si quis hac de re scripta diligenter evolverit,
 is molliora pleraque vulgique consuetudini propiora repe-
 riet. Nam ipse quidem ita profitetur, veram de Deo sen-
 tentiam multitudinis stultitiæ secure committi non posse.
 Ceterum ista Platonis instituta sunt quibus verba tantum
 inania et exquisito quodam artificio contexta videantur. At
 Lycurgum quod attinet, illum maxime omnium legisla-
 torum in admiratione habent, Spartamque omnes celebrant,
 quod ejus in legibus diutissime acquieverit. Ergo primum
 hoc habemus, virtutis argumento esse, quod legibus obtem-
 perent. Deinde præcones isti Lacedæmoniorum, exiguum
 illorum constantiæ tempus cum duobus et amplius repu-
 blicæ nostræ annorum millibus conferant, tum ita secum ipsi
 reputent ; Lacedæmonios quam diu solum antiquam liberta-
 tem retinere potuerunt, suarum quoque legum retinentes
 fuisse : ubi vero fortunæ inclinationes factæ essent, tum ea-
 rum simul omnem prope memoriam abjecisse. Verum
 nos, infinitis casibus ob frequentes regum Asiæ mutationes
 jactati, ne in supremis quidem periculis nostras unquam
 leges prodidimus, non ut in otio viveremus aut luxuriæ
 nosmet darenus, eas observantes ; sed, si quis considerare
 voluerit, multo majora nobis certamina et opera imposita
 esse videbit, quam fuit illa tolerantia, quæ Lacedæmoniiis
 jussa esse censetur. Illi quippe neque agrum colentes, ne-
 que circa opificia sese exercentes, sed ab omni opere vacui,
 pingues, et corpora ad pulchritudinem exercentes in civi-
 tate degebant, aliis ministris ad omnia vitæ necessaria
 utentes, et cibum paratum ab illis accipientes. Quam sane
 ob rem, id quod solum opus bonum et humanum, omnia
 facere et pati sustinent, ut victoriam in bello reportent.
 Quod autem ne hoc quidem perficere potuerunt, omitto
 dicere : non enim singuli solummodo, sed et frequenter
 multi conferlim legis præcepta negligentes semetipsos cum
 armis hostibus tradidere.

32. Utrum igitur apud nos, non dico totidem, sed duo
 vel tres agniti fuerint legis proditores, vel mortem formi-
 dantes, non dico illam facilem, quæ solet præliantibus
 accidere, sed quæ cum corporis vexatione juncta omnium
 videri solet gravissima? quam (ut ego puto) quidam præ-
 valentes nobis in potestatem suam redactis non per odium
 inflixerunt, sed desiderio videndi admirandum quoddam
 spectaculum, an homines sint qui unum tantummodo
 ipsis malum esse crederent, si agere quicquam contra le-
 ges suas, aut aliquid contra ipsas dicere ulla vi adigeren-
 tur. Nihil igitur miri esse debet, si mortem super alios
 omnes pro legibus fortiter appetimus. Haud enim quæ ex
 nostris institutis facillima videntur, alii facile patiuntur,

σιν, αὐτουργίαν λέγω καὶ τροφῆς λιτότητα, καὶ τὸ μηδὲν εἰκῇ μὴδ' ὥς ἔτυχεν ἕκαστος, ἐπιτεθυμηκῶς φαγεῖν ἢ πιεῖν, ἢ συνουσίᾳ προσελθεῖν, ἢ πολυτελείᾳ, καὶ πάλιν ἀργίας ὑπομεῖναι τάξιν ἀμετακίνητον. Ἄλλ' οἱ τοῖς ξίφεσιν ὁμόσε χωροῦντες καὶ τοὺς πολέμιους ἐξ ἐφόδου τρεπόμενοι, τοῖς προστάγμασι τοῖς περὶ διαίτης οὐκ ἀντέβλεψαν. Ἡμῖν δὲ πάλιν ἐκ τοῦ περὶ ταῦτα τῷ νόμῳ πειθαρχεῖν ἡδέως καὶ κατὰ περίεστιν ἐπιδείκνυσθαι τὸ γενναῖον.

10 λγ'. Εἴτα Αὐσίμαχοι καὶ Μόλωνες καὶ τοιοῦτοί τινες ἄλλοι συγγραφεῖς, ἀδόκιμοι σοφισταί, μειρακίων ἀπατεῶνες, ὡς πάννυ μῆδ' ἡμεῖς φαυλοτάτους ἀνθρώπων λοιδοροῦσιν. Ἐγὼ δ' οὐκ ἂν ἐβουλόμην περὶ τῶν παρ' ἑτέροις νομῶν ἐξετάζειν. Τὰ γὰρ αὐτῶν ἡμῖν φυλάττειν πάτριόν ἐστιν, οὗ τῶν ἀλλοτρίων κατηγορεῖν· καὶ περὶ γε τοῦ μῆτε χλευάζειν μῆτε βλάσφημεῖν τοὺς νομιζομένους θεοὺς παρ' ἑτέροις ἀντικρυς ἡμῖν ὁ νομοθέτης ἀπεῖρηκεν, αὐτῆς ἕνεκα προσηγορίας τοῦ Θεοῦ. Τῶν δὲ κατηγορῶν διὰ τῆς ἀντιπαράθεσως ἡμεῖς ἐλέγχειν 15 οἰομένον, οὐχ οἶόν τε κατασιωπῶν, ἄλλως τε καὶ τοῦ λόγου μέλλοντος οὐχ ὅψ' ἡμῶν ἐλεγχθήσεσθαι τῶν νῦν αὐτὸν συντιέντων, ἀλλ' ὑπὸ πολλῶν εἰρημένου καὶ λίαν εὐδοκιμούντων. Τίς γὰρ τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλησιν ἐπὶ σοφίᾳ τεθναυμασμένων οὐκ ἐπιτετίμηκε καὶ ποιητῶν 20 τοῖς ἐπιφανεστάτοις, καὶ νομοθετῶν τοῖς μάλιστα πεπιστευμένοις, ὅτι τοιαύτας δοῖας περὶ θεῶν ἐξ ἀρχῆς τοῖς πλήθεσιν ἐγκατέσπειραν; ἀριθμῶ μὲν ὁπόσους ἂν αὐτοὶ ἐθέλωσιν ἀποφύνασθαι, ἐξ ἀλλήλων δὲ γινόμενους, καὶ κατὰ παντοίους τρόπους γενέσεων· τοῦτους δὲ καὶ διαιροῦντες τόποις καὶ διαίταις ὥσπερ τῶν ζώων τὰ γένη, τοὺς μὲν ὑπὸ γῆν, τοὺς δὲ ἐν θαλάττῃ, 25 τοὺς μὲντοι πρεσβυτάτους αὐτῶν ἐν ταρτάρῳ δεδεμένους· ὅσους δὲ τὸν οὐρανὸν ἀπένειμαν, τοῖσι πατέρα μὲν τῷ λόγῳ, τύραννον δὲ τοῖς ἔργοις καὶ δεσπότην ἐφιστάντες· καὶ διὰ τοῦτο συνισταμένην ἐπιβουλήν ἐπ' αὐτὸν ὑπὸ γυναικὸς καὶ ἀδελφοῦ καὶ θυγατρὸς, ἣν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς ἐγέννησεν, ἵνα δὴ συλλαβόντες αὐτὸν καθελέρωσιν, ὥσπερ αὐτὸς ἐκεῖνος τὸν πατέρα τὸν ἑαυτοῦ.

40 λδ'. Ταῦτα δικαίως μέμψως πολλῆς ἀξιοῦσιν οἱ φρονήσει διαφέροντες, καὶ πρὸς τοῖσι καταγελῶσιν, εἰ τῶν θεῶν τοὺς μὲν ἀγενεῖους καὶ μειράκια, τοὺς δὲ πρεσβυτέρους καὶ γενειῶντας εἶναι χρὴ δοκεῖν, ἄλλους δὲ τετάρχαις πρὸς ταῖς τέχναις, χαλκεύοντά τινα, τὴν 45 δὲ ὑφαίνουσαν, τὸν δὲ πολεμοῦντα καὶ μετὰ ἀνθρώπων μαχόμενον, τοὺς δὲ κιθαρίζοντας, ἢ τοξικῇ χαίροντας· εἴτ' αὐτοῖς ἐγγινομένας πρὸς ἀλλήλους στάσεις καὶ περὶ ἀνθρώπων φίλωνειάς, μέχρι τοῦ μὴ μόνον ἀλλήλοις τὰς χεῖρας προσφέρειν, ἀλλὰ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων 50 τραυματιζομένους ὀδύρεσθαι καὶ κακοπαθεῖν. Τὸ δὲ ὅλ' πάντων ἀσελγέστερον, τὴν περὶ τὰς μίξεις ἀκρασίαν καὶ τοὺς ἔρωτας, πῶς οὐκ ἄτοπον μικροῦ δεῖν ἄπασιν προσάψαι, καὶ τοῖς ἄρρεσι τῶν θεῶν καὶ ταῖς θηλείαις; Εἴθ' ὁ γενναϊότατος καὶ πρῶτος αὐτὸς ὁ πατήρ, τὰς

videlicet manuum laborem, simplicemque et tenuem victum, et ut nihil fortuito neque quod quisque expetat id comedat aut bibat, aut ad concubitum accedat, aut splendide vestiatur, rursusque ut cessationis a labore modus immutabilis observetur. Quin et quum acie congregiuntur, et hostes ex incursibus et populationibus fugant, ordinationibus de vivendi ratione non reluctantur. Nobis vero rursus gratum est circa hæc legibus obedire, et illic abunde habemus ad fortitudinis specimen exhibendum.

33. Et jam Lysimachi et Molones, et quidam hujusmodi alii scriptores, improbi sophistæ, adolescentum deceptores, nos quasi mortalium ignavissimos conviciis insectantur. Ego sane nolo in instituta aliena inquirere. Quippe nostratibus moris est patrii propria servare, non aliena accusatum ire; et ridere eos quos gentium aliarum opinio deos confinxit, iisve maledicere, id expresse legislator noster vetuit ob ipsam Dei appellationem. Sed quum accusatores nos facta contentione a se refelli arbitrentur, tacere nequeo, præsertim quum quæ dicturus sum, ea non nunc primum a nobis excogitata, sed jam ante a multis et quidem probatissimis dicta fuisse constet. Quis enim eorum qui apud Græcos ob sapientiam in admiratione habentur, non redarguit nobilissimos poetas, et leges maxime fidei, quod tales de diis opiniones ab initio populis inseverint? facientes eos numero quidem quantos ipsi voluere, ex alterutris vero et variis nascendi modis procreatos: hos autem separantes locis et habitaculis, tanquam genera animalium, alios quidem sub terra, alios in mari, illorum vero antiquissimos in Tartaro vinetos collocarunt: quibus vero cælum attribuerunt, his verbo quidem patrem, re autem vera tyrannum et dominum præficiendo: ideoque conflatas finxerunt in eum insidias ab uxore et fratre et filia, quam suo e capite procreavit, ut ipsum comprehensum vincirent, sicut ille ipse suum patrem.

34. Ista multa reprehensione digna existimant viri sapientia præcellentes, et præterea in ridiculo habent, quod deorum quidem aliquos imberbes et adolescentulos, alios vero ætate provectiores et barbatos esse credendum sit; quin et alios artibus præfectos esse, unum quippe fabrum, aliamque textricem, hunc vero belligerantem et cum hominibus pugnantem, aliosque citharizantes, aut arcu gaudentes: deinde inter se invicem seditiones exortas et hominum gratia contentiones, adeo ut non solum inter se alii manus injicerent, sed etiam ab hominibus vulnerati lugerent et mala perferrent. Quod vero omnium flagitiosissimum, coitus intemperantiam et amores omnibus fere tum maribus tum feminis diis tribuere, quomodo non absurdum? Deinde, præstantissimus illorum et princeps,

ἀπατηθείσας ὑπ' αὐτοῦ καὶ γενομένας ἐγκούσας, καθειργυμμένας ἢ καταποντιζομένας περιορᾷ· καὶ τοὺς ἐξ αὐτοῦ γεγονότας οὐτ' σώζειν δύναται, κρατούμενος ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης, οὐτ' ἀδακρυτὶ τοὺς θανάτους αὐτῶν ὑπομένειν. Καλὰ γὰρ ταῦτα καὶ τοῦτοις ἄλλα ἐπόμενα, μοιχείας μὲν ἐν οὐρανῷ βλεπομένης οὕτως ἀναισχνύντως ὑπὸ τῶν θεῶν, ὥστε τινὰς καὶ ζηλοῦν ἠμολογεῖν τοὺς ἐπ' αὐτῇ δεδεμένους. Τί γὰρ οὐκ ἔμελλον, ὅποτε μηδ' ὁ πρεσβύτατος καὶ βασιλεὺς ἐδυνήθη τῆς πρὸς τὴν γυναικᾶ μίξεως ἐπισχεῖν τὴν ὁρμὴν ὅσον γούν εἰς τὸ δωμάτιον ἀπελθεῖν; Οἱ δὲ δὴ δουλεύοντες τοῖς ἀνθρώποις θεοὶ, καὶ νῦν μὲν οἰκοδομοῦντες ἐπὶ μισθῷ, νῦν δὲ ποιμαίνοντες, ἄλλοι δὲ τρόπον κακούργων ἐν χαλκῷ δεδεμένοι δεσμωτηρίῳ, τίνα τῶν εὖ φρονούντων οὐκ ἂν παροξύνειαν, καὶ τοῖς ταῦτα συνθεῖσιν ἐπιπλῆξαι, καὶ πολλὴν εὐθθειαν καταγινώκει τῶν προτεμένων; Οἱ δὲ καὶ δεῖμὸν τινα καὶ φόβον, ἥδη δὲ καὶ λύσσαν καὶ ἀπάτην, καὶ τί γὰρ οὐχὶ τῶν κακίστων παθῶν εἰς θεοῦ φύσιν καὶ μορφὴν ἀνέπλασαν. Τοῖς δὲ εὐφημότεροις τούτοις καὶ θύειν τὰς πόλεις ἔπεισαν. Τοιγαροῦν εἰς πολλὴν ἀνάγκην καθίστανται, τοὺς μὲν τινὰς τῶν θεῶν νομίζειν δοτῆρας ἀγαθῶν, τοὺς δὲ καλεῖν ἀποτροπαίους. Ἔττα δὲ τούτους, ὥσπερ τοὺς πονηροτάτους τῶν ἀνθρώπων, χάρισι καὶ δώροις ἀποσείονται, μέγα τι λήψεσθαι κακὸν ὑπ' αὐτῶν προσδοκῶντες, εἰ μὴ μισθὸν αὐτοῖς παράσχοιεν.

λέ'. Τί τοίνυν τὸ αἴτιον τῆς τοσαύτης ἀνωμαλίας καὶ περὶ τὸ θεῖον πλημμελείας; ἐγὼ μὲν ὑπολαμβάνω τὸ μήτε τὴν ἀληθῆ τοῦ Θεοῦ φύσιν ἐξ ἀρχῆς συνιδεῖν αὐτῶν τοὺς νομοθέτας μήθ' ὅσον καὶ λαβεῖν ἡδυνήθησαν ἀκριβῆ γνῶσιν διαρίσαντας, πρὸς τοῦτο ποιήσασθαι τὴν ἄλλην τάξιν τοῦ πολιτεύματος, ἀλλ' ὥσπερ ἄλλοι τι τῶν φαυλοτάτων ἐφῆκαν, τοῖς μὲν ποιηταῖς, οὕστινας ἂν βούλωνται θεοὺς εἰσάγειν, πάντα πάσχοντας, τοῖς δὲ ῥήτορσι, πολιτογραφεῖν διὰ ψηφισμάτων ξένων θεῶν τὸν ἐπιτήδειον. Πολλῆς δὲ καὶ ζωγράφου καὶ πλάστου τῆς εἰς τοῦτο παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἀπέλαυσαν ἐξουσίας, αὐτοὺς ἕκαστος τινα μορφὴν ἐπινοῶν, ὃ μὲν ἐκ πηλοῦ πλάττων, ὃ δὲ γράφων· οἱ δὲ μάλιστα θαυμαζόμενοι τῶν δημιουργῶν τὸν ἐλέφαντα καὶ τὸν χρυσὸν ἔχουσι, τῆς αἰεὶ καινουργίας τῇ ὑπόθεσιν. [Καὶ τὰ μὲν τῶν ἱερῶν ἐν ἐρημίᾳ παντελῶς εἰσιν, τὰ δὲ ἐμπερισπούδαστα καθάρσεσι παντοδαπαῖς περιχοσμούμενα.] Ἔθ' οἱ μὲν πρότερον ἐν ταῖς τιμαῖς ἀχμάσαντες θεοὶ γεγερά-
45 κασιν· [οἱ δὲ ἐπακμάζοντες τούτων ἐν δευτέρᾳ τάξει ὑποβέβληνται· οὕτω γὰρ εὐφημότερον λέγειν.] ἄλλοι δὲ καινοὶ τινες εἰσαγόμενοι ὀρησκειὰς τυγχάνουσιν, [ὥς, ἐν παρεκβάσει ὧν προεῖπόμεν, τοὺς τόπους ἐρημωθέντας καταλιπεῖν]. Καὶ τῶν ἱερῶν τὰ μὲν ἐρημοῦνται, τὰ
50 δὲ νεωστὶ κατὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων βούλησιν ἕκαστος ἰδρύεται, δέον τούναντίον τὴν περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν αὐτοὺς καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν τιμὴν ἀμετακίνητον διαφυλάττειν.

λς'. Ἀπολλώνιος μὲν οὖν ὁ Μόλων τῶν ἀνοήτων εἷς

idemque pater, seductas a semetipso et gravidas factas mulieres in carcerem inclusas aut in mare demersas insuper habet; eosque qui ex ipso nati sunt nec liberare potest, utpote fato constrictus, neque sine lacrimis eorum perferre mortes. Pulchra sane hæc, et his alia consequentia: quod adulterium in cælo ita impudenter spectetur a diis, ut alii invidere se faterentur in tali foeditate victis. Quid enim facili non essent, quum nec vetustissimus quidem illorum et rex ab uxoris congressu continere se potuerit donec saltem in cubiculum venissent? Alii vero dii servientes hominibus, et nunc mercedis gratia ædificantes, nunc autem greges pascentes, alii iterum maleficorum more in æneo carcere victi, quem sapientum non irritarent, et ad eos redarguendos qui talia finxerunt, et ad magnam credentium stultitiam condemnandam? Alii vero et pavorem quandam et terrorem, necnon et rabiem atque fraudem, et quas non perturbationes pessimas in dei naturam formamque effinxerunt. Horumque honestioribus sacra facere etiam civitatibus persuaserunt. Unde necesse habent ut deorum quosdam bonorum largitores, aliosque vocent malorum depulsores. Deinde vero eos veluti malignissimos homines muneribus atque donis placare contendunt, magni quid mali se ab illis passuros exspectantes, nisi mercedem eis studiose præbuerint.

35. Quæ igitur causa est tantæ inæqualitatis, tantique in Deum delicti? Ego quidem arbitror, quod neque veram Dei naturam principio perspexerint eorum legislatores, neque, quantum consequi valuerant, cognitione accurate explicata, inde reliquam ordinarint rempublicam, sed quasi res esset parvi itidem ut aliæ momenti, neglexerint, dantes potestatem poetis, ut quos vellet deos introducerent omnia pati paratos; rhetoribus vero, deos peregrinos, ut quemque maxime idoneum judicarent, plebiscito admittere. Præterea pictores et plastæ in hoc apud Græcos multam habuere potestatem, ut cuilibet liceret formam quandam excogitare, alius quidem ex luto quod vellet fingens, alius vero pingens: qui vero opificum maxime in admiratione sunt, ebur et aurum habent, subjectam perpetuo rei novæ exprimendæ materiam. Proinde fanorum quidem alia plane jacent in solitudine, alia singulari studio frequentantur et expiationum omni genere exornantur. Et qui antea honoribus floruerunt dii, consenuere; qui vero ætate vigent, ii in secundam classem, ut honorificentius dicam, surrogati sunt, alii novi, nescio qui, introducti religione potiuntur, ut interim, quod diximus, deserta loca derelinquantur. Et fanorum alia deseruntur; alia cujusvis ad arbitrium recens construuntur: quum contra oporteat ipsos opinionem de Deo, honoremque ei debitum absque omni mutatione servare.

36. Et Apollonius quidem Molon erat e numero stulto-

ἦν καὶ τετυφωμένων. Τοὺς μέντοι κατὰ ἀλήθειαν ἐν τοῖς Ἑλληνικαῖς φιλοσοφῆσαντας οὐτε τῶν προειρημένων οὐδὲν διελαθεν οὐτε τὰς ψυχὰς προφάσεις τῶν ἀλληγοριῶν ἠγνόησαν. Αἱ ὅπερ τῶν μὲν εἰκότως κατεφρόνησαν, εἰς δὲ τὴν ἀληθῆ καὶ πρόπουσαν περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν ἡμῖν συνεφώνησαν. Ἀφ' ἧς δρμηθεὶς δ Πλάτων οὐτε τῶν ἄλλων οὐδένα ποιητῶν φησι δεῖν εἰς τὴν πολιτείαν παραδέχεσθαι, καὶ τὸν Ὅμηρον εὐφήμεως ἀποπέμπεται, στεφανώσας καὶ μύρον αὐτοῦ καταχέας, 10 ἵνα δὴ μὴ τὴν ὀρθὴν δόξαν περὶ Θεοῦ τοῖς μύθοις ἀφανίσαι. Μάλιστα δὲ Πλάτων μεμίζηται τὸν ἡμέτερον νομοθέτην κἂν τῷ μῆδῃ οὕτω παιδεύμα προστάττει τοῖς πολίταις, ὥς τὸ πάντας ἀκριβῶς τοὺς νόμους ἐκμανθάνειν· καὶ μὴ καὶ περὶ τοῦ μὴ δεῖν ὡς ἔτυχεν 15 ἐπιμίγνυσθαι τινὰς ἔξωθεν, ἀλλ' εἶναι καθαρὸν τὸ πολιτεύμα τῶν ἐμμενόντων τοῖς νόμοις προϋνόησεν. Ὡν οὐδὲν λογισάμενος δ Μόλων Ἀπολλώνιος ἡμῶν κατηγορήσεν, ὅτι μὴ παραδεχόμεθα τοὺς ἄλλαις προκατελημμένους δόξαις περὶ Θεοῦ, μηδὲ κοινωνεῖν ἐθέλομεν 20 τοῖς κατ' ἑτέραν συνῆθειαν βίον ζῆν προαιρουμένοις. Ἀλλ' οὐδὲ τοῦτ' ἐστὶν ἴδιον ἡμῶν· κοινὸν δὲ πάντων, οὐχ Ἑλλήνων δὲ μόνων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν τοῖς Ἑλλησιν εὐδοκιμωτάτων. Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ ξενηλασίας ποιοῦμενοι διετέλου, καὶ τοῖς αὐτῶν ἀποδημεῖν 25 πολίταις οὐκ ἐπέτρεπον, διαφθορὰν ἐξ ἀμφοῖν ὑφορώμενοι γενήσεσθαι περὶ τοὺς νόμους. Ἐκεῖνοις μὲν οὖν τάχα δυσκόλιαν τις ὀνειδίσειεν ἂν εἰκότως· οὐδενὶ γὰρ οὐτε τῆς πολιτείας οὐτε τῆς παρ' αὐτοῖς μετεδίδosan διατριβῆς. Ἡμεῖς δὲ τὰ μὲν τῶν ἄλλων ζηλοῦν οὐκ 30 αἰσίουμεν, τοὺς μέντοι μετέχειν τῶν ἡμετέρων βουλομένους ἡδέως δεχόμεθα. Καὶ τοῦτο ἂν εἴη τεκμήριον, ὅμαι, φιλανθρωπίας ἡμᾶ καὶ μεγαλοφυχίας.

λζ'. Εὐὶ περὶ Λακεδαιμονίων ἐπὶ πλείω λέγειν. Οἱ δὲ κοινὴν εἶναι τὴν ἑαυτῶν δόξαντες πόλιν Ἀθηναῖοι, 35 πῶς περὶ τούτων εἶχον, Ἀπολλώνιος ἠγνόησεν· ὅτι καὶ τοὺς ῥῆμα μόνον παρὰ τοὺς ἐκεῖνων νόμους φθεγξαμένους περὶ θεῶν ἀπαραιτητῶς ἐκάλασαν. Τίνος γὰρ ἑτέρου χάριν Σωκράτης ἀπέθανεν; οὐ γὰρ δὴ προσεδίδου τὴν πόλιν τοῖς πολέμοις, οὐδὲ τῶν ἱερῶν ἐσύλησεν 40 οὐδὲν, ἀλλ' ὅτι καινὸς ὄρκους ὤμνυε, καὶ τι δαιμόνιον αὐτῷ σημαίνειν ἔφασκεν, ἢ σπουδάζων, ἢ διαπαίζων, ὥς ἐνοιὶ λέγουσι, διὰ ταῦτα κατεγνώσθη κώνειον πιδὼν ἀποθανεῖν· καὶ διαφθεῖρειν δὲ τοὺς νέους δ κατήγορος αὐτὸν ζητῶτο, τῆς πατρίδος πολιτείας καὶ τῶν νόμων 45 ὅτι προῆγεν αὐτοὺς καταφρονεῖν. Σωκράτης μὲν οὖν πολίτης Ἀθηναίων τοιαύτην ὑπέμεινε τιμωρίαν. Ἀναξαγόρας δὲ Κλαζομένιος ἦν· ἀλλ' ὅτι νομιζόντων Ἀθηναίων τὸν ἥλιον εἶναι θεόν, ὃ δ' αὐτὸν ἔφη μύδρον εἶναι διάπυρον, θάνατον αὐτοῦ παρ' ὀλίγας ψήφους 50 κατέγνωσαν. Καὶ Διαγόρας τῷ Μηλίῳ τάλαντον ἐπὶ κήρυξαν, εἰ τις αὐτὸν ἀνέλοι, ἐπεὶ τὰ παρ' αὐτοῖς μυστήρια χλευάζειν ἐλέγετο. Καὶ Πρωταγόρας, εἰ μὴ θᾶπτον ἔφυγε, συλληφθεὶς ἂν ἐτεθῆκει, γράφαι τι δόξας οὐχ ὁμολογούμενον τοῖς Ἀθηναίοις περὶ θεῶν.

rum et superbia inflatorum. Eos autem de Græcis qui in scriptis suis vere philosophati sunt, neque prædictorum aliquid latuit, neque frigidæ allegiarum excusationes ignoravere. Itaque illos quidem juste sprevere, et in vera decentique de Deo opinione nobiscum consenserunt. Qua re motus Plato neque ullum quempiam poetarum censet in rempublicam esse admittendum; et Homerum honorifice amovet, coronatum et unguento delibutum, ne rectam de Deo opinionem fabulis destrueret. Plato autem potissimum imitatus est legislatorem nostrum, in hoc quod nihil magis civibus præceperit, quam ut accurate omnes leges edicerent, et ne temere extraneorum ulli suis miscerentur, sed ex solis iis constaret respublica qui legibus parerent, curavit. De quibus nihil cogitans Apollonius Molo accusationem in nos instituit, quod eos non recepimus, qui aliis de Deo opinionibus sunt præoccupati, neque cum eis consortium habere volumus, qui aliud vitæ institutum elegerint. Verum neque hoc proprium generis nostri; sed commune omnium, non modo Græcorum, verum etiam eorum qui inter Græcos probatissimi habentur. Ac Lacedæmonis curæ erat perpetuæ peregrinos expellere, neque suis civibus peregrinari permittebant: quod utroque modo leges labefactari suspicarentur. Et hos quidem juste forsitan difficiles morososque esse quis existimet: nemini enim aut civitatem suam aut diutnam apud ipsos commorationem concedunt. Nos autem aliorum instituta imitari nolumus: qui vero nostrorum participes esse cupiunt, eos libenter excipimus. Quod utique reor indicium humanitatis et magnanimitatis nostræ.

37. Sed desino jam de Lacedæmonis amplius dicere. Athenienses vero, qui suam civitatem omnibus communem esse gloriantur, quomodo se his de rebus habuerint, Apollonius ignoravit: quod scilicet in animadversione poenæque inexorabiles erant, si qui vel verbum præter legem de diis loquerentur. Cujus enim rei alterius gratia Socrates diem obiit supremum? non enim hostibus prodidit civitatem, neque fanum aliquod spoliavit; sed ei vitio vertitur quod novo more jurabat, et dæmonem quandam id ipsum ei indicasse referebat, sive serio sive (ut dicunt quidam) joco, et propter hoc morti damnatus est cicutam bibendo: insuper et juvenum eum corruptorem esse aiebat accusator, quod auctor illis fuerit patria instituta legesque contemnere. Et Socrates quidem civis Atheniensis hujusmodi poenam sustinuit. Anaxagoras autem Clazomenius erat: sed quia Athenienses solem esse deum existimabant, ille vero eum massam candentem esse dixit, in paucis tantum suffragiis vertebatur quin capitis condemnaretur. Eique qui Diagoram Melium occideret, talentum datum iri edicto pronunciarunt, utpote qui eorum mysteria deridere ferebatur. Et Protagoras, nisi oculus aufugisset, comprehensus interiisset, quod aliquid scripsisse putaretur

Τί δὲ δεῖ θαυμάζειν εἰ πρὸς ἄνδρας οὕτως ἀξιοπίστους
 διετέθησαν, οἳ γε μηδὲ γυναικῶν ἐφείσαντο; νῦν μὲν
 γὰρ τινὰ ἱέρειαν ἀπέκτειναν, ἐπεὶ τις αὐτῆς κατηγο-
 ρησεν, ὅτι ξένους ἐμύει θεοῦς· νόμῳ δ' ἦν τοῦτο παρ'
 5 αὐτοῖς κεκωλυμένον, καὶ τιμωρία κατὰ τῶν ξένων εἰς-
 αἰσάμενος θεὸν ὄριστο θάνατος. Οἱ δὲ τοιοῦτω νόμῳ
 χρώμενοι δῆλον ὅτι τοὺς τῶν ἄλλων οὐκ ἐνόμιζον εἶναι
 θεοῦς· οὐ γὰρ ἂν αὐτοῖς πλείονων ἀπολαβεῖν ἐφθόουν.
 Τὰ μὲν οὖν Ἀθηναίων ὄρχετο καλῶς. Σχύθαι δὲ φόνους
 10 χαίροντες ἀνθρώπων καὶ βραχὺ τῶν θηρίων διαφέροντες,
 ὅμως τὰ παρ' αὐτοῖς οἴονται δεῖν περιστέλλειν· καὶ τὸν
 ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ σοφίᾳ θαυμασθέντα, τὸν Ἀνά-
 χαρσιν, ἐπανελθόντα πρὸς αὐτοὺς ἀνεῖλον, ἐπεὶ τῶν
 Ἑλληνικῶν ἐθῶν ἔδοξεν ἔχειν ἀνάπλευς. Πολλοὺς δὲ
 15 καὶ παρὰ Πέρσαις ἂν τις εὖροι καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν
 κεκολασμένους. Ἀλλὰ δῆλον ὅτι τοῖς Περσῶν ἔχαιρε
 νόμοις ὃ Ἀπολλώνιος, κακείνους ἐθαύμαζεν, ὅτι τῆς
 ἀνδρείας αὐτῶν ἀπέλαυσαν οἱ Ἕλληνες καὶ τῆς ἡμο-
 γνωμοσύνης ἧς εἶχον περὶ θεῶν ταύτης μὲν οὖν ἐν τοῖς
 20 ἱεροῖς οἷς κατέπερσαν, τῆς ἀνδρείας δὲ δουλώσαι παρὰ
 μικρὸν ἐλθόντες. Ἀπάντων δὲ καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων
 μιμητῆς ἐγένετο τῶν Περσικῶν, γυναῖκας ἀλλοτρίας
 ὑβρίζων, καὶ παῖδας ἐκτέμνων. Παρ' ἡμῖν δὲ θάνατος
 25 ὄρισταί, καὶ ἀλογόν τις ζῶον οὕτως ἀδικῇ· καὶ τούτων
 ἡμᾶς τῶν νόμων ἀπαγαγεῖν οὔτε φόβος ἰσχυσε τῶν κρα-
 τησάντων οὔτε ζῆλος τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις τετιμημένων.
 Οὐδὲ τὴν ἀνδρείαν ἡσχίσσαμεν ἐπὶ τῷ πολέμῳ ἀρα-
 σθαι χάριν πλεονεξίας, ἀλλ' ἐπὶ τῷ τοὺς νόμους δια-
 φυλάττειν. Τὰς γοῦν ἄλλας ἐλαττώσεις πρόφως ὑπο-
 30 μένοντες, ἐπειδὴν τινες ἡμᾶς τὰ νόμιμα κινεῖν ἀνα-
 κάζωσι, τότε καὶ παρὰ δύναμιν αἰρούμεθα πολέμους
 καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων ταῖς συμφοραῖς ἐγκαρτεροῦμεν.
 Διὰ τί γὰρ ἂν καὶ ζηλώσασιν τοὺς ἐτέρων νόμους,
 δρῶντες μηδὲ παρὰ τοῖς θεμένοις αὐτοὺς τετηρημένους;
 35 πῶς γὰρ οὐκ ἐμελλον Λακεδαιμόνιοι μὲν τῆς ἀνεπιμύ-
 κτου καταγνώσεσθαι πολιτείας καὶ τῆς περὶ τοὺς γάμους
 ὀλιγορίας, Ἡλείοι δὲ καὶ Θηβαῖοι τῆς παρὰ φύσιν
 καὶ ἄγαν ἀνέδην πρὸς τοὺς ἄρρενας μίξεως; Ἀ γοῦν
 πάλαι κάλλιστα καὶ συμφορώτατα πράττειν ὑπελάμ-
 40 βανον, ταῦτ' εἰ καὶ μὴ παντάπασιν τοῖς ἔργοις πεφεύ-
 γασιν, οὐχ ὁμολογοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς περὶ αὐτῶν
 νόμους ἀπομύγνυνται, τοσοῦτον ποτὲ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν
 ἰσχύσαντας ὥστε καὶ τοῖς θεοῖς τὰς τῶν ἄρρένων μίξεις
 ἐπεφήμισαν, κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ τοὺς τῶν
 45 γυναικῶν ἀδελφῶν γάμους, ταύτην ἀπολογία ἀταῖς
 τῶν ἀτόπων καὶ παρὰ φύσιν ἡδονῶν συντιθέντες.
 λη'. Ἐὼ νῦν περὶ τῶν τιμωριῶν λέγειν, ὅσας μὲν
 ἐξ ἀρχῆς ἔδοσαν οἱ πλείστοι νομοθέται τοῖς πονηροῖς
 διαλύσεις ἐπὶ μοιχείᾳ μὲν ζημίας χρημάτων, ἐπὶ
 50 ἀσεβείας προφάσεις περιέχουσιν ἀρνήσεως, εἰ καὶ τις
 ἐπιχειρήσειεν ἐξετάζειν. Ἦδη γὰρ παρὰ τοῖς πλείστοι
 μελέτη γέγονε τοῦ παραβαίνειν τοὺς νόμους· οὐ μὴν
 καὶ παρ' ἡμῖν. Ἀλλὰ καὶ πλοῦτου καὶ πόλεως καὶ

discrepans ab Atheniensium de diis opinionibus. Quid au-
 tem miri esse debet si in viros adeo fide dignos eo animo
 fuerint, qui ne mulieribus quidem pepercere? Etenim sacer-
 dotem quandam interfecerunt, quodam eam accusante quod
 deos colendos docuerit peregrinos; lege quippe hoc vetitum
 erat, morsque eis in pœnam decreta qui deos peregrinos in-
 troducerent. Igitur qui tali lege utebantur, aliorum sane
 deos non credebant esse deos: non enim si credidissent, sa-
 ipsos beneficio ex pluribus diis privassent. Tam bene scilicet
 administrabatur Atheniensium respublica. Scythæ autem
 cœdibus gaudentes humanis, et parum admodum differen-
 tes a bestijs, arbitrantur tamen sua mysteria esse custo-
 dienda: et Anacharsim, quem Græci sapientiæ ergo mirati
 sunt, ad ipsos reversum occiderunt, quod visus sit morum
 Græcorum plenus ad ipsos venire. Etiam apud Persas in-
 venire est multos hujusmodi de causa supplicio affectos.
 Sed palam est, quod Apollonio placuerint leges Persarum,
 illosque in admiratione habuerit, quod eorum fortitudo et
 de diis concors opinio Græcis fuisset conducibilis: hæc vide-
 licet in templorum concrematione, illa in eo quod propemo-
 dum in servitutem ab illis redacta fuerit Græcia. Is autem
 morum omnium imitator exstitit Persicorum, uxoribus alie-
 nis injurias faciens, et filios castrans. Apud nos autem mors
 decreta est, si quis vel animalia rationis expertia hoc modo
 lædat: et ab his legibus nos abducere neque timor potuit
 dominorum præpotentium, neque desiderium eos æmulandi
 qui apud alios honorantur. Neque fortitudinem exercuimus,
 ad bella suscipienda ut res nostras augeamus, sed ut leges
 nobis permaneant. Cetera igitur damna ferentes leniter, ubi
 sunt qui nos a legibus cogant discedere, hinc etiam supra
 vires bella sumimus, et ad ultima usque mala duramus. Cur
 itaque nos aliorum æmulemur leges, quum eas ne a legisla-
 toribus quidem suis servatas videamus? quidni enim da-
 mnarent Lacedæmonii insociabilem illam formam reipublicæ
 neglectumque nuptiarum; et Elei et Thebani projectissimum
 illum et contra naturam cum maribus concubitus? Nam
 quæ olim honestissime et utilissime a se fieri arbitrabantur,
 ea nisi re ipsa prorsus fugerunt, non continentur: quinimo
 latas de eis leges admiscent, quæ quondam tantum apud
 Græcos valuerunt, ut etiam diis marium coitus tribuerint;
 eademque ratione germanarum sororum connubia, hanc
 sibi illicitarum et naturæ repugnantium voluptatum excu-
 sationem comminiscens.

38. Supersedeo nunc de pœnis dicere, quot dederint
 olim plerique legislatores improbis compositiones, dum in
 adulterio multam pecuniariam, in corruptela connubium
 sanciant, quot etiam impietatis crimine occasiones suppe-
 ditentur negandi, si quis reum examinare conetur. Jam
 enim apud plerisque meditatio inolevit leges violandi: At
 apud nos non ita est. Quin etiamsi divitiis et urbibus ce-

των ἄλλων ἀγαθῶν στερηθῶμεν, ὁ γοῦν νόμος ἡμῶν
 ἀθάνατος διαμένει· καὶ οὐδεὶς Ἰουδαίων οὔτε μακρὰν
 οὕτως ἂν ἀπέλθοι τῆς πατρίδος οὐτ' ἐπιτίκρον φοβη-
 5 ῖσεται δεσπότην, ὡς μὴ πρὸ ἐκείνου δεδιέναι τὸν νό-
 μον. Εἰ μὲν οὖν διὰ τὴν ἀρετὴν τῶν νόμων οὕτω
 πρὸς αὐτοὺς διακείμεθα, συγχωρησάτωσαν ὅτι κρατί-
 στοὺς ἔχομεν νόμους· εἰ δὲ φαύλοι οὕτως ἡμᾶς ἐμμένειν
 ὑπολαμβάνουσι, τί οὐκ ἂν αὐτοὶ δικαίως πάθοιεν τοὺς
 10 κρείττονας οὐ φυλάττοντες; Ἐπεὶ τοίνυν ὁ πολὺς χρόνος
 πιστεύεται πάντων εἶναι δοκιμαστῆς ἀληθέστατος,
 τοῦτον ἂν ποιησαίμην ἐγὼ μάρτυρα τῆς ἀρετῆς ἡμῶν
 τοῦ νομοθέτου καὶ τῆς ὑπ' ἐκείνου φήμης περὶ τοῦ Θεοῦ
 παραδοθείσης. Ἀπείρου γὰρ τοῦ χρόνου γεγονότος, εἴ
 15 τις αὐτὸν παραβάλλοι ταῖς τῶν ἄλλων ἡλικίαις νομοθε-
 τῶν, παρὰ πάντας ἂν εὕροι τοῦτον.

λθ'. Ὅφ' ἡμῶν τε διηλέγχθησαν οἱ νόμοι καὶ τοῖς
 ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις, αἱ καὶ μᾶλλον αὐτῶν ζῆλον
 ἐμπεποιήκασιν. Πρῶτοι μὲν γὰρ οἱ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι
 φιλοσοφῆσαντες τῷ μὲν δοκεῖν τὰ πάτρια διεφύλακτον,
 20 ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ τῷ φιλοσοφεῖν ἐκείνῳ κατηχο-
 λούθησαν, ὅμοια μὲν περὶ Θεοῦ φρονούντες, εὐτέλειαν
 δὲ βίου καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους κοινωνίαν διδάσκοντες.
 Οὐ μὴν ἄλλα καὶ πλήθεισιν ἤδη πολὺς ζῆλος γέγονεν
 25 ἔκ μακροῦ τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας, οὐδ' ἔστιν οὐ πόλις
 Ἑλλήνων οὐδητισσοῦν οὐδὲ βάρβαρος, οὐδὲ ἐν ἔθνος,
 ἔνθα μὴ τὸ τῆς ἐβδόμαδος, ἣν ἀργοῦμεν ἡμεῖς, ἔθος οὐ
 διαπεφοίτηκε, καὶ αἱ νηστεῖαι καὶ λύχνων ἀνακαύσεις
 καὶ πολλὰ τῶν εἰς βρῶσιν ἡμῶν οὐ νενομισμένων πα-
 30 ρατετήρηται. Μιμῆσθαι δὲ πειρῶνται καὶ τὴν πρὸς
 ἀλλήλους ἡμῶν ὁμόνοιαν καὶ τὴν τῶν ὄντων ἀνάδοσιν
 καὶ τὸ φιλεργὸν ἐν ταῖς τέχναις καὶ τὸ καρτερικὸν ἐν
 ταῖς ὑπὲρ τῶν νόμων ἀνάγκαις. Τὸ γὰρ θαυμασιώ-
 35 τατον, ὅτι χωρὶς τοῦ τῆς ἡδονῆς ἐπαγωγῶς οὐ δελεαστὸς
 αὐτὸς καθ' αὐτὸν ἴσχυσεν ὁ νόμος· καὶ ὥσπερ ὁ Θεὸς
 διὰ πάντος τοῦ κόσμου πεφοίτηκεν, οὕτως ὁ νόμος διὰ
 πάντων ἀνθρώπων βεβάδιεν. Αὐτὸς δὲ τις ἕκαστος
 τὴν πατρίδα καὶ τὸν οἶκον ἐπισκοπῶν τὸν αὐτοῦ τοῖς
 40 ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις οὐκ ἀπιστήσκει. Χρὴ τοίνυν
 πάντων ἀνθρώπων καταγνῶναι πονηρίαν θελούσιον, εἰ
 τὰλλότρια καὶ φαῦλα πρὸ τῶν οἰκείων καὶ καλῶν ζηλοῦν
 ἐπιτεθυμήκασιν, ἣ παύσασθαι βασκαίνοντας ἡμῖν τοὺς
 κατηγοροῦντας. Οὐδὲ γὰρ ἐπιφθόνου τινὸς ἀντιποιού-
 45 μεθα πράγμασος, τὸν αὐτῶν τιμῶντες νομοθέτην καὶ
 τοῖς ὑπ' ἐκείνου προφητευθεῖσι περὶ τοῦ Θεοῦ πεπιστευ-
 κότες. Καὶ γὰρ εἰ μὴ συνέμεν αὐτὸ τῆς ἀρετῆς τῶν
 νόμων ἀπάντων, ὑπὸ τοῦ πλήθους γοῦν τῶν ζηλούντων
 μέγα φρονεῖν ἐπ' αὐτοῖς προήχθημεν.

μ'. Ἀλλὰ γὰρ περὶ μὲν τῶν νόμων καὶ τῆς πολι-
 50 τείας τὴν ἀκριβῆ πεποίθημα παράδοσιν ἐν τοῖς περὶ
 ἀρχαιολογίας μοι γραφεῖσι· νυνὶ δ' αὐτῶν ἐπεμνή-
 σθην, ἐφ' ὅσον ἦν ἀναγκαῖον, οὔτε τὰ τῶν ἄλλων φέγειν
 οὔτε τὰ παρ' ἡμῶν ἐγκωμιάζειν προθέμενος, ἀλλ' ἵνα
 τοὺς περὶ ἡμῶν ἀδίκως γεγραφότας ἐλέγξω, πρὸς αὐτὴν
 ἀναιδῶς τὴν ἀλήθειαν πεφιλονεικῆσθας. Καὶ δὴ μοι

terisque bonis privemur, at lex quidem nobis permanet
 immortalis : nec ullus unquam Judæorum vel tam procul
 discesserit a patria, vel peracerbum ita formidaverit do-
 minum, quin legem magis formidet. Si igitur ob legum
 virtutes sic sumus in eas animati, fateantur nos optimas
 habere leges : sin malis legibus sic nos obtemperare arbi-
 trantur, quanam poena digni sunt ipsi qui melioribus non
 pareant? Et quoniam temporis longinquitas exploratrix
 creditur esse omnium verissima, hanc ego testem non du-
 bitem facere tum virtutis nostri legislatoris, tum traditæ
 ab illo de Deo persuasionis. Nam quum immensum tempus
 elapsum sit, si quis eum cum ceterorum legislatorum
 conferat aetatibus, inveniet eum longe ante omnes
 fuisse.

39. Jam ipsius leges caeteris omnibus mortalibus semper
 magis magisque æmulationem sui commovisse, a nobis de-
 monstratum est. Primi enim qui apud Græcos philosophati
 sunt, patria quidem instituta visi sunt servare; sed in a-
 clionibus studioque sapientiæ illum sequuti sunt, tum
 eadem de Deo sentientes, tum victus tenuitatem et mutuam
 inter homines communionem docentes. Quin et jam pri-
 dem nostrorum Dei colendi rituum imitandorum quampluri-
 mis desiderium incessit; neque ulla vel Græcorum urbs
 est vel barbarorum, neque ulla gens, ad quam non perve-
 nerit septimi diei, quem otiosi traducimus, celebrandi con-
 suetudo; et apud quam jejunia, et lucernarum incensiones,
 et multa quæ nobis comedere nefas est non observentur.
 Conantur autem mutuam nostram imitari concordiam et
 honorum largitionem, et in artibus exercendis sedulitatem,
 et tolerantiam in tormentis quæ pro legibus nostris susti-
 nemus. Etenim, quod est omnium maxime admirandum,
 citra voluptatis illecebram ipsa per se lex invaluit : ac sicuti
 Deus universum mundum permeavit, ita lex universos
 mortales pervasit. Quodsi suam quisque patriam do-
 mumque consideraverit, is meis dictis non diffidet. Quo
 fit ut aut condemnandi sint universi mortales voluntariæ
 pravitatis, si aliena, eademque vitiosa, ante domestica,
 eademque honesta, æmulari concupiverint; aut invidiæ
 suæ finem facere debeant accusatores nostri. Neque enim
 invidiosum quiddam nobis vindicamus, dum nostrum
 legislatorem honoramus et ejus de Deo effatis credimus.
 Nam etiamsi legum omnium virtutem non intelligeremus;
 vel æmulantium multitudo fecisset, ut de eis nobis place-
 remus.

40. Verum de legibus quidem et republica in meo An-
 tiquitatum opere accurate tradidi : nunc ea commemoravi
 quantum erat necessarium, non quod aliena recensere,
 vel nostra collaudare mihi propositum esset; sed ut eos
 qui de nobis inique scripserunt, evincerem in ipsam verita-
 tem impudenter invectos fuisse. Et sane mihi videor

δοκῶ πεπληρωθῆναι διὰ τῆς γραφῆς ἱκανῶς ἢ προὔπε-
σχόμεν. Καὶ γὰρ ἀρχαιοτάτῃ προὔπαρχον ἐπέδειξα
τὸ γένος, τῶν κατηγορῶν ὅτι νεώτατόν ἐστι εἰρηκότων
καὶ γὰρ πολλοὺς ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἐμνημονευκότας
ἡμῶν ἀρχαίους παρέσχον μάρτυρας, ἔκείνων δὲ μη-
δεὶς ἐστὶ διαβεβαιουμένω. Ἀλλὰ μὴν Αἰγυπτίους
ἔφασαν ἡμῶν τοὺς προγόνους· ἐδείχθησαν δ' εἰς Αἴγυ-
πτον ἐλθόντες ἐτέρωθεν. Διὰ δὲ λύμην σωμάτων αὐτοὺς
ἐκβληθῆναι κατεφύσαντο· προαιρέσει καὶ περισσίᾳ
ῥώμης ἐφάνησαν ἐπὶ τὴν οἰκειάν υποστρέψαντες γῆν.
Οἱ μὲν ὡς φαυλότατον ἡμῶν τὸν νομοθέτην ἐλοιδόρησαν,
τῷ δὲ τῆς ἀρετῆς πάλαι μὲν ὁ Θεὸς, μετ' ἐκείνων δὲ
μάρτυς ὁ χρόνος ἡρῆται γεγεννημένος.

μα'. Περὶ τῶν νόμων οὐκ ἐδέχσε λόγου πλείονος.
Αὐτοὶ γὰρ ἐωράθησαν δι' αὐτῶν, οὐκ ἀσέβειαν μὲν, εὐ-
σέβειαν δ' ἀληθεστάτην διδάσκοντες, οὐδ' ἐπὶ μισαν-
θρωπίαν, ἀλλ' ἐπὶ τὴν τῶν ὄντων κοινωνίαν παρακα-
λοῦντες, ἀδικίας ἐχθροὶ, δικαιοσύνης ἐπιμελεῖς, ἀργίαν
καὶ πολυτέλειαν ἐξορίζοντες, αὐτάρχεις καὶ φιλοπόνους
εἶναι διδάσκοντες, πολέμιον μὲν ἀπειρῶντες εἰς πλεονε-
ξίαν, ἀνδρείους δ' ὑπὲρ αὐτῶν εἶναι παρασκευάζοντες,
ἀπαραίτητοι πρὸς τὰς τιμωρίας, ἀσόφιστοι λόγων πα-
ρασκευαῖς, τοῖς ἔργοις αἰεὶ βεβαιούμενοι· τὰῦτα γὰρ
αἰεὶ ἡμεῖς παρέχοντες τῶν γραμμάτων ἐναργέστερα.
Δι' ὅπερ ἐγὼ θαρσύνω ἂν εἰποιμι, πλείστων ἅμα καὶ
καλλίστων ἡμᾶς εἰσηγητάς τοις ἄλλοις γεγόνεσθαι. Τί
γὰρ εὐσεβεῖας ἀπαρᾶτου κάλλιον; τί δὲ τοῦ πειθαρχεῖν
τοῖς νόμοις δικαιοτέρον; ἢ τί συμφορώτερον τοῦ
πρὸς ἀλλήλους ἡμονοεῖν, καὶ μήτ' ἐν συμφοραῖς δίστα-
σθαι μήτ' ἐν εὐτυχίαις στασιάζειν ἐξυβρίζοντας, ἀλλ'
ἐν πολέμῳ μὲν θανάτου καταφρονεῖν, ἐν εἰρήνῃ δὲ
τέχναις ἢ γεωργίαις προσανέχειν, πάντα δὲ καὶ παν-
ταχοῦ πεπεῖσθαι τὸν Θεὸν ἐποπτεύοντα διέπειν; Ταῦτ'
εἰ μὲν παρ' ἐτέροις ἢ ἐγράφη πρότερον, ἢ ἐφυλάχθη
βεβαιότερον, ἡμεῖς ἂν ἐκείνοις χάριν ὀφείλομεν ὥς
μαθηταὶ γεγονότες· εἰ δὲ καὶ χρόμενοι μάλιστα
πάντων βλεπόμεθα καὶ τὴν πρώτην εὐρεσιν αὐτῶν
ἡμετέραν οὖσαν ἐπεδείχαμεν, Ἀπίωνες μὲν καὶ Μό-
λωνες καὶ πάντες ὅσοι τῷ ψεύδεσθαι καὶ λοιδορεῖν χαί-
ρουσιν ἐξελέγχθησαν· σοὶ δὲ, Ἐπαφρόδιτε, μάλιστα
τὴν ἀλήθειαν ἀγαπῶντι, καὶ διὰ σὲ τοῖς ὁμοίως βουλευ-
σαμένοις περὶ τοῦ γένους ἡμῶν εἰδέναι, ταῦτό τε καὶ τὸ
πρὸ αὐτοῦ γεγράφθω βιβλίον.

scripto meo satis praestitisse promissa. Etenim inprimis
vetustum esse demonstravi genus nostrum, quod accusa-
tores recentissimum esse dixerant : et multos allegavi
testes, qui antiquitatis nostrae in scriptis suis mentionem
fecerunt, illis nullos esse affirmantibus. Quumque Aegyptios
fuisse majores nostros dixerint, demonstratum est eos in
Aegyptum aliunde venisse. Et quum ob corporum vitium
eos ejectos fuisse mentiti sint, planum factum est eos et
volentes et cum singulari robore patriam terram repetiisse.
Et quum illi in legislatorem nostrum tanquam vitiosissi-
mum inveci sint, compertum est virtutis ejus et olim
Deum et post illum tempus exstitisse testem.

41. De legibus nihil opus fuit oratione longiore. Nam
ipsas per se perspectum est non impietatem, sed pietatem
docere verissimam; neque ad hominum odium, sed ad fa-
cultatem communitatem incitare; injustitiae inimicas, justitiae
curam gerentes; expultrices otii et luxus; et quae ho-
mines suis contentos et laboriosos esse doceant; et a bellis
habendi cupidine gerendis avocent; et pro legibus fortes
esse faciant; et in poenis irrogandis sint inexorabiles; et
verborum eloquentia indeceptae, operibus semper confirmen-
tur: haec enim nos semper exhibemus literis manifestiora.
Itaque ausim equidem dicere plurimorum simul et pul-
cherrimorum nos ceteris auctores exstitisse. Quid enim
inviolata pietate pulchrius? quid justius quam parere le-
gibus? quid utilius quam mutuam fovere concordiam, et
neque in calamitatibus divelli, neque in rebus secundis
saevis seditionibus; sed in bello mortem contemnere, in
pace artibus et agriculturae operam navare, et omnia et
ubique ab arbitro Deo gubernari persuasum habere? Haec
si apud alios vel prius scripta vel constantius fuissent
servata, nos illis, ut discipuli magistris, gratiam debe-
remus: sin vero his nos maxime omnium uti cernimur,
et eorum inventionem primam nostram esse demonstravi-
mus, valeant refutati Apiones et Molones, et quicumque
mentiri et conviciari gaudent. Tibi vero, Epaphrodite,
veritatem maxime amanti, et propter te iis qui itidem
genus nostrum cognoscere voluerint, et hic et superior liber
scriptus esto.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

INDEX

NOMINUM ET RERUM.

(A. J. Antiquitates Judaicae. — B. J. Bellum Judaicum. — C. A. Contra Apionem. — V. J. Vita Josephi. — M. De Maccabæis.)

A.

- Aaron*, Moysis frater, A. J. II, 15, 2. Pontifex maximus constituitur Dei jussu, III, 8, 1. Ejus filii quatuor, *ibid.* Pontificatus ei a Deo his confirmatur, IV, 4, 2 sq. Moritur in Arabia, 4, 7. Cf. XX, 11.
- Abaneth*, zona sacerdotum, A. J. III, 7, 2.
- Abaris* (*Abarim*), mons Palæst., A. J. IV, 8, 49.
- Abarus*, Aseri f., A. J. II, 7, 4.
- Abassarus*, Persa, Syriæ et Phœniciæ præfectus, A. J. XI, 1, 3; 4, 4; 6.
- Abba*, mensis apud Judæos, qui Atheniensibus est Hecatombeon, A. J. IV, 4, 7.
- Abbarus*, judex apud Tyrios, C. A. I, 21.
- Abdagases*, Parthorum dux, A. J. XVIII, 9, 4.
- Abdastratus*, Tyriorum rex, C. A. I, 18.
- Abdeelus*, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
- Abdemon*, Tyrius, A. J. VIII, 5, 3.
- Abdemonus*, Tyrius, C. A. I, 17, 18.
- Abdenago*. V. Azarias.
- Abdon*, e tribu Ephraimitide, Eloni in imperio apud Judæos succedit, A. J. V, 7, 15.
- Abela*, urbs Palæst., A. J. VIII, 13, 7.
- Abellana*, urbs Palæst., A. J. VIII, 12, 4.
- Abelmachea*, urbs Palæst., a Joabo obsidetur, A. J. VII, 11, 8.
- Abelus*, Adami f., a Cai fratre interficitur, A. J. I, 2, 1.
- Abenerus*, Neri f., Sauli dux, A. J. VI, 6, 6. Ejus opera Jebosthus post Sauli mortem rex constituitur, VII, 1, 3. A Jebostho offensus ad Davidem deficit, I, 4. A Joabo interficitur, I, 5.
- Abennerigus*, Spasinæ Castri rex, Samachonem filiam Izatæ nuptum dat, A. J. XX, 2, 1.
- Abesace*, Davidis concubina, A. J. VII, 14, 3; VIII, 1, 2.
- Abesalomus*, Davidis ex Machana f., A. J. VII, 1, 4. Ob fratris cædem in exilium pellitur, postea a patre revocatur, 8, 1 sqq. Populi benevolentiam captat et patrem regno ejicere annititur, 9, 1 sqq. Ejus exercitus funditur, ipse in arbore suspensus a Joabo interficitur, 10, 2. Ejus cæsaries pulcherrima, 8, 5.
- Abesarus*, urbs Palæst., A. J. VI, 13, 8.
- Abessæus*, Davidis nepos, Joabi frater, A. J. VII, 1, 3; cf. 10, 1; 11, 2. Idumæos vincit, 5, 4. Davidi vitam servat, 12, 1. Vir magnæ fortitudinis, 12, 4.
- Abia*, Samueli f. rempublicam ipsius curæ a patre commissam pessime administrat, A. J. VI, 3, 2.
- Abia*, Roboami f. ex Machana, A. J. VII, 8, 5. VIII, 10, 1. Patri succedit, VIII, 10, 4. Ab Hieroboamo bello lacesitur; ante prælium omnes Judæos, amicos et hostes, alloquitur, 11, 2. Hieroboamum fundit fugatque, 11, 3. Non multo post moritur, *ibid.*
- Abia*, uxor Achazæ regis, A. J. IX, 12, 3.
- Abias*, Arabum rex, inita cum Adiabenorum primoribus societate, contra Stazem, eorum regem expeditionem fecit, A. J. XX, 4, 1. Vincitur; semet ipsum interficit, *ibid.*
- Abiatharus*, Abimelechi f., A. J. VI, 12, 8. Pontifex constituitur a Davide, VII, 5, 4; cf. VII, 9, 2; 9, 7. Cum Adonia facit, qui regnum affectat, 14, 4. A Solomone pontificatu privatur, VIII, 1, 3.
- Abibatus*, Tyriorum rex, A. J. VIII, 5, 3. C. A. I, 17; 18.
- Abida*, Asani Judæorum regis uxor, A. J. VIII, 12, 6.
- Abiezeres*, Phineesis f., pontificatum obtinet post patris mortem, A. J. V, 11, 5.
- Abigæa*, Nabali uxor, Davidem in maritum ira incensum placat; post mariti mortem Davidi nubit, A. J. VI, 13, 7 sqq. VII, 10, 1.
- Abila*, urbs Perææ, A. J. IV, 8, 1; V, 1, 1; XII, 3, 3. A Romanis capitur, B. J. IV, 7, 6.
- Abila Lysanice*, urbs Syriæ, prius ad Lysanice dynastiam pertinebat, a Claudio Cæsare Agrippæ M. tribuitur, A. J. XIX, 5, 1.
- Abilamarodachus*, Nabuchodonosori f., Babyloniorum rex, A. J. X, 11, 2.
- Abimaclus*, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Abimelechus*, Gararorum rex, Sarram, Abrami uxorem, corrumpere cupiens, a Deo poena afficitur, A. J. I, 12, 1. Abramo agrorum suorum partem cedit, *ibid.* Jacobum Gararis benigne excipit, sed mox ei inimicus redditur, 18, 2. Amicitiam cum eo renovat, 18, 3.
- Abimelechus*, Gedeonis f., fratribus præter Joathamum omnibus occisis, tyrannidem occupat, A. J. V, 7, 1. Joathamum auctore, Sicimis expellitur, 7, 3. Sicima redit omnesque incolas cædit, 7, 4. Thebas expugnat; frusto molæ ictus perit, 7, 5.
- Abimelechus*, pontifex, a Saulo cum tota sua familia occiditur, A. J. VI, 12, 1; 12, 4.
- Abinadabus*, sub Solomone regionis maritimæ præfectus, A. J. VIII, 2, 3.
- Abiramus*, Moysis adversarius, A. J. IV, 2, 2; 3, 1; cf. M. 3.
- Abisæus*, Saruie Davidis sororis f., A. J. VI, 13, 9.
- Abitaala*, Davidis uxor, A. J. VII, 1, 4.
- Abius*, Aaronis f., A. J. III, 8, 1; 8, 7.
- Abramus*, Tharri f., Sarram Aranis filiam uxorem ducit; cum patre ex Chaldæa in Mesopotamiam migrat, A. J.

- 1, 5, 5. Hoc factum est mille viginti annis ante templum exstructum, VIII, 3. 1. Ex Mesopotamia in Chananæam contendit; Lotum, fratris f., adoptat, I, 7, 1. Abrami sententia de Deo deque universo, *ibid.* Fame Chananæam premente, in Ægyptum migrat, 8, 1. Cf. B. J. V, 9, 4. Ægyptios arithmetica et astronomia instituit, A. J. I, 8, 2. In Chananæam reversus, loca montibus adjacentia occupat; Chabrone domicilium collocat, 8, 3. Sodomitis opitulans, Assyrios prælio vincit, 10, 1 sqq. Ex Agara ancilla Ismaelium procreat, 10, 4. Dei jussu se ipsum et suos circumcidit, 10, 5. Dei angeli ei nuntiant, Sarram ei filium pariturum esse, 11, 1. Gerara proficiscitur; Abimelehus ei agrorum suorum partem cedit, 12, 1. Isaacus ex Sarra ei nascitur, 12, 2. Agaram cum Ismaelo donio sua expellit, 12, 3. Isaacum pro victima Deo offert, Deus ei parit, 13, 1 sqq. Sarra mortua Chaturam in matrimonium ducit, ex qua sex filios procreat, 14 et 15. Moritur, 17.
- Abrami domus*, vicus regionis Damascenæ, A. J. I, 7, 2.
- Absalomus*, Mattathiae pater, A. J. XIII, 5, 7.
- Absalomus*, Aristobuli avunculus, a Pompeio capitur, A. J. XIV, 4, 4.
- Absalomus*, Manahemi sectator, B. J. II, 17, 9.
- Abum*, urbs Palæst., A. J. X, 5, 2.
- Accaron* (Acaron), urbs Palæst., una ex quinque civitatibus potentioribus Palæstinorum, A. J. VI, 1, 2. Cf. V, 1, 22; V, 2, 4; V, 3, 1; VI, 2, 3; IX, 2, 1, XIII, 4, 4.
- Acc*, urbs Phœnic., postea Ptolemais vocata, A. J. IX, 14, 2.
- Acencheres I*, Ægypti rex, C. A. I, 15.
- Acencheres II*, Ægypti rex, C. A. I, 15.
- Acencheres*, Ægypti regina, C. A. I, 15.
- Achabarorum petra* (*Achabare*), in Galil. superiori, munitur, B. J. II, 20, 6. V. J. 37.
- Achabus*, Amarini f., Israelitarum rex, A. J. VIII, 12, 5. Iezabelam, Tyrionum regis filiam uxorem ducit, ejusque deos colit, 13, 1. Ab Elia vate reprehenditur, 13, 5. Occiso Nabutho iterum ab Elia reprehensus facinora sua expiare studet, 13, 8. Bis ab Adado, Syriæ rege, bello petitus superior discedit, 14, 1. Adado vitam concedit, 14, 4. Cum Josaphato, Judææ rege, Adadam aggressus vincitur et occiditur, 15, 3 sqq. Septuaginta ejus liberi Jehu jussu interficiuntur, IX, 5.
- Achaia*, regio Græciæ, B. J. I, 26, 4; III, 1, 3.
- Achamon*, prætor urbanus sub Achabo rege, A. J. VIII, 15, 4.
- Acharus*, Zebedæ f., prædæ Deo consecratæ partem surripit, A. J. V, 1, 10 sqq. Furto obiecto occiditur, I, 15.
- Achazes*, Judæorum rex, Jothami f., a Syris et Israelitis cladibus afficitur, A. J. IX, 12, 1. Cum Assyriis societatem init contra Israelitas, 12, 3. Syrorum et Assyriorum deos colit; regnat sedecim annos, *ibid.*
- Achemæus*, pater Iessami, A. J. VII, 12, 4.
- Achiabus*, Herodis M. consobrinus, Alexandræ consilium regnum occupandi regi prodit, A. J. XV, 7, 8. Herodem prohibet ne manus sibi inferat, XVII, 7; cf. B. J. I, 33, 7. Romanos adjuvat in Judæis seditiosis coercendis post mortem Herodis, A. J. XVII, 10, 4; 10, 10. B. J. II, 4, 1; 5, 3.
- Achiala*, Amasæ regis uxor, Ozisë mater, A. J. IX, 10, 2.
- Achias*, pontifex, A. J. VI, 6, 2.
- Achias*, vates, Hieroboamo regnum vaticinatur, A. J. VIII, 7, 7. Alterum ejus de Hieroboami stirpe et de tota Israelitarum gente vaticinium, VIII, 11, 1. Cf. X, 4, 4.
- Achiba*, Ezecchie uxor, Manassæ mater, A. J. X, 3, 1.
- Achilaus*, Davidis actuarius, A. J. VII, 11, 8.
- Achilus*, Josaphati pater, A. J. VII, 5, 4.
- Achima*, Davidis uxor, A. J. VI, 13, 10.
- Achimanus*, Berzelai f., A. J. VII, 11, 4.
- Achimas*, Sadoci f., pontifex, A. J. VII, 9, 2; 10, 4; X, 8, 6.
- Achimelechus*, pontifex, v. *Abimelechus*.
- Achina*, Davidis uxor, A. J. VII, 1, 4.
- Achinadabus*, sub Solomonem Galilæam administrat, A. J. VIII, 2, 3.
- Achitobus*, Arophæi f., pontifex, A. J. VI, 6, 2; VIII, 1, 3.
- Achitophelus*, cum Abesalomo seditionem movet contra Davidem, A. J. VII, 9, 2 sqq. Abesalomo suadet ut Davidem interimat, 9, 6. De Abesalomi successu desperans semet ipsum interficit, 9, 8.
- Achonius*, Hierosolymita nobilis, A. J. XI, 5, 4.
- Achrathus*, eunuchus, A. J. XI, 6, 7.
- Acme*, Livie Augusti conjugis serva ab Antipatro sollicitatur ad struendas Salomæ Herodis sorori insidias, A. J. XVII, 5, 7. B. J. I, 32, 6. Ejus ad Herodem literæ, *ibid.* Ab Augusto morte mulctatur, A. J. 7. B. J. 33, 7.
- Acmon*, Palastinus ex genere gigantum, A. J. VII, 12, 1.
- Acra*, pars Hierosolymorum urbis, describitur, B. J. V, 4, 1. A Romanis capitur et incenditur, VI, 6, 3. Cf. I, 1, 5.
- Acraballa* (*Acraballæ*), urbs Judææ, B. J. III, 3, 5.
- Acrabatena toparchia*, una ex undecim Judææ topp., A. J. XII, 8, 1. B. J. II, 20, 4; III, 3, 5; IV, 9, 3. A Vespasiano capitur, B. J. IV, 9, 9.
- Actipus*, v. *Arce*.
- Actium*, urbs Græciæ, B. J. I, 20, 1. Actiaca pugna, A. J. XV, 5, 1 sq; 6, 1.
- Acusilaus*, Argivus, quando vixerit, C. A. I, 2. Multa apud Hesiodum castigat, 1, 3. Laudatur, A. J. I, 3, 9.
- Ada*, Lamechi uxor, A. J. I, 2, 2.
- Ada*, Helonis fil., Esavi uxor, A. J. I, 18, 4.
- Adadus*, Damasci et Syriæ rex, a Davide vincitur, A. J. VII, 5, 2. Ejus posterii per decem ætates regnarunt, idem omnes nomen habentes, *ibid.*
- Adadus*, Damasci et Syriæ rex societate inita cum triginta duobus regibus, expeditionem facit contra Achabum, Israelitarum regem, A. J. VIII, 14, 1. Clade afficitur, 14, 2. Israelitas iterum adortus iterum vincitur; Achabus ei vitam concedit, 14, 3 sq. Postea ab Achabo bello petitus superior discedit, 15, 5 sq. Joramum adortur, Samariam obsidet; ejus exercitus a Deo terrore percussus fugit, IX, 4, 4 sq. Ab Azaelo occiditur, 4, 6. Post mortem tanquam deus colitur, *ibid.* Cf. VII, 5, 2.
- Adadus*, Syriæ rex, bello lacescit a Joaso, A. J. IX, 8, 7.
- Adæus*, Syriæ præf. sub Xerxe I, A. J. XI, 5, 6.
- Adamus*, a Deo ex limo creatur, A. J. I, 1, 2. Quot annos ante templum exstructum creatus sit, A. J. VIII, 3, 1. Quid nomen significet, I, 1, 2. Paradiso expellitur, 1, 4. Ejus liberi, 2, 3. Quot annos vixerit, 3, 3.
- Adar*, ultimus anni mensis apud Judæos, Macedonibus Dystrus appellatur, A. J. IV, 8, 49; XI, 6, 2; 12, 4, 7; XII, 10, 5.
- Adasa*, vicus Judææ, B. J. I, 1, 6. Triginta stadiis a Bethoro distat, A. J. XII, 10, 5.
- Addida*, (*Adida*), oppidum Judææ, A. J. XIII, 6, 4; 15, 2. A Vespasiano occupatur, B. J. IV, 9, 1.
- Aderus*, Idumæus, in Idumæorum internecione fuga elapsus ad Pharaonem Ægypti regem confugit, A. J. VIII, 7, 6. Syriæ partem occupat et Judæam infestat, *ibid.*
- Adiabene*, regio Assyriæ, A. J. XX, 2, 3. B. J. II, 16, 4.

- Adiabenorum rex Monébazu et post eum Izates, *A. J.* XX, 2. 1. sqq.
- Adonias*, Davidis filius quartus, *A. J.* VII, 1, 4. Regnum affectat, 14, 4. Solomo ei ignoscit, 14, 6. Abisacen in matrimonium petit, VIII, 1, 2. A Banaja Solomonis jussu occiditur, 1, 3.
- Adonibezecus*, Bezecenorum rex, a Judæis vincitur, *A. J.* V, 2, 2.
- Adora*, urbs Idumææ, ab Hyrcano capitur, *A. J.* XIII, 9, 1. Cf. XIII, 6, 4; 15, 4.
- Adoraim*, urbs Judææ, à Roboamo condita, *A. J.* VIII, 10, 1.
- Adoramus*, Thæni f., *A. J.* VII, 5, 4. Tributis exigendis a Solomone præfectus, VIII, 2, 9.
- Adoreus*, urbs Judææ, *B. J.* I, 8, 4.
- Adramelechus*, Senacheribi Assyriæ regis f., ob patris cædem in exilium pellitur, *A. J.* X, 1, 5.
- Adrazarus*, rex Sophenes, a Davide vincitur, *A. J.* VII, 5. 1. Cf. VIII, 7, 6.
- Adria*, sive mare Adriaticum, *V. J.* 3.
- Adytum* tabernaculi describitur, *A. J.* III, 6, 4. Adytum templi Hierosol. *A. J.* VIII, 3, 3.
- Adullana*, urbs Judææ, *A. J.* VI, 12, 3.
- Æbulus*, campi magni præf. expeditionem facit contra Josephum Fl., *V. J.* 24.
- Ægeæ*, urbs Macedon., *A. J.* XI, 8, 1.
- Ægistha*, Davidis uxor, *A. J.* VII, 14, 4.
- Ægla*, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
- Ægyptus*, *Ægyptii*. *Ægyptus* a Judæis Mestre vocatur, *A. J.* I, 5, 2. Unde nomen habeat, *C. A. I.* 15. Omni ex parte locorum natura bene munita est, *B. J.* IV, 10, 5. Incolarum numerus, *B. J.* II, 16, 4. Romæ frumentum suppeditat. *B. J.* IV, 10, 5. — *Ægyptii* ab Abramo arithmetica et astronomia instituuntur, *A. J.* I, 8, 3. Omnes *Ægypti* reges a Minæo usque ad eum qui Solomonis socer fuit, Pharaothæ dicti sunt; cur? *A. J.* VIII, 6, 2. Per septem annos abundantia totidemque sterilitatis *Ægyptus* a Josepho prudenter administratur, *A. J.* 6, 1 sq. Exteri undique in eam confluent ad frumentum coemendum, *ibid.* Jacobus cum tota sua progenie in *Ægyptum* migrat, 7, 1 sqq. Fame in *Ægypto* grassante, omnes agri a rege coemuntur, postea ea conditione incolis redduntur, ut quinta pars frugum regi solvatur, 7, 7. Israelitæ inhumantur ab *Ægyptiis* tractantur, 9. Hyrcanos *Ægyptum* occupant, *C. A. I.* 14. A Tutlamosi expelluntur, *C. A. I.* 15. Enumerantur reges, qui post Tutlmasin regnarunt, *ibid.* *Ægyptus* infestatur ab *Æthiopibus*; Moyses eos repellit, *A. J.* II, 10. Decem plagis affligitur, quod Israelitis venia recusatur in patriam redeundi, *A. J.* II, 14. Israelitæ, duce Moysse, ex *Ægypto* discedunt; *Ægyptii* qui eos persequuntur, maris Rubri fluctibus obruti pereunt, 15, 3 sqq. Sub rege Soa *Ægyptii* societatem jungunt cum Israelitis contra Assyrios, *A. J.* IX, 13, 1. A Senacheribo bello petuntur, X, 1. Expeditionem faciunt in Asiam sub Nechaone totamque Syriam sibi subjiciunt, X, 5. A Nabuchodonosoro inde repelluntur, 6. A Babyloinis identidem funduntur, 7, 3; 9, 5. A Cambyse Persarum rege subiguntur XI, 2, 2. *Ægyptus* a Ptolemæo Lagi f. occupatur, XII, 1. *V. Ptolemæos*. — *Ægyptii* antiquissimis jam temporibus res suas literis mandabant, *C. A. I.* 6. Quando in Græcorum notitiam venerint, I, 12. Judæis semper infensi, I, 13; cf. I, 24. Pudentia circumcidit secundum Herodotum, I, 22. *Ægyptios* nemini inquam servisse contendit Apion, Josephus contra, eos nunquam fuisse liberos, II, 11.
- Ægyptus*. Cf. *Sethosis*.
- Ælana*, Arabiæ urbs, ad mare Rubrum sita, *A. J.* VIII, 6, 4.
- Ælius Gallus*, *Ægypti* præfectus, *A. J.* XV, 9, 3.
- Æmilia*, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 19.
- Æmilii secundus*, magister equitum, *B. J.* II, 19, 17.
- Æmilus*, Regulus, conspirationis in Caligulam socius, *A. J.* XIX, 1, 3. sqq.
- Æneas*, Antipatri f., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 22.
- Æneas*, *V. Aretas*.
- Æoles*, a Judæis Elysæi vocantur, *A. J.* I, 6, 1.
- Ærines*, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Æsomia* (?), tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 19.
- Æsopus*, Alexandræ servus, *A. J.* XV, 3, 2.
- Æta*, Judææ castellum, *A. J.* V, 8, 8.
- Æthiopia*, *Ægypto* contermina, *A. J.* II, 10, 1. *Æthiopes* a semet ipsis et omnibus Asiæ populis Chusæi appellantur, *A. J.* I, 6, 2. *Ægyptiis* bellum inferunt; a Moysse repelluntur, II, 10. A Romanis subiguntur, *B. J.* II, 16, 4. *Æthiopes* pudenda circumcidunt, *C. A. I.* 22. Hic mos ex *Ægypto* ad eos pervenit, *A. J.* VIII, 10, 3.
- Æzelus*, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Africa*, ab Apheræ, Abrami f., denominata, *A. J.* I, 15.
- Agaba*, urbs Palæst., *A. J.* XIII, 16, 5.
- Agagus*, rex Amalecitarum, in horum intereptione solus a Saulo servatur, sed Samueli hortatu interficitur, *A. J.* VI, 7, 2 sqq.
- Agalla*, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.
- Agara*, ancilla, Abramo parit Ismaelum, *A. J.* I, 10, 4.
- Agatharchides* Cnidius scripsit de rebus gestis successorum Alexandri M., *A. J.* XII, 1. Refert Hierosol. a Ptolemæo Lagi capta esse, *ibid.* Judæarum irrisor, *C. A. I.* 22.
- Agathocles*, archon Athen., *A. J.* XIV, 8, 5.
- Agésilæus*, Spartanorum rex, *B. J.* II, 16, 4.
- Aggæus*, templum Hierosol. sub Cyri regno reædificat, *B. J.* VI, 4, 8.
- Aggæus*, vates, *A. J.* XI, 4, 6; 4, 7.
- Agitha*, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
- Agrippa* (*Marcus*) consul, *A. J.* XIV, 16, 4. Ab Augusto in Asiam mittitur; Herodes eum adit Mitylenæ, *A. J.* XV, 10, 2. Denuo in Asiam missus in Judæam venit, ubi magnifice ab Herode excipitur, XVI, 2, 1. Expeditionem in Bosporum facit, 2, 2. Intercedente Herode Judæis in Ionia habitantibus immunitatem confirmat multaque beneficia etiam in alias civitates confert, 2, 3 sqq. cf. XII, 3, 2. Romam redit, 3, 3. Ejus rescripta ad Ephesios et Cyrenæos de Judæis, 6, 4 sq.
- Agrippa Magnus*, Aristobuli f., Herodis M. nepos, *B. J.* I, 28, 1. Cypron, Phasaeli fil., uxorem ducit; ejus liberi, *A. J.* XVIII, 5, 4. Romæ degens magna liberalitate ad inopiam redigitur, 6, 1. Post reditum in Judæam ab Antipa sustentatur, 6, 2. Deinde ad Flaccum, Syr. præf., se confert; Flaccus ab eo abalienatur Aristobuli opera, 6, 3. Ab omnibus desertus in Italiam rursus tendit, *ibid.* Antomæ et Casi amicitiam sibi conciliat, 6, 4. Ab Eutycho accusatus, a Tiberio in carcerem conjicitur, 6, 5 sq. Germani cujusdam de eo prædictio, 6, 7. Tiberio mortuo a Caio imperatore vinculis solvitur et Philippi tetrarchiæ rex constituitur, 6, 10. *B. J.* II, 9, 6. In Judæam redit, *A. J.* XVIII, 6, 11. Herodem apud Caicum accusat, 7, 2. *B. J.* II, 9, 6. Herode in exilium acto, ejus tetrarchiam et opes a Caio accipit, *ibid.* Caio Claudio ad imperium evecto operam suam præstat, *A. J.* XIX, 4, 1 sqq. *B. J.* II, 11, 1 sqq. Claudius Agrippæ regno addit Judæam, Samariam, Libanum et Abilam urbem, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 11, 5. In Judæam redit; catenam auream a Caio olim acceptam in templi thesauro deponit, *A. J.* 6, 1.

Ejus in Hierosolymitanos liberalitas, 6, 3. Hierosolyma munifera reddere cepit; sed a Claudio in hac re peregre velatur, *A. J. 7, 2. B. J. 11, 6.* Comparatur cum Herode M., *A. J. 7, 3.* Ejus in Berytios munificentia, 7, 5. Tiberiade plures reges splendide excipit; hoc Marso, Syriae praef., suspectum est, 8, 1. Moritur Caesaris post regnum septem annorum, 8, 2, ejus progenies, 9, 1.

Agrippa, Agrippae M. ex Cypro f., *A. J. XVIII, 5, 4.* Romae educatur, *XIX, 9, 2.* Eo tempore quo pater moritur adolescentulus admodum, ad regnum suscipiendum nondum idoneus, *ibid.* Pro Judæis apud Claudium intercedit, *XX, 1, 1, 6, 3.* Post Herodis avunculi mortem Chalcidis regnum obtinet, 5, 2. Claudius ei Philippi tetrarchiam tribuit, Chalcidem vero rursus adimit, *A. J. 7, 1. B. J. II, 12, 8.* Nero ejus regno addit Perææ et Galilææ partem, *A. J. 8, 4. B. J. 13, 2.* Hierosolymitis se in visum reddit, *A. J. 8, 11.* A Judæis apud Neronem accusatur, *ibid.* Caesarem Philippi Neroniadem appellat, Berytum ornamentis auget, *A. J. 9, 4.* Magna in exteros liberalitate offendit Judæos, *ibid.* Præscriptionibus suis de Levitis patria instituta violat, 9, 5. Alexandriam proficiscitur Alexandro Ægypti procuratori congratulatum, *B. J. II, 15, 1.* Hierosolyma reversus concionem habet apud populum, qua a bello adversus Romanos eum dehortatur, 16, 3 sqq. A Hierosolymitis contumelia affectus in regnum suum discedit, 17, 1. Optimatibus Hieros. exercitum auxilio mittit contra seditiosos, 17, 4. Legatione Hierosolyma missa iterum a bello Judæos dehortatur, 19, 3. Vespasiano auxilium mittit, *III, 4, 2.* Caesaris Philippi Vespasianum laute excipit, 9, 7. Gamalam septem menses obsederat ante Vespasiani adventum, *IV, 1, 1.* A funditore lapide percussus, 43. Post Neronis mortem Romam proficiscitur novum imperatorem salutatum, 9, 2. A Tyriis apud Vespasianum accusatur, *V. J. 74.* — Justus historicus Agrippæ ab epistolis est, *V. J. 65.* Agrippæ literæ ad Flavianum Josephum, *ibid.* Cf. *C. A. 1, 9.*

Agrippa, Herodis amicus, *A. J. XV, 9, 3; 10, 3. B. J. I, 20, 4; 21, 1.*

Agrippa, Aristobuli f. ex Salome, *A. J. XVIII, 5, 4.*

Agrippa, Felicis Judææ procuratoris f. ex Drusilla, *A. J. XX, 7, 2.*

Agrippa, Flav. Josephi f., *V. J. 1, 76.*

Agrippeum, locus in regia Herodis, *B. J. I, 21, 1.*

Agrippias. V. *Anthedon.*

Agrippina, primum Domitii Aenobarbi, deinde Claudii Cæsaris uxor, *A. J. XX, 8, 1.* Claudium veneno interficit, ipsa a Nerone fil. interficitur, 8, 2.

Agrippinus, Demetrii ex Mariamne f., *A. J. XX, 7, 3.*

Ahion, urbs Palæst., *A. J. VIII, 12, 4.*

Aicamus, pater Godoliæ, *A. J. X, 9, 1.*

Ailath, urbs Arabiæ prope mare Rubrum sita, ab Arsace capitur, *A. J. IX, 12, 1.*

Aina, urbs Judææ, a Jesu Naveni oppugnatur et capitur, *A. J. V, 1, 12 sqq.*

Alani, Scythiarum gens, ubi sedes habeant, *B. J. VIII, 7, 4.* In Mediam et Armeniam irumpunt sub regno Vespasiani, *ibid.*

Albani, populus Asiæ; Tiberius iis persuadere studet, ut Parthis bellum inferant, *A. J. XVIII, 4, 4.*

Albinus, Judææ procurator constituitur a Nerone, *A. J. XX, 9, 1.* Latrones debellat, 9, 2. Sed et ipse civium bona diripit et totam Judæorum gentem omni modo vexat, *B. J. II, 14, 1.* Ante discessum Judæorum gratiam sibi conciliare studet, *A. J. 9, 5.*

Alimus, vocatus etiam Jaclmus, ab Antiocho Eupat. pontifex constituitur, *A. J. XII, 9, 7.* Judam Maccab. apud Demetrium criminatur, 10, 1. Cum Juda de principatu

contendit, 10, 3. A Demetrio auxilium petit contra Judam, 10, 3 et 4. Moritur, 10, 6.

Alcyon, medicus, *A. J. XIX, 1, 20.*

Alexander Jannæus, Hyrcani f., ab Aristobulo fratre in vincula conjicitur, *A. J. XIII, 11, 1. B. J. I, 3, 1.* Post fratris mortem, ab Alexandra (Salome) vinculis solvitur et rex constituitur, *A. J. 12, 1. B. J. 4, 1.* Ptolemaidem obsidet; metuens Ptolemæum Lathyr. obsidionem solvit, *A. J. 12, 2 sqq. B. J. 4, 2.* Cum Cleopatra Ægypti regina societatem jungit contra Ptolemæum, *A. J. 12, 4. A. Ptolemæo vincitur, 12, 5.* Multas urbes in potestatem suam redigit; Gazæorum magnam stragem edit, *A. J. 13, 3. B. J. 4, 2.* Cladem accipit ab Obeda rege Arabiæ; Judæi contra eum seditionem movent, *A. J. 13, 5. B. J. 4, 3 sq.* A Demetrio Eucæro superatur, *A. J. 14, 1. B. J. 4, 4 sq.* Crudelissimum se præbet in Judæos iterum seditionem moventes, *A. J. 14, 2. B. J. 4, 6.* Ob crudelitatem Thracidas appellatur, *A. J. 14, 2.* Fossam ducit murumque erigit inde a Chabarzaba usque ad Jopicum mare, ut Antiochum Dionysum Judææ finibus arceat, *A. J. 15, 1. B. J. 4, 7.* Ab Areta vincitur, *A. J. 15, 2. B. J. 4, 8.* Essam, Gaulanam, Seleuciam, Antiochi vallem et Gamalam sibi subjicit, *A. J. 15, 3. B. J. 4, 8.* Ejus mors, *A. J. 15, 5.*

Alexander, Aristobuli Judæorum regis f., quum pater a Pompeio captus Roman abduceretur, fuga evadit, *A. J. XIV, 4.* Judæam Romanis eripere conatur, *A. J. XIV, 5, 2. B. J. I, 8, 4.* A Gabinio vincitur, *ibid.* Regnum occupat; sed iterum victus a Gabinio regno dejicitur, *A. J. 6, 2 sq. B. J. 8, 7.* Jussu Pompeii a Scipione interficitur, *A. J. 7, 4. B. J. 9, 2.*

Alexander, Herodis M. f., juvenis a patre Romam mittitur, *A. J. XV, 10, 1.* In patriam eum reversum Salome et Pheroras apud Herodem calumniantur; Glaphyram Archelai Cappadocum regis filiam uxorem ducit, *A. J. XVI, 1, 2; 3, 2.* Antipater Herodis odium in Alexandrum ejusque fratrem Aristobulum incendere studet, *A. J. 4, 1. B. J. I, 23, 1 sq.* Alexander eum Aristobulo apud Cæsarem Octav. a patre accusatus, se suumque fratrem præclare defendit, *A. J. 4, 1 sqq. B. J. 23, 3.* Cæsar Alexandrum et Aristobulum in gratiam cum patre reducit, *A. J. 4, 4. B. J. 23, 3.* Pheroras eum contra patrem irritare studet, *A. J. 7, 4.* Alexander patris eunuchos pecunia corrumpit, *A. J. 8, 1. B. J. 24, 7.* Conjuracionis in patrem factæ suspectus in vincula conjicitur; Archelai regis opera patri reconciliatur, *A. J. 8, 2 sqq. B. J. 24, 8; 25, 1 sqq.* Ab Eurycle patri denuo suspectus redditur, *A. J. 10, 1. B. J. 26, 1 sq.* Quæstio in eum habetur, *A. J. 10, 2 sqq. B. J. 26, 2 sqq.* Cum Aristobulo fratre in carcerem conjicitur, *A. J. 10, 5. B. J. 26, 4.* A patre accusatur in concilio Beryti habito; capitis condemnatur, *A. J. 11, 2 sq. B. J. 27, 2.* Sebastæ strangulatur, *A. J. 11, 6. B. J. 27, 6.* Si quid criminis ei dari possit, *A. J. 11, 7.* Ejus liberis prospicit Herodes, *A. J. XVII, 1, 2. B. J. I, 28, 2.* Cf. *A. J. XVIII, 5, 4.*

Alexander, Alexandri f. ex Glaphyra, Herodis M. nepos, *B. J. I, 28, 1; A. J. XVIII, 5, 4.*

Alexander Lysimachus, Alabarcha Alexandriæ, Agrippæ regi pecuniam mutuo dat, *A. J. XVIII, 6, 3.* Philonis frater, 8, 1. Antonia procurator; a Caio Cæsare in vincula conjicitur, a Claudio dimittitur, *XIX, 5, 1.*

Alexander, Judæus Cyrenensis a Catullo e medio tollitur, *B. J. VII, 11, 12.*

Alexander, Dorothei f., *A. J. XII, 8, 5.*

Alexander, Iasonis f., *A. J. XII, 8, 5.*

Alexander, latro, *B. J. II, 12, 4.*

- Alexander*, Phasaeli f. ex Salampsione, Herodis M. nepos, A. J. XVIII, 5, 4.
- Alexander*, Theodori f., A. J. XIV, 10, 10; 10, 12.
- Alexander Magnus*, Philippo patri in regno succedit, A. J. XI, 8, 1. In Asiam ei trajicienti mare Pamphylum cedit viamque patefacit, A. J. II, 16, 5. Darium ad Granicum vincit, Asiam minorem sibi subijcit, A. J. XI, 8, 1; 8, 3. Syria occupata, in Phoeniciam expeditionem facit; Tyrum et Gazam obsidet; Judæis deditionem detrectantibus iratus est, 8, 3. Sanaballetæ permittit ut templum in monte Garizin exstruat, 8, 4. Hierosolyma contendit; ejus somnium, 8, 4 sq. Judæi ei obviam eunt supplices; templum adit, 8, 5. Judæis privilegia concedit, *ibid.* Samaritæ eadem ab eo petunt, 8, 6. In Ægyptum discedit, *ibid.* Alexandriae partem Judæis assignat, C. A. II, 4. Babylonem Bel templum instaurat, C. A. I, 22. Quando mortuus sit, *ibid.* Alexandro defuncto, ejus imperium dividitur, A. J. XI, 8, 7. Alexandri epistolæ, C. A. II, 4. Alexandri arma Elymaide servata, A. J. XII, 9, 1.
- Alexander Balas*, Antiochi Epiphanis f., Syriæ regnum occupare moliens Jonathan Judæorum principem sibi conciliare studet, A. J. XIII, 2, 1 sq. Demetrium prælio vincit, 2, 4. Ptolemæi Philomet. filiam ducit uxorem, 4, 1. Ptolemæo per Ammonium insidias struit, 4, 6. Ptolemæus affinitatem cum Alexandro dirimit, 5, 7. Antiochia ejectus Ciliciam petit, *ibid.* A. Ptolemæo et Demetrio Nicatore superatur, 5, 8; In Arabia interficitur, *ibid.*
- Alexander Zebina*, a Ptolemæo Physc. Syriæ rex constituitur; mox vero ab Antiocho Grypo devictus occumbit, A. J. XIII, 9, 3.
- Alexander*, Tigranis Armeniæ regis f., Jotapen Antiochi Commagenæ regis filiam uxorem ducit, A. J. XVIII, 5, 4. Eleusæ (?) insulæ rex factus est a Vespasiano, *ibid.*
- Alexander*, M. Antonii amicus, A. J. XV, 6, 7; B. J. I, 20, 3.
- Alexander Polyhistor*, quid referat de Abrami filiis, A. J. I, 15.
- Alexander*, Ægypti præfectus, v. *Tiberius*.
- Alexandra*, (a Judæis Salome vocata), Aristobuli uxor, post mariti mortem Alexandrum Jannæum vinculis solvit et regem constituit, A. J. XIII, 16, 1. B. J. I, 4, 1.
- Alexandra*, Alexandri Jannæi uxor, post mariti mortem regnum administrat, A. J. XII, 16, 1; B. J. I, 5, 1. Pharisæi omnia permittit gerenda, A. J. 16, 2; B. J. 5, 2 sq. Pharisæorum consilio multos Judæos trucidari jubet, *ibid.* Ad Tigranem Syriam invadentem legatos mittit, A. J. 16, 4. B. J. 5, 3. Aristobulus fil. contra eam seditionem movet; moritur, A. J. 16, 5 sq. B. J. 5, 4.
- Alexandra*, Hyrcani f., Alexandri Aristobuli regis filii conjux, Aristobulo filio per Cleopatram ab Antonio pontificatum petit, A. J. XV, 2, 5. Herodes eam sibi conciliare studet, 2, 7. In Ægyptum fugere conatur, 3, 2. Filii necem Cleopatæ per literas significat, 3, 5. Ab Herode in custodiam datur, 3, 9. Hyrcanum contra Herodem incitat, 6, 2. Mariamnæ capite damnatæ conviciatur, 7, 5. Herode absente arcem et templum in suam potestatem redigere conatur; quam ob rem ab Herode interficitur, 7, 8.
- Alexandra*, Aristobuli regis fil., primum Philippionis, deinde ejus patris Ptolemæi Mennæi conjux, A. J. XIV, 7, 4; B. J. I, 9, 2.
- Alexandra*, Phasaeli filia, Herodis M. neptis nubit Timotheo Cyprio, B. J. XVIII, 3, 4.
- Alexandria*, urbs Ægypti. Ejus ambitus et opulentia, B. J. II, 16, 4. Portus describitur, B. J. IV, 10, 5. — *Judæi Alexandrini*. Alexander iis urbis partem assignat eosque æquo cum Græcis jure esse vult, B. J. II, 18, 7; C. A. II, 4 sqq. Suum habent ethnarcham, A. J. XIV, 7, 2. A primis Ptolemæis itemque a Julio Cæsare magno in honore habentur, C. A. II, 4; B. J. II, 18, 7. A Ptolemæo Physc. et a Cleopatrá crudeliter tractantur, C. A. II, 5. Religionem patriam semper servarunt, C. A. II, 6. Contentio inter Judæos et Samaritas oritur, A. J. XIII, 3, 4. — Lite orta inter Græcos et Judæos regnante Caligula, utrique legatos ad eum mittunt, A. J. XVIII, 3, 1. Nova inter eos dissensio sub Claudio; Claudius Judæis jura confirmat, quæ antea iis concessa fuerant, A. J. XIX, 5, 2. Initio belli Judaici magnus Judæorum numerus cæditur, B. J. II, 18, 7 sq. Sub finem belli Jud. multi sicarii Judæa ejecit Alexandriæ seditionem movent, mox a Judæis Alexandrinis magistratibus traduntur, B. J. VII, 10, 1.
- Alexandrina palus*, B. J. III, 10, 8.
- Alexandrium*, castellum Judææ, A. J. XIII, 16, 3. B. J. I, 6, 5. In montis vertice situm, A. J. XIV, 1, 4. A Gabinio funditus diruitur, A. J. XIV, 5, 4; B. J. I, 8, 5. A Pherora instauratur, A. J. XIV, 15, 4; B. J. I, 16, 3.
- Alexas*, Herodis M. amicus, ejus sororem Salomen uxorem ducit, A. J. XVII, 1, 1; B. J. I, 28, 6. Ab Herode jubetur Judæorum primores in hippodromo inclusos occidere; mandatum non exsequitur, A. J. XVII, 6, 5; 8, 2. B. J. I, 33, 6; 33, 8.
- Alexis*, vir fortissimus, B. J. VI, 1, 8; 2, 6.
- Alexias Selcias*, Cypron Antipatri filiam uxorem ducit, A. J. XVIII, 5, 4.
- Alibama*, Esebeonis filia, Esavi uxor, A. J. I, 18, 4.
- Atisphragmuthosis*, Ægypti rex, C. A. I, 14.
- Aliturus*, mimus, magna in gratia apud Neronem, V. J. 2.
- Alpes*, montes, B. J. II, 16, 4.
- Alurus*, vicus Judææ, B. J. IV, 9, 6.
- Amadathes*, Amanis pater, A. J. XI, 6, 5.
- Amalecitis*, populus Arabiæ Petr., Gobilitidem et Petram incolunt, A. J. III, 2, 1. cf. II, 1, 2. Omnes populos finitimos ad bellum Judæis inferendum concitant, A. J. III, 2, 1. A Judæis vincuntur, 2, 2 sqq. Moyses paulo ante mortem Judæis imperat, ut pœnas sumant de Amalecitis, IV, 8, 44. Amalecitis a Madianitis in auxilium vocantur contra Judæos, V, 6, 1. A Saulo ad interfectionem delentur, VI, 7. Palestinam invadunt magnamque prædam faciunt, Davides eos persequitur prædamque recuperat, VI, 14, 6. Ab Amasia Judæorum rege debellantur, IX, 9, 1.
- Amalecitis*, regio Arabiæ Petr., ab Amalecitis habitata, A. J. II, 1, 2.
- Amalecus*, Eliphazæ f., Amalecitis nomen dedit, A. J. II, 1, 2.
- Amanes*, genere Amalecita, magna in gratia est apud Artaxerxem, Persarum regem, A. J. 6, 5. Judæis insensus a rege impetrat ut omnes interim jubeat, 6, 6. Mardocheum, quem cruci affigere apud se constituerat honorare cogitur, 6, 10. Ab Esther apud regem accusatur, 6, 11. Morie mulcitur, *ibid.*
- Amanus*, puer nobilis. Adado regi serviens, A. J. VIII, 15, 4.
- Amanus*, mons Ciliciæ, A. J. I, 6, 1; 6, 2.
- Amaræi* filii Joannem, Mattathææ f., interficiunt, A. J. XIII, 1, 2.
- Amarames*, pater Moysis, A. J. II, 9, 3. Visionem habet ante Moysis nativitatem, *ibid.*
- Amaranus*, Peræus, a Fado in exilium agitur, A. J. XX, 1, 1.
- Amaraspis*, Assyriorum dux, A. J. I, 9.

Amarinus, Israelitarum rex, duodecim annos regnavit, *A. J.* VIII, 12, 5.
Amasias, Joasi f., Judæorum rex, initio regni sui justitiæ exercendæ admodum studiosus, *A. J.* IX, 9, 1. Amalecitas, Idumæos et Gabalitis debellat, *ibid.* Amalecitarum deos colit, 9, 2. Joaso Israelitarum regi bellum infert, ab eo vincitur, 9, 3. Regnavit quatuordecim annos, *ibid.*
Amasias, sacerdos, *A. J.* IX, 1, 1.
Amasias, Achazæ regis f., *A. J.* IX, 12, 1.
Amasias, prætor urbanus, sub regno Josuæ, *A. J.* X, 4, 1.
Amatha, *V. Amathus*.
Amathe (sive *Amathina*) urbs Phœnic. ab Amathio condita, *A. J.* I, 6, 2. Cf. III, 14, 2; V, 1, 22; VII, 5, 4; VIII, 6, 3.
Amathine, *V. Amathe*.
Amathitis, regio Phœnic. circa Amathen urbem, *A. J.* XIII, 5, 10.
Amathus, Chanaani f., Amathen Phœniciæ urbem condidit, *A. J.* I, 6, 2.
Amathus, castellum Perææ, *A. J.* IX, 10, 1. Vocatur etiam *Amatha* et *Betharamathum*, *A. J.* XVII, 10, 6. *B. J.* II, 4, 2. Cf. *A. J.* X, 5, 2. Theodorus, Zenonis f., ibi thesauros suos condit, *B. J.* I, 4, 3. Ab Alexandro Janæo castellum capitur et diruitur, *A. J.* XIII, 13, 3 sqq. Gabinus ibi synedrum constituit, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5.
M. Ambivius, Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 2, 2.
Amenophis, tres hujus nominis Ægypti reges, *C. A.* I, 15. Manetho supponit quartum quem fingit Judæos una cum leprosis Ægypto expulisse, 26 sqq.
Amessa, Jethranæ f., Abesalomi exercitus dux, *A. J.* VII, 10, 1. Davidi reconciliatus ab eo toti Judæorum exercitui præfector loco Joabi, 11, 1. A Joabo interficitur, 11, 6 sq; cf. 15, 1.
Amesses, Ægypti regina, *C. A.* I, 15.
Aminadabus, Davidis frater, *A. J.* VI, 8, 1.
Aminadabus, Sauli f., in prælio cum Philistæis commisso cadit, *A. J.* VI, 14, 1.
Aminadabus, sacerdos, in cujus domo arca viginti annos servata est, *A. J.* VI, 1, 4; VII, 4, 2.
Amitala, Josiæ uxor, Joachazi mater, *A. J.* X, 5, 2.
Ammanitæ, pop. Palæst. nomen habent ab Ammano, *A. J.* I, 11, 5. Judæam invadunt, fugantur a Jephthe, V, 7, 7 sqq. Judæis trans Jordanem habitantibus bellum inferunt, mox vero a Saulo profligantur, VI, 5, 1 sqq. A Josaphato et Hieroboamo II debellantur, IX, 10, 3. Ab Ozia tributum iis imperatur, 11, 2.
Ammanitis, Ammanitarum terra, *A. J.* IV, 5, 3.
Ammanus, Loti f., Ammanitis nomen dedit, *A. J.* I, 11, 5.
Amnata, oppidum Palæst., *A. J.* VII, 1, 3.
Ammaus, *V. Emmaus*.
Ammonius, jubente Ptolemæo Philometore Alexandro Balæ insidias struit, *A. J.* XIII, 4, 6.
Amnon (*Amnus*), Davidis f., *A. J.* VII, 1, 4; 3, 3. Thamar sororem stuprat, 8, 1. Ab Abesalomo fratre occiditur, 9, 2 sqq.
Amoritæ, regio Palæst., a Judæis occupatur, *A. J.* IV, 5. Gadis et Rubeli tribubus dimidiæque Manassitidi assignatur, 7, 3.
Amorrhæi, pop. Palæst. nomen habent ab Amorrhæo, *A. J.* I, 6, 2. A Judæis superantur, IV, 5.
Amorrhæus, Chanaani f., *A. J.* I, 6, 2.
Amydalon, piscina Hierosol. urbis, *B. J.* V, 11, 4.
Amyrus, Pharesi f., *A. J.* II, 7, 4.
Anacharis, Assyriorum dux, *A. J.* X, 1, 1.

Anacharsis, Scythia e Græcia in patriam reversus occiditur, *C. A.* II, 37.
Ananias, homo ignobilis, ab Herode M. pontifex constituitur, *A. J.* XV, 2, 4. Pontificatus ei abrogatur, 3, 1. Restituitur, 3, 3.
Ananias, (Sedrachas), Judæus a Nabuchodonosoro liberaliter educatur, *A. J.* X, 10, 1. In flammis coniectus, mirum in modum servatur, *A. J.* 10, 5. M. 16.
Ananias, a Judæis ad Darium mittitur legatus, *A. J.* XI, 4, 8.
Ananias, Judæus, Oniæ f., a Cleopatra Ægyptiorum dux constituitur, *A. J.* XIII, 10, 4; 13, 1; 13, 2.
Ananias, mercator Judæus, Izatem Adiabenorum regem religione Judaica instituit, *A. J.* XX, 2, 3.
Ananias, Nebedæi f., pontifex, *A. J.* XX, 5, 2. Vincitur Romam mittitur a Quadrato; *A. J.* XX, 6, 2. *B. J.* II, 12, 6. Ob liberalitatem magno in honore apud Judæos, *A. J.* XX, 9, 2. Ejus domus incenditur, ipse a latronibus interficitur, *B. J.* II, 17, 6; 17, 9.
Ananias, Sadduci f., *B. J.* II, 17, 10.
Ananias, Phariseus, a Simonis et Anani factione cum tribus aliis Judæis in Galil. mittitur; ut Flav. Josepho præfecturam adimant, *V. J.* 39—53. Cf. *B. J.* II, 21, 7. Cum collegis Josepho necem machinatur, *V. J.* 53 sqq. Ejus indoles, 56. A Josepho captus Hierosolyma mittitur, 61; 64.
Ananias; duo hujus nominis zelotæ, *B. J.* IV, 4, 1.
Ananias, Masambali f., pontifex, a Simone Gioræ interficitur, *B. J.* V, 13, 1.
Anani monumentum, Hierosol., *B. J.* V, 12, 2.
Ananus, Sethi f., pontifex creatur a Quirino, *A. J.* XVIII, 2, 1. A Valerio Grato pontificatu privatur, 2, 2. Omnes ejus filii pontificatu functi sunt, XX, 9, 1.
Ananus, Ananiæ pontif. f., vincitur cum patre Romam mittitur, *A. J.* XX, 6, 2. *B. J.* II, 12, 6.
Ananus, Anani f., pontifex, homo ferox, Jacobum Jesu Christi fratrem lapidari jubet, *A. J.* XX, 9, 1. A Judæis apud Albinum accusatur; pontificatum amittit, *ibid.*
Ananus, pontifex, initio belli Jud. cum Josepho Gorionis Hierosol. urbi præfector, *B. J.* II, 20, 3. Muros instaurat; 20, 1. A Joanne Levi pecunia corruptus. Flav. Josepho Galilææ præfecturam abrogat, *V. J.* 38 sq. Populum hortatur, ut contra zelotas arma ferat, *B. J.* IV, 3, 9 sqq. Populi dux zelotas vincit, 3, 12. A Joanne Levi pròditionis accusatur, 3, 14. Solumæis a zelotis in auxilium vocatis portas claudit; 4, 3. Ab Idumæis interficitur, 5, 2. Ejus elogium, *ibid.*
Ananus, Jonathæ f., Hierosol. Romanis prodere molitur, *B. J.* II, 19, 5.
Ananus, *Bamadi* f., Simonis Gioræ satelles, *B. J.* V, 13, 1; VI, 4, 2.
Anathoth, oppid. Judææ, Hieremiæ patria, *A. J.* X, 7, 3.
Anazagoras, Clazomenius ab Atheniensibus accusatur, *C. A.* II, 87. In placitis suis de Dei natura Moysem habet duce, II, 16.
Anchus Gittensium rex, Davidem benigne excipit, *A. J.* VI, 12, 2; 13, 10.
Ancyra, urbs Asiæ, *A. J.* XVI, 6, 2.
Andreas, Ptolemæi Philad. satellitum præfectus, *A. J.* XII, 2, 2; cf. *C. A.* II, 4.
Andromachus magna fuit auctoritate apud Herodem M.; conjugationis suspectus honoribus privatur, *A. J.* XVI, 8, 3.
Andromedæ vinculorum vestigia prope Jopen, *B. J.* III, 9, 3.
Andronicus, Messalami f., *A. J.* XIII, 3, 4.

Anilceus. V. *Asinceus*.

Anna, Eleanæ uxor, mater Samueli, *A. J. V*, 10, 2 sq.

Anna, urbs Palæst., a Judæis expugnatur, *A. J. V*, 1, 15.

Annæus, Taricheata, *B. J. II*, 21, 3.

Annibæus, Peræus, seditionis auctor supplicio afficitur, *A. J. XX*, 1, 1.

Anniæ, gens Chanan., initio feliciter res gerunt contra Judæos Chananæam invadentes; deinde vero ab iis superantur omnesque interimuntur. *A. J. V*, 1, 12—16.

Annius (*Lucius*) tribun. milit. Gerasa capit, *B. J. IV*, 9, 1.

Annus Jubilæus, *A. J. III*, 12, 3. Cf. *Jobelus*.

Annus Magnus, *A. J. I*, 3, 9.

Annus Sabbaticus, *A. J. III*, 12, 3; *XIV*, 16, 2; *XV*, 1, 1.

Anocha, urbs a Cai condita, *A. J. I*, 2, 2.

Anochus, Cais f., *A. J. I*, 2, 2.

Anochus, Jaredis f., *A. J. I*, 3, 4.

Anochus, Madianis f., *A. J. I*, 15.

Anochus, Rubeli f., *A. J. II*, 7, 4.

Antæus, ab Hercule bello lacessitur, *A. J. I*, 15.

Anthedon, urbs Judææ, ab Alexandro Jann. vi capitur,

A. J. XIII, 3, 4. *B. J. I*, 4, 2. A Gabinio instauratur,

A. J. XIV, 5, 3. *B. J. I*, 8, 4. Ab Augusto tribuitur He-

rodi M., a quo Agrippias appellatur, *A. J. XV*, 7, 3. *B. J. I*,

21, 8; cf. *A. J. XIII*, 3, 4. Initio belli Jud. a Judæis

funditus evertitur, *B. J. II*, 18, 1.

Antejus, a Caio Cæsare in exsilium agitur et postea interficitur,

A. J. XIX, 1, 15.

Antejus, Antei f., a Cai Cæsaris satellitibus interficitur,

A. J. XIX, 1, 15.

Antigonus, post mortem Alexandri Asia potitur, *A. J. XII*,

1, 1. Ejus classis a Ptolemæo fugatur, 2, 10.

Antigonus, Hyrcani f., cum Aristobulo fratre Samariam

obsidet, *A. J. XIII*, 10, 2. *B. J. I*, 2, 7. A fratre regni

socius constituitur, *A. J. XIII*, 11, 1. *B. J. I*, 3, 1. A

fratre occiditur, *A. J. II*, 2. *B. J. I*, 3, 2.

Antigonus, Aristobuli Judæorum regis f., cum patre captus

Romam abducitur, *A. J. XIV*, 4, 4. Roma cum patre ela-

psus a Gabinio iterum capitur, sed mox in patriam dimit-

titur, *A. J. XIV*, 6, 1. *B. J. I*, 8, 6. Hyrcanum et Anti-

patrum apud Cæsarem accusat, *A. J. I*, 8, 3. *B. J. I*, 10, 3.

Adjunctis sibi Ptolemæo Mennæi et Marione, regnum

occupare molitur, sed ab Herode vincitur et ex Judæa ex-

pellitur, *A. J. I*, 12, 1. *B. J. I*, 12, 2 sq. A Parthis in Judæam

reducitur et rex declaratur, *A. J. I*, 13, 3 sq. *B. J. I*, 13, 1

sq. Phasaëlus et Hyrcanus vincti ei traduntur, Hyrcano

aures abscidit, *A. J. I*, 13, 10. *B. J. I*, 13, 9. Masadam ca-

stellum obsidet, *A. J. I*, 14, 6. *B. J. I*, 15, 1. Ventidium et

Silonem Romanorum duces pecunia corrumpit, *ibid.* He-

rodem copias contra ipsum ducentem Hierosolymis repel-

lit, *A. J. I*, 15, 2. *B. J. I*, 15, 5. Josephum, Herodis fratrem,

superat, *A. J. I*, 15, 10. *B. J. I*, 17, 1. Pappus, quem con-

tra Herodem in Samariam mittit, vincitur, *A. J. I*, 15, 12.

B. J. I, 17, 5 sq. Herodi et Sosio Hierosolyma oppugnanti-

bus fortiter resistit, urbe expugnata Sosio se dedit, *A. J. I*,

16, 1 sq. *B. J. I*, 18, 1 sq. Vincitur ducitur ad Antonium,

A. J. I, 16, 4. Antiochiæ securi percutitur ab Antonio, *A. J. I*,

XV, 1, 2. *B. J. I*, 18, 3.

Antiochi vallis, locus Palæst., *A. J. XIII*, 15, 3. *B. J. I*,

4, 8.

Antiochia, metropolis Syriæ a Seleuco Nicat. condita, *C.*

A. II, 4. Cf. *A. J. XII*, 9, 7; 10, 2; *XIII*, 4, 3; 4, 9; 5,

8. Cognominata *Epidaphnes* (ad Daphnen) *A. J. XVII*,

2, 1. Platearum una ab Herode M. porticibus ornata est,

A. J. XVI, 5, 4. *B. J. I*, 21, 11. — Judæi Antiocheni

civitate donati, *A. J. XII*, 3, 1. Antiocheni Alexandrum

Balam urbe ejiciunt, Ptolemæo Philomet. diadema offer-

runt, *A. J. XIII*, 4, 7. Demetrium Nicator. in regia obsi-

dent; a Jonathæ Maccab. militibus funduntur, 5, 3. M. Antonius Antiochenis imperat, ut Judæis restituant, quæ iis eripuissent, *A. J. XIV*, 12, 6. Antiocheni parcutur Judæis initio belli Jud., *B. J. II*, 18, 5. Judæi ab Antiocho quodam accusati ab Antiochenis misere vexantur, *B. J. VII*, 3, 3 sq. Antiocheni Titum post Hierosolymorum expugnationem laute excipiunt, 5, 2. Frustra ab eo petunt, ut Judæos urbe expellat, aut saltem jura iis concessa aboleat, *ibid.*

Antiochia Mygdonia, urbs Mesopotamiæ, a Macedonibus condita (? *A. Macedonibus solummodo nomen urbis mutatum est, quæ prius Nisibis vocabatur*), *A. J. XX*, 3, 4.

Antiochus II, Deus, Syriæ rex, Judæos in Syria habitantes civitate donat, *A. J. XII*, 3, 2.

Antiochus III, Magnus, Syriæ rex, Judæam occupat et Judæorum erga se studium remuneratur, *A. J. XII*, 3, 3. Ejus ad Ptolemæum literæ, *ibid.* Coloniam Judæorum in Lydiam et Phrygiam transferre constituit, 3, 4. Ejus hac de re literæ ad Zeuxidem, *ibid.* Cleopatram filiam Ptolemæo Epiph. nuptum locat eique Coelesyriam, Judæam, Samariam et Phœniciam pro dote dat, 4, 1.

Antiochus IV, Epiphanes, rex Syriæ, Seleuci Philop. frater, *A. J. XII*, 4, 11. Hierosolymis pontifices ex arbitrio suo constituit, 5, 1. Antiochus expeditionem facit in Ægyptum, sed Romanorum jussu revertitur, 5, 2. Hierosolyma capit, templum spoliatur, Judæos cogit patrium cultum patriosque mores relinquere, 5, 4. Cf. *C. A. II*, 7. *B. J. I*, 1, 1 sq. M. 4. sq; 18. Samaritanæ sponte sibi obediens habet, *A. J. I*, 5. Maccabæi ejus mandata contemnunt, 6. Apollonii et Seronis exercitus a Juda Maccabæo vincuntur, 7, 1. Antiochus in Persidem se confert ad tributa colligenda; Lysiam relinquit qui Judæos ad obsequium reducat, 7, 2. Lysias exercitus funditur, 7, 3 sq. Elymaidem obsidet, repellitur, 9, 1. Moritur, *ibid.*

Antiochus V, Eupator, Syriæ rex, a Lysia educatur, *A. J. XII*, 7, 2. Post mortem patris a Lysia rex declaratur, 9, 2. Expeditionem facit contra Judam Maccabæum, 9, 4. Cf. *B. J. I*, 1, 5. Philippo regnum occupare moliente, fœdus init cum Judæis, *A. J. I*, 9, 7. Philippum devincit et occidit, *ibid.* A Demetrio comprehensus interficitur, 10, 1.

Antiochus VI, Eutheus, Alexandri Balæ, Syriæ regis, fil., a patre puer relictus, educatur a Malcho, *A. J. XIII*, 5, 1. Malchus eum Diodoto tradit, *ibid.* Demetrio Nicat. superato, rex fit admodum adolescentulus, 5, 3. Cum Jonathæ Judæorum principe societatem jungit, 5, 4. A Diodoro occiditur, 7, 1.

Antiochus VII, Soter, (Sidetes) Demetrii Nicatoris frater, a Cleopatra Demetrii uxore, Seleuciam arcessitur, ut Syriæ regnum suscipiat et conjugio cum ipsa se jungat, *A. J. XIII*, 7, 1. Diodoto bellum infert, 7, 2. Ejus indoles, 7, 3. Cendebeus Antiochi dux a Simone Judæorum principe vincitur, *ibid.* Judæam invadit, Hierosolyma obsidet; a Judæis Pius cognominatur, 8, 2. Acceptis obsidibus magna pecunie vi cum Hyrcano societatem init, 8, 3. In expeditione contra Parthos suscepta moritur, 8, 4. Cf. *B. J. I*, 2, 2, 5.

Antiochus VIII, Grypus, (Aspendius) Demetrii Nicat. f., devicto Alexandro Zebina, Syriæ regnum adipiscitur, *A. J. XIII*, 9, 3. Cum Antiocho Cyziceno fratre de regno certat, 10, 1. Ab Heracleone interficitur, 13, 4. Cf. *B. J. I*, 2, 7.

Antiochus IX, Cyzicenus, Antiochi Soteris ex Cleopatra f., cum Antiocho Grypo fratre de Syriæ regno certat, *A. J. XIII*, 10, 1. Samaritis contra Hyrcanum opem ferens vin-

- citur, 10, 2. sq. A Seleuco Epiphane vincitur et occiditur, 13, 4.
- Antiochus X, Eusebes*, Antiochi Cyziceni, Syriae regis, fil. et successor, *A. J.* XII, 13, 4. Seleucum Epiphanem Syria expellit; Laodiceæ Galadenorum reginae opem ferens in praelio cadit, *ibid.*
- Antiochus XI*, Antiochi Grypi Syriae regis f., post fratrem Seleucum Epiph. regnum suscipit, *A. J.* XIII, 13, 4. Antiochum Pium adortus vitam simul et exercitum perdit, *ibid.*
- Antiochus XII*, Antiochi Grypi f., post Demetrii Eucæri fratris mortem Damasco potitur, *A. J.* XIII, 15, 1. Cum Philippo fratre bellum gerit; Judæam invadit; in expeditione contra Arabes facta occumbit, *ibid.* Cf. *B. J.* I, 4, 7.
- Antiochus*, rex Commagenæ, a Marco Antonio Samosatis oppugnatur, *A. J.* XIV, 15, 9. *B. J.* I, 16, 7.
- Antiochus*, rex Commagenæ, post cujus mortem seditio orta est inter proceres et plebeios, *A. J.* XVIII, 2, 5.
- Antiochus*, rex Commagenæ a Caio Cæsare regno privatur, a Claudio id recuperat, *A. J.* XIX, 5, 1. Ad Agrippam venit, 8, 1. Ejus filius Epiphanes, 9, 1. Ejus filia Jotape Alexandro Tigranis f. nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Vespasiano auxilium mittit contra Judeos, *B. J.* III, 4, 2. Omnium regum qui Romanis parebant felicissimus, *B. J.* V, 11, 3. Sed sub vitæ finem, a Pæto apud Vespasianum accusatus regno expellitur, VII, 7, 1 sq. Vespasianus humanissimum erga eum se præbet eumque omni honore Romæ excipit, 7, 3.
- Antiochus Epiphanes*, Antiochi Commagenæ regis f., Tito Hierosol. obsidenti opem fert, *B. J.* V, 11, 3. Fortitudinis præclarum dat specimen, *ibid.* Strenue pugnat contra Pætum; patre a Pæto regno expulso ad Vologesen Parthorum regem confugit, VII, 7, 1 sq. Romam se confert cum patre ubi honorifice a Vespasiano excipitur, 7, 2. Cf. *A. J.* XIX, 9, 1. XX, 7, 1.
- Antiochus*, Judæus Antiochensis populares suos in magnum periculum adducit, *B. J.* VII, 3, 3 sq.
- Antiochus*, rerum Sicularum scriptor, *C. A.* I, 3.
- Antipas Herodes*, Herodis M. fil. ex Malthace Samaritana, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Herodes in testamento suo eum regem designat, mox vero mutato testamento eum tetrarcham Galilææ et Perææ constituit, et Archelao regnum dat, *A. J.* 6, 1; 8, 1. *B. J.* 32, 7; 33, 7. Romam se confert cum fratre de regno disceptaturus, *A. J.* 9, 4. sqq. *B. J.* II, 2, 3 sqq. Augustus ei Galilææ et Perææ ditionem confirmat, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 6, 3. Plures condit urbes in sua tetrarchia, *A. J.* XVIII, 2, 1; 2, 3. *B. J.* II, 9, 1. Vitellium Syriae præfectum sibi infensum reddit, *A. J.* 4, 5. Herodiadis fratris conjugis amore captus, uxorem suam, Aretæ regis Arabiæ fil., repudiat; inde bellum oritur cum Aretæ; Antipas clade afficitur, *A. J.* 5, 1. Joannem Baptistam interfici jubet, 5, 2. Herodiadi nubit, 5, 4. Agrippæ victum suppeditat, mox eum offendit, 6, 2. Agrippa regnum adepto et ipse instigante uxore regiam dignitatem a Caligula petit, *A. J.* 7, 1 sq. *B. J.* 9, 6. Ab Agrippa apud Caligulam accusatus cum uxore in exsilium mittitur Lugdunum; ejus tetrarchia et opes Agrippæ tribuntur, *ibid.* Moritur, *B. J.* 9, 6.
- Antipas*, Agrippæ regis cognatus, legatus ad eum mittitur ab Hierosolymitanis, *B. J.* II, 17, 4.
- Antipas*, Judæus nobilis, a zelotis necatur, *B. J.* IV, 3, 4.
- Antipater*, prius Antipas dictus, Idumæus Hyrcanum eo perducit, ut regnum sibi vindicare conetur, *A. J.* XIV, 1, 3. *B. J.* I, 6, 2. Aretæ auxilium ei comparat, *A. J.* 1, 4. *B. J.* 6, 2. Ab Hyrcano ad Pompeium mittitur, *A. J.* 3, 2. A Scauro ad Aretam legatus mittitur, *A. J.* 5, 1, *B. J.* 8, 1. Apud Solumæos magna auctoritate est; ejus uxor et liberi *A. J.* 7, 3. *B. J.* 8, 9. Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* 8, 1 sq. *B. J.* 9, 3 sq. Ab Antigono accusatus coram Cæsare se defendit, *A. J.* 8, 3. *B. J.* 10, 1 sq. Totius Judææ procurator a Cæsare declaratur, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 3. Urbis mœnia reficit et tumultus compescit, *A. J.* 9, 1. *B. J.* 10, 4. Phasaelum filium Hierosolymis, Herodem filium Galilææ præficit, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 10, 4. In Judæorum primariorum invidiam incurrit, *A. J.* 9, 3 sq. *B. J.* 10, 6. Herodem filium prohibet ne Hyrcano bellum inferat, *A. J.* 9, 5. *B. J.* 10, 9. J. Cæsaris ducibus subsidium mittit contra Bassum Cæcilium, Sexti Cæsaris interfectorem, *A. J.* II, 1. *B. J.* 10, 10. Cassio obsequutus magnam pecuniarum vim in Judæa exigit, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 2. A Malichio ex insidiis interficitur, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 11, 4.
- Antipater*, Herodis M. filius ex Doride, Alexandro et Aristobulo fratribus insidias struit; ab Herode ad honores evehitur Romamque mittitur ut Octaviani gratiam sibi conciliet, *A. J.* XVI, 3, 3. *B. J.* I, 23, 1 sq. Literis Roma ad patrem missis eum in fratres irritare studet, *A. J.* 4, 1. Fratribus Octaviani opera in gratiam cum patre restituit, lætitiis simulat, *A. J.* 4, 5. Herodes in templo populo declarat, Antipatrum primum post se regnatum esse, deinde Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* 4, 6. *B. J.* 23, 5. Antipater fratribus insidiari pergit captatque Herodis gratiam, *A. J.* 7, 2; 8, 1. *B. J.* 24; 1 sq; 24, 8. Eurycle Lacedæmonio utitur ad fratres calumniandos, *A. J.* 10, 1. *B. J.* 26, 2. Alexandro et Aristobulo sublati cum patre regnat; patris necem machinatur, *A. J.* XVII, 1, 1. Ejus odium in fratrum liberos, *A. J.* 1, 2. *B. J.* 28, 1. Aristobuli filia ei spondetur, *ibid.* Cum Pherora amicitiam facit, *A. J.* 2, 4. *B. J.* 29, 1. A patre vitatus cum Pherora habere commercium Romam proficiscitur; Syllæum apud Augustum accusat, *A. J.* 3, 1 sq. *B. J.* 59, 2 sq. Insidias, quas Antipater patri struxit, deteguntur, *A. J.* 4, 1 sqq. *B. J.* 30, 1 sqq. Roma in patriam reversus in judicium adducitur; a patre et Nicolao Damasceno accusatur; se defendere studet, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 31, 5 sqq. In vincula con-jicitur, *A. J.* 5, 7. *B. J.* 32, 5. In carcere patris jussu interficitur *A. J.* 7. *B. J.* 33, 7.
- Antipater*, Jasonis fil., a Jonatha Romam mittitur legatus, *A. J.* XIII, 5, 8.
- Antipater* Samaritanus, Antipatri Herodis M. filii procurator, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 5.
- Antipater*, Phasaeli fil. ex Salampsione Herodis M. filia, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Antipater*, Salomæ Herodis M. sororis f., homo inprimis disertus, Archelaum regem apud Augustum accusat, *A. J.* XVII, 9, 5. *B. J.* II, 2, 5. Cypron Herodis M. fil. uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Antipatris*, urbs Judææ, ab Herode M. in Antipatri patris memoriam condita, *A. J.* XVI, 5, 2, *B. J.* I, 21, 9; cf. *B. J.* I, 4, 7; II, 19, 1; 19, 9; IV, 8, 1. V. *Capharsaba* et *Chabaræaba*.
- Antiphilus*, Antipatri Herodis M. f. amicus, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 5. Cf. *A. J.* XVII, 5, 7. *B. J.* I, 32, 6.
- Antonia*, Drusi uxor, Germanici et Claudii mater, magna apud Tiberium auctoritate valet; ejus benevolentia erga Agrippam, *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 4 sq. Sejani in Tiberium conspirationem detegit, 6, 6.
- Antonia*; Claudii Cæsaris ex Petina fil., *A. J.* XX, 8, 1.
- Antonia*, arx Hierosolymorum, prope templum sita, olim

- Baris dicta, ab Herode M. illo nomine in honorem M. Antonii appellata est, *A. J. XV*, 11, 4. In ea stola pontificaliis custodiebatur, *ibid.* Antoniae accurata descriptio, *B. J. V*, 5, 8. Cf. *A. J. XIII*, 11, 2; *XV*, 9, 4; *XVIII*, 4, 3. *B. J. I*, 3, 3; 5, 4; 21, 1; *II*, 15, 6; 16, 5; 17, 7.
- M. Antonius* fortiter pugnat in proelio cum Alexandro, Aristob. f., commisso, *A. J. XIV*, 5, 3. *B. J. I*, 8, 3. Post J. Caesaris mortem consul amicitiae foedus cum Judaeis facit, *A. J. 10*, 9. Victis Cassio et Bruto in Asiam venit; ibi et aliorum populorum et Judaeorum legationes ei occurrunt, *A. J. 12*, 2. *B. J. 12*, 4. Judaeis restituit quae Cassius iis eripuerat; ejus hac de re litera ad Tyrios aliosque populos, *A. J. 62*, 3 sqq. Cleopatram deperit; Herodem et Phasaelum accusatos absolvit et tetrarchas constituit, *A. J. 13*, *B. J. 12*, 5. Herodem qui ipsum supplex adit Romae honorifice excipit, *A. J. 14*, 3. *B. J. 14*, 3. Antonii et Caesaris Augusti consilio Herodes a senatu rex Judaeae creatur, *A. J. 14*, 4. *B. J. 14*, 4. Athenis memoratur, *A. J. 15*, 5. *B. J. 16*, 4. Samosata obsidet; urbe ab Antiocho tradita, Sossium Syriae praeficit, Herodi subsidia mittit, et ipse in Aegyptum proficiscitur, *A. J. 15*, 8 sq. *B. J. 16*, 7. Antigonum securi percuti jubet, *A. J. XV*, 1, 2. Herodem necis Aristobuli accusatum ad causam dicendam evocat; ab Herode muneribus placatur, *A. J. XV*, 3, 5; 3, 8. Cleopatrae Judaeae et Arabiae partem tribuit eique in omnibus rebus gratificatur, *A. J. 4*, 1. *B. J. I*, 18, 4. sq. Armeniam subjugat, Artabazem cum ejus filiis et satrapis Cleopatrae dono dat, *A. J. 4*, 3. *B. J. 18*, 5. Herodem jubet Arabibus bellum inferre, *A. J. 5*, 1. *B. J. 19*, 1. Ab Octaviano in pugna Actiaca vincitur, *A. J. 6*, 1. *B. J. 20*, 1.
- C. Antonius*, consul Roman. *A. J. XIV*, 4, 3.
- E. Antonius*, propraetor Roman., *A. J. XIV*, 10, 17.
- J. Antonii*, procons. Roman., pro Judaeis rescriptum ad Ephesios, *A. J. XVI*, 6, 7.
- Antonius*, praesidiis Romani Ascalonis urbis praef., Judaeos his vincit, *B. J. III*, 2, 1 sqq.
- Antonius Silo*, tribun. milit., *B. J. III*, 10, 3.
- Antonius*, centurio Roman., *B. J. III*, 7, 35.
- Antonius Primus*, Moesiae praef., cum Vespasiano faciens Caecinnae legionem superat, *B. J. IV*, 11, 2 sq. Vitellianos vincit Romae, 11, 3.
- M. Antonius Julianus*, Judaeae procurator, *B. J. VI*, 4, 3.
- Anuath Barceos*, vicus Palaest., *A. J. III*, 3, 5.
- Anubis*, deus apud Aegyptios, *A. J. XVIII*, 2, 4.
- Apachnas*, Aegypti rex, *C. A. I*, 14.
- Apame*, Rabhezaci Thaumasi f., *A. J. XI*, 3, 5.
- Apamea*, urbs Syriae, ab Antiocho Sotere obsidetur, *A. J. XIII*, 7, 2. A Pompeio funditus evertitur, *A. J. XIV*, 3, 2. Apameni parcut Judaeis initio belli Jud., *B. J. II*, 18, 5. Cf. *XIV*, 11, 1. *B. J. I*, 10, 10.
- Apelles*, Antiochi Epiphaniis dux, interficitur a Mattathia, *A. J. XII*, 6, 2.
- Apheca*, urbs Judaeae, *A. J. V*, 11, 1; *VIII*, 14, 4.
- Apheci* turris in Samaria, *B. J. II*, 19, 1.
- Apheras*, Abrami f. ex Chatura secundum Alexandrum Polyhistorum, *A. J. I*, 15.
- Apherima*, urbs Palaest., *A. J. XIII*, 4, 9.
- Aphra*, urbs Judaeae ab Apheri Abrami f. condita, *A. J. I*, 15.
- Aphranades*, Semae f., Chaldaeorum princeps, *A. J. I*, 6, 4.
- Aphtha*, vicus Judaeae, *B. J. IV*, 3, 8.
- Apion, grammaticus natus est Oasi, Aegypti urbe, sed ipse contendit se esse Alexandrinum, *C. A. II*, 3. Qualis homo sit, *C. A. II*, 1. A Graecis Alexandrinis legatus mittitur ad Caium Caesarem, *A. J. XVIII*, 8, 1. Libellum scripsit contra Judaeos, *C. A. II*, 1. Ejus de Judaeis signenta a Josepho refutantur, *C. A. II*, 2-14. Alexandriam beatam praedicat, quod ipsum tanto ingenio praeditum pro cive habeat, *II*, 12. Ejus mors, *II*, 13.
- Apobaterion*, locus Armeniae, ubi Noeus ex arca egressus est, *A. J. I*, 3, 5.
- Apollinis templum*, ab Augusto Romae splendide exstructum, *A. J. XVII*, 11, 1. *B. J. II*, 6, 1.
- Apollodorus* laudatur, *C. A. II*, 7.
- Apollodotus*, Gazaeorum dux a Lysimacho fratre occiditur, *A. J. XIII*, 13, 1.
- Apollonia*, urbs Palaest., *A. J. XIII*, 15, 4. *B. J. I*, 8, 4.
- Apollonius*, Samariae praef. sub Antiocho Epiphane, *A. J. XII*, 5, 5. A Juda Maccab. vincitur et occiditur, 7, 1. (Cf. *M. 4*, ubi Apollonio adtribuntur, quae alias de Heliodoro narrantur).
- Apollonius Daus*, sub Alexandro Bala Coeslesyriae praef., a Jonathan Maccab. vincitur, *A. J. XIII*, 4, 3. sqq.
- Apollonius*, Alexandri f., ab Hircano legatus mittitur ad Romanos, *A. J. XIII*, 3, 2; *XIV*, 10, 22.
- Apollonius Molo* Moysen omnesque Judaeos conviciis insectatur, *C. A. II*, 2; 7; 14; 33; 36. Morum Persicorum imitator, *II*, 37.
- Aponius*, senator Roman., *A. J. XIX*, 4, 5.
- Apophis*, rex Aegypti, *C. A. I*, 14.
- Apsanes*, Judaeorum dux, *A. J. V*, 7, 13.
- Aquillas*, unus ex Caligulae interfectores, *A. J. XIX*, 1, 14.
- Ara templi Hierosol.* describitur, *B. J. V*, 5, 6. *C. A. I*, 22.
- Ara suffitus* in tabernaculo posita describitur, *A. J. III*, 6, 8.
- Arabes*, a Madianitis in auxilium vocantur contra Judaeos, *A. J. V*, 6, 1. Josaphato tributum pendunt, *VIII*, 15, 2.
- Ab Herode M. vincuntur, *XIV*, 5, 1. sqq. *B. J. I*, 19, 1 sqq. — Arabes liberos circumcidunt ad annum decimum tertium provecos; hujus moris origo, *A. J. I*, 12, 3. Arabicae mulieres venefici peritissimae, *A. J. XVII*, 4, 1.
- Arabia* Judaeae confinis, *A. J. XIV*, 1, 4. Arabia Felix, ab Abrami filiis occupata, *A. J. I*, 15.
- Aradius*, Chanaani f., *A. J. I*, 6, 2.
- Aradus*, insula Phoenic. ab Aradio denominata, *A. J. 6*, 2. Urbs in insula exstructa, *A. J. XIII*, 13, 4. — Aradii a M. Antonio jubentur Judaeis reddere quae iis eripuerant, *A. J. XIV*, 12, 6.
- Aradus*, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Aramaei*, (Syri) ab Aramo, Semae f., originem trahunt *A. J. I*, 6, 4.
- Aramatha*, (Ramatha Arimanus), urbs Galaaditidis a Syris Israelitis eripitur; Achabys frustra eam recipere studet, *A. J. VIII*, 15, 3. sqq. A Joram Achabi f. capitur, *IX*, 16, 1. Cf. *IV*, 7, 4.
- Aramus*, Semae f., *A. J. I*, 6, 4.
- Aranes*, Tharri f., pater Loti, *A. J. I*, 6, 5.
- Arasea*, templum Assyriorum, *A. J. X*, 1, 5.
- Arases*, rex Syriae et Damasci; Hierosolyma frustra obsidet, Ailath, urbem Judaeae, capit, *A. J. IX*, 12, 1. A Theglaphalassare, Assyriorum rege, vincitur et occiditur, 12, 3.
- Arbela*, vicus Galil., *A. J. XIV*, 15, 4. *B. J. I*, 16, 2. *V. J. 60*. Cf. *A. J. XII*, 11, 1, ubi urbs dicitur.
- Arbelorum spelunca*, in Galil. infer. munitur a Josepho, *V. J. 37*.
- Arca Noei*, describitur, *A. J. I*, 3, 2. In montem Armeniae delata est, *C. A. I*, 19. Ejus reliquiae in Armenia servantur, *A. J. I*, 3, 5.
- Arca sacra*, hebraice Eron dicta, describitur *A. J. III*, 6, 5. In Palaestinum potestatem venit, *V*, 11, 2; cf. *B. J. V*, 3, 4. Palaestinis multorum malorum causa est, *A. J. VI*, 1, 1 sqq. Ad Judaeos remittitur, 1, 3. Cariathiarinam transfertur, ubi viginti annos manet, 1, 4. Jussu David Hierosolyma deportatur, *VII*, 4, 2.

- Arce*, urbs in Libano sita, ab Aruceo condita, *A. J. I*, 6, 2.
- Arce*, urbs Arabiæ, postea Petra dicta, *A. J. IV*, 4, 7.
- Arce* (*Arceæ*, *Actipus*), urbs Phœniciæ, *A. J. V*, 1, 22; *VIII*, 2, 3. *B. J. 5*, 1.
- Arcades*, de vetustate sua gloriantur, *C. A. I*, 4.
- Archelaus*, vicus Judææ ab Archelao ethnarcha exstructus, *A. J. XVII*, 13, 1. A Salome Juliæ (Livie) Augusti uxori legatur, *A. J. XVIII*, 2, 2. *B. J. II*, 9, 1.
- Archelaus*, Cappadocum rex, filiam suam Glaphyram Alexandro, Herodis filio, nuptum dat, *A. J. XVI*, 1, 2. Herodem, Roma in Judæam redemptum cum filiis, comiter excipit in insula Eleusa, *A. J. 4*, 6, *B. J. I*, 23, 4. Alexandrum generum suum et Pheroram Herodi astute reconciliat, *A. J. 3*, 6. *B. J. 25*, 1 sqq. Lis inter Archelaum et Titium Syriæ præfectum ab Herode componitur, *A. J. 8*, 46. Eurycles Lacedæmonius pecuniam ei extorquet, *A. J. 10*, 1. *B. J. 26*, 4. Archelaus accusatur, quod Alexandro genero contra patrem conjurationem facienti auxilium promiserit, *A. J. 10*, 7. Ad consilium Berytense, in quo de Alexandro et Aristobulo iudicium habetur, non admittitur, *B. J. 27*, 2.
- Archelaus*, Herodis fil. ex Malthece Samaritana, *A. J. XVII*, 1, 3. *B. J. I*, 28, 4. Archelaus ejusque frater Philippus educantur Romæ; Antipater eos apud patrem calumniatur, *A. J. 4*, 3. *B. J. 31*, 1, Herodes in testamento suo eum declarat regem, *A. J. 8*, 1. *B. J. 33*, 7.) Post Herodis mortem Archelao acclamatur ut regi, *A. J. 8*, 2. *B. J. 33*, 9. Splendidas exsequias Herodi solvit, *A. J. 33*, 9. Populo promissa dat, 8, 4. *B. J. II*, 1, 1. Populus seditionem contra eum movet; seditiosorum tria millia occiduntur, *A. J. XVII*, 9, 1 sqq. *B. J. II*, 1, 2 sq. Romanis proficiscitur, ut regnum sibi ab Augusto confirmetur, *A. J. 9*, 3. *B. J. 2*, 1. Ab Antipa et Antipatro, Salomæ filio, apud Augustum accusatur, *A. J. 9*, 4 sqq. *B. J. 2*, 3. sqq. Judæorum legati conqueruntur de Archelao apud Augustum, *A. J. 11*, 2. *B. J. 6*, 2. Augustus eum ethnarcham facit, dimidiam Herodis regni partem ei tribuens, alteram vero dimidiam inter ejus fratres Antipam et Philippum dividens, *A. J. 11*, 4, *B. J. J*. Archelaus Archelaidem urbem exstruit; Glaphyram quæ Alexandri fuerat uxor in matrimonium ducit, *A. J. 13*, 1. *B. J. 7*, 3. A fratribus et Judæorum primoribus iterum accusatus apud Cæsarem, ab eo Viennam relegatur, *A. J. 13*, 2. *B. J. 7*, 3. Somnium ominosum habet antequam in exilium mittatur, *A. J. 13*, 3. *B. J. 7*, 3.
- Archelaus*, Berenices Ægypti reginæ maritus, *A. J. XIV*, 6, 2.
- Archelaus*, Archelai ethnarchæ procurator, *A. J. XVII*, 13, 2.
- Archelaus* (*Julius*) Chelciæ sive Helciæ f., Mariamnem Agrippæ M. fil. uxorem ducit, *A. J. XIX*, 9, 1. *XX*, 7, 1. Ab uxore repudiatur, 7, 3. Cf. *C. A. I*, 9.
- Archelaus*, Magadati f., Simonis Gior. sectator, ad Romanos transfugit, *B. J. VI*, 4, 2.
- Ardalas*, unus e seditiosorum Hierosol. ducibus, *B. J. VII*, 7, 1.
- Areceme*, urbs Arabiæ, Græcis Petra vocata, *A. J. VII*, 7, 1.
- Aremmanus*, Babyloniorum dux, *A. J. X*, 8, 2.
- Aretas*, rex Arabiæ, a Damascenis contra Ptolemæum Mennæi auxilio vocatur, *A. J. XIII*, 15, 2. Gazæis promittit auxilium contra Alexandrum Jann., *A. J. XIII*, 13, 3. Judæam invadit, Alexandrum Jann. vincit, *A. J. XIII*, 15, 2. *B. J. I*, 4, 8. Hyrcano opitulatur contra Aristobulum, *A. J. XIV*, 14. *B. J. I*, 6, 2. Hierosolyma cum Hyrcano obsidet, sed a Scauro obsidionem solvere cogitur; ad Papyronem ab Aristobulo vincitur, 2, 1 sqq. *B. J. 6*, 3. A Scauro bello petitur; cum eo paciscitur, *A. J. 5*, 1. *B. J. 8*, 1.
- Aretas Petraeus*, mortuo Obeda, regnum Arabiæ occupat; prius Eneas appellatus erat, *A. J. XVI*, 9, 4. Regnum ei confirmat Augustus, 10, 9. Syllæum multorum criminum apud Augustum accusat, *A. J. XVII*, 3, 2. *B. J. I*, 29, 3. Romanis suppetias fert contra Judæos seditiosos, *A. J. XVII*, 10, 9. *B. J. II*, 5, 1. Ejus filia, Herodis Antipæ uxor, a marito repudiatur; Aretas Herodi bellum infert eumque clade afficit, *A. J. XVIII*, 5, 1. Vitellius Syriæ præfectus bellum parat contra Aretam jussu Tiberii; sed de Tiberii morte certior factus ab expeditione desistit. *A. J. 5*, 2 sq.
- Arethusa*, urbs Syriæ, Judæis a Pompeio erepta, *A. J. XIV*, 4, 4. *B. J. I*, 7, 7.
- Areus*, rex Lacedæmoniorum legatos mittit ad Judæos, *A. J. XII*, 4, 10. Ejus ad Oniam pontif. literæ, *ibid.*
- Argos*, *Argivi*, *C. A. I*, 16.
- Aria* (Ariana), regio Asiæ, *A. J. I*, 6, 4.
- Aridei* (Arithæi), pop. Phœniciæ, *A. J. V*, 1, 23.
- Ariela*, Gadis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Aries Romanus* describitur, *B. J. III*, 7, 19.
- Arimanus* (?), urbs Galaaditidis; quæ alias *Aramatha* sive *Ramatha* dicitur, *A. J. IV*, 7, 4.
- Arion* Josephi Tobiae procurator, *A. J. XII*, 4, 7.
- Ariochus*, Babylonius, *A. J. X*, 10, 3.
- Aristeus* Ptolemæo Philad. suadet ut Judæos in Ægyptum captivos abductos manu mittat, *A. J. XII*, 2, 2 sqq.
- Aristeus* Ptolemæi Philad. satellitum præfectus, *C. A. II*, 4.
- Aristeus*, Judæus nobilis a Simone Gior. interficitur, *B. J. V*, 13, 1.
- Aristo* Silam interficit, *A. J. XIX*, 8, 3.
- Aristobulus*, Hyrcani f., cum Antigono fratre Samaritanum obsidet, *A. J. XIII*, 10, 2. *B. J. I*, 2, 7. Post patris mortem principatum in regnum commutat, Antigonum fratrem regni socium constituit, ceteros fratres in vincula conjicit, matrem necat, *A. J. XIII*, 11, 1. *B. J. I*, 3, 1. Antigonum fratrem, quem sibi insidiari putat, occidit, *A. J. 11*, 2. *B. J. I*, 3, 2 sq. Penitentia cruciatus moritur, quum unum annum tenuisset regnum, *A. J. 11*, 3. *B. J. 3*, 6.
- Aristobulus*, Alexandri Jannæi f., post patris mortem ad rempublicam gerendam ab Alexandra matre non admittitur, *A. J. XIII*, 16, 1. Phariseorum apud matrem auctoritatem ægre fert, 16, 2. *B. J. I*, 5, 2. Cum exercitu mittitur adversus Ptolemæum Mennæi, *A. J. 16*, 3. *B. J. 5*, 3. Contra matrem seditionem movet, *A. J. 16*, 4. *B. J. 6*, 1. Matræ mortua, cum Hyrcano fratre de regno certat; facta reconciliatione, regnum obtinet, *A. J. XIV*, 1, 2. *B. J. I*, 6, 1. Instigante Antipatro, Hyrcanus regnum sibi vindicare conatur, cum Aretæ copiis Aristobulum superat, Hierosolyma obsidet, *A. J. 1*, 3 sqq. *B. J. 6*, 2. Scaurus, accepta ab Aristobulo pecunia, obsidionem solvit et Aretam discedere jubet, *A. J. 2*, 3. *B. J. 6*, 2. Aristobulus Hyrcanum et Aretam ad Papyronem vincit, *ibid.* Legatos mittit ad Pompeium; mox ipse coram Pompeio causam suam defendit, *A. J. 3*, 1 et 2. *B. J. 6*, 4. sq. A Pompeio de vi damnatus ad Alexandrum confugit, *A. J. 3*, 3. *B. J. 6*, 5. Castella Pompeio tradit, Hierosolyma contendit ad bellum se parans, *A. J. 3*, 4. *B. J. 6*, 5. Mutata sententia pacem a Pompeio petit, pecuniam se ei daturum promittens; pecunia non soluta, in vincula conjicitur, *A. J. 4*, 1. *B. J. 6*, 6; 7, 1. Captivus cum liberis Romam abducitur, 4, 5. *B. J. 7*, 7. Roma elapsus regnum recuperare conatur, sed a Gabinio vincitur et iterum Romam abducitur, *A. J. 6*.

- B. J. 8, 6.* A Caesare vinculis liberatur et cum duabus legionibus Judaeam mittitur; mox vero a Pompeianis veneno perimitur, *A. J. 7, 4. B. J. 9, 1.* Ejus corpus postea ab Antonio in Judaeam mittitur, *ibid.*
- Aristobulus*, Alexandri ex Alexandra filia Hyrcani f., puer pulcherrimus, *A. J. XV, 2, 5 sq.* Ab Herode pontifex constituitur, 3, 1. Populi in eum benevolentia, 3, 3. Ab Herode e medio tollitur, *ibid.*
- Aristobulus*, Herodis M. fil., juvenis a patre Romam mittitur; *A. J. XV, 10, 1.* In patriam eum reversum Salome et Pheroras apud Herodem calumniantur, Berenicen, Salomae filiam, uxorem ducit, *A. J. XVI, 1, 2, 3, 2.* Antipater Herodis odium in eum incendere studet, *A. J. 3, 3, 4, 1. B. J. I, 23, 1 sq.* Herodes cum Aristobulo ejusque fratre Alexandro in Italiam profectus, eos apud Caesarem Octav. accusat, sed Caesare intercedente cum iis in gratiam redit, *A. J. 4, 1 sqq. B. J. 23, 3 sq.* Berenice mariti secreta Salomae prodit, *A. J. 7, 3.* Aristobulus iterum conjurationis suspectus in carcerem conjicitur, *A. J. 10, 5. B. J. 26, 4.* A patre accusatur in concilio Beryti habito; capitis condemnatur, *A. J. 11, 2 sq. B. J. 27, 2.* Sebastae strangulatur, *A. J. 11, 6. B. J. 27, 6.* Si quid criminis ei dari possit, *A. J. 11, 7.* Ejus liberis prospicit Herodes, *A. J. XVII, 1, 2. B. J. I, 28, 2. Cf. A. J. XVIII, 5, 4.*
- Aristobulus*, Aristobuli filius, Herodis M. nepos, Jotapen Sampsigerami filiam uxorem ducit, *A. J. XVIII, 5, 4.* Ejus cum Agrippa fratre inimicitiae, *A. J. XVIII, 6, 3.* Pro Judaeis deprecatur apud Petronium, *A. J. 8, 4.* Moritur, *B. J. II, 11, 6.*
- Aristobulus*, Herodis Agrippae M. fratris f. ex Mariamne, *A. J. XX, 5, 2. B. J. II, 11, 6.* Armenia minoris praefecturam a Nerone accipit, *A. J. XX, 8, 4.* Ejus uxor Salome Herodis filia ex Herodiade, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Aristobulus*, rex Chalcidiae, *B. J. VII, 7, 1.*
- Aristobulus*, Amyntae f., ab Hyrcano ad Romanos mittitur legatus, *A. J. XIV, 10, 22.*
- Aristocratia* a Moyse commendatur, *A. J. IV, 8, 17.*
- Aristophanes* Judaeorum mentionem facit, *C. A. I, 23.*
- Aristotelis* de Judaeis testimonium, *C. A. I, 22.*
- Ariuchus* (?), Assyriorum dux, *A. J. I, 9.*
- Arius*, centurio Roman., *A. J. XVII, 10, 7. B. J. II, 4, 3; 5, 1.*
- Armais* a Sethosi fratre Aegypti procurator constitutus regnum affectat, *C. A. I, 15. Cf. Danaus.*
- Armais*, Aegypti rex, *C. A. I, 15.*
- Armatha* (*Rhamatha*, *Ramatha*, *Aramatho*) urbs Judaeae quadraginta stadiis ab Hierosolymis distans, *A. J. VIII, 12, 3.* A Basane capitur; *ibid.* Samueli patria, *V, 10, 2. Cf. VI, 4, 1; 9, 4; 13, 5.*
- Armenia*. Regni conditor Ulus, Arami f., *A. J. I, 6, 4.* Vonones, Parthia expulsus, regnum apud Armenios affectat; jussu Tiberii conatu desistit; regnum traditur Orodi Artabani, Parthorum regis, filio, *A. J. XVIII, 2, 4.* Alexandri, Herodis M. filii posteri regnum adipiscuntur in Armenia majori; Aristobuli, Alexandri fratris, posteri in Armenia minori, *B. J. II, 11, 6; 13, 2. A. J. XVIII, 5, 4. Cf. XX, 8, 4.* Armenia magna vastatur ab Alanis, *B. J. VII, 7, 4.* — In Armenia servantur Noe arcae reliquiae, *A. J. I, 3, 5.*
- Armesses*, Aegypti rex, *C. A. I, 15.*
- Arna*, fluv. ex Arabia montibus ortus in lacum Asphal. influunt, *A. J. IV, 5, 1.*
- Arophæus*, Marceothi f., *A. J. VII, 1, 3.*
- Arpha*, vicus Judaeae, *B. J. III, 3, 5.*
- Arphaxades*, Semae f., Chanaanæorum princeps, *A. J. I, 6, 4,*
- Arruntius* (Euaristus) Caii Caesaris interitum in theatro proclamat, *A. J. XIX, 1, 18.*
- P. Arruntius*, *A. J. XIX, 1, 14.*
- Asaces*, Parthorum rex, Demetrium Nicat. clade afficit; eum vivum capit, *A. J. XIII, 5, 11.* Antiochum Soterem superat, Demetrium in libertatem restituit, 8, 4.
- Asacidarum* genus regnum tenet apud Parthos, *A. J. XVIII, 2, 4.*
- Arsamus*, castellum Arabiae, *A. J. XX, 4, 1.*
- Arsinoe*, Ptolemæi Philad. uxor, *A. J. XII, 2, 5.*
- Arsinoe*, soror Cleopatras Aegypti reginae, ab hac interficitur, *A. J. XIV, 4, 1.*
- Artabanus III.* rex Mediae, victo Vonone, regnum oblinet apud Parthos; Orodi filio regnum Armeniae tradit, *A. J. XVIII, 2, 4.* Bello petitur a Scythis; insidiae ei struunt cognati et amici a Vitellio corrupti; Daharum et Sacarum opera inimicos debellat regnumque suum firmat, 4, 4. Amicitiam init cum Tiberio, 4, 5. Cum Asinae et Anilae amicitiam init, *A. J. XVIII, 9, 3 sqq.* Izates, Adiabæ rex fratres ad eum mittit, *A. J. XX, 2, 3.* Regno pulsus ad Izatem confugit, 3, 1. Regnum ei restituitur, 3, 2. Izati Armeniae partem tribuit, 3, 3. Moritur, 3, 4.
- Artabazes*, rex Armeniae, ab Antonio vinculus mittitur in Aegyptum, *A. J. XV, 4, 3. B. J. I, 19, 5.*
- Artaxerxes I.* rex Persarum, Xerxis fil., a Persis Cyrus appellatus, regnum viginfi satrapas in regno suo constituit; Vasten conjugem repudiat, *A. J. XI, 6, 1.* Estherem in matrimonium ducit, 6, 2. Bagathous et Theodestes contra eum conjurationem faciunt, 6, 4. Amani veniam dat Judaeorum gentem extinguendi, 6, 5 sqq. Esthere pro Judaeis intercedente, Amanis edictum rescindit, 6, 9 sqq. Amanem jubet cruci affigi, 6, 12. Mardochæum honoribus cumulat, 6, 13.
- Artaxias*, Artabazis, Parthorum regis f., quum pater in captivitate abductus esset, regno potitur; postea regno dejicitur a Romanis, *A. J. XV, 4, 3. B. J. I, 19, 5.*
- Artemon*, prytanis Ephesiorum, *B. J. XIV, 10, 12.*
- Aruccei*, pop. Phœnic., *A. J. V, 1, 22.*
- Arucceus*, Chanaani f., *A. J. I, 6, 2.*
- Arura*, locus Judaeae, *A. J. VI, 12, 4.*
- Arus*, vicus Judaeae, *A. J. XVII, 10, 9. B. J. II, 5, 1.*
- Asabelus*, Benjaminis f., *A. J. II, 7, 4.*
- Asatius*, Davidis nepos, ab Abenero in prælio occiditur, *A. J. VIII, 1, 3.*
- Asanus*, Abiae Judaeae regis f., patri in regno succedit, *A. J. VIII, 11, 3.* Vir probus atque pius, 12, 1. A Zaræo Aethiopie regge bello petitur, *ibid.* Aethiopum vincit, 12, 2. Basane ipsius regnum infestante, auxilium petit a Damascenorum rege; Basanes repellitur, 11, 4. Gabam et Maspham urbes condit, *ibid.*
- Asamon*, mons Galil., *B. J. II, 18, 11.*
- Asamonici*, quamdiu principatum apud Judaeos tenuerint, *A. J. XIV, 16, 4.*
- Asaphi* filii, *A. J. XI, 4, 2.*
- Ascalon*, urbs Judaeae, erat olim una ex quinque Philistæorum civitatibus primariis, *A. J. VI, 1, 2.* Judaei tribui assignatur, *V, 1, 22.* Ascalonitæ quum arcem sacram in orbem receperissent, multis malis vexantur, *VI, 1, 2.* Herodis M. in Ascalonitis liberalitas, *B. J. I, 21, 11.* Regia Ascalonia ab Augusto Salomae, Herodis M. sorori datur, *A. J. XVII, 11, 5. B. J. II, 6, 3.* Ascalon bello Jud. flammis vastatur, *B. J. II, 18, 1; 18, 5.* — *Cf. A. J. V, 2, 4; 3, 1; XII, 4, 5; 5, 5; 5, 10. XIV, 18, 3. B. J. III, 2, 1 sqq.*
- Aschanaxi*, (Rhegini) ab Aschanaxo nomen duxerunt, *A. J. I, 6, 1.*

- Aschanaxus*, Gomari f., Aschanaxorum (Rheginorum princeps, *A. J. I*, 6, 1.
- Ascharies*, eunuchus, *A. J. X*, 10, 2.
- Asenetha*, Josephi uxor, *A. J. II*, 6, 1.
- Asennæus*, Chanaani f., *A. J. I*, 6, 2.
- Aserus*, Jacobi ex Zelpha ancilla f., *A. J. I*, 19, 8. Ejus liberi septem, 11, 7, 4. Aseri tribus, quamnam Palæst. partem obtinuerit, *V*, 1, 22.
- Aserymus*, Tyrionum rex, *C. A. I*, 18.
- Asinæus et Anilæus* fratres, Judæi Babylonii; eorum gesta et infelix exitus, *A. J. XVIII*, 9.
- Asinius*; ejus de Hyrcano testimonium a Strabone adducitur, *A. J. XIV*, 8, 3.
- C. Asinius Pollio*, consul Roman., *A. J. XIV*, 14, 5.
- Asochæus*, rex Ægypti, *B. J. VI*, 10.
- Asochis*, oppidum Galil., a Ptolem. Lathyr. expugnatur, *A. J. XIII*, 12, 4. Cf. *B. J. I*, 4, 2. *V. J.* 41; 68.
- Asophos*, urbs Galil., *A. J. XIII*, 12, 5.
- Asor*, campus Galil., *A. J. XII*, 5, 7.
- Asorus*, urbs Galil. ad lacum Semechonitidem, *A. J. V*, 5, 1; 5, 4. Cf. *VIII*, 6, 1.
- Asprenas*, senator Roman. *A. J. XIX*, 1, 3; 1, 15.
- Asphaltites locus*, in Judæa, describitur, *B. J. IV*, 8, 4. Callirrhoen fontem et Arnonem fluvium recipit, *A. J. IV*, 5, 1; *XVII*, 6, 5. *B. J. I*, 33, 5. Secat eum Jordanes, *B. J. III*, 10, 7. Cf. *A. J. I*, 9; *IX*, 10, 1.
- Asphar*, lacus Judææ, *B. J. XIII*, 1, 2.
- Assarachodas*, Assyriorum rex, Senacheribi successor, *A. J. X*, 1, 5.
- Assaron*, Rubeli f., *A. J. II*, 7, 4.
- Assaron*, mensura apud Judæos, *A. J. III*, 6, 6. *VIII*, 3, 8.
- Assis*, Ægyptiorum rex, *C. A. I*, 14.
- Assuras*, Semæ f., Assyrii nomen dedit, *A. J. I*, 6, 4.
- Assuris*, Dadanis f., *A. J. I*, 15.
- Assyrii*, nomen habent ab Assura, Semæ f., *A. J. I*, 6, 4.
- Secundum Alexandrum Polyhist. a Suri, Abrami f., 1, 15. Assyrii Asiæ imperio potiuntur; Sodomitis tributum imperant; Syriam vastant; gigantum sobolem extinguunt, *A. J. I*, 9. Sub regno Chusarthi Judæos sibi subjiciunt; ab Hothnielo repelluntur, *A. J. IX*, 3, 2 sq. Sub Phullo Israelitis bellum inferunt, *A. J. I*, 18, 11, 1. Theglaphalassare regnante. Israelitarum regni magnam partem occupant, *ibid.* Syros et Damascenos subigunt, Samariam invadunt, multosque Israelitas captivos abducunt 12, 3. Sub Salinanasare Israelitarum regnum evertunt eosque in terras peregrinas transferunt, 14, 1. Syriam et Phœniciam invadunt, 14, 2. Contra Judæos et Ægyptios expeditionem faciunt sub regno Senacheribi, *X*, 1. Assyriorum imperium a Medis et Babyloniis eversum *X*, 2, 2; 5, 1.
- Assyriorum castra*, locus Hierosol. urbis, *B. J. V*, 7, 3, 12, 2.
- Astabari*, pop. Arab., *A. J. I*, 6, 2.
- Astabora*, fluv. Æthiopiæ, *A. J. II*, 10, 2.
- Astapus*, fluv. Æthiopiæ, *A. J. II*, 10, 2.
- Astartes*, Syriorum rex, *C. A. I*, 18.
- Astartæ templum* a Hiram, Syriorum rege, exstructum, *A. J. VIII*, 5, 3. *C. A. I*, 1, 18.
- Astyages*, pater Darii, *A. J. X*, 11, 4.
- Asyla*, quoniam a Moyse homicidis constituta sint, *A. J. IV*, 6, 4.
- Athenienses*, Xerxes devicerunt, *B. J. II*, 16, 4. A Romanis subacti sunt, *ibid.* Hyrcanum Judæorum principem magno in honore habuerunt, *A. J. XIV*, 8, 5. Herodis M. in eos liberalitas, *B. J. I*, 21, 11. — Athenienses, hominis legibus instructi, in iis observandis parum constantes sunt, *C. A. II*, 16. Severa pœna eos afficiunt, qui nova de diis docent; deos peregrinos non admittunt, *C. A. II*, 37.
- Athenion*, Ptolem. Everget. amicus, *A. J. XII*, 4, 1 sqq.
- Athenion*, Cleopatrarum Ægypti reg. dux Herodi M. insidias struit, *A. J. XV*, 5, 1. *B. J. I*, 19, 2.
- Athone*, urbs Arab. *A. J. XIV*, 1, 4.
- Athronges*, (Athrongæus) pastor, post Herodis M. mortem regnum affectat; cum fratribus Romanis et militibus regis bellum infert; a Grato et Ptolemæo et ipse et fratres devincuntur, *A. J. XVII*, 10, 7. *B. J. II*, 4, 3.
- Atratinus*, Romanus, pro Herode M. verba facit in senatu, *A. J. XIV*, 14, 4. *B. J. I*, 14, 4.
- Atthidum*, scriptores sæpe inter se dissentiunt, *C. A. I*, 3.
- Avaris*, urbs Ægypti, *C. A. I*, 14. A leprosis occupatur, 1, 26.
- Auclores*, qui apud Josephum laudantur, hi sunt: Acusilaus, Agatharchides, Alexander Polyhistor, Anaxagoras, Apion, Apollodorus, Apollonius Molo, Aristophanes, Aristoteles, Asinius; Atthidum scriptores; Berosus, Cadmus, Callias, Castor, Chæremon, Chærilus, Clearchus, Cleodemus, Conon, Demetrius Phalereus, Diagoras, Diocles, Dios, Ephorus, Euemerus, Eupolemus, Hecææus, Hellanicus, Hermippus, Hermogenes, Herodotus, Hesiodus, Hestæus, Hieronymus, Homerus, Justus, Livius, Lysimachus, Malchus, Manetho, Megasthenes, Menedemus, Mnaseas, Mochus, Nicolaus, Pherecydes, Phylistus, Philo, Philostephanus, Philostratus, Plato, Polybius, Polyocrates, Posidonius, Protagoras, Pythagoras, Socrates, Stoici, Strabo, Thales, Theodectes, Theodotus, Theophilus, Theophrastus, Theopompus, Thucydides, Timæus, Timagenes, Tripolitici auctor, Zopyrion.
- Augis*, Gadis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Auranitis*, regis Palæst. a Cæsare Augusto Herodi M. datur, *A. J. XV*, 10, 1. *B. J. I*, 20, 4. Pars est tetrarchiæ Philippi, *A. J. XVII*, 11, 4. *B. J. II*, 6, 3.
- Aurea terra*, in India, olim Sophira dicta, *A. J. VIII*, 6, 4; 7, 1.
- Auza*, urbs Libyæ ab Ithobalo condita, *A. J. VIII*, 13, 2.
- Azioramus*, Isi fil., pontif. maximus, *A. J. X*, 8, 6.
- Aza*, mons Palæst. *A. J. XII*, 11, 2.
- Azabon*, Gadis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Azaelus*; Elias a Deo jubetur eum Syrorum regem constituere, *A. J. VIII*, 13, 7. Azaelus Adadam regem Syriæ occidit, regnum occupat, *IX*, 4, 6. Israelitis aggressus regionem Transjordanianam necnon terram Galaaditicam et Balanzæam occupat, 8, 1. Judæam invadit, Gittam evertit, ab obsidione Hierosolymorum magna vi pecuniæ avertitur, 8, 4. Ioazo Israelitarum regi bellum infert multasque urbes ei eripit, 8, 5. Moritur, 8, 7.
- Azarias*, Achimæ f., pontif. max., *A. J. X*, 8, 6.
- Azarias*, (Abdenachus) Judæus, e genere Sedeziæ Babylonem abductus, a Nabuchodonosoro liberaliter educatur, *A. J. X*, 10, 1 sqq. In flammis coniectus mirum in modum servatur, *A. J.*, 10, 5. *M. I*, 16.
- Azarias*, vates, *A. J. VIII*, 12, 2.
- Azarias*, Judæorum dux sub Juda Macab., Gorgiam Jamnæ præf. adortus vincitur, *B. J. XII*, 8, 2; 8, 6.
- Azavus*, Nachoræ f., *A. J. I*, 6, 5.
- Azeca*, urbs Judææ, *A. J. VI*, 9, 1; *VIII*, 10, 1.
- Azermotes*, Judææ f., *A. J. I*, 6, 4.
- Azicus*, Emesorum rex, Drusillam Agrippæ M. fil. ducit uxorem, *A. J. XX*, 7, 1. Ab uxore repudiatur, 7, 2. Moritur, 8, 4.
- Azotus*, urbs Judææ, olim Philistæorum civitas, *A. J. VI*, 1, 2. Azotii quum arcam sacram in urbe servarent, multis

malis vexantur, VI, 1, 1. Azotus a Jonatha Maccab. incenditur, XIII, 4, 4. A Pompeio Judæis crepta Syria provinc. adjicitur, XIV, 4, 4. A Gabinio restauratur, XIV, 5, 3. *B. J. I*, 8, 4. Ab Herode M. Salomæ tribuitur, *A. J. XVII*, 8, 1. A Vespasiano capitur, *B. J. IV*, 3, 2. Cf. *A. J. V*, 1, 22; 2, 4; XII, 7, 4; 8, 6. *B. J. I*, 7, 7. *Azora*, urbs Galil. a Theglaphalassare capta, *A. J. IX*, 11, 1. *Azymorum festum*; ejus origo, *A. J. II*, 15, 1. *B. J. IV*, 7, 2. Quando et quomodo celebrandum sit, *A. J. III*, 11, 5. *B. J. VI*, 9, 3. Post Solomonis tempora diu intermissum, ab Ezecia renovatur, *A. J. IX*, 13, 2 sqq. Cf. *X*, 4, 5.

B.

Baal, Tyriorum deus, *A. J. IX*, 6, 6. Ejus cultus ab Israelitis receptus, *ibid.*
Baal, Tyriorum rex, *C. A. I*, 21.
Baalis, Ammanitarum rex, *A. J. X*, 9, 2; 9, 5.
Baarus, planta mirabilis, *B. J. VII*, 6, 3.
Baaras, vallis Galil. *B. J. VII*, 6, 3.
Babæ filii, Antigono opitulanti contra Herodem M.; quum Antigonus victus esset, clam a Costobaro servantur; ab Herode deprehensi necantur, *A. J. XV*, 7, 10.
Babel, vox hebr., quid significet, *A. J. I*, 4, 3.
Babylon, urbs Ægypti, olim Letopolis, *A. J. II*, 15, 1.
Babylon, urbs Chaldaæ, unde nomen habeat, *A. J. I*, 4, 3. Eam a Semirami conditam esse contendunt historici Græci, *C. A. I*, 20. A Nabuchodonosoro splendide instauratur et munitur, *A. J. X*, 11, 1. *C. A. I*, 19. A Cyro capitur, *C. A. I*, 19. *A. J. X*, 11, 4. — Turris Babylonia, *B. J. I*, 4, 3.
Babylonia, *Babyloni*. Reges Babyloniæ secundum Berosum, *C. A. I*, 19 sq. Babyloni societatem cum Judæis ineunt sub regno Baladæ, *A. J. X*, 2, 2. Judæam invadunt et Manassem regem in captivitatem abducunt, 3, 2. Sub Nabuchodonosoro Syriam et Judæam occupant, 6, 1 sqq. Cf. *Nabuchodonosorus*. Quinam fuerint post Nabuch. Babyloniæ reges, 11, 2. Babylonicorum imperium evertitur a Cyro et Dario, 11, 4. Babylonia Parthis subjecta, XVIII, 9. — Judæi in Babylonia et Mesopotamia habitantes Nearda potissimum et Nisibin urbes tenent, ibique ærarium commune habent, XVIII, 9, 1. A Babyloniis valde vexati Seleuciam migrant, ubi mox magna ex parte a Græcis et Syris cæduntur, 9, 8 sqq. Qui reliqui sunt, primum Ctesiphontem se recipiunt, deinde vero Nearda et Nisibin redeunt, 9, 9.
Baca, vicus Galil., *B. J. III*, 3, 1.
Bachares, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.
Bachides, ab Antiocho Epiph. Hierosolymis præfectus, in Judæos sævit, *B. J. I*, 1, 2. A Mattathia Asamonæi f. interficitur, 1, 3.
Bachides a Demetrio contra Judam Maccab. missus, huic frustra insidias struit, multos vero Judæos cædit, *A. J. XII*, 10, 2. Judam vincit prope vicum Bethzetho, 11. Bellum gerit cum Jonatha Maccab., XIII, 1. Pacem cum eo componit, 1, 6.
Bactriani originem trahunt a Gathero Arami f., *A. J. I*, 6, 4. Cf. XX, 4, 2.
Bachures, vicus Judææ prope Hierosolyma, *A. J. VII*, 9, 7.
Badacrus, Judæorum dux, *A. J. IX*, 6, 3.
Badezorus, Tyriorum rex, *C. A. I*, 18.
Bæon, rex Ægypti, *C. A. I*, 14.
Bagathous cum Theodeste conjurationem facit contra Artaxerxem Persarum regem, *A. J. XI*, 6, 4; 6, 10.
Bagoas, ennuchus, *A. J. XVII*, 2, 4.

Bagoses, Artaxerxis dux templum Hierosol. polluit, *A. J. XI*, 7, 1.
Bajæ, oppidum Campaniæ, thermis celebre, ab imperatoribus splendissimis ornamentis auctum, *A. J. XVIII*, 7, 1.
Balacus, Moabitarum rex, artibus et fallaciis Judæos a suis et Madianitarum finibus arcere studet, *A. J. IV*, 6, 1 sqq.
Baladas, Babylonicorum rex, societatem init cum Ezecia, *A. J. X*, 2, 2.
Balamus vates a Madianitis et Moabitis accitus, ut Judæis diras imprececur, iis benedicat, urgente Dei spiritu, *A. J. IV*, 6, 2 sqq. Ejus asina, 6, 3. Balaco regi suadet ut puellas formosas in Judæorum castra mittat, 6, 6.
Balanea, urbs Syriæ; Herodis M. in Balaneotas liberalitatis, *B. J. I*, 21, 12.
Balatorus, Tyriorum rex, *C. A. I*, 21.
Baleni, Sodomitarum tribus, *A. J. I*, 9.
Baleth, urbs Judææ a Solomone condita, *A. J. VIII*, 6, 1.
Balla, Jacobi concubina, *A. J. I*, 19, 8.
Ballas, Sodomitarum rex, *A. J. I*, 9.
Baltasarus, rex Babyloniæ, a Babyloniis Nabonandelus appellatus, *A. J. X*, 11, 2. Ejus visionem interpretatur Danielus, 11, 2 sq. A Cyro regno dejicitur, 11, 4.
Baltasarus, *V. Danielus*.
Banacates, sub Solomone provinciæ maritimæ præfectus, *A. J. VIII*, 2, 3.
Banajas, Joadæ f., Davidis satellitum præfectus, *A. J. VII*, 5, 4; 11, 8. Vir magnæ fortitudinis, 12, 4. Davidi fidem servat, quum Adonias regnum affectaret, 14, 4. Jussu Solomonis regis Adoniam interimit, VIII, 1, 3. Joabo occiso, a Solomone toti exercitui præficitur, 1, 4.
Banajas, Achili f., sub Solomone campi magni præfectus, *A. J. VIII*, 2, 3.
Banaothas, Jehosthum accidit, a Davide morte mulctatur, *A. J. VII*, 2, 1.
Banus, eremita, Flav. Josephi præceptor, *V. J. 2*.
Barachias, Israelita, magnæ apud populum auctoritatis, *A. J. IX*, 12, 2.
Baracas, una cum Debora Judæos a Chananæis subjugatos liberat, quadraginta annos deinde apud Judæos imperium tenet, *A. J. V*, 5.
Bardanes, Parthorum rex, Artabani III f.; bellum cum Romanis gerere molitur; contra Izatem, Adiabonorum regem expeditionem facit, *A. J. 3*, 4. A Parthis e medio tollitur, *ibid.*
Baris, Aseri f., *A. J. II*, 7, 4.
Baris, mons Armeniæ, *A. J. I*, 3, 6.
Baris, arx Hierosolymorum, ab Herode Antonia appellata est, *A. J. XV*, 11, 4. Cf. *Antonia*.
Barnabazus conjurationem contra Artaxerxem factam detegit, *A. J. XI*, 6, 4.
Barsas, Sodomitarum rex, *A. J. I*, 9.
Barsube, urbs Judææ, *A. J. VI*, 3, 2.
Baruchus, Hieremiæ scriba et discipulus, *A. J. X*, 6, 2; 9, 1.
Barzapharnes, Parthorum satrapa, cum Pacoro Syriam occupat; deinde Judæam invadit Antigonus in regno collocaturus, *A. J. XIV*, 13, 3 sqq. *B. J. I*, 13, 1 sqq.
Basanes, Macheli f., interempto Nadabo, Israelitarum regem se facit; totam Hieroboami stirpem delet, *A. J. VIII*, 11, 4.
Basara, urbs Galil., *V. J. 24*.
Basca, urbs Palæst., *A. J. XIII*, 6, 5.
Baselus, torrens Palæst., *A. J. VI*, 14, 6.
Basemmatha, Ismaeli fil., Esavi uxor, *A. J. I*, 18, 19.

- Basima*, Solomonis fil., Achinadabi uxor, *A. J.* VIII, 2, 3.
- Bassus*. V. *Ventidius*.
- Bassus* (*Cacilius*) Sextum Cæsarem in Syria ex insidiis interficit, *A. J.* XIV, 11, 1. *B. J.* I, 10, 10. Cum Casio facit ejusque opera Murco reconciliatur, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 1.
- Bassus* (*Lucilius*) legatus in Judæam missus Machæruntem castellum capit, *B. J.* VII, 6, 1 sqq. Judæos, qui Hierosolymis, et Machærunte profugerant, in Jarde silva cedit, 6, 6. Moritur, 8, 1.
- Batanea* (*Bataneas* *A. J.* IV, 7, 5), regio Palæst., a Syris occupatur, *A. J.* IX, 8, 1. Herodi M. tribuitur ab Augusto, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* I, 20, 4. Zamaris in Bataneam vocatur ad reprimenda Trachonitarum latrocinia, *A. J.* XVII, 2, 1. Batanea pars est Philippi tetrarchiæ, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4. *B. J.* II, 6, 3.
- Bathuelus*, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Batus*, mensura apud Judæos, *A. J.* VIII, 2, 9.
- Bathyllus*, Antipatri Herodis M. filii libertus, *A. J.* XVII, 4, 3. *B. J.* I, 31, 1.
- Bathyra*, urbs Bataneæ a Tamari condita, vivente Herode omnium rerum immunitate fruitur laetaque capit incrementa; ab Agrippa M. ejusque filio valde vexatur, *A. J.* XVII, 2, 2.
- Bauxus*, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Bebemeses*, Gazæ urbis præf., *A. J.* XI, 8, 3.
- Bedriacum*, oppidum Italiæ, *B. J.* IV, 9, 7.
- Beersabe* (*Beethsabe*), Uriæ uxor, a Davide ad adulterium pellicitur, *A. J.* VII, 7, 1. Davidi nubit, 7, 2. Mater Solomonis, 7, 4. A Davide petit ut Solomoni f. regnum tradat, 15, 4. A Solomone petit ut Abisacen Adoniæ in matrimonium det, VIII, 1, 2.
- Beethsabe*. V. *Beersabe*.
- Belæus* (*Belus*), fluv. Phœnicæ, *B. J.* II, 10, 2.
- Beleazarus*, Tyriorum rex, *C. A.* II, 18.
- Belus*, Tyriorum deus, *A. J.* VIII, 13, 1. Beli templum, quod Babylone erat ab Alexandro M. restauratum, *C. A.* I, 22. Cf. *A. J.* X, 11, 1.
- Belsemus*, Persa, *A. J.* XI, 2, 1.
- Belsephon*, urbs Ægypti ad mare Rubrum sita, *A. J.* II, 15, 1.
- Belsephon*, urbs Judææ, *A. J.* VII, 8, 2.
- Bemeselis*, urbs Judææ, *B. J.* I, 4, 6.
- Benjamin*, Jacobi f. ex Rachela, *A. J.* I. 21, 3. Cum fratribus in Ægyptum proficiscitur; furti accusatur, II, 6, 5 sqq. Ejus decem filii, 7, 4.
- Benjaminis tribus*, quamnam Palæst. partem sortita sit, *A. J.* V, 1, 22. Benjamitæ Chananæis pareunt; eorum exemplum ceteræ tribus sequuntur, 2, 5. Benjamitæ ob stuprum Leyitæ uxori inflicto a ceteris Israelitis bello lacerantur; cæduntur omnes exceptis sexcentis qui fuga evadunt, 2, 10 sq. Sexcenti illi Benjamitæ in patriam revocantur atque in integrum restituuntur, 2, 12.
- Berenice*, Agrippæ M. fil. ex Cyprio, *A. J.* XVIII, 5, 4. *B. J.* II, 11, 6. Spondetur Marco Alexandri Alabarchæ f., post ejus mortem nuptum datur Herodi Agrippæ fratri, *A. J.* XIX, 5, 1. Post Herodis obitum nubit Polemoni, regi Ciliciæ, XX, 7, 3. Polemonem deserit, *ibid.* Floro pro Hierosolymitanis supplicat, *B. J.* II, 15, 1. Cestio scribit de Flori immanitate, 16, 1. Ejus regia incenditur, 17, 6. Cf. *V. J.* 11; 24; 65.
- Berenice*, Salomæ f., Aristobuli Herodis M. filii uxor, *A. J.* XVI, 1, 2. Mariti secreta matris prodit, 7, 3. Post Aristobuli mortem Theudioni Doridis Herodis uxoris fratri nubit, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I. 28, 1. Amicitia ei intercedit cum Antonia Drusi uxore, *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 3.
- Berenice*, Julii Archelai ex Mariamne filia, *A. J.* XX, 7, 1.
- Berenice*, Alexandri, Judæi Cyrenensis uxor, *B. J.* VII, II, 2.
- Berenice*, urbs Arabiæ ad mare Rubrum sita, olim Gasiongabel appellata, *A. J.* VIII, 6, 4.
- Berenicianus*, Herodis Agrippæ M. fratris f. ex Berenice, *A. J.* XX, 5, 2. *B. J.* II, 11, 6.
- Beræa*, urbs Syriæ, *A. J.* XII, 9, 7; XIII, 14, 3.
- Berosus*, Chaldæus, rerum Chaldaicarum scriptor, *C. A.* I, 19. Ejus fides, I, 20. Laudantur quæ refert de diluvio, *A. J.* I, 3, 6. De primorum hominum longævitate, 3, 9. De Abramo, 7, 2. De Senacheribo, X, 1, 4. De Balaia; 2, 2. De Nabuchodonosoro et Nabopalassare, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 19 sq. De Noei arca, *C. A.* I, 19.
- Berotha*, oppidum Galil. superior., *A. J.* V, 1, 18.
- Bersabee* (*Bersabe*, *Bersobe*), *B. J.* III, 3, 1. Munitur a Flav. Josepho, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.
- Bersubæ*, puteus in regione Gerarensi, *A. J.* I, 12, 1.
- Bersubæ*, urbs Judææ, in tribu Judæ prope Idumææ fines, *A. J.* VIII, 13, 7.
- Berytus*, urbs Phœnic., *B. J.* I, 21, 11. Herodis M. in Berytenses liberalitas, *ibid.* Herodes in hac urbe judicium habet de filiis suis Alexandro et Aristobulo, *A. J.* XVI, 11, 2. *B. J.* I, 27, 2. Berytenses Q. Varo Syriæ præfecto auxilium ferunt contra Judæos seditiosos, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1. Agrippa M. Berytensibus theatrum et amphitheatrum exædificat, *A. J.* XIX, 7, 5. Berytus splendidis ornamentis augeatur ab Agrippa jun. XX, 9, 4. Titus post expugnata Hierosol. spectacula ibi edit, *B. J.* VII, 3, 1.
- Berzelæus*, Galadita, *A. J.* VII, 9, 8; 11, 4.
- Besara* (*Basara*), urbs Galil. viginti stadiis a Gaba distans, *V. J.* 24.
- Beseleelus*, Uri f., architectus, tabernaculum exstruxit, *A. J.* III, 6, 1; 8, 4.
- Besimoth*, oppidum Perææ, a Romanis capitur, *B. J.* IV, 7, 6.
- Besira*, urbs Judææ, viginti stadiis a Chebrone dissita, *A. J.* VII, 1, 5.
- Belaris*, vicus Idumææ, a Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 8, 1.
- Bethchora* (*Betachora*), urbs Judææ a Solomone condita, *A. J.* VIII, 6, 1.
- Bethalage*, vicus Palæst., ubi Jonathan a Bachide oppugnatur, *A. J.* XIII, 1, 5.
- Betharamathum*, urbs Perææ inferioris, *B. J.* II, 4, 2. Vide *Amathus*.
- Betharamphtha*, urbs Palæst., ab Herode Antipa munitur et Julius (Livias) appellatur in honorem uxoris Augusti, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1.
- Bethel* (*Bethela*, *Bethale*, *Bethella*) urbs Judææ, unde nomen habet, *A. J.* I, 19, 3; 21, 2. Ab Ephraimitis capitur, V, 2, 6; 2, 9. Hieroboamus in ea delubrum exstruit ad vitulas aureas colendas, VIII, 8, 4; 11, 3. A Bachide munitur, XIII, 1, 3. A Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 9, 8.
- Bethennabris*, vicus Perææ, *B. J.* IV, 7, 4.
- Bethesob*, vicus Palæst., *B. J.* 3, 4.
- Bethleem* (*Bethleema*, *Bethlema*, *Bethleme*) urbs Judææ, V, 2, 8; 7, 13; 9, 2; VI, 8, 1; VII, 1, 3; VIII, 10, 1.
- Bethleptephorum*, toparchia ad Judæam pertinens, *B. J.* IV, 8, 1.
- Bethmaus*, vicus Galil., *V. J.* 12.
- Bethoma*, urbs Judææ, *A. J.* XIII, 14, 2,

Bethoron, Bethora, (inferior), urbs Samariae, A. J. V, 1, 17; XII, 7, 1; 10, 5; XIII, 1, 3. B. J. 12, 2; 19, 1; 19, 8.
Bethsaida, urbs Galilaeae, a Philippo amplificatur et Julius appellatur in honorem Caesaris Augusti filiae, A. J. XVIII, 2, 1.
Bethsame, vicus Judaeae, in tribu Judae, A. J. VI, 1, 3; 1, 4.
Bethsana, Bethsan, Bethsa, urbs Samariae postea Scythopolis dicta, A. J. V, 1, 22; VI, 14, 3; XII, 8, 5; XIII, 6, 1. V. Scythopolis.
Bethsemera (?), locus Judaeae, A. J. IX, 9, 1.
Bethso, locus Hierosol. urbis, B. J. V, 4, 2.
Bethzetho, vicus Judaeae, A. J. XII, 11, 1.
Bethsura, Bethsur, urbs Judaeae, A. J. VIII, 10, 1; XII, 7, 5; 8, 3; 9, 4; 9, 5; XIII, 5, 6. B. J. 1, 1, 5.
Bethzacharia, locus Judaeae, A. J. XII, 9, 4. B. J. 1, 1, 5.
Bethzæa, urbs Adrazari regis Sophenes, a Davide capta, A. J. VII, 5, 4.
Bezæa, urbs Palaest., A. J. V, 2, 2.
Bethzæd, vicus Palaest., B. J. III, 2, 3.
Bezetha (sive *Cænopolis*, urbs nova), pars Hierosolymorum, B. J. II, 15, 5; 19, 4; V, 4, 2; 5, 8.
Bithyni, pop. Asiae, B. J. II, 16, 4.
Bitumen, quod e lacu Asphaltite provenit, describitur, B. J. IV, 8, 4.
Boaz, nomen columnæ templi Hierosol., A. J. VIII, 3, 4.
Boazus, Naamin et Rutham hospitio excipit, A. J. V, 9, 2. Rutham uxorem ducit ex eaque procreat Obedem, qui Davidis avus est, 9, 3 sqq.
Bobæton, Darii Persarum regis dux, A. J. XI, 4, 8.
Bocchoris, Ægyptiorum rex, C. A. I, 34.
Boccias, Josephi f., A. J. VIII, 1, 3.
Boccus, Abiezera f., pontif. max., A. J. V, 11, 5.
Bæotus, archon Deliorum, A. J. XIV, 10, 14.
Bolosor, Benjaminis f., A. J. II, 7, 4.
Borcasus, ab Agrippa jun. rege legatus mittitur ad Judæos seditiosos, B. J. II, 19, 3.
Borsippus, urbs Chaldaee, C. A. I, 20.
Boscethi, urbs Judaeae, A. J. X, 4, 1.
Bosora, Bosor, urbs Galaadit., A. J. 8, 3.
Bosporus Thracius, A. J. XVI, 3, 2.
Bosporanti, pop. Asiae, B. J. II, 16, 4.
Botrys, urbs Phoeniciae, A. J. VIII, 13, 2.
Bovis aureæ templum in Syria prope Daphnen, B. J. IV, 1, 1.
Britanni a Romanis subacti, B. J. II, 16, 4.
Britannicus, Claudii Caesaris fil. ex Messalina a Nerone e medio tollitur, A. J. XX, 8, 1 sq.
Brizellum, oppidum Italiae, B. J. IV, 9, 9.
Brochæus, senator Rom. A. J. XIX, 3, 4.
Brundisium, urbs Italiae, A. J. XIV, 14, 3. B. J. 1, 14, 3.
Brutus J. Cæsarem interficit, A. J. XIV, 11, 2. B. J. 1, 11, 1.
Bubastis; Dianæ Bubastis templum in Ægypto prope Leonopolin, A. J. XIII, 3, 1; 3, 2.
Bubastita, fluv. Ægypti, C. A. I, 14.
Buccinae a Moyse inventæ forma, A. J. III, 12, 6.
Burrus, praefectus militiæ, Neronem in castris prætorianis imperatorem declarat, A. J. XX, 8, 2. Neroni persuadet ut Judæis Cæsarensibus jus civitatis adimat, 8, 9.
Byblus, urbs Phoeniciae, B. J. I, 21, 11.
Byzantium, urbs Thraciae, A. J. XVI, 2, 2.

C.

Caathus, Levi f., A. J. II, 7, 4.
Cabrothaba, locus deserti, unde nomen habeat, A. J. III, 13, 1.
Cadmus, Milesius quando vixerit, C. A. I, 2.
Cæcinna, Vitellii dux cum Valente Othonem vincit, B. J. IV, 9, 9. Ad Vespasiani partes transit, II, 2 sq.
Cæna (Nova), locus Palaest. in Ziphenorum terra, A. J. VII, 13, 2.
Cænopolis sive urbs Nova, pars Hierosolymorum, B. J. II, 19, 4, V, 8, 1; 12, 2. V. *Bezetha*.
J. Cæsar, Roma potius Aristobulum regem Judaeae vinculis solvit et cum duabus legionibus in Syriam mittit, A. J. XIV, 7, 4. B. J. 1, 8, 1. In Ægypto bellum gerens ab Antipatro et Mithridate adjuvatur, A. J. 8, 1 sq. B. J. 9, 3. In Syriam profectus magnum honorem habet Antipatro, A. J. 8, 3. B. J. 9, 5. Hyrcano pontificatum confirmat, Antipatrum lotius Judaeae procuratorem constituit, A. J. 8, 5. B. J. 10, 3. Decreta quæ in Judæorum gratiam fecit, A. J. 10, 1 sqq. In Affricam proficiscitur cum Scipione et Catone bellum gesturus, *ibid.* A. Bruto et Cassio interficitur, A. J. 11, 1. B. J. 11, 1.
Cæsar Octavianus, victis Bruto et Cassio ad Philippum in Italiam proficiscitur, B. J. I, 12, 4. Cf. A. J. XIV, 12, 2. Ejus in Herodem benevolentia, A. J. 14, 4. B. J. 14, 4. Antonium vincit in pugna Actiaca, A. J. XV, 6, 1. B. J. I, 20, 1. Herodi regnum confirmat, A. J. 6, 6 sq. B. J. 20, 2. In Ægyptum proficiscens honorifice excipitur ab Herode apud Ptolemaidem magnisque ab eo donatur muneribus, A. J. 6, 7. B. J. 20, 3. Ægyptum in suam ditionem redigit; Herodi eam Judaeae partem restituit, quam Antonius Cleopatraz dederat, pluresque insuper urbes ejus regno addit, A. J. 7, 3. Herodes duo templa ei consecrat, alterum Cæsareæ, alterum prope Panium, A. J. XV, 9, 6; 10, 3. B. J. I, 21, 7. In Syriam profectus Herodem a Zenodoro et Gadarenis accusatum absolvit eique Trachonem, Batanæam, Auranitidem et Zenodori tetrarchiam tribuit, A. J. 10, 1 sqq. B. J. 20, 4. Alexandrum et Aristobulum in gratiam reducit cum Herode eorum patre, A. J. XVI, 4, 4. B. J. I, 23, 3. Ejus edictum de Judæorum juribus servandis, A. J. 6, 1 sqq. Herodi a Syllæo accusato offensus est, A. J. 9, 3 sq. Herode criminibus purgato a Nicolao Damasceno, Syllæum capitis damnat; Aretæ regnum Arabiæ confirmat, A. J. 10, 8 sq. Herodi potestatem facit de filiis, conjugationis accusatis, pro arbitrio statuendi, A. J. 11, 1; XVII, 7, 1. B. J. I, 27, 1; 33, 1. Herodes magnam pecuniæ vim Cæsari legat omniaque quæ in testamento suo constituit, ei relinquit confirmanda, A. J. XVII, 6, 1; 8, 1. B. J. 32, 7; 33, 8. Archelaus et Antipas, Herodis filii, coram Cæsare de regno disceptant, A. J. 9, 4 sqq. B. J. II, 2, 2 sqq. Judæorum legati Archelaum apud Cæsarem accusant, A. J. 11, 2 sqq. B. J. 6, 2 sqq. Cæsar Archelaum facit ethnarcham eique dimidiam Herodis regni partem tribuit, alteram vero dimidiam inter Archelæi fratres, Antipam et Philippum dividit; cetera, paucis exceptis, Herodis testamentum confirmat, A. J. 11, 4 sq. B. J. 6, 3. Pseudalexandri fraudem detegit A. J. 12, 2. B. J. 7, 2. Archelaum iterum a fratribus et Judæorum primoribus accusatum Viennam relegat ejusque ethnarchiam in provinciae formam redigit, A. J. 13, 3; 13, 5. B. J. 7, 3. Moritur ætatis anno septuagesimo septimo, A. J. XVIII, 2, 2. B. J. II, 9, 1.
Cæsarea maritima, urbs Palaest., olim Stratonis turris appellata, ab Herode M. splendide exadificatur portuque tutissimo ornatur, A. J. XV, 8, 5; 9, 6. B. J. I, 21, 5; cf. A. J. XIII, 11, 2. B. J. I, 2, 5. Cæsarenses ob mor-

- tem Agrippæ M. immodice exsultant, quare Claudius iis offensus est, *A. J. XIX*, 9, 1 sq. Inter Judæos et Syros qui urbem incolunt rixa; Felix Judææ procurator turbas reprimat, *A. J. XX*, 8, 7. *B. J. II*, 13, 7. Judæi Cæsarienses Felicem apud Neronem accusant, *A. J. 8*, 9. Nero iis civitatem admittit, *ibid.* Novum certamen inter Græcos et Judæos, *B. J. 14*, 4 sq. Judæi cum legum libro in Nabata secedunt, 5. Judæi fere omnes cæduntur a Græcis, 18, 1. Cæsarienses libenter excipiunt Vespasianum; Josephi Flavii supplicium ab eo petunt, *B. J. III*, 9, 1. Titus, expugnatis Hierosolymis Cæsareæ spectacula edit, *VII*, 3, 1.
- Cæsarea Philippi*, urbs Palæst. ad Jordanis fontes sita, a Philippo ita appellata est; prius dicebatur Paneas, *A. J. XVIII*, 2, 1. *B. J. II*, 9, 1. *III*, 9, 7. Ab Agrippa jun. amplificatur et Neronias appellatur, *A. J. XX*, 9, 4. Titus splendida spectacula in ea edit, *B. J. VII*, 2, 1.
- Cæsareum*, æcus in regia Herodis M., *B. J. I*, 21, 1.
- Cæsennius Pætus*, Syriæ præfectus, *A. J. VIII*, 3, 4. Antiochum, regem Commagenes apud Vespasianum accusat et deinde regno expellit, *VIII*, 7, 1 sq.
- Cæsonia*, Caji Cæsaris uxor; diversæ de ea sententiæ, *A. J. XIX*, 2, 4. Fortiter moritur, *ibid.*
- Cais*, Adami f., Abelum fratrem interficit, *A. J. I*, 2, 1. Naidem condit; voluptatibus indulget; Anocham condit et mœnibus circumdat, 2, 2. Ejus progenies pessima, *ibid.*
- Caiaphas*. V. Josephus.
- Cainas*, Enosi f., *A. J. I*, 3, 4.
- Cajus*, Agrippæ f., ex Julia, ab Augusto adoptatur, *A. J. XVII*, 9, 3. *B. J. II*, 2, 4.
- Cajus*, tribun. milit. Roman., Quinct. Vari amicus, *B. J. II*, 5, 1.
- Cajus Caesar Caligula*, Germanici f. apud populum ob patris virtutem gratiosus, *A. J. XVIII*, 6, 8. Ejus amicitiam sibi conciliat Agrippa, 6, 4 sqq. Cajus a Tiberio constituitur imperii successor, 6, 8 sq. Agrippam Philippi tetrarchiæ facit regem, *A. J. 6*, 10. *B. J. II*, 9, 5. Antipam ejusque uxorem in exsilium agit; Agrippæ Antipæ tetrarchiam tribuit, *A. J. 7*, 2. *B. J. 9*, 6. Cajus primis imperii annis res bene gerit, *ibid.* Odium concipit in Judæos, *A. J. 8*, 1. Petronium Syriæ præfectum constituit eumque jubet ipsius statum in Judæorum templo erigere, *A. J. 8*, 2. *B. J. 10*, 1. Rogatu Agrippæ hoc mandatum revocat, *A. J. 8*, 7. sq. Ejus sævitia et insania, *A. J. XIX*, 1, 1 sq. Conspiratur in eum, 1, 3 sqq. Trucidatur, 1, 14. Populi post facinus perturbatio, 1, 16. Mox ejus uxor quoque et filia occiduntur, 2, 4. De Caji ingenio et moribus, 2, 5.
- Calani* philosophi apud Indos appellantur, *C. A. I*, 22.
- Callias* (?) Salomæ, Herodis M. sororis, filiam ducit uxorem, *A. J. XVII*, 1, 1.
- Callias*, rerum Secularum scriptor, *C. A. I*, 3.
- Callistus*, Caligulæ libertus, ad summam potestatem evehitur; conspirationis in Caligulam particeps est, *A. J. XIX*, 1, 10.
- Callimander*, Syrorum dux, *A. J. XIII*, 10, 2.
- Callinicus*, Antiochi Commagenorum regis f., *B. J. VII*, 7, 2.
- Calliphon*, Crotoniates, Pythagoræ discipulus, *C. A. I*, 22.
- Callirrhoe*, fons calidus prope lacum Asphaltiten situs, aquarum salubritate celebris, *A. J. XVII*, 6, 5. *B. J. I*, 33, 5.
- Cambyses*, Persarum rex, Cyri fil., Hierosolymorum instaurationem prohibet, *A. J. XI*, 2, 1 et 2. Saham, urbem Æthiop. ex sororis nomine appellat Meroen, *II*, 10, 2. Egyptum subigit; inde reversus diem obit supremum apud Damascus IX, 2, 2 Cf. II, 15, 1.
- Canithus*, pater Simonis pontificis, *A. J. XVIII*, 2, 2.
- Canon*, urbs Galaadit., *A. J. V*, 7, 6.
- Campania*, regio Ital., *A. J. XVIII*, 7, 2; XIX, 1, 1.
- Campus Magnus*, qui a vico Ginnabri usque ad lacum Asphaltiten pertinet, describitur, *B. J. IV*, 8, 2. Cf. *A. J. V*, 1, 22; XII, 8, 5; XV, 8, 5; XX, 6, 1. Alius Campus Magnus in confinis Galilææ et Samaritæ est, *B. J. III*, 4, 1; II, 12, 3. *A. J. VIII*, 2, 3.
- Campus Regius*, in Palæst., *A. J. I*, 10, 2.
- Canæ*, vicus Galil., *V. J. 16. B. J. I*, 17, 5. *A. J. XIII*, 15, 1.
- Canæ*, vicus Judææ, *B. J. I*, 4, 7.
- Canatha (Cana)*, oppidum Cœlesyriæ, *A. J. XV*, 5, 1. *B. J. I*, 19, 2.
- Candelabrum sacrum* describitur, *A. J. III*, 6, 7.
- Canlabri*, pop. Hispaniæ, *B. J. II*, 16, 4.
- Canthera*. V. Simon.
- Capellus*, (Julius) Tiberiensis, factionis dux, *V. J. 9*; 12; 13; 57.
- Capharabis*, oppidum Judææ, a Romanis capitur, *B. J. IV*, 9, 9.
- Capharnaum*, fons Galil., *B. J. III*, 10, 8.
- Capharsaba*, campus Palæst., in quo Herodes Antipatridem urbem extruxit, *A. J. XVI*, 5, 2. (Prius in eodem loco alia urbs fuisse videtur, quæ Capharsaba sive Chabarsaba appellata erat, cf. *A. J. XIII*, 15, 1).
- Capharsalama*, vicus Judææ, *A. J. XII*, 10, 4.
- Caphartoba*, vicus Idumææ, a Vespasiano capitur, *B. J. IV*, 8, 1.
- Caphareccho*, vicus Galil., munitur, *B. J. II*, 20, 6. *V. J. 37*.
- Caphettra*, oppidum Judææ, a Romanis capitur, *B. J. IV*, 9, 9.
- Capito*, centurio Roman., *B. J. II*, 14, 7.
- Capitolium*, Jovis templum, in Roma urbe, *A. J. XIX*, 1, 1. *B. J. IV*, 11, 4; VII, 5, 6.
- Cappadoces*, olim Mosocheni dicti a Mosochæ, *A. J. I*, 6, 1. Cf. XVI, 3, 2; 8, 6; 10, 1. Romanis tributum pendunt, *B. J. II*, 16, 4.
- Cappadocia*. Ejus rex Archelaus, *A. J. XVI*, 1, 2; 2, 2. Cf. *B. J. IV*, 11, 1; VII, 1, 3.
- Capræ*, insula maris Tyrreni, in qua Tiberius Cæsar domicilium habuit, *A. J. XVIII*, 6, 4, sq.
- Careas*, pater Joannis, *A. J. X*, 9, 2.
- Caria*, regio Asiæ, ab Alexandro M. occupatur, *A. J. XI*, 8, 1.
- Cariattharima*, urbs Judææ, *A. J. VI*, 1, 4. Arca sacra ibi viginti annos servata est, *ibid.* Cf. VII, 4, 2.
- Carmelum promontorium*, in litore Phœniciæ, *B. J. II*, 10, 2.
- Carmelus mons*, olim ad Galilæam pertinens, postea in Tyrriorum ditione, *B. J. III*, 3, 1. Cf. V, 1, 22; VIII, 13, 5.
- Carnain*, τὸ τέμενος ἐν Κερπζίν, fanum Syriæ, *A. J. XII*, 8, 4.
- Carrae* (sive Chara, Charra), urbs Mesopotamiæ, *A. J. XX*, 2, 2. Regio circa Carras, amoni feracissima, in ditione regis Adiabænorum, *ibid.* Ostenduntur ibi arce Noe reliquiæ, *ibid.* Cf. I, 16, 1; 19, 4; 5, 5.
- Carthaginenses*, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4; VI, 6, 2.
- Carthago*, a Tyris condita, *C. A. I*, 17; 18. Quando?, *C. A. II*, 2.
- Carus*, Herodis M. pusio, *A. J. XVII*, 2, 4.

- Casius*; Jovis Casii templum in Ægypto, *B. J.* IV, 11, 5.
Caspia portæ, *A. J.* XVIII, 4, 4.
Cassander, post mortem Alexandri M. Macedoniam occupat, *A. J.* XII, 1, 1.
Cassius, Parthos a Syriæ finibus arcere studet; in Judæa seditionem a Pitholao motam reprimat, *A. J.* XIV, 7, 3. *B. J.* I, 8, 9. Cassius, interfecto Cæsare in Syriam venit, Bassum et Murcum sibi conciliat, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 1. Judæam vexat, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 1 sq. Herodi suadet ut Antipatri patris mortem ulciscatur; Laodiceam capit, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 11, 6 sq. In multis Asiæ civitatibus constituit tyrannos, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2. Ad Philippos clade affectus se interfecit, *A. J.* 12, 2. *B. J.* 12, 4.
Cassius Longinus, Syriæ præfectus, Judæis imperat ut stolam pontificalem in arce reponant, *A. J.* XV, II, 4. Cf. XX, 1, 1. Cum exercitu Hierosolyma venit Cuspido auxiliaturus, XX, 1, 1.
Castor, chronographus, laudatur, *C. A.* II, 7.
Castor, Judæus versutissimus, Romanis insidias struit, *B. J.* V, 7, 4.
Castra Judæorum describuntur *A. J.* III, 12, 5. Romano-rum, *B. J.* III, 5, 1 sqq.
Castra Dei, locus Palæst. *A. J.* I, 20, 1.
Castra (Παρεμβολαί), urbs Palæst. Transjord. pulcherrima et munitissima, *A. J.* VIII, 9, 8; 10, 1; 11, 4, 15, 1.
Castrare homines aut animalia Judæis vetitum, *A. J.* IV, 8, 40.
Catullus, Libyæ Pentapolitanæ præfectus, Judæorum Cyrenensium locupletissimos a Jonatha falso accusatos diripit, *B. J.* VII, 11, 1 sq. Jonathæ persuadet ut etiam Judæos Alexandr. et Rom. insimulet, 11, 3. Ejus scelera a Deo puniuntur, 11, 4.
Cedarus, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Cedasa (*Cedesa*), urbs Galil., homicidarum asylum, *A. J.* V, 1, 24; cf. 1, 18. Olim in Tyrriorum potestate fuit, *A. J.* XIII, 5, 6; 5, 7. *B. J.* II, 18, 1.
Cedmas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Cedron torrens prope Hierosol., *A. J.* VIII, 1, 5.
Cedron, vallis quæ Hierosol. urbem a monte Olivarum separat, *B. J.* V, 2, 4; 4, 2; 6, 1; VI, 3, 2.
Celadus, Cæsaris Augusti libertus, *A. J.* XVII, 12, 2. *B. J.* II, 7, 2.
Celenderis, urbs Ciliciæ, *A. J.* XVII, 5, 1. *B. J.* I, 31, 3.
Celer, tribunus militum, *A. J.* XX, 6, 2 sq. *B. J.* II, 12, 7.
Cellica legio, *A. J.* XIX, 1, 15.
Cendebeus, Antiochi Soteris dux a Simone Maccab. vincitur, *A. J.* XIII, 7, 3. *B. J.* I, 2, 2.
Cenedæus, Monobazi Adiabænorum regis propinquus, *B. J.* II, 19, 2.
Cenezus, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
Cenezus, Hothnieli pater, *A. J.* V, 3, 3.
Cepharnome, vicus Galil., *V. J.* 72.
Cepheritæ, gens Chanan., *A. J.* V, 1, 36.
Cerastes, pater Pausaniæ, *A. J.* XI, 8, 1.
Cercalis, (*Sextus*) a Vespasiano contra Samaritas mittitur, *B. J.* III, 7, 32; 7, 34. Solumæam superiore in Romanorum potestatem redigit, *B. J.* IV, 9, 9. Templum aggreditur, VI, 2, 5. Quintæ legionis dux, 4, 3. Cf. *V. J.* 75.
Cerealis (*Petillus*) a Vespasiano mittitur ad Britanniam administrandam; Germanorum seditionem comprimit, *B. J.* VII, 4, 2.
Cesabæus, Ili f., *A. J.* VII, 12, 4.
Cestius Gallus, Syriæ præses, Hierosolyma venit, *B. J.* II, 14, 3. Non satisfacit Judæorum querelis contra Florum, *ibid.* Neapolitanum mittit ad Judæorum animos explorandos, 16, 1. Cum magno exercitu contra Judæos proficiscitur; Zabulonem et Jopen urbes capit et incendit, 18, 9 sq. Gallum in Galileam mittit, 18, 11. Cum Judæis prope Bethlaron conflictatur, 19, 1 sq. Hierosolyma usque progressus Bezetham capit, superiore in irrito conatu oppugnat, 19, 4 sq. Obsidionem solvit, 19, 6. Cum exercitu se recipiens, a Judæis pressus impedimenta multosque milites amittit, 19, 7 sqq. Legatos mittit ad Neronem qui inchoati belli culpam in Florum vertant, 20, 1. Sepphoritis qui in fide erga Romanos permanserant, auxilium mittit contra seditiosos, *V. J.* 71; cf. 69.
Chabalon, *Chabulon*, regio Galil., *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 17. (*B. J.* III, 3, 12.)
Chabarzaba, urbs Judææ, ab Herode M. amplificata et Antipatri appellata est, *A. J.* XIII, 15, 1. Cf. *Capharsaba* et Antipatri.
Chabolo, vicus Galil. *V. J.*
Chabulon. *V. Chabalon*.
Chabrothaba, urbs Arabiæ, *A. J.* III, 13.
Chæreas (*Cassius*) prætorianorum tribunus, a Cajo Cæsare offensus, conjurationem contra eum facit cum Regulo et Minuciano, *A. J.* XIX, 1, 3 sqq. Cæsari plagam infligit non mortificam, 1, 14. Lupum jubet Cæsaris uxorem et filiam e medio tollere, 2, 4. Patriam in libertatem restituere vult, 4, 4. Supplicio afficitur a Claudio, 4, 5.
Chæremón, historiæ Ægyptiacæ auctor, laudatur, *C. A.* I, 32 sq.
Chagiras, Adiabenus fortitudine conspicuus, *B. J.* V, 11, 5.
Chalamas, Syrorum rex, Ammanitis auxilium fert contra Judæos, *A. J.* VII, 6, 3.
Chalceus, Emaonis f., vir sapientia præclarus, *A. J.* VIII, 2, 5.
Chalcidica, regio Syriæ, *B. J.* VIII, 7.
Chalcis urbs Syriæ sub monte Libano sita; ejus tyrannus Ptolemæus Mennæi f., *A. J.* XIV, 7, 4; cf. 3, 2. Herodes Agrippæ M. frater regnum hujus urbis obtinet a Claudio, *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* II, 11, 5.
Chaldaei originem trahunt ab Aphraxade Semæ f., *A. J.* I, 6, 4. Seditionem movent contra Abramum, 7, 1. Cf. X, 3, 2. Chaldaei antiquissimis jam temporibus res suas literis mandabant, *C. A.* I, 6. Chaldaeorum scripta in plebisque rebus cum Judæorum libris sacris consentiunt, *C. A.* I, 19.
Chaleb a Moyse in Chananæam mittitur, *A. J.* III, 14, 4; cf. V, 2, 3.
Chamas, Noei f., centum annos ante diluvium natus, *A. J.* I, 4, 1. Noeum inebriatum et nudatum fratribus per ludibrium monstrat; punitur, 6, 3. Chamæ filii quas terras occupaverunt, 6, 2.
Chanaanus, Semæ f., Chananææ nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Chananæa nomen habet a Chanano, Chamæ f., *A. J.* I, 6, 2. Ejus fines; IX, 10, 11. — Abramus in ea sedem figit, I, 7, 1. Occupatur a Judæis post reditum ex Ægypto, V, 1 sqq.
Chananæi Judæi ex Ægypto redeuntibus cladem inferunt, *A. J.* IV, 1. Moyses eos exstingui jubet, IV, 8, 44. Chananæi a Judæis subjiciuntur, V, 1 sqq. Chananæis qui in Libano habitant Solomon tributum imperat, VIII, 6, 3.
Chapsæus, Judæ pater, *A. J.* XIII, 5, 7.
Chara sive *Charra*. *V. Carra*.
Charax. *V. (Spasinæ) Charax*.

Charchamesa (*Circesium*?), urbs Mesopotamiæ ad Euphratem, A. J. X, 6, 1.
Chares, Gamalensis, Gamalensium contra Romanos dux, B. J. IV, 1, 4. A seditionis occiditur, V. J. 35; 37; cf. B. J. 1, 9.
Charmis, Rubeli fr., A. J. II, 7, 4.
Chasleus, mensis nonus apud Judæos, A. J. XI, 5, 4.
Chasphoma, urbs Galaadit., A. J. XII, 8, 3.
Chatura, Abrami uxor, A. J. I, 15.
Chazadus, Nachoræ f., A. J. I, 6, 5.
Chebron Chabron, urbs Judææ, quando condita sit, A. J. I, 8, 3. B. J. IV, 9, 7, Abramus in ea sedem figit, B. J. IV, 9, 7. Inter urbes sacras numeratur ex Jesu decreto A. J. V, 1, 24; 2, 3. Davides initio regni sui in ea domicilium habet, A. J. VII, 1, 2. A Romanis capitur, B. J. IV, 9, 9. Cf. A. J. I, 21, 3; 22, 1; III, 14, 2; VIII, 10, 1; XII, 8, 6.
Chelbes, Judex apud Tyrios, C. A. I, 21.
Chelcias, Judæus, a Cleopatra Ægyptiorum dux constituitur, A. J. XIII, 10, 4; 13, 1.
Chellion, Elimechi f., A. J. V, 9, 1.
Chephthorimus, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
Cherubes auro efficti in templi Hierosol. adyto, A. J. VII, 3, 3; cf. III, 6, 6.
Chestamus, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
Chethomene, tunica sacerdotalis, describitur, A. J. II, 7, 2.
Chethim; ita insulæ omnes et pleraque loca maritima a Judæis appellantur, A. J. I, 6, 1.
Chethima (*Cyprus*), insula a Chethimo denominata, A. J. I, 6, 1.
Chethimus, Jovani f., Chethimam insulam occupat, A. J. I, 6, 1.
Chettæus, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
Chidonis area, locus Judææ, A. J. VII, 4, 2.
Chiramus, Uriæ f., architectus, A. J. VIII, 3, 4.
Chius, insula, A. J. XVI, 2, 2. Chii muneribus donantur ab Herode M., *ibid.*
Chodollamorus, Assyriorum dux, A. J. I, 9.
Chodatus, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
Charili poetæ de Judæis testimonium, C. A. I, 22.
Chosdia, Zambriæ uxor, A. J. IV, 6, 10.
Christianorum secta a Jesu Christo denominata, A. J. XVIII, 3, 3.
Christus, V. Jesus.
Chusæi (Æthiopes) a Chuso nomen habent, A. J. I, 6, 2.
Chusarthes, Assyriorum rex, Judæos subigit, A. J. V, 3, 2 sq.
Chusi, Davidis amicus, A. J. VII, 9, 2 sqq.
Chusus, Chamæ f., Chusæorum princeps, A. J. I, 6, 2.
Chutha, regio Persidis, A. J. IX, 14, 3.
Chuthæi a Salmanasare ex Chutha in Samariam transferuntur, A. J. IX, 14, 1; 14, 3. A Græcis Samaritæ vocantur, 14, 3. Cf. X, 9, 5; XI, 2, 1; 4, 3. V. Samaria.
Chuthus, fluv. Persidis, A. J. IX, 14, 1.
Chuthus, locus Persidis, A. J. IX, 14, 1.
Cicero (M. T.), consul, A. J. XIV, 4, 3.
Cicerum domus, vicus prope Hierosolyma, B. J. V, 12, 2.
Cilicia olim Tharsus appellata a Tharso Cilicum principe, A. J. I, 6, 1. Cf. IX, 10, 2; XIII, 13, 4. B. J. I, 7, 7.
Cilices, Alexandri Jannæi mercenarii, A. J. XIII, 13, 4. B. J. I, 4, 3.

Cilicum vallis, oppidum in Moabitarum finibus, A. J. XIII, 15, 4.
Cilla, oppidum Judææ, A. J. VI, 13, 1. Davides Cillanis opem fert contra Philistæos, *ibid.*
Cinchares, ummus apud Judæos, A. J. III, 6, 7.
Cinnamus, mox Artabani fugam regnum apud Parthos suscipit; post Artabano regnum resltoit, A. J. XX, 3, 2.
Cinyras, fabula de Cinyra representatur a pantomimis, A. J. XIX, 1, 13.
Circenses ludi, in iis moris est populo, quidquid desiderat, ab imperatore postulare, et imperatori postulata concedere, A. J. XIX, 1, 4.
Circumcisio, ab Abramo instituitur Dei jussu, A. J. I, 10, 5. Ithuræi adiguntur ad eam recipiendam, XIII, II, 3. Arabum liberi tertio decimo ætatis anno circumcidentur, I, 12, 2. Circumcisio secundum Herodotum inde ab antiquissimis temporibus usitata fuit apud Colchos, Æthiopes et Ægyptios; Phœnices et Syri Palæstini (i. e. Judæi) eam a Ægyptiis receperunt, A. J. VIII, 10, 3. C. A. I, 22. Cf. V. J. 23.
Citium, urbs Cypri insul.; nominis origo, A. J. I, 6, 1. — Citta (P) ab Elulæo Tyriorum rege, ad obsequium reducuntur, A. J. IX, 14, 2.
Claudius (*Tiberius*), apud Cajum accusatur a Polluce, servo suo, A. J. XIX, 1, 2. Post Caligulæ interitum a magna militum parte imperator creatur, dum senatus antiquæ reipublicæ restaurationem decernit, A. J. 2, 1 sqq. B. J. II, 11. Palatio extrahitur, ad imperium rapitur, A. J. 3, 1 sqq. consilio Agrippæ regis utitur, 4, 1. Mitem se præbet erga senatum, 4, 5. Chæream et Lupum supplicii affici jubet, *ibid.* Agrippæ regno Judæam, Samariam, Libanum et Abilam urbem addit; ejus fratri Herodi Chalcididis regnum tribuit; Antiocho Ciliciæ partem et Commagenam dat, A. J. 5, 1. B. J. 11, 5. Ejus edictum de Judæis, A. J. 5, 2. Agrippam vetat Hierosolyma redere munitiora, A. J. 7, 2. Post Agrippæ mortem Cuspium Fadum Judææ procuratorem facit, A. J. 9, 2. Judæis permittit ut stolam pontificalem in templo custodiant, A. J. XX, 1, 1 sq. Herodem Agrippæ fratrem templi et sacræ pecuniæ curatorem facit, 1, 3. Litam inter Judæos et Samaritas discernit, reos punit, 6, 3. Agrippæ juniiori Philippo tetrarchiam et Abilam tribuit, A. J. 7, 1. B. J. 12, 8. Ejus uxores et liberi, A. J. 8, 1. Ab Agrippina veneno interficitur, 8, 2.
Classicus, Germanorum princeps, seditionem movet contra Romanos; mox vincitur, B. J. VII, 4, 2.
Clearchus Peripateticus; ejus de Judæis testimonium (in libro de Somno), C. A. I, 22.
Cleanthus, pictor, C. A. II, 12.
Clemens, præfectus prætorii sub Caligula, A. J. XIX, 1, 6.
Cleodemus, (qui etiam Malchus dicitur), vates et rerum Judaicarum scriptor, A. J. I, 15. Ejus testimonium de Abrami filiis, *ibid.*
Cleopatra, Antiochi M. filia, Ptolemæi Epiph. uxor, A. J. XII, 4, 1.
Cleopatra, Ptolemæi Philometoris uxor, C. A. II, 5.
Cleopatra, Ptolemæi Philomet. filia Alexandro Balæ, postea Demetrio Nicat. nuptum datur, A. J. XII, 4, 1; 4, 7. Demetrio ab Arsace capto, Antiocho ejus fratri nubit, 7, 1. Demetrium ad ipsam confugientem non recipit, 9, 3. Antiochi Grypi et Antiochi Cyziceni mater, 10, 1.
Cleopatra, Ptolem. Physconis uxor, Ptolem. Lathyrum, filium suum, regno deturbat, A. J. XIII, 10, 2. Chelciam et Ananiam Judæos exercitus duces constituit, 10, 4. Ab Alexandro Jannæo arecessitur in Judæam contra Ptolemæum Lath. 12, 4. Oppugnat Ptolemæum in urbe

- Ptolemaide, 13, 1. Capta Ptolemaide cum Alexandro Jan. societatem init, 13, 2.
- Cleopatra*, regina Ægypti in Cilicia obvía fit Antonio, qui ejus amore incenditur, *A. J.* XIV, 13, 1. *B. J.* I, 12, 5. Herodem patria profugum honorifice excipit et in Ægypto detinere studet, *A. J.* 14, 2. *B. J.* 14, 2. Instigante Alexandra Herodem apud Antonium necis Aristobuli accusat, *A. J.* XV, 3, 5. Ejus avaritia, fratrem et sororem interficit, Lysoniæ necem machinatur; Arabiæ et Judææ partem ab Antonio impetrat, *A. J.* XV, 4, 1. *B. J.* I, 18, 4. Herodem ad stuprum sollicitat; ille vero eam necare molitur, *A. J.* 4, 2. Antonius ei Artabazem, Armeniæ regem cum filiis et satrapis dono dat, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 18, 5. Suadente Cleopatra Antonius Herodem jubet Arabibus bellum inferre, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 19, 1. *Cf. B. J.* VII, 8, 4. Ejus mores perversi, *C. A.* II, 5.
- Cleopatra*, Herodis M. uxor Herodis et Philippi mater, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
- Cleopatra*, Gessii Flori uxor, *A. J.* XX, 11, 1.
- Cleopatra*, Syriæ regina. V. *Selene*.
- Climæ Tyriorum*, mons Phœniciæ, *B. J.* II, 10, 2.
- Clitus*, Tiberienses ad seditionem incitat; a Flav. Josepho pœna afficitur, *V. J.* 34.
- Cluvius*, senator Roman., *A. J.* XIX, 1, 13.
- Coban*, hebr. dicuntur qui voto deo se consecrant, *A. J.* IV, 4, 4.
- Cobolitis*, regio Idumææ, *A. J.* II, 1, 2.
- Cœlesyria*, a Nabuchodonosoro occupatur, *A. J.* X, 9, 7. Antiocho M. eripitur a Ptolemæo Epiph; mox vero ab Antiocho recuperatur, XII, 3, 3. Ptolemæus Epiph., quum Cleopatram Antiochi fil. uxorem duceret, Cœlesyriam pro dote accipit, 4, 1.
- Colchi*, pop. Asiæ, pudenda circumcidunt, *C. A.* I, 22. *Cf. B. J.* II, 16, 4.
- Collega (Cneus)*, Antiochenorum turbas comprimit, *B. J.* VII, 3, 4.
- Collina*, tribus Romæ urbis, *A. J.* XIV, 8, 5; 10, 9.
- Commagene*, regio Syriæ. Post Antiochi Commagenorum regis mortem contentio oritur inter nobiles et plebejos de regni forma, *A. J.* XVIII, 2, 5. *Cf. XIX*, 5, 1.
- Compsus*, Compsi f., Tiberiensis, *V. J.* 9.
- Connubium*; quid Moyses de eo sanciverit, *A. J.* IV, 8, 23.
- Conon* Judæorum in scriptis suis meminit, *A. J.* I, 23.
- Copentius*, Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 1, 1; 2, 1. *B. J.* II, 8, 1.
- Cophene*, fluv. Indiæ, *A. J.* I, 6, 4.
- Coptus*, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 10, 5.
- Corban*, Judæorum sacramentum, *C. A.* I, 22.
- Corbanas*, Judæorum sacer thesaurus, *B. J.* II, 9, 4.
- Corcyra*, insula, *B. J.* VII, 2, 1.
- Cordyæi* montes in Armenia, *A. J.* I, 3, 6.
- Corduba*, urbs Hispaniæ, *A. J.* XIX, 1, 3.
- Coreæ*, *Corea*, urbs Judææ, *A. J.* XIV, 3, 4. *B. J.* I, 6, 5; IV, 8, 1.
- Cores*, seditionem movet contra Moysen, *A. J.* IV, 2. Igne a deo in terram immisso consumitur, 3, 4.
- Coreus*, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
- Corinthus*, Arabs, a Syllæo sollicitatur ad Herodem M. interficiendum, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.
- Cornelius Faustus*, *A. J.* XIV, 4, 4.
- Cornelius*, Longi frater, *B. J.* VI, 3, 2.
- Corræa*, locus Judææ, *A. J.* VI, 2, 2.
- Corus*, mensura frumenti, *A. J.* XV, 9, 2. III, 15, 3.
- Cos*, insula maris Æg., pecunia ibi a Cleopatra et Judæis deposita, *A. J.* XIV, 7, 2. *C. Fannii*, consul. Roman., ad Coos literæ, 10, 15. Herodis M. in Coos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. *Cf. A. J.* XVI, 2, 2.
- Costobarus*, Idumæus, Salomes maritus, principatum apud Idumæos obtinere studet; Herodes, a matre et sorore exoratus ei ignoscit, *A. J.* XV, 7, 9. Dissidium inter Costobarum et Salomen; Costobarus a Salome apud Herodem accusatur ab eoque interficitur, 7, 10; *cf.* 7, 8.
- Costobarus*, Agrippæ jun. regis cognatus, *A. J.* XX, 9, 8. Ad Agrippam ab Hierosolymitis legatus mittitur, *B. J.* II, 17, 17, 4. Ad Romanos transit, *B. J.* 21, 1.
- Cotylas*, V. *Zeno*.
- Colys*, rex Armeniæ minoris ad Agrippam M. venit, *A. J.* XIX, 8, 1.
- Coze*, deus Idumæorum, *A. J.* XV, 7, 9.
- Crassus*, expeditionem contra Parthos parans, templum Hierosol. spoliat, *A. J.* XIV, 7, 1. *B. J.* I, 8, 8. Cum toto suo exercitu perit, *A. J.* 7, 3. *B. J.* 8, 8.
- Cratippus*, prytanis Pergamenorum, *A. J.* XIV, 10, 22.
- Cremona*, urbs Italiæ, *B. J.* IV, 11, 3.
- Creta*, insula. Cretenses moribus docent, non præceptis, *C. A.* II, 16. Judæi Cretenses a Pseudalexandro decipiuntur, *A. J.* XVII, 12, 1 sq. *B. J.* II, 7.
- Crispus*, Compsi f., sub Agrippa M. præfectus Tiberiadis, *V. J.* 9.
- Crispus*, Agrippæ jun. regis satelles, *V. J.* 68 sq.
- Cræsus*, omnium sermone ob pietatem celebratus, *C. A.* II, 11.
- Crustumina*, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 13; 10, 19.
- Ctesiphon*, urbs Assyriæ, *A. J.* XVIII, 2, 4. Reges Parthorum in ea hiemem agunt, *A. J.* XVIII, 8, 9. Judæi Babylonii Seleucia pulsī in ea sedem figunt, *ibid.*
- Cumanus*, Judææ procurator, Judæorum seditionem reprimat, *A. J.* XX, 5, 3. *B. J.* II, 12, 1. Stephani necem ulciscitur, *A. J.* 5, 4. *B. J.* 12, 2. Lite orta inter Galilæos et Samaritas, ab his pecunia corrumpitur; Judæos Galilæis auxiliantes fundit, *A. J.* 6, 1. *B. J.* 12, 3 sq. A Judæis apud Quadratum accusatur, *A. J.* 6, 3, *B. J.* 12, 5. A Claudio Cassare in exilium agitur, *A. J.* 6, 3. *B. J.* 12, 7.
- Cuspius Fadus*, post Agrippæ regis mortem Judææ procurator, *A. J.* XIX, 9, 2. In Judæos Peræos animadvertit qui Philadelphensibus arma intulissent, XX, 1, 1. Judæis imperat, ut stolam pontificalem in arce repellant, 1, 2. *Cf.* XV, 11, 4. Theudam præstigiatores supplicio afficit, XX, 5, 1.
- Cyaneî scopuli*, *A. J.* XVI, 2, 2.
- Cydisa*, urbs Palæst., a Theglaphalassare capta, *A. J.* IX, 11, 1.
- Cydyssa*, vicus Tyriorum, *B. J.* IV, 2, 3.
- Cymbala* area a Davide confecta, *A. J.* VII, 12, 3.
- Cypros*, Antipatri uxor, Herodis M. mater, *A. J.* XV, 6, 5.
- Cypros*, Herodis M. filia ex Mariamne, Antipatro Salomæ Herodis M. sororis filio nubit; ejus liberi, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Herodis M. filia, nuptum datur filio Pheroræ tetrarchæ, *A. J.* XVI, 7, 6. *B. J.* I, 24, 5.
- Cypros*, Antipatri filia ex Cypro, Alexiæ Sceliæ uxor, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Alexiæ Sceliæ filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Phasaeli filia ex Salampsione Herodis M. filia, nubit Agrippæ Aristobuli filio, *A. J.* XVIII, 5, 4; 6, 2 sq. Ejus liberi, *ibid.* *Cf. B. J.* II, 11, 6.
- Cypros*, castellum prope Hierichuntem. *A. J.* XVI, 5, 2. *B. J.* I, 21, 4. Judæi seditiosi, interfecto præsidio, munimenta solo æquant, *A. J.* II, 18, 6.

Cyprus insula, A. J. XVII, 12, 2. B. J. II, 7, 2.
Cyrene, urbs Libyæ; quatuor ibi civium classes, quarum una Judæos comprehendit, A. J. XIV, 7, 2. Agrippa ad Cyrenæos literæ de Judæis, A. J. XVI, 6, 5. Cf. B. J. II, 16, 4. Judæi Cyrenenses a Jonatha sicario ad seditionem stimulantur; eorum locupletissimi a Jonatha falso accusati, à Catullo Libyæ præf. diripiuntur, B. J. VII, 11, 1 sqq.
Cyrus, Persarum rex, quando regnum suscepit, C. A. I, 12. Cum Dario Babyloniorum imperium evertit, A. J. X, 11, 4. Judæis permittit in patriam redire et templum ædificare, XI, 1, 1 sqq. Ejus literæ hac de re ad Syriæ satrapas, 1, 3. In expeditione contra Massagetas suscepta vitam finit, 2, 1. — Cf. C. A. I, 20 sq. B. J. V, 9, 4.
Cyrus, rex Persarum, a Græcis Artaxerxes appellatus, A. J. XI, 6, 1. Cf. *Artaxerxes* 1.
Cyzicus, urbs ad Hellespontum, A. J. XIII, 10, 1.
D.
Dabaritta, Galil. vicus, V. J. 62. B. J. II, 21, 3. Jovenes Dabaritteni Ptolemæi Agrippæ procuratoris uxorem spoliant, V. J. 26.
Daci, a Romanis debellantur, B. J. II, 16, 4. Cf. A. J. XVIII, 1, 5 (XX, 4, 2, P).
Dadanes, Sui f., A. J. I, 15, 1.
Dæsius, mensis, B. J. III, 7, 33.
Dagon, castell. Judææ prope Hierichuntum, A. J. XIII, 8, 1.
Dagon, Philisteorum deus; ejus simulacrum ante arcam sacram prosternitur, A. J. VI, 1, 1. B. J. V, 9, 4.
Dahæ, pop. Asiæ, A. J. XVIII, 4, 4; (XX, 4, 2, P)
Dalila, Samsonis concubina, A. J. V, 8, 11. Samsonem inimicis prodit, *ibid.*
Dalmatæ, sub Romanorum imperio sæpe insurrexerunt, B. J. II, 16, 4.
Damascus, urbs Syriæ, ab Uso condita A. J. I, 6, 4. Damascene inter Palæstinam et Coelesyriam media, *ibid.*
Damasci rex Adadus, 5, 2. Damascus ab Assyriis capitur; Damasceni in Mediam superiorem transferuntur, IX, 12, 3. Damascus ab Alexandro M. expugnatur, XI, 8, 3. Damasceni Aretam Mennæi fil. regem Coelesyriæ constituunt, B. J. I, 4, 8. Damascus capitur a Romanis, A. J. XIV, 2, 3. Damascenorum cum Sidoniis contentio, A. J. XVIII, 6, 3. Herodis M. in Damascenos liberalitas, B. J. I, 21, 11. Omnes Judæi in urbe degentes trucidantur initio belli Jud., B. J. II, 20, 1; VII 8, 7. V. J. 6.
Dan, Jacobi fil., A. J. I, 19, 8; II, 7, 4. — Danitica tribus quam Palæst. partem sortita sit, V, 1, 22. Danitæ a Chananaeis pressi in montana se recipiunt, coloniam deducunt ad Jordanis fontes, ubi Danam condunt, V, 8, 1.
Dan sive Dania, urbs Galil. ad fontes Jordanis sita, a Danitis condita, A. J. V, 3, 1. Hierochoamus delubrum in ea exstruit, VIII, 8, 4; 12, 4.
Danaus, Sethosis Ægypti regis frater, ab Ægyptiis Armais sive Hermæus appellatur, C. A. I, 15; 1, 26. Primus Argivorum rex, I, 16.
Danielus, Davidis f., A. J. VII, 1, 4.
Danielus, propheta (a Nabuchodonosoro Baltasarus appellatus), liberaliter Babylone educatur, A. J. X, 10, 1. Ejus vivendi ratio et sapientia, 10, 2. Nabuchodonosoro regi somnia interpretatur et valde ab eo honoratur, 10, 4 sqq. Baltasaro regi explicat literas a Deo scriptas, 11, 3. Honoribus cumulatur a Baltasaro, 11, 4. Capta Babylone

Darius eum in Mediam abducit et mox satrapen constituit, *ibid.* Ceteri satrapæ contra eum conspirant, 11, 5. Leonibus objectus miraculo servatur, 11, 6. Cf. M. 16. Turrim Ecbatanis ædificat; ejus visa, A. J. 11, 7. Danieli liber Alexandro Magno Hierosolymis monstratur, A. J. XI, 8, 5.
Danus, bicipitis Jordanis fons alter, A. J. I, 10, 1.
Daphne, Antiochiæ Syriæ urbis suburbanum, A. J. XIV, 13, 1; 15, 11; XVII, 2, 1. B. J. I, 12, 5; 17, 3.
Daphne, regio Palæst., prope Semechonitidem lacum sita, describitur, B. J. IV, 1, 1.
Dardanus, Emaonis f., vir sapientia præcellens, A. J. VIII, 2, 5.
Darius (alio nomine a Græcis appellatus), Medorum rex, Astyagis fil., cum Cyro Babyloniorum imperium evertit, A. J. X, 11, 2; 11, 4. Danielum magno in honore habet, 11, 7.
Darius I, *Hystaspis fil.*, sublatis magis regnum apud Persas obtinet, A. J. XI, 3, 1. Ante regnum susceptum voverat se Hierosolyma instauraturum esse, 3, 1 et 7. Instigante Zorobabelo votum persolvit, 3, 8. Samaritis imperat ut in Judæorum sacra tributa conferant, 4, 9. Cf. C. A. I, 21.
Darius III, Persarum rex, ab Alexandro M. ad Granicum vincitur, A. J. XI, 8, 1; 8, 3. Iterum victus fugit, 8, 3.
Darius, Artabani Parthorum regis fil., a patre Tiberio ob ses datur, A. J. XVIII, 4, 5.
Darius, Agrippæ jun. dux, B. J. II, 17, 4.
Dasia, V. *Saira*.
Dassion, Taricheæta nobilis, V. J. 26.
Dathammnes, seditionem movet contra Moysem, A. J. IV, 2, 2; 3, 1. Cum tota sua familia terræ hiatu absorbetur, 3, 3. Cf. M. 3.
Dathema, castell. Palæst., A. J. XII, 8, 1.
Davides, Jessæ filius, a Samuele inungitur, A. J. VI, 8, 1. Apud Saulum quem daemonibus liberat, magno in honore habetur, 8, 2. Goliathum gigantem interficit, 9. Saulus ei invidet ob res præclare gestas insidiasque struit; Davides periculo elapsus, Michalam Sauli filiam in matrimonium accipit, 10. Saulo iterum insidias parante, Ionathæ studio Michalæque uxoris artibus servatur, 11. Amicitie fœdus inter Jonatham et Davidem ictum, 11, 8. Sauli insidias evitaturus in urbem Noabam ad Achimelechum fuga se recipit; inde Gittam fugit, ubi insaniam simulando e periculo evadit; deinde aliquantum temporis in spelunca prope urbem Adullamam moratus ad Moabitaram regem se confert, 12. Cillanis opem ferens cædit Palæstinos, 13, 1. Deinde apud Ziphenos sedem figit; Zipheni Saulum hac de re certiores faciunt; Saulus frustra eum cum exercitu persequitur, 13, 2. Saulo parcit, copiam nactus eum tollendi, 13, 4. Injuriam a Nabalo sibi illatam ulcisci molientem placat Abigæa, Nabali uxor, 13, 6 et 7. Nabalo mortuo Abigæam in matrimonium ducit, 13, 8. Saulus iterum eum persequitur, Davides iterum Saulo parcit, data sibi eum perpendi potestate, 13, 9. Ac ad Anchum Gittæ regem se confert et Secellam vicum ad habitandum ab eo accipit, 13, 10. Ancho auxilium contra Judæos se laturum pollicetur, 14, 1. Proceres Palæstinorum nolunt eum in ipsorum acie pugnare, 14, 5. Davides Amalecitas qui ipso absente Secellam devastarant uxoresque captivas abduxerant, persequitur et fundit; prædam recipit quisque ex æquo dividit, 14, 6. Saulo mortuo, a Judæa tribu rex creatur sedemque figit Chebrone, VII, 1, 2; cf. 3, 2. Reliquæ tribus quum Jehosthum, Sauli filium, regem constituerint, bellum civile inter Judæos conflatur, 1, 3 sqq. Abennerus, a Jebostho offensus, ad Davidem deficit, 1, 4. Jebostho occiso, ab omnibus

tribubus rex creatur, 2, 2. Hierosolyma expugnat in eaque urbe regiam suam constituit; foedus init cum Hiram Tyriorum rege, qui ligna cedrina et artifices, qui regiam extruant, ei mittit, 3, Cf. *B. J.* VI, 10 2. Victis Palaestinis, qui bellum ei intulerant, arcem Dei Hierosolyma transfert; templum ei extruere volenti deus per Nathanam vatem nunciat, hanc curam filio, qui post eum regnaturus sit, relinquendam esse, 4. Palaestinos iterum proelio devincit magnamque eorum terrae partem in suam dititionem redigit; Moabitibus annuum tributum imperat; Adazarum, regem Sophenes, et Adadum Damasci Syriaeque regem superat; Idumaeam sibi subijcit; cum Thaeo, rege Amathes, foedus init, 5. Benignum se praebet erga Jonathanem filium, 5, 5. Ab Ammanitarum rege injuria affectus, bellum eis infert eosque per Joabum sibi subijcit 6 et 7. Cum Beersabe Uriae uxore consuetudinem habet, utque delictum occultetur, ejus marito mortem afferri jubet, 7, 1 sqq. Amnonem filium ab Abesalomo interfectum luget, 8, 3. Abesalomo reconciliatur, 8, 4 sqq. Seditione contra ipsum ab Abesalomo concitata, trans Jordanem cum amicis fugit, 9, 2 sqq. Chusi consilio redit, 9, 7. Abesalomi exercitus funditur, 10, 2. Davides Abesalomi mortem deplorat, 10, 5. Ab omnibus tribubus in regnum restituitur, 11, 2. Novam contra eum seditionem movet Sabeus: hic vero mox ab incolis Abelmachae urbis, in quam fuga se recipit, interimitur, 11, 6 sqq. Rem praelare gerit contra Palaestinos, 12, 1 Bellis et periculis perfunctus odas hymnosque componit, 12, 3. Populum numerari jubet; quam ob rem luit supplicium; deo jubente extruit aram in area Oronae, 13. Congerit materiam ad dei templum extruendum, 14, 1 sqq. Adonia regnum affectante, Solomonem regem declarat, 14, 4 sqq. Sacerdotes et Levitas in classes dividit iisque munera assignat, 14, 7, sqq. Reliquum populum in cohortes distribuit 14, 8. Ad Solomonem et populum verba facit de templo extruendo, 14, 9 sqq. Moriens Solomoni praecepta dat, 15; 1. Moritur; ejus virtutes, 15, 2. Ejus sepultura et monumentum, 15, 3. Regnavit Chebrone, solius Judae tribus imperium habens, septem annos et sex menses, Hierosolymis, totius Judaeae rex, annos triginta tres, 15, 2. — Davides octo viros spectatae fortitudinis circa se habere solebat, VII, 12, 4. Ejus uxores et liberi, VII, 1, 4; 3, 3. Ministeria ab eo instituta, VII, 5, 4; 11, 8. Organa musica ab eo confecta, VII, 12, 3.

Debora, vates, una cum Baraco Judaeas a Chanaanais subjugatos servitute liberat, *A. J.* V, 5.

Decapolis, regio Palaest., *B. J.* III, 9, 7. *V. J.* 65; 74.

Declas, Juctae f., *A. J.* I, 6, 4.

Delium, urbs Syriae, *A. J.* XIV, 3, 3.

Dellius, M. Antonii amicus, ab eo cum mandatis mittitur ad Ventidium et Silonem, *A. J.* XIV, 15, 1. *B. J.* I, 15, 3. Mariamnen et Aristobulum, Alexandri liberos, Antiocho commendat, *A. J.* XV, 2, 5.

Delos, insula; Deliorum decretum pro Judaeis, *A. J.* XIV, 10, 11.

Delta, regio Aegypti; multi Judaei in ea habitant, *B. J.* II, 18, 8.

Demacnetus, Ptolemæensibus suadet, ne Ptolemæum Lathyrum auxilio vocent, *A. J.* XIII, 12, 3.

Demetrius I, Seleuci fil., Roma profugus regnum occupat apud Syros, Antiochum Eupat. occidit, *A. J.* XII, 10, 1. Bacidem, deinde Nicanorem mittit contra Judaeos, 10, 2 sqq. Nicanore clade affecto et cæso, iterum Bacidem in Judeam mittit, qui Judaeos devincit, 11. Bacidem contra Jonathanem Maccab. mittit, XIII, 1, 5. Cum Jonathan pax componitur, 1, 6. Alexandro Bala regnum occupare moliente, Jonathanem sibi conciliare studet, 2, 1

sqq. In proelio cum Alexandro commisso cadit, 2, 4.

Demetrius II. Nicator, Demetrii, Syriae regis fil., Alexandrum regno dejecturus ex Creta in Ciliciam se confert, *A. J.* XIII, 4, 3. Ptolemæi Philomet. filiam ducit; ab Antiochensibus rex declaratur, 4, 7. Alexandrum fundit fugatque, 4, 8. Judaeae immunitatem concedit, 4, 9. Militum in eum odium, *ibid.* Antiochenses Demetrio infensi eum in regia obsident, 5, 3. Jonathanem fidem fallit, quare hic ad Antiochum, Alexandri fil., deficit, 5, 3 et 4. Ejus duces a Jonathan vincuntur, 5, 6 et 10. Parthis bellum infert; amisso toto exercitu ab Arsace vivus capitur, 5, 11. Ex captivitate liberatus, regnum recuperat, 8, 4. Militibus invisus est, regno deicitur ab Alexandro Zebina; Tyri diem obit, 9, 3.

Demetrius III. Eucerus, Antiochi Grypi f., a Ptolemæo Lathyro rex Damasci constituitur, *A. J.* XIII, 13, 4. A Judaeis contra Alexandrum Jannæum arcessitur, Alexandrum vincit, 13, 5; 14, 1 sq. Cum Philippo fratre bellum gerit; a Mithridate, Philippi socio captus in Parthiam abducitur, ubi moritur, 14, 3. Cf. *B. J.* I, 4 sq.

Demetrius Phalereus, regis bibliothecis Alexandriae a Ptolemæo Philad. praefectus, *A. J.* XII, 2, 1. Regi suadet ut libros sacros Judaeorum in linguam Graecam vertendos curet, *A. J.* XII, 2, 1; 2, 3. Cf. *A. J.* II, 4. Vir doctrina eminentissimus, *C. A.* II, 4. Judaeorum antiquitatem testatur, *C. A.* I, 23.

Demetrius, Judeus, Andromachi f., *A. J.* XVI, 8, 3.

Demetrius, Gadarensis, Pompeji libertus, *A. J.* XIV, 4, 4.

Demetrius, Alexandriae Alabarcha, Mariamnem, Agrippæ M. fil., uxorem ducit, *A. J.* XX, 7, 3.

Demoteles, Lacedaemonius, *A. J.* XIII, 5, 8.

Diagoras, Melius, mysteriorum derisor, *C. A.* II, 37.

Diana, templum in Elymaide urbe, *A. J.* XII, 9, 4. Dianæ agrestis templum in Aegypto prope Leontopolin, XIII, 3, 2.

Dicaearchia (Puteoli), urbs Ital., *A. J.* XVII, 12, 1. *B. J.* II, 7, 1. *V. J.* 2.

Q. Didius, Syriae praef., *A. J.* XIV, 6, 7. *B. J.* I, 20, 2.

Dido, Pygmalionis soror, Carthaginem condidit, *C. A.* 1, 18.

Didorus, Herculis f., *A. J.* I, 15.

Diglath (Tigris), fluv. Asiae, *A. J.* I, 1, 3.

Diluvium, quando acciderit, *A. J.* VIII, 3, 1.

Dina, Jacobi filia ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. A Sicheme stupratur, 21, 1.

Dioclerus, sub Solomone toparchiae Bethlemiticæ praef., *A. J.* VIII, 2, 3.

Diocles in libro de rebus Persicis meminit Nabuchodonosori, *A. J.* X, 11, 1.

Diodorus, Iasonis f., Romam mittitur legatus ab Hyrcano, *A. J.* XIII, 9, 2.

Diodotus, Tryphon cognominatus, Malcho persuadet ut Antiochum sibi tradat, *A. J.* XIII, 5, 1. Superato Demetrio Nicat. Antiochum constituit regem, 5, 3. Jonathanem, Judaeorum principem, dolo capit et occidit, 6, 1 sqq. Antiochum interficit, a militibus rex creatur; mox vero in militum odium incurrit, 7, 1. In urbe Dora ab Antiocho Sotere oppugnatur; Apameae occiditur, 7, 2.

Diogenes, Pharisaeorum consilio interficitur, *A. J.* XIII, 16, 2. Cf. *B. J.* I, 5, 3.

Dionysia, festum Athen., *A. J.* XIV, 8, 5.

Dionysius, Tripolis tyrannus, *A. J.* XIV, 3, 2.

Dionysius, Dionysii f., Atheniensis, *A. J.* XIV, 8, 5.

Dionysius, Asclepiadis f. Atheniensis, *A. J.* XIV, 8, 5.

Diophantus, Herodis M. notarius, ob literas suppositas capitis damnatur, *A. J.* XVI, 10, 4. *B. J.* I, 26, 3.

Diospolis, urbs Arabiae, *A. J. XV*, 5, 2 (*B. J. I*, 6, 4, ?)
Dium, urbs Syriae, ab Alexandro Jannæo capitur, *A. J. XIII*, 15, 3. A Pompeio Judæis eripitur, *XIV*, 4, 2.
Dium, urbs Macedoniae, *A. J. XI*, 8, 5.
Dius, Phœnicum historiae auctor, laudatur, *A. J. VIII*, 5, 3. *C. A. I*, 17.
Dodias, Eleazari pater, *A. J. VII*, 12, 4.
Dæcus, Sauli servus, *A. J. VI*, 12, 1; 12, 4.
P. Dolabella, consul, amicitiae fœdus cum Judæis facit, *A. J. XIV*, 10, 9. Ejus ad Ephesios literæ 10, 12.
Dolesus, Gadarensium dignitate princeps, a seditiosis interficitur, *B. J. IV*, 7, 3.
Domitia, Domitiani uxor, Flav. Josephum magno in honore habuit, *V. J. 76*.
Domitianus, Vespasiani f., cum Sabino Romæ adversus Vitellium pugnat, *B. J. IV*, 11, 4. Vitellio victo et occiso, imperium administrat, usque dum pater Romam veniat, *ibid.* Contra Germanos et Gallos rebelles mittitur, *VII*, 4, 2. Ejus ingenium, *ibid.* Flavium Josephum magno in honore habet, *V. J. 76*.
Domitius Aenobarbus, Agrippinæ conjux, Neronis pater, *A. J. XX*, 8, 1.
C. Domitius Calvinus, consul, *A. J. XIV*, 14, 5.
Domitius Sabinus, tribunus militum, *B. J. III*, 7, 34; *V*, 8, 4.
Dora, urbs Phœniciae maritima juxta Carmelum montem sita, *C. A. II*, 9. Urbem hujus nominis in Idumæa fuisse Apion fingit, *ibid.* Ora maritima inter Jopen et Doram describitur, *B. J. I*, 21, 5. Dora obsidetur ab Antiocho Sotere, *A. J. XIII*, 7, 2. Urbis tyrannus Zoilus, *XIII*, 12, 2; 12, 4. A Pompeio Judæis eripitur, *XIV*, 4, 4. A Gabinis restauratur, 5, 3. Cf. *A. J. V*, 1, 22; *XIX*, 6, 3. *B. J. I*, 2, 2; 7, 7. *V. J. 8*.
Doris, Herodis M. uxor, *A. J. XIV*, 12, 1. Antipatri mater, *A. J. XVI*, 3, 3. *B. J. I*, 23, 1. Magna apud Herodem auctoritate esse cepit, *A. J. 7*, 2. *B. J. 24*, 2. Antipatri insidiis detectis, Doris regia ejicitur, *A. J. XVII*, 4, 2. *B. J. I*, 30, 4.
Dorotheus, Ptolemæi Philad. procurator, *A. J. XII*, 2, 11.
Dortus, Judæus nobilis, rebus novis studet, supplicio afficitur, *A. J. XX*, 6, 2.
Dositheus, Judæus, Ægyptiorum dux, *C. A. II*, 5.
Dositheus, Judæus nobilis; ejus perfidia in Hyrcanum, *A. J. XV*, 6, 2. Rerum novarum studii a Salome accusatus ab Herode occiditur, 7, 8 sq.
Dothaim, urbs Samaritæ, *A. J. IX*, 4, 3.
Draconis leges literis consignatæ, *C. A. 1*, 4.
Drusilla, Agrippæ M. filia ex Cypro, *A. J. XVIII*, 5, 4. *B. J. II*, 11, 6. Epiphani Antiochi Commagenorum regis fil. a patrē despondetur, *A. J. XIX*, 9, 1. Epiphane nuptias recusante, Azico Emesorum regi in matrimonium collocatur, *XX*, 7, 1. Repudiato Azico, Felici Judææ procuratori nubit, 7, 2.
Drusus, turris ad portum Cæsareensem sita, a Druso Cæsaris Oct. privigno denominata, *A. J. XV*, 9, 6. *B. J. I*, 21, 6.
Drusus, Cæsaris Octaviani privignus, juvenis obiit, *A. J. XV*, 9, 6.
Drusus, Tiberii Cæsaris fil., *A. J. XVIII*, 6, 1; 6, 8.
Drusus, Agrippæ M. f. ex Cypro, puer mortem obiit, *A. J. XVIII*, 5, 4.
Drymi (*Drymus*), locus Phœniciae prope Carmelum montem situs, *A. J. XIV*, 13, 3. *B. J. I*, 13, 2.

E.

Ebalus, Juctæ f., *A. J. I*, 6, 4.
Eban, Davidis f., *A. J. VII*, 3, 3.

Ebidas, Madianis f., *A. J. I*, 15.
Ebutius, decurio Roman. *B. J. III*, 7, 3. Cadit, *IV*, 1, 5.
Ecbatana, urbs Mediae, *A. J. X*, 11, 6; *XI*, 4, 6.
Ecbatana, urbs Batanææ, *V. J. 11*.
Ecdippa (Ecdippon?), oppidum Phœniciae, *B. J. I*, 13, 4.
Echarampsaris, Babyloniorum dux, *A. J. X*, 182.
Ecnibalus, judex apud Tyrios, *C. A. I*, 21.
Ednæus, Judæorum dux, *A. J. VIII*, 15, 2.
Egleon, Moabitarum rex, Judæos sibi subiecit; ab Ehude vincitur et occiditur, *A. J. V*, 4, 1.
Ehudes, Judæos a Moabitis subjugatos in libertatem vindicat, *A. J. V*, 4, 1 sqq. Principatum deinde octoginta annos apud Judæos tenet, 4, 3.
Ehraes, Juctæ f., *A. J. I*, 6, 4.
Elamæi, (Persæ) originem trahunt ab Elamo, *A. J. I*, 6, 4.
Elamus, Semæ f., Elamæorum (Persarum) princeps, *A. J. I*, 6, 4.
Elanus, Basanis Israelitarum regis fil., patri succedit; insidiis Zamaris perit, *A. J. VIII*, 12, 4.
Elca, Judæorum dux, *A. J. IX*, 12, 1.
Elcanes, Levita, Samueli pater, *A. J. V*, 10, 2.
Elcias, Sallumi f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.
Eldas, Madianis f., *A. J. I*, 15.
Eleazarus, Moyses f. e Sapphora, *A. J. II*, 13, 1.
Eleazarus, Aaronis f., post patris mortem pontificatum obtinet, *A. J. III*, 8, 1. *IV* 4, 7. *V*, 1, 29. In Eleazari familia pontificatus manet usque ad Ozin; transit deinde in Ithamari familiam; sub Solomone vero Eleazari posterius cum recuperant, *V*, 11, 5.
Eleazarus, Dodie fil., fortitudine præcellens, *A. J. VII*, 12, 4.
Eleazarus, pontifex, *A. J. XII*, 12, 4. Ptolemæi Philad. ad eum literæ, *ibid.* Eleazari responsum, 2, 5. Septuaginta duos legis Jud. interpretes ad Ptolem. mittit, 2, 6. Dona accipit a Ptolem., 2, 14. Moritur, 4, 1. Cf. *B. J. pr. 3*.
Eleazarus, Mattathiae f., *Auran* cognominatus, *A. J. XIII*, 6, 1. In proelio cum Antiocho Eup. commisso cadit, 9, 4. Cf. *B. J. I*, 4, 5.
Eleazarus, Phariseus conviciatur Hrycano, *A. J. XIII*, 10, 5 et 6.
Eleazarus, sacerdos, quum patriam legem violare nollet, ab Antiocho Epiphane crudelissimo supplicio afficitur, *M. 5* sqq.
Eleazarus, sacerdos, thesauri custos, Crasso trabem auream tradit, *A. J. XIV*, 7, 1.
Eleazarus, Joazari frater, pontificatum obtinet ab Archelao ethnarcha, mox vero eo rursus privatur, *A. J. XVII*, 13, 1.
Eleazarus, Anani fil., pontifex, *A. J. XVIII*, 2, 2.
Eleazarus, gigas, ab Artabano Parthorum rege Tiberio donatur, *A. J. XVIII*, 4, 5.
Eleazarus, Peraus, a Cuspido Fado in exilium agitur, *A. J. XX*, 1, 1.
Eleazarus, Judæus, Izati regi circumcisionem commendat, *A. J. XX*, 2, 4.
Eleazarus, Dinaei f., latro, *A. J. XX*, 6, 1. *B. J. II*, 12, 4.
Eleazarus, Ananias f., templi præfectus, juvenis audacissimus, Judæis persuadet ut sacrificia pro Cæsare offerri solita rejiciant, *B. J. II*, 17, 2. Seditiosorum dux contra optimates et Romanos, 17, 5. Manahemi factionem superat, 17, 9. A populo mittitur cum Jesu Sapphiæ ad Idumæam administrandam, 20, 4.
Eleazarus, Simonis fil., tyrannidem affectat, *B. J. II*, 20, 3. Inter zelotas plurimum valet, *IV*, 4, 1. A Joanne cum multis aliis zelotis secedit et interius templi septum

- occupat, crebris pugnis cum Joanne dimicat, V, 1, 2. Joannes Eleazarum factionem opprimit ipseque templi septum occupat, 3, 1. Joanni cum sectatoribus suis se rursus adjungit, 6, 1.
- Eleazarus*, Jairi f., sectator Manahemi, B. J. II, 17, 9.
- Eleazarus*, Samae f., Judaeus fortitudine insignis, B. J. III, 7, 21.
- Eleazarus*, Simonis Gorionis socius, B. J. IV, 9, 5.
- Eleazarus*, Giorae f., Simonis frater, strenue se gerit contra Romanos, B. J. VI, 4, 1.
- Eleazarus*, Machaeruntis castelli strenuus defensor contra Romanos, B. J. VII, 6, 4. A Romanis captus efficit ut Machaeruntii se dedant, *ibid.*
- Eleazarus*, sicariorum qui Masadam occupatam tenent dux, B. J. VII, 7, 1. Masada obsidione pressa a Romanis socios hortatur ut se invicem interficiant, 8, 6 sqq., 9, 1.
- Eleazarus*, Josephi historici aequalis, daemones ejiciendi peritus, A. J. VIII, 2, 5.
- Elei*, Herodis M. in eos liberalitas, A. J. VI, 5, 4. B. J. I, 21, 12. Cf. C. A. II, 37.
- Eleon*, decem annos principatum tenet apud Judaeos, A. J. V, 7, 14.
- Elephantine*, urbs Aegypti, B. J. 10, 5.
- Eleusa*, insula prope Ciliciam, postea Sebaste dicta, A. J. XVI, 4, 6; 10, 7. B. J. I, 23, 4.
- Eleusinia*, Græcorum festum, A. J. XIV, 8, 5.
- Eleutheri*, ordo militum in Parthorum exercitu, A. J. XIV, 13, 5. B. J. I, 13, 3.
- Eleutherus*, fluv. Phoenicius, A. J. XIII, 4, 5; 5, 10; XV, 4, 1. B. J. I, 18, 5.
- Eli*, pontifex, post Samsonis obitum Judæis præest, A. J. V, 9, 1. Ejus filii nequissime se gerunt; Deus filiorum cladem ei prædicit, 10, 1. Filiis cæsis et arca a Palæstinis rapta, dolore moritur, 11, 3; 11, 5.
- Elias*, vates, Thesbonæ natus, Achabo siccitatem prædicit; hospitio excipitur a vidua Sarephitana, A. J. VIII, 13, 2. Ejus filium in vitam reducit, 13, 3. Achabum increpat quod peregrinorum deos colat; ceteris vatibus fidem non esse habendam ostendit, 13, 5. Ejus jussu falsi vates cremantur, 13, 6. Deus cum eo loquitur, 13, 7. Elias Eliæum sibi socium adjungit, *ibid.* Achabo novum quod commisit flagitium exprobrat, 13, 9. Ejus de Achabo vaticinium, *ibid.* Hoc vaticinium eventu confirmatur, 15, 6. Ochozia regis mortem prædicit, IX, 2, 1. Ex hominum conspectu sublatus est, 2, 2. Ejus de Joramo vaticinium, 5, 2.
- Eliab*, Isamachi f., architectus, tabernaculum exstruit, A. J. III, 6, 1; 8, 4.
- Eliacis*, pontifex, A. J. X, 4, 1. sq.
- Eliacimus*, Ezechie regis procurator, A. J. X, 1, 1.
- Eliacimus*, V. Joacimus.
- Eliasibus*, Joacimi f., pontifex, A. J. XI, 5, 5.
- Elien*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Elimelech*, e tribu Judæ cum filiis in terram Moabiticam migrat, A. J. V, 9, 1.
- Elionæus*, Simonis Cantheræ f., pontifex constituitur ab Agrippa, A. J. XIX, 8, 1.
- Eliphale*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Elipharzes*, Esavi f., A. J. II, 1, 2.
- Eliis*, locus Arab., A. J. III, 1, 3.
- Elissæus*, a Deo Eliæ vatis successor constituitur; Eliæ se adjungit socium, A. J. VIII, 13, 7. Josaphato et Joramo bellum contra Moabitas parantibus victoriam vaticinatur, IX, 3, 1. Cum Joramo rege Samariam se confert, 4, 1. Miracula ab eo edita, 4, 2. sqq. Ejus de Azælo, Syriæ rege, vaticinium, 4, 6. Discipulum mittit Aramatham, qui Jehum sacro oleo inungat, 6, 1. A Joaso rege magnopere honoratur; ejus laudes, 8, 6. Hierichuntinorum hospitio utens, fonti cuidam prope eorum urbem sito mirandam vim tribuit, B. J. IV, 8, 3.
- Elissæus* sacerdos, A. J. XII, 2, 11.
- Elmodadus*, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Elom*, urbs Judææ, A. J. VIII, 10, 1.
- Elona*, Zabulonis f., A. J. II, 7, 4.
- Elpis*, Herodis M. uxor, mater Salomæ, A. J. XVII, 2, 3. B. J. I, 28, 4.
- Elthemus*, Arabum dux, B. J. I, 19, 5.
- Elulæus* (*Pyas*), Tyriorum rex, Citiæ ad obedientiam redigit, bellum gerit cum Assyriis, A. J. IX, 14, 2.
- Elymais*, urbs Asiæ cum templo Dianæ opulentissimo, A. J. XII, 9, 1. Ab Antiqho Epiph. frustra obsidetur, *ibid.*
- Elysæi* (*Æoles*), ab Elysa originem trahunt, A. J. I, 6, 1.
- Elysas*, Jovani f., Elyseorum (*Æolum*) princeps, A. J. I, 6, 1.
- Emalsema*, uxor Manassæ, mater Amosi, A. J. X, 3, 2.
- Emæonis filii*, viri sapientia conspicui, A. J. VIII, 2, 5.
- Emesa*, urbs Syriæ, B. J. VII, 7, 1. Emesorum reges, A. J. XVIII, 5, 4; XIX, 8, 1; XX, 7, 1; 8, 4.
- Emian*, zona sacerdotalis, A. J. III, 7, 2.
- Emma*, urbs Palæst., A. J. VI, 13, 6.
- Emmaus*, (*Emaus*, *Ammaus*), urbs Judææ, caput toparchiæ, B. J. III, 3, 3. A Bachide munitur, A. J. XIII, 1, 3. Incolæ a Cassio in servitutem rediguntur, A. J. XIV, 11, 2. B. J. I, 11, 2. Emmaus a Quinct. Varo incenditur, A. J. XVII, 10, 9. B. J. II, 5, 1. Militibus Romanis emeritis incolenda datur a Vespasiano, B. J. VII, 6, 6. Cf. A. J. 7, 3. B. J. IV, 8, 1.
- Emmaus*, (*Ammaus*), vicus Galil., prope Tiberiadem, thermis celebris, A. J. XVIII, 2, 3. Unde nomen habeat, B. J. IV, 1, 3.
- Emmorus*, Scimitarum rex, interficitur a Simyone et Levi, A. J. I, 21, 1.
- Emnus*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Enodorus*, urbs Galil., A. J. VI, 14, 2.
- Enemimus*, Mestralmi f., A. J. I, 6, 2.
- Engaddi* (*Engadda*, *Engaddæ*), oppidum Judææ ad lacum Asphaltiten, trecentis stadiis ab Hierosolymis distans, A. J. IX, 1, 2. Toparchia Judææ, B. J. III, 3, 5. Diripitur a sicariis, B. J. IV, 7, 2. Solitudo prope urbem, A. J. VI, 13, 1; 13, 4.
- Entachim*, tribus, B. J. IV, 3, 8.
- Ennaphen*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Ennerus*, Abrami commilito, A. J. I, 10, 2.
- Enochus*, qui ante diluvium vixit, ex hominum conspectu a Deo sublatus est, A. J. IX, 2, 2.
- Enosus*, Sethi f., A. J. I, 3, 4.
- Epaphroditus*, Fl. Josephi historici amicus, A. J. I, pr. 2. C. A. II, 41. Josephus ei librum de Antiquitatibus Jud. dedicat, A. J. I, pr. 2. C. A. I, 1. V. J. 76.
- Ephas*, Madianis f., A. J. I, 15.
- Ephesus*, urbs Ionæ, A. J. XVI, 2, 2. Dolabellæ litteræ ad Ephesios, XIV, 10, 12. Ephesiorum decretum de Judæis, 10, 25. Agrippæ et Julii Antonii ad eos rescripta de servandis Judæorum juribus, XVI, 6, 5; 6, 7.
- Ephodes*, tunica superior pontif. max. describitur, A. J. III, 7, 5.
- Ephorus*, historicus accuratissimus, C. A. I, 2. A Timæo sæpe mendaci arguitur, I, 3. Laudantur quæ dicit de primorum hominum longævitate, A. J. I, 3, 9.
- Ephraim*, urbs Judææ, a Vespasiano capitur, B. J. IV, 9, 9.
- Ephraïmes*, Josephi fil. ex Asenetha, A. J. II, 6, 1. Josephi loco inter Judæorum principes refertur, II, 8, 1; III,

- 12, 4. Ephraimae tribus quam partem Palaestinae sortita sit, V, 1, 22. — Ephraimitae Bethela capiunt, V, 2, 6. Bellum molientes contra ceteros Judaeos a Gedeone placentur, V, 6, 6. Arma ferunt contra Jephthen, ab eo vero clade affliguntur, V, 7, 11.
- Ephraïmes*, Chebronensis, A. J. I, 14.
- Ephran*, urbs Palaest., Gedeonis patria, A. J. V, 6, 5.
- Ephratanus ager*, in Palaestina, A. J. I, 21, 3.
- Ephron*, urbs Palaest., a Juda Maccab. expugnatur, A. J. XII, 8, 5.
- Epicrates*, Syrorum dux, A. J. XIII, 10, 3.
- Epicurei*, erroris arguuntur, A. J. XII, 10, 3.
- Epiphania*, urbs Phoeniciae, a Judæis Amathē vocata, A. J. I, 6, 2.
- Epomis*, vestimentum Græcorum, cum Ephode tunica pontificali, comparatur, A. J. VIII, 7, 5.
- Erebinthorum*, (Cicerum) domus, vicus Judææ, B. J. V, 12, 2.
- Erica*, procurator Achazæ regis, A. J. IX, 12, 1.
- Erædes*, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
- Eroge*, vicus Judææ prope Hierosol., A. J. IX, 10, 3.
- Eron*, nomen hebr. arcæ sacræ, A. J. III, 6, 5.
- Esaias*, vates, A. J. IX, 3, 3. Ejus vaticinia de Assyriis, de Cyro et de Oniæ templo, X, 1, 3; XI, 1, 1. B. J. VII, 10, 3. Ejus elogium, A. J. X, 2, 2.
- Esauus*, Isaci fil. ex Rebecca; unde nomen habeat, A. J. I, 18, 1. Ejus uxores, 18, 4; 18, 9. Preces quas Isacus pro Esauo facit, fraudulenter in se convertit Jacobus, 18, 5 sqq. Esauus cum Jacobo in gratiam redit, 1, 20. Post patris obitum Idumæam obtinet; Edomus cognominatus est, II, 1. Ejus progenies, II, 2.
- Escholes*, Abrahæ commilito, A. J. I, 10, 2.
- Escop*, puteus prope Gerara, A. J. I, 18, 2.
- Esdra*s, sacerdos Judæorum Babylone degentium, Xerxis regis amicus, A. J. XI, 5, 1. Xerxis ad eum literæ, *ibid.* Cum aliis Judæis Hierosolyma migrat, 5, 2. Judæis interdicit connubium cum mulieribus peregrinis, 5, 3 sqq. Moysis leges populo recitat, 5, 5.
- Esebeo*, Chanaanæus, A. J. I, 18, 4.
- Esermoth*, locus Arab., A. J. III, 13, 1.
- Esrionus*, Pharesi f., A. J. II, 7, 4.
- Essa*, urbs Syriæ, ab Alexandro Jannæo capta, A. J. XIII, 15, 3.
- Essæi*, V. *Esseni*.
- Essebon* (Essebonitis), castellum Perææ, A. J. XV, 8, 5. XIII, 15, 4; XII, 4, 11.
- Essenes*, pars vestimenti pontif. maximi splendidis lapidibus ornata, A. J. III, 7, 5. Cur a Græcis λόγιον (oraculum) appelletur, 8, 9. Quando lapides fulgorem emittere cessaverint, *ibid.*
- Esseni* (Essæi), Judæorum secta. Eorum placita et instituta, B. J. II, 8, A. J. XIII, 5, 9, XVIII, 1, 5. Omnia a fato pendere putant, A. J. XIII, 5, 9. A voluptatibus abhorrent; vitam cælibem agunt, B. J. II, 8, 2. Divitias contemnunt; bonorum communionem habent, 8, 3 sq. Magna sunt pietate; modeste vivunt, 8, 5. Animi affectus coercent; fidem servant; non jurant, 8, 6. Si quis in eorum sectam recipi velit, probationem trium annorum subire debet, 8, 7. Qui in peccatis gravioribus deprehenduntur, excluduntur, 8, 8. Legislatorem maxime venerantur; ætate provectoribus honorem habent, 8, 9. In quatuor classes distribuntur; medicinae studiosi et longævi sunt, 8, 10. Animam esse immortalem credunt, 8, 11. Vaticinantur, 8, 12. Est peculiaris quidam Essenorum ordo, qui matrimonium permittat, 8, 13. Esseni magno in honore fuerunt apud Herodam M., A. J. XV, 10, 5. Simili vitæ instituto utuntur ac Pythagoræi. *ibid.*
- Essenorum porta*, Hierosol., B. J. V, 4.
- Esther*, pulchritudine omnibus puellis præstans, ab Artaxerxe rege in matrimonium ducitur, A. J. XI, 6, 2. Urgente Mardochæo patruo, Judæorum, quos Amanes perdere molitur, patrocinium suscipit, 6, 7 sqq. Regem adit, 6, 9. Amanem accusat, 6, 11. A rege impetrat ut Amanis in Judæos edictum rescindatur, 6, 12.
- Etame*, urbs Judææ a Roboamo condita, A. J. VIII, 10, 1.
- Ethæus*, Davidis amicus, A. J. VII, 10, 1.
- Etham*, locus prope Hierosol., A. J. VIII, 7, 3.
- Ethanus*, vir sapientissimus, A. J. VIII, 2, 5.
- Eucæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Euaratus*, Cots, Alexandri Herodis filii amicus, B. J. I, 26, 5. A. J. XVI, 10, 2.
- Eucei* (?), Hiram Tyriorum regis contra eos expeditio, A. J. VIII, 5, 3.
- Eucles*, Menandri f., A. J. XIV, 8, 5.
- Eudæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Euhemerus*, Judæorum meminit, C. A. I, 23.
- Euodus*, Tiberii Caesaris libertus, A. J. XVIII, 6, 9.
- Eupolemus*, Joannis f., a Juda Maccab. Romam mittitur legatus, A. J. XII, 10, 6.
- Eupolemus*, Judæorum antiquitatem testatur, C. A. I, 23.
- Euphrates*, fluv. Asiæ, Judæis dicitur Phora, A. J. I, 3. Cf. X, 6, 2.
- Europa*, a Japhethæ filiis occupata, A. J. I, 6, 1.
- Eurycles*, Lacedæmonius, Herodis et Antipatri hospitio utens Hierosolymis, Alexandrum Herodis fil. calumniatur; ab Herode et Archelao muneribus donatur; postea ob multa facinora patria expellitur, A. J. XVI, 10, 1. B. J. I, 26, 1 sqq.
- Eutyclus*, Agrippæ M. libertus, eum apud Tiberium Cæsarem accusat, A. J. XVIII, 6, 5 sqq.
- Eutyclus*, Caii Caesaris stabulis præfectus, A. J. XIX, 4, 4.
- Eva*, ex Adami costa facta, A. J. I, 1, 2. Adamum ad peccatum sollicitat; cum Adamo paradiso expellitur, 1, 4.
- Evilæi*, (Gastuli) nomen habent ab Evila, A. J. I, 6, 2.
- Evilas*, Chusi f., Evilaæorum princeps, A. J. I, 6, 2.
- Evilates*, Jucta f., A. J. I, 6, 4.
- Evilmaraduchus*, rex Babylonis, C. A. I, 20.
- Expiationis dies* (ἡμέρα ἐξλασμοῦ) quomodo celebrandus sit, A. J. III, 10, 4.
- Ezechias*, latronum dux ab Herode M. supplicio afficitur, A. J. XIV, 9, 2. B. J. I, 10, 5. Pater Judæ, qui regnum affectavit, A. J. XVII, 10, 5. B. J. II, 4, 1.
- Ezechias*, Ananiæ pontif. frater, B. J. II, 17, 8.
- Ezechias*, Chobari f., B. J. V, 1, 2.
- Ezechias*, Judæorum rex, Achazæ fil., A. J. IX, 12, 3. Vir justus et pius, 13, 1. Templum lustrat; ad Azymorum festum celebrandum etiam Israelitis invitat, 13, 2. Palaestinis bellum infert; Assyriis tributum solvere recusat, 13, 3. A Sanecheribo bello petitur, Hierosolyma obsidentur, sed peste in Assyriorum exercitu grassante, obsidio solvitur, X, 1. Deus ei vitam prorogat, 2, 1. Societatem jungit cum Balada Babyloniorum rege, 2, 2. Moritur post regnum annorum viginti novem, 3, 1.
- Ezechias*, pontifex vir sapientissimus, cum Ptolemæo Lagi in Ægyptum se confert, C. A. I, 22.

F.

- Fabatus*, Caesaris Augusti in Arabia procurator, a Syllæo accusatur, B. J. I, 29, 3. A. J. XVII, 3, 2.
- Fabius*, Damasci præfectus, A. J. XIV, 11, 7. B. J. I,

- 12, 1. Antigonum Judææ regnum affectantem adjuvat, A. J. 12, 1. B. J. 12, 2.
- Fabius*, centurio Roman. fortitudine conspicuus, A. J. XIV, 4, 4. B. J. I, 7, 4.
- Fadus*, V. *Cuspius*.
- Fannius*, Marci f., prætor Roman., A. J. XIII, 9, 2.
- Fannius*, (C.) consul Roman. Ejus rescriptum ad Coos, A. J. XIV, 10, 5.
- Faustus*, Cornelius, Sullæ f., fortitudine excellit in Hierosol. expugnatione, B. J. I, 7, 4; 7, 6. A. J. XIV, 4, 4.
- Felix*, a Claudio Cæsare Judææ procurator constituitur, A. J. XX, 7, 1. B. J. II, 12, 8. Drusillam Agrippæ M. filiam uxorem ducit, A. J. 7, 2. Jonatham pontif. per insidias e medio tollit, A. J. 8, 5, B. J. 13, 3. Latrones et impostores castigat, A. J. 8, 5 sqq. B. J. 13, 3 sqq. Cæsareæ reprimi tumultus, A. J. 8, 7. B. J. 13, 7. A Judæis Cæsariensibus apud Neronem accusatur; intercedente Pallante fratre absolvitur, A. J. 8, 9.
- Felix* (?) seditionem movet Hierosolymis, superatur a Phasaelo, A. J. XIV, 11, 8. B. J. I, 12, 1.
- Fenus* exercere Judæis non licet, A. J. IV, 8, 25.
- Festa* Judæorum a Moyse constituta, A. J. IV, 8, 7. — Cf. *Sabbata*, *Expiationis dies*, *Scenopegia*, *Azymorum*, *Pascha*, *Pentecoste*.
- Festus* (Porcius) a Nerone Judææ præfectus, latrones opprimit, A. J. XX, 8, 9. B. J. II, 14, 1. Moritur, A. J. 9, 1.
- Filiarum* jus hereditarium a Moyse definitum, A. J. IV, 7, 5.
- Flaccus*, Syriæ præfectus Agrippam benigne excipit; ab eo abalienatur per Aristobulum, A. J. XVIII, 6, 2 sq.
- Flavius Silva*, Judææ præfectus sub regno Vespasiani, Masadam capit, B. J. VII, 8, 1 sqq.
- Florus* (Gessius) procurator Judææ constituitur a Nerone, A. J. XX, 11, 1. B. J. II, 14, 2. Homo pessimus, belli Judaici auctor, *ibid.* Cf. A. J. XVIII, 1, 6. Frustra apud Cestium Gallium accusatur, B. J. 14, 3. Litem inter Judæos et Græcos Cæsarienses componere recusat, 14, 4 sq. Judæos, qui querelas ad ipsum deferunt, in vincula conjicit, 14, 5. Sacrum thesaurum diripit; Hierosolymitanos ad seditionem adigit, 14, 6. Magnam Hierosolymitanorum cladem edit, 14, 7 sqq. Denuo in eos sævit, 15, 1 sqq. Optimatibus Hierosol. contra seditiosos auxilium mittere recusat, 17, 4. Id agit ut bellum cum Judæis trahatur, 19, 4. A Cestio apud Neronem accusatur, 20, 1.
- Fonteji Agrippæ*, legati consularis, caedes, B. J. VII 4, 3.
- Fortunatus*, Agrippæ M. libertus, A. J. XVIII, 7, 2.
- Fronto* (Aternius), tribun. milit. Roman., B. J. VI, 4, 3; 9, 2.
- Fullonis monumentum*, prope Hierosol., B. J. V, 4, 2.
- Fulvia*, femina nobilis, ad religionem Judaicam amplectendam perducta pecunia emungitur, A. J. XVIII, 3, 5.
- Fures*, Novam legem de iis fert Herodes M., A. J. XVI, 1, 1.
- Furius*, centurio, in Hierosolymorum obsidione fortitudine conspicuus, A. J. XIV, 4, 4. B. J. I, 7, 4.

G.

- Gaales*, Sioemitis auxilium fert contra Abimelechum, A. J. V, 7, 3.
- Gaamus*, Nachoræ f., A. J. I, 6, 3.
- Gaba*, urbs Judææ in tribu Benjaminis, A. J. V, 2, 8; VI, 8, 1; VIII, 12, 4. — Gabænorum culpa bellum oritur inter Benjamitas et ceteros Judæos, A. J. V, 2, 8. sqq.

- Gaba*, urbs Galil., urbs equitum dicta, ab Herode M. colonia equestri aucta, B. J. III, 3, 1. Cf. A. J. XV, 8, 5. V. J. 24.
- Gabala*, urbs Syriæ, A. J. XIII, 15, 4. Gabalitæ ab Amasia debellantur, A. J. IX, 9, 1.
- Gabaon*, urbs Judææ, quadraginta stadiis ab Hierosol. distans, A. J. VII, 11, 7. Cf. VI, 6, 2; VII, 1, 3. B. J. II, 19, 1; 19, 7. — Gabæonitæ cum Jesu fraudulentè paciscuntur; pro fraude penam luunt, A. J. V, 1, 16. Gabæonitæ, in quos Saulus crudelissime sævierat, vindicantur, VII, 12, 1.
- Gabara* (Gabaroth), urbs Galil., V. J. 10; 25; 45; 47.
- Gabares*, Galaaditidis et Gaulanitidis præfectus sub Solomone, A. J. VIII, 2, 3.
- Gabatha*, *Gabatho*, *Gabathona* (?), urbs Philistæorum V, 1, 29; VIII, 12, 4; 12, 5; XIII, 1, 4.
- Gabatha*, *Gabathsaula*, urbs Judææ, Sauli patria, A. J. VI, 4, 6. B. J. V, 2, 1.
- Gabinus*, a Pompeio Hierosolyma missus, ab urbe excluditur, A. J. XIV, 4, 1. Scauro in Syria administranda succedit, A. J. 5, 2. B. J. 8, 2. Alexandrum Aristob. fil. prælio superat, *ibid.* Multas Palæstinæ urbes instaurat, A. J. 5, 3. B. J. 8, 4. Quinque synedria in Judæa instituit rerumque administrationem optimatibus tradit, A. J. 5, 4. B. J. 8, 5. Aristobulum regnum recuperare adnitentem vincit, A. J. 6, 1. B. J. 8, 6. Ptolemæum Aul. in Ægyptum reducit, A. J. 6, 2. B. J. 8, 7. Alexandrum iterum vincit, A. J. 6, 3. B. J. 8, 7. Nabataeos fundit, Mithradatem et Orsanem, Parthorum perfugas, clam dimittit, A. J. 6, 4. B. J. 8, 7. Romam redit, *ibid.*
- Gadara*, metropolis Perææ, B. J. IV, 7, 3. Sexaginta stadiis distat a Tiberiade, V. J. 65. Ab Alexandro Jannæo expugnatur, A. J. XIII, 13, 8. A Pompeio instauratur, A. J. XIV, 4, 4. B. J. I, 7, 7. Synedrium ibi constituitur a Gabinio, A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5. Ab Augusto Herodi M. tribuitur, A. J. XV, 7, 3. Post Herodis obitum Syriæ provinciæ adijcitur, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3. Urbs capitur et incenditur a Vespasiano, incolæ caduntur, B. J. III, 7, 1. — Dicitur civitas græcica, A. J. XVII, 11, 4; vicus (?) Galaaditidis, A. J. XIII, 13, 5. — *Gadareni* Herodem M. apud Augustum accusant, A. J. XV, 10, 2. sq. Initio belli Jud. sæviunt in Judæos qui in urbe habitant, B. J. II, 18, 5. Contentio oritur inter Romanorum fautores et seditiosos, B. J. IV, 7, 3. Vespasianus a Gadarenis in urbem recipitur, *ibid.* Seditiosi a Placido funduntur, 7, 4 sq. — Ceterum cf. A. J. XII, 3, 3; 7, 4. B. J. I, 4, 2; II, 18, 1; III, 3, 1. V. J. 10.
- Gadara*, pro *Gazara*, A. J. V, 1, 22.
- Gades* (Gadas), Jacobi f. ex Zelpha, A. J. I, 19, 8; II, 7, 4.
- Gades* (Gadira), urbs Hispaniæ, A. J. I, 6, 1. B. J. II, 16, 4.
- Gadras*, Judæus nobilis, ab Herode M. interficitur, A. J. XV, 7, 8.
- Gadus*, vates, A. J. VII, 13, 2.
- Gastull*, olim Evilæi dicti, A. J. I, 6, 2.
- Galaaditis* (Galaditis, Galadena, regio Palæstinæ trans Jordanem sita, a Galade colli denominata, A. J. I, 19, 11. A Judæis occupatur, IV, 5, 3. Galademi ab Ammanitis pressi ceteros Judæos in auxilium vocant; Saulus hostes profligat, VI, 5, 1. sqq. Galaaditis occupatur ab Azælo Syriæ rege, IX, 8, 1. Subigitur a Theglaphassare, IX, 11, 1. Alexander Jann. eam in potestatem suam redigit, B. J. I, 4, 3. Galadenorum (?) regina Laodice bellum gerit cum Parthis, A. J. XIII, 13, 4. Cf. A. J. VIII, 13, 2; 15, 13. B. J. II, 3, 3.
- Galades*, collis Galaaditidis, A. J. I, 19, 11.

Galatæ, Galatia. V. *Galli, Gallia.*

Galba, imperator; Tiberii Caesaris de eo prædictio, *A. J.* XVIII, 6, 9. Neroni succedit; interficitur, *B. J.* IV, 9, 2; 9, 9.

Galbaath, locus Palæst., *A. J.* VI, 11, 5.

Galgala, oppidum Judææ prope Hierichuntem, ubi Jesus Chananaeam invadens castra posuit, *A. J.* V, 1, 11; 1, 16 sqq. Unde nomen habeat, *ibid.* Cf. VI, 4, 2; 5, 4; 6, 1; 6, 2; 7, 5; VII, 11, 4 sq.

Galilæa, regio sive toparchia Palæstinae, *A. J.* XIII, 2, 3. Galilæa superior et inferior describitur, *B. J.* III, 3, 1 sq. Incolarum indoles, *ibid.* — Galilæa a Theglaphalasare subigitur, *A. J.* IX, 11, 1. Antipas, Herodis M. f., Galilææ et Perææ tetrarcha constituitur, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4, *B. J.* II, 6, 3. Lis inter Galileos et Samaritas sub Claudii imperio, *A. J.* XX, 6. *B. J.* II, 15, 5 sq. Initio belli Jud. Flavius Josephus utrique Galilææ præficitur; urbes ab eo muniantur. *B. J.* II, 20, 4 sqq. *V. J.* 7 sqq. Galilæi Josepho valde favent, *V. J.* 41, 49.

Galli (*Galatæ*) a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4. Galli, qui proxime Germaniam habitant, sub Vespasiani imperio cum Germanis rebellant; mox ad obsequium rediguntur, *B. J.* VII, 4, 2. Galli Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9.

Gallia (*Galatia*) locorum natura bene munita, *B. J.* II, 16, 4.

Gallicanus, tribun. milit. Roman., *B. J.* III, 8; 1.

Gallus. V. Cestius.

C. Gallus, consul Roman., *A. J.* XIV, 16, 4.

Gallus, legionis dux a Cestio in Galilæam mittitur, *B. J.* II, 18, 11.

Gallus, centurio Roman., fortitudine eminet, *B. J.* IV, 1, 5.

Gamala, urbs Gaulanitidis inferioris, unde nomen habeat; ejus situs, *B. J.* IV, 1, 1. Ab Alexandro Jann. capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Gabinio instauratur, *B. J.* I, 8, 4. De agro Gamalitico contentio oritur inter Aretam regem Arabiæ et Herodem Antipam, *A. J.* XVIII, 5, 1. Gamalenses initio belli Jud. in fide manent erga Agrippam et Romanos, *V. J.* 11. Postea ab iis desciscunt, *V. J.* 37. *B. J.* IV, 1, 1 sq. Vespasianus urbem capit et diruit, incolas cædit, 1, 3 sqq. — Cf. *A. J.* XVIII, 1, 1. *B. J.* I, 4, 8. II, 20, 6.

Ganges, fluv. Asiæ, a Judæis vocatur Phison, *A. J.* I, 1, 3.

Garesime, vicus Galil., *V. J.* 71.

Garis, urbs Galil., *B. J.* III, 6, 3.

Garizin (*Garizim, Garizaus mons*), mons Samariæ, *A. J.* IV, 8, 44; V, 1, 19; XII, 1, 1; XIII, 3, 4. *B. J.* I, 2, 6. Templum in eo a Sanaballethe exstruitur, *A. J.* XI, 8, 2. Templum deletur, *A. J.* XIII, 9, 1.

Garsis, urbs Galil., *B. J.* V, 11, 5.

Gasiongabel, urbs Arab. Petr., *A. J.* VIII, 6, 4.

Gatherus, Arami f., Bactrianorum princeps, *A. J.* I, 6, 4.

Gaulana, urbs Bataneadis, ab Alexandro Jann. capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. Cf. *B. J.* I, 4, 4; 4, 8. *A. J.* IV, 7, 4.

Gaulanitis (*Gaulonitis*), regio Palæst., a Judæis occupatur, *A. J.* IV, 5, 3. Didivitur in superiorem et inferiorem, quarum illa Gaulana appellatur, *B. J.* IV, 1, 1. — Cf. *A. J.* VIII, 2, 3; XIII, 15, 4. *B. J.* II, 20, 6; III, 3, 1; 3, 5; 10, 10. *V. J.* 37.

Gasa, urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J.* V, 1, 22. Ad mare sita, *A. J.* XIII, 2, 2. *B. J.* I, 7, 7. Olim una ex Palæstinorum quinque urbibus primariis, VI, 1, 2. — Samson urbis portas evellit, *A. J.* V, 8, 10. Ab Ezechia capitur, *A. J.* IX, 13, 3. Ab Alexandro M. post longam obsidionem expugnatur, *A. J.* XI, 8, 3 sq. Ab Alexandro Jannæo ca-

pitur et diruitur, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. Judæis a Pompeio eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. Herodi M. tribuitur ab Augusto, *A. J.* XV, 7, 3. Post Herodis obitum Syriæ provinciæ ab Augusto adjicitur, *A. J.* XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Urbs græcica appellatur, *ibid.* Initio belli Jud. funditus evertitur, *B. J.* II, 18, 1. — Cf. *A. J.* V, 2, 4; XIII, 5, 5. *Gazara*, urbs Samariæ, olim in Palæstinorum ditone, *A. J.* VIII, 6, 1. A Pharaone diruitur, a Solomone instauratur, *ibid.* Munitur a Bachide, XIII, 1, 3. Cf. *A. J.* VII, 4, 1; 12, 1; XIII, 9, 2. *B. J.* I, 2, 2. Appellatur *Gadara* *A. J.* V, 1, 22.

Gedeon, Joasi f., Judæos a Moabitibus subjugatos servitute liberat; quadraginta annos imperium tenet apud Judæos; *A. J.* V, 6.

Gelboe, mons Samariæ, *A. J.* VI, 14, 2.

Gelmon, urbs Palæst., *A. J.* A. J. VII, 9, 8 sq.

Geman (*Ginæa*?), vicus in campo Magno situs, *B. J.* II, 12, 3.

Gemellus, magna auctoritate est apud Herodem M; conjurationis suspectus honoribus privatur, *A. J.* XVI, 8, 3.

Gennath, porta Hierosol. urbis, *B. J.* V, 4, 2.

Gennesar, lacus Galil., describitur, *B. J.* III, 10, 7. Cf. II, 20, 6. *A. J.* V, 1, 22; XIII, 5, 4; XVIII, 2, 1.

Gennesar, regio circa lacum ejusdem nominis, fertilitate et amœnitate excellens, *B. J.* III, 10, 8.

Gennesaritis lacus, *A. J.* V, 1, 22; XIII, 2; 3. *V. Gennesar.*

Geon, ita Nilus appellatur a Judæis, *A. J.* I, 1, 3.

Gerara, urbs Judææ, *A. J.* I, 12, 1; 18, 1. VIII, 12, 2.

Geras, pater Ehudis, *A. J.* V, 4, 2.

Geras, pater Semei, *A. J.* VII, 9, 4.

Gerasa, urbs Galaaditidis, *B. J.* I, 4, 8; II, 18, 1. Geraseni parcent Judæis in urbe habitantibus initio belli Jud. *B. J.* II, 18, 5. Urbs a Romanis capitur, IV, 9, 1. — Gerasenorum montes, *A. J.* XIII, 15, 5.

Gerastratus, iudex apud Tyrios, *C. A.* I, 21.

Geraus, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.

Gergesæus, Chanaani f., *A. J.* I, 6, 2.

Germani a Romanis subjugati, *B. J.* II, 16, 4. Germani, Classico et Vitellio duobus contra Romanos rebellant, a Petilio Cereali ad obediendum rediguntur, *B. J.* VII, 4, 2. Germani, Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9. Germani, Cail Caesaris satellites, ejus necem ulciscuntur, *A. J.* XIX, 1, 15.

Germanicus, Drusi f., ex senatus-consulto mittitur ad res Orientis componendas, *A. J.* XVIII, 2, 5. A Pisone e medio tollitur, *ibid.* Apud populum gratissimus fuit, *A. J.* XVIII, 6, 8. Cf. XIX, 1, 5. *C. A.*

Gersomes, Levi f., *A. J.* II, 7, 4.

Gersus, Moysis f., *A. J.* II, 13, 1.

Gessirorum rex Tholomæus, *A. J.* VII, 1, 4.

Gessius. V. Florus.

Getta. V. Gitta.

Gethraamas, Davidis f., *A. J.* VII, 1, 4.

Gethsura (*Gessura*), oppidum Judææ, *A. J.* VII, 8, 3.

Gibatus, mons Samariæ, *A. J.* IV, 8, 44; V, 1, 19.

Gigantum vallis, prope Hierosol., *A. J.* VII, 4, 1.

Gihon, fons, prope Hierosol., *A. J.* VII, 14, 5.

Ginnabris, vicus Judææ, *B. J.* IV, 8, 2.

Ginæa, vicus in confiniis Samariæ et Magni campi situs, *A. J.* XX, 6, 1. Cf. *B. J.* II, 12, 3; III, 3, 4.

Gischala, urbs Galil.; a populis vicinis diruta, a Joanne Levi f. instauratur et munitur, *V. J.* 10. Cf. *B. J.* II, 20, 6; 21, 2. Gischaleni a Joanne Levi contra Romanos concitantur, *B. J.* IV, 2, 1. Quum Joannes fuga Hierosolyma se recepisset, Tito se dedunt, 2, 2 sqq.

- Gision*, septum templi, *A. J.* VIII, 3, 8.
- Gitta* (*Getta*), urbs Judææ; olim fuit una ex quinque. Palæstinorum civitatibus potentioribus, *A. J.* VI, 1, 2; 12, 2; XIII, 14, 10. Danitis tribuitur, *A. J.* V, 1, 22. Ab Azaelo evertitur, IX, 8, 4. Ab Hieroboamo capitur, IX, 10, 3. Ab Ezecia occupatur, IX, 13, 3. Cf. VI, 2, 3. 9, 1; 9, 5.
- Githa*, castellum Idumææ, *A. J.* XIV, 15, 10. *B. J.* I, 17, 2.
- Glaphyra*, Archelai Cappadocum regis filia, nubit Alexandro Herodis filio, *A. J.* XVI, 1, 2. Simultatem exercet cum Salome, *A. J.* 7, 2. *B. J.* I, 24, 2 sq. Ejus superbia, *ibid.* Interrogatur de marito, conjurationis in patrem factæ accusato, *A. J.* 10, 7. Post Alexandri mortem ad patrem cum dote remittitur, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Ejus liberi, *A. J.* 1, 2. *B. J.* 28, 2. Jubæ Libyæ regi nubit; post ejus decessum in Cappadociam domum redit; mox vero in matrimonium collocatur Archelao ethnarchæ primi mariti fratri; somnio ominoso perturbatur; moritur, *A. J.* 13, 1; 13, 4. *B. J.* II, 7, 4.
- Gobolitis* (*Gabalene*), regio Arabiæ, ab Amalecitis habitata, *A. J.* II, 1, 2; III, 2, 1.
- Godolias*, Judæis in Judæa a Nabuchodonosoro relictis præficitur, *A. J.* X, 9, 1. Bene iis consult, 9, 2. Ab Ismaelo interficitur, 9, 4.
- Goliathus*, Philistæus, gigas, Judæos ad certamen singulare provocat; a Davide interficitur, *A. J.* VI, 9, 1 sqq.
- Gomarenses* (*Galatæ*, *Galli*) a Gomaro originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
- Gomarus*, Japhethæ f., Gomarensium princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Gophna*, urbs Judææ, a Cassio capitur, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 2. Cf. *B. J.* V, 2, 1; VI, 2, 2. — Gophnitica toparchia, *B. J.* II, 20, 4; III, 3, 5; IV, 9, 9.
- Gorgias*, a Lysia Antiochi Epiph. procuratore contra Judam Maccab. missus vincitur, *A. J.* XII, 7, 4.
- Gorion*, Josephi f., Hierosolymitanus in zelotas concitat, *B. J.* IV, 3, 9. A zelotis interficitur, IV, 6, 1.
- Gorion*, Nicodemi f., *B. J.* II, 17, 10.
- Gotarzes*, Artabani III Parthorum regis fil., post Bardanem fratrem regnum suscipit, *A. J.* XX, 3, 4. Necatur, *ibid.*
- Gothamus*, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
- Gotholia*, Achabi regis filia, Joram uxore, *A. J.* VIII, 15, 3. Ochozia a Jehu necato, totam Davidis stirpem extinguere studet, unus tamen ex Ochoziæ filiis, Joasus a Joado servatur, IX, 7, 1. Septem annos regnum tenet, 7, 2. Joaso, quem Joadus, assentiente populo regem creavit, imperium eripere studet; Joadi jussu necatur, 7, 3.
- Græcanicæ* urbes in Palæstina, *Gaza* *Gadara* et *Hippos*, *A. J.* XVII, 11, 4.
- Græci*, a Jovano, Japhethæ f., originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1. Gentibus devictis nova dant nomina, 4, 4. Ab Ægyptiis arithmetica et astronomia instituti sunt, 8, 3. Literas a Phœnicibus acceperunt, *C. A.* I, 2. Ante bellum Trojanum literarum usus iis ignotus erat, *ibid.* Res gestas in tabulas publicas referre diu neglexerunt, 4. Judæa admodum sero in eorum notitiam venit, 12. Græci religiosissimi, *C. A.* II, 11. Antiquissimis temporibus non legibus, sed sententiis parum definitis et regum jussis regabantur, 15. Græcorum leges cum iis, quas Moyses posuit, comparantur, 16. Quæ de diis statuunt absurda esse demonstratur, 33; 34. Pictores et sculptores diis formam quamlibet attribuunt; poetæ novos plane deos fingunt; oratores deos peregrinos plebiscitis in civitatem adsciscunt, 35. Cf. *Athenienses*, *Lacedæmonii*.
- Granicus*, fluv. Asiæ, *A. J.* XI, 8, 1.
- Grapte*, Izatis Adiabænorum regis consanguinea, regiam exstruxit Hierosolymis, *B. J.* IV, 9, 11.
- Gratus*, Judæorum dux, Romanos adjuvat in Judæis seditionis coercendis, *A. J.* XVII, 10, 3; 10, 6 sq; 10, 9. *B. J.* II, 3, 4; 4, 2 sq; 5, 2.
- Gratus*, prætorianus, *A. J.* XIX, 3, 1.
- Gumis*, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Gypthæus*, Judæus fortitudine præclarus, *B. J.* VI, 1, 3; 2, 6.
- H.
- Halicarnassensium* de Judæis decretum, *A. J.* XIV, 10, 23.
- Hannibal*, Carthaginis decus, *B. J.* II, 16, 4.
- Heberus*, Salæ f., Hebræis nomen dedit, *A. J.* I, 6, 4.
- Hebræi*, *V. Judæi*.
- Hebron*, *V. Chelbron*.
- Hecateus Milesius*, primorum hominum longævitate testatur, *A. J.* I, 3, 9.
- Hecateus Abderita*, Alexandri M. et Ptolemæi Lagi æqualis, librum de Judæis scripsit, *C. A.* I, 22, Scripsit librum de Abramo, *A. J.* I, 7, 2. Laudatur, *A. J.* I, 7, 2. *C. A.* I, 22; I, 23; II, 4.
- Hecatontomachi*, milites Alexandri Jannæi in prima acie positi, *A. J.* XIII, 12, 5.
- Helcias Magnus*, pro Judæis apud Petronium deprecatur, *A. J.* XVIII, 8, 4.
- Helcias*, Agrippæ regis amicus, equitum magister, Silam interficiendum curat, *A. J.* XIX, 8, 3.
- Heleas*, sacri ærarii custos, a Judæis Romam mittitur ad Agrippam apud Neronem accusandum, *A. J.* XX, 8, 11. Obses a Nerone retinetur, *ibid.*
- Helena*, Monobazi Adiabænorum regis soror et uxor, *A. J.* XX, 2, 1. Izatis mater, *ibid.* Cum Izate f. religionem Judaicam amplectitur, 2, 3 sq. Hierosolyma proficiscitur, ubi egenis cibos distribuit, 2, 5. Moritur; in pyramide non procul ab Hierosolymis sepelitur, 4, 3.
- Helene monumentum*, prope Hierosolyma, *B. J.* V, 2, 2; 4, 2.
- Helene regia*, in Hierosol. urbe, *B. J.* V, 6, 1.
- Heliopolis*, urbs Syriæ, *A. J.* XIV, 3, 2.
- Heliopolis*, urbs Ægypti, *A. J.* II, 7, 6. *C. A.* II, 2. — Præfectura Heliopolitana, *A. J.* XII, 9, 7; XIII, 3, 1; 3, 2. *B. J.* I, 1, 1. Sacerdotes Heliopolitani, *A. J.* II, 6, 1.
- Hellanicus*, historicus, ab Acusilao in genealogiæ rationibus dissentit; mendacii arguitur ab Ephoro, *C. A.* I, 3. Quid de diluvio tradat, *A. J.* I, 3, 9.
- Hellespontus*, *A. J.* XI, 8, 2; XII, 1, 1.
- Helo*, Chananæus, *A. J.* I, 18, 14.
- Heniochi*, pop. Asiæ, *B. J.* II, 16, 4.
- Heracleon*, Antiochum Grypum interficit, *A. J.* XIII, 3, 4.
- Heracleopolis*, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 11, 5.
- Hercules*, cum Antæo bellum gerens, Apheræ et Iaphræ auxilio utitur; Apheræ filiam uxorem ducit, *A. J.* I, 15. Herculis templum Tyri exstructum a Hiram, *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 18.
- Herculis columnæ*, *B. J.* II, 16, 4.
- Herennius Capito*, Jamniæ procurator, *A. J.* XVIII, 6, 3; 6, 4.
- Hermæus*, *V. Danæus*.
- Hermippus*, quid de Pythagora referat, *C. A.* I, 22.
- Hermogenes*, in libris suis Judæorum meminit, *C. A.* I, 23.
- Herodes*, Antipatri Idumæi f., *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 8, 9. Galilææ a patre præficitur, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 10, 4. Ezechiam aliosque latrones supplicio afficit, *A. J.* 9, 2.

B. J. 10, 5. Ob eorum cædem ab Hyrcano in iudicium vocatur; intercedente Sexto Cæsare absolvitur, *A. J. 9, 3* sqq. *B. J. 10, 6* sq. A Sexto Cæsare Cœlesyriæ præficitur; ne Hyrcano bellum inferat prohibent Antipater pater et Phasaelus frater, *A. J. 9, 5. B. J. 10, 9.* Maximam init gratiam apud Cassium; ab eo Syriæ præficitur, *A. J. 11, 2* sqq. *B. J. 11, 2* sqq. Patris mortem ulciscens Malichum interficit, *A. J. 11, 4* sqq. *B. J. 11, 5* sqq. Antigonum ejusque socium Marionem vincit, a Hierosolymitanis honorifice excipitur, *A. J. 12, 1. B. J. 12, 3.* Apud M. Antonium ab inimicis accusatus, eum pecunia sibi conciliat, *A. J. 12, 2. B. J. 12, 4.* Iterum accusatus iterum absolvitur, tetrarcha constituitur, *A. J. 13, 1. B. J. 12, 5.* Insidias Parthorum evitaturus contendit in Arabiam, *A. J. 13, 6* sq. *B. J. 13, 7* sqq; *14, 1.* A Malcho, Arabias rege rejectus, in Ægyptum iter convertit, *A. J. 14, 1* sq. *B. J. 14, 1* sq. Cleopatra eum honorifice excipit et in Ægypto definire studet, *A. J. 14, 2. B. J. 14, 2.* Rhodum appellitur; inde Romam se confert, ubi supplex Antonium adit, *A. J. 14, 3. B. J. 14, 3.* Antonii et Augusti consilio a senatu rex Judææ creatur, *A. J. 14, 4. B. J. 14, 4.* Romæ reversus copias ducit adversus Antigonum, Joppen capit suosque e Masada recipit, *A. J. 15, 1. B. J. 15, 3* sq. Hierosolyma frustra oppugnat, Silonis auxilio ab Antigono corrupti destitutus, *A. J. 15, 2* sq. *B. J. 15, 5* sq. Josepho fratre in Idumæam misso, in Galilæam contendit, Sepphorin capit et latrones debellat, *A. J. 15, 4* sq. *B. J. 16, 1* sqq. In Samariam proficiscitur cum Antigono dimicaturus, sed mox in Galilæam redit rebellesque devincit, *A. J. 15, 6. B. J. 16, 5.* Machæras Herodi a Véntidio auxilio missus mala fide agit, *A. J. 15, 7. B. J. 16, 6.* Ad Antonium qui Sámosata oppugnat proficiscens multos barbaros fundit fugatque, *A. J. 15, 8. B. J. 16, 7.* Ab Antonio subsidia impetrat, *A. J. 15, 9.* Galilæos, qui ab ipso defecerant, vincit; magno periculo mirum in modum liberatur, *A. J. 15, 10* sq. *B. J. 17, 3* sq. Pappum superat hostesque in domos compulsos conficit, *A. J. 15, 2. B. J. 17, 6.* Iterum e magno discrimine evadit, *A. J. 15, 13. B. J. 17, 7.* Ad Hierosolyma castra facit, Mariamnen, Alexandri filiam, uxorem ducit, *A. J. 15, 14. B. J. 17, 9.* Cum Sosio Hierosolyma expugnat, *A. J. 16, 1* sqq. *B. J. 18, 1* sqq. Antonio persuadet ut Antigonum e medio tollat, *A. J. 16, 4.* Herodes regno suscepto, amicos Antigoni interficit, *A. J. XV, 1, 1.* Hyrcanum in Judæam reversum honorifice excipit, *A. J. 2, 3* sq. Ananelo Judæo ignobili pontificatum dat, id quod graviter fert Alexandra, *2, 4* sq. Alexandram ejusque filium Aristobulum sibi conciliare studet, *2, 7.* Aristobulum pontificem constituit, mox vero e medio tollit, *A. J. 3, 1* sqq. *B. J. 22, 2.* Hujus criminis a Cleopatra apud Antonium accusatus, ab eo ad causam dicendam evocatur; Antonium muneribus placat, *A. J. 3, 5* sqq. Josephum avunculum in suspicionem adulterii cum Mariamne commissi adductum necari jubet, *A. J. 3, 5* et *6; 3, 9.* Cf. *B. J. 22, 4.* Cleopatram necare molitur, *A. J. XV, 4, 2.* *A. J. 1, 18, 5.* Jussu Antonii Arabibus bellum infert, multisque præliis facis tandem victoriam reportat. Arabes cum patrono suo habent, *A. J. 5, 1* sqq. *B. J. 19, 1* sqq. Post pugnam Actiacam Hyrcanum interficit, deinde Octavianum in Rhodo insula adit, a quo regnum ei confirmatur, *A. J. 6, 1* sqq. *B. J. 20, 1* sqq.; *22, 1.* Octavianum in Ægyptum proficiscentem apud Ptolemaidem splendide excipit magnisque muneribus donat, *A. J. 6, 7. B. J. 20, 3.* Mariamnen uxorem iterum in adulterii suspicionem vocatam necari jubet, *A. J. 7, 1* sqq. Octavianus Herodi restituit eam Judææ partem, quam Antonius Cleopatram

dederat, aliasque insuper urbes ejus regno addit, *A. J. 7, 3.* Herodes uxoris nece perturbatus in gravem incidit morbum, *A. J. 7, 7.* Alexandram, Costobarum, Lysimachum aliosque amicos occidit, *A. J. 7, 8* sqq. A patris moribus recedit, ludos instituit quinquennales, theatrum Hierosolymis ædificat et magnifica exhibet spectacula, *A. J. 8, 1. B. J. 21, 8.* Decem viri contra eum conjurant; *8, 3* sqq. Cæsarem et Sebasten exædificat, *8, 5.* Populum fame laborantem sublevat ejusque gratiam sibi conciliat, *9, 1* sq. Simonis filiam uxorem ducit; Herodium castellum et Cæsaream urbem extruit, *9, 3* sqq. Filios Romam mittit; Zenodori latrocinia reprimat; a Zenodoro et Gadarenis apud Augustum accusatus absolvitur; Trachonitide, Batanæa, Auranitide, et Zenodori tetrarchia donatur, *A. J. XV, 10, 1* sqq. *B. J. 1, 20, 4.* Judæos majore in dies servitute premit, *A. J. 10, 4.* Essenos in honore habet, *10, 5.* Novum templum sumtuosissimum extruit, *A. J. 11, 1* sqq. Novam legem fert de furibus, *A. J. XVI, 1, 1.* Romam proficiscitur filiosque suos inde in patriam reducit; filiis uxores dat, *1, 2.* Agrippam in Judæam venientem splendide excipit, *2, 1.* Agrippam in Bosphorum expeditionem facientem comitatur, *2, 2.* Herode intercessore, Agrippa et in alios multa beneficia confert et Judæis in Ionia habitantibus immunitatem confirmat, *2, 2* sqq. Hierosolyma reversus populo in concionem convocato exponit, quæ in itinere gesserit, eique quartam tributorum partem remittit, *2, 5.* Pheroras, Salome et Antipater ejus odium incendunt in filios e Mariamne creatos, Alexandrum et Aristobulum, *A. J. XVI, 3, 1* sqq. *B. J. 1, 23, 1.* Antipatrum, filium e Doride creatum, ad honores evehit et Romam mittit ad Cæsarem, *A. J. 3, 3. B. J. 23, 2.* In Italiam profectus cum Alexandro et Aristobulo filiis, hos apud Cæsarem accusat, *A. J. 4, 1* sqq. *B. J. 23, 3.* Cæsare auctore, cum filiis in gratiam redit, *A. J. 4, 4. B. J. 23, 3.* Hierosolyma reversus populo in templo narrat, quæ in Italia egerit, declaratque filios suos post se regnatos esse primum Antipatrum, deinde Alexandrum et Aristobulum, *B. J. 23, 4* sq. *A. J. 4, 6.* Ad inaugurandam Cæsaream urbem, certamina musica et gymnica instituit, quæ quinquennialia facit, *A. J. 5, 1.* Antipatridem, Cyprum et Phasaelidem urbes condit, *A. J. 5, 2. B. J. 21, 9.* Herodis liberalitas in exteris, *A. J. 5, 3. B. J. 21, 11* sq. Ejus ingenium varium, *A. J. 5, 4.* Davidis sepulcrum spoliat, *A. J. 7, 1.* Cf. *VII, 15, 3.* Turbæ domesticæ; Salome, Antipater et Pheroras multis artificibus Herodis animum ab Alexandro et Aristobulo, ejus filiis, abalienare student, *A. J. 7, 2* sqq. *B. J. 24, 1* sqq. Salomen sororem cum Syllæo Arabe matrimonium inire ob religionum diversitatem non permittit, *A. J. 7, 6. B. J. 24, 6.* Alexandrum filium in suspicionem insidiarum ipsi structarum vocatum in vincula conjicit; multis delationibus ita perturbatur ut omnes fere aulicos et amicos, etiam fidissimos, suspectos habeat, in eosque sæviat, *A. J. 8, 1* sqq. *B. J. 1, 24, 7.* Archelaus Alexandrum Herodi reconciliat, *A. J. 8, 6. B. J. 25, 1* sqq. Herodes Archelaum, muneribus auctum, Antiochiam usque deducit, et lites inter eum et Titium, Syriæ præfectum, componit, *A. J. 8, 6. B. J. 25, 6.* Latrones Trachoniticos, a Syllæo in Arabiam receptos, ad supplicium ab eo depascit, *A. J. 9, 1.* Expeditione in Arabiam facta, latrones et Arabes cædit, *9, 2.* A Syllæo apud Cæsarem Octav. accusatur, *9, 3.* Frustra legatos mittit ad Cæsarem qui causam suam defendant, *9, 4.* Alexandrum et Aristobulum filios iterum conjurationis accusatos in vincula conjicit, *A. J. 10, 1* sqq. *B. J. 26, 1* sqq. Nicolaus Damascenus, Romam missus legatus, Herodem

- crimnibus falso ei objectis apud Caesarem purgat, *A. J.* 10, 8. A Caesare potestatem obtinet de filiis conjurationis suspectis pro arbitrio statuendi, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 27, 1. In concilio Beryti habito filios accusat; hi capite damnantur, *A. J.* 11, 2 sqq. *B. J.* 27, 2 sqq. Filios strangulari jubet, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 27, 6. De ejus immanitate, *A. J.* 11, 7. Cum Antipatro res Judææ administrat, *A. J.* XVII, 1, 1. Ejus progenies; nepotum sponsalia curat, *A. J.* 1, 2 sq. *B. J.* 1, 28, 2 sqq. Zamari ejusque comitibus sedem tribuit in Batanæa ad Trachonitarum latrocinia reprimenda, *A. J.* 2, 1 sq. Phariseorum nocentissimos, omnesque ex sua familia, qui cum Phariseis faciunt, interficit, *A. J.* 2, 4. Inimicitia ei cum Pherora intercedit, *A. J.* 3, 1; 3, 3. *B. J.* 28, 2; 28, 4. Insidias ab Antipatro sibi struclias detegit, *A. J.* 4, 1 sq. *B. J.* 29, 1 sqq. Mariamnen uxorem repudiat, Simoni pontificatum abrogat, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 28, 3. Antipatrum coram Vara Syriæ præfecto accusat, criminis convictum in vincula conjicit, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 31, 5 sqq.; 32, 1 sqq. Morbo correptus testamentum facit, quo Antipam regem constituit, *A. J.* 6, 1. *B. J.* 32, 7. Judas Sariphaei et Matthias Margalothi seditionem contra eum movent; vivi cremantur, *A. J.* 6, 2 sqq. *B. J.* 33, 2 sqq. Ejus morbus qualis fuerit, *A. J.* 6, 5. *B. J.* 23, 5. Instante morte crudelissimus est, *A. J.* 6, 5. *B. J.* 33, 5. de Herode Josephi judicium, *A. J.* 6, 6; 8, 1. *B. J.* 33, 8. Manus sibi inferre conatur; Antipatrum fil. interficit jubet, *A. J.* 7. *B. J.* 33, 7. Mutato testamento Archelaum regem, Philippum vero et Antipam tetrarchas constituit; moritur; splendidias ei exsequias solvit Archelaus, *A. J.* 8, 1 sqq. *B. J.* 33, 7 sq. Regnavit triginta septem annos postquam a Romanis rex creatus est, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 33, 8. Ejus testamentum ex plerisque rebus confirmatur ab Augusto, *A. J.* 11, 5. *B. J.* 6, 3.
- Herodes**, Herodis M. fil. ex Mariamne Simonis filia, *B. J.* 1, 28, 4. *A. J.* XVII, 1, 3. Herodes M. in testamento statuit, ut Herodes filius post Antipatri mortem regnum suscipiat, *A. J.* 3, 2. *B. J.* 29, 2. Repudiata ab Herode M. Mariamne, ex ejus testamento expungitur, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 30, 7. Herodiadem Aristobuli fil. uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Herodias ei repudium mittit, *A. J.* 5, 1; 5, 4.
- Herodes**, Herodis M. fil. ex Cleopatra, Philippi frater, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* 1, 28, 4.
- Herodes**, Aristobuli fil. ex Berenice, Herodis M. nepos, *B. J.* 1, 28, 1. Mariamnen, Josephi filiam ex Olympiade, uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Postea matrimonium init cum Berenice Agrippæ fratris f., *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* II, 11, 6. A Claudio Caesare regnum Chalcidis obtinet, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 11, 5. Silam interficiendum curat, *A. J.* 8, 3. A Claudio templi et sacræ pecuniæ curator constituitur, jusque impetrat pontificis creandi, *A. J.* XX, 1, 3. Moritur; ejus liberi, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 11, 6.
- Herodes**, Aristobuli fil. ex Salome, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Herodes**, Phasaeli f. ex Salampsione Herodis M. filia, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Herodes**, Miari f., Tiberiensis, *V. J.* 9.
- Herodes**, Gamali f., Tiberiensis, *V. J.* 9.
- Herodes**, V. Antipas.
- Herodis monumentum**, prope Hierosol., *B. J.* V, 12, 2.
- Herodias**, Aristobuli filia ex Berenice, Herodis M. neptis, *B. J.* 1, 28, 1. Herodi Herodis M. ex Mariamne filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Marito repudium mittit; nubit Herodi Antipæ tetrarchæ, *A. J.* 5, 1; 5, 4. Pro Agrippa fratre ad inopiam redacto apud Herodem intercedit, 6, 2. Agrippa regnum adepto, maritum instigat ut ei ipse regiam dignitatem a Caligula petat; a Caligula cum marito in exilium mittitur Lugdunum, *A. J.* 7, 1 sq. *B. J.* II, 9, 6. Moritur, *B. J.* 9, 6.
- Herodium** (Herodia), castellum Judææ sexaginta stadiis ab Hierosolymis dissitum, ab Herode M. in memoriam victoriae ex Antigonianis reportatæ exstructum, *A. J.* XV, 9, 4. Ejus descriptio, *ibid.* Cf. XIV, 13, 9. *B. J.* I, 13, 8; 21, 10. Toparchiæ caput, *B. J.* III, 3, 5. A Romanis post expugnationem Hierosolymorum capitur, *B. J.* VII, 6, 1.
- Herodium**, castellum Arabiæ ab Herode M. exstructum, *B. J.* I, 21, 10.
- Herodotus Halicarnassensis**, ab omnibus fere historicis sæpe mendacii arguitur, *C. A.* I, 3. A Manethone reprehenditur, *C. A.* I, 14. Romanorum nullam facit mentionem, *C. A.* I, 12. Ejus de Judæis testimonium, *C. A.* I, 22. Errat in iis quæ de Sesostri refert, *A. J.* VIII, 10, 2 sq. Laudatur de Pharaonis Ægypti regibus, *A. J.* VIII, 6, 2; de Senacheribo, *A. J.* X, 1, 4; de circumcisione, *A. J.* VIII, 10, 3; *C. A.* II, 13.
- Heroum urbs**, in Ægypto, *A. J.* II, 7, 5.
- Hesiodus**, poeta, in multis rebus ab Acusilao castigatur, *C. A.* I, 3. Laudatur de veterum longævitate, *A. J.* I, 3, 9.
- Hestæus**, historicus de primorum hominum longævitate, *A. J.* I, 3, 9; de Sennæa campo Babylonici, 4, 3.
- Hierasa**, mater Ozia regis, *A. J.* IX, 11, 2.
- Hieremias**, propheta; nœmiam in Josiæ mortem componit; mala Hierosolymis eventura literis mandat, *A. J.* X, 5, 1. Accusatur; mox absolvitur; vaticinia in templo recitat, 6, 2. Urbis excidium iterum atque iterum prædicit, 7, 2 sqq. In carcerem, deinde in fossam cœno oppletam conjicitur, 7, 4, et 5. Liberatus regi suadet ut Babylonis se subjiciat, 7, 6. Post urbis excidium a Babylonis magno in honore habetur, 9, 1. Judæis qui in patria relictis sunt suadet ne in Ægyptum discedant, 9, 6.
- Hieremmon**; ejus filii Iebosthum Judæorum regem interficiunt, *A. J.* VII, 2, 1.
- Hierichus**, urbs Judææ, ejus situs, *B. J.* IV, 8, 2. Magna regionis circa urbem fertilitas et amœnitas; fons quidam fertilitatis causa, *B. J.* IV, 8, 3. Cf. *A. J.* XV, 4, 2; IX, 12, 2. *B. J.* I, 6, 6. — Hierichus caput toparchiæ, *B. J.* III, 3, 5. — Capitur a Judæis ejusque incolæ cæduntur, *A. J.* V, 1, 5—10. Synedrium ibi constituitur a Gabinio, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Post defectionem a Romanis Josephus Simonis f. urbi præficitur, *B. J.* II, 20, 4. A Romanis capitur, *B. J.* IV, 8, 2; 9, 1.
- Hieroboamus I**, Nabataei fil., a Solomone muris extruendis præficitur; deinde tribus Josephi præfectus constituitur, *A. J.* VIII, 7, 7. Achiz vaticinio motus res novas molitur; in Ægyptum ad Susacum se confert, 7, 8. Post Solomonis mortem revocatur, 8, 1. A decem tribubus rex creatur, 8, 3. Regiam extruit in Sicimorum urbe; vitulas aureas facit ad easque colendas populum adhortatur 8, 4. Jadon vates Dei iram ei denunciat, 8, 5. Vates Bethelensis ei persuadet, Jadonem esse deceptorem, 9, 1. In majorem indies delabitur impietatem, *ibid.* Abiam bello lacessit, sed cladem accipit, 11, 2. Moritur postquam regnavit annos viginti duos, 11, 4. Tota ejus stirps ad interuersionem deletur a Basane, 11, 4.
- Hieroboamus II**, rex Israelitarum, Joasi f., *A. J.* IX, 8, 7. Legum contemptor, 10, 1. Regni fines dilatat, *ibid.* Regnat annos quadraginta, 10, 3.
- Hieronimus**, Ægyptius, Antigoni regis amicus, Syriæ præfectus, Alexandri successorum historiam scripsit, *C. A.* I, 23. Judæorum non meminit, *ibid.* Antiquitates Phæ-

nicias scripsit, *A. J. I*, 3, 6. Laudatur de diluvio, *ibid.*; de veterum longævitate, *A. J. I*, 3, 9.

Hierosolyma, metropolis Palestinæ; antiquitus *Solyma* dicta, *A. J. I*, 10, 2; *VII*, 3, 2. *B. J. VI*, 10. Ea appellata esse *Hierosyla* tradit Lysimachus, *C. A. I*, 35. — Urbis accurata descriptio, *B. J. V*, 4 sq. Ejus colles et partes, 4, 1; triplex murus, 4, 2; ambitus, turres, 4, 3; regia, 4, 4; templum, 5, 1 sq. *Cf. C. A. I*, 12. — Quid Moyses de urbe sacra ædificanda præscripserit, *A. J. IV*, 8, 5. — Hierosolyma ab iis, qui Hycsos appellantur, condita secundum Manethonem, *C. A. I*, 14. A Jebusæis habitata usque dum a Davide expugnarentur, *A. J. VII*, 3, 1. *Cf. V*, 1, 17; *B. J. VI*, 10. A Davide instaurata atque aucta, *A. J. VII*, 3, 2. *Davidis urbs* vocata, *ibid.* A Salomone munita, *A. J. VIII*, 6, 1. Expugnatur a Nabuchodonosoro et solo æquantur, *X*, 8, 1 sqq. Instaurari coepit sub regno Cyri, *XI*, 2, 1. Mœnia, a gentibus finitimis diruta sub regno Xerxis I, reficiuntur, 5, 6 sqq. Hierosolyma capta a Ptolemæo Lagi per fraudem, *XII*, 1. Arx a Simone funditus deletur, *XIII*, 6, 6. Hierosolyma a Pompejo capta, *A. J. XIV*, 4, 2 sqq. *B. J. I*, 7, 2 sqq. Syhedrium Hierosolymis a Gabinio constitutum, *A. J. XIV*, 5, 4. *B. J. I*, 8, 5. Hierosolyma expugnata ab Herode et Sossio, *A. J. I*, 16, 1 sqq. *B. J. I*, 18, 1 sqq. Theatrum in urbe extruitur ab Herode M., *A. J. XV*, 8, 1. Agrippa M. urbem molitur munitissimam reddere, sed prohibetur a Claudio Cæsare, *A. J. XIX*, 7, 2. *Cf. B. J. II*, 11, 6. Plateæ splendide lapide sternuntur sub Agrippa jun., *A. J. XX*, 9, 7. Florus Hierosolymitanos ad seditionem adigit; magna eorum strages, *B. J. II*, 14, 6 sqq.; 15, 1 sqq.; Bellum inter pacificos et seditiosos. Romanorum præsidium cæditur, 17. Cestius, Syriæ præses, Bethelham capit, urbem superiorem et templum irritò conatu obsidet, 20. Romanis expulsis, Josephus Gorionis et Ananus urbis præfecti constituuntur, 20, 3. Zelotæ, latrones undique conflati, Hierosolyma rapinis, caedibus et discordiis complent, *B. J. IV*, 3, 3 sqq. Acris pugna inter Zelotas et populum committitur, Zelotæ in templum confugiunt, 3, 11 sqq. Zelotæ Idumæos in auxilium vocant cum iisque magnam civium stragem edunt, 4 et 5. Post Idumæorum discessum Zelotæ crudelius adhuc in cives sæviunt, 6, 1; 6, 3. Zelotæ in duas partes discedunt, 7, 1. Zelotæ ab Idumæis qui in urbem confugerant pressi in unam factionem rursus coalescunt, 9, 11. Simon Gioræ a populo in urbem recipitur ad opprimendos Zelotas, *ibid.* Acris pugna inter Simonem et Joannem Zelotarum ducem, 9, 12. Zelotæ denuo in duas scinduntur factiones, quarum altera duce Joanne templi porticus, altera duce Eleazaro templi septum tenet, *V*, 1, 2. Simon Gioræ, tertiæ factionis dux, urbem superiorem in potestate habet et magnam inferioris partem; atrox bellum inter tres illas factiones, 1, 3. Titus ad urbem obsidendam se adiecit, 2, 1 sqq. Tres factiones in breve tempus concordēs Romanos adiuvant, 2, 4. sqq. Bellum intestinum recrudescit: Joannes Eleazari factionem opprimit et templi septum occupat, ita ut tres factiones ad duas redigantur, 3, 1. Romanis machinas urbi admoventibus, factiones denuo in unum corpus coeunt fortiterque hosti resistunt, 6, 4 sqq. Primus murus septentrionalis a Romanis capitur, 7, 2. Romani secundum murum occupant et Nova urbe potiuntur; a Judæis repelluntur, sed quarto die post iterum in urbem irruunt, 8, 1 sqq. Obsidio in breve tempus remittitur; Josephus Flavius Hierosolymitanos ad deditionem hortatur, 9, 1 sqq. Fames in urbe grassatur; seditiosi in populum sæviunt, 10, 1 sqq. Aggeres a Romanis prope Antoniam et Joannis monumentum erecti

a Joanne et Simone destruuntur, 11, 4 sqq. Urbs a Romanis muro circumdatur novique aggeres jaciuntur, 12, 1 sqq. Perfugarum misera sors, 13, 4. Joannis sacrilegium, 13, 6. Mortuorum numerus, 13, 7. Judæi novos aggeres frustra aggrediuntur, *VI*, 1, 3. Antonia a Romanis capitur, 1, 5 sqq. Nobilium plurimi ad Romanos confugiunt, 2, 2. Acris pugna prope templum, 2, 6. Romani aggeres extruunt e regione templi, 2, 7. Porticus exteriores partim a Judæis, partim a Romanis incenduntur, 2, 9. Judæorum dolo multi Romani pereunt, 3, 1. Fames in urbe atrocitas, 3, 3. Invito imperatore ipsum templum incenditur, 4, 1 sqq. Magna Judæorum strages, 5, 1 sq. Signa quæ præcesserunt Hierosolymorum excidium, 5, 3. Titus quum frustra seditiosos ad deditionem hortatus esset, urbem perdere decernit; archivum, curia et Acra incenduntur, 6, 1 sqq. Superior urbs, male a Judæis defensa, a Romanis capitur; tota jam urbe expugnata, omnia ferro et flamma vastantur, 8, 1 sqq. Captivorum sors, 9, 2. Quoties prioribus temporibus capta fuerint Hierosolyma, 10. Urbs funditus evertitur, exceptis tribus turribus et parte muri occidentalis, *VII*, 1, 1.

Fin, mensura apud Judæos, *A. J. III*, 8, 3; 9, 4; *VIII*; 3, 8.

Hippene, regio circa Hippum urbem, *B. J. III*, 3, 1.

Hippicos, turris Hierosol., describitur, *B. J. V*, 4, 3. Ab Herode extructa est, *ibid.* Post Hierosol. expugnationem a Romanis servatur, *B. J. VII*, 1, 1.

Hippos, urbs Galil., triginta stadiis a Tiberiade, sexaginta a Gadaris distat, *V. J. 65*. Urbs Græcanica, *A. J. XVII*, 11, 4. A Pompejo Judæis eripitur, *A. J. XIV*, 4, 4. Herodi M. dono datur ab Augusto, *A. J. XV*, 7, 3. Post Herodis mortem Syriæ provinciæ adjicitur, *A. J. XVII*, 11, 4. *B. J. II*, 6, 3. — Initio belli Jud. Hippeni in Judæos sæviunt, qui urbem incolunt, *B. J. II*, 18, 5; *cf. 18*, 1.

Hiramus, Tyriorum rex, cum Davide fœdus init, eique ligna cedrina atque artifices, qui regiam extruant, mittit, *A. J. VII*, 3, 2. Cum Solomone amicitiam jungit eique operarios ad ligna cædenda templumque extruendum mittit, *VIII*, 2, 7. sqq. Ejus literæ ad Solomonem datæ, *ibid.* Quotannis frumentum, vinum et oleum a Solomone accipit pro iis quæ ad templi Hieros. extructionem contulit; viginti urbes quas Solomon ipsi offert, repudiat; ænigmata a Solomone solvenda mittit, aliaque ab eo sibi missa solvere studet, *VIII*, 5, 3. Quenam Menander et Diod. historici de eo referant, *ibid.* *Cf. C. A. I*, 17; *II*, 2.

Hiramus, Tyriorum rex qui floruit Cyri temporibus, *C. A. I*, 21.

Hispani, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4. *Cf. C. A. II*, 4.

Holophantes, Judæus nobilis, *A. J. IV*, 7, 5.

Holocaustum, quomodo instituendum sit, *A. J. III*, 9, 1.

Homerus, poeta; ejus carmina antiquissimum apud Græcos literarum monumentum, *C. A. I*, 2. Ea non ab ipso Homero literis mandata, sed posterioribus temporibus ex variis cantilenis collecta esse ferunt, *ibid.* Homerus nusquam in carminibus suis legis nomine utitur, *II*, 15. Plato Homerum republica sua excludit, *II*, 36.

Homonæa, locus Galil., *V. J. 54*.

Horatia, Romæ tribus, *A. J. XIV*, 10, 13; 10, 19.

A. Hortensius, consul Roman., *A. J. XIV*, 1, 1.

Holknielus, e tribu Judæ, Judæos ab Assyriis subjectos in libertatem restituit, *A. J. V*, 3, 2. Principatum tenet apud Judæos annos quadraginta, 3, 3.

Hycsos, gens pastorum, Ægyptum invadunt, *A. J. I*, 14. Diversæ de iis sententiæ, *ibid.*

Hyoscyamus, planta, describitur, *A. J.* III, 7, 6.

Hypsicrates, ejus de Hyrcano testimonium, *A. J.* XIV, 8, 3.

Hyrcania (Hyrcanium), castellum Palaestin. a Gabinio diruitur, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Cf. *A. J.* XIII, 16, 3. *B. J.* I, 8, 2; I, 19, 1.

Hyrcania, regio Asiae, ejus claustra et portae ferreae, *B. J.* VII, 7, 4.

Hyrcanus, (Joannes) Maccab., Simonis fil., insidias Ptolemæi effugit; principatu potitur, *A. J.* XIII, 8, 1. Ab Antiocho Sotere Hierosolymis oppugnatur, 8, 2. Pacem redimit, 8, 3. Davidis sepulcrum depeculatur; mercenariis utitur; Antiochi in expeditione contra Parthos socius est, 8, 4; cf. VII, 15, 3. Mortuo Antiocho Syriam invadit; templum Garizitanum delet, XIII, 9, 1. Cum Romanis societatem init, 9, 2. Duobus Antiochis de Syriæ regno inter se certantibus, pace fruitur, 10, 1. Samariam obsidet et funditus delet, 10, 2 sqq. Cum Deo colloquitur, 10, 3. A Pharissæis ad Sadducæorum sectam transit, 10, 5 et 6. Ejus mors et elogium, 10, 7.

Hyrcanus, Alexandri Jannæi f., post patris mortem ab Alexandra matre pontifex constituitur, *A. J.* XIII, 16, 1 et 2. Ejus indoles, *ibid.* et XIV, 1, 3. Matre mortuâ cum Aristobulo fratre de regno certat; facta reconciliatione fratri regnum concedit, *A. J.* XIV, 1, 2. *B. J.* I, 6, 1. Instigante Antipatro, regnum sibi vindicare conatur, cum Aretæ copias fratrem proelio vincit et Hierosolyma obsidet, *A. J.* 1, 3 sq.; 2, 1 sq. *B. J.* 6, 2 sq. A Scauro jubetur obsidione desistere; ad Papyronem a fratre superatur, *A. J.* 2, 3. *B. J.* 6, 3. Causam suam coram Pompejo defendit, *A. J.* 3, 2. *B. J.* 6, 4. Pompejus ei favet, *A. J.* 3, 4. *B. J.* 6, 4. Pompejus pontificatum ei restituit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 7, 6. Cum Antipatro Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* 8, 3. Pontificatus a Cæsare ei confirmatur, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 3. Ab Atheniensibus magno honore afficitur, *A. J.* 8, 5. Antipatro ejusque filiis rerum administrationem relinquit, *A. J.* 9, 1 sq. *B. J.* 10, 4. Antipatri ejusque filiorum inimicis obsequutus, Herodem ob latronum cædem in judicium vocat, intercedente vero Sexto Cæsare absolvit, *A. J.* 9, 3, sqq. *B. J.* 10, 6 sq. Decreta a Romanis in Hyrcani gratiam facta, *A. J.* 10, 2 sqq. Malichum mortis periculo liberat, *A. J.* 11, 2. Malichus eum principatu deturbare molitur, sed ab Herode occiditur, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 11, 7 sq. Legationem mittit ad M. Antonium; Antonius ei restituit, quæ Cassius ei eripuerat, *A. J.* 12, 2 sqq. Parthi, ab Antigono regnum affectante acciti, Hyrcano insidias struunt, *A. J.* 13, 5 sq. *B. J.* 13, 4 sq. Vincit traditur Antigono, qui ei aures abscidit, *A. J.* 13, 10. *B. J.* 13, 9. Captivus in Parthiam abducitur *A. J.* XV, 2, 1. *B. J.* I, 13, 11. A Phraate, Parthorum rege, e vinculis dimissus Babylone degit, ubi magna apud Judæos gaudet auctoritate, *A. J.* XV, 2, 2. In Judæam reversus honorifice excipitur ab Herode, 2, 3 sq. Ab Herode interficitur, *A. J.* XV, 6, 1 sqq. *B. J.* I, 22, 1. Ejus indoles et varia fortuna, *A. J.* 6, 4.

Hyrcanus, Josephi fil. ex Solymii filia, *A. J.* XII, 4, 6. Ejus indoles, *ibid.* A patre ad Ptolemæum Epiph. mittitur ut ei gratuletur, 4, 7. Ptolemæi gratiam largitione sibi conciliat, 4, 9. Cum fratribus congressus, eorum duos interficit; trans Jordanem se confert, *ibid.* Post patris mortem bellum gerit cum fratribus, 4, 11. Arabes infestat et castellum validissimum trans Jordanem ædificat; mortem sibi consciscit, *ibid.*

Hyrcanus, Herodis Agrippæ M. fratris f. ex Berenice, *A. J.* XX, 5, 2. *B. J.* II, 11, 6.

Hyrcanus, Flav. Josephi f. *V. J.* 1; 76.

I. J.

Jabata, urbs Palaest., *A. J.* X, 3, 2.

Jabes, Sellumi pater, *A. J.* IX, 11, 1.

Jabinus, rex Chanaanæorum, Judæos sibi subjicit durissimoque dominatu premit, *A. J.* V, 5.

Jabisus (*Jabissus*, *Jabissa*), urbs Galaaditidis, *A. J.* VI, 14, 8. Jabiseni quum recusassent contra Benjamitas cum ceteris tribubus pugnare, cæduntur, V, 2, 11. Jabiseni Sauli ejusque filiorum corpora a Palaëstinis in cruces sublata auferunt et sepeliunt, VI, 14, 8.

Jacimus, Zamaris f., dux Bathyræorum, vir fortitudine insignis, *A. J.* XVII, 2, 3.

Jacimus. V. *Alcimus*.

Jachinus, Symeonis filius, *A. J.* II, 7, 4.

Jacobus, Isaci fil. ex Rebecca, *A. J.* I, 18, 1. Patris preces pro Esavo in se fraudulenter convertit, 18, 6. A matre Charras mittitur, ut iras Esavi evitet et Labani filiam uxorem ducat, 19, 1. Lahano his septem annos servit; post prius septennium Liam, post alterum Rachelam in matrimonium accipit, 19, 2 sqq. Ejus liberi ex uxoribus et concubinis suscepti, 19, 8. A Lahano clam discedit cum uxoribus et parte gregum, 19, 9. Cum Labano, qui fugientes persequutus est, reconciliationem et foedus facit, 19, 10 sq. In patriam reversus cum Esavo in gratiam redit; cum angelo divino certamen init, quare Israelus appellatur, 20. Deorum simulacra, quæ Rachel ex Mesopotamia secum abstulerat, prope Sicima in terra occultat, 21, 2. Post Isaci mortem, Jacobus Chananæam obtinet, Esavus Idumæam, II, 1, 1. Summa gaudet felicitate, Josephum præ ceteris liberis amat, 2, 1. Josephum, a fratribus venditum, a feris laceratum esse putans dolore opprimitur, 3, 4. Filios, excepto uno Benamine, in Ægyptum mittit ad frumentum coemendum, 6, 2. Jussu Josephi Benjaminem quoque in Ægyptum mittit, 6, 5. Quum audisset Josephum in Ægypto vivere, eum tota sua familia eo migrat, 7, 1 sqq. Pharaotes ei Heliopolin concedit ad habitandum, 7, 6. Moritur in Ægypto, sepelitur Chebrone, 8, 1.

Jacobus, Judæ Galilæi f., cruci suffigitur, *A. J.* XX, 5, 2.

Jacobus, Jesu Christi frater lapidatur, auctore Anano pontifice, *A. J.* XX, 9, 1.

Jacobus, Sosæ f., Idumæorum dux qui Zelotis Hierosol. contra optimates auxilio veniunt, *B. J.* IV, 4, 2. Simoni Gioræ f. patriam prodit, 9, 6. Hierosolymis a Simonis Gior. partibus stat, V, 6, 1. A Simone in vincula conjicitur, VI, 8, 2. Cf. VI, 1, 8; 2, 6.

Jacobus, Flav. Josephi satelles; *V. J.* 18.

Jaddus, Joannis fil., pontifex, *A. J.* XI, 7, 2; 8, 7.

Jadon, vates, Hieroboamo Dei iram denunciat, *A. J.* VIII, 8, 5. A leone interimitur, quod Dei præceptum neglexit, 9, 1.

Jaires, Galadenus, triginta annos apud Judæos principatum tenet, *A. J.* V, 7, 6.

Jale, mulier Cenetis, Sisærem interficit, *A. J.* V, 5, 4.

Jalelus, Zabulonis f., *A. J.* II, 7, 4.

Jalus, Moysis nepos, *A. J.* VII, 14, 10.

Jamblichus, Libani dynasta, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 3.

Jaminus, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.

Jamnia, urbs Judææ, olim in Palaëstinorum ditione, *A. J.* IX, 10, 3. A Pompeio Judæis eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *B. J.* I, 8, 4. Ab Herode M. datur Salomæ, *A. J.* XVII, 8, 1. Salome eam Juliae (Liviae) Augusti uxori legat, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.*

- II, 9, 1. A Vespasiano capitur, *B. J. IV*, 3, 2; 8, 1. Cf. *A. J. V*, 1, 22; XII, 7, 4; XIII, 6, 6. *B. J. I*, 2, 2; 7, 7.
- Jamniith*, (Jamnia), vicus Galil., *B. J. II*, 20, 6.
- Jamuelus*, Symeonis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Janias*, rex Aegypti, *C. A. I*, 14.
- Jannæus*, *V. Alexander*.
- Jannæus*, Levi f., Taricheata nobilis, *V. J. 26*.
- Jaodus*, Symeonis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Japhia*, oppidum Galil., a Josepho munitur, *B. J. II*, 20, 6. *V. J. 37*; 52. A Tito capitur, incolæ cæduntur, *B. J. III*, 7, 31.
- Japhelhas*, Noei f., *A. J. I*, 4, 1. Ejus septem filii quas terras occupaverint, 5, 1.
- Japhra*, secundum Alexandrum Polyhistorum Abrami f. ex Chatura; cum Aphaera fratre Aphram urbem condit, Herculi cum Libya et Antæo bellum gerenti auxilium fert, *A. J. I*, 15.
- Japygium promontorium*, *B. J. VII*, 2, 1.
- Jar*, mensis secundus apud Judæos, *A. J. VII*, 3, 1.
- Jarda*, vicus Judææ, *B. J. III*, 3, 5.
- Jardes*, silva Palæst., *B. J. VII*, 6, 5.
- Jaredes*, Anochi f., *A. J. I*, 2, 2.
- Jaredes*, Malacli f., *A. J. I*, 3, 4.
- Jason*, Eleazari f., a Juda Maccab. Romam mittitur legatus, *A. J. XII*, 10, 6.
- Jason*, *V. Jesus*, *Simonis f.*
- Jasubus*, Isacharis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Jaus*, Esavi f., *A. J. I*, 1, 2.
- Jazares*, Abrami f., *A. J. I*, 15.
- Jazielus*, vates, *A. J. IX*, 1, 2.
- Jazorius*, urbs Ammanitarum, a Juda Maccab. expugnatur, *A. J. XII*, 8, 1.
- Iberi*, a Judæis olim Thobeli vocati, originem trahunt a Thobelo, Japheti f., *A. J. I*, 6, 1. Tiberius Iberis persuadere studet, ut Parthis bellum inferant, *A. J. XVIII*, 4, 4.
- Ida*, liberta, Mundum perducit ad Paulinam in Isidis templo stuprandam; cruci affigitur, *A. J. XVIII*, 3, 4.
- Idumæa*, *Idumæi*. Idumæa unde nomen habeat, *A. J. II*, 1, 1. Idumæi Judæos ex Aegypto redeuntes a finibus suis arcent, *A. J. IV*, 4, 4. A Davide devicti tributum pendere coguntur, VII, 5, 4. Joramo Israelitarum regi opem ferunt contra Moabitas, IX, 3, 1. Ab Amasia Judæorum rege debellantur, IX, 9, 1. Ab Hyrcano coguntur Judæorum mores legesque recipere, *A. J. XV*, 7, 9; XIII, 9, 1. Idumæorum agri devastantur a Trachonitis, *A. J. XVI*, 9, 3. Post Herodis M. mortem Idumæa ad Archelai ellinarchiam pertinet, quæ præter eam Judæam et Samariam comprehendit, *A. J. XVI*, 11, 4. *B. J. II*, 6, 3. Idumæa toparchia Judææ, *B. J. III*, 3, 5. Jesus et Eleazarus initio belli Jud. Idumææ præficiuntur, *B. J. II*, 20, 4. Idumæi a zelotibus in auxilium vocati, Hierosolyma occupant magnamque cum illis civium stragem edunt, *B. J. IV*, 4 et 5. Compertis zelotarum sceleratis consiliis domum redeunt, 5, 5; 6, 1. Idumæa a Vespasiano occupatur, 8, 1. *Simon*, Gioræ f., Idumæam vastat, *B. J. IV*, 9, 4 sqq. Qui Simonem effugiunt, Hierosolyma se recipiunt; ibi cum zelotibus confligunt, 9, 10. Postea a Simonis Gior. partibus stant, V, 6, 1. Maxima Hierosolymorum parte a Romanis jam expugnata, ad Titum perflugiunt, VI, 8, 2. Idumæorum perversitas, VII, 8, 1. Eorum numen Coze, *A. J. XV*, 7, 9.
- Idumas*, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.
- Jebar*, Davidis fil., *A. J. VII*, 3, 3.
- Jebasthus*, Sauli filius, post patris mortem, Abeneri opera rex constituitur ab omnibus Judæis, excepta Judæ tribu, *A. J. VII*, 1, 3. Abenerus ab eo desciscit, 1, 4. Interfici-
tur, 2, 1.
- Jebusæi*, gens Chananæa, Hierosolyma incolebant, usque dum a Davide ejicerentur, *A. J. VII*, 3, 1.
- Jebusæus*, Chanaani filius, *A. J. I*, 5, 2.
- Jechontas*, *V. Joachimus*.
- Jedis*, uxor Amosi, mater Josiæ, *A. J. X*, 4, 1.
- Jeglomus*, Esavi f., *A. J. II*, 1, 2.
- Jehus*, vates, *A. J. VIII*, 12, 3; 13, 7.
- Jehus*, Israelitarum rex. Elias a Deo jubetur eum Israelitarum regem constituere, *A. J. VIII*, 13, 7. Joramo rege in Aramathe oppugnatione vulnerato, Elissæus unum e discipulis suis mittit qui Jehum sacro oleo inungat, IX, 6, 1. Ab exercitu cubitus rex declaratur, 6, 2. Jesraelam profectus Joramum, et Ochoziam Judææ regem interficit, 6, 3. Jezabelam et totam Achabi stirpem interficit, 6, 4 sqq. Omnes Baalis sacerdotes e medio tollit, Baalisque cultum abolet, sed vitularum adorationem permittit, 6, 6. Azaelus, Syrorum rex, regionem Transjordaniam ei eripit; Jehus regnat septem viginti annos, 8, 1.
- Jeldaphas*, Nachoræ f., *A. J. I*, 6, 5.
- Jence*, Davidis fil., *A. J. VII*, 3, 3.
- Jephithes*, dux Judæorum, Ammanitas profligat, *A. J. V*, 7, 8. sqq. Filium Deo consecrat, 7, 10. Ephraimitas magna clade afficit, *A. J. V*, 7, 11. Sex annos apud Judæos imperium tenet, *ibid.*
- Jerasa*, Ozia regis mater, *A. J. IX*, 11, 2.
- Jeremias*, vates. *V. Hieremias*.
- Jeremias*, Galilæorum dux, *V. J. 72*.
- Jericho*, *V. Hierichus*.
- Jeroboamus*, *V. Hieroboamus*.
- Jes*, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Jeselus*, Nephthalis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Jesraela*, urbs Samariæ, *A. J. VII*, 13, 6; IX, 6, 4.
- Jessæmus*, Achemæi fil., robore et fortitudine conspicuus, *A. J. VII*, 12, 4.
- Jessæus*, Obedis fil., Davidis pater, *A. J. V*, 9, 4; VI, 8, 1.
- Jesus*, Naveni f., Judæorum dux in bello cum Amalecitis gesto, *A. J. III*, 2, 3. Judæos contra Moysen rebellantes alloquitur, 14, 4. Moyses Jesum successorem suum declarat, IV, 7, 3. Jesus vaticinatur, vivente adhuc Moyse, 8, 46. Post Moyses mortem Judæorum summus dux Jordanem transgressus Hierichuntem capit, *A. J. V*, 1, 1—12; cf. *B. J. IV*, 8, 3. Infelicius deinde res gerit contra Annitas; exercitum sacrilegio pollutum lustrare a Deo jubetur; quo facto Annam expugnat, *A. J. V*, 1, 13—16. Gabaonitis parit, 1, 16. Hierosolymitanos aliasque gentes Chananæas prosternit, 1, 17 sq. Sacrum tabernaculum collocat in loco prope Siluntum oppidum; in Garizin et Gibalo montibus benedictiones a Moyse præscriptas facit, 1, 19. Chananæam dimittendam curat; singulis eam Judæorum tribubus distribuit, 1, 20—25. Legatos mittit ad tribus Transjordanenses, quas patrios ritus violasse putat, 1, 26. Moritur; sepelitur in urbe Thamna, 1, 29.
- Jesus*, Sauli f., *A. J. VI*, 6, 6.
- Jesus*, Josedeci f., pontifex, *A. J. XI*, 3, 10; 4, 2; 4, 7.
- Jesus*, Judæ fil., pontificatum appetit, a fratre Joanne in templo occiditur, *A. J. XI*, 7, 1.
- Jesus* (etiam Jason appellatus), Simonis f., ab Antiocho Epiph. pontifex creatur, *A. J. XII*, 5; 1. Pontificatu ab eodem Antiocho privatur; litigat cum fratre, *ibid.* Cf. *V. J. 4*.
- Jesus*, Phabetis f., pontifex; pontificatus ei abrogatur ab Herode M., *A. J. XV*, 9, 3.

- Jesus Christus*, vir sapiens, si virum eum appellare fas est; multos habet discipulos; cruci affigitur; tertio die post mortem apparet redivivus, *A. J. XVIII*, 3, 3. Ejus frater Jacobus lapidatur, *XX*, 9, 1.
- Jesus*, Damnai fil., ab Agrippa jun. pontifex constituitur, *A. J. XX*, 9, 1. Pontificatum amittit, 9, 4.
- Jesus*, Gamalielis fil., pontifex constituitur ab Agrippa jun., *A. J. XX*, 9, 4. Pontificatum amittit, 9, 7.
- Jesus*, Sapphiae f., pontifex a Hierosolymitis Idumaeae praeficitur, *B. J. II*, 20, 4.
- Jesus*, Sapphiae f., Tiberiensis, factionis ex nautis et pauperibus conflatae dux, *V. J. 12*; cf. 9. Herodis tetrarchae palatium incendit, 12. Summus Tiberiadis magistratus, Tiberienses contra Josephum Galilaeae praef. concitat, *V. J. 27. B. J. II*, 21, 3. Cum Jonatha ejusque collegis, a Simonis factione in Galil. missis, Josepho insidias struit, *V. J. 53* sqq.
- Jesus*, pontifex, Idumaeos Hierosolyma obsidentes alloquitur, *B. J. 4*, 3. Ejus elogium, *ibid.*
- Jesus*, Gamalae f., pontifex populum contra Zelotas excitat, *B. J. IV*, 3, 9; cf. *V. J. 38*.
- Jesus*, latronum princeps Flav. Josepho insidias struit, *V. J. 22*. Seditiosorum Tiberiadis dux urbem contra Romanos defendit, *B. J. III*, 9, 7. Tiberiade Romanis tradita ab incolis, Tarichaeas cum sociis suis se confert, *ibid.* Romanos aggreditur, 10, 1. Tarichaeis a Romanis captis, fuga evadit, 10, 5.
- Jesus*, unus e Gamalitarum primoribus, a seditiosis interficitur, *V. J. 37*.
- Jesus* pontifex Hierosolymis ad Titum profugit, *B. J. VI*, 1, 2.
- Jesus*, Thebutii f., sacerdos ad Titum transfugit, *B. J. VI*, 8, 3.
- Jesus*, Anani f., homo rusticus Hierosolymorum excidium praedicat, *B. J. VI*, 5, 3.
- Jehkarsas*, Amessae pater, *A. J. VII*, 10, 1.
- Jeturus*, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.
- Jezabela*, Jthobali, Tyrionum regis; filia, Achabi uxor, maritum perducit ad Tyrionum deos colendos, *A. J. VIII*, 13, 1. In vates saevit, 4. Nabuthum interfici jubet, 13, 8. Jehu jussu interimitur, *IX*, 6, 4.
- Jezanias*, Judaeorum dux, *A. J. X*, 9, 3.
- Jezechielus* propheta duos libros de malis Hierosolymis eventuris scripsit, *A. J. X*, 5, 1. Babylonem captivus abducitur, 6, 3. Babylone literas mittit Hierosolyma de clade Judaeis imminente; 7, 2. Ab Hieremia in vaticiniis dissentit, *ibid.*
- Ilum*, urbs Asiae minoris; Herodes M. Ilios reducit in gratiam cum Agrippa, *A. J. XVI*, 2, 2.
- Ilus*, Cesabaei pater, *A. J. VII*, 12, 4.
- Illyrii*, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4.
- Indates*, Parthorum dux, ab Antiocho Sotere superatur, *A. J. XIII*, 8, 4.
- India*, *A. J. I*, 6, 3. Oceanus Indicus, *I*, 6, 4. De rebus Indicis scripsit Philostratus, *X*, 11, 1.
- Joabus*, Davidis ex sorore nepos, Jebosthi exercitum vincit, *A. J. VII*, 1, 2. Abenerum interficit, 1, 5. Hierosolymorum arcem expugnat, 3, 1. Toti exercitui a Davide praeficitur, 5, 4. Feliciter rem gerit contra Ammanitas, 6 sq. Abesalomum Davidi reconciliat, 8, 4 sqq. Abesalomi, qui regnum affectat, exercitum fundit, ipsum interimit, 10, 2. Amessam qui ipsius loco dux factus est, occidit, expeditionem facit contra Sabaeum, 11, 6 sq. Denuo toti exercitui praeficitur, 11, 8. Populi censum habet, 13, 1. Adoniam qui regnum appetit adjuvat, 14, 4. Solomonis jussu interficitur, *VIII*, 1, 4.
- Joachazus*, rex Judaeorum, Josiae fil., a Nechaone captivus Aegyptum abducitur; regnum traditur ejus fratri, Eliacino, *A. J. X*, 5, 2. In Aegypto moritur, *ibid.*
- Joachebeda*, Amaranæ uxor, Moysis mater, *A. J. II*, 9, 4. Moyses ab Aegypti regis filia receptus matri enutriendus datur, 9, 5.
- Joachimus* (Jechonias) Judaeorum rex, regnum accipit a Nabuchodonosoro, *A. J. X*, 6, 3. Ab eodem non multo post captivus Babylonem abducitur, 7, 1. E vinculis solvitur ab Abilamarodacho, *X*, 11, 2.
- Joachus*, Ezechie regi a commentariis, *A. J. X*, 1, 2.
- Joacimus*, Josiae fil., a Nechaone rex Judaeae constituitur; ante regnum susceptum Eliacimus vocabatur, *A. J. X*, 5, 2. Nabuchodonosoro tributum pendit, 6, 1. Hierosolymis a Nabuchodonosoro captis, occiditur, 6, 2 et 3. Regnavit undecim annos, 6, 3.
- Joacimus*, Jesu fil., summus pontifex, sub regno Xerxis I, *A. J. XI*, 5, 1.
- Joadas*, pater Banasae, *A. J. VII*, 5, 4.
- Joadus*, (*Jodaus*), pontifex, Joasum Ochoziae regis filium servat, *A. J. IX*, 7, 1. Joasum regem creat, 7, 2. Gotholiam, Joasi matrem, necari jubet, 7, 3. Regem jurejurando adstringit, ut verum Deum colat legesque Mosaiacas observet; Baalis aedem a Joramo constructam diruit, 7, 4. Templo instaurando magnam navat operam, 8, 2. Vir justitia et probitate insignis, 8, 3.
- Jocedsrus*, Nonici f., Judaeus nobilis, *B. J. II*, 21, 7.
- Joannes*, Judaeorum dux, *A. J. VIII*, 15, 2.
- Joannes*, Careae f., Judaeorum a Babylonis in Judaea relictorum dux, *A. J. X*, 9, 2. Ismael qui Godoliam interfecit persequitur, 9, 5. Judaeos in Aegyptum ducit, 9, 6.
- Joannes*, fil. Eliasibi, *A. J. X*, 5, 4.
- Joannes*, Judae fil., pontifex Jesum fratrem in templo occidit, *A. J. XI*, 7, 1.
- Joannes Hyrcanus. V. Hyrcanus.*
- Joannes*, Mattathiae fil., Gaddes vocatus, *A. J. XII*, 6, 1. A Jonatha fratre ad Nabataeos missus ab Amaraei filii occiditur, *XIII*, 1, 2.
- Joannes*, Baptista, vir bonus, Judaeos ad virtutis studium impellit; ab Herode Antipa necatur, *A. J. XVIII*, 5, 2.
- Joannes*, Judaeus Caesariensis, a Floro in vincula conjicitur, *B. J. II*, 14, 5 sq.
- Joannes*, Essaeus Thamnae praefectus, *B. J. II*, 20, 4. In praelio cadit, *B. J. III*, 2, 1 sqq.
- Joannes*, Ananiae f., Acrabatena et Gopniticae toparchiae praefectus, *B. J. II*, 20, 4.
- Joannes*, Damae filius vocatus, Zelota ferocissimus, *B. J. IV*, 3, 5.
- Joannes*, Sosae f., Idumaeorum dux, *B. J. IV*, 4, 2; *V*, 6, 5; 8, 2.
- Joannes*, Levi f., Gischalis oriundus, homo dolosissimus et nequissimus, *B. J. II*, 21, 1. *IV*, 2, 1. Gischalenos hortatur ne a Romanis deficiant, *V. J. 10*. Gischala a populis vicinis diruta instaurat et moribus firmat, *V. J. 10. B. J. II*, 20, 6; 21, 2. Rebus novis studet, *V. J. 13*. Ejus astutia in facienda pecunia, *V. J. 13. B. J. II*, 21, 2. Josepho Flavio Galilaeae praef. insidias struit, *V. J. 16* sqq. *B. J. II*, 21, 6 sqq. Tiberienses et Sepphoritas stimulat, ut seditionem moveant contra Josephum, *V. J. 25*. Frustra id agit, ut Josepho praefectura adimatur et in ipsum conferatur, *V. J. 38—66*. Josephus plerosque ejus sectatores in suas partes pertrahit, *V. J. 66*. Gischalenos contra Romanos concitat, *B. J. IV*, 2, 1. Tito urbem obsidente ejusque deditionem postulante, Joannes unius diei moram faciens, nocte Hierosolyma fugit, 2, 2. sqq; 3, 1. Ibi cum optimatibus et moderatis se facere simulans, eorum secreta Zelotis prodit, 3, 13. Ad Zelo-

fas legatus missus de pace componenda, eos magis etiam contra optimates irritat, 3, 14. Tyrannidem affectans, factionem sibi facit ex Zelotarum nequissimis, 7, 1. Ab Idumæis, qui in urbem confugerant, superatus in templum pellitur; plurimi Zelotæ ad ejus partes se conferunt, 9, 11. Sino Gorionis in urbem recipitur ad Joannem et Zelotas opprimendos, *ibid.* Acris pugna inter Simonem et Joannem, 9, 12. Eleazarus cum multis aliis Zelotis a Joanne desciscit, et interius templi septum occupat, V, 1, 2. Crebris pugnis dimicat cum Eleazaro et Simone, 1, 3. Materiam sacram ad instrumenta bellica conficienda adhibet, 1, 5. Eleazari factionem opprimit, interius templi septum occupat, 3, 1. Quot sectatores habuerit, 6, 1. Romanis machinas muris admoventibus cum Simone pacem facit, 6, 4. Aggeres a Romanis ad Antoniam erectos destruit, 11, 4. Templum spoliatur, 13, 6. Romanos Antoniam oppugnantes frustra aggreditur, VI, 1, 3. Flavio Josepho ad deditionem hortanti conviciatur, 2, 1; 2, 3. Templo a Romanis incenso, in urbem superiorem confugit, 6, 1. Joannes et Simon a Tito petunt ut Judæa liceat cum liberis et uxoribus in desertum exire; repulsam ferunt, 6, 2 sqq. Romanis superiorem urbem oppugnantibus, metu perterritus fugit cum Simone, 8, 4. In caverna latitans a Romanis capitur; vinculis perpetuis damnatur, 9, 4. Ejus indoles, VII, 8, 1.

Joannis pontif. monumentum in Hierosolym. urbe, *B. J.* V, 6, 1.

Joasus, Gedeonis fil., *A. J. V.*, 6, 2.

Joasus, Ochozæ Judææ regis fil., Gotholia matre totam Davidis stirpem delere conante, servatur a Joado, *A. J.* IX, 7, 1. In templo educatur, *ibid.* Septimo vitæ anno a Joado rex creatur, assentiente populo, 7, 2. Quamdiu Joasus vixit, Joasus legum erat observantissimus cultusque Dei studiosissimus, 7, 5. Templum instaurandum curat, 8, 2. Joado mortuo Dei cultum negligit; Zachariam vatem, Joadi fil., interfici jubet, 8, 3. Azaelum magna pecunia vi ab Hierosolymorum obsidione avertit; regnat annos quadraginta, 8, 4.

Joasus, Israelitarum rex, filius Joazi, vir bonus, Elissæum vatem magno in honore habet, *A. J.* IX, 8, 6. Expeditione facta contra Syros recuperat omnes urbes, quas pater amiserat, 8, 7. Amasiam Judæorum regem devincit et captis Hierosolymis, murorum partem diruit, 9, 3.

Joathames, Gedeonis f., Sicimitas contra Abimelechum concitat, *A. J. V.*, 7, 1 sqq.

Joathes, Josie regis a commentariis, *A. J. X.*, 4, 1.

Joazarus, Boethi f., pontifex creatur ab Herode, *A. J.* XVII, 6, 4. Pontificatu ab Archelao privatur, 13, 1. Populo suadet ut honorum censum a Romanis agi sinat, XVIII, 1, 1; cf. 2, 1.

Joazus, Jehu Israelitarum regis f., patris successor, *A. J.* IX, 8, 1. Ab Azælo bello premitur multasque urbes amittit; regnat annos septemdecim, 8, 5.

Jobabus, Jucæ f., *A. J. I.*, 6, 4.

Jobelus, Laméchi f., *A. J. I.*, 2, 2.

Jobelus, annus Jubilæus, quinquagesimo quoque anno celebrandus, *A. J.* III, 12, 13.

Joehabes, Phinies f., *A. J. V.*, 11, 4.

Jodanus, tribus Leviticæ princeps, *A. J. VII.*, 2, 2.

Joelus, Samueli f., in republica administranda nequissimum se præbet, *A. J. VI.*, 3, 2.

Jomnes, Aseri f., *A. J. II.*, 7, 4.

Jonadabus, Jehu regis amicus, *A. J. IX.*, 6, 6.

Jonas, vates, a nautis in mare dejectus miraculose servatur; Niniven adfectus Dei jussu vaticinium de hac urbe proclamatur, *A. J. X.*, 2.

Jonathas, Sauli fil., Palestinorum præsidium solus cum

armigero aggreditur et fugat, *A. J. VI.*, 6, 2. Saulus eum morti devovet, sed populus pro eo deprecatur, 7, 4. Davidem Saulo reconciliat, 11, 2. Amicitiaæ foedus cum Davide init ejusque saluti prospicit, 11, 8 sqq. In prælio cum Palæstinis commisso cadit, 14, 1.

Jonathas, Abiathari f., *A. J. VII.*, 9, 2.

Jonathas, Samæ fil., Ammonis amicus, *A. J. VII.*, 8, 3; 12, 2.

Jonathas, Apphus cognominatus, filius Mattathiaæ, *A. J. XII.*, 6, 1. Cum Juda fratre gentes finitimas debellat, 8, 2 sqq. Mortuo Juda, principatum suscipit, XIII, 1, 1. Proelium committit cum Bachide Syrorum duce in Jordanis paludibus, 1, 3. Joannem fratrem a Nabatæis interfectum ulciscitur, 1, 4. A Bachide in urbe Bethlaga frustra obsidetur, 10, 5. Cum Bachide pacem componit, 1, 6. Demetrius et Alexander Balas ejus gratiam certatim sibi conciliare student, 2. Hierosolyma instaurat, 2, 1. Ab Alexandro pontifex creatur, 2, 2; 2, 3. Ab Alexandro valde honoratur, 4, 2. Ab Apollonio Dao in pugnam provocatur, 4, 3. Eum fundit fugatque, 4, 4. Arcem Hierosolymorum oppugnat; a Demetrio Nicatoris Judææ immunitatem impetrat, 4, 9. Demetrio opem fert contra Antiochenses, 5, 3. A Demetrio deficit ad Antiochum Enthæum, 5, 4. Phœnicia et Coele Syriae urbes in Antiochi potestatem redigit, 5, 5. Demetrii duces bis vincit, 5, 7; 5, 10. Cum Romanis et Lacedæmonis amicitiam renovat, 5, 8. Hierosolyma munit, 5, 10. A Diodoto capitur et occiditur, 6, 2; 6, 5. Ejus monumentum, 6, 5. Cf. *B. J.* I, 2, 1.

Jonathas, Absalomi f., *A. J. XIII.*, 6, 3.

Jonathas, Oniæ f., Jud. ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J. XIV.*, 10, 10.

Jonathas, Anani fil., pontifex creatur a Vitellio, *A. J. XVIII.*, 4, 3.

Jonathas pontifex a Felice, Judææ procur., e medio tollitur, *A. J. XX.*, 8, 5.

Jonathas, Pharisæus, cum tribus aliis Judæis a Simonis et Anani factione in Galilæam mittitur ut Josepho præfecturam adimat; Galilæi hoc fieri non sinunt, *V. J.* 39—53. Tiberiadem in potestatem suam redigere studet et Josepho necem machinatur, *V. J.* 53—60. A Josepho capitur et Hierosolyma mittitur, 61—64.

Jonathas, Sisennæ f., *V. J.* 38.

Jonathas Judæus Romanos ad singulare certamen provocat; Pudentem vincit; a Prisco sagitta transfigitur, *B. J.* VI, 2, 10.

Jonathas, sicarius Judæos Cyrenenses ad seditionem stimulat; a Catullo captus Judæorum locupletissimos falso accusat, *B. J. VII.*, 11, 1 sq. Calumniarum falsitate detecta, Romæ vivus crematur, 11, 3. Cf. *V. J.* 76.

Ionia, regio Asiæ min., nomen habet a Jovano Japhethæ f., *A. J. I.*, 6, 1. Judæis in Ionia habitantibus Agrippa immunitatem confirmat, *A. J. XVI.*, 2, 3 sqq.

Jope (*Joppe*), urbs Judææ maritima cum portu, *A. J. XI.*, 4, 1. *B. J. I.*, 4, 7; 7, 7. Ejus situs, *B. J. III.*, 9, 3. A Pompejo Judæis eripitur, *A. J. XIV.*, 4, 4. A Julio Cæsare redditur, XIV, 10, 6. Capitur ab Herode M. in bello cum Antigono gesto, *A. J. XIV.*, 15, 1. *B. J. I.*, 15, 4. Ab Augusto Herodi M. dono datur, *A. J. XV.*, 7, 3. Post Herodis M. mortem in Archelai ethnarchæ ditione est; Archelao regno dejecto Syriæ adjicitur, *A. J. XVII.*, 11, 4, 13, 5. *B. J. II.*, 6, 3; 8, 1. Initio belli Jud. a Cestio diripitur et incenditur, *B. J. II.*, 18, 10. Instauratur a Judæis seditiosis, qui piraticam faciunt, *B. J. III.*, 9, 2. Denuo capitur et diruitur a Romanis, *ibid.* Cf. *A. J. IX.*, 10, 1; XIII, 4, 4; 5, 10; 6, 3; 6, 6; 8, 3; 9, 2. *B. J. I.*, 2, 2.

Joramus, Josaphati Hierosolymorum regis f., Gotholiam Achabi regis filiam uxorem ducit, *A. J. VIII*, 15, 3. Rex crudelis atque impius; Idumaei et qui regionem Labinam incolunt ab eo deficiunt, *IX*, 5, 1. Idolorum cultui addictus, 5, 2. Arabes et Palaestini Judaeam invadunt et in regis domum saeviunt; Joramus post mortem regis exsequiis dignus non habetur, 5, 3.

Joramus, Achabi Israelitarum regis, fil. Ochoziae fratri succedit, *A. J. IX*, 3, 1. Cum Josaphato et Idumaeorum rege Moabitis debellat, 3, 1 et 2. Cum Syris bellum gerit fausto successu, 4. Post Adadi mortem Syris admittit Aramatham, 6, 1. A Jehu interficitur, 6, 3.

Joramus, Azariae f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.

Jordanes, fluv. Palaestinae; Jordanes major et minor, *B. J. IV*, 1, 1. Verus ejus fons in Phiala lacu, non in Paneo monte, *B. J. III*, 10, 7. Cf. de fonte *A. J. V*, 3, 1; *VIII*, 8, 4; *I*, 10, 1; *V*, 1, 22. *B. J. I*, 21, 3; *IV*, 1, 1. Ejus cursus describitur, *B. J. III*, 10, 7; cf. *III*, 3, 1 sqq. Jordanis paludes (*Εὐχ*), *A. J. XIII*, 1, 3; 1, 5.

Josabetha, Ochoziae regis soror, Joadi uxor, *A. J. IX*, 7, 1.

Josadocus, pontifex maximus, Babylonem captivus abducitur, *A. J. X*, 8, 6.

Josaphatus, Achili f., *A. J. VII*, 5, 4.

Josaphatus, fil. Asani, Judaeorum regis ex Abida, patri succedit, *A. J. VIII*, 12, 6. Rex bonus et pius, populum hortatur ut Moyses leges observet, *A. J. VIII*, 15, 1 sqq. Affinitatem cum Achabo jungit cum eoque expeditionem facit contra Syros, 15, 3 sqq. Cladem accipit, 15, 5. Judices in oppidis constituit, *IX*, 1, 1. Bellum cum Moabitis et Ammanitis fausto successu gerit, 1, 2 sqq. Classem mittit in Pontum et Thraciae emporia, haec vero naufragium facit, 1, 4. Cum Joramo et Idumaeorum rege expeditionem facit contra Moabitas per Idumaeae desertaeosque vincit, 3, 1 et 2. Moritur, regni anno vigesimo quinto, 3, 2.

Josephus, Jacobi filius natu minimus, in fratrum invidiam incurrit, *A. J. II*, 2. A fratribus in puteum conjicitur, deinde mercatoribus Ismaeliticis venditur, 3. A Petephre, viro Aegypto emitur et liberaliter educatur, 4, 1. Petephrae uxorem quam ipsum ad concubitus pellicere studet, repudiat; contumeliose ab ea accusatus in carcerem conjicitur, 4, 2 sqq. Post biennium a carcere liberatur; Pharaothae regis visiones de bobus et spicis magna sapientia interpretatur, 5, 1 sqq. Rei frumentariae curandae praeficitur, 5, 7. Psouthomphanecus a rege cognominatur; honoribus cumulatur, 6, 1. Asemetham uxorem ducit; ejus liberi, *ibid.* Fratres in Aegyptum missos ad frumentum coemendum agnoscit eorumque animos variis modis pertentat, 6, 2 sqq. Fratribus se aperit, 6, 10. Patrem fratresque invitat, ut sedem ligant in Aegypto, 6, 10; 7, 1 sqq. Fame Aegyptum premente, omnes agros pro rege coemit; postea tamen eos incolis reddit ea conditione ut quinta frugum pars regi solvatur, 7, 7. Patrem mortuum splendide effert Clebrone; fratribus magnas possessiones in Aegypto largitur, 8, 1, Moritur; ejus ossa postea in Chanaanem transferuntur, 8, 2. Josephi indoles, *ibid.* Quid Charemon de Josepho tradat, *C. A. I*, 32.

Josephus, Tobiae fil., Oniam patrum objurgat quod tributa Ptolemaeo Euerg. solvat, *A. J. XII*, 4, 2. Judaeorum legatus ad Ptolem. venit, 4, 3. Vectigalia Judaeae terrarumque adjacentium lictione emit, 4, 4. Vectigalia severissime exigit, 4, 5. Ejus divitiae et liberi, 4, 6. Hyrcanum fil. ad Ptolemaeum Epiph. mittit, 4, 7. Moritur, 4, 10.

Josephus, Zachariae f. contra Judae mandatum Gorgiam aggressus clade afficitur, *A. J. XII*, 8, 2; 8, 6.

Josephus, Mennae f., ab Hyrcano ad M. Antonium mittitur legatus, *A. J. XIV*, 12, 3.

Josephus, Antipatri f., Herodi fratri patria profugo in Idumaea obviam fit, *A. J. XIV*, 7, 4; 13, 9. *B. J. I*, 13, 8. In castello Masada ab Antigono oppugnatur, *A. J. XIV*, 14, 6. *B. J. I*, 15, 1. A fratre in Idumaeam mittitur, *A. J. 15*, 4. *B. J. 16*, 1. Ab Herode ad Antonium proficiscente in Judaea cum Machaera relinquitur; contra fratris jussum proelium cum Antigono committens vincitur et cadit, *A. J. 15*, 7; 15, 10. *B. J. 17*, 1 sq.

Josephus, Herodis M. avunculus, secretum de Mariamne mandatum quod Herodes ipsi dedit, prodit, *A. J. XV*, 1, 5 sq. In suspicionem adulterii cum Mariamne commissi adductus ab Herode necatur, *A. J. 1*, 9. *B. J. 1*, 22, 4 sq.

Josephus, Herodis M. quaestor, Herodes ei Mariamnes uxoris custodiam credit, *A. J. XI*, 6, 5.

Josephus, Josephi, Herodis fratris, fil., Olympiadem Herodis filiam uxorem ducit, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4. Quinct. Varum adjuvat in coercendis Judaeis seditionis, *A. J. XVII*, 10, 9. *B. J. II*, 5, 2.

Josephus, Ellemi fil., in unum diem pontifex creatur, *A. J. XVII*, 6, 4.

Josephus, qui etiam Caiaphas appellatur, pontifex creatur a Valerio Grato, *A. J. XVIII*, 2, 2. Pontificatu privatur a Vitellio, *A. J. XVIII*, 4, 3.

Josephus Cabi, Simonis fil., ab Agrippa jun. pontifex creatur, *A. J. XX*, 8, 11. Pontificatum amittit, 9, 1.

Josephus, Cami sive Chamyd f., pontifex constituitur ab Herode Chalcidid dynasta, *A. J. XX*, 1, 3. Pontificatus ei abrogatur, *A. J. XX*, 5, 2.

Josephus, Gorionis f., a populo urbi praeficitur, *B. J. II*, 20, 3.

Josephus, Simonis f., Hierichunti praeficitur, *B. J. II*, 20, 4.

Josephus, Gamalensium contra Romanos dux, *B. J. IV*, 1, 4. Cadit, 1, 9. Cf. *V. J. 37*.

Josephus, pontifex, Hierosolymis profugit ad Romanos, *B. J. VI*, 2, 2.

Josephus, Dalaei f., sacerdos in flammis templi incensi mortem quaerit, *B. J. VI*, 5, 1.

Josephus, Matthiae f., Flav. Josephi avus, *V. J. 1*.

Josephus (Flavius), Matthiae f., nobilissimo genere ortus primo anno regni Caii Caesaris natus, *V. J. 1. A. J. XVI*, 7, 1. Adolescentulus adhuc sapientia excellit; perlustatis Phariseorum, Sadduceorum et Essenorum sectis, Bani institutione utitur; deinde Phariseorum sectae se addicit, *V. J. 2*. Romam proficiscens naufragium facit; apud Poppaeam pro sacerdotibus captivis intercedit, et valde ab ea honoratur, 3. Judaeos a seditione contra Romanos moventes dehortatur; proditionis sese suspectum reddit, 4 sq. Post Cestii cladem, utrique Galilaeae cum duobus sociis praeficitur, *V. J. 7*; 12, 6. *B. J. II*, 20, 4. Tiberiade Herodis tetrarchae palatium dirui jubet, *V. J. 12*. Gischala venit Joannem rerum novarum studiosum observaturus, 13. Collegas dimittit; urbes munitionibus firmat; a latronibus pacem redimit, *V. J. 14*; cf. 37. *B. J. II*, 20, 6. Galilaeae disciplina militari instituit, *B. J. 20*, 7. Josephi moderatio et continentia, *V. J. 15*. Galilaeorum benevolentiam sibi conciliat, *V. J. 16. B. J. II*, 20, 5. Tiberienses a Joanne ad seditionem stimulatos alloquitur; e manibus Joannis sibi insidiantis elapsus, Tarichaeas se confert, *V. J. 17* sqq. *B. J. 21*, 6. Sepphoritae ei insidias struunt, *V. J. 21* sq. Expeditionem facit contra Aebutium, *V. J. 24*. In suspicionem proditionis vocatus apud Tarichaeas et Tiberienses, magnum subit discrimen; stratagemate salutem quaerit, *V. J. 26*, sqq.

B. J. II, 21, 3 sqq. Tiberienses et Tarichæatas defectionem molientes, alio stratagemate ad obedientiam redigit, *V. J. 31* sqq. *B. J. II, 21, 8* sqq. Gamalitis, qui ab Agrippa rogo defecerant, auxilium mittit, *V. J. 37*. Simonis Gamal. et Amani factio Joannis Levi artibus eo perducitur ut Josepho præfecturam abroget, *V. J. 38* sqq. *B. J. II, 21, 7*. Josephus Galilæorum precibus motus in præfectura manet et exercitum cogit, simulans sibi bellum gerendum esse cum Placido, *V. J. 42* sq. Insidias a legatis factionis Simonis et Joanne Levi sibi structas irritas reddit, *44* sqq. Præclarum Galilæorum de Josepho testimonium, *50*. Legatos Hierosolyma mittit, qui ipsius inimicos apud populum accusent, *52*. Jonathan ejusque socii cum Tiberiensibus Josepho necem machinantur; vix e vitæ periculo evadit, *53* sqq. Galilææ præfectura a primoribus Hierosol. ei confirmatur, *60*. Jonathan et Ananiam, novas insidias parantes capit, *62*. Tiberiadem expugnat, *62* sqq. Joannis Levi militum plerosque ad suas partes pertrahit, *66*. Sepphorin in potestatem suam redigit, *67*. Tiberiensium saluti consulit, *68*. Quum Sepphoritas Romanos in urbem suam recepissent, Josephus eam iterum oppugnat; sed re infecta discedit, *71*. Cum Agrippæ exercitu prælio congregitur *72* sq. Sepphoritas denuo frustra aggreditur, *B. J. III, 4, 1*. Quum Vespasianus in Galilæam venisset, Josephus a suis desertus Tiberiadem confugit, *B. J. III, 6, 3*. De belli successu desperat, sed omni vi patriam defendere statuit, *B. J. 7, 2*. Jopata se confert, *B. J. 7, 3*. In hac urbe a Romanis obsessus fortiter resistit multaque contra eos stratagemata adhibet, *B. J. 7, 4—35*. Urbea Romanis capta in specu delitescit; a muliere proditur, *B. J. 8, 1* sqq. Ad Vespasianum adducitur; Titi erga eum clementia, *8, 8*. Vespasiano imperium vaticinatur, *8, 9*. Caesarienses postulant ut de eo supplicium sumatur, *B. J. 9, 1*. Hierosolymitani eum lugent ut mortuum, mox vero de ejus captivitate certiores facti ei maledicunt, *9, 5* sq. Vinculis solvitur, *B. J. IV, 10, 7*. *V. J. 75*. Hierosolymitanos a Tito obsessos ad deditionem hortatur, *B. J. V, 9, 3* sq. Lapide percussus a seditiosis, *13, 8*. Josephi mater eum ut mortuum luget, *ibid.* Iterum ad deditionem hortatur, *VI, 2, 1* sqq.; *7, 2*. Post Hierosolym. expugnationem multos captivos liberat, *V. J. 75*. A Tito prædia accipit in Judæa, Romam profectus a Vespasiano multis muneribus donatur magnoque in honore apud eum est, *ibid.* A Jonathan quodam falso conjunctionis apud Vespas. accusatur, *B. J. VII, 11, 3*. *V. J. 76*. Defuncto Vespasiano a Tito et post ejus mortem a Domitiano valde honoratur, *V. J. 76*. Ejus uxores et liberi, *V. J. 75, 76, 1*. — Agrippæ regis ad Josephum epistolæ, *V. J. 65*. — Josephus in literis Hebraicis et Græcis versatissimus, *A. J. XX, 11, 2*. Sed non assequutus est exquisitam linguæ Græcæ pronunciationem, *ibid.* Judæorum res gestas Romæ literis mandavit, *C. A. I, 9*. Sibi proposuit sine ira ac studio res narrare, *A. J. VIII, 2, 8*. *XVI, 7, 1*; *XX, 8, 3*. *V. J. 65*. *C. A. I, 9* sq. — Historiam belli Jud. ante Antiquitates scripsit, *A. J. I, pr. 1*. Vespasiani, Titi et Agrippæ testimonia de veritate historiæ belli Jud. a Josepho conscriptæ, *V. J. 70*. *C. A. I, 9*. — Quo consilio Antiquitates Jud. scripserit, *A. J. I, pr. 1* sqq. *XX, 11, 12*. Judæorum libros sacros in Antiquitatibus græce reddidit, *A. J. X, 10, 6*. Quando hoc opus ad finem perduxerit, *A. J. XX, 11, 2*. — Quid sibi proposuerit in scribendo libro de antiquitate Judæorum contra Apionem, *C. A. I, 1*. — Promittit librum de Deo ejusque substantia et alium de legibus, *A. J. XX, 11, 2*; cf. *A. J. III, 5, 6*; *8, 10*; *IV, 8, 4*. *C. A. I, 9*.

Josias, rex Judæorum, Amosi fil., *A. J. X, 4, 1*. Ejus

pietas, *ibid.* Sacros libros Moysis in templo repertos publice recitandos curat, *4, 2* et *3*. Idolorum cultum funditus delet, *4, 4* et *5*. Nechaonem, regem Ægypti, prohibere conatur ab expeditione per ipsius fines faciendâ; in prælio cum eo commisso sagitta ictus moritur, *5, 1*. Regnavit annos triginta et unum, *ibid.*

Josua. V. Jesus Navei f.

Josua, Siae f., pontifex creatur ab Archelao ethnarcha, *A. J. XVIII, 13, 1*.

Josubacus, Abrami f., *A. J. I, 15*.

Jotapata, urbs Galil. Ejus situs describitur, *B. J. III, 7, 7*. A Josepho munitur, *II, 20, 6*. A Placido frustra oppugnatur, *B. J. III, 6, 1*. A Vespasiano obsidetur; Jotapateni duce Flavio Josepho, diu fortiter resistunt; tandem urbs capitur et deletur, *7, 4* sqq. Urbis situs, *7, 7*.

Jotape, Sampsigerami Emesorum regis filia Aristobulo Aristobuli filio nubit, *A. J. XVIII, 5, 4*.

Jotape, Aristobuli filia ex Jotape, *A. J. XVIII, 5, 4*.

Jotape, Antiochi Commagenorum regis f., Alexandro Tigranis filio nubit, *A. J. XVIII, 4, 5*.

Jotharmus, Boccæ f. *A. J. XVIII, 1, 3*.

Jothamus, rex Judæorum, Ozæ fil., vivo adhuc patre regnum suscipit, *A. J. IX, 10, 4*. Rempublicam optime gerit, Ammanitis tributum imperat, *11, 2*. Regnat annos quadraginta et unum, *12, 1*.

Jothamus, Jueli f., pontifex maximus, *A. J. X, 8, 6*.

Jothorus, Madianita, Moysis soror; ejus posteris terra tribuitur in Palestina, *A. J. V, 2, 3*.

Jovanus, Japhethæ f., *A. J. I, 6, 1*. Ab eo Græci originem trahunt, *ibid.*

Jozarus, pontifex constituitur ab Herode M. in locum Matthiæ, *A. J. XVII, 6, 4*.

Jozarus, Flav. Josephi collega in administranda Galilæa, *V. J. 7*.

Jozarus, sacerdos, cum tribus aliis Judæis a Simonis et Anani factione contra Flav. Josephum, Galilææ præf. missus, multas ei struit insidias, *V. J. 39* sqq.

Ipa (?) urbs Palæst., *A. J. VIII, 10, 1*.

Iraes, Jucæ f., *A. J. I, 6, 4*.

Irenæus, Herodis Antipæ procurator, vir eloquentissimus, *A. J. XVII, 9, 4*. *B. J. II, 2, 3*.

Isaacus, (Isacus) Abrami f. ex Sarra, circumciditur, *A. J. I, 12, 2*. A patre Deo offertur pro victima, sed Deus ei parcat, *13*. Rebecam Bathueli fil. ducit uxorem, *16*. Ex ea procreat Esavum et Jacobum, *18, 1*. Dei jussu Gadara se confert, *18, 2* sq. Pro Esavo preces facere volens fallitur a Jacobo, *18, 4* sqq. Moritur Chebrone, *22*.

Isamachus, pater Eliabi, *A. J. III, 6, 1*.

Isana, urbs Palæst., *A. J. VIII, 11, 3*.

Isanæ, vicus Palæst. *A. J. XIV, 15, 12*.

Isara, urbs Palæst., *A. J. VIII, 15, 4*.

Isidis sacra fœdantur, *A. J. XVIII, 3, 4*. Tiberii jussu Isidis sacerdotes cruci affiguntur ejusque templum evertitur, *ibid.* Cf. *C. A. I, 32*.

Ismaelus, Abrami f. ex Agara, *A. J. I, 10, 4*. Cum matre Abrami domo expellitur; dei angelus ejus saluti prospicit, *12, 3*. Mulierem Ægyptiam ducit uxorem, ex qua duodecim liberos suscipit, *12, 4*.

Ismaelus, Judæus ex stirpe regia quum Hierosolyma a Babylonis obsiderentur, ad Baalem Ammanitarum regem confugit, *A. J. X, 9, 2*. Godoliam omnesque Masphatenses interimit, *9, 4*.

Ismaelus, Phabi fil., pontifex, *A. J. XVIII, 2, 2*; *XX, 8, 8*. *B. J. VI, 2, 2*. Ab Hierosolymorum proceribus Romam mittitur, ut Agrippam regem apud Neronem accuset, *A. J. XX, 8, 11*. A Nerone obses retinetur, *ibid.*

Israëla, V. *Jesraëla*.

Israelitæ. V. Judæi.

Issaelus. V. Jacobus.

Issacharis, Jacobi ex Lia f., *A. J. I*, 19, 8. Ejus filii quatuor, *II*, 7, 4. Issacharis tribus quamnam Palæstinæ partem sortita sit, *V*, 1, 22.

Issares, Joram f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.

Ister, fluv. Germaniæ, *B. J. II*, 16, 4; *VII*, 4, 3.

Istobus, Ammanitis opem fert contra Judæos, *A. J. VII*, 6, 1.

Isuis, Aseri f., *A. J. II*, 7, 4.

Isus, Aseri f., *A. J. II*, 7, 4.

Isus, Jorami f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.

Itabyrium, mons Galil., describitur, *B. J. IV*, 1, 8. A Flavio Josepho munitur, *II*, 20, 6. *V. J. 37. Cf. A. J. V*, 1, 22; *XIII*, 15, 4.

Ithamarus, Aaronis f., *A. J. XIII*, 8, 1. Sub regno Solomonis dignitas sacerdotalis ab ejus familia ad Phineesis stirpem transit, *A. J. VIII*, 1, 3; cf. *VIII*, 14, 7.

Ithobalus, Tyrionum et Sidoniorum rex, *A. J. VIII*, 13, 1. Quid Menander de eo referat, 13, 2. Cf. *IX*, 6, 6. *C. A. I*, 18; 21.

Ituræa, regio Palæstin. Ituræi ab Aristobulo Judæorum rege debellantur. *A. J. XIII*, 11, 3. Ab eodem circumcisionem admittere coguntur, *ibid.*

Jubatus, Lamechi f., *A. J. I*, 2, 2.

Jubas, rex Libyæ, Glaphyram Achelai regis Cappadociæ filiam in matrimonium ducit, *A. J. XVII*, 13, 4. *B. J. II*, 7, 4.

Jubileus annus. *V. Jubelus.*

Jucas, Heberi f., *A. J. I*, 6, 4.

Jucundus, Herodis satelles, esse ab Alexandro ad Herodem interficiendum conductum esse fatetur, *A. J. XVI*, 10, 3.

Judadæi, gens Æthiopica, originem trahunt a Judada, *A. J. I*, 6, 2.

Judadas, Regmi f., Judæorum princeps, *A. J. I*, 6, 2.

Judæa, Judæi. Judæa (i. e. tota terra Israelitica) describitur, *B. J. III*, 3, 1 sqq. *A. J. V*, 1 sqq. Olim Chananaea vocata, *A. J. I*, 6, 2. Judææ propriæ fines et natura, *B. J. III*, 3, 4 sqq. In undecim toparchias dividitur, *ibid.* — Judæi ab initio Hebræi appellati ab Hebero Salæ f., *A. J. I*, 6, 4. Israelitæ ab Israelo (Jacob), *A. J. I*, 20, 2. Judæi hoc nomine ab eo inde tempore vocabantur, quo e captivitate in patriam redierunt, quia tribus Judæ prima in eam pervenit, *A. J. XI*, 5, 7. — Abramus Judæorum gentis auctor e Mesopotamia in Chananaeam migrat eamque occupat, *A. J. I*, 7 sqq. *V. Abramus, Isaacus, Jacobus.* Judæi, fame in Palæstina grassante, a Josepho invitati in Ægyptum commigrant, ubi præfectura Heliopolitana iis tribuitur incolenda, *A. J. II*, 7, 1 sqq. Num iidem qui apud Ægyptios Hycsos vocantur? *C. A. I*, 14. Judæos a leprosis in Ægyptum accitos esse ibique crudelissime in populum sævisse, tradit Manetho, *C. A. I*, 26 sqq. Judæi ab Ægyptiis inhumaniter tractantur variisque laboribus atteruntur, *A. J. II*, 9, 1 sqq.; 13, 4 sqq. Lysimachus refert, Judæos sub Bochori, Ægyptiorum rege, lepra et scabie afflictos partim in mare dejectos, partim in deserta deportatos esse, *C. A. I*, 34 sq. Ex Ægypto discedunt duce Moyse, *A. J. II*, 15 sq. cf. *Moyse*. Exoditempus definitur, *A. J. VIII*, 3, 1. Apionis de exodo sententia, *C. A. II*, 2. Judæi seditionem movent contra Moysem, *A. J. III*, 1, 1 sqq. Amalecitas devincunt; ad Sinam montem perveniunt, 2, 1 sqq. In cohortes distribuuntur, 4, 1. Decem præcepta a Deo accipiunt, 5. Ad tabernaculum extruendum viritum contribunt, 8, 2. Moyse iis leges dat, 8, 10, quarum nonnullæ recensentur 9—13. A Moyse ad Chananaeam fines ducti, seditionem contra eum movent, 13—15. Moyse iis renuntiat, Deum contra eos iratum, facturum ut quadraginta annos in deserto morentur, eorum vero liberis Chananaeam traditurum esse, 15, 1. sqq. Invito Moyse Chananaeos aggressi clade afficiuntur, *IV*, 1. Core instigante, iterum contra Moysem et Aaronem seditionem movent, et nonnisi magnis a Deo miraculis editis conquiescunt, 2, 3 et 4. Ab Idumæorum finibus prohibiti, a Moyse per desertum ducuntur, 4. Sichonem et Ogen Amorrhæorum reges prælio devincunt, 5. Ex juvenibus multi a puellis Madianiticis eorum-puntur et ad leges violandas perducuntur: hi aut gladio perimuntur aut peste pereunt, 6. Madianitas fugant eorumque terram occupant, 7, 1. Paulo ante mortem Moyse iis librum tradit leges et reipublicæ ordinationem continentem, 8, 3. Jesu duce Jordanem, per quem Deus viam aperit, transgressi, Hierichuntem capiunt omnesque incolæ occidunt, excepta Rachaba, quæ bene de iis meruerat, *A. J. V*, 1, 1—12. Infeliciter res gerunt contra Annitas, quum Acharus Deum sacrilegio offendisset; a Jesu lustrati, Annam evertunt, 1, 13—16. Totam fere Chananaeam occupant, exceptis urbibus firmiter munitis; terram tributum distribuunt, 1, 17—29. Post mortem Jesu usque ad Saulum regem judices plus quam quingentos annos rempublicam gerunt, *A. J. XI*, 4, 8. Judæi leges patrias violantes, magnas experiuntur calamitates, ortoque bello inter Beniamitas et ceteros Judæos, tota Beniaminis tribus præter viros sexcentos perimitur, *A. J. V*, 2. Subjugantur ab Assyriis, a Hothnielo liberantur, 3. A Moabitibus in servitutem redacti liberantur ab Ehude, 4. A Chananeis deinde subacti, in libertatem vindicantur a Baraco et Debora, 5. A Madianitis duro imperio pressos liberat Gedeon, 6. Cum Ammanitis et Palæstinis bella gerunt varia fortuna, 7 sqq. Arca in Palæstinorum potestatem venit 11, 2. Palæstinos vincunt, duce Samuele, *VI*, 2. Samneli filiis malese gerentibus in principatu, regem petunt, 3, 1 sqq. Saulus rex designatur a Samuele, 4, 1. Regnante Saulo Palæstinos, Amalecitas, Moabitas aliasque gentes finitimas devincunt, *VI*, 6 sqq. post Sauli mortem a Judæa tribu Davides, a reliquis tribubus Jehosthus rex creatur: exardescit bellum civile, *VII*, 1, 2 sqq. Jebostho occiso, Davides ab omnibus tribubus rex constituitur, 2, 4. Hierosolyma, quæ Jebusæi, gens Chananaea, incolebant, expugnant, annis quingentis quindecim postquam Jesus cum Chananeis bellum gerere cepit, 3, 1 sqq. Davide regnante, Palæstinos identidem vincunt magnamque eorum terræ partem in suam ditionem redigunt; Moabitibus annuum tributum imperant; Idumæam sibi subjiciunt; Syriam occupant, 5. Fame premuntur; paulo post pestilentia vexantur, 12 et 13. Davides populi censum habet: reperiuntur nongenta millia hominum qui arma ferre possint, Beniamitis et Levitis non numeratis, 13, 1. In cohortes a Davide distribuuntur, 14, 8. Regnante Solomone neque bellis neque turbis distracti operam in agris colendis ponunt, *VIII*, 2, 3. Arcam in templum transferunt, 4, 1 sqq. Post Solomonis mortem Judæa et Beniaminis tribus Roboamum, ceteræ tribus Hieroboamum regem constituunt; itaque Judæa in duo regna dividitur, *A. J. VIII*, 8, 2 sqq. Ab hoc inde tempore Judæa a patria religione discedere cœperunt, quæ omnium eorum malorum causa existit, 8, 4. Vide nomina regum Judæ: *Roboamus, Asanus, Josaphatus, Joramus, Ochozias, Gotholia, Joasus, Amasias, Ozias, Jothamus, Achazes, Ezecias, Manasses, Amosus, Josias, Joachazus, Joacimus, Joachimus, Sedecias.* — Reges Israelis: *Hieroboamus, Nadabus, Basanes, Elanus, Zamares, Amarinus, Thammæus, Achabus, H, Ochozias, Joramus, Jehus, Joasus, Hieroboamus Zacharias, Sellumus, Manacmus, Phaceas, Pha-*

ceas, Oseas. Regnum Israelis a Salmanassare Assyriorum rege exstinguitur, Israelitæ in Mediam et Persiam transferuntur : in eorum locum substituuntur Chuthæi, *A. J. IX, 14, 1.* Regnum Judæe evertitur a Nabuchodonosoro; Judæi melioris sortis cum ipso rege Sedecia in Babyloniam captivi abducentur, *X, 8.* Pauperes in Judæa relicti circa Maspham urbem sedes figunt iisque Godolias præficiunt; post Godolias interitum in Ægyptum migrant, inde vero et ipsi a Nabuchodonosoro in Babyloniam abducentur, *9.* A Cyro Persarum rege veniam impetrant redeundi in patriam, *XI, 1, 1 sqq.* Multi in Babylonia remanent, *1, 3.* Urbem et templum instaurare cœperunt, sed Cyro mortuo, a Cambyse prohibentur ne hac in re pergant, *2, 1 et 2.* Darius, instigante Zorobabelo, in urbe temploque instaurandis magnam ponit operam, *3, 7 sqq.* Quinam Babylone cum Zorobabelo Hierosolyma redeunt, *3, 10.* Samaritæ templi ædificationem impedire student, sed frustra, *4, 3 sqq.* Templo absoluto solemne Pascha celebratur, *4, 8.* Optimates rempublicam gerunt, *ibid.* Sub regno Xerxis Esdras connubium cum mulieribus peregrinis abolet, *5, 3 sqq.* A gentibus finitimis urbis mœnia diiruntur, quæ Neemias reficit, *5, 6 sqq.* Sub regno Artaxerxis I, Amane totam Judæorum gentem extinguere moliente, Mardochei et Estheris opera servantur; in hujus rei memoriam dies Phuræos celebrant, *6, 5 sqq.* Adversarios ulciscendi ab Artaxerxe veniam impetrant, *6, 13.* Alexandro M. se subjiciunt ab eoque privilegia impetrant, *8, 4 sqq.* Ptolemæus Lagi urbem capit multosque Judæos in Ægyptum deportat; contentiones inter Judæos et Samaritas, *XII, 1.* Qui in Ægyptum deportati sunt captivi manumittuntur a Ptolemæo Philadelpho, *2, 2 sqq.* Antiochus Magnus, occupata Judæa, Judæorum erga se studium remuneratur, *3, 3.* Ptolemæus Epiph. Judæam dotis nomine ab Antiocho M. accipit, *4, 1.* Ab Antiocho Epiphane coguntur patrium cultum patrosque mœurs relinquere, *5.* 4. Maccabæi regis mandata contemnunt magnamque manum circa se colligunt, *6.* Sub Juda Maceab. Judæi libertatem suam contra Syriæ reges egregie defendunt, *7 — 11.* Fœdus cum Romanis ineunt, *10, 6.* Sub Jonathæ Syrorum reges Judæorum gratiam sibi conciliare student, *XIII, 2, sqq.* Fœdus cum Romanis renovatur, *5, 8; 7, 3; 9, 2.* Simone principatum tenente, Judæi magna fruuntur felicitate, gentesque finitimas debellant, *6, 6.* Judæorum res admodum secundæ ac florentes sub Hyrcano, *10, 1.* Aristobulus, Hyrcani fil. principatum in regnum commutat, *A. J. 11, 1. B. J. I, 3, 1.* Contra Alexandrum Jannæum, qui Aristobulo succedit, sæpius seditionem movent, *A. J. 13, 5; 14. B. J. 4, 3 sqq.* Regni fines sub Alexandro Jannæo, *A. J. 15, 3.* Post Alexandri mortem regnum suscipit Alexandra, ejus uxor; hæc omnia Pharisæis gerenda permittit, qui magna sunt apud populum auctoritate, *A. J. 16, 1 sqq. B. J. 5, 3.* Aristobulus et Hyrcanus, Alexandri filii, de regno disceptantes, causam suam ad Pompejum deferunt, *A. J. XIV, 1 sqq. B. J. I, 6, 1 sqq.* Pompejus, captis Hierosolymis, regiam dignitatem abolet, Judæis tributum imponit, multasque eorum urbes Syriæ provinciæ attribuit, *A. J. 4, B. J. 7.* Gabinus quinque synedria constituit populumque in totidem partes dividit; Judæi reguntur ab optimatibus, *A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5.* Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium ferunt, *A. J. 8, B. J. 9, 3 sqq.* Decreta in Judæorum gratiam facta a Romanis aliisque populis, *A. J. 10.* Valde vexantur a Cassio, *A. J. 11, 2 sqq. B. J. 11, 1 sqq.* M. Antonius iis restituit quæ Cassius iis eripuerat, *A. J. 12, 2 sqq.* Longa de regno contentio inter Herodem M. et Antigonom Aristob. filium, *A. J. 13 sqq. B. J. 12 sqq.* An-

tigono superato Herodes regnum suscipit, *A. J. XV, 1.* Jussu Antonii Herodes Judææ partem Cleopatraz cedit, *A. J. XV, 4, 1. B. J. I, 18, 5.* Judæa magno terræ motu vastatur, *A. J. 5, 2. B. J. 19, 3.* Herodes ab Octaviano eam Judææ partem recuperat quam jussu Antonii Cleopatraz dederat, *A. J. XV, 7, 3.* Trachonitis, Batanæa, Auranitis et Zenodori tetrachia Herodis regno ab Octaviano adduntur, *A. J. XV, 10, 1 sqq. B. J. I, 20, 4.* Post Herodis mortem, Archelao et Antipa Romæ de regno disceptantibus, Judæa plena est turbarum; seditiones compe-scuntur a Quinct. Varo, Syriæ præfecto, *A. J. XVII, 10. B. J. II, 3 sqq.* Judæi legatos mittunt ad Cæsarem Octav., qui ab eo petant, ut regum dominatu ipsos liberet, *A. J. 11, 2. B. J. 6, 2.* Cæsar Octav. Archelauum constituit ethnarcham eique Judæam, Samariam et Idumæam tribuit, Philippum vero et Antipam tetrarchas facit, huic Peræam et Galileam, illi Batanæam Auranitidem, Trachonitidem et Zenodori terræ partem assignans, *A. J. 11, 4. B. J. 6, 3.* Archelao regno dejecto, Cæsar ejus ethnarchiam Syriæ provinciæ adjicit, *A. J. 13, 5. B. J. 8, 1.* Tiberius, post Philippi mortem ejus tetrarchiam Syriæ adjicit, *A. J. XVIII, 4, 6.* Caius vero Caligula Agrippam Aristobuli fil. Philippi tetrarchiæ regem facit, *A. J. XVIII, 6, 10. B. J. II, 9, 5.* Judæi nolunt Caligulæ statuam in dei templo erigere, *A. J. XVIII, 8, 2 sqq.* Claudius Cæsar Agrippæ regno addit Judæam, Samariam, Libanum montem et Abilam urbem, *A. J. XIX, 5, 1. B. J. II, 11, 5.* Claudius Judæis per totum imperium Romanum permittit, ut moribus suis atque institutis utantur, *A. J. 5, 2.* Post Agrippæ mortem Cuspius Fadus mittitur, qui totius Judææ res administrat, *A. J. 9, 2.* Lis inter Samaritas et Galilæos quibus Judæi auxiliantur, *A. J. XX, 6. B. J. II, 12, 3.* Claudius Agrippæ, Agrippæ M. fil., Philippi tetrarchiam tribuit, *A. J. 7, 1. B. J. 12, 8.* Nero ejus regno addit partem Galilææ et Perææ, *A. J. 8, 4. B. J. 13, 2.* Tota Judæa tum temporis latronum, impostorum et hominum seditiosorum plena, *A. J. 8, 5 sqq. B. J. 13, 2 sqq.* Flori procuratoris sævitia Judæos ad defectionem a Romanis adigit; belli Judaici initium, *B. J. II, 14 sqq.* Judæorum ubique gentium calamitates et cædes, *18.* Cestius Gallus Syriæ præfectus ad reprimendam seditionem in Judæam venit, sed post acceptam apud Bethoron cladem et irritam urbis et templi obsidionem se recipit, *19.* Judæi tum urbis et provinciæ præfectos bellicæ duces constituunt, *20, 3 sqq.* Vespasianus cum exercitu a Nerone mittitur contra Judæos, *B. J. III, 1, 2 sqq.* Vespasianus Galileam occupat, *III, 2—10, IV, 1.* Intestina dissidia et seditiones in Judæa, *IV, 3, 2.* Hierosolymis zelotæ in cives sæviunt, *4 et 5.* Peræa, Idumæa magna pars Judææ a Romanis subiguntur, *7—9.* Quam Vespasianus imperator creatus esset, ejus fil. Titus bellum cum Judæis persequitur, *11, 5.* Hierosolyma post longam obsidionem a Tito capiuntur et funditus everuntur, *V, 1—VII, 1.* *V. Hierosolyma, Titus.* Vespasianus omnem Judææ terram vendi jubet et Judæis, ubicunque degant, tributum indicit, *6.* Machærus, Herodium, et Masada castella a Romanis capiuntur; finis belli Judaici, *6, 1 sqq.; 8, 1—10, 1.* Admirabilis inter Judæos de rebus summis consensio, *C. A. II, 19.* Dei quæ sit natura ex Judæorum sententia, *C. A. II, 16; 22.* Eorum libri sacri viginti duo, *C. A. I, 8.* — Judæorum leges omnium optimæ, *C. A. II, 38, 41.* Earum indoles, *II, 14; 16 sqq.; 41.* Severiores sunt quam quæ apud alios populos valent, *II, 32.* Multi eas imitati sunt, *II, 39.* Judæi legibus accuratissime instituntur, *II, 18.* Omnia pati malunt quæm quidquam contra leges facere, *I, 22 —* Magistratus se-

- Leviticus*, A. J. IV, 8, 4. — Judæorum temperantia, fortitudo, sapientia, C. A. I, 22. Apud Judæos illiberale est aliarum gentium linguas ediscere, A. J. XX, 11, 2. Circumcisio ab Abramo instituta, A. J. I, 10, 5; cf. VIII, 10, 3. De Judæorum juramentis Apionis mendacia, C. A. II, 10. — Judæi admodum sero in Græcorum notitiam venerunt, C. A. I, 12. Græcorum de iis testimonia, I, 22. Cur odio sint Egyptiis, I, 24. Judæi per totum orbem terrarum dispersi sunt, A. J. XIV, 7, 2. B. J. II, 16, 4. Cf. *Alexandria*, *Antiochia*, *Babylonia*, *Creta*, *Cyrene*, *Damascus*, *Ionîa*, *Melos*, *Roma*, *Syria*.
- Judaicum bellum*, quando initium cepit; ejus causæ, B. J. II, 14 sqq. Cf. *Judæa*, *Hierosolyma*, *Vespasianus*, *Titus*.
- Judas*, Jacobi ex Lia f. A. J. I, 19, 8. Fratribus consilium dat ut Josephum vendant, II, 8, 3. Jacobi filiorum vehementissimus et audacissimus, 6, 5; cf. 6, 8. Ejus filii tres, 7, 4. — Judæi tribus quamnam Judææ partem sortita sit, V, 1, 22. Post Sauli mortem Davidem creat regem, qua re bellum civile consilatur, VII, 1, 2 sqq. Tribulium numerus sub regno Davidis, VII, 13, 1.
- Judas*, Aminadabi f., A. J. XI, 4, 2.
- Judas*, pontifex, A. J. XI, 7, 1.
- Judas* Maccabæus, Mattathiae fil., patre defuncto, rerum administrationem suscipit, A. J. XII, 6, 4. Apollonium, deinde Seronem vincit, 7, 1. Exercitum a Lysia contra ipsum missum fundit, 7, 3 et 1. Lysiam cum magno exercitu adventientem propulsat, 7, 5. Hierosolyma contendit, templum lustrat et instaurat, suetasque hostias offert, 7, 6. Luminum festum instituit, 7, 7. Gentes finitimas subigit, 8. Arcem Hierosolymorum oppugnat, 6, 3. Cum Antiocho Eupatore congreditur; Hierosolyma se recipit, 9, 4 et 5. Cum Antiocho pacem componit, 9, 6. Barchides a Demetrio missus ei insidias struit, 10, 2. Cum Alcimo pontifice de principatu contendit, 10, 3. A Nicanore victus Hierosolyma fugit, 10, 4. Nicanorem superat, 10, 5. Pontificatum obit, 10, 6. Cum Romanis societatem jungit, *ibid.* In prælio cum Barchide commisso cadit, 11, 2. — Cf. B. J. I, 1, 4 sqq.
- Judas*, Essæus, vates; ejus vaticinium de Antigoni morte, A. J. XIII, 11, 2. B. J. I, 3, 5.
- Judas*, Chapseï f., A. J. XIII, 5, 7.
- Judas*, Ezechiae latronis fil., post Herodis M. mortem multa latrocinia exercet, quin etiam regnum affectat, B. J. II, 4, 1. A. J. XVII, 10, 5.
- Judas*, Sariphaei fil., legum interpretis præstantissimus, juventutem concitat in Herodem M., aquilamque auream templi porta dejici jubet, A. J. XVII, 6, 2 sq. B. J. I, 33, 3. Vivus crematur, A. J. 6, 4. B. J. 33, 4.
- Judas*, Galilæus (Gaulanita) Judæos hortatur ut a Romanis deficiant, A. J. XVIII, 1, 1. B. J. 8, 1. Novæ philosophorum sectæ princeps est, quæ in plerisque rebus cum Phariseis consentit, sed in eo ab iis differt, quod ante omnia libertatem esse tuendam statuit, A. J. I, 1, 1, 6. B. J. 8, 6.
- Judas*, Jonathæ f., Judæus nobilis, B. J. II, 21, 7.
- Judas*, Chelcise f., Eleazari socius, B. J. V, 1, 2.
- Judas*, Judæ f., unus e seditiosorum Hieros. præfectis ob prodicionem a Simone necatur, B. J. V, 13, 2.
- Judas*, Ari f., Judæus fortitudine excellens, B. J. VI, 1, 8; VII, 6, 5.
- Judas*, Mertonis f., Judæus, fortiter se gerit contra Romanos, B. J. VI, 1, 8; 2, 5.
- Judas*, Flav. Josephi collega in administranda Galilæa, V. J. 7.
- Judices*, etiam *μωσάρχοι* dicti, plus quingentis annis apud
- Judæos imperium tenebant, A. J. XI, 4, 8. Cf. IV, 8, 14. Judices apud Tyrios, C. A. I, 21.
- Juelus*, Sudeæ fil., summus pontifex, A. J. X, 8, 6.
- Julia* (*Livia*) Cæsaris Augusti uxor. Herodi M. multa dona mittit, A. J. XVI, 5, 1. Salomæ Herodis sorori suadet ut fratri obsequuta nubat Alexæ, A. J. XVII, 1, 1. B. J. I, 28, 6. Herodes magnam pecuniæ vim ei legat, A. J. XVII, 6, 1; 8, 1. B. J. 32, 7; 33, 8. Salome ei Jamniam, Phasælidem et Archelaidem legat, A. J. XVIII, 2, 2. B. J. II, 9, 1.
- Julia*, Caligulae soror, M. Minuciani uxor, A. J. XIX, 4, 3.
- Julianus*, Bithynius, vir fortissimus, B. J. VI, 1, 8.
- Julias* (*Livias*), urbs Perææ ab Herode Antipa ita vocata in honorem Julæ Augusti uxoris; prius dicebatur Betharamphtha, A. J. XVIII, 2, 1. B. J. II, 9, 1. A Nerone Agrippæ juniori datur, A. J. XX, 8, 4. A Romanis capitur, B. J. IV, 7, 6.
- Julias*, urbs Galil. ad lacum Genesareth, a Philippo ita appellata in honorem Julæ Augusti filiae; prius dicebatur Bethsaida, A. J. XVIII, 2, 1. B. J. II, 9, 1; III, 10, 7. V. J. 71.
- Julius*, leg. Roman. dux, A. J. XV, 3, 7.
- Juno Argiva*, B. J. I, 21, 7.
- Jupiter Engalius*, A. J. I, 4, 3. Jovis Hellenii templum in monte Garizin, A. J. XII, 5, 5. Jovis Casii templum in Egypto, B. J. IV, 11, 5. Jovis Victoris et Jovis Capitolini templa in Roma urbe, A. J. XIX, 4, 3. B. J. VII, 5, 6. — Jupiter Olympius, opus Phidiæ, A. J. XIX, 1, 1. B. J. I, 21, 7.
- Justus*, Pisti f., Tiberiensis, rebus novis studet; ejus indoles atque ingenium, V. J. 9; 70. Contra Fl. Josephum Galil. præf. Tiberienses concitat, 17. Cf. 37. Ad Agrippam regem transit, 75. A Decapolitanis apud Vespasianum accusatus, ab hoc capitis damnatur; ab Agrippa vero, intercedente ejus sorore Berenice, servatur, 65; 74. Postea ab Agrippa propter maleficia varia identidem in vincula conjicitur et in exilium agitur, 65. Scriptis historiam belli in Galilæa gesti mendaciorum plenam, 65. Quando eam ediderit, *ibid.*
- Justus*, Flav. Josephi f., V. J. 1; 76.
- Iycæi* a Hiram Tyriorum rege subjecti, A. J. VIII, 5, 3.
- Izaræ*, fons Palest., A. J. 15, 6.
- Izari* (P) urbs (Jesræla), A. J. VIII, 13, 6.
- Izates*, Monobazi Adiabænorum regis ex Helena fil., ad Abennigerum mittitur, ejus filiam uxorem ducit, A. J. XX, 2, 1. Patri succedit, 2, 2. Religionem Judaicam amplectitur, 2, 3 sq. Hierosolymitanos fame laborantes sublevat, 2, 5. Artabanum Parthorum regem, regno pulsum benigne excipit; apud Parthos pro eo intercedit, 3, 1 sq. Ab Artabano magnis honoribus afficitur et regionem circa Nisibin dono accipit, 3, 3. Bardanes, Artabani successor, contra Itazem expeditionem facit, 3, 4. Regni primores, seditionem moventes, eorumque socium, regem Arabiæ, cædit, 4, 1. A Vologese, Parthorum rege, bello petitur; Dei providentia servatur, 4, 2 sq. Moritur, successorem relinquens Monobazum fratrem, 4, 3. Sepelitur in pyramide prope Hierosolyma, *ibid.* Cf. B. J. VI, 6, 4.

L.

Labanus, Bathueli f., A. J. I, 6, 2; 16, 2. Jacobo Rebeccam ipsius filiam in matrimonium petenti septem annorum servitute imponit; septennio elapso fraudulenter Liam pro Rebecca substituit; post alterum septennium servitutis Rebeccam ei nuptum dat, 19, 7. Jacobum cum

- uxoribus et parte gregum discedentem persequitur; Deo intercedente studus facit cum Jacobo, 19, 9 sqq.
- Labatha*, urbs Palaest., *A. J.* VII, 5, 5.
- Labimus*, Mestrami f., *A. J.* I, 6, 2.
- Labina*, regio Palaest., *A. J.* IX, 5, 1.
- Laborosoarchodus*, rex Babyloniac, *C. A.* I, 20.
- Labosordachus*, rex Babyloniac, *A. J.* X, 11, 2.
- Lacedaemonii* Judaeorum cognati, *A. J.* XII, 4, 10 sq.; XIII, 5, 8. Amicitiam faciunt cum Judaeis, *ibid.* Herodis M. in eos liberalitas. A Romanis subiguntur, *B. J.* II, 16, 4. — Lacedaemonii moribus docent non praeceptis, *C. A.* II, 10. Peregrinos in rempublicam non admittunt, II, 36. Nuptias negligunt, II, 37. Cum libertate etiam leges interierunt, II, 31.
- Lachis*, urbs Judaeae, *A. J.* VIII, 10, 1.
- Lachisa*, urbs Judaeae, *A. J.* IX, 9, 3.
- Lamechus*, Mathusalae f., *A. J.* I, 2, 2; 3, 4.
- Laodice*, Galadenorum regina bellum cum Partio gerit, *A. J.* XIII, 13, 4.
- Laodicea* maritima, urbs Syriae; Herodis M. in Laodiceses liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.
- Laodiceenses*, a Romanis jubentur Judaeis in ipsorum civitate habitantes benigne tractare, *A. J.* XIV, 10, 20.
- Larcus Lepidus*, decimae legionis Rom. dux, *B. J.* VI, 4, 3.
- Lasthenes*, Cretensis, Demetrii amicus, *A. J.* XIII, 4, 3; 4, 9.
- Latopolis*, urbs Aegypti, *A. J.* II, 15, 1.
- Latissimus*, Dadanis f., *A. J.* I, 15.
- Lebana*, urbs Judaeae, *A. J.* X, 5, 2.
- Lebna*, urbs Moabitum, *A. J.* XIII, 15, 4.
- Lemonia*, Romae tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.
- L. Lentulus*, consul Rom.; ejus de Judaeis Ephesiis decretum, *A. J.* XIV, 10, 13; 10, 16.
- Leontopolis*, urbs Aegypti, *A. J.* XIII, 3, 1.
- Lepidus*, Minuciani amicus, a Caligula occiditur, *A. J.* XIX, 1, 3; 1, 8.
- Lesbus*, insula, *A. J.* XVI, 2, 2.
- Leuce*, saxum prope Masadam, castellum Judaeae, *A. J.* VII, 8, 5.
- Levias*, Judaeus nobilis, a Zelotis necatur, *B. J.* IV, 3, 4.
- Levi*, Jacobi ex Lia f., *A. J.* I, 19, 8. Cum Simyone fratre Dinam sororem a Sicheme stupratam ulciscitur, 21, 1. Ejus filii tres, II, 7, 4. — Levitae, Judaeorum tribus, Dei ministerio consecrati, militia immunes sunt; quadraginta octo urbes cum agris possident, et frugum decumam a populo accipiunt, *A. J.* IV, 4, 3; cf. III, 11, 1; 12, 4; IV, 8, 8; 8, 22; V, 1, 24. Bini in singulis urbibus magistratus e tribu Levitica eligendi, IV, 8, 14. Davides Levitae in classes distribuit iisque munera assignat, VII, 14, 7; cf. 12, 2.) Hieroboamo in regno suo vitularum cultum praescribente, Levitae inde in Judaeam migrant, VIII, 10, 1. Agrippa jun. iis, qui cantores sunt, permittit stolam lineam gestare, XX, 9, 6.
- Lex Judaica*, a septuaginta Judaeis in linguam Graecam vertitur, *A. J.* XII, 2. Post expugnata Hierosolyma in triumpho portatur; deinde in palatio imperatoris reponitur, *B. J.* VII, 5, 7. — Cf. *Mosaicae leges*.
- Lia*, Libani filia, patris fraude cum Jacobo matrimonio jungitur, *A. J.* I, 19, 7. Ejus liberi, 19, 8.
- Libanus*, mons Syriae, *A. J.* III, 14, 1; V, 1, 22; 3, 1; VIII, 2, 3; 6, 3; XIII, 16, 5; XIX, 5, 1. *B. J.* I, 17, 3; III, 3, 5. *V. J.* 11.
- Liberalis*, centurio Rom., *B. J.* VI, 4, 7.
- Liberius Maximus*, Judaeae procurator, *B. J.* VII, 6, 6.
- Libya*, nomen habet a Libye Mestrami f., *A. J.* I, 6, 2.
- Occupatur ab Ophre, I, 15. — Libya Pentapolitana, *B. J.* VII, 11, 1.
- Libyes*, a Judaeis Phuti vocantur, *A. J.* I, 6, 2.
- Liternius Fronto*, legionum Alexandrinarum dux, *B. J.* VI, 4, 3; 9, 2.
- Livia*, *V. Julia*.
- Livias*, urbs Arabiae, *A. J.* XIV, 1, 4.
- T. Livius*, de rebus a Pompejo gestis, *A. J.* XIV, 4, 3.
- Lollus*, cum Metello Damascus capit, *A. J.* XIV, 2, 3. *B. J.* I, 6, 2.
- Longinus*, tribunus militum, *B. J.* II, 19, 7.
- Longinus*, eques Rom., fortitudine conspicuus, *B. J.* V, 7, 3; VI, 3, 2.
- Lotus*, Aranae f., ab Abramo adoptatur, *A. J.* I, 7, 1. Cum Abramo in Aegyptum proficiscitur; inde in Chanaanem reversus, planitiem ad Jordanem fluvium habitat, 8. Ab Assyriis in captivitatem abducitur, 9. Ab Abramo liberatur, 10, 2. De Sodomorum excidio a Deo praemonitus, inde discedit, 11, 4. Ejus uxor in statum salinum convertitur, *ibid.* Cum filiabus concumbit, 11, 5.
- Lucius*, miles Roman., *B. J.* VI, 3, 2.
- Lucullus*, bellum gerit cum Mithridate, Armeniam depopulatur, *A. J.* XIII, 16, 4.
- Ludas*, Semae f., Ludorum (Lydorum) auctor, *A. J.* I, 6, 4.
- Ludi*, *V. Lydi*.
- Ludi*, quinquennales ab Herode M. in honorem Caesaris Octav. instituti, *A. J.* XV, 8, 1. *B. J.* I, 21, 8. Ludi Palatini Romae in Palatio celebrantur in honorem Caesaris Augusti, *A. J.* XIX, 1, 11. sq.
- Ludimius* (*Ludimus*), Mestrami f., *A. J.* I, 6, 2.
- Lugdunum*, urbs Galliae; Herodes Antipas a Caligula relegatur, *A. J.* XVIII, 7, 2, *B. J.* II, 9, 6.
- Luminum festum*, *A. J.* XII, 7, 7. Ejus origo, *ibid.*
- Luomes*, Dadanis f., *A. J.* I, 15.
- Lupus* (*Julius*) tribunus militum Caligulae uxorem et filiam interficit, *A. J.* XIX, 2, 4. Supplicio afficitur, 4, 5.
- Lupus*, Alexandriae praefectus, Oniae templum claudit, *B. J.* VII, 5, 2; 8, 4.
- Lychnuchus* sacer describitur, *A. J.* III, 6, 7.
- Lycii*, pop. Asiae min.; Herodis M. in eos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. Cf. II, 16, 4.
- Lycurgus*, Lacedaemoniorum legislator, *C. A.* II, 15; 31.
- Lydi*, olim Ludi dicti, a Luda Semae f., originem habent, *A. J.* I, 6, 4. Rebus novis student sub Antiocho M., XII, 4, 3.
- Lydia*, occupatur ab Alexandro M., *A. J.* XI, 8, 1.
- Lydda* (Diospolis), urbs Judaeae, toparchiae caput, *B. J.* III, 3, 5. Incolae a Cassio in servitutem rediguntur, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 2. Urbs a Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 8, 1. Cf. *A. J.* XIV, 10, 6; 15, 3; XX, 6, 2. *B. J.* I, 15, 6; II, 12, 6.
- Lysanias*, Ptolemaei Mennae f., post patris obitum Chalcidis tyrannus, cum Antigono Aristobuli f. societatem init, *A. J.* XIV, 13, 3, *B. J.* I, 13, 1. Cleopatrae insidiis necatur, *A. J.* XV, 4, 1. Lysaniae tetrarchia a Zenodoro conducitur, *A. J.* XV, 10, 1. *B. J.* I, 20, 4.
- Lysias*, Antiochi Epiph. procurator, *A. J.* XII, 7, 2. Exercitus, quem contra Judam Maccab. mittit, funditur, 7, 3 et 4. ipse magno cum exercitu cum aggressus propulsatur, 7, 5. Antiochum Eupatorem declarat regem, 9, 3. Cum Antiocho Eupat. expeditionem facit contra Judaeos, 9, 4 sq. Cum Judaeis pacem componit, 9, 7. A Demetrio interficitur, 10, 1. Cf. XX, 11.
- Lysias*, Syriae castellum, a Pompeio expugnatur, *A. J.* XIV, 3, 2.

Lysimachus, post mortem Alexandri M. Thraciam obtinet, *A. J.* XII, 1, 1.
Lysimachus, Apollodoti frater, Gazam urbem Alexandro Jannæo prodit, *A. J.* XIII, 13, 3.
Lysimachus, Pausaniæ f., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 10; 12, 3.
Lysimachus, Judæus nobilis, ab Herode M. interficitur, *A. J.* XV, 7, 8.
Lysimachus, historicus, Judæorum detractor, laudatur, *C. A.* I, 34; 35; II, 2; 14.
Lyssa, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.

M.

Maathas, Baalis sacerdos, *A. J.* IX, 7, 4.
Mabortha. V. *Neapolis*.
Maccabæi, Judæorum principes; eorum historia, *A. J.* XII, 6.
Maccabæi, dicuntur etiam septem fratres, ab Antiocho Epiph. ad mortem cruciati; quod leges patrias violare nolebant, Maccabæis animi fortitudine similes, *M.* 8 sqq.
Maceda, (Macedida) locus Palæst., *A. J.* V, 1, 17.
Macedonia, post mortem Alexandri M. a Cassandro occupatur, *A. J.* XII, 1, 1.
Macedones, Persarum imperium evertunt, *A. J.* XI, 8.
Macedones a Romanis devicti, *B. J.* II, 16, 4.
Macedones, Epiphanis Commageni milites, Macedonum more armati, *B. J.* V, 11, 3.
Machæras, Romanorum dux; a Ventidio Herodi auxilio missus mala fide agit, *A. J.* XIV, 15, 7. *B. J.* I, 16, 6.
Machærus, castellum in confinio Palæstinæ et Arabiæ situm, *A. J.* XVIII, 5, 1. *B. J.* I, 8, 1. Ejus situs describitur *B. J.* VII, 6, 1. Primus locum munivit Alexander Judæorum rex, munitiones amplificavit Herodes, 6, 2. A Gabinio diruitur, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Capitur a Judæis seditiosis, *B. J.* II, 18, 6. Capitur a Romanis post Hierosol. expugnationem, *B. J.* 6, 3 sqq. Cf. III, 3, 3.
Machama, Tholomæi Gessirorum regis filia, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
Machana, Roboami uxor, *A. J.* VIII, 10, 1.
Machas, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
Machirus, regionis Galaditidis princeps, *A. J.* VII, 9, 8. cf. 5, 5.
Machma, urbs Palæst., *A. J.* VI, 6, 1. XIII, 1, 6.
Machon, urbs Palæst., *A. J.* VII, 5, 3.
Macro, militum præterianorum sub Tiberio præfectus, *A. J.* XVIII, 6, 6; 7.
Macrones, pop. Ponti. *C. A.* I, 22.
Madæi, Græcis Medi dicuntur, *A. J.* I, 6, 1.
Madanes, Abrami f., *A. J.* I, 15.
Mades, Japhethæ f., Madæorum (Medorum) auctor, *A. J.* I, 6, 1.
Madiana, urbs Arab., *A. J.* II, 11, 1.
Madianes, Abrami f., *A. J.* I, 15.
Madianitæ, pop. Arab., Judæos ex Ægypto redeuntes a finibus suis arcere student, *A. J.* IV, 6. Devincuntur et cæduntur a Judæis, 7, 1. Vincuntur a Gedeone, V, 6.
Mæcia, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 10.
Mæotis palus, *B. J.* VII, 7, 4.
Magedo (*Mageddo*, *Megiddo*), urbs Samar. in tribu Manassæ, a Solomone condita, *A. J.* VIII, 6, 1; IX, 6, 3.
Magnum Campus. V. *Campus*.
Magogæ, (Scythæ) a Magogæ originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
Magoges, Japhethæ f., Magogarum princeps, *A. J.* I, 6, 1.

Malachias, Judæus, fortiter se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 1, 8.
Malactus, Cainæ f., *A. J.* I, 3, 4.
Malatha, castellum Idumææ, *A. J.* XVIII, 6, 2.
Malchus, Arabs, Antiochum Alexandri Balæ fil. educat; eum Diodoto tradit, *A. J.* XIII, 5, 1.
Malchus (*Malichus*), rex Arabiæ, Herodi patria profugo, quamquam beneficiis ab eo affectus, auxilium ferre recusat; cujus rei mox eum ponit, *A. J.* XIV, 14, 1 sq. *B. J.* I, 14, 1 sq. Cf. *A. J.* XV, 6, 2.
Malchus, Arabs, Vespasiano mittit auxilium contra Judæos, *B. J.* III, 4, 2.
Malchus. Cf. *Cleodemus*.
Malithæ (?) (*Maniathe*), urbs Perææ, *A. J.* V, 7, 10.
Malichus, unus ex Judæorum primoribus, ab Hyrcano mortis periculo eripitur, *A. J.* XIV, 5, 2; 11, 2. *B. J.* I, 8, 3; 11, 2. Antipatrum ex insidiis interficit, *A. J.* 11, 2 sq. *B. J.* 11, 3 sq. Principatum affectat; ab Herode, Antipatri f., occiditur, *A. J.* 11, 5. *B. J.* 11, 7 sq.
Malla, sive *Malle*, urbs Palæst., *A. J.* XII, 8, 3.
Malbon, Elimelech f., *A. J.* V, 9, 1.
Mallhace, Herodis M. uxor, *A. J.* XVII, 10, 1. *B. J.* I, 28, 4.
Mambre, ilex Abrami, *A. J.* I, 11, 2.
Mambres, Abrami commilito, *A. J.* I, 10, 1.
Manachase, vestimentum sacerdotum, *A. J.* III, 7, 2.
Manaemus, Israelitarum rex, Phullo, Assyriorum regi, expeditionem contra ipsum facienti, missis mille talentis persuadet ut recedat, *A. J.* IX, 11, 1. Regnavit decem annos, *ibid.*
Manaemus, Essenus ab Herode M. in honore habetur, *A. J.* XV, 10, 6.
Manaemus, (Manaimus), Judæ Galilæi fil., seditiosorum Hierosol. dux, *B. J.* II, 17, 8. Tyrannidem affectat; interficitur, 17, 9. *V. J.* 5.
Manalis, (quæ vox *Castra* significat), Jebosthi, Judæorum regis, regia, *A. J.* VII, 1, 3.
Manasses, Josephi f., ex Asemetha, *A. J.* II, 6, 1. Cum Ephraïmo fratre inter Judæorum principes refertur, II, 8, 1; III, 12, 4. Manassæ tribus quamnam Palæstinæ partem sortita sit, IV, 7, 3; V, 1, 22.
Manasses, Judæorum rex, Ezeciae fil., initio regni sui impius et crudelis, *A. J.* X, 3, 1. A Babylonis, qui Judæam invadunt, in captivitatem abducitur; postea in regnum suum remittitur et optime rempublicam gerit, 3, 2.
Manasses, Jaddi frater, Sanaballetæ filiam ducit uxorem, *A. J.* XI, 7, 2. Id quod indigne fert populus, 8, 1. Templi in monte Garizin a Sanaball. extructi pontifex constituitur, 8, 4.
Manasses, pontifex, *A. J.* XII, 4, 1.
Manasses, initio belli Jud. Perææ præficitur, *B. J.* II, 20, 4.
Mandra, locus Palæst., *A. J.* X, 9, 5.
Manetho, genere Ægyptii, historiæ Ægyptiæ scriptor, *C. A.* I, 14. Laudatur, *C. A.* I, 14; 26—32; II, 2. *A. J.* I, 3, 9. De ejus fide, *C. A.* I, 31; 33.
Maniathe. V. *Malithæ*.
L. Manlius, *A. J.* XIII, 9, 2.
Manna, de cælo demittitur, *A. J.* III, 1, 6. Quid vox significet, *ibid.*
Mannæus, Lazari f., *B. J.* V, 13, 7.
Manoches, Samsonis pater, *A. J.* V, 8, 2.
Maon, regio Palæst., *A. J.* VI, 13, 2.
Mar, locus Arabiæ, *A. J.* III, 1, 1.
Maræothus, Jothami f., *A. J.* VIII, 1, 3.
Mararius, Levi f., *A. J.* II, 7, 4.

C. Marcellus, consul Rom., *A. J.* XIV, 10, 13.
Marcellus, procurator Judææ, *A. J.* XVIII, 4, 2.
Marcus, Alexandri Lysimachii, Alabarchæ, f., *A. J.* XIX, 5, 1.
Mardocheus, Judæorum dux, *A. J.* XI, 3, 10; 4, 8.
Mardocheus, unus ex Judæorum Babylone degentium primoribus, patruus Estheris, *A. J.* XI, 6, 2. Conjuratorem in Artaxerxem regem detegit, 6, 4. In odium incurrit Amanis, qui omnes Judæos perdere constituit, 6, 5. Estherem perducit ut Judæorum patrocinium suscipiat, 6, 7. Amanes cum honorare cogitur, 6, 10. Amane supplicio affecto, muneribus et honoribus cumulatur, 6, 12, et 13.
Maresa. V. *Marissa*.
Maria, femina nobilis, fame urgente filium suum comedit, *B. J.* VI, 3, 4.
Mariamne (Mariamne), Moysis soror, Ori (Uronis?) uxor, *A. J.* III, 2, 4; IV, 4, 6; cf. II, 9, 4.
Mariamne, Alexandri ex Alexandra filia, Herodi M. in matrimonium collocatur, *A. J.* XIV, 12, 1; 15, 14. *B. J.* I, 11, 5; 17, 8. Formæ venustate insignis, *A. J.* XV, 2, 5 sq. Secretum de Mariamne mandatum, quod Herodes dedit Josepho avunculo suo, 3, 4. Eius liberi, *ibid.* adulterii venit, 3, 9. Iterum in adulterii suspicionem vocata necatur, 7, 1 sqq. Eius indeoles, 7, 4.
Mariamne, Simonis pontificis filia, Herodis M. uxor, *A. J.* XV, 9, 3; XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Eius liberi, *ibid.* Ab Herode repudiatur, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 7.
Mariamne, Aristobuli filia ex Berenice, Herodis M. neptis, *B. J.* I, 28, 1.
Mariamne, Agrippæ M. filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4, *B. J.* II, 11, 6. Nubit Archelao Chelciæ fil., *A. J.* XIX, 9, 1; XX, 7, 1. Repudiato Archelao matrimonium init cum Demetrio Alexandrino, 7, 3.
Mariamne, Josephi filia ex Olympiade, Herodi Aristobuli filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
Mariamne, Archelai ethnarchæ uxor, ab eo repudiatur, *A. J.* XVII, 13, 4. *B. J.* II, 7, 4.
Mariamne, turris Hierosolymorum urbis, ab Herode exstructa, describitur, *B. J.* V, 4, 3. Cf. II, 17, 8. Post urbem expugnatam servatur, VII, 1, 1.
Marion, Tyriorum tyrannus Antigono regnum Judææ occupare molienti auxilio est, ab Herode vincitur, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2.
Marista, urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J.* VIII, 12, 1. Ab Hyrcano capitur, *A. J.* XIII, 9, 1. A Pompejo Judæis eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, XIV, 5, 3. A Parthis evertitur, XIV, 13, 9. *B. J.* I, 13, 9. Cf. *A. J.* VIII, 10, 1; XII, 8, 6; XIV, 1, 4. *B. J.* I, 7, 7.
Marmaridæ, pop. Africæ, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.
Marsuane, mensis anni secundus apud Judæos, *A. J.* I, 3, 3.
Marsus, Syriæ præfectus, succedit Petronio, *A. J.* XIX, 6, 4. Eius inimicitia cum Agrippa rege, 7, 1; 8, 1.
Marsyas Agrippæ M. libertus, *A. J.* XVIII, 6, 3.
Maruchus, Jaredis f., *A. J.* I, 2, 2.
Marullus Judææ procurator constituitur a Caio Caligula, *A. J.* XVIII, 6, 10.
Masada, castellum Judææ; ejus situs et munimenta describuntur, *B. J.* VII, 8, 3 sq. Cf. 13, 7; 12, 1. Castellum a Jonatha pontifice exstructum, ab Herode M. amplificatum et munitius redditum est, *B. J.* VII, 8, 3. A sicariis occupatur, *B. J.* IV, 7, 2. Iis se adjungit Simon Gioræ f., IV, 9, 3. Romani, reliqua Judæa jam subacta, Masadam obsident, *B. J.* VII, 8, 1; 8, 5 sqq. Sicarii ne

in Romanorum manus incident, Eleazari hortatu primo uxores et liberos, deinde se invicem interficiunt, 9, 1.
Masmas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Masnaemphthes, tiara sacerdotum, *A. J.* III, 7, 3.
Maspha, urbs Palæst., ab Asano condita, *A. J.* VIII, 12, 4.
Masphate (Masphace), urbs Palæst., *A. J.* V, 7, 9; VI, 2, 1; 4, 3; X, 9, 2 sqq.
Massabazanes, vestimentum sacerdotum, *A. J.* III, 7, 1.
Massagetæ, pop. Asiæ, Cyri contra eos expeditio, *A. J.* XI, 2, 1.
Massamas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Masses, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Mastheron angustiae, in Judæa, *A. J.* VI, 13, 4.
Matgenus, Tyriorum rex, *C. A.* I, 18.
Mathusalas, Marueli f., *A. J.* I, 2, 2.
Mathusalas, Anochi f., *A. J.* I, 3, 4.
Matthias, Joannis f., Maccabæorum pater, *A. J.* XII, 7, 1. Antiochi Epiph. mandata contemnit; in desertum se confert magnamque ubi Judæorum manum circa se colligit, 7, 2. Ante mortem filios ad legem defendendam adhortatur, 7, 3. Cf. *B. J.* I, 1, 3.
Matthias, Absalom f., *A. J.* XIII, 5, 7.
Matthias, Theophili f., pontifex constituitur ab Herode, *A. J.* XVII, 4, 2. Mox pontificatum amittit, 6, 4.
Matthias, Margalothi (Margali) fil., legum interpres præstantissimus, juventutem concitat in Herodem M., *A. J.* XVII, 6, 2. *B. J.* I, 33, 3. Vivus crematur, *A. J.* 6, 4. *B. J.* 33, 4.
Matthias, Anani f., pontifex creatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 4. Pontificatus ei abrogatur, 8, 2.
Matthias, Theophili fil., pontifex creatur ab Agrippa jun., *A. J.* XX, 9, 7.
Matthias, pontifex ab Hierosolymitis mittitur ad Simonem Gior. in urbem arcessendum, *B. J.* IV, 9, 11. A Simone postea necatur, V, 13, 1. Eius elogium, *ibid.* Cf. VI, 2, 2.
Matthias, Simonis Pselli f., Fl. Josephi atavus, *V. J.* 1.
Matthias, cognominatus Gibbosus, Matthiæ f., Fl. Josephi abavus, *V. J.* 1.
Matthias, Josephi f., Flavii Josephi pater, *V. J.* 1; 40. Eius elogium, 2. Hierosolymis a seditiosis in custodia tenetur, *B. J.* V, 13, 1.
Mauri, pop. Africæ, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.
Maxilla, locus Palæst., unde nomen habeat, *A. J.* V, 8, 9.
Mazaca, urbs Cappadociae, *A. J.* I, 6, 1.
Medaba, urbs Palæst., olim in Moabitarum ditione, *A. J.* XIII, 15, 4. Cf. XIII, 1, 2; 9, 1; XIV, 1, 4. *B. J.* I, 2, 6.
Medæi. V. *Medi*.
Medi, a Judæis Medæi vocati, nomen habent a Made, Japhethæ f., *A. J.* I, 6, 1. Cum Persis Babyloniorum imperium evertunt, X, 11, 4.
Media vastatur ab Alanis, *B. J.* VII, 7, 4. In Mediam superiorem Damasceeni a Theglaphalassare transferuntur, *A. J.* IX, 12, 13.
Meeir, tunica talaris pontificis maximi, *A. J.* III, 7, 4.
Megassarus, Judæus fortissimus, *B. J.* V, 11, 5.
Megasthenes, rerum Indicarum scriptor de Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 20.
Meirus, Belgæ f., sacerdos, in flammis templi incensi se præcipitat, *B. J.* VI, 5, 1.

- Melamboreas*, (Boreas niger) ventus vehementissimus, *B. J.* III, 9, 3.
- Melas* ab Archelao, rege Cappadociae, legatus mittitur ad Herodem M., *A. J.* XVI, 10, 6.
- Melcha*, Aramis filia, Nachoræ uxor, *A. J.* I, 6, 5.
- Melchisedecus*, Solymorum (Hierosolymorum) urbis rex, Abramum benigne excipit, *A. J.* I, 10, 2. Solyma condidit (?) ibique templum extruxit, *B. J.* VI, 10.
- Melchisus*, Sauli f., *A. J.* VI, 6, 6. In prælio cum Palæstinis commisso cadit, 14, 1.
- Melitene*, regio in confinio Armeniæ et Cappadociae sita, *B. J.* VII, 1, 3.
- Melus insula*; Judæi Melii a Pseudalexandro decipiuntur, *A. J.* XVII, 12. *B. J.* II, 7.
- Memmius Regulus* a Caligula iubetur Jovem Olympium Romam transferre, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Memnon*, Orestidæ f., sacerdos Halicarn., *A. J.* XIV, 10, 23.
- Memnonis monumentum* in Phœnicia ad Belum fluv. situm, *B. J.* II, 10, 2.
- Memphibostus*, Jonathæ f., magno in honore habetur apud Davidem, *A. J.* VII, 5, 5. Cf. 9, 3; 11, 3; 12, 1.
- Memphis*, urbs Ægypti, *A. J.* XII, 4, 3; 5, 3. *B. J.* IV, 9, 7; VII, 10, 3. *C. A. I.* 14.
- Menander* Ephesus Græcorum et barbarorum res gestas scripsit, *C. A. I.* 18. Quid tradat de Tyrionum regibus, *ibid.* Cf. *A. J.* VIII, 5, 3; 13, 2; IX, 14, 2.
- Mende*, urbs Palæst., X, 5, 1.
- Mendestus nomos*, in Ægypto, *B. J.* IV, 11, 5.
- Menedemus*, philosophus, de Dei providentia, *A. J.* XII, 2, 12.
- Menenia*, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.
- Menelaus*. V. *Onias*.
- Menophilus*, prytanis Ephesiorum, *A. J.* XIV, 10, 25.
- Mensa sacra* tabernaculi describitur, *A. J.* III, 6, 6.
- Mephramuthosis*, rex Ægypti, *C. A. I.* 15.
- Mephres*, rex Ægypti, *C. A. I.* 15.
- Merbalus*, Tyrionum rex, *C. A. I.* 21.
- Meroba*, Sauli filia, *A. J.* VI, 6, 6.
- Meroe*, metropolis Æthiopiæ, ita denominata est a sorore Cambysis; prius Saba vocata erat, *A. J.* II, 10, 2.
- Meroth*, vicus Galil., munitur, *B. J.* II, 20, 6; III, 3, 1. *V. J.* 37.
- Mesanaei* originem trahunt a Mesa, *A. J.* I, 6, 4.
- Mesas*, Arami f., Mesanaeorum princeps, *A. J.* I, 6, 4.
- Mesopotamia*, regio Asiæ, *A. J.* I, 7, 1. VII, 6, 1; XIII, 5, 10. Judæi Mesopotamii Nisibin potissimum urbem habitant; magna eorum editur cædes, *A. J.* XVIII, 9, 1 sqq.
- Messala* Herodis causam defendit in senatu Romano, *A. J.* XIV, 14, 4. *B. J.* I, 14, 4.
- Messalina*, Claudii Cæsaris uxor, ab eo interficitur, *A. J.* XX, 8, 1.
- Messenis*, Amenophis Ægypti regis f., *C. A. I.* 32.
- Mestrai* (Ægyptii) et *Mestre* (Ægyptus) nomen habent a Mestramo, *A. J.* I, 6, 2.
- Mestramus*, Chamæ f., Mestraeorum (Ægyptiorum) princeps, *A. J.* I, 6, 2. Ejus octo filii quasnam terras occupaverint, *ibid.*
- Q. Metellus Creticus*, consul, *A. J.* XIV, 1, 2. Cum Lollio Damascus capit, *A. J.* XIV, 2, 5. *B. J.* I, 6, 2.
- Metilius*, præsidii Romani in urbe Hierosol. præfectus seditionis se dedit, *B. J.* II, 17, 10.
- Mia*, vicus Perææ, *A. J.* XX, 1, 1.
- Micha*, Memphibosthi fil., *A. J.* VII, 5, 5.
- Michæas*, vates, Achabo regi prædicit eum ab hoste inter-
- fectum iri, *A. J.* VIII, 14, 5. Ejus vaticinium eventu confirmatur, 15, 6.
- Michala*, Sauli filia, Davidis amore capitur, *A. J.* VI, 10, 2. Davidi nuptum datur, 10, 3. Mariti saluti consulit, 11, 4. Postea Pheltiæ a Saulo locatur, 13, 8. Abeneri opera Davidi restituitur, VII, 1, 4. Ejus liberi, 4, 3.
- Milesii*; P. Servilii proconsulis ad eos rescriptum de Judæis, *A. J.* XIV, 10, 21.
- Milesius*, ab Antiocho Dionysio Damasci præfectus constitutus urbem tradit Philippo, *A. J.* XIII, 15, 1.
- Minæus*, rex Ægypti, *A. J.* VIII, 6, 2.
- Minos* leges suas oraculo Delphico attribuit, *C. A. I.* II, 16.
- Minucianus* (Annius), conspirationis in Caligulam socius, *A. J.* XIX, 1, 3 sqq.; 4, 3.
- Minucianus* (Marcus), Caligulæ sororis maritus, post Caligulæ mortem rerum potiundi cupidus, *A. J.* XIX, 4, 3.
- Minyas*, locus Armeniæ, *A. J.* I, 3, 6.
- Misaches*. V. *Misæthus*.
- Misæus* (a Babylonis Misaches appellatus), Judæus genere regio ortus, Babylonem abductus liberaliter a Nabuchodonosoro educatur, *A. J.* X, 10, 1. Cum duobus cognatis in flammis conjicitur quod Nabuchodonosori simulacrum adorare recusant: illæsi per flammam ambulant, 10, 5. *M. 16.*
- Misan*, Moabitarum rex, Joramo tributum pendere recusans, ab Israelitis et Judæis bello petitur et vincitur, *A. J.* IX, 3, 1.
- Misenum et Puteoli*, oppida Campaniæ maritima a Caligula ponte juncta, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Mithradates Sinaces*, Parthorum dux, Philippi Syriæ regis socius, Demetrium Eucærum in captivitatem abducit, *A. J.* XIII, 14, 3.
- Mithradates*, rex Ponti, a Pharnace filio interficitur, *A. J.* XIV, 3, 4.
- Mithradates*, Parthus, ad Gabinium confugit, clam ab eo dimittitur, *A. J.* XIV, 6, 4. *B. J.* I, 8, 7.
- Mithridates Pergamenus* Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* XIV, 8, 1 sq. *B. J.* I, 9, 3 sq.
- Mithradates*, Parthus nobilis, Artabani gener, bellum gerit cum Anilæo, *A. J.* XVIII, 9, 6 sqq.
- Mitylene*, urbs Lesbi insul., *A. J.* XVI, 2, 2.
- Mnaseas*, historicus laudatur, *A. J.* I, 3, 6. *C. A. I.* 23.
- Moabus*, Loti f., Moabitarum princeps, *A. J.* I, 11, 5.
- Moabitæ*, pop. Arabiæ, originem trahunt a Moabo, *A. J.* I, 11, 5. Judæos sibi subjiciunt; sed mox profligantur ab Ehude, *A. J.* V, 4. A Davide devicti annum tributum pendere coguntur, VII, 5, 1. Moabitæ cum Ammanitis et magno Arabum exercitu Cæsari bello petunt, sed ipsi se invicem occidunt, *A. J.* IX, 1, 2 sqq. Israelitis tributum pendere recusantes, a Joramo, Josaphato et Idumæorum rege debellantur, 3, 1 sqq.
- Moabilis*, Moabitarum terra, *A. J.* IV, 5, 1. *V. J.* 9, 1. *B. J.* IV, 8, 2.
- Mochus*, historicus testatur veterum longævitatē, *A. J.* I, 3, 9.
- Modium* (Modein, Modim), vicus Judææ, *A. J.* XII, 6, 1; 11, 2; XIII, 6, 5. *B. J.* I, 1, 3.
- Modius* (Æquiculus) Agrippæ jun. regis procurator, *V. J.* 11. Gamalum obsidet, 24; 36.
- Mæsia*, *B. J.* IV, 10, 6; 11, 3; VII, 4, 3.
- Molo*. V. *Apollonius*.
- Momphis*, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.

- Monobazus Bazæus*, Adiabenorum rex Helenam sororem ducit uxorem, ex qua Izaten suscipit, *A. J. XX*, 2, 1. Moritur, 2, 2.
- Monobazus*, Monobazi regis f. ex Helena, *A. J. XX*, 2, 1. Post patris obitum regnum administrat usque ad fratris adventum, 2, 2. Religionem Judaicam amplectitur, 4, 1. Post Iazis fratris mortem, ipse regnum suscipit, 4, 3.
- Monobazus*, Monobazi jun. regis propinquus, *B. J. II*, 19, 2.
- Monobazi regia*, in Hierosol. urbe, *B. J. V*, 6, 1.
- Mopsuestia*, urbs Ciliciæ, *A. J. XIII*, 13, 4. Mopsuestenses Seleucum Epiphanem concremant, *ibid.*
- Moritur monis*, in Judæa, *A. J. I*, 13, 1.
- Mosoche* (*Cappadocæ*) originem trahunt a Mosoche, *A. J. I*, 6, 1.
- Mosaches*, Japhethæ f., Mosochenorum (Cappadocum) principes, *A. J. I*, 6, 1.
- Mosaicæ leges*. *V. Moyses.*
- Mosollamus*, sagittarius celeberrimus, *C. A. I*, 22.
- Moyses*, Amaram ex Joachebeda f., divinum de eo vaticinium, *A. J. II*, 9, 3. In Nilo exponitur, 9, 4. A Thermuti regis filia reperitur et servatur; matri nutriendus datur, 9, 5. Puer venustate et ingenio præcellens, 9, 6. A Thermuti adoptatur, 9, 7. Rem præclare gerit contra Æthiopes; Tharbin, Æthiopum regis filiam, uxorem ducit, 10. Insidias quæ ipsi struantur evitaturus in Arabiam se confert, 11, 1. Ragueli filiam in matrimonium accipit, 11, 2. A Deo jubetur Judæos servitute liberare, 12. In Ægyptum reversus Dei mandatum regi declarat et miraculis elendis confirmat, 13. Rege Moysen deridente, Ægyptus magnis calamitatibus affligitur, 14. Judæi veniam impetrant in patriam redeundi, mare Rubrum duce Moysse transgrediuntur; Ægyptii, qui eos persequuntur fluctibus delentur, 15 sq. Ad Sinam montem iter convertit Moyses; Judæos ciborum inopia laborantes consolatur; aquam amaram potabilem reddit aliaque miracula edit, III, 1, 1 sq. Amalecitas prælio devincit; tertio mense postquam ex Ægypto discessit ad Sinam montem pervenit, 3, 1 sqq. Populum in cohortes distribuit, 4. Cum Deo in monte colloquitur; leges ab eo acceptas promulgat, tabernaculum conficiendum curat, 5. In Aaronem fratrem sacerdotium confert, 8, 3. Tabernaculum lustrat primumque in eo sacrificium facit, 8, 5 sqq. Leges fert de sacrificiis, de festis deque aliis rebus, 9—13. Judæis de Chananæa occupanda desperantibus ex oraculo renuntiat, quadraginta annos eos in deserto permansuros esse, 14 sq. Plures ex Judæorum proceribus seditionem movent contra Moysen; a Deo exstinguuntur, IV, 2 sqq. Moyses Amorrhæos devincit, 5. Judæos ad leges violandas proclives ad sanitatem reducit, 6. Jesum designat successorem, 7, 2. Gadis et Rubeli tribubus dimidiæque Manassitidi Amoritin assignat, 7, 3. Tradit Judæis librum qui leges continet, 8, 3. Chananæorum gentem jubet extingui multisque præceptis populi salutem consulit, 8, 44—48. Nube in cœlum auferitur, 48. Vixit annos centum et viginti, 49. Virtutibus et ingenio omnes mortales superavit, *ibid.* Legumlatorum antiquissimus, *C. A. II*, 15. Magna ejus de Judæis merita, II, 16. Scripsit primos quinque libros Scripturæ sacræ, *C. A. I*, 8. Quenam Manetho, Chæremon et Apion de eo tradant, *C. A. I*, 26; 31; 32; II, 2.
- Mosaicæ leges*, De sacrificiis, *A. J. III*, 9; de festis, III, 10; IV, 8, 7; de purificatione, III, 11; de incestu, de sacerdotum connubio et de jobelo, 12, de iis qui Deo maledicant, IV, 8, 7; de frugum decuma pro sacrificiis solvenda, 8, 8; de scortis, 8, 9; de diis alienis, 8, 10; de vestimentis, 11, de legibus recitandis, 12; de gratiarum actione, 13; de magistratibus et iudicibus, 14; de testibus, 15; de piaculis pro cæsis instituendis, 8, 16, de regum potestate, 17; de agrorum terminis, 18; de arborum frugibus, 19; de terræ seminatione et aratione, 20; de spicis pauperibus concedendis, de viatoribus, 21; de decuma tertia viduis et orphanis concedenda; de frugum primitiis sacerdotibus dandis, 22; de connubio, 23; de liberis qui parentibus non obediant, 24; de fenore, 25; de pignoribus, 26; de furtis, 27; de servis, 28; de rebus in via repertis, 29; de percussoribus, 33; de pharmacis, de talione, 35; de bubus pefulcis, 36; de puteis, 37; de depositis, 38; de liberis quorum parentes crimina commiserint, 39; de spardonibus, 40; de bello, 41 sqq. Cf. *C. A. II*, 17—31.
- Muchæus*, Persa, *A. J. XI*, 6, 1.
- Mucianus*, Syriæ præfectus, *B. J. IV*, 1, 5. Vespasianum hortatur ut imperium suscipiat, 10, 5; 10, 6. A Vespasiano cum exercitu mittitur contra Vitellium, 11, 1. Cf. *A. J. XII*, 3, 1.
- Muliebres turres*, in Hierosol. urbe, *B. J. V*, 2, 2.
- Mundus*, (Decius) Paulinam Saturnini uxorem in Isidis templo stuprat; a Tiberio in exsilium pellitur, *A. J. XVIII*, 3, 4.
- Murcus* (Marcus?), Syriæ prætor post Sextum Cæsarem; cum Cassio facit post J. Cæsaris interitum, *A. J. XIV*, 11, 1 sqq. *B. J. I*, 10, 10; 11, 1 sqq.
- Musca*, Accaronensis dea, *A. J. IX*, 2, 1.
- Mygdonia*. *V. Antiochia.*
- Myrrha*, filia Cinyræ, *A. J. XIX*, 1, 13.
- Mytgonus*, Tyrionum iudex, *A. C. I*, 21.

N.

- Naamas*, Lamechi filia, *A. J. I*, 2, 2.
- Naamis*, Elimelechii uxor, cum marito in terram Moabiticam migrat; post mariti filiorumque mortem una cum Rutha nuru in Judæam redit, *A. J. V*, 9, 1. A Boazo hospitio excipitur; filiam Boazo nuptum dat, 9, 2 sqq.
- Naases*, rex Ammanitarum; ejus expeditio in Judæos, *A. J. VI*, 5; 1 sqq., A Saulo vincitur, 3. Cum Davide ei amicitia intercedit, VII, 6, 1.
- Naba*, urbs Palæst., sacerdotum sedes, a Saulo funditus evertitur, *A. J. VI*, 12, 1; 13, 6 et 7.
- Nabadus*, Aaronis f., victimas in aram afferens flammis comburitur, *A. J. III*, 8, 1, 8, 7.
- Nabæoth*, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.
- Nabatus*, Ziphenus ex urbe Emma, Davidi injuriam infert. Davides eam ulcisci moliens ab Abigæa Nabali uxore placatur, *A. J. VI*, 13, 6 et 7. Ejus mors, 8.
- Naballo*, urbs Arab., *A. J. XIV*, 1, 4.
- Nabatæi*, pop. Arab., *A. J. XII*, 8, 3; XIII, 1, 2; 5, 10, XIV, 2, 3; 3, 4.
- Nabatena*, regio inde ab Euphrate usque ad mare Rubrum pertinens, ab Ismaeli filiis occupatur, *A. J. I*, 12, 4.
- Nabla*, instrumentum musicum a Davide inventum, *A. J. VII*, 12, 3; VIII, 3, 8.
- Naboandelus*, rex Babylonie, *A. J. X*, 11, 2. Cf. *Ballasarus*.
- Nabonidus*, Babyloniorum rex, a Cyro victus et regno depulsus est, *C. A. I*, 20.
- Nabopalassar*, Chaldæorum rex, regnavit annos undetriginta, *C. A. I*, 19.
- Nabosaris*, Babyloniorum dux, *A. J. X*, 8, 2.
- Nabuchodonosorus*, rex Babyloniorum, Nechaonem, regem Ægypti, prælio vincit, Joacimo, regi Judææ, tributum imperat, *A. J. X*, 6, 1. Hierosolyma capit multosque populi primores captivos abducit, 6, 3. Joachinum, mox

- vero Sedeciam Judæorum constituit regem, 6, 3; 7, 1. Ægyptios prælio vincit atque Syria expellit, 7, 3. Quum Judæi ad Ægyptios defecissent, Hierosolyma solo æquat, Magnamque Judæorum multitudinem cum rege eorum Sedecia in captivitatem abducit, 8. Coelesyriam occupat, Ammanitis et Moabitibus bellum infert, Ægyptios debellat, Judæos qui in Ægyptum migraverant, Babylonem abducit, 9, 7. Judæorum pueros nobiliores liberaliter institui jubet, 10, 1. Danielus ei somnia explicat, 10, 4 et 6. Statuam auream adorari jubet, 10, 5. Potestate regia deposita in solitudine vitam degit; post septennium regnum recipit, 10, 6. Moritur post regnum annorum quadraginta trium, 11, 1. Quænam Berosus, Megasthenes alique historici de eo referant, *ibid.* Cf. C. A. I, 19 sq.
- Nabuthus*, Jezabelæ, Achabi uxoris, insidiis interimitur, A. J. VIII, 13, 8.
- Nabuzardan*, Babyloniorum dux, A. J. X, 8, 5; 9, 1 et 2.
- Nacebus*, Arabum dux, in prælio cum Herode M. commisso cadit, A. J. XVI, 9, 2.
- Nachores*, Serugi f., A. J. I, 6, 4.
- Nachores*, Tharri f., Abrami frater, A. J. I, 6, 5; 16, 1.
- Nadab*, Hieroboami fil., patri succedit; post regnum duorum annorum Basanis insidiis interit, A. J. VIII, 11, 4.
- Næmanes* (*Naamanes*), Benjaminis f., A. J. II, 7, 4.
- Nais*, vicus Judææ, B. J. IV, 9, 4 sq.
- Naphæus*, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
- Nahum*, vates; ejus vaticinium de Assyriis, A. J. IX, 11, 3.
- Narbata*, regio Palæst., 60 stadiis a Cæsarea distans, B. J. II, 14, 5. Narbatena toparchia, II, 18, 10.
- Nasamones*, pop. Africæ, a Romanis subjugati, B. J. II, 16, 4.
- Nathan*, Davidis fil., A. J. VII, 3, 3.
- Nathanael*, Davidis frater, A. J. VI, 8, 1.
- Nathanas*, vates, a Davide consultus de templo extruendo, A. J. VII, 4, 4. Davidem reprehendit quod Beersaben ad adulterium pellexerit, 7, 3. Davidi nuntiat, Adoniam regnum affectare, 14, 5.
- Nazaræi*, (*Naziræi*), appellantur qui voto concepto Deo se consacrant, comam nutrites et vino abstinentes, A. J. IV, 4, 4; cf. XIX, 6, 1.
- Neapolis*, (*Sicima*) urbs Samariæ, ab indigenis vocatur Mahortha, B. J. IV, 8, 1.
- Neapolitanus*, centurio Rom., a Cestio Syriæ præside mittitur ad Judæorum animos explorandos, B. J. II, 16, 4. Cf. V. J. 24.
- Neara*, vicus Palæst., A. J. XVII, 13, 1.
- Nearda*, urbs Babylonis, A. J. XVIII, 9, 1; 9, 9.
- Nebrodes*, Chamæ nepos, vir audax, homines a Dei timore abducere studet, A. J. I, 4, 2. Ejus consilio turris Babylonis extruitur, 4, 3.
- Nechao*, rex Ægypti, expeditionem facit in Asiam per Judææ fines, A. J. X, 5, 1. Eliacimum Judæorum constituit regem, Joachazum secum abducit captivum, 5, 2. Omnis Syria in ejus ditione est; a Nabuchodonosoro vincitur, 6, 1.
- Necropolis*, pars Alexandriae urbis Ægypti, C. A. II, 4.
- Nedemus*, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Neemias*, Xerxis regis pincerna, ab eo veniam impetrat Hierosolymorum mœnia restaurandi, A. J. XI, 5, 6. Ejus industria mœnia reficiuntur, 5, 8. Ejus elogium, *ibid.*
- Nemessus*, pater Jehu, A. J. IX, 6, 1.
- Nephanus*, vir magnæ fortitudinis, A. J. VII, 12, 2.
- Nephthalis*, Jacobi ex Balla f., A. J. I, 19, 8. Ejus filii quatuor, II, 7, 4. Nephthalis tribui quænam Palæstinæ pars ei obtigerit, A. J. V, 1, 22.
- Nergelæarus*, rex Babylonis, A. J. X, 8, 2.
- Nerias*, Uriæ f., pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.
- Neriglissorus*, rex Babylonis, C. A. I, 20.
- Nero* (*Domitius*), Domitii Aenobarbi fil. ex Agrippina, Claudii fil. adoptivus, declaratur imperator, A. J. XX, 8, 2. B. J. II, 12, 8. Ejus facinora crudelissima, *ibid.* Qui Neronis historiam conscripserunt, multa mentiti sunt, B. J. 8, 3. Agrippæ juniore Galilææ et Perææ partem tribuit, A. J. 8, 4. B. J. 13, 2. Judæis Cæsarensibus civitatem adimit, A. J. 8, 9. Judæi Agrippam regem apud eum accusant, A. J. 8, 11. Vespasianum in Judæam mittit, B. J. III, 1, 1 sq. Semet ipsum interficit, B. J. IV, 9, 2.
- Neronias*, hoc nomine ab Agrippa jun. appellata est Cæsarea Philippi, urbs Palæst., A. J. XX, 9, 4.
- Nerus*, Sauli patruus, A. J. VI, 6, 6.
- Nerus*, pater Baruchi, A. J. X, 9, 1.
- Netiras*, Gallæus fortitudine excellens, B. J. III, 7, 21.
- Nicanor*, Antiochi Epiph. procurator, A. J. XII, 5, 5. Contra Judam Maccab. missus vincitur, 7, 3.
- Nicanor*, Ptolemæi Philad. procurator, A. J. XII, 2, 11.
- Nicanor*, Demetrii regis amicus, ab eo contra Judam mittitur, A. J. XII, 10, 4. Judam vincit, postea vero ab eo vincitur et occiditur, 10, 4 et 5.
- Nicanor*, tribun. milit. Rom., Flavii Josephi amicus, B. J. III, 8, 2 sqq.
- Nicanor*, Titii amicus, vulneratur, B. J. V, 6, 2.
- Nicaso*, Sanaballæ filia, Manassæ uxor, A. J. XI, 7, 2; 8, 2.
- Nicaulis*, Ægypti regina, A. J. VIII, 6, 2. Ad Solomonem venit, 6, 5.
- Nicolaus Damascenus*, historicus Herodis M. temporibus floruit hujusque amicus erat, A. J. XVI, 7, 1. Judæorum causam, qui in Ionia habitant, coram Agrippa defendit, A. J. XVI, 2, 3 sq. Coram Augusto Herodem criminibus ei objectis purgat, XVI, 10, 8. Herodi dicit quid Romæ sentiant de ejus filiis, 11, 3. Ejus oratio contra Antipatrum Herodis filium, A. J. XVII, 5, 4 sq. B. J. I, 32, 3. Herodis M. convictor quodidanus, A. J. 5, 4. Arche-laum Herodis M. filium apud Augustum contra Antipatrum defendit, A. J. XVII, 9, 6. B. J. II, 2, 6 sq. Archelaum iterum defendit contra Judæorum legatos, A. J. 11, 3. B. J. 6, 2. In narrandis Herodis rebus gestis huic gratificari studet, facinora manifesto injusta aut faciens aut excusans, egregie verò facta nimium extol-lens, XVI, 7, 1. Laudatur, de Judæorum templo, C. A. II, 7. De diluvio, I, 3, 6. De veterum longævitate, 3, 9. De Abramo, 7, 2. De Adado rege Damasci, VII, 5, 2. De Marco Agrippa, XII, 3, 2. De Antiochi Soteris expeditione contra Parthos, XIII, 8, 4. De Ptolemæi La-thyri in Judæos crudelitate, A. J. XIII, 12, 6. De Antipa-tro Idumæo, XIV, 1, 2. De rebus a Pompejo gestis, 4, 3. De Gabinii expeditionibus contra Judæos, 6, 4. Non memorat, Herodem M. Davidis sepulcrum spoliassæ, A. J. XVI, 7, 1.
- Nicon*, Romanorum quædam helepolis, a Judæis ita vocata, B. J. V, 7, 2.
- Nicopolis*, urbs Epiri, Herodis M. in Nicopolitanos libera-litas, A. J. XVI, 5, 3. B. J. I, 21, 11.
- Nicopolis*, urbs Ægypti, B. J. IV, 11, 5.
- Niger*, Peraïta, in prælio apud Bethoron fortitudine eminet, B. J. II, 19, 2. Idumææ præfectus, 20, 4. Judæorum in expeditione contra Ascalonitas dux, B. J. III, 2, 1 sqq. A zelotis interficitur, IV, 6, 1.
- Niglissarus*, rex Babylonis, A. J. X, 11, 2.

Nilus, fluv. Ægypti, a Judæis appellatur Geon, *A. J. I*, 1, 3. Sabam urbem circumfluit, *II*, 10, 1. Navigatur usque ad Elephantinen urbem, *B. J. IV*, 10, 5. Cf. *III*, 10, 8.

Ninive, urbs Assyriæ, *A. J. IX*, 10, 2.

Ninus, rex Assyriæ, *A. J. IX*, 10, 2.

Ninus, urbs Assyriæ ab Assura condita, *A. J. I*, 6, 4.

Niphates, mons Armeniæ, *A. J. XVIII*, 2, 4.

Nisan, mensis primus apud Judæos, *A. J. I*, 3, 5; *II*, 14, 16; *XI*, 4, 8.

Nisibis, urbs Mesopotamiæ munitissima, *A. J. XVIII*, 9, 1. Judæorum eam regionem incolentium in hac urbe ærarium, *ibid.* Cf. 9, 9. Regio circa Nisibin ab Artabano Parthorum rege datur Izati Adiabænorum regi, *XX*, 3, 2. A Macedonibus urbs appellata est Antiochia Mygdonia, *ibid.*

Noarus, (Varus), Agrippæ jun. regis procurator, rebus novis studet; in Judæos sævit, *V. J. II*, 18, 6.

Noema, Lamechi filia, *A. J. I*, 2, 2.

Noeus, Lamechi f., diluvio a Deo in terram immisso solus cum matre, filiis eorumque conjugibus servatur, 3, 1 sq. Ejus arca describitur, 3, 2. In monte Armeniæ ex arca egreditur, 3, 5. Vivit annos nongentos et quinquaginta, 3, 9. — Noei filii de montibus in planitiem, quæ Sennaar vocatur, descendunt, 4, 1. — Chamæ posteros Noeus execratus est, *I*, 5, 3. Noei posterii per totum orbem terrarum dispersi, *I*, 4, 4. —

C. Norbani Flacci rescriptum pro Judæis ad Sardianos, *A. J. XVI*, 6, 6. Cæsaris Octav. ad eum de Judæis literæ, 6, 3.

Norbanus, Romanus nobilitate clarus, a Caji Cæsaris satellitibus occiditur, *A. J. XIX*, 1, 15.

Nosta, mater Joachimi regis, *A. J. X*, 6, 3.

Numenius, a Jonatha Maccab. Romam mittitur legatus, *A. J. XIII*, 5, 8. Cf. *XIV*, 8, 5.

Numidæ, pop. Africæ, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4.

Nymphidius, Neronis libertus, homo nequissimus, *B. J. IV*, 9, 1.

O.

Oasis, urbs Ægypti, *C. A. II*, 3.

Obedamus, sacerdos, in cujus ædibus Davides arcam deposuit, antequam eam Hierosolyma deportaret, *A. J. VII*, 4, 2.

Obedas, Arabum rex, Alexandrum Jannæum prælio devincit, *A. J. XIII*, 13, 5. Cf. *B. J. I*, 4, 4.

Obedas, vates, *A. J. IX*, 12, 2.

Obedes, Boazi ex Rutha filius, quid nomen significet, *A. J. V*, 9, 4. Procreat Jessæum, cujus filius est Davides, *ibid.*

Obedias, vatium amicus ac defensor, *A. J. VIII*, 13, 4.

Obimes, Hieroboami fil., *A. J. VIII*, 11, 1.

Obodas, rex Arabiæ, homo segnis et tardus, *A. J. XVI*, 7, 6; 9, 4. *B. J. I*, 24, 6.

Ochozias, Achabi Israelitarum regis f., patri succedit, *A. J. VIII*, 15, 6. Ægrotus deam Accaronensem consultit; vir improbus, *IX*, 2, 1. Moritur, 2, 2.

Ochozias, Jorami Judæorum regis f., post patris mortem regnum suscipit, *A. J. IX*, 5, 3. A Jehu interficitur postquam unum tantum annum regnavit, 6, 3.

Octavia, Claudii Cæsaris ex Messalina fil., Neroni nuptum datur, *A. J. XX*, 8, 1. A Nerone interficitur, 8, 2.

Octaviæ porticus in Roma urbe, *B. J. VII*, 5, 4.

Odeas, Nerie f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.

Odolla, urbs Judææ, *A. J. VIII*, 10, 1.

Oeus, Madianitarum rex, *A. J. IV*, 7, 1.

Oges, Galadenæ et Gaulanitidis rex, a Judæis devincitur, *A. J. IV*, 5, 3. Ejus cubile describitur, *ibid.*

Ogyges, quercetum non procul a Chebrone situm, *A. J. I*, 10, 4.

Olda vates, uxor Sallumi, *A. J. X*, 4, 2.

Olivarum mons, e regione Hierosolymorum situs, *A. J. XX*, 8. *B. J.*, 6. *II*, 13, 5; *V*, 2, 3; *VI*, 2, 8.

Olsa (*Orsa*), Elani regis procurator, *A. J. VIII*, 12, 4.

Olympias, Herodis M. filia ex Malthace Samaritana, Josephi uxor, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4.

Olympici ludi, splendide instaurati ab Herode M., *A. J. XVI*, 5, 3; *XVIII*, 5, 4. *B. J. I*, 21, 12.

Olympus, Herodis M. amicus, cum literis ab eo mittitur ad Augustum, *A. J. XVI*, 10, 9. *B. J. I*, 27, 1.

Omanus, Elipharzæ f., *A. J. II*, 1, 2.

Onias, Jaddi fil., pontifex, *A. J. XI*, 8, 7; *XII*, 2, 2.

Onias, Simonis Justi fil., pontifex, *A. J. XI*, 8, 7; *XII*, 2, 4.

Onias, Simonis Justi fil., pontifex, *A. J. XII*, 4, 1. Ptolemæo Euergetæ tributum solvere recusat, *ibid.* A Josepho Tobia filio apud Ptolemæum accusatur, 4, 2 sqq. Moritur, 4, 10.

Onias, Simonis fil., pontifex, *A. J. XII*, 4, 10. Arci Lacedæmonii ad eum literæ, *ibid.*

Onias, Simonis filius natu minimus, qui et *Menelaus* appellatur, pontifex constituitur ab Antiocho Epiph., *XII*, 5, 1. Lis oritur inter Oniam ejusque fratrem Jesum; populus in duas partes dividitur; Onias ad Antiochum confugit, *ibid.* Interficitur ab Antiocho Eupat., 9, 7. Cf. *B. J. I*, 1, 1.

Onias, Oniæ fil., infans a patre relinquitur, *A. J. XII*, 5, 1. Quum Onias patrum ab Antiocho Eupat. interfectus in ejusque locum Alcimus pontifex creatus esset, ad Ptolemæum Philomet., Ægypti regem, confugit; templum Hierosolymitano simile in Ægypto exstruit, 9, 7. Ejus hac de re literæ ad Ptolemæum; Ptolemæi responsum, *XIII*, 3, 1 sqq. Ejus filii, 10, 4. Cf. *B. J. I*, 1, 1; *VII*, 9, 2 sq. *A. J. XX*, 11.

Onias, vir justus et pius, a Hierosolymitis lapidibus obruitur, *A. J. XIV*, 2, 1.

Onias, Judæus, Ægyptiorum dux, *C. A. II*, 5.

Oniæ terra, in Ægypto, *A. J. XIV*, 8, 1. *B. J. I*, 9, 4.

Ophellius, Phasaeli amicus, *A. J. XIV*, 13, 5. *B. J. I*, 13, 5.

Ophires, Juctæ filius, *A. J. I*, 5, 4.

Ophla, locus Hierosol. urbis, *B. J. II*, 17, 9; *V*, 4, 2; 6, 1; *VI*, 6, 3.

Ophnis, (*Hophnis*) Eli pontif. filius, homo nequissimus *A. J. V*, 10, 1. In prælio cum Palæstinis commisso cadit, 11, 2.

Orebus, Madianitarum rex a Gedeone victus, *A. J. V*, 6, 5.

Orestarum gens, *A. J. XI*, 8, 1.

Orodes, Phraatis IV Parthorum regis e Thermusa fil., post fratris obitum regnum obtinet; mox vero a Parthorum primoribus interimitur, *A. J. XVIII*, 2, 4.

Orodes, Artabani III, regis Parthorum fil., regnum Armeniæ obtinet, *A. J. XVIII*, 2, 4.

Oronna, Jebuseus, Davidis amicus, *A. J. VII*, 3, 3; 13, 9.

Orononæ, urbs Arab. in Moabiturum finibus, *A. J. XIII*, 15, 4; *XIV*, 1, 4.

Orpha, mulier Moabitica, Chellioni nubit, *A. J. V*, 9, 1.

Orsanes, Parthus nobilis, ad Gabinium confugit, *A. J. XIV*, 6, 4. *B. J. I*, 8, 7.

Orus, rex Ægypti, *C. A. I*, 15; 26; 28.

Orus, Mariammæ Moysis sororis maritus, *A. J. III*, 2, 4.

Oryba, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.
Osarsiphus, pontifex Heliopolitanus: quid Manetho de eo tradat; *C. A.* I, 26.
Oseas, occiso Phacea Israelitarum rege, regnum usurpat; Salmanasari tributum pendit, *A. J.* IX, 13, 1. Societatem init cum Soa rege Ægypti contra Salmanasarē; hic vero Samariam expugnat, Oseam in captivitatem adducit, Israelitarum regnum extinguit, eosque in Mediam et Persidem transfert, 14, 1.
Ostracine, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 11, 5.
Otho, imperator bellum gerit adversus Vitellium; se ipsum interficit, *B. J.* IV, 9, 2; 9, 9.
Ozas, pontifex, mortis supplicium luit, quod manus arcæ admovit, *A. J.* VII, 4, 2.
Ozias, Judæorum rex, Amasæ fil. *A. J.* IX, 9, 3. Natura bonus ac magnanimus, sollers atque industrius; Palæstinis Gittam et Jamniam eripit, Arabes aggreditur, Ammanitis tributum imperat, omnemque terram usque ad Ægypti fines in suam potestatem redigit; rempublicam optime regit, 10, 3. Rebus secundis elatus sacerdotum munera sibi arrogat, quare lepra correptus, exul extra urbem misere moritur, 10, 4. Regnum tenuit annos quinquaginta duos, *ibid.*
Ozis, Bocci filius, post patris mortem pontificatum obtinuit, *A. J.* V, 11, 5.

P.

Pacis templum, a Vespasiano Romæ exstructum, *B. J.* VII, 5, 7.
Pacorus, Aradis Parthorum regis f. Syriam occupat; ab Antigono regnum Judææ affectante accitus Hierosolyma adit, Hyrcanum et Phasaelum in vincula conjici jubet, Herode fuga elapso urbem diripit et Antigonom declarat regem, *A. J.* XIV, 13. *B. J.* I, 13. In prælio cum Romanis commissio occumbit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6.
Pacorus, Artabani Parthorum regis fil., a Vologese fratre Mediam accipit, *A. J.* XX, 3, 4. Ab Alanis bello petitur, *B. J.* VII, 7, 4.
Palæstina, a Græcis ita vocatur, Philistæorum terra, *A. J.* I, 6, 2; et omnis Judæorum terra, *C. A.* I, 22.
Palæstini sive *Philistæi* nomen habent a Philisto, Me-straini filio, *A. J.* I, 6, 2. Ægyptiis finitimi, II, 15, 2. Præcipuæ eorum urbes: Gitta, Accaron, Ascalon, Gaza et Azotus, VI, 1, 2; 13, 10. Palæstini a Chananæis in exilium vocantur contra Judæos ex Ægypto redeuntes, V, 1, 18. A Judæis fugantur, *ibid.* Judæos prælio superant et tributa ab iis exigunt per annos quadraginta, V, 8, 1. A Samsone profligantur, V, 8, 8. Judæos clade afficiunt, arcam sacram rapiunt, V, 11, 1 sqq. Arcam ad Judæos remittunt, VI, 1, 2. Judæam iterum invadunt, a Samuele funduntur, 2, 2 sqq. A Saulo devincuntur, 6, 9. Irruptionem faciunt in Cillanorum agros, a Davide repellantur, 13, 1. Denno bellum inferunt Judæis, Saulum regem ejusque filios cædunt, 14, 1 sqq. Palæstini identidem a Davide vincuntur, magnaue eorum terre pars in ejus ditionem redigitur, VII, 5. Sub Davidis regni finem iterum profligati Judæos bello lacerare desinunt, 12, 2. Josaphato regi Hierosolymorum tributum pendunt, VIII, 15, 2. Hieroboamus II iis Gittam et Jamniam urbes eripit, IX, 10, 3. Ab Ezeçia debellantur, 13, 3.
Palætyrus, urbs Phœniciæ, *A. J.* IX, 14, 2.
Pallas, Herodis M. uxor, Phasacli mater, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
Pallas, Antoniæ servus, *A. J.* XVIII, 6, 6.
Pallas, Felicis Judææ procuratoris frater, *A. J.* XX, 7, 1. *B. J.* II, 12, 8. Magno in honore apud Neronem est, *A. J.* 8, 9.

Palmyra, (a Judæis Thadamora vocata), urbs Syriæ, a Solomone conditur, *A. J.* VIII, 6, 1.
Pamphylia, *A. J.* XI, 8, 1; XIV, 14, 3. — Pamphylum mare, II, 16, 5.
Panathenæa, festum Atheniensium, *A. J.* XIV, 8, 5.
Paneas, regio Palæst. circa fontes Jordanis, ab Herode M. tribuitur Philippo filio, *A. J.* XVII, 8, 1; cf. XV, 10, 3.
Paneas, urbs Paneadis regionis, a Philippo renovatur et Cæsarea appellatur, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1.
Panium, locus Paneadis, ubi Jordanis principium esse putatur, *A. J.* XV, 10, 3. *B. J.* III, 10, 7; I, 21, 3.
Pannychis, Herodis M. concubina; ab hoc Archelao regi dono datur, *B. J.* I, 25, 6.
Pannonia, *B. J.* IV, 10, 6; VII, 5, 3.
Paphlagonia, *A. J.* XVI, 2, 2. Paphlagones a Judæis Riphathæi vocati, a Riphathe originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
Papinius, tribunus milit. Rom., *A. J.* XIX, 1, 6.
Papiria, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.
Pappus, ab Antigono contra Herodem in Samariam missus vincitur et in prælio occumbit, *A. J.* XIV, 15, 12 sq. *B. J.* I, 17, 5 sq.
Papyron, Arabiæ urbs, *A. J.* XIV, 2, 3.
Paradisus Adami et Evæ describitur, *A. J.* I, 1, 3.
Paradisus pensilis, a Nabuchodonosoro Babylone factus, *C. A.* I, 19.
Parmenio, Alexandri dux, *A. J.* XI, 8, 5.
Paros; C. Julii rescriptum ad Parios de Judæis, *A. J.* XIV, 10, 8.
Parthenius, fluv. Asiæ, *C. A.* I, 22.
Parthi, natura infidi sunt, *A. J.* XVIII, 2, 4. Nobilibus moris est gladios gestare, *ibid.* Deorum simulacra secum portant quum peregre eunt, XVIII, 9, 5. — Demetrii Nicatoris contra eos expeditio, XIII, 5, 11. Bellum cum Antiocho Sotere, 8, 4. Bellum cum Laodice Galadenorum regina, 13, 4. Crassum profligant; Cassius eos a Syriæ finibus arcere studet, XIV, 7, 3. Parthi, Pacoro et Barzapharne ducibus, Syriam occupant, Antigonom in Judæam reducant, *A. J.* XIV, 13. *B. J.* I, 13. A Ventidio, Romanorum duce, devicti e Syria expelluntur, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6. Phraates, Parthorum rex, Phraatacis filii insidiis interimitur; Phraataces ejusque frater Orodes a nobilibus occiduntur; Vonones qui post Orodem rex creator regno mox rursus deicitur; regnum deinde traditur Artabano, Mediæ regi, *A. J.* XVIII, 2, 4. Parthi bello petuntur a Scythiis, *A. J.* 4, 4. Eorum regi Artabano insidiæ strauuntur a Vitellio, Syriæ præfecto, *ibid.* Artabanus, postquam regnum sibi stabilivit, amicitiam init cum Tiberio, 4, 5. Parthorum reges post Artabanum, XX, 3 sq.
Pascha, festum Judæorum; ejus origo, *A. J.* II, 14, 6; XVII, 9, 3. *B. J.* II, 1, 3. Quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 10, 5.
Pastophoria, pars templi Hierosol., *B. J.* IV, 9, 12.
Patroclus, Chæreæ f. Jud., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 10.
Paulina, Saturnini uxor, a Mundo in Isidis templo stupratur, *A. J.* XVIII, 3, 4.
Paulinus, tribun. milit. Rom., *B. J.* III, 8, 1.
Paulinus, Alexandria præfectus, ex Oniæ templo donaria aufert, et cultum divinum in eo fieri vetat, *B. J.* VII, 10, 4.
Pausanias, Cerastæ filius, Philippum Macedonum regem occidit, *A. J.* XI, 8, 1; XIX, 1, 13.
Pedanius, legatus Roman., *B. J.* I, 27, 2.

- Pedanius*, miles Roman. fortitudine conspicuus, *B. J. VI*, 2, 8.
- Pella*, urbs Syriae, *A. J. XIV*, 3, 2.
- Pella*, urbs Palaestinae, in confiniis Perææ ad septemtrionem, *B. J. III*, 3, 3. Ab Alexandro Jannæo capitur et diruitur, *A. J. XIII*, 15, 4. A Pompeio Judæis eripitur, *XIV*, 4, 4. Toparchia Judææ, *B. J. III*, 3, 5. Cf. *B. J. I*, 4, 8; 6, 5; 7, 6; *II*, 18, 1.
- Pelusium*, urbs Ægypti, a Senacheribo obsidetur, *A. J. X*, 1, 4. Capitur ab Antipatro et Mithridate, *A. J. XIV*, 8, 1. *B. J. I*, 9, 4. Cf. *B. J. IV*, 10, 5.
- Pentapolis*, regio Libyæ, *B. J. VII*, 11, 1.
- Pentecoste* (*Asaritha*), Judæorum festum, quando et quomodo celebrandum sit, *A. J. III*, 10, 6. *B. J. II*, 3, 1.
- Perææ*, regio Palaestinae, describitur, *B. J. III*, 3, 3. Perææ Antipæ Herodis tetrarchiæ pars fuit, *A. J. XVII*, 8, 1; 11, 4. *B. J. II*, 6, 3. Initio belli Jud. Perææ ab Hierosolymitis præficitur Manasses, *B. J. II*, 20, 4. A Romanis occupatur, *IV*, 7, 3 sqq. — Cf. *A. J. XIII*, 4, 9.
- Pergamenorum* decretum de Judæis, *A. J. XIV*, 10, 22.
- Pergamum*, urbs Mysiæ; Herodis M. in Pergamēnos liberalitas, *B. J. I*, 21, 11.
- Peristæron*, petra prope Hierosolyma, *B. J. V*, 12, 2.
- Persia*, *Persæ*. Israelitæ a Salmansare in Persiam et Mediam transferuntur, *A. J. IX*, 14, 1. — Persæ originem trahunt ab Elamo, Semæ filio, *A. J. I*, 6, 4. Persæ Babyloniorum imperium evertunt sub Cyro, *A. J. X*, 11, 4. Sub Cambyse Ægyptum sibi subjiciunt, *XI*, 2, 2. Persarum regnum sub Artaxerxe I ab India usque ad Æthiopiam pertinet, et administratur a centum viginti satrapis, 6, 1. Ab Alexandro M. vincuntur, 8, 1; 8, 3. Persarum mores, *C. A. II*, 37.
- Petephres*, Ægyptius, Pharaothæ regis coquis præfectus, Josephum emit et liberaliter educat, *A. J. II*, 4, 1. Ejus uxor Josephum ad concubitum pellicere studet, 4, 2 sqq. Petephres Josephum ab uxore accusatum in carcerem conjicit, 4, 5; cf. 5, 4.
- Petephres*, sacerdos Heliopolitanus, cujus filiam Josephus, Jacobi f., uxorem ducit, *A. J. II*, 6, 1.
- Petina*, Claudii Caesaris uxor, *A. J. XX*, 8, 1.
- Petra*, ita Græcis vocatur metropolis Arabiæ, quæ indigenis dicitur *Areceme*, sive *Arce*, *A. J. IV*, 7, 1; 4, 7. Cf. *A. J. XIV*, 1, 4. *B. J. I*, 6, 2; 13, 8.
- Petra*, Amalecitarum urbs, *A. J. III*, 2, 1.
- Petronius*, Ægypti præfectus, Herodi M. frumentum suppeditat, *A. J. XV*, 9, 2.
- Petronius*, Syriæ præfectus constituitur a Caligula cum mandato ut ipsius statuam in Judæorum templo erigat, *A. J. XVIII*, 8, 2 sqq. *B. J. II*, 10, 1 sqq. Judæorum supplicationibus commotus status dedicationem differt, *A. J. 8*, 5. *B. J. 10*, 5. Mira Dei providentia servatur, *A. J. 8*, 8 sq. Ejus contra Derienses edictum, *A. J. XIX*, 6, 3.
- Petrus*, Berenices Agrippæ M. matris libertus, *A. J. XVIII*, 6, 3.
- Phabus*, pater Ismaeli pontificis, *A. J. XVIII*, 2, 2.
- Phaceas*, Manaemi f., Israelitarum rex, a Phaceæ tribuno occiditur post regnum duorum annorum, *A. J. IX*, 11, 1.
- Phaceas*, occiso Phaceæ Israelitarum rege, regnum usurpat; a Theglaphalassare bello premitur, *A. J. IX*, 11, 1. Judæis cladem affert, 12, 1. Ab Osea occiditur post regnum viginti annorum, 13, 1.
- Phædra*, Herodis M. uxor, mater Roxanæ, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4.
- Phalaus*, vir ditissimus e tribu Rubeli, *A. J. IV*, 2, 2.
- Phalecus*, Heberi f., *A. J. I*, 6, 4.
- Phallion*, Antipatri frater in proelio apud Papyronem commisso cadit, *B. J. I*, 6, 3. *A. J. XIV*, 2, 3.
- Phallus*, Rubeli f., *A. J. II*, 7, 4.
- Phalna*, Davidis f., *A. J. VII*, 3, 3.
- Phanasus*, pontificum ultimus, *A. J. XX*, 10.
- Phannias*, Samueli fil., sorte pontifex creatur a zelotis, *B. J. IV*, 3, 8.
- Phanuel*, locus Palæst., ubi Jacobus certamen inicit cum angelo, *A. J. I*, 20, 2. Postea in eodem loco urbs ejusdem nominis condita est, in qua regiam ædificavit Hieroboamus, *A. J. VIII*, 8, 4.
- Phara*, vallis Judææ, *B. J. IV*, 9, 4.
- Pharanæ* (Vallis) locus non procul a Geraris urbe, *A. J. I*, 18, 2.
- Pharanæ*, locus in Chananææ confiniis, *A. J. III*, 14, 1.
- Pharaoths* sive *Pharao*; ita omnes Ægypti reges inde a Minæo usque ad eum qui Solomonis socer fuit appellati sunt, *A. J. VIII*, 6, 2. Quid vox significet, *ibid.*
- Pharaoths*, rex Ægypti, Sarram Abrami uxorem concupiscit; a Deo punitur, *A. J. I*, 8, 1.
- Pharaoths*, rex Ægypti, Josephum Jacobi filium rei frumentariæ curandæ præficit, *A. J. II*, 5, 7. Josephum honoribus cumulatur, 6, 1. Jacobi familiæ Heliopolin habitandam tribuit, 7, 6. Quintam frugum partem ab Ægyptiis exigit, 7, 7.
- Pharaoths*, rex Ægypti, Israelitis veniam in patriam redeundi dare recusat; quare Ægyptus calamitatibus affligitur, *A. J. II*, 14. Israelitas ex Ægypto fugientes persequens cum toto exercitu in mari Rubro perit, 16.
- Pharaoths*, rex Ægypti (hujus nominis ultimus), filiam Solomoni nuptum dat, *A. J. VIII*, 2, 1. Gazara urbem expugnat eamque Solomoni tribuit, 6, 1; cf. 6, 2.
- Pharathon*, urbs Judææ a Bachiæ munitur, *A. J. XIII*, 1, 8; cf. *V*, 7, 15.
- Pharesus*, Judæ f., *A. J. II*, 7, 4. Ejus filii duo, *ibid.*
- Pharisæi*, Judæorum secta. Eorum placita et instituta. Credunt, et fatum et voluntatem humanam ad ea quæ agnus valere; animam esse immortalem; honorum animas in alia corpora transire, malorum æterno supplicio affici. Modeste vivunt; ætate provecioribus honorem habent. *A. J. XIII*, 5, 9; *XVIII*, 1, 3. *B. J. II*, 8, 14. In pœnis irrogandis clementes sunt; multa tradunt quæ a patribus accepta, sed in Moysis lege non scripta sunt; graves habent contentionem cum Sadduceis, *A. J. XIII*, 10, 6. Magna sunt apud populum auctoritate, *A. J. XIII*, 16, 5. Regibus audacter resistunt; Herodes M. eorum nocentissimos interfici jubet, *A. J. XVII*, 2, 4. Proxime accedunt ad sectam Stoicam, *V. J. 2.*
- Pharmuthi*, mensis apud Ægyptios, *A. J. II*, 14, 6.
- Pharnaces*, Mithridatis Ponti regis f., patrem interficit, *A. J. XIV*, 3, 4.
- Pharus*, insula prope Alexandriam, *B. J. IV*, 10, 5.
- Phasaelis*, urbs Palæst. ab Herode in Phasaeli fratris memoriam exstructa, *A. J. XVI*, 5, 2. *B. J. I*, 21, 9. Eam Herodes M. Salomæ sorori tribuit, *A. J. XVII*, 8, 1. A Salome Julæ (Livæ) Augusti uxori legatur, *A. J. XVIII*, 2, 2. *B. J. II*, 9, 1. Phasaelus, Antipatri Idumæi f., *A. J. XIV*, 7, 4. *B. J. I*, 8, 9. Hierosolymorum præfectus a patre constituitur; Hierosolymitarum gratiam sibi conciliat, *A. J. 9*, 2. *B. J. 10*, 4. Herodem prohibet ne Hyrcano bellum inferat, *A. J. 9*, 5. *B. J. 10*, 9. Felicem superat, *A. J. 11*, 7. *B. J. 12*, 1. Parthi ab Antigono acciti ei insidias struunt, *A. J. 13*, 5. *B. J. 13*, 4. In vincula conjicitur, *A. J. 13*, 6. *B. J. 13*, 5. Ipse sibi mortem dat ne contumeliose ab Antigono tractetur, *A. J. 13*, 10. *B. J. 13*, 10.
- Phasaelus*, Herodis M. fil. ex Pallade, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4.
- Phasaelus*, Phasaeli Herodis M. fratris fil., Salamptionem

Herodis M. ex Mariamne filiam uxorem ducit, *A. J.* XVI, 7, 3; XVIII, 5, 4. Ejus progenies, XVIII, 5, 4.
Phasaëlus, Pheroræ filius, Herodis filiam ex Mariamne uxorem ducit, *A. J.* XVII, 1, 3; cf. XVI, 7, 6. *B. J.* I, 24, 5; 28, 6.
Phasaëlus, arcis Hierosolymitanæ turris excelsissima, ab Herode M. in Phasaëli fratris memoriam exstructa, *A. J.* XVI, 8, 2; XVII, 10, 2. *B. J.* I, 21, 9; II, 3, 2; 11, 17, 8. Post expugnata Hierosolyma, a Romanis servatur, *B. J.* VII, 1, 1.
Pheldas, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
Phelles, Tyrionum rex, *C. A.* I, 18.
Pheltis, Lisi fil., Michalam, Sauli filiam, quæ Davidis uxor fuerat, in matrimonium accipit, *A. J.* VI, 13, 8. Eam Davidi reddere cogit, VII, 1, 4.
Phenanna, nxor Elcauæ, *A. J.* V, 10, 2.
Pherecydes, Syrius, unde hauserit suam doctrinam, *C. A.* I, 2.
Pheroras, Antipatri fil., Herodis frater natu minimus Alexandrum castellum restaurat, *A. J.* XIV, 15, 4. *B. J.* I, 16, 3. Cf. *A. J.* XIV, 7, 3. *B. J.* I, 8, 9. Herodes ei tetrarchiam ab Augusto impetrat, *A. J.* XV, 10, 3. Apud Herodem calumniatur ejus filios Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* XVI, 1, 2; 3, 2. In Herodis odium incurrit, quod servæ amore captus filias regis repudiat, *A. J.* 7, 3. *B. J.* I, 24, 5. Alexandro suspicionem injicit, Herodem ejuspatrem Glaphyræ amore flagrare; qua re magis adhuc Herodis in ipsum odium incendit, *A. J.* 7, 4. Ab Alexandro accusatur, quod conjurationis in Herodem factæ socius sit, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 25, 1. Archelaus rex Pheroram Herodi reconciliat, *A. J.* 8, 6. *B. J.* 25, 3 sqq. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum capitis condemnat, *B. J.* 27, 2. Amicitiam init cum Antipatro, *A. J.* XVII, 2, 4. *B. J.* I, 29, 1. Uxori obnoxius est, *ibid.* Cum Herode denuo ei intercedit inimicitia, quod uxorem repudiare recusat, *A. J.* 3, 1. *B. J.* 29, 2. Jussu Herodis in tetrarchiam suam discedit, *A. J.* 3, 3. *B. J.* 29, 4. Morbo laborans Herodi reconciliatur; insidiarum Herodi structarum eum pœnitet; moritur, *A. J.* 3, 3; 4, 2. *B. J.* 29, 4; 30, 6.
Pheroræ uxor, infimo loco nata, Herodi invisa, *A. J.* XVI, 7, 3. Cum socru, sorore et Antipatri matre secreta habet conventicula, quæ a Pherora quoque et Antipatro frequentantur, *A. J.* XVII, 2, 4. *B. J.* I, 29, 1. Phariseis favet, *ibid.* Herodes frustra suadet Pheroræ ut eam repudiet, *A. J.* 3, 1. *B. J.* 29, 4. Accusatur quod maritum veneno interfecerit, *A. J.* 4, 1. *B. J.* 30, 1. De tecto se præcipitat, sed non læditur, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 30, 5. Ejus confessio de insidiis ab Antipatro et Pherora Herodi paratis, *ibid.*
Phethrosimus, Mestrami f., *A. J.* I, 6, 2.
Phiala, lacus Palæst., in quo Jordanis fluv. fons est, *B. J.* III, 10, 7.
Phichola, vicus Judææ, *A. J.* XII, 4, 2.
Phicolus, Abimelech dux, *A. J.* I, 18, 3.
Phideas, Axiorami f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
Phidas, Athoriensis, Jovem Olympium fecit, *A. J.* XIX, 1, 1.
Philadelphene, regio circa Philadelphiam urbem, *B. J.* III, 3, 3.
Philadelphia (*Rabatha*, *Rabbath Ammon*), urbs Palæstin., in confinio Perææ et Arabiæ, *B. J.* III, 3, 3. Zeno Colylas urbis tyrannus, *A. J.* XIII, 8, 1. Lis inter Philadelphenos et Judæos Perææ, *A. J.* XX, 1, 1. Initio belli Jud. a Judæis devastatur, *B. J.* II, 18, 1.
Philippi, urbs Macedonia, *A. J.* XV, 12, 3.
Philippio, Ptolemæi Mennæi f., Alexandram Aristobuli

filiam uxorem ducit; a patre occiditur, *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 9, 2.
Philippus, rex Macedonia, a Pausania interfectus, *A. J.* XI, 8, 1. *A. J.* XIX, 1, 13.
Philippus, ab Antiocho Epiph. moriente regni curator constituitur, *A. J.* XII, 9, 2. Regnum affectat; ab Antiocho Eupatore occiditur, 9, 7.
Philippus, Antiochi Grypi f., post Antiochi XI fratris mortem, Syriæ partis regnum suscipit, *A. J.* XIII, 13, 4. Devicto Demetrio Eucæro fratre totius Syriæ regnum adipiscitur, 14, 3. Cum Antiocho Dionysio fratre bellum gerit, qui Damasco potitus est, 15, 1.
Philippus, Herodis M. fil. ex Cleopatra, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Philippus ejusque frater Archelaus educantur Romæ; eos apud patrem calumniatur Antipater, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 31, 1. Herodes in testamento suo eum Gaulonitidis, Trachonitidis, Batanææ et Peniadis tetrarcham constituit, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 33, 7 sqq. Archelaus Romam proficiscens Philippo regni curam committit, *A. J.* 9, 3. Suadente Varo et ipse Romam se confert, *A. J.* 11, 1. *B. J.* II, 6, 1. Augustus Philippi tetrarchiam ita describit ut Trachonitidem, Bataneam, Auranitidem et partem Zenodori terræ comprehendat, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 6, 3. Philippus plures condit urbes in sua tetrarchia, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1. Moritur; ejus elogium, *A. J.* 4, 6. Ejus tetrarchiam Tiberius Syriæ adjicit, *ibid.* Salomen Herodis fratris filiam uxorem habuit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Verum Jordanis fontem primus reperit, *B. J.* III, 10, 7.
Philippus, Jacimi f., Agrippæ jun. regis dux, *A. J.* XVII, 2, 3. Ab Agrippa optimatibus Hierosolymitanis contra seditiosos auxilio mittitur, *B. J.* II, 17, 4. Post cladem a seditiosis acceptam fuga salutem quaerit, *B. J.* II, 20, 1. *V. J.* 11. Ejus literæ ad Agrippam a Noaro interceptiuntur; cum Judæis a Noaro Ecbatanis expulsi Gamalam castellum occupat, *V. J.* 11. Ad Agrippam redit, *V. J.* 36. A Tyriis falso accusatur apud Vespasianum, 74.
Philippus, Galilæus, vir fortissimus, *B. J.* III, 7, 21.
Philistæi, *V. Palæstini*.
Philistus, verum Sicularum scriptor, *C. A.* I, 3.
Philo senior, Judæorum antiquitatem testatur, *C. A.* I, 23.
Philo Alexandrinus a Judæis Alexandrinis legatus mittitur ad Cæsarem Caligulam, *A. J.* XVIII, 8, 1.
Philostephanus, Ptolemæi Lathyri dux, *A. J.* 12, 5.
Philostratus, rerum Indicarum et Phœnicicarum scriptor, de Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 11, 1. De Tyri obsidione, *C. A.* I, 20.
Phineas, Clusothi f., Idumæorum dux, *B. J.* IV, 4, 2.
Phineas, sacri thesauri custos, *B. J.* VI, 8, 3.
Phineeses, Eleazari f., Moysis ex fratre nepos, Zambriam et Chosbiam legum contemtores interficit, *A. J.* IV, 6, 12. Madianitis prælio devincit, 7, 1. Legatus mittitur ad tribus Transjordanias, *V.* 1, 26. Pontifex maximus si post patris mortem, 1, 29. Pontificatus postea ex Phineesæ familia transit ad Ithamari stirpem, 11, 5. Sub regno Solomonis pontificatus ad Phineesæ familiam rediit, VIII, 1, 3.
Phineeses, Eli filius, nequissime se gerit, *A. J.* V, 10, 1. Pontifex a patre constituitur; in prælio cum Palæstinis commisso cadit, 11, 2. Ejus filius Joachab, 11, 4.
Phison, ita Ganges fluv. a Judæis appellatur, *A. J.* I, 1, 3.
Phæbus, ab Agrippa rege ad Judæos seditiosos legatus missus occiditur, *B. J.* II, 19, 3.
Phœnicia, *Phœnices*, Phœnices antiquissimis jam temporibus literis ad res graviores consignandas utebantur,

- C. A. I.*, 6. Cum Græcis commercium habebant, *C. A. I.* 12. Græcos literarum usum docuerunt, *C. A. I.* 2. Ab Ægyptiis circumcisionem acceperunt, *C. A. I.* 22. Phœnices Judæis infensi, *C. A. I.* 18. Phœnices ab Assyriis bello premuntur, sub rege Elulæo, *A. J.* IX, 14, 2. Cf. *C. A. I.* 19. Phœniciam invadit Alexander M., XI, 8, 3. Phœniciam Ptolemæus Epiph. pro dote accipit ab Antiocho M., XII, 4, 1. Cf. *Sidon* et *Tyris*.
- Phora*, ita a Judæis Euphrates fluv. vocatur, *A. J.* I, 1, 3.
- Phraates IV*, rex Parthorum, Hyrcanum a Pacoro captum e vinculis dimittit, *A. J.* XV, 2, 2 sq. Thermusam ancillam uxorem ducit; a Phraata filio interficitur, XVIII, 2, 4.
- Phraataces*, Phraatis IV Parthorum regis ex Thermusa fil., patre e medio sublato regnum occupat, adjuvante matre; mox vero e regno pellitur, XVIII, 2, 4.
- Phritiphas*, Ægyptius, sacrorum scriba sub Amenophi, *C. A. I.* 32.
- Phruræi dies*, festum apud Judæos; ejus origo, *A. J.* XI, 6, 13.
- Phryges*, (a Judæis Thygrammæi vocati) originem trahunt a Thygramme, Gomari filio, *A. J.* I, 6, 1. Rebus novis student sub Antiocho Magno, XII, 3, 4.
- Phullus*, Assyriorum rex, Israelitis bellum infert, *A. J.* IX, 11, 1.
- Phutes*, Chamæ f., Phutorum princeps, *A. J.* I, 6, 2.
- Phuti*, pop. Africæ, originem habent a Phute.
- Phutus*, fluv. Mauritanie, *A. J.* I, 6, 2.
- Phylistinus*, Mestrami f., Palestinarum (Phylistæorum) auctor, *A. J.* I, 6, 2.
- Phyle*, regio Africæ, *A. J.* I, 6, 2.
- Platus*, (Pontius) Judææ præses constituitur a Tiberio, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 2. Judaicas leges abolere studens imperatoris imagines in urbem Hierosolymorum infert; orto inde tumultu imagines submovet, *A. J.* 3, 1. *B. J.* 9, 2, sq. Aquæductum construere moliens Judæorum concitat seditionem magnamque eorum stragem edit, *A. J.* 3, 2. *B. J.* 9, 4. Jesum Christum cruci affigi jubet, *A. J.* 3, 3. Samaritanos seditiosos fundit fugatque, *A. J.* 4, 1. A Samaritanis apud Vitellium Syriæ præfectum accusatur; a Vitellio Romam mittitur, ut Tiberio eorum quæ egerit rationem reddat, *A. J.* 4, 2.
- Pusidæ*, Alexandri Jannæi mercenarii, *A. J.* XIII, 13, 5. *B. J.* 1, 4, 3.
- Piso (Marcus)* Pompeji legatus, *A. J.* XIV, 4, 2; cf. 10, 14.
- Piso*, Germanicum veneno interficit, *A. J.* XVIII, 2, 5.
- Piso*, Romæ præfectus, *A. J.* XVIII, 6, 5; 6, 10.
- Pistus*, Tiberiensis, Justii historici pater, *V. J.* 9; 37.
- Pitholaus*, Judæorum dux, cum Hyrcano et Romanis facit, *A. J.* XIV, 5, 2. *B. J.* I, 8, 3. Ad Aristobulum deficit, *A. J.* 6, 1. Antipatri hortatu a Cassio interficitur, *A. J.* 7, 3. *B. J.* 8, 9.
- Placidus*, tribunus militum, Sepphoritis a Vespasiano auxilio mittitur, *B. J.* III, 4, 1. Galilæam devastat; Jotapata frustra oppugnat, 6, 1. Iterum Jotapata mittitur a Vespas., *B. J.* 7, 3; 7, 34. Judæos, qui Itabyrium montem occupantur, devincit; IV, 1, 8. Gadarensium perfugas fundit pluresque Perææ urbes et vicos subigit, 8, 4.
- Platana*, vicus Phœnicie, *A. J.* XVI, 11, 2. *B. J.* I, 27, 2.
- Plato* philosophus omnium ore celebratur; ejus leges tamen a multis vituperantur, *C. A. II.* 31. In placitis suis de Dei natura Moysem sequitur, II, 16. Poetas in republica non esse tolerandos censet, II, 36.
- Plinthine*, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 10, 5.
- Polemon*, rex Ciliciæ, Berenicen Agrippæ M. fil. uxorem ducit, *A. J.* XX, 7, 5. Ab uxore repudiatur, *ibid.*
- Polemon*, rex Ponti, *A. J.* XIX, 8, 1.
- Pollia*, tribus Romæ urbis, *A. J.* XIV, 10, 10.
- Pollio*, Pharisæus, magno in honore apud Herodem M., *A. J.* XV, 1, 1; 10, 4.
- Pollio*, Romanus, Herodis M. amicus, *A. J.* 10, 1.
- Pollux*, Claudii servus, hunc apud Tiberium Cæsarem accusat, *A. J.* XIX, 1, 2.
- Polybius Megalopolitanus*, de Antiocho Magno, *A. J.* XII, 3, 3. De Antiocho Epiphane, *A. J.* XII, 9, 1. *C. A. II.* 7.
- Polycrates*, historicus, Lacedæmonios insectatur, *C. A. I.* 24.
- Pompedius*, senator Roman., conjurationis in Cæsarem Caligulam particeps, *A. J.* XIX, 1, 5.
- Pompejus*. Quum esset Damasci, legati ad eum veniunt ex tota Syria, Ægypto et Judæa, *A. J.* XIV, 3, 1. Aristobulus et Hyrcanus de Judææ regno certantes coram Pompejo causam suam defendunt, *A. J.* XIV, 3, 2. *B. J.* I, 6, 4. Pompejus adversus Aristobulum exercitum ducit, *A. J.* 3, 4. *B. J.* 6, 5. Aristobulum in vincula conjicit, *A. J.* 4, 1. *B. J.* 7, 1. Aristoboli factionem in templo Hierosolymorum oppugnat, templum capit, *A. J.* 4, 2 sq. *B. J.* 7, 2 sq. Templi penetrale ingreditur. Hyrcano pontificatum reddit, Hierosolymis vectigalia imponit, multas urbes a Judæis expugnatas in libertatem restituit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 7, 6. Scauro Coesaryiam tradit; Aristobulum ejusque liberos captivos Romam abducit, *A. J.* 4, 5. *B. J.* 7, 7. Cum senatu in Epirum fugit, Alexandrum, Aristobuli fil. interfici jubet, *A. J.* 7, 4. *B. J.* 9, 1.
- Q Pomponius*, consul Rom., *A. J.* XIX, 4, 5. *B. J.* II, 11, 1.
- Pont* rex Polemon, *A. J.* XIX, 8, 1.
- Pontifex Maximus* Judæorum vocatur Ananabeches, *A. J.* III, 7, 1. Pontificum numerus a primo usque ad ultimum, pontificatus brevis historia, *A. J.* XX, 10; cf. V, 11, 5; X, 8, 6; XV, 3, 1; XX, 1, 3. *B. J.* IV, 3, 6 sqq. Pontificum officia, *C. A. II.* 23. Quibusdam diebus in templum ascendant, *B. J.* V, 4, 7. Eorum ornatus describitur, *A. J.* III, 7, 1 sqq. *B. J.* V, 5, 7. Virginem uxorem ducere debent, *A. J.* III, 12, 2. Dissidium inter pontifices et sacerdotes sub Neronis imperio, *A. J.* XX, 9, 8.
- Poplas*, Archelai Herodis filii amicus, cum eo Romam proficiscitur, *B. J.* II, 2, 1.
- Poppæa*, Neronis uxor, pro Judæis deprecatur apud maritum, *A. J.* XX, 8, 11. Cleopatras Flori uxoris amica, 11, 1. Ejus in Flavium Josephum benevolentia, *V. J.* 3.
- Posidonius*, Judæos insectatur, *C. A. II.* 7.
- Priscus*, centurio Roman., *B. J.* VI, 2, 10.
- Prophetæ*, qui Moysi successerunt res sua ætate gestas literis mandarunt, *C. A. I.* 8.
- Protagoras*, placitis suis de diis in periculum adductus, Athenis profugit, *C. A. II.* 37.
- Psephina*, turris Hierosol., describitur, *B. J.* V, 4, 3. Cf. 2, 2, 4 sq.
- Pseudalexander*, juvenis quidam Judæus, Sidone educatus, simulat se esse Alexandrum Herodis M. fil., quem hic interfici jusserat; Judæis in Creta, Melo et Romæ imponit, ejus fraus ab Augusto detegitur; inter remiges ablegatur, *A. J.* XVII, 12, 1 sq. *B. J.* II, 7, 1 sq.
- Psothomphanecus*; ita Josephus Jacobi f. appellatus est a Pharaothe, *A. J.* II, 6, 1.
- Ptolemæus I Lagi*, Hierosolyma capit multosque Judæos in Ægyptum transfert, *A. J.* XII, 1, 1. *C. A. I.* 22. Judæos Cyrenem et in alias Libyæ partes mittit, *C. A. II.* 4. Demetrium Polioretan prælio devincit, *C. A. I.* 22.
- Ptolemæus II. Philadelphus*, rex Ægypti, Judæos a

- Ptolem. Lagi in Ægyptum deportatos manumittit, *A. J. XII*, 2, 2 sqq. Demetrii Phalerei consilio legem Judaicam in linguam Græcam vertendam curare constituit, 2, 1; 2, 3. Ejus ad Eleazarum pontificem hac de re literæ, 2, 4. Splendida donaria mittit Hierosolyma, 2, 7—9. Septuaginta duos interpretes ab Eleazaro missos benigne excipit comiterque cum iis colloquitur, 2, 10 sqq. Interpretatione legis absoluta, interpretes laudibus donisque ornat, 2, 14. Cf. *C. A. II*, 4. *A. J. I*, pr. 3.
- Ptolemæus III, Evergetes*, rex Ægypti, totam Syriam occupat, *C. A. II*, 5. Quum Onias, pontifex maxim., tributa pro Judæis solvere recusasset, Josepho cuidam ea exigenda mandat eidemque vectigalia Phœnicie et Syriæ addidit, *A. J. XII*, 4, 1 sqq.
- Ptolemæus IV, Philopator*, rex Ægypti, bellum gerit cum Antiocho M., *A. J. XII*, 3, 3; 4, 1.
- Ptolemæus V, Epiphanes*, rex Ægypti, Antiochum vincit, Cœlen Syriam et Judæam occupat; mox inde repel- litur, *A. J. XII*, 3, 3. Antiochi filiam Cleopatram ducit, Cœlesyriam, Judæam, Samariam et Phœniciam pro dote accipit, 4, 1. Gratulatur ei de filii natiuitate Hyrcanus, Josephi fil., 4, 7 sqq.
- Ptolemæus VI, Philometor*, rex Ægypti, Epiphanis fil. *A. J. XII*, 4, 11. Bello petitur ab Antiocho Epiphane qui Romanorum jussu in Syriam redit, 5, 2. Onie permittit in Ægypto templum exstruere ad similitudinem Hieroso- lymitani, XIII, 3, 2. Litem Judæorum et Samaritarum Alexandriæ dirimit, 3, 3. Alexandro Balæ filiam nuptum dat, 4, 1. Alexander per Ammonium ei insidias struit, 4, 6. Filiam Alexandro ereptam Demetrio Nicat. in ma- trimonium dat, 4, 7. Syriæ regnum ab Antiochenis sibi oblatum Romanorum metu non accipit, *ibid.* Cum Demetrio Alexandrum vincit; in prælio vulneratus non multo post moritur, 4, 8. Cf. *C. A. II*, 5.
- Ptolemæus VII, Physcon*, rex Ægypti, Epiphanis fil. *A. J. XII*, 4, 11. Alexandrum Zebinam Syriæ constituit re- gem, XIII, 9, 3. Cleopatram sororem e regno ejicere co- natur; Judæos crudelissime tractat, *C. A. II*, 5.
- Ptolemæus VIII, Lathyrus*, rex Ægypti, a matre regno deturbatus, *A. J. XIII*, 10, 2. Invita matre Antiocho Cyzienco contra Samaritas auxilium fert, *ibid.* A Ptole- maidensibus contra Alexandrum Jannæum arcessitur, 12, 2. Alexandrum fundit fugatque, 12, 2. Ejus in Judæos crudelitas, 12, 6. In urbe Ptolemaide a Cleopatra matre oppugnatur; repente in Ægyptum properat, regnum arrepturus, 13, 1. Conatu excidit, 13, 2. Demetrium Eucærum Damasci constituit regem, 13, 4. Cf. *B. J. I*, 4, 1.
- Ptolemæus XII, Auletes*, rex Ægypti, ab Ægyptiis regno pellitur, a Gabinio restituitur, *A. J. XIV*, 6, 2. *B. J. I*, 8, 7.
- Ptolemæus Mennæi*, Chalcidis tyrannus, Damascum in- festat, *A. J. XIII*, 15, 2; 16, 1. Ejus terram invadit Pompejus, XIV, 2, 2. Aristobuli liberos recipit; interfecto Philippione filio, ejus uxorem Alexandram in matrimo- nium ducit, 7, 4. *B. J. I*, 9, 2. Antigonom inducit ut Judææ regnum occupare moliat, *A. J. XIV*, 12, 1.
- Ptolemæus*, Jamblichi Libani dynastæ f., cum patre Julio Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J. XIV*, 8, 1. *B. J. I*, 9, 3.
- Ptolemæus*, Simonis Judæorum principis gener, socerum interficit *A. J. XIII*, 7, 4. Uxorem quoque Simonis duos- que filios occidit; ad Zenonem se recipit, 8, 1. Cf. *B. J. I*, 2, 3 sq.
- Ptolemæus*, Dorymenis fil., a Syria contra Judam Maccab. missus funditur, *A. J. XII*, 7, 3.
- Ptolemæus*, Rhodius, Herodis M. amicus, *A. J. XIV*, 14, 3. *B. J. I*, 14, 3.
- Ptolemæus*, ab Herode Galilææ præfectus, a Galilæis in- terficitur, *A. J. XIV*, 15, 6. *B. J. I*, 16, 5.
- Ptolemæus*, regis Herodis procurator, *A. J. XVI*, 7, 2 et 3. *B. J. I*, 24, 2. Ab Alexandro apud Herodem accusatur, *A. J. XVI*, 8, 3. Post Herodis mortem, ejus testamentum in populi concione recitat, *A. J. XVII*, 8, 2. *B. J. I*, 33, 8. Cum Archelao Romam proficiscitur, *A. J. XVII*, 9, 3. *B. J. II*, 2, 1.
- Ptolemæus*, Nicolai Damasceni frater, Antipæ amicus, *A. J. XVII*, 9, 4. *B. J. II*, 2, 3.
- Ptolemæus*, Agrippæ jun. regis procurator, *B. J. II*, 21, 3. *V. J.* 26.
- Ptolemais* (*Ace*, *A. J. IX*, 14, 2), urbs Phœnicie, obsidetur ab Alexandro Jannæo qui metu Ptolemæi Lathyri obsi- dionem solvit, *A. J. XIV*, 12, 2 sq. Capitur a Cleopatra Ægypti regina, 13, 1 sq. Pacorum Parthum, Antigono opem ferentem, Ptolemaidenses in urbem admittunt, *A. J. XIV*, 13, 3. *B. J. I*, 13, 1. Herodis M. in Ptolemai- denses liberalitas, *B. J. I*, 21, 11. — Urbis situs descri- bitur, *B. J. II*, 10, 2. — Cf. *A. J. XII*, 8, 3; XIII, 2, 1; 4, 1; 4, 9; 6, 2. *B. J. I*, 5, 3; II, 18, 1.
- Pudens*, Romanus, a Jonathas Judæo in singulari certamine superatur, *B. J. VI*, 2, 10.
- Purificatio*, quomodo ex Moysis lege instituenda sit, *A. J. III*, 11.
- Putei bituminis*, vallis olim Palæstinæ a Sodomitis habi- tata, in cujus loco exstitit lacus Asphaltites, *A. J. I*, 9.
- Puteoli* (*Dicæarchia*), urbs Italiæ, *A. J. XVIII*, 6, 4. *V. J.* 2. Cum Miseno oppido ponte jungitur a Caligula, *A. J. XIX*, 1, 1.
- Pygmalion*, Tyrionum rex, *C. A. I*, 18.
- Pyramides* tres non procul ab Hierosolymis ab Helena Adiabænorum regina constructæ, *A. J. XX*, 4, 3.
- Pythagoras*, Ægyptiorum discipulus, *C. A. I*, 2. In placitis suis de Dei natura Moysem sequitur, II, 16. Nihil scriptum reliquit; ejus de Judæis testimonium a Hermippo serva- tum est, I, 22. Multa Judæorum instituta in philosophiam suam transtulit, *ibid.*
- Pythium* templum ab Herode M. reffectum, *A. J. XVI*, 5, 3. *B. J. I*, 21, 11.

Q.

- Quadratus*, V. *Ummidius*.
- Quintilia*, Pompeii amica, ejus fortitudo, *A. J. XIX*, 1, 5.
- Quirina*, tribus Romæ, *A. J. XIV*, 8, 5.
- Quirinus*, vir consularis, census agit in Syria et Judæa, *A. J. XVII*, 13, 5; XVIII, 1, 1; 2, 1. *B. J. II*, 8, 1.

R.

- Raazarus*, latronum dux, *A. J. VIII*, 7, 6.
- Rabatha* (*Rabath Ammon*, *Philadelphia*) Ammanitarum urbs a Judæis capitur, *A. J. VII*, 7, 5. Cf. VII, 6, 2; 6, 3; IV, 5, 3.
- Rabecacus* Thaumasius, pater Apamæ, *A. J. XI*, 3, 5.
- C. Rabilius*, consul; ejus pro Judæis edictum, *A. J. XIV*, 10, 20.
- Rachaba*, mulier Hierichuntina, Judæos in capienda Hierichunte adjuvat, *A. J. V*, 1, 2; 1, 7.
- Rachela*, Labani filia, puella formosissima, a Jacobo in ma- trimonium accipit post servitutem bis septem annorum, 19, 7. Rachela astute Ballam ancillam cum marito concubare facit, 19, 8. Cum marito clam a patre discedit, deorum simulacra secum auferens, 19, 9 sqq. Moritur, 21, 3.

Raelus, Davidis frater, *A. J. VI*, 8, 1.
Raespba, Sibathi filia, Sauli concubina, *A. J. VII*, 1, 4.
Raiplea, castellum Arab., *A. J. XVI*, 9, 3.
Ragaba, castellum Palest., *A. J. XIII*, 15, 5.
Ragavus, Phaleci f., *A. J. I*, 6, 4.
Ragmus, Chusi f., *A. J. I*, 6, 2.
Ragmæi originem trahunt a Ragmo, *A. J. I*, 6, 2.
Raguelus, Esavi f., *A. J. II*, 1, 2.
Raguelus, Madianæ urbis sacerdos, Moysem adoptat eique Sapphoram filiam in matrimonium dat, *A. J. II*, 11, 2; cf. *III*, 4.
Ramatha, *V. Armatha et Aramatha*.
Ramatho, *V. Armatha*.
Ramesses, rex Egypti, *C. A. I*, 15; 26; 32.
Rampses, rex Egypti, *C. A. I*, 26.
Raphance, urbs Syriae, *B. J. VII*, 1, 3; 5, 1.
Raphia, urbs Judææ maritima, ab Alexandro Jannæo capitur, *A. J. XIII*, 13, 3. *B. J. I*, 4, 2. A Gabinio instauratur, *A. J. XIV*, 5, 3. *B. J. I*, 8, 4. Cf. *B. J. IV*, 11, 5.
Ruphidin, locus Arab., *A. J. III*, 1, 7.
Raphon, urbs Syriae, *A. J. XII*, 8, 4.
Rapsaces, Assyriorum dux, Hierosolyma obsidet, *A. J. X*, 1, 1.
Ratholis, rex Egypti, *C. A. I*, 15.
Rathymus, Cambysi Persarum regi a commentariis, *A. J. XI*, 2, 1.
Rebecca, Bathueli filia, *A. J. I*, 6, 5. Ejus indoles, 15, 2. Nubit Isaac, 15, 3. Parit Esavum et Jacobum, 18, 1. Isaaci preces pro Esavo in Jacobum convertit, 18, 4.
Reblatha, urbs Syriae, *A. J. X*, 8, 2; 8, 5.
Recemus, Madianitarum rex, *A. J. IV*, 7, 1.
Regmus, *Regmæi*, *V. Ragmus*, *Ragmæi*.
Regulus, *V. Memmius*, *Æmilius*.
Renga, urbs Palæstinorum, *A. J. VI*, 14, 1.
Ressa, *V. Thressa*.
Rhegini, a Judæis Aschanaxi vocati, pro auctore habent Aschanaxem, Gomari filium, *A. J. I*, 6, 1.
Rhenus, fluv. German., *B. J. II*, 16, 4.
Rhinocorura sive *Rhinocolura*, urbs Judææ prope fines Egypti, *A. J. XIII*, 15, 4; *XIV*, 14, 2. *B. J. I*, 14, 2; *IV*, 11, 5.
Rhiphatai (Paphlagones) originem trahunt a Rhiphate, *A. J. I*, 6, 1.
Rhiphates, Gomari f., Rhiphatarum (Paphlagonum) princeps, *A. J. I*, 6, 1.
Rhoa, rupes in deserto Arabiæ, *A. J. V*, 2, 12.
Rhodus, insula, bello Cassiano vexatur, *A. J. XIV*, 14, 3. *B. J. I*, 14, 3. Herodis M. in Rhodios liberalitas, *B. J. I*, 21, 11.
Robees, Madianitarum rex, *A. J. IV*, 7, 1.
Roboamus, Solomonis f., Abesalomî filiam ducit uxorem, *A. J. VII*, 8, 5. Patri succedit, *VIII*, 8, 1. Decem tribus ab eo desciscunt, duæ tantum Judæ tribus et Benjaminica fidem præstant, 8, 2 sqq. Oppida condit munitque; sacerdotes et Levitæ e regno Israelis ad eum confugunt, 10, 1. Flagitiis Deum irritat; bello petitur a Susaco, rege Egypti, 10, 2 sqq. Moritur post regnum septendecim annorum, 10, 4.
Roma, urbs Italiæ; templum Apollinis in ea exstruitur ab Augusto, *A. J. XVII*, 11, 1. *B. J. II*, 6, 1. Isidis templum everlitur a Tiberio, *A. J. XVIII*, 3, 4. Pacis templum a Vespasiano redificatur, *B. J. VII*, 5, 7. Octaviæ porticus sive ambulacra, *B. J. VII*, 5, 4. Collis Palatinus omnium primus habitatus, *A. J. XIX*, 3, 2. Ludi Circenses, *A. J. XIX*, 1, 4. Ludi Palatini, *A. J. XIX*, 1, 3. Triumphi

descriptio quem Vespasianus et Titus Romæ agunt, *B. J. VII*, 5, 4 sqq.—Judæi qui Romæ habitant decipiuntur a Pseudalexandro, *A. J. XVII*, 12. *B. J. II*, 7. A Tiberio Roma expelluntur, *A. J. XVIII*, 3, 5.—Romæ statua ab Herode M. in urbe Cæsarea erecta, *A. J. XV*, 9, 6. *B. J. I*, 21, 7.
Romani, eorum in rebus bellicis exercitationes, *B. J. III*, 5, 1. Castra metandi ratio, 5, 1 sqq. Exercitus ordo in itineribus, 5, 5. Consulto omnia in bello gerunt, 5, 6. Disciplina severissima, 5, 7; *V*, 11, 5.—Romani diu Græcis ignoti, *C. A. I*, 12. Antiochum Epiphanem jubent ex Egypto discedere, *A. J. XII*, 5, 2. Fœdus ineunt cum Juda Maccabæo, *A. J. XII*, 10, 6; cum Jonatha, *XIII*, 5, 8; cum Simone, *XIII*, 7, 3; cum Hyrcano, *XIII*, 9, 2; *XIV*, 8, 5. Romanorum pro Judæis decreta, *XIV*, 10, 2 sqq. Imperium Romanum extollitur, *B. J. II*, 16, 4. Ceterum cf. *Judæa*, *Hierosolyma*, *Pompejus*, *Gabinius*, *J. Cæsar*, *Antonius* et nomina imperatorum.
Romelias, pater Phacæe regis, *A. J. IX*, 11, 1.
Rooboth, puteus Palæstin., *A. J. I*, 18, 2.
Ros, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.
Roxane, Herodis M. filia ex Phædra, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4.
Rubelus, Jacobi f. ex Lia, *A. J. I*, 19, 8. Pro Josepho apud fratres intercedit, *II*, 3, 1 sqq. Ejus filii quatuor, *II*, 7; 4. Rubeli tribus quamnam Palæstinæ partem sortita sit, *IV*, 7, 3.
Rubrius Gallus Sarmatas vincit, *B. J. VII*, 4, 3.
Rubrum mare, *A. J. I*, 1, 3; 12, 4; *II*, 15, 3; 16, 4.
Rufus, Judæorum dux Romanos adjuvat in Judæis seditionis coercendis, *A. J. XVII*, 10, 3; 10, 9. *B. J. II*, 3, 4; 5, 2.
Rufus (Annius), Judææ procurator, *A. J. XVIII*, 2, 2.
Rufus, miles Roman., *B. J. VII*, 6, 4.
Ruma, Nachoræ concubina, *A. J. I*, 6, 5.
Ruma, vicus Galil., *B. J. III*, 7, 21.
Rutha, mulier Moabitica, Malloni Elimelech filio nubit; post mortem mariti cum Naomi socru in Judæam migrat, *A. J. V*, 9, 1. Boazo nubit eique parit Obedem qui Davidis avus est, 9, 2 sqq.
Rydda, urbs Arabiæ, *A. J. XIV*, 1, 4.

S.

Saab, vicus Galil., *B. J. III*, 7, 21.
Saba, urbs Æthiopiæ, *A. J. II*, 10, 2. A Cambyse Meroe appellata est, *ibid*.
Sabacathas (Sabactes), Chusi f., Sabacathenorum princeps, *A. J. I*, 6, 2.
Sabacatheni, a Sabacatha, Chusi f., nomen habent. *A. J. I*, 6, 2.
Sabæi, nomen habent a Saba, Chusi filio, *A. J. I*, 6, 2.
Sabæus, Bachoriæ f., seditionem movet contra Davidem, *A. J. VII*, 11, 6. Abelmachæe obsidione premitur a Joabo; urbis incolæ caput ejus abscissum Joabo tradunt, 11, 7 sqq.
Sabas, Chusi f., Sabæis nomen dedit, *A. J. I*, 6, 2.
Sabas, Regmi f., Sabæorum princeps, *A. J. I*, 6, 2.
Sabathanes, Sui f., *A. J. I*, 15.
Sabathas, Chusi f., Sabathenis (Astabaris) nomen dedit, *A. J. I*, 6, 2.
Sabatheni (Græcis Astabari dicti), nomen habent a Sabatha, *A. J. I*, 6, 2.
Sabathes, Davidis actarius, *A. J. VII*, 11, 8.
Sabatina, tribus Romæ, *A. J. XIV*, 10, 13; 10, 19.
Sabbæus, Samarita, *A. J. XIII*, 3, 4.
Sabbaticus, fluv. Syriae, unde nomen habeat, *B. J. VII*, 5, 1.

Sabbatum, septimus hebdomatis dies, quomodo celebrandum sit, *A. J. I*, 1, 1; *III*, 10, 1. Sabbato Judæis non licet arma capere, aut de pace tractare aut iter facere, *A. J. XIII*, 8, 4. *B. J. IV*, 2, 5; *I*, 7, 3. *V. J. 32*. Apionis de vocis origine sententia, *C. A. II*, 2.

Sabbion, Alexandræ consilium in Ægyptum fugiendi Herodi prodit, *A. J. XV*, 3, 2.

Sabecus, Syrorum dux, *A. J. VII*, 6, 3.

Sabeus, Juctæ f., *A. J. I*, 6, 4.

Sabinus, Augusti in Syria procurator, Hierosolyma se confert ad Herodis pecunias custodiendas, obnitente Varo, *A. J. XVII*, 9, 3. *B. J. II*, 2, 2. Judæis se reddit odiosum; in Hierosolymorum arce obsidetur; Varum in auxilium vocat, *A. J. 10*, 1 sqq. *B. J. 3*, 1 sqq. Non audens in Vari conspectum venire clam urbe aufugit, *A. J. 10*, 10. *B. J. 5*, 2.

Sabinus, tribunus militum, unus e Caligulæ interfectorebus, *A. J. XIX*, 1, 7 sq.; 14. Patriam in libertatem restituere vult, 4. Sibi ipsi manus infert, 4, 6.

Sabinus, Vespasiani frater, a Vitellio deficiens Capitolium occupat; mox superatur et interficitur, *B. J. IV*, 11, 4.

Sabinus, Caii Cæsaris satellitum dux, *A. J. XIX*, 1, 15.

Sabinus, Syrus, vir fortissimus, *B. J. VI*, 1, 6.

Sabuchades, eunuchus, *A. J. XI*, 6, 11.

Sacæ, populus Asiæ, *A. J. XVIII*, 4, 4. Parthiam populantur, *A. J. XX*, 4, 2.

Saccharum (hyoscyamus) planta describitur, *A. J. III*, 7, 6.

Sacerdotes Judæorum, eorum reditus a Moyse constituti, *A. J. IV*, 4, 4. cf. *III*, 9, 4. Sacerdotum tribus quatuor, *C. A. II*, 8. Familiæ sacerdotales viginti quatuor sub regno Davidis, *A. J. VII*, 14, 7. Sacerdotum officia, *A. J. VII*, 14, 7; *C. A. II*, 8; 13. Ornatus, *B. J. V*, 5, 7. *A. J. III*, 7, 1 sqq. Quid de eorum connubio sancitum sit, *A. J. III*, 12. *C. A. I*, 7. Dissidium inter sacerdotes et pontifices, *A. J. XX*, 8, 8; 9, 2.

Sacrificia, singulis diebus festis instituenda describuntur, *A. J. III*, 9 sq. Cf. *C. A. II*, 23.

Sacrosanctum, templi Hierosolym. describitur, *B. J. V*, 5, 4 sqq.

Sadducei, Judæorum secta, contendunt, fatum omnino non esse, sed omnia a nostro pendere arbitrio; animam interire cum corpore. Negant esse quidquam præter legem servandum. Hanc sectam pauci sequuntur, sed dignitate primi, *A. J. XIII*, 5, 9; 10, 6. *XVIII*, 1, 4. *B. J. II*, 8, 14. Cum Phariseis graves habent contentiones, *A. J. XIII*, 10, 6. Præ ceteris Judæis in judiciis immites, *A. J. XX*, 9, 1.

Sadducus, Phariseus cum Juda Galilæo Judæos contra Romanos concitat, *A. J. XVIII*, 1, 1.

Sadocus, pontifex maximus sub regno Davidis, *A. J. VII*, 2, 2; 5, 4; 9, 2; 9, 7; 11, 1; 11, 4; *VIII*, 1, 4; cf. *X*, 8, 6.

Sadraces, Samaritarum dux, *A. J. XI*, 4, 9.

Saira urbs Palæst. ab Esavo Dasia (Villosa) appellata, *A. J. I*, 20, 3; cf. *II*, 1, 4.

Saites, nomus, in Ægypto, *C. A. I*, 14.

Salampsio, Herodis M. ex Mariamne filia, Phasaelo Phasaell Herodis M. fratris filii nubit, *A. J. XVIII*, 5, 4. Cf. *XVI*, 7, 4. Ejus liberi, *XVIII*, 5, 4.

Salamon. V. *Solomon*.

Salas, Arphaxadis f., *A. J. I*, 6, 4.

Salas, Judæ f., *A. J. II*, 7, 4.

Salathielus, pater Zorobabeli, *A. J. XI*, 3, 10.

Salatis, rex Ægypti, *C. A. I*, 14.

Salephus, Juctæ f., *A. J. I*, 6, 4.

Sallis, oppidum Idumææ, *B. J. III*, 2, 2.

Sallumus, Judæus nobilis, maritus Oldæ vatis, *A. J. X*, 4, 2.

Sallumus, pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.

Salmana, Madianitarum dux, *A. J. V*, 6, 5.

Salmanasares, Assyriorum rex, Israelitis tributum imperat, *A. J. IX*, 13, 1. Samaritanos expugnat, Oseam regem captivum abducit, Israelitarum regnum exstinguit, 14, 1. Syriam et Phoeniciam invadit, *IX*, 14, 2.

Salome, Herodis M. soror, Josephi uxor, maritum suum adulterii apud fratrem accusat, *A. J. XV*, 3, 9. Cf. *XIV*, 7, 3. *B. J. I*, 8, 9. Post Josephi necem ab Herode in matrimonium collocatur Costobaro Idumæo, 7, 9. Costobaro repudium mittit eumque accusat quod rebus novis studeat, 7, 10. Apud Herodem calumniatur ejus filios Aristobulum et Alexandrum, *A. J. XVI*, 1, 2; 3, 2. Berenice filiam, Aristobuli uxorem, eo perducit, ut secreta mariti sibi prodant, 7, 3. Calumnias in regem confinxisse dicitur, 7, 5. Syllæ amore capitur, ab eoque mox pelitur in matrimonium; sed Herodes nuptias non permittit ob religionum diversitatem, 7, 6. Aristobulum Herodi odiosum reddit, 10, 5. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum capitis condemnant, *B. J. 27*, 29. Alexæ ab Herode nuptum datur, *A. J. XVII*, 1, 1. *B. J. I*, 28, 6. Uxoris Pheroræ aliarumque mulierum cum ea conversantium consilia Herodi aperit, *A. J. 2*, 4. *B. J. 29*, 1. Antipater ei insidias struit, *A. J. 5*, 7. *A. J. 32*, 6. Salome ejusque conjux Alexas ab Herode jubentur Judæorum primores in hippodromo inclusos occidere; mandatum crudelissimum non exsequuntur, *V. J. XVII*, 6, 5; 8, 2. *B. J. I*, 33, 6; 33, 8. Herodes testamentum ei donat Jamniam, Azotum Phasaellidem urbes magnamque pecuniæ vim, *A. J. 8*, 1. Romam proficiscitur ad Archelaum apud Augustum accusandum, *A. J. XVII*, 9, 3. *B. J. II*, 2, 2. Augustus ei regiam Ascaloniam tribuit; quantus fuerit ejus reditus annuus, *A. J. 11*, 5. *B. J. 6*, 3. Moritur; Julie Jamniam Phasaellidem et Archelaidem relinquit, *A. J. XVIII*, 2, 2. *B. J. II*, 9, 1.

Salome, Herodis filia ex Herodiade, Philippi tetrarchæ uxor, *A. J. XVIII*, 5, 4. Post Philippi mortem Aristobulo nubit, *ibid.*

Salome, Herodis M. filia ex Elpide, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4.

Salome. V. *Alexandra*.

Samacho, Abennigeri Spasinæ Castri regis fil., Izatæ Adiabænorum regis uxor, *A. J. XX*, 2, 1.

Samæa, urbs Palæstinæ, *B. J. I*, 2, 6. Dicitur Samega, *A. J. VIII*, 9, 1.

Samæas, vates, *A. J. VIII*, 10, 3.

Samathus, Davidis frater, *A. J. VI*, 8, 1.

Samaræus, Chanaani filius, *A. J. I*, 6, 2.

Samaria, regio Palæstinæ, describitur, *B. J. III*, 3, 4. Post Israelis regni excidium, Chuthæi e Chutha, Persiæ provincia, in Samaritanos a Salmanasare transferuntur, *A. J. IX*, 14, 3. Samaritanæ sive Chuthæi, Judæis infesti templi Hierosolymitani extructionem impedire student, *XI*, 4, 3 sqq. Alexandrum Magnum libenter excipiunt; 8, 9. Templum in monte Garizin exstruunt Hierosolymit. simile, *ibid.* Ptolemæus Epiphanes Samaritanos dotis nomine accipit ab Antiocho Magno, *XII*, 4, 1. Judæas multis modis vexant Samaritanæ, *ibid.* Mores Græcorum amplexi, templum in monte Garizin Jovi Hellenico consecrant, 5, 5. Samaria post mortem Herodis cum Judæa et Idumæa ad Archelai ethnarchiam pertinet; Augustus quartam vectigalium partem Samariæ condonat, *A. J. XVII*, 11, 4. *B. J. II*, 6, 3. Archelao regno dejecto Samaria Syria provinciæ adjicitur, *A. J. 13*, 5. *B. J. 8*, 1. Samaritanæ seditionem movent contra Pontium Pilatum;

- a Pilato funduntur, *A. J. XVIII*, 4, 1. Pilatum apud Vitellium Syriæ præfectum accusant, 4, 2. Lis inter Samaritanas et Galilæos quibus Judæi auxillantur, *A. J. XX*, 6. *B. J. II*, 12, 5 sq. Belli Judaici tempore Samaritanæ qui in montem Garizin confluerant cæduntur a Romanis, *B. J. III*, 7, 32. Samaritanæ, prout Judæorum res secundæ aut adversæ sunt, profitentur aut negant se esse Judæos, *A. J. XI*, 8, 6. — Samaritanæ qui Alexandriam incolunt litem habent cum Judæis ejusdem urbis sub Ptolemæo Philometore, *A. J. XIII*, 3, 4.
- Samaria*, urbs Palæst., quæ a Judæis vocatur Semareon, ab Amarino, Israelitarum rege condita est, *A. J. VIII*, 12, 5. Ab Adado oppugnatur, 14, 1; iterum sub Joramo, *IX*, 4, 4. Ab Hyrcano funditus deleta, *XIII*, 10, 3. Judæis a Pompeio erepta, *A. J. XIV*, 4, 4. A Gabinio instaurata, *A. J. XIV*, 5, 3. *B. J. I*, 8, 4. Herodi M. datur ab Octaviano, *A. J. XV*, 7, 3. Ab Herode M. splendide exædificata et munita appellatur Sebaste, *A. J. XV*, 8, 5. *B. J. I*, 21, 1.
- Samaronus*, Isacharis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Samas*, Davidis frater, *A. J. VII*, 8, 3.
- Sambabas*, præfectus Samariæ sub regno Darii, *A. J. XI*, 4, 8.
- Sameas*, Pharissæus, Pollionis discipulus, *A. J. XV*, 1, 1. Ejus oratio contra Herodem, *A. J. XIV*, 9, 4. Herodes, postquam regnum suscepit, eum magno in honore habet, *A. J. XV*, 1, 1. Herodi jusjurandum fidei dare recusat, *A. J. XV*, 10, 4.
- Samega*, urbs Palæstinæ, *A. J. VIII*, 9, 1. Cf. *Samæa*.
- Samos*, insula, *A. J. XVI*, 2, 2. Herodis M. in Samios liberalitas, *B. J. I*, 21, 11.
- Samosata*, metropolis Commagenæ, *B. J. VII*, 7, 1. Obsidetur et capitur a Marco Antonio, *A. J. XIV*, 5, 8 sq. *B. J. I*, 16, 7.
- Sampha*, vicus Samariæ munitissimus, ab Arabibus Quinct. Yaro auxilio missis diripitur et concrematur, *A. J. XVII*, 10, 9. *B. J. II*, 5, 1.
- Sampsigeramus*, Emesorum rex; ejus filia, Jotape Aristoboli Herodis M. nepoli nubit, *A. J. XVIII*, 5, 4. Ad Agrippam M. venit, *XIX*, 8, 1.
- Samson*, Manochar f., unde nomen habeat, *A. J. V*, 8, 4. Virginem Palæstinam in matrimonium petit; leonem strangulat, 6. Inter epulas nuptiales ænigma proponit; uxorem deserit, quod prodidit ænigmatis solutionem, 6. Palæstinorum segetes incendit, 7. Ætam habitat; Palæstinis victus traditur, sed asini maxilla arrepta multos eorum cædit, ceteros in fugam convertit, 8. Deus ei sitiienti fontem emittit e petra, 9. Portas Gazæ urbis evelit, 10. A moribus patris discedit; Dalila, Samsonis concubina, hostibus prodit, ejus robur in caesarie situm esse; Samson, caesarie abscissa oculisque effossis in carcerem conjicitur, 11. Robore recuperato domum Palæstinis repletam subvertit, sed et ipse ruinæ involvitur, 12. Imperium tenuit annos viginti, *ibid.*
- Samuelus*, Alcanæ Levitæ filius ex Anna; a matre divino ministerio consecratur, antequam natus est, *A. J. V*, 10, 2. Quid nomen significet, 3. Duodecimo anno prophetæ partes agit; Deus eum alloquitur, Judæos a Palæstinis oppressos adhortatur, ut libertatem armis vindicent, *VI*, 2, 1. Palæstinos fundit et regionem quam Judæis eriperant, recuperat, 2, 2 sqq. Bis quotannis jus dicit in urbibus, 3, 1. Annis defuncto reipublicæ administrandæ curam filius tradit, Joelo et Abiæ, qui nequissimos se gerunt, 2. Judæi regem ab eo petunt; concione convocata regi dominatus mala iis exponit, 3, 3 sqq. Saulum quem Deus regem constituit, hospitio excipit et sacro oleo inungit, 4, 1 sqq. Sortitione facta, Saulo regnum obtingit, 4, 4 sqq. Quæ eventura sint populo recitat, 4, 6. Saulo iratus, Davidem inungit, 7, 1 sqq; 8. Moritur, 13, 5. Cf. *VI*, 14, 2.
- Sanaballetes*, natione Chutzeus, Samariæ satrapa sub Dario III, filiam Manassæ Judæo in matrimonium dat, *A. J. XI*, 7, 2. Manassæ divorcium molienti promittit pontificatum, 8, 2. Ad Alexandrum M. deficit; templum ædificat in monte Garizin ejusque pontificem constituit Manassen, 8, 4. Ejus exercitus cum Alexandro in Ægyptum proficiscitur, 8, 9.
- Sanagarus*, Anathi f., breve tempus principatum tenet apud Judæos, *A. J. V*, 4, 3.
- Sanctum Sanctorum* templi Hierosol. describitur, *B. J. V*, 5, 5. Cf. *A. J. III*, 6, 4.
- Sapha*, locus Judææ non procul ab Hierosol., *A. J. XI*, 8, 5.
- Saphan*, scriba Josiæ regis, *A. J. X*, 4, 1.
- Saphata*, vallis Judææ, *A. J. VIII*, 12, 2.
- Saphates*, Galilææ præfectus sub Solomone, *A. J. VIII*, 2, 3.
- Saphatias*, Davidis f., *A. J. VII*, 1, 4.
- Saphatus*, pater Elisæi, *A. J. VIII*, 13, 7.
- Saphonia*, Gadis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Sapphara*. V. *Sepphara*.
- Sappinas* (*Sappinius*), Herodis M. amicus, *A. J. XIV*, 4, 3. *B. J. I*, 14, 3. Cf. *A. J. XVI*, 8, 3.
- Sara*, Aseri f., *A. J. II*, 7, 4.
- Sara*, urbs Judææ, *A. J. VI*, 12, 4.
- Sarabarzanes*, Persa, *A. J. XI*, 4, 4.
- Saradus*, Zabulonis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Saraim*, urbs Judææ, *A. J. VIII*, 10, 1.
- Saramalla* (*Samaralla*), Syrus locupletissimus, *A. J. XIV*, 13, 5. *B. J. I*, 13, 5. Ab Herode M. ad Phraatem mittitur legatus, *A. J. XV*, 2, 3.
- Sarasa*, urbs Palæst., *A. J. V*, 8, 12.
- Sarasarus*, Senacheribi Assyriorum regis fil., ob patris cædem in exilium pellitur, *A. J. X*, 1, 5.
- Sardes*, urbs Lydiæ; L. Antonii et Norbani Flacci ad Sardanios rescripta de Judæorum juribus servandis, *A. J. XIV*, 10, 17; *XVI*, 6, 6. Sardaniorum de Judæis decretum, *XIV*, 10, 23.
- Sareas*, pontifex maximus, a Nabuchodonosoro occisus, *A. J. X*, 8, 5.
- Sareas*, dux Judæorum qui post Hierosolymorum excidium in Judæa relicti sunt, *A. J. X*, 9, 2.
- Sarephtha*, urbs Phœnicæ, *A. J. VIII*, 13, 2.
- Sariphaeus*, Judææ legum interpretis pater, *A. J. XVII*, 6, 2. *B. J. III*, 3.
- Sarmatæ*, Seytharum gens, irruptionem faciunt in Mæsiam; a Rubrio Gallo repelluntur, *B. J. VII*, 4, 3.
- Sarra*, Aranæ filia, Abrami uxor, *A. J. I*, 6, 5. Pharaotes rex Ægypti ejus amore capitur, *I*, 8, 1; cf. *B. J. V*, 9, 4. Sarra Isaacum parit; Abramo persuadet ut Agaram cum Ismaele domo expellat, 12, 2 sqq. Moritur; sepe litur Chebrone, 14.
- Sarua*, Davidis soror, *A. J. VI*, 13, 9.
- Saturninus*, Syriæ præfectus pro Herode agit cum Syllæo, *A. J. XVI*, 9, 1. In concilio Beryti habito moderatam fert sententiam de Alexandro, Herodis filio, conjurationis in patrem accusato, *A. J. II*, 3. *B. J. I*, 27, 2. Antipater eum sibi conciliare studet, *A. J. XVII*, 1, 1. *B. J. I*, 28, 1. Zamari Judæo Babylonio Valatham, locum in Syria situm ad habitandum dat, *A. J. 2*, 1. Ejus successor Quinctilius Varus, *A. J. 5*, 2.
- Saturninus*, Tiberii amicus, maritus Fulviæ, *A. J. XVIII*, 3, 5.
- Saturninus* (*Cn. Sentius*), post Caligulæ interitum senatui suadet ut antiquam reipublicæ formam restituat, *A. J. XIX*, 2, 2.

Saulus, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.

Saulus, Cisi filius, patris asinas quærens venit ad Samuel-
lum, cui Deus aperit illum se Judæorum regem consti-
tuisse, *A. J.* VI, 4, 1. Samuelus sacro oleo eum perfun-
dit et prædicit, quæ ei in patriam redeuntē eventura sint,
2. Sorte ei regnum obtingit, 5. A multis contemptus, *ibid.*
Victis Ammanitis magnam assequitur gloriam; nova inau-
guratione regnum ei confirmatur, 5, 2 sqq. Palestinos alias-
que gentes finitimas subigit, 6. Amalecitas ad interne-
cionem cædit, parciit tamen Agago eorum regi, qua re
Deum offendit, 7. Palestinos iterum fundit, Goliatho a
Davide interfecto, 9. Davidi invidet ob res præclare ge-
stas eique insidias struit, 10 et 11. Abimelechum, qui Da-
videm receperat, totamque ejus stirpem occidi jubet, 12,
5. Frustra Davidem persequitur; Davides bis ei parciit,
13, 4 sqq. A Palestinis bello lacessitus antequam pugnam
ineat, ventriloquam de ejus exitu consultit, 14, 2 sqq. In
prelio cum Palestinis commisso egregie pugnat; Judæis
in fugam versis, filisque suis cassis, ne vivus in hostium
potestatem veniat, Amalecitam jubet sibi mortem afferre,
14, 7. Sauli filiorumque ejus corpora a Palestinis cruci-
bus affiguntur: Jabissenī vero ea auferunt et sepeliunt,
A. J. VI, 14, 8.

Saulus, Agrippæ regis cognatus, *A. J.* XX, 9, 4. A Hie-
rosolymitis legatus mittitur ad Agrippam, *B. J.* II, 17, 4.
Ad Cestium transit a quo ad Neronem legatus mittitur,
20, 1.

Saulus, Judæus Scythopolitanus, cum tota sua familia a
Simone filio interfinitur, *B. J.* II, 18, 4.

Scala Tyriorum (Κλίμαξ Τυρίων), mons Phœnicæ non
procul a Ptolemaide, *A. J.* XIII, 5, 4. *B. J.* II, 10, 2.

Scaurus, a Pompeio in Syriam mittitur; inde in Judæam
profectus Aristobulo opitulatur contra Hyrcanum, *A. J.*
XIV, 2, 3. *B. J.* I, 6, 3. Pompejus ei Cœlesyriam tradit
administrandam, *A. J.* 4, 5. *B. J.* 7, 7. Expeditionem
facit in Arabiam, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 8, 1.

Scenæ, locus Palest., *A. J.* I, 21, 1.

Scenopegia, (ἡ ἐορτὴ τῶν σκηνῶν), festum Judæorum;
ejus origo, quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.*
III, 10, 5. Leges in hoc festo recitandæ sunt, IV, 8, 12.
Splendide celebratur in templi inauguratione, VIII, 4, 5.

Scipio, Alexandrum Aristobuli fil. jussu Pompeii occidit,
A. J. XIV, 7, 4. *B. J.* I, 9, 2.

Scopas, Ptolemæi Epiphanis dux Judæam et Cœlesyriam
occupat; mox ab Antiocho M. victus recedit, *A. J.* XII,
3, 3.

Scopus, locus Judææ prope Hierosolyma, *B. J.* II, 19, 4;
19, 7; V, 2, 3.

Scythæ (*Magogæ*), originem trahunt a Magoge, Japhethæ
f., *A. J.* I, 6, 1. Anacharsin occiderunt quod Græcorum
mores amplexus erat, *C. A.* II, 37. Parthos bello pe-
tunt, *A. J.* XVIII, 4, 4. Cf. *Sarmatæ*, *Alani*.

Scythopolis, urbs Palestinæ, in confinio Galilææ a meridie
sita, *B. J.* III, 3, 1. Viginti stadiis a Tiberiade distat,
V, 7. 65. Maxima urbs Decapoleos, *B. J.* III, 9, 7. Ad
Cœlesyriam pertinere dicitur, *A. J.* XIII, 13, 2. — Olim
Bethsana vocabatur, *A. J.* V, 1, 22; VI, 14, 3; XII, 8,
5. — Ab Epicrate Judæis proditur, XIII, 10, 3. Judæis
a Pompejo eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *A. J.*
XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Initio belli Jud. Judæi qui ur-
bem incolunt a Syris cæduntur, *B. J.* II, 18, 3 sq. *V. J.*
6. — Cf. *B. J.* I, 2, 7; IV, 1, 8. *A. J.* XII, 4, 5; XIII,
15, 4; XIV, 3, 4. *V. J.* 65.

Sebaste, urbs Palest., olim Samaria dicta, exædificatur et
munitur ab Herode M. *A. J.* XV, 8, 5. *B. J.* I, 21, 1.
Post Herodis mortem in Archelai ethnarchæ ditione est;
Archelao regno dejecto cum tota Samaria Syriæ adjicitur,

A. J. XVII, 11, 4; 13, 5. *B. J.* II, 6, 3; 8, 1. Sebasteni
ob mortem Agrippæ M. immodice exsultant, quare Clau-
dus iis offensus est, *A. J.* XIX, 9, 1 sq. — Initio belli
Jud. Sebaste a Judæis flammis vastatur, *B. J.* II, 18, 1. —
Cf. *Samaria*.

Sebastenorum turma in Romanorum exercitu, *A. J.* XIX,
9, 1 sq. XX, 6, 1. *B. J.* II, 12, 5.

Sebaste, insula prope Ciliciam, prius Eleusa dicta, *A. J.*
XVI, 4, 6. *B. J.* I, 23, 4.

Sebastus, Cæsareæ urbis portus, in honorem Augusti ita
vocatus, *A. J.* XVII, 5, 1. *B. J.* I, 31, 3.

Sebee, urbs Galaaditidis, *A. J.* V, 7, 12.

Sebonitis (*Essebonitis*) regio Palest., a Judæis vastatur,
B. J. II, 18, 1.

Secella, *Secela*. V. *Sicella*.

Sedecias, vates, *A. J.* VIII, 15, 4.

Sedecias, Joachimi patruus a Nabuchodonosoro Judæorum
rex constituitur, *A. J.* X, 7, 1. A Babylonis ad Ægyptios
deficit, 7, 3. Captis Hierosolymis, oculis privatus et ca-
tenis vinctus a Nabuchod. Babylonem abducitur, 8, 1
sqq. Usque ad mortem in carcere conclusus tenetur, 8,
7. Cf. *B. J.* V, 9, 4.

Sedraches, cf. *Ananias*.

Sejanus, militum prætorianorum præfectus, conjurationis
in Tiberium convictus occiditur, *A. J.* XVIII, 6, 6.

Selamin, vicus Gall., *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.

Selene, etiam Cleopatra vocata, Syriæ regina, a Tigrane
rege Armeniæ bello lacessitur, *A. J.* XIII, 16, 4.

Seleucia, urbs Syriæ, *A. J.* XIII, 7, 1.

Seleucia, urbs Babylonis, a Seleuco Nicator condita. Ju-
dæi Babylonii in eam commigrant, sed a Græcis et Syris
magna ex parte cæduntur, *A. J.* XVIII, 9, 8.

Seleucia, urbs Gaulanitidis superioris, ad Semechonitidem
lacum sita, *B. J.* IV, 1, 1. Ab Alexandro Jannæo capitur,
A. J. XII, 15, 3. A Flavio Josepho munitur, *B. J.* II,
20, 6. *V. J.* 37. Initio belli Jud. incolæ ab Agrippa et Ro-
manis steterunt, *B. J.* IV, 1, 1.

Seleucus I Nicator, rex Syriæ, Babylone potitur, *A. J.* XII,
1, 1. Judæos in Syriæ urbibus habitantes civitate donat,
A. J. XII, 3, 1. *C. A.* II, 4. Antiochiam et Seleuciam
condit, *C. A.* II, 4. *A. J.* XVIII, 9, 8.

Seleucus IV, Philopator, rex Syriæ Antiochi M. f., *A. J.*
XII, 1, 10. Judæis pecuniam largitur in sacrificiorum
usum, M. 4. (In textu legitur *Nicanor* pro *Philopator*).
Moritur, *A. J.* XII, 1, 11.

Seleucus VI, Epiphanes, Antiochi Grypi, Syriæ regis f.,
patri in regno succedit, *A. J.* XIII, 13, 4. Ab Antiocho
Pio Syria expellitur, a Mopsuensibus crematur, *ibid.*

Sella, Samechi uxor, *A. J.* I, 2, 2.

Sellimus, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.

Sellumus, Israelitarum rex, regnat triginta dies, *A. J.* IX,
11, 1.

Semaron mons, in Palest., *A. J.* VIII, 11, 2.

Semareon, urbs Samariæ Græcis Samaria vocata, *A. J.*
VIII, 12, 5. Cf. *Samaria*.

Semarus vendit Amarino montem quem hic exstructa Sa-
maria (*Semareone*) occupat, *A. J.* VIII, 12, 5.

Semas, Noei f., *A. J.* I, 4, 1. Quasnam terras ejus filii oc-
cupaverint, *A. J.* I, 6, 4.

Semechonitis (*Samachonitis*) locus in Galil.; ejus situs et
ambitus, *B. J.* IV, 1, 1. Jordanes eum secat, *B. J.* III,
10, 7.

Semegarus, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 8, 2.

Semei, Geræ f., maledicit Davidi, *A. J.* VII, 9, 4. Davides
ei ignoscit, 11. 2. Interficitur jussu Solomonis, VIII, 1, 5.

Semeis, præfectus tribus Benjam. sub Solomone, *A. J.*
VIII, 2, 3.

Semellius, scriba Cambysis Persarum regis, *A. J. XI*, 2, 1.
C. Sempromnius, senator Roman., *A. J. XIII*, 9, 2.
Senabares, Sodomitarum, rex, *A. J. I*, 9.
Senacherib, Assyriorum rex, expeditionem facit contra Judæos et Ægyptios; Hierosolyma et Pelusium obsidet, *A. J. X*, 1, 1 sqq. Re infecta in regnum suum redit, filiorum insidiis perit, 1, 4 sq. Quenam Herodotus et Berosus de eo tradant, 1, 4.
Sennaar, campus Babyloniae, *A. J. I*, 4, 1; 4, 3.
Sennabris, locus Galil., *B. J. III*, 9, 7.
Seph, castellum Galil., *B. J. II*, 20, 6.
Sepphoris (*Sapphora*, *Semphora*, *Samphora*) urbs Galil.; ejus situs describitur, *V. J. 65*. In ea synedrium instituitur a Gabinio, *A. J. XIV*, 5, 3. *B. J. I*, 8, 5. Ab Herode capitur, *A. J. XIV*, 15, 4. *B. J. I*, 16, 2. Ab Arabibus Quinct. Varo auxilio missis incenditur ejusque incolae venduntur, *A. J. XVII*, 10, 9. *B. J. II*, 5, 1. A Philippo munitur et amplificatur ita ut princeps Galilæe urbs sit, *A. J. XVIII*, 2, 1. Denuo munitur ab incolis, *B. J. II*, 20, 6. Sepphoritæ initio belli Jud. propter fidem erga Romanos servatam a Galilæis vexantur; Flav. Josephus eos tuetur, *V. J. 8*. Josepho insidias struunt, 22. A Joanne Levi frustra stimulantur ut ipsi se addicant, 25. Cestius Gallum, Syriæ præf., invitant ut ipsorum urbem in fidem recipiat; quod quum Josephus audisset, eam expugnat et diripit, *V. J. 67*. Sepphoritæ milites Romanos a Cestio missos in urbem recipiunt; Josephus eam iterum oppugnat, sed frustra, 71. Cf. *B. J. II*, 18, 11. Vespasianum libenter excipiunt, *B. J. III*, 2, 4; 4, 1.
Septuaginta duo Judæi ad Ptolemæum Philad. ab Eleazaro mittuntur ut Legem Jud. Græce reddant, *A. J. XII*, 2, 5 et 6. A. Ptolem. benigne excipiuntur, 2, 11. Eorum vivendi ratio, 2, 12. Legis interpretatio diebus septuaginta duobus absolvitur, 2, 12. Donis cumulati dimittuntur, 2, 14.
Serebæus, Judæorum dux, *A. J. XI*, 3, 10.
Sergia, tribus Romæ, *A. J. XIV*, 10, 10.
Seron, Antiochi Epiph. dux, a Juda Maccab. vincitur, *A. J. XII*, 7, 1.
Serritæ, Palæstinis finitimi, *A. J. VI*, 13, 10.
Sertorius, miles Roman. callidissimus, *B. J. VI*, 3, 2.
Serugus, Ragavi f., *A. J. I*, 6, 4.
Servi testes esse nequeunt apud Judæos, *A. J. IV*, 8, 15.
P. Servilius Galba, proconsul; ejus rescriptum ad Milesios, *A. J. XIV*, 10, 21.
Servilius, Gabinii in Syria legatus, *A. J. XIV*, 6, 1. *B. J. I*, 8, 6.
Sesostris, rex Ægypti; multa de eo narrantur fabulosa, *C. A. II*, 11.
Sethon (etiam Ægyptus vocatus), rex Ægypti, *C. A. I*, 26. Hermaum (Danaum) fratrem Ægypto expellit, *ibid.*
Sethiosis, rex Ægypti, expeditionem facit contra Assyrios et Medos, *C. A. I*, 15.
Sethius, Adami f., virtute præclarus; ejus filii pii et sapientes, observationes astronomicas duabus columnis inscribunt, *A. J. I*, 2, 3.
Sexius Cæsar, J. Cæsaris cognatus, Syriæ procurator, *A. J. XIV*, 9, 2. *B. J. I*, 10, 5. Eo intercedente Herodes, ab Hyrcano in judicium vocatus, absolvitur, *A. J. 9*, 4. *B. J. 10*, 7. A Basso Cæcilio interficitur, *A. J. 11*, 1. *B. J. 10*, 10.
Sidas, Sauli libertus, *A. J. VII*, 5, 5; 9, 3.
Sicarii, latrones a sica qua utuntur appellati, in Judæa

grassantur, *A. J. XX*, 8, 10. *B. J. II*, 13, 3. A Festo funduntur, *ibid.* Ab Albino debellantur, sed mox resumpta fiducia totam Judæam infestant, *A. J. 9*, 2 sq. Masadam castellum occupant; inde in regionem vicinam excursus faciunt, *B. J. IV*, 7, 2. Qui Masadam tenent se invicem interficiunt ne in Romanorum potestatem veniant, *B. J. VII*, 7 et 9. Reliqui, ex Judæa pulsi, in Ægypto Judæos ad defectionem adducere frustra conantur, *B. J. VIII*, 10, 1. Eorum unus, Jonathas Judæos Cyrenenses ad seditionem stimulat, 11, 1. Sicariorum perversitas, 8, 1.
Sicella (*Secella*, *Secela*), vicus in Palæstinorum terra, ab Ancho Davidi tribuitur, *A. J. VI*, 13, 10. Ab Amalecitis vastatur, 14, 5. Cf. *VI*, 14, 6; *VII*, 1, 1; 1, 2.
Sichemes, Emmosi Sicimitarum regis f., Dinam Jacobi filiam stuprat; a Symeone et Levi trucidatur cum eoque tota regis familia, *A. J. I*, 21, 1.
Sicho, Moabitidis et Amoritidis rex a Moyse prælio devincitur, *A. J. IV*, 5.
Sicima (*Sicimum*, *Neapolis*), urbs Samariæ sub monte Garizin sita, *A. J. V*, 7, 2. Ab indigenis Mabortha vocatur, *B. J. IV*, 8, 1. Urbs sacra, homicidarum asylum, *A. J. V*, 1, 24. Regiam in ea exstruxit Hieroboamus, *VIII*, 8, 4. Alexandri Magni temporibus Samariæ caput, *XI*, 8, 6. Sicimitæ a Symeone et Levi Jacobi filiis propter Dinæ stuprum interimuntur, *A. J. I*, 21, 1. Cæduntur ab Abimelecho tyranno, *V*, 7, 4. Saulus cum Amalecitis bellum gerens parcit Sicimitis, *VI*, 7, 3. Sicimitæ Sidonios se esse profitentur, *XII*, 5, 5. Cf. *A. J. I*, 21, 1; *IV*, 8, 44; *V*, 1, 19; *XII*, 5, 5; *XIII*, 9, 1. *B. J. I*, 4, 4.
Sichus, nummus apud Judæos, *A. J. III*, 8, 2.
Sidon, urbs Phœniciae, a Sidonio condita, *A. J. I*, 6, 2. A Tyrhis deficit, *IX*, 14, 2. Sidonii jussu Cyri et postea Darii Judæis ligna cedrina mittunt ad templum Hierosol. instaurandum, *XI*, 4, 1; 4, 6. Sidon capitur ab Alexandro M., *XI*, 8, 3. J. Cæsar pro Judæis rescriptum ad Sidonios, *XIV*, 10, 2; cf. 10, 6. M. Antonius Sidoniis imperat ut Judæis restituant quæ iis eripuerint, *XIV*, 12, 6. Sidonii Pacorum Parthum in urbem admittunt, *XIV*, 13, 3. *B. J. I*, 13, 1. Lis inter Sidonios et Damascenos, *A. J. XVIII*, 6, 3. Herodis M. in Sidonios liberalitas, *B. J. I*, 21, 11. Sidoni parcent Judæis in ipsorum urbe habitantibus initio belli Jud., *B. J. II*, 18, 5.
Sidonius, Chanaani f., Sidonem urbem condidit, *A. J. I*, 6, 2.
Sidonius, (Sigo) vicus Galil. munitur a Flav. Josepho, *B. J. II*, 20, 6. *V. J. 37*.
Silanus, Syriæ præfectus, *A. J. XVIII*, 2, 4.
Silas, Agrippæ M. amicus, *A. J. XVIII*, 6, 7. Agrippæ in adversis socius, *A. J. XIX*, 7, 1. Agrippam sibi alienat, *ibid.* Ab Aristone interficitur jussu Herodis et Helciæ, 8, 3.
Silas Babylonius, vir fortissimus, *B. J. II*, 19, 2. 9. In prælio cadit, *B. J. III*, 2, 1 sqq.
Silas, præfectus Tiberiadis, *V. J. 17*.
Silas Judæus, Lysiadis tyrannus, *A. J. XIV*, 3, 2.
Silbonitis (Sibonitis, Sebonitis) regio Palæstinæ, *B. J. III*, 3, 2. (*B. J. II*, 18, 1, ?)
Silo, Romanorum dux, a Ventidio in Judæa relictus, pecunia corrumpitur ab Antigono, *A. J. XIV*, 14, 6. *B. J. I*, 15, 2. Perfidiose agit in Herodem, *A. J. 15*, 3. *B. J. 15*, 6. Ex Judæa discedit auxilium laturus Ventidio contra Parthos, *A. J. 15*, 5. *B. J. 16*, 4.
Silo, urbs Samariæ, tabernaculum ibi positum erat ante templum exstructum, *A. J. V*, 1, 19; 2, 9. Cf. *V*, 10, 2; 11, 3; *VIII*, 7, 7; 11, 1.
Siloa (Siloam), fons Hierosol., *B. J. II*, 16, 2. *V*, 4, 1; 4, 2; 6, 1; 12, 2.

- Silva Libani*, nomen domus in qua Solomon thesauros suos asservabat, *A. J.* VIII, 7, 2.
- Simon Justus*, pontifex maximus, *A. J.* XII, 2, 4.
- Simon*, Simonis Justi nepos, pontifex maximus, *A. J.* XII, 4, 10.
- Simon*, *Matthes* vocatus, *Mattathiae* fil., *A. J.* XII, 6, 1. Prudentia praecellens, 6, 3. Judaeos in Galilaea defendit, 8, 2. *Jonathae* patris adiutor in bello cum Syris, XIII, 1. Ab *Antiocho Euth.* omnis regionis a *Scala Tyriorum* usque ad *Aegyptum* constituitur praefectus, 5, 4. *Jonath.* mortuo, Judaeorum dux et pontifex, 6, 3; 6, 6. Judaeorum immunitatem impetrat; *Hierosolymorum* arcem diruit; *ethnarcha* appellatur, 6, 6. Cum *Antiocho Sot.* amicitiam jungit, 7, 2. Mox vero ab *Antiocho* bello petitus, ejus ducem *Cendebeum* praelio devincit, 7, 3. Societatem init cum Romanis, *ibid.* A genero suo *Ptolemaeo* interficitur, 7, 4. Cf. *B. J.* I, 2, sq.
- Simon*, *Dosithei* f., ab *Hyrcano* Romam mittitur legatus, *A. J.* XIII, 9, 2.
- Simon*, *Boethi* f., pontifex fit; ejus filiam *Herodes M.* uxorem ducit, *A. J.* XV, 9, 3. Pontificatu privatur, *A. J.* XVII, 4, 2.
- Simon*, *Herodis M.* servus, post domini mortem regnum affectat; a *Grato* interficitur, *A. J.* XVII, 10, 5. *B. J.* II, 4, 2.
- Simon*, *Esseus*, *Archelao* *ethnarchae* somnium interpretatur, *A. J.* XVII, 13, 3. *B. J.* II, 7, 3.
- Simon*, *Camithi* fil., pontifex, *A. J.* XVIII, 2, 2.
- Simon Cantheras*, pontifex creatur ab *Agrippa*, *A. J.* XIX, 6, 2. Pontificatus ei abrogatur, 6, 4. Cf. XX, 1, 3.
- Simon* quidam *Hierosolymitanus* *Agrippam M.* apud populum calumniatur, *A. J.* XIX, 7, 5.
- Simon*, *Judae Galilaei* f., cruci suffigitur, *A. J.* XX, 5, 2.
- Simon*, *Judaeus Cyprius*, magus, *A. J.* XX, 7, 2.
- Simon*, *Giorae* f., in praelio apud *Bethoron* commisso fortitudine eminet, *B. J.* II, 19, 2. In *Acrobatene* rapinas facit; inde pulsus *Masadam* occupat, deinde *Idumaeam* populatur; magnam improborum manum cogit, *B. J.* II, 21, 2. IV, 9, 3 sq. Cum zelotis pugnam committit, 9, 5. *Idumaeam* a *Jacobo* ipsi proditam occupat et vastat, 9, 5 sqq. Zelotae ejus uxorem rapiunt quam mox reddere cogunt, 9, 8. Iterum *Idumaeam* depopulatur, 9, 10. In *Hierosol.* urbem a populo recipitur, 9, 11. Acris pugna inter *Simonem* qui superiorem urbem in potestate habet, et *Joannem*, zelotarum ducem, qui templum tenet, 9, 12; V, 1, 3. Quot sectatores habuerit, 6, 1. Fortiter rem gerit contra Romanos, 6, 3. Societatem init cum *Joanne* contra Romanos, 6, 4. Aggeres a Romanis ad *Joannis* monumentum erectos destruit, 11, 5, sqq. *Mattthiam* pontificem multosque viros nobiles interficit, 13, 1. *Judam* ejusque socios proditorem molientes supplicio afficit, 13, 2. Templo a Romanis expugnato, ipse et *Joannes* colloquium habent cum *Tito*; ejus fidei se committere recusant, 6, 2 sqq. Urbem superiorem male defendit, 8, 1 sqq. Urbe a Romanis expugnata, cum amicis et lapicidis nonnullis in cavernam se demittit, viam subterraneam ad fugam patefacturus, VII, 2, 1. A Romanis captus triumpho servatur, *ibid.* *Simonis* supplicium, 5, 6. Ejus indoles, 8, 1.
- Simon*, *Ananiae* f., *B. J.* II, 17, 4.
- Simon*, *Sauli* f., *Judaeus Scythopolitanus* crudelissime in familiam suam saevit, *B. J.* II, 18, 4.
- Simeon*, *Gamalielis* f., populum contra zelotas excitat, *B. J.* IV, 3, 9. Cum *Joanne Levi* contra *Flav. Josephum* machinatur, *V. J.* 3 8 sq. Ejus ingenium, *ibid.*
- Simon*, *Cathlae* f., *Idumaeorum* dux qui zelotis auxilio veniunt, *B. J.* IV, 4, 2. Ejus ad *Jesu* orationem responsio, 4, 4. *Hierosolymis* a *Simonis Gior.* partibus stat, *B. J.* V, 6, 1. Fortiter se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 2, 6.
- Simon*, *Ezronis* f., *Eleazari* socius, *B. J.* V, 1, 2.
- Simon*, *Ari* f., zelotarum dux, *B. J.* V, 6, 1. Fortiter pugnat contra Romanos, VI, 1, 8; 2, 6.
- Simon*, *Josiae* f., *Judaeus* fortitudine excellens, *B. J.* VI, 2, 6.
- Simon Psellus*, *Flavii Josephi* afavus, *V. J.* 1.
- Simon*, *Gabarenorum* princeps, *V. J.* 25.
- Simon*, *Josephi Flavii* satelles, *V. J.* 28.
- Simon*, *Levi* f., *Gischalenus*, *V. J.* 38.
- Simon*, *Jonathae* f., a *Simonis* et *Anani* factione contra *Josephum*, *Galilaeae* praef. missus, multas ei struit insidias, *V. J.* 39 sqq. A *Josepho* capitur, 63 sq. Cf. *B. J.* II, 21, 7.
- Simonias*, vicus *Galil.*, *V. J.* 24.
- Simonides*, *Flavii Josephi* f., *V. J.* 76.
- Sina*, mons *Arabiae* (*Sinaeus* mons), describitur, *A. J.* II, 12, 1; III, 5, 1. Deum in eo habitare credebatur; *Moses* in eo colloquium habet eum Deo, *ibid.* Cf. III, 2, 5.
- Sinaeus*, *Chanaani*, f., *A. J.* I, 6, 2.
- Sinope*, urbs *Ponti*, *A. J.* XVI, 2, 2.
- Siphar*, *Ammanitidis* dynasta, *A. J.* VII, 9, 8.
- Siris* (*Sirias*?) regio, in qua *Sethi* filii monumentum posuerunt, *A. J.* I, 2, 3.
- Sisa*, *Davidis* scriba, *A. J.* VII, 5, 4.
- Sisares*, *Chananaeorum* dux, a *Jala* occiditur, *A. J.* V, 5, 4.
- Sisenna*, *Gabinii* in *Syria* legatus, *A. J.* XIV, 6, 1. *B. J.* I, 8, 6.
- Sisines*, *Syriae* et *Phoeniciae* praef. sub regno *Darii*, *A. J.* XI, 4, 4.
- Sitenna*, puteus *Pal aest.*, *A. J.* I, 18, 2.
- Soa*, *Aegypti* rex cum *Israelitis* contra *Assyrios* societatem init, *A. J.* IX, 1, 1.
- Soarus*, *Symeonis* f., *A. J.* II, 7, 4.
- Soba*, locus in *Damascenorum* terra, *A. J.* I, 10, 1.
- Sobacchis* *Chettæus*, vir fortissimus, *A. J.* VII, 12, 2.
- Sobnaeus* ab *Ezechia* rege ad *Assyrios* legatus mittitur, *A. J.* X, 1, 2.
- Socho*, vicus *Judaeae*, *A. J.* VIII, 10, 1; VI, 9, 1.
- Socrates* philosophus, sapientia praecellens, *C. A.* II, 12. Cur capitis damnatus sit, II, 37.
- Sodoma*, urbs *Pal aest.*, a Deo funditus deleta, *A. J.* I, 11; cf. 8, 3. — *Sodomitica* regio ad lacum *Asphaltiten* tota exusta est; olim beata fuit et multis oppidis distincta, *B. J.* IV, 8, 4.
- Sodomitarum* quinque civitates olim florentissimae; ab *Assyriis* subactae tributum pendunt; in summam morum pravitatem delapsae a Deo evertuntur, *A. J.* I, 9; I, 11.
- Soemus* *Ituraeus*; *Herodes M.* ad *Octavianum* proficiscens ei custodiam *Mariamnes* uxoris suae credit cum secreto quodam mandato, *A. J.* XV, 6, 5. *Soemus* ad *Herodis* mandatum enuntiandum adducitur, 7, 1. *Commercii* cum *Mariamne* habiti accusatus ab *Herode* interficitur, 7, 4.
- Soemus*, *Arabs*, a *Syllaeo* interficitur, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.
- Soemus*, rex *Emesae* et *Libani* tetrarcha, *A. J.* XX, 8, 4. *V. J.* 11. *Romanis* auxilium fert contra *Judaeos* seditiosos, *B. J.* II, 18, 9; III, 4, 2; VII, 7, 1.
- Sogane*, urbs *Gaulanitis* superioris, *B. J.* IV, 1, 1. *V. J.* 37, cf. 10. *B. J.* II, 20, 6.

Sogane, vicus Galil. viginti stadiis a Gabaris distans, V. J. 51.

Solomon Davidis ex Beersabe filius, A. J. VII, 3, 3; 7, 4. Adonia regnum affectante, a patre rex declaratur oleoque inungitur, 15, 5 sqq. Davides verba ad eum facit de templo extruendo, 15, 9. Davides moriens ei praecepta dat, 16, 1. Post patris mortem, ad regnum firmandum, Adoniam, Joabum et Semei interim iubet, VIII, 1, 2 sqq. Pharaothæ, Ægyptiorum regis, filiam ducit uxorem; a Deo ipsi copiam dante quidquid velit poscendi, sapientiam petit, 2, 1. Litem duarum meretricum dirimit, 2, 2. Regni administrationem ordinat, 2, 3. Ejus divitiarum, 2, 4. Insignis ejus sapientia; quænam scripta reliquerit, 2, 5. Ejus literæ ad Hiramum, Tyriorum regem datæ, 2, 6. Ligna cædenda curat reliquæque materiam congerit ad templum Dei extruendum, 2, 9. Templum ædificat, quod septennio absolvitur, 3. Arcam in templum transferendam curat, 4, 1. Regiam ædificat, 5, 1 sqq. Hiram pro iis quæ ad templi regiarumque extructionem contulerat, frumentum mittit decemque urbes Galilææ offert, 5, 3. Enigmata a Hiram missa solvit, *ibid.* cf. C. A. I, 17. Hierosolyma munit multasque urbes condit, 6, 1. Chananaei, qui in monte Libano habitant, tributum imperat, 6, 3. Classen ædificat, quam in Indiam mittit, 6, 4. Ægypti reginam ad se venientem laute excipit, 6, 5 sqq. Magnam auri vim possidet, 7, 1 sqq. Munera exquisita ei mittuntur a multis regibus, 7, 3. A patriis moribus ac institutis sub vitæ finem desciscit, mulieres alienigenas in matrimonium ducens earumque deos colens, quam ob rem Deus ei pœnas minatur, 7, 5. Hieroboamus seditionem contra eum movet, 7, 8. Solomon moritur post regnum octoginta annorum, *ibid.*

Solon Atheniensium legislator, C. A. II, 15.

Solyma. V. *Hierosolyma*.

Solyi montes in Palæstina, C. A. I, 22.

Solymsi Josephi Tobia frater, A. J. XII, 4, 6.

Somorrion (? *Gomorra*), B. J. IV, 8, 2.

Sophaces, pop. Africæ, nomen habent a Sophone Didori filio, A. J. I, 15.

Sopharus, Eliphazæ f., A. J. II, 1, 2.

Sophas, Ragueli f., a zelotis necatur, B. J. IV, 3, 4.

Sophene, regio Armeniæ, A. J. VII, 5, 1; VIII, 7, 6.

Sophira, regio Indiæ, postea *terra Aurea* dicta, A. J. VIII, 6, 4.

Sophon, Dictori f., Sophacum princeps, A. J. I, 15.

Sophonias, pontifex maximus, a Nabuchodonosoro occiditur, A. J. X, 8, 5.

Sosibius, Tarentinus, Ptolemæi Philad. satellitum præfectus, A. J. XII, 2, 2.

Sosipater, Philippi f., Jud.; ab Hyrcano ad Romanos mittitur legatus, A. J. XIV, 10, 22.

Sostus ab Antonio Syriæ præficitur, A. J. XIV, 15, 9. B. J. I, 17, 2. Cum Herode Hierosolyma expugnat et Antigonom vincit ducit ad Antonium, A. J. 16, 1 sqq., B. J. 18, 1 sqq.; V, 9, 4; VI, 10.

Spartani neque agros colunt neque artes exercent; omne studium in corpore firmando ponunt, C. A. I, 31. Cum Jonatha Maccabæo societatem ineunt, A. J. XIII, 5, 8.

Spasinæ Charax, urbs Susianæ, A. J. I, 6, 4; XX, 2, 1; 2, 3.

Spinarum vallis, prope Hierosolyma sita, B. J. V, 2, 1.

Stellatina, Romæ tribus, A. J. XIV, 10, 10.

Stephanus, Claudii Cæsaris servus, A. J. XX, 5, 4. B. J. II, 12, 2.

Stœcheus, Agrippæ M. libertus, A. J. XVIII, 6, 7.

Stoici philosophi in placitis suis de Dei natura cum Moysæ consentiunt, C. A. II, 16.

Stola pontificalis primum in templo asservabatur, Hyrcanus vero pontifex, hujus nominis primus, in arce, quæ postea Antonia appellata est, eam deposuit, A. J. XVIII, 4, 3. In arce deinde remansit, usque dum Tiberius, rogatu Vitellii, eam sacerdotibus in templo custodiendam permetteret, A. J. XV, 11, 4. XVIII, 4, 3. Post mortem Agrippæ regis in arce reposita est: sed Claudius, precibus Agrippæ junioris obsequutus, Judæis denuo ventam dedit in templo eam asservandi, A. J. XX, 1, 1 sqq. Tribus festis solemnibus et jejuniis die pontifex maximus eam induere solebat, A. J. XVIII, 4, 3.

Strabo Cappadox laudatur de Judæis Ægyptiis, A. J. XIII, 10, 4. De Aristobulo rege, 11, 3. De Ptolemæi Lathyri in Judæis crudelitate, 12, 6. De vite aurea ab Aristobulo Pompejo dono data, XIV, 3, 1. De rebus a Pompejo gestis, A. J. XIV, 4, 3. De Gabinii expeditionibus contra Judæos, 6, 4. De pecunia a Cleopatra et Judæis in insula Co deposita, 7, 2. Judæos per totum terrarum orbem dispersos esse dicit, *ibid.* De Hyrcani et Antipatri expeditione in Ægyptum, 8, 3. De Antigono Aristobuli regis filio, XV, 1, 2. De templo Hierosol. ab Antiocho Epiph. spoliato, C. A. II, 7.

Stratonis turris, urbs Samariæ, quæ ab Herode M. *Cæsarea* appellata est, A. J. XV, 8, 5. Ejus tyrannus Zoilus, XIII, 12, 2; 12, 4. Judæis a Pompejo eripitur, XIV, 4, 4. Herodi M. datur ab Augusto, XV, 7, 3. Cf. XIII, 11, 2. B. J. I, 3, 4 sqq.

Strato, Beroæ Syriæ urbis tyrannus, A. J. XIII, 14, 3.

Strato, Theodoti f., ab Hyrcano ad Romanos legatus mittitur, A. J. XIV, 10, 22.

Stratonice, Demetrii Macedoniæ regis uxor, marito derelicto in Syriam se confert; rebus novis ibi studens perit, C. A. I, 22.

Struthia, piscina Hierosol., B. J. V, 11, 4.

Suba Ammanitis opem fert contra Judæos, A. J. VII, 6, 1.

Sudeas, Phideæ f., pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.

Suna, urbs Palæst., A. J. VI, 14, 2.

Sumis, Gadis f., A. J. II, 7, 4.

Suris, secundum Alexandrum Polyhistorum Abrami filius, qui Assyriæ nomen dedit, A. J. I, 15.

Sures, Medianitarum rex, A. J. IV, 6, 10; 7, 1.

Susa, Davidis scriba, A. J. VII, 4, 8.

Susa, Persiæ metropolis, A. J. X, 11, 7; XI, 6, 1; 6, 2; 6, 7.

Susceus, rex Ægypti Roboamum Judææ regem bello laceravit, Hierosolyma capit templumque spoliavit, A. J. VIII, 10, 3; cf. VII, 5, 3.

Suus, Abrami f., A. J. I, 15.

Sycaminus, oppidum Pheniciæ, A. J. XIII, 12, 3.

Sychemes. V. *Sichemes*.

Syene, urbs Ægypti, B. J. IV, 10, 5.

Sylla, Agrippæ jun. dux, contra Flav. Josephum Galilææ præfectum mittitur, quem vincit, A. J. 71 sqq.

Syllæus Arabs, Obodæ regis procurator, Salomen ipsius amore captam, in matrimonium petit; Herodes, Salomæ frater, nuptias non permittit ob religionum diversitatem, A. J. XVI, 7, 6. B. J. I, 24, 6. Latrones Trachone expulsos in Arabiam recipit, Herodi eos tradere recusat, A. J. 9, 1. Herodem apud Augustum accusat, 9, 3. Ipse a Nicolao, Herodis legato, in crimen vocatur et ab Augusto capitis damnatur, 9, 8 sq. Statuitur, ut supplicio afficiatur, postquam æs alienum solverit damnumque, quod dederit, restituerit, *ibid.* Nihil eorum, quæ Augustus

imperavit, facit; novorum etiam criminum ab Areta et Antipatro apud Augustum accusatur, *A. J. XVII*, 3, 2. *B. J. I*, 29, 3.

Symeon, Jacobi f. ex Lia, *A. J. I*, 19, 8. Cum Levi fratre Dinam sororem a Sicheme stupratam ulciscitur, 21, 1. A Josepho obses in Ægypto retinetur, II, 6, 4. Ejus filii sex, II, 7, 4. Symeonis tribui quænam Palæstinæ pars obtigerit, V, 1, 22.

Symoborus, Sodomitarum rex, *A. J. I*, 9, 1.

Synedria quinque a Gabinio in Judæa instituta, *A. J. XIV*, 5; 4. *B. J. I*, 8, 5.

Syria, *Syri*. *Syri* sive Aramæi originem trahunt ab Aramæo, Arani filio, *A. J. I*, 6, 4. *Syri* sub regno Adadi contra Israelitis expeditionem faciunt, sed profligantur, *A. J. VIII*, 14, 1 sqq. Ab Israelitis postea bello lacessiti vincunt, 15, 5. Denuo Israelitis arma inferunt, Samariam obsident; a Deo in fugam conjiciuntur, IX, 4, 4 sq. Azælus, occiso Adado regnum occupat, 4, 6. Adadus et Azælus Josephi adhuc temporibus tamquam dii a Syris colebantur, *ibid.* Aramatha Syris eripitur a Joramo, 6, 1. Azælus Palæstinæ partem Transjordanianam in suam potestatem redigit, 8, 1. Joaso multas magnasque urbes eripit; Judæam invadit, 8, 4 sq. Adadus Azæli successor amittit quæ hic in Palæstina occupaverat, 8, 7. *Syri* debellantur ab Hieroboamo II, 10, 1. Sub regno Arsacis Judæis bellum inferunt, 12, 1. A Theglaphalassare Assyriorum rege subiguntur, 12, 3. *Syria* occupatur a Nechaone Ægyptiorum rege; mox vero Ægyptii Babylonis cedunt, X, 6, 1. Cf. *C. A. I*, 19. Alexander Syriam invadit, *A. J. XI*, 8, 3. Regnum ad Seleucidas transit; Seleucus Nicator XII, 1, 1; 3, 1. Antiochus Deus, 3, 2. Antiochus M., 3, 3; 4, 4; 1. Seleucus Philopator, XII, 4, 10. Antiochus Epiphanes, 4, 11. Antiochus Eupator Philipum regnum occupare molientem devincit, 9, 7. Demetrius, Seleuci fil.; Antiochum Eupat. occidit et ipse regnum suscipit, 10, 1. Demetrius ab Alexandro Bala regno dejicitur, XII, 2. Demetrius Nicator, Demetrii f., ab Antiochensibus rex declaratus, Alexandrum fundit fugatque, 4, 8. Demetrius Nicator in Antiochensium odium incurrit, superatur a Diodoto, qui Antiocho Entheo puero, Alexandri Balæ filio, diadema imponit, 5, 3. Antiochus Entheus mox occiditur a Diodoto, ad quem regnum transit, 7, 1. Superato Diodoto regnum suscipit Antiochus Soter, Demetrii Nicator. frater, 7, 2. Post hujus mortem Demetrius Nicator regnum recuperat, 8, 4. Militibus invisus regnum denuo perdit, Alexander Zebina a Ptolemæo Physcone Syriæ rex constituitur, 9, 3. Alexander Zebina ab Antiocho Grypo devictus occumbit, 9, 3. Antiochus Grypus et Antiochus Cyzicenus, fratres ex matre de regno inter se certant, 10, 1. Antiochus Grypus ab Heracleone interficitur, Antiochus Cyzicenus a Seleuco Epiphane vincitur et occiditur, 13, 4. Inter Antiochi Grypi et Antiochi Cyziceni posteros diu de regno disceptatur, *ibid.* Tigranes, Armeniæ rex, Syriam invadit, 16, 4. Romani Syriam in suam potestatem redigunt, XIV, 2, 3. A Parthis infestatur, quos Cassius repellere studet, 7, 3. Simulatas inter Syros et Judæos initio belli Judaici, *B. J. II*, 18. — *Syri* qui Thermodontem et Parthenium fluvios accolunt, circumcissionem a Colchis acceperunt; *Syri* qui in Palæstina habitant (Judæi) ab Ægyptiis eam didicerunt, auctore Herodoto, *C. A. I*, 22.

Syrius, rex Mesopotamiæ, *A. J. VII*, 6, 1.

Syrtes Africæ, *B. J. II*, 16, 4.

T.

Tabæus, Nachoræ f., *A. J. I*, 6, 5.

Tabernaculum, a Moyse exstructum describitur, *A. J.*

III, 6 sqq. Deus in eo habitare dignatur, 8, 5.

Tabernaculorum festum. V. *Scenopegia*.

Tanais, fluv. Scythiæ, *B. J. VII*, 7, 4.

Tangana, præfectus Samariæ sub regno Darii, *A. J. XI*, 4, 8.

Tanis, urbs Ægypti, *B. J. IV*, 11, 5.

Tarentum, urbs Italiae, *A. J. XVII*, 5, 1.

Tarichææ (*Taricheæ*), urbs Galiliæ, triginta stadiis e Tiberiade distans, V. J. 32. Urbis situs describitur, *B. J. III*, 10, 1. A Cassio expugnatur, *A. J. XIV*, 7, 3. A Nerone Agrippæ jun. tribuitur, XX, 8, 4. Munitur a Josepho, Galiliæ præfecto, *B. J. II*, 20, 6. Tarichæatæ seditionem movent contra Josephum, V. J. 27 sqq. *B. J. II*, 21, 3 sqq. Ad Agrippam regem transive molientes ad obsequium rediguntur a Josepho, V. J. 32 sqq. A Romanis funduntur, *B. J. III*, 10, 3. Dissensio inter indigenas et advenas, 10, 4. Urbs capitur a Tito, 10, 5. Seditiosorum alii occiduntur, alii ad Neronem mittuntur, alii venduntur, 10, 10.

Tarsus, metropolis Ciliciæ, *A. J. I*, 6, 1; cf. IX, 10, 2. *B. J. VII*, 7, 3.

Taurus, mons Asiæ, *A. J. XI*, 8, 3. *B. J. II*, 16, 4.

Tavaus, Nachoræ f., *A. J. I*, 6, 5.

Telithon, urbs Arabiæ in Moabitarum finibus, *A. J. XII*, 5, 4.

Templum Hierosolymitanum a Solomone exstructum describitur, *A. J. VIII*, 3; cf. *C. A. I*, 17; II, 2. Quid Moyse de eo præscripserit, *A. J. IV*, 8, 5. Diruitur a Nabuchodonosoro, *A. J. X*, 8, 5. *C. A. I*, 19; 21. Novi templi fundamenta jaciuntur sub Cyro, *A. J. XI*, 2, 1. Absolvitur sub Dario, *A. J. XI*, 4, 7. *C. A. I*, 21. Pompejus templum expugnat ejusque penetrale ingreditur, *A. J. XIV*, 4, 4. *B. J. I*, 7, 6. Templum sumtuosissime instauratur ab Herode M., *A. J. XV*, 11, 1 sqq. Hujus templi accurata descriptio, *B. J. V*, 5; cf. *C. A. II*, 8 sq.; I, 22. Porticus igne delentur, *A. J. XVII*, 10, 2. Populus ab Agrippa jun. petit, ut porticum orientale instaret, *A. J. XX*, 9, 7. Templum irritu conatu oppugnatur a Cestio, Syriæ præfecto, *B. J. II*, 19, 5. Zelotæ a populo victi in templum confugiunt, *B. J. IV*, 3, 11 sq. Zelotarum factionum altera duce Eleazaro templi septum, altera duce Joanne porticus tenet, V, 1, 2. Eleazari factio a Joanne opprimitur, 3, 1. Templum spoliatur a Joanne, 13, 6. Romani, capta Antonia templum aggrediuntur, VI, 2, 6 sqq. Porticus exteriores partim a Judæis partim a Romanis incenduntur, 2, 9. Muro septi interioris frustra arietibus pulsato, ejus partis ignis admoveatur, quo mox etiam porticus interiores corripuntur, 4, 1 sq. Tito imperatore invito, sacrosanctum a milite quodam Rom. incenditur, 4, 3 sqq. Templum incensum est secundo anno regni Vespasiani eodem mense eodemque mensis die quo prius a Babylonis deletum erat, 4, 8. Templum funditus evertitur, VII, 1, 1.

Templum in monte Garizin prope Sicima urbem exstructum Alexandri M. temporibus, *A. J. XI*, 8, 4. Postea Jovi Hellenio consecratur, *A. J. XII*, 5, 5. Ab Hyrcano deletur, XIII, 8, 4.

Templum Heliopolitanum ad Hierosolomym. similitudinem ab Onia exstructum describitur, *B. J. VII*, 9, 2 sq. Claudius sub regno Vespasiani, 9, 4. Cf. *A. J. XIII*, 3.

Tephthæus, Galilæus vir fortissimus, *B. J. V*, 11, 5.

Terentina, Romæ tribus, *A. J. XIV*, 10, 10; 10, 13; 10, 19.

Terentius Rufus exercitus post expugnata Hierosol. a Tito in Judæa relicti dux, *B. J. VII*, 2, 1.

- Tero*, miles, Alexandrum et Aristobulum, Herodis filios, capite damnatos Caesarea publice defendit, *A. J. XVI*, 11, 4. *B. J. I*, 27, 4. *A. Tryphone* accusatus lapidatur, *A. J. I*, 11, 6. *B. J. I*, 27, 6.
- Tethmosis*, rex Aegypti, *C. A. I*, 26.
- Thabnæus*, *V. Thamneus*.
- Thadalus*, Assyriorum dux, *A. J. I*, 9.
- Thadamora*, urbs Syriæ a Solomone condita, Græcis *Palmyra dicta*, *A. J. VIII*, 6, 1.
- Thænus*, rex Amathæ, cum Davide fœdus init, *A. J. VII*, 5, 4.
- Thales*, unde hauserit suam doctrinam, *C. A. I*, 2.
- Thallus*, Tiberii libertus, *A. J. XVIII*, 6, 4.
- Thamara*, Davidis filia, *A. J. VII*, 3, 3. Ab Amnone stupratur, *ibid.*
- Thamara*, Abesalomi filia, Roboami uxor, *A. J. VII*, 10, 3.
- Thamna*, urbs Judææ, olim in Palestinorum ditione, *A. J. V*, 1, 29; 8, 5. Caput toparchiæ, *B. J. III*, 3, 5. Incolæ in servitutem rediguntur a Cassio, *A. J. XIV*, 11, 12. *B. J. I*, 11, 2. Toparchiæ Thamniticæ initio belli Jud. præfigitur Joannes Essæus, *II*, 20, 4. Occupatur a Vespasiano, *B. J. IV*, 8, 1.
- Thamneus*, post mortem Elani, ab Israelitarum parte rex creatur, sed mox interimitur, *A. J. VIII*, 12, 5.
- Thamnata*, urbs Judææ, a Bachiide munitur, *A. J. XIII*, 1, 3.
- Thannus* cum Banaotha fratre Jebosthum, Judæorum regem, interficit; a Davide morte mulctatur, *A. J. VII*, 2, 1.
- Thaphine*, Aderi Idumæi uxor, *A. J. VIII*, 7, 6.
- Thapsa*, urbs Palæst., a Manaemo expugnatur, *A. J. IX*, 11, 1.
- Tharabasa*, urbs Arabiæ, *A. J. XIV*, 1, 4.
- Tharata*, Assyriorum dux, *A. J. X*, 1, 1.
- Tharbis*, regis Æthiopæ filia, nubit Moysi, *A. J. II*, 10; 2.
- Tharrus*, Nachoræ f., Abrami pater, ex Chaldæa in Mesopotamiam migrat, *A. J. I*, 6, 5.
- Tharsa*, urbs Palæst., *A. J. VIII*, 12, 3; *IX*, 11, 1.
- Tharsices*, rex Æthiopæ, *A. J. X*, 1, 4.
- Tharsus*, ita olim Cilicia appellabatur, *A. J. I*, 6, 1. Tharsenses (Cilices) originem trahunt a Tharso Jovani filio, *ibid.*
- Tharsus*, Jovani f., Cilicum gentis auctor, *A. J. I*, 6, 1.
- Thaumastus*, primum Caji Caligulæ servus, deinde Agrippæ M., a quo manumittitur et valde honoratur, *A. J. XVIII*, 6, 6.
- Thebæ*, urbs Palæst., *A. J. V*, 7, 5; *VII*, 7, 2.
- Thebæ*, urbs Aegypti, *B. J. VII*, 10, 1.
- Thebani*, Græci, pæderastiæ dediti, *C. A. II*, 37.
- Thecoa* (Thecoo), urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J. VIII*, 10, 1; *IX*, 1, 3. *B. J. IV*, 9, 5. *V. J. 75*.
- Theglaphalassar*, Assyriorum rex, magnam Israelitarum regni partem occupat, *A. J. IX*, 11, 1. Inita cum Achaze societate, Syros et Damascenos subigit, Israelitarum multos captivos abducit, *ibid.*
- Thella*, vicus Galil., *B. J. III*, 3, 1.
- Themanus*, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.
- Themanus*, Eliphazæ f., *A. J. II*, 1, 2.
- Theodectes*, poeta tragicus, *A. J. XII*, 2, 13.
- Theodestes*, Persa, cum Bagathioo conjurationem facit contra Artaxerxem I., *A. J. XI*, 6, 4; 6, 10.
- Theodoros*, Zenonis Philadelphicæ tyranni filius Alexandro Jannæo cladem affert, *A. J. XIII*, 13, 3. *B. J. I*, 4, 2. Postea iterum bello laceratus ab Alexandro, fuga se subducit ejusque castellum Amathus diruitur, *A. J. 13*, 5. *B. J. 4*, 3.
- Theodosius*, Samarita, *A. J. XIII*, 3, 4.
- Theodosius*, Theodori f., Suniensis, *A. J. XIV*, 8, 5.
- Theophilus*, Matthiæ pontificis pater, *A. J. XVII*, 4, 2.
- Theophilus*, Anani fil., pontifex creatur a Vitellio, *A. J. XVIII*, 5, 3. Theophilus Pontificatu privatur ab Agrippa, *A. J. XIX*, 6, 2.
- Theophilus* in libris suis Judæorum mentionem facit, *C. A. I*, 23.
- Theophrastus* laudatur de Tyrionum legibus, *C. A. I*, 23.
- Theopompus*, historicus, de libris sacris Judæorum scribere volens mente perturbatur, *A. J. XII*, 2, 13. Athenienses calumniatur, *C. A. I*, 24. Tripoliticum non scripsit, *ibid.*
- Thermodon*, fluv. Asiæ, *C. A. I*, 22.
- Thermus* a Romanis legatus mittitur ad Aegyptios, *C. A. II*, 5.
- Thermusa*, primum concubina deinde uxor Phraatis IV regis Parthorum; Phraatæ filium adjuvat in struendis Phraati insidiis, *A. J. XVIII*, 2, 4.
- Thesbona*, urbs Galaaditidis, *A. J. VIII*, 13, 2.
- Theudas*, præstigiator, Judæos decipit; supplicio afficitur, *A. J. XX*, 5, 1.
- Theudion*, Doridis Herodis M. uxoris frater, Berenicen Salomæ filiam in matrimonium ducit, *A. J. XVII*, 1, 1. *B. J. I*, 28, 1. Cum Antipatro, sororis filio, Herodis necem machinatur, *A. J. 4*, 2. *B. J. 30*, 5.
- Thiras*, Japhethæ f., Thirium (Thracum) princeps, *A. J. I*, 6, 1.
- Thires*, Græcis Thracæ dicti, originem habent a Thira, *A. J. I*, 6, 1.
- Thisri*, mensis apud Judæos, *A. J. VIII*, 4, 1.
- Thmasis*, rex Aegypti, *C. A. I*, 15.
- Thmuis*, urbs Aegypti, *B. J. IV*, 11, 5.
- Thobeli*, postea Iberi dicti, originem habent a Thobela, *A. J. I*, 6, 1.
- Thobelus*, Japhethæ f., Thobelorum princeps, *A. J. I*, 6, 1.
- Thobelus*, Lamechi f., primum opificum ærarium excogitavit, *A. J. I*, 2, 2.
- Tholomæus*, Gessiorum rex, *A. J. VII*, 1, 4.
- Tholomæus*, latronum dux, *A. J. XX*, 1, 1.
- Thracæ*; ita a Græcis Thires appellantur, *A. J. I*, 6, 1. A Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4. Thracæ Herodis M. mercenarii, *A. J. XVII*, 8, 3. *B. J. I*, 33, 9.
- Thraciæ* enporia; Josaphatus Judæorum rex classem ad ea mittit, *A. J. IX*, 1, 4.
- Thressa*, (Ressa, Resa) castellum Idumææ (Judææ?), *A. J. XIV*, 13, 9; 15, 2. *B. J. I*, 13, 8; 15, 4.
- Thucydides*, historicus ex nonnullorum sententia multis in rebus falsa refert, *C. A. I*, 3. Romanorum non facit mentionem, *ibid.*
- Thulas*, Isacharis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Thummosis*, rex Aegypti, *C. A. I*, 14. (Vocatur *Tethmosis*, *I*, 15).
- Thygrammæi*, Græcis Phrygæ dicti, originem habent a Thygramme, *A. J. I*, 6, 1.
- Thygrammes*, Gomari f., Thygrammæorum princeps, *A. J. I*, 6, 1.
- Tiberias*, urbs Palæst., in optima Galilææ parte sita ad lacum Genezareth, ab Antipa in honorem Tiberii exstructa et immunitate donata est, *A. J. XVIII*, 2, 3. *B. J. II*, 9, 1. Cf. de urbis situ *V. J. 65*. A Nerone Agrippæ juniori tribuitur, *A. J. XX*, 8, 4. A Fl. Josepho munitur, *B. J. II*, 20, 6. Tres in urbe factiones initio belli Judaici, *V.*

J. 9. Herodis tetrarchæ palatium diruitur, *V. J. 12.* Tiberiensium rerum novarum semper appetentes et seditio- nibus gaudentes, 17; cf. 65; 70. A Joanne, Levi f., sti- mulantur ut seditiohem moveant contra Josephum Gali- lææ præf., *V. J. 17* sq.; 25 sqq. *B. J. II, 21, 6* sqq. Ad Agrippam regem transire moliantur; ad obediendam re- diguntur Josephi stratagemate, *V. J. 32.* sqq. *B. J. 21, 8* sqq. A Jonatha ejusque collegis instigati, iterum rebellant contra Josephum, *V. J. 53* sqq. Tiberias a Josepho expu- gnatur, 63. Josephus impedit ne Tiberias a Galilæis diri- piatur, 68 sqq. Tiberienses pacem et amicitiam petunt a Romanis, *B. J. III, 9, 7* sqq.

Tiberius Nero, Augusto in regno succedit; Valerium Gra- tum Judææ procuratorem facit, *A. J. XVIII, 2, 2.* *B. J. II, 9, 1.* Isidis sacerdotes in crucem agit ejusque templum evertit, *A. J. 3, 4.* Judæos Roma expellit, *A. J. 3, 5.* Cum Artabano, Parthorum rege, amicitiam init, *A. J. 4, 4* sq. Post Philippi mortem, ejus tetrarchiam Syriæ adjicit, *A. J. 4, 6.* Vitellio Syriæ præfecto scribit ut Aretæ regi Arabiæ bellum inferat, 5, 1. Magna apud eum au- ctoritate valet Antonia, Claudii mater, 6, 4 sqq. Agrippam, Aristobuli f., benigne excipit, *ibid.* Agrippam ab Eutycho accusatum in vincula conjicit, 6, 5 sqq. Tiberii in rebus agendis tarditas et cunctatio, 6, 5. Capto augurio Caium constituit successorem, Tiberii Gemello nepote ab impe- rio excluso, 6, 8 sq. Tiberii mors; magna populi lætitia, 6, 10.

Tiberius Gemellus, Drusi fil., Tiberii Cæsaris nepos, impe- rii successione excluditur, *A. J. XVIII, 6, 4; 6, 8* sq. A Caio Caligula e medio tollitur, 6, 9.

Tiberius Alexander, Alexandri Alabarchæ f., Judææ pro- curator, *A. J. XX, 5, 2.* *B. J. II, 11, 6.* Alexandriæ præ- fectus, *B. J. II, 18, 7.* Ad Vespasiani partes se confert, *IV, 10, 6.* Exercitus Alexandrini dux cum Tito expedi- tionem facit adversus Hierosolyma, *V, 1, 6.* Ornamenta addit templo Hierosol., 5, 4, 12, 2. Totius Titii exercitus dux, *VI, 4, 3.*

Tigellinus, Neronis libertus, homo nequissimus, *B. J. IV, 9, 2.*

Tigranes, rex Armeniæ, Syriam invadit; Judæi ad eum legatos mittunt; Lucullo, Armeniam depopulante, ex Sy- ria discedit, *A. J. XIII, 16, 4.* Cf. *B. J. I, 5, 3.*

Tigranes, Artabazis Parthorum regis f. a Romanis in regno collocatur, *A. J. IV, 4, 3.* *B. J. I, 19, 5.*

Tigranes, Alexandri Herodis M. filii f. ex Glaphyra regnum Armeniæ obtinet, *A. J. XVIII, 5, 4.* *B. J. I, 1, 28, 1.*

Tigranes, Alexandri Herodis M. nepotis f. a Nerone rex Armeniæ creatur, *A. J. XVIII, 5, 4.*

Tigris, fluv. Asiæ, a Judæis *Diglath* vocatur, *A. J. I, 1, 3.*

Timæus (Timaeus), rex Ægypti, *C. A. I, 14.*

Timæus, historicus, in rebus Siculis ab Antiocho, Philisto et Callia dissentit, *C. A. I, 3.* Ephorum siepe mendacii arguit, *ibid.* Calumniandi cupidus est, *I, 24.*

Timagenes, historicus, laudatur, de templo Hierosol. ab Antiocho Epiph. spoliato, *C. A. II, 7.* De Aristobulo Ju- dæorum rege, *A. J. XIII, 11, 3.* De clade quam Alexan- dro Jannæo intulit Ptolemæus Lathyrus, 12, 5.

Timidius, Pompeium apud Caium Cæsarem accusat, *A. J. XIX, 1, 5.*

Timius, Cyprius; vir nobilis Alexandram Phasaeli filiam ex Galapstone uxorem ducit, *A. J. XVIII, 5, 4.*

Timotheus, Ammanitarum dux vincitur a Judæa Maccab., *A. J. XVII, 8, 1* sqq.

Tirathana, vicus Samariæ, *A. J. XVIII, 4, 1; 4, 2.*

Tiridates, rex Armeniæ Magnæ ab Alanis bello petitur, *B. J. VII, 7, 4.*

Titanium vallis prope Hierosolyma, *A. J. VII, 4, 1.*

Titius, Syriæ præfectus, *A. J. XVI, 8, 6.*

Titus (Flavius Vespasianus), Vespasiani f., a patre Alexandriam mittitur, ut duas inde legiones contra Ju- dæos ducat, *B. J. III, 1, 2.* Magnis itineribus Ptolemai- dem contendit, 4, 2. Cum patre Jotapata obsidet, 7, 4 sqq. Ejus pietas in patrem, 7, 22. Japham expugnat, 7, 31. Primus muros Jotapatorum ascendit, 7, 34. Ejus in Flavium Josephum captivum clementia, 8, 8 sq. Ad- versus Tiberiadem mittitur, *B. J. 9, 7.* Tarichæatas præ- lio devincit, in quo fortitudine eminet; eorum urbem capit, 10, 1 sq. Ad Mucianum in Syriam mittitur, *B. J. IV, 1, 5.* Inde reversus Gamalam cum patre obsi- det, 1, 10. Contra Gischala exercitum movet, 2, 1. Gis- chalensis ad deditionem hortatur, 2, 2. Joanne, seditio- sorum duce, fuga elapso, a Gischalensis benigne excipi- tur, 2, 4 sq. Cæsaream se confert, 3, 2. Post Neronis mortem a patre ad Galbam mittitur, sed audita ejus morte Cæsaream revertitur, 9, 2. Cum patre Alexandriam pro- ficiscitur; inde a patre qui in Italiam ad imperium susci- piendum discedit, ad Hierosolyma expugnanda mittitur, 11, 5. Ejus exercitus describitur, *V, 1, 6; 2, 1.* Hieroso- lyma explorans in periculum incidit; egregia ejus forti- tudo, 2, 2. Castra metatur juxta montem Olivarum, 2, 3. Romanos a Judæis repulsos fortitudine sua e periculo eripit, 2, 5. Romanos incaute in Judæorum insidias la- psos reprehendit, 3, 3 sq. Machinas muris admoveat, 6, 2 sqq. Primum murum expugnat, 7, 2 sqq. Secundum mu- rum capit et Novam urbem occupat; inde statim a Judæis repulsus quarto die post ea rursus potitur, 8, 1 sq. Remissa in breve tempus obsidione, exercitum lustrat, 9, 1. Flavi- o Josepho mandat, ut Hierosolymitanos ad deditionem hortetur, 9, 3. Quatuor aggeres prope Antoniam et Joan- nis monumentum erigit, 9, 2; 11, 4. His aggeribus a Ju- dæis destructis, totam urbem muro circumdat novosque aggeres jacet, 11, 4 sqq.; 12, 1 sqq. Judæos qui aggeres aggrediuntur, repellit, *VI, 1, 3.* Antoniam capit 1, 4 sqq. Judæos per Josephum iterum ad deditionem hortatur, 2, 1 sqq. Templum aggreditur, 2, 6 sqq.; 4, 1. Ipso invito sacrosanctum incenditur; frustra ignem extinguere co- nat, 4, 3 sqq. Templo occupato a militibus salutatur imperator, 6, 1. Cum seditiosorum ducebus colloquium habet: his ejus fidei se committere recusantibus, urbem perdere decernit, 6, 2. Urbem inferiorem incendi jubet, 6, 3. Urbem superiorem capit, omniaque ferro et flamma vastat, 8, 1 sqq. Quid de captivis decreverit, 9, 9, 2. Urbe funditus eversa, exercitui gratias agit et præmia distri- buit, *VII, 1, 1* sqq. Cæsareæ Philippi splendida specta- cula exhibet, 2, 1. In Cæsarea maritima fratris, Beryti patris diem natalem celebrat, 3, 1. Per Syriam iter faci- ens, magnificentissima in urbibus spectacula edit, 5, 1. Ab Antiochenis laute excipitur; Vologeses Parthorum rex coronam auream ei mittit, 5, 2. Cf. *A. J. XII, 3, 1.* Per Judæam deinde Alexandriam proficiscitur, unde Roman- navigat, *B. J. 5, 2* sqq. Cum patre de Judæa subacta triumphat, 5, 4 sqq. — Titii testimonium de Josephi in historia scribenda veritate, *V. J. 70.* *C. A. I, 3.* Josephum magno in honore habet, *V. J. 76.*

Titus Frugi, quintæ decimæ legionis Rom. dux, *B. J. VI, 4, 3.*

Tituli; Hiram Tyriorum regis contra eos expeditio, *C. A. I, 18.*

Tobia filii Menelai pontificis partes sequuntur; cum Mene- lao ad Antiochum Epiphansen confugiunt, *A. J. XII, 5, 1; cf. 4, 2.* *B. J. I, 1, 1.*

Tochoa, urbs Judææ, a Bachide munitur, *A. J. 1, 3.*

Toparchiæ Judææ, *B. J. III, 3, 5.*

Trachonitis (*Trachon*), regio Palæst. ab Augusto Herodi M. datur, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* I, 20, 4. Trachonitæ, Herode in Italiam profecto, rebellant, sed mox ab Herodis ducibus subiguntur, *A. J.* XVI, 4, 6. Latrones Trachonitici a Syllæo in Arabiam recipiuntur, 9, 1. Herodi infensi Idumæorum agros populantur, 9, 3. Batanæis contra Trachonitis præsidio sunt Zamaris ejusque posterii, *A. J.* XVII, 2, 1 sqq. Trachonitis ab Herode Philippo tribuitur, *A. J.* XVII, 8, 1; cf. XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3.

Trajanus, legionis præfectus a Vespasiano mittitur ad Japham expugnandam; adscito Tito urbem capit, *B. J.* III, 7, 31. Tito auxilio mittitur contra Tarichæatas, 10, 3.

Tralles, urbs Cariae, *A. J.* XIV, 10, 21.

Trebellius Maximus, senator Roman., *A. J.* XIX, 2, 3.

Tripolis, urbs Phœniciae, *A. J.* XII, 10, 1; XIII, 10, 3. Herodis M. in Tripolitanos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.

Tripolitici auctor (non est Theopompus) Thebanos calumniatur, *C. A. I.*, 24.

Troglodytica terra, ad sinum Arabicum occupatur ab Abrami posteris, *A. J.* I, 15. Cf. II, 11, 2.

Tryphon, V. Diodotus.

Tryphon, Ptolemæi Epiph. jocularor, *A. J.* XII, 4, 9.

Tryphon, Herodis M. fonsor, Teronem accusat; ipse cum Terone a populo lapidatur, *A. J.* XVI, 11, 5 sq. *B. J.* I, 27, 5 sq.

Tunicæ manuleatæ et ad talos usque demissæ apud Judæos a virginibus antiquitus gestatæ, *A. J.* VII, 8, 1.

Tusculanum, villa Tiberii, *A. J.* XVIII, 6, 6.

Typhonis urbs, *Avaris*, in Ægypto, *C. A. I.*, 26.

Tyrannius Priscus tribun. milit., *B. J.* II, 19, 4.

Tyrannus, Herodis satellites, se ab Alexandro ad Herodem interficiendum conductum esse fatetur, *A. J.* XVI, 10, 3.

Tyropseorum vallis superiorem Hierosol. partem ab inferiori separat, *B. J.* V, 4, 1.

Tyrrheni, pop. Italiae, *C. A. II.*, 4.

Tyrrus, castellum in confiniis Judææ et Arabiæ ab Hyrcano exstructum, *A. J.* XII, 4, 11.

Tyrus, *Tyrii*; Tyrionum reges et judices enumerantur, *C. A. I.*, 18; I, 21. Tyrii Carthaginem condunt, *C. A. I.*, 67. Tyrii Salmasari ipsorum urbem obsidenti fortiter resistunt, *A. J.* IX, 14, 2. Oppugnantur a Nabuchodonosoro, *C. A. I.*, 21. Ab Alexandro Tyrus expugnatur, XI, 8, 3 sq. Cassius Marionem Tyriorum constituit tyrannum, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2. M. Antonii ad eos literæ, quibus Judæis restituere jubentur, quæ iis eripuerant, *A. J.* XIV, 12, 3 sq. Tyrii Pacorum Parthum Antigono Aristoboli filio opem ferentem, in urbem non admittunt, *A. J.* XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 1. Herodis M. in eos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. Initio belli Jud. sævium in Judæos qui urbem incolunt, *B. J.* II, 18, 5. Cum aliis populis Gischalenos adoriuntur eorumque urbem incendunt, *V. J.* 10. Agrippam regem apud Vespasianum accusant, *V. J.* 74. — Tyrii antiquissimis jam temporibus res gestas literis consignabant, *C. A. I.*, 17. Judæis infensi sunt, I, 13. Eorum lex de juramentis, I, 22.

U.

Ulatia (p. *Gaulanitis*), regio Palæst., pars Zenodori tetrarchiæ, ab Augusto Herodis M. regno additur, *A. J.* XV, 10, 3.

Ulus, Arami f., *A. J.* I, 6, 4.

Ummidius Quadratus, Syriæ præfectus, Judæos seditiosos punit; item inter Samaritas et Judæos ad Claudium Cæsarem remittit, *A. J.* XX, 6, 2. *B. J.* II, 12, 5 sq.

Ure Chaldaeorum, urbs in Chaldaeorum finibus, *A. J.* I, 6, 5.

Ures, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.

Ures, tribus Ephraimiticæ præfectus sub Solomone, *A. J.* VIII, 2, 3.

Urias, Beersabes maritus, instigante Davide in vitæ discrimen adductus mortem occumbit, *A. J.* VII, 7.

Urias, Jothami f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.

Urus, pater Beseleeli architecti, *A. J.* III, 6, 1.

Usis, Dani f., *A. J.* II, 7, 4.

Usus, Arami f., *A. J.* I, 6, 4.

Uzus, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.

V.

Valatha, locus in Syria situs, a Saturnino, Syriæ præfecto, Zamari datur ad habitandum, *A. J.* XVII, 2, 1.

Valens, Vitellii dux cum Cæcinnæ Othonem vincit, *B. J.* IV, 9, 9.

Valerianus, decurio, *B. J.* III, 9, 7.

L. Valerius, prætor Rom., *A. J.* XIV, 8, 5.

Valerius Gratus, Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 2, 2.

Valerius Asiaticus, vir consularis, *A. J.* XIX, 1, 14; I, 20; 4, 3.

Vallis gratiarum (Κοιλὰς εὐλογίας) locus in Palæst., ubi Josaphatus pro victoria e Moabitibus reportata gratias egit, *A. J.* IX, 1, 3.

Varro, Syriæ præfectus, Zenodori latrocinia reprimit, *B. J.* I, 20, 4. *A. J.* XV, 10, 1.

Varus (*Quintilius*), Syriæ præfectus, Herodis M. rogatu Hierosolyma venit, ut ei de Antipatro filio iudicium habenti adsit, *A. J.* XVII, 5, 2 sqq. *B. J.* I, 31, 5 sqq. Sabino Hierosolyma ad custodiendas Herodis pecunias proficisci molienti adversatur, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 2. Hierosolymis seditionem compescit, *A. J.* 10, 1. Nova seditione in Judæa orta, Sabino succurrit; in seditionis auctores animadvertit, *A. J.* 10, 9 sq. *B. J.* 5, 1 sqq.

Vaste, Artaxerxis Fuxor, repudiatur, *A. J.* XI, 6, 1.

Vatinius, senator Rom., *A. J.* XIX, 1, 13.

Ventidius, Romanorum dux, in Syriam mittitur ut Parthos ab ejus finibus arceat; in Judæam profectus, Josepho auxilium laturus, ab Antigono pecunia corrumpitur, *A. J.* XIV, 14, 6. *B. J.* I, 15, 2. Parthos prælio devincit, Machæram Herodi auxilio mittit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6.

Vernanius, senator Rom. *A. J.* XIX, 3, 4.

Vespasianus (*Titus Flavius*) a Nerone contra Judæos rebelles mittitur, *B. J.* III, 1, 2 sq. Quænam ante bellum Judaicum gesserit, *ibid.* A. Sepphoritis benigne excipitur, 2, 4. Titus ex Ægypto copias ducit ad Vespasianum; totius exercitus magnitudo, *B. J.* 4, 2. Exercitum ducit in Galilæam, 6, 2. Capta Gadarensium civitate Jotapata proficiscitur, et post longam obsidionem urbem a transuga proditam capit, 7, 1 sqq. Leviter vulneratur, 7, 22. Flavius Josephus ei imperium vaticinatur, 8, 8 sq. Joppen evertit, 9, 2 sqq. Ab Agrippa laute excipitur Cæsareæ Philippi, 9, 7. Tiberiadem occupat, 9, 8. Tarichæatas debellat, 10, 1 sqq. Gamalam capit et diruit, IV, 1, 1 sqq. Ejus in urbis obsidione periculum, 1, 5. Cæsaream reddit, militibus requiem concessurus, 2, 1. Jamniam et Azotum capit, 3, 2. Cum ducibus deliberat de obsidendis Hierosolymis, 6, 2. Multi Judæi ad eum confugiunt, 6, 3. Gadara totamque Peræam in potestatem suam redigit, 7, 3 sqq. Quum accepisset motus cieri in Gallia a Vindice, ad bellum Jud. conficiendum properat, 8, 1. Idumæam et magnam Judææ partem subigit, Hierosolyma circumquaque cingit, 8, 1 sqq. Accepto nuntio de Neronis morte

expeditionem contra Hierosolyma differt; Titum Romam mittit novum imperatorem salutatum, 9, 2. Novum impetum in Judeam facit, 9, 9. Vespasianus a militibus suis imperator declaratur; aegre iis cedit, 10, 2 sqq. Mucianus Syriae et Alexander Aegypti praefectus, itemque Moesiae et Pannoniae legiones ad ejus partes se conferunt, 10, 5 sq. Josephum vinculis solvit, 10, 7. Mucianum in Italiam mittit contra Vitellium, 11, 1. Alexandriam proficiscitur, ubi Vitellianorum clades ei nuntiatur; Titum mittit ad Hierosolyma expugnanda, 11, 5. Romam proficiscitur, VII, 2, 1. In Italia omnium votis excipitur, 4, 1. Domitianum fil. mittit ad Germanorum seditionem comprimendam et Rubrum Gallum ad Sarmatas ex Moesia repellendos, 4, 2 sq. Cum Tito filio triumphum agit, 5, 4 sqq. Pacis templum exstruit Romae, 5, 7. Omnem Judaeorum terram vendi jubet, 6, 6. Ejus erga Antiochum Commagenes regem humanitas, 7, 3. Oniae templum in Aegypto dirui jubet, 10, 2. Jonathan sicarium morte damnat, 11, 3. — Vespasiani testimonium de Josephi historici fide, V. J. 65. C. A. I., 9. Ejus commatarii laudantur, V. J. 65. Flavius Josephum magnis meritis donat, 76.

Veturia, Romae tribus, A. J. XIV, 10, 13; 10, 19.

Vienna, urbs Galliae, A. J. XVII, 13, 2. B. J. II, 7, 3.

Vindex rebus novis studet in Gallia, B. J. IV, 8, 1.

Vinicius (Marcus), Caji Caesaris sororis maritus, A. J. XIV, 1, 14.

Vitellius, Syriae praefectus, a Judaeis honorifice excipitur Hierosolymis; Tiberio persuadet ut Judaeis stolam pontificalem reddat, A. J. XV, 11, 4; XVIII, 4, 3. Insidias struit Artabano, Parthorum regi, XVIII, 4, 4. Postquam Artabanus regnum stabilivit, Vitellius jussu Tiberii cum eo amicitiam facit, 4, 5. Herodi Antipae infensus est, *ibid.* A Tiberio jubetur Aretae regi Arabiae bellum inferre; de Tiberii morte certior factus, ab expeditione desistit, 5, 2 sqq.

Vitellius Proculus, centurio Rom., A. J. XIX, 6, 3.

Vitellius a legionibus Germanicis imperator declaratur, Othonem vincit, B. J. IV, 9, 2; 9, 9; 10, 1. Vitelliani vincuntur apud Cremonam et Romae ab Antonio Primo, Vespasiani duce, 11, 2 sqq. Vitellius trucidatur, 11, 4.

Vitellius rebus novis studet in Germania sub regno Vespasiani, B. J. VII, 4, 2.

Vologeses, Artabani III Parthorum regis fil., Gotarzi fratri in regno succedit, A. J. XX, 3, 4. Itazem bello petit, 4, 1. Dahis et Sacis seditionem moventibus, infecta re discedit, 4, 2. Tito Hierosolymorum expugnatori coronam auream mittit, B. J. VII, 5, 2. Pro Antiocho, rege Commagenes, apud Vespasianum intercedit, 7, 3.

Volumnius, Syriae praefectus pro Herode agit cum Syllao, A. J. XVI, 9, 1. Ab Herode cum literis mittitur ad Augustum, A. J. 10, 7; 10, 9. B. J. I, 27, 1. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum Herodis filios capitis condemnat, A. J. 11, 3, B. J. 27, 3.

Vonones, Phraatis IV Parthorum regis fil., a patre obses mittitur Romam; post Orodis decessum regnum obfinet, mox vero a populo contemnitur, A. J. XVIII, 2, 4. Cum Artabano a Parthis ad regnum suscipiendum accessito praelio congregitur et vincitur; fuga in Armeniam delapsus ibi regnum occupare conatur; jussu Tiberii a conatu desistit; Silano Syriae praesidi se dedit; *ibid.*

X.

Xaloth, vicus Galil., B. J. III, 3, 1.

Xerxes, Persarum rex, Darii fil. Judaeos magna benevolentia prosequitur, A. J. XI, 5, 1 sqq. Ejus literae ad

Esdras, 5, 1. Neemiae pincernae suo veniam dat Hierosolymorum monia restaurandi, 5, 6. Cf. B. J. II, 16, 4.

Xylophoria Judaeorum festum in quo ligna ad templi aram comportantur, A. J. II, 17, 6.

Xystus Hierosolymorum urbis, prope regium situs, B. J. V, 4, 2. VI, 3, 2; 6, 2.

Z.

Zabadias a Josaphata Judaeorum rege summus iudex constituitur, A. J. XI, 1, 1.

Zabelus, Arabum dynasta, A. J. XIII, 4, 8.

Zabidus, Idumaeus, C. A. II, 9.

Zabuda, mater Joacimi, A. J. X, 5, 2.

Zabulon, Jacobi f. ex Lia, A. J. I, 19, 8. Ejus filii tres, II, 7, 4. — Zabulonis tribus quamnam Palaestinae partem obtinuerit, V, 1, 22.

Zabulon, urbs Galil., admirandae pulcritudinis, a Cestio diripitur et incenditur, B. J. II, 18, 9.

Zacharias, Joadi f., vates a Joaso interficitur, A. J. IX, 8, 3.

Zacharias (Azarias), Hieroboami II fil., Israelitarum rex, A. J. IX, 10, 3. Sex menses regnat, 11, 1.

Zacharias, vates, A. J. XI, 4, 5; 4, 7.

Zacharias, Phaleci f., zelota, B. J. IV, 4, 1.

Zacharias, Baruchi f., Judaeus nobilis, a zelotis in judicium vocatur; a judicibus absolvitur, tamen ab illis interficitur, B. J. IV, 5, 4.

Zacharis (Zacharias), Israelitarum dux, A. J. IX, 12, 1.

Zaleucus, Locrensiu legislator, C. A. II, 15.

Zamares, Elano Israelitarum rege occiso, regnum occupat; totam Basanis stirpem interimit; de salute sua desperans se ipsum interficit, A. J. VIII, 12, 5.

Zamaris, Judaeus Babylonius cum quingentis equitibus sedem figit in Syria, ubi Saturninus Valatham ei ad habitandum dat, A. J. XVII, 2, 1. Ab Herode M. in Balaneam accessit ad Trachonitarum atrocitatem reprimendam, in eaque Bathyrum condit, 2, 1; 1, 2. Ejus liberi, 2, 3.

Zambranes, Abrami f., A. J. I, 15.

Zambrias, legum Mosaicarum contemtor, a Phineese interficitur, A. J. IV, 6, 10 sqq.

Zara, urbs in Moabitum finibus, A. J. XIII, 15, 4.

Zareus, Aethiopiae rex, Asanum Judaeorum regem bello petit, A. J. VIII, 12, 1. Clade afficitur, 12, 2.

Zaras, Judae f., A. J. II, 7, 4.

Zaraza, uxor Amanis, A. J. XI, 6, 10.

Zebe, Madianitarum dux, A. J. V, 6, 5.

Zebulus Abimelechum adjuvat in opprimendis Sicimitis, A. J. V, 7, 4.

Zebus, Madianitarum rex, a Gedeone vincitur, A. J. V, 6, 5.

Zelotae, latrones undique conflati, in Hierosolymorum urbem irrepunt, B. J. IV, 3, 3. Multos civitatis procures in vincula conjiciunt et indicta causa necant, Pontificem sorte creant, 3, 7 sq. Acris pugna inter zelotas et populum committitur; zelotae in templum confugiunt, 3, 11 sqq. Idumaeos in auxilium vocant cum iisque magnam civium stragem edunt, 4 et 5. Post Idumaeorum discesum denuo in cives seviunt, 6, 1; 6, 3. Joanne, qui magna inter ipsos auctoritate fuerat, tyrannidem affectante, in duas partes discedunt, quae se invicem armis laessunt, 7, 1. Ab Idumaeis, qui in urbem confugerant, pressi rursus coalescunt, 9, 11. Denuo in duas factiones scinduntur, quarum altera, duce Joanne, exteriorem templi ambitum et porticus, altera, duce Eleazaro, inte-

- rius templi septum tenet, V, 1, 2. Acris inter duas factiones contentio, *ibid.* Eleazari factio ab Joanne opprimitur, 3, 1. Eorum perversitas, VII, 8, 1.
- Zelpha*, Liae ancilla, ex qua Jacobus procreat Gadem et Aserum, A. J. I, 19, 8.
- Zeno*, philosophus, C. A. II, 12.
- Zeno*, Cotylas cognominatus, Philadelphiæ tyrannus, A. J. XIII, 8, 1. B. J. I, 2, 4.
- Zenodorus* (Zeno B. J. II, 6, 3), Lysaniæ tetrarchiam conduit; in Trachonitide latrocinia exercet, quæ ab Herode M. reprimuntur, A. J. XV, 10, 1. Herodem apud Augustum frustra accusat, 10, 2. Zenodoro mortuo, ejus tetrarchia, inter Trachonitidem et Galilæam sita, Herodi ab Augusto traditur, 10, 3. Cf. B. J. I, 20, 4. Pars hujus tetrarchiæ postea Philippo Herodis filio tribuitur, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3.
- Zephyrium*, promontorium Ciliciæ, B. J. I, 23, 4.
- Zeugma*, urbs Asiæ ad Euphratem sita, B. J. VII, 6, 2.
- Zeuxis*, Antiochi M. amicus, A. J. XII, 3, 4.
- Zipha*, urbs Judææ in tribu Judæ, A. J. VIII, 10, 1. —
- Ziphene*, Ziphehorum ager, A. J. VI, 13, 2, Ziphemi Saulo nuntiant Davidem in ipsorum terra delitescere, *ibid.*
- Zizus*, Arabum dux, Philippo auxilium fert contra Demetrium Eucærum, A. J. XIII, 14, 3.
- Zoara*, (Zoor), urbs Arabiæ prope lacum Asphaltiten sita, B. J. IV, 8, 4. Cf. A. J. I, 11, 4; XIV, 1, 4.
- Zodmielus*, Judæ f., A. J. XI, 4, 2.
- Zoilus*, Stratonis turris et Doræ tyrannus, ab Aristobulo bello lacesitur, A. J. XIII, 12, 2; 12, 4.
- Zoor*. V. *Zoara*.
- Zopyrion*, historicus, Judæorum meminit, C. A. I, 23.
- Zorobabelus* problematis explicatione Darii regis gratiam sibi conciliat, A. J. XI, 5, 2 sqq. A Dario petit ut Hierosolyma instauret, 3, 7. Magnam Judæorum multitudinem in Judæam reducit, 3, 9 sqq. Cf. 4, 4; 4, 8.